Chu Lai

Truyện ngắn

Vh nhà xuất bản văn học

Bức Chân Dung Của Người Đàn Bà Lạ

Vào một buổi tối ảm đạm, có một người đàn bà chừng trên bốn mươi tuổi đến gõ cửa phòng họa sĩ Lưu An.

- Xin phép hỏi bà là ai? Bà muốn gì a? - Ông nói.

Người đàn bà đưa đôi mắt đẹp và bu 'ôn thăm thắm nhìn khắp gian phòng một lượt r 'ôi dừng lại rất lâu trên khuôn mặt họa sĩ, lát sau mới nói chậm rãi: - Tôi đến đặt ông vẽ một bức chân dung.

- Chân dung ai?
- Người đang ng 'à trước mặt ông.

Lưu An buông cây bút vẽ, nhìn lên. Trong đời c`âm cọ, ông đã tiếp xúc với không ít các loại người, đã chứng kiến khá nhi ều nhân vật nhưng vẻ đi ềm tĩnh, giọng nói tự tin thái quá ở người đàn bà này khiến ông hơi lạ. Dáng người g`ây guộc, ăn vận xoàng xĩnh, khuôn mặt bình thường nếu không muốn nói có ph`ân còn hơi ti ều tụy. Tất cả chỉ có vậy thôi mà cớ sao ánh mắt lại tỏa ra nhi ều vẻ tự tạo đến thế? Một đôi mắt hơi dài dại của người nghĩ ngợi nhi ều. Tự nhiên ông thấy bực mình.

- Xin lỗi! Tại sao bà lại đến chính tôi chứ không phải một ai khác?
- Bởi vì tôi đã xem tranh của ông, vì người ta đã nói nhi ầu v ềông. Tôi muốn có một bức tranh hoàn hảo, vậy thôi.

Hoàn hảo ư? Bà ta là cái gì mà lại có cái lối nói năng như một mệnh phụ phu nhân như thế? Hoàn hảo! Bu `ôn cười! Chắc là lại một con mẹ th `ân kinh ngộ nghệ đến quấy r `ây đây.

- Xin lỗi! Ông cố nói bằng một chất giọng m`âm mỏng để che đi cái cười giễu cợt cứ chực hiện ra nơi khóe mép Tôi không vẽ chân dung và nói chung từ lâu tôi không màng tới thể loại này nữa. Bà có thể cảm phi ần đi nơi khác.
- Tôi sẽ trả ông gấp mười người khác nếu ông vẽ.
- Gấp mười? Tự dưng ông nổi máu tò mò Tức là bao nhiều thế thưa bà?
- Ba triệu.
- Ba triệu? Trời đất! Ông trọn tròn mắt Thế bà có biết vẽ một bức chân dung giá bình thường là bao nhiều không? Tất nhiên bức vẽ ấy ít liên quan đến chất liệu vàng bạc.
- Tôi không biết vì hình như nghệ thuật không có giá.
- Vậy tại sao bà lại trả vậy?

- Tôi nghĩ ông sẽ có đủ ti ền sống một năm để hoàn tất bức vẽ của tôi.
- Hả?... Bà nghĩ rằng, để vẽ xong bức chân dung ấy tôi phải bỏ ra một năm?
- Tôi cho là thế hoặc lâu hơn.

Tới đây thì họa sĩ Lưu An không chịu nổi nữa:

- Tóm lại bà là ai? Và bà muốn gì ở tôi?
- Tôi là một người đàn bà bình thường muốn có bức chân dung cuối đời của mình Người đàn bà vẫn trả lời bình thản, sắc thái trong mắt vẫn không h'ệthay đổi Và tôi sẽ trả công cho ông sòng phẳng, đúng như tài năng ông bỏ ra, đơn giản vậy thôi ạ!

Gõ gõ ngón tay bết m`âu xuống mặt bàn một lát, ông nheo mắt nhìn người khách r`ài nhìn ra ngoài khung cửa số, r`ài lại nhìn khách... Cuối cùng ông đấu dịu.

- Thôi được r'ài. Bà ghê gớm lắm! Thế bà muốn chất liệu nào? Bút sắt, sơn d'ài, bột m'ài hay sơn mài? Hay cả bốn thứ gộp lại?
- Tôi không quan tâm nhi `êu đến chất liệu, thưa ông! Đó là quy `ên của người vẽ. Cái tôi c `ân là: TÔI ĐúNG Là TÔI. Ông muốn vẽ kiểu gì cũng được, càng giản dị càng tốt.
- Vâng! Thế bao giờ bà có thể cho tôi cái quy ền được mời bà ng ềi để tôi bắt đ ài công việc?
- Ngay bây giờ nếu ông muốn.
- Vâng, ngay bây giờ, tôi chấp nhận. Mời bà ng 'ài vào cái ghế ở cạnh nơi cửa số kia. Mời bà! Ông nói như ra lệnh.

Buổi chi 'àu hôm đó, với một chút thích thú, chút tò mò, hiếu thắng và cả một chút cay cú xáo trộn trong đ 'àu, họa sĩ Lưu An lôi cái khung vải giăng đ 'ày mạng nhện bị bỏ quên lâu ngày ở g 'àn giường ra và bắt đ 'âu công việc mà không h 'ècó một tý nào hứng thú...... Họa sĩ Lưu An lâu nay chưa động bút vẽ một bức chân dung nào nghiêm ngắn, cũng như ông chưa vẽ được một cái gì cho ra tấm ra món theo ý nghĩa thường gọi của ngành ngh 'ècả. Ông đang lụn bại. Lụn bại toàn diện cả v 'ècuộc sống, kinh tế hạnh phúc gia đình lẫn sự nghiệp. Sau khi người vợ trẻ cùng ngh 'ècủa ông bỏ ông ra đi cùng với đứa con trai mười hai tuổi, sau khi cái Gallery thứ hai của ông bị phá sản, bị giới phê bình chỉ trích, bị người đời quên lãng, không bán được một cái tranh nào, ông bắt đ 'àu xa rời d 'ân nghệ thuật. Bu 'ôn chán, thiếu thốn, cô đơn và nợ n 'àn, ông không từ chối bất cứ một thứ gì có thể kiếm ra tì 'àn mà ít phải đổ tâm huyết nhì 'àu nhất: Kẻ biển, vẽ pa nô, áp phích, đắp tượng, viết khẩu hiệu... Cho tất cả các hội trường, nơi công cộng, đám

cưới. Nếu có bạn bè giới thiệu, ông sẵn sàng đêm ngày lao động vào những sê-ri tranh lụa theo mô-típ quen thuộc: Cây đa, bến nước, sân đình, nhằm thỏa mãn thị hiếu cho những người ngoại quốc lắm ti ền ưa mốt lạ Đông phương yên ả. Tóm lại là ông làm hết, làm đúng theo nghĩa thợ mặc dù đã có một thời ông rất đỗi khinh miệt cái từ rẻ rách này, mặc dù đã có một thời ông là tay vẽ tài hoa, luôn đứng cạnh những họa sĩ bậc th ầy, cây đa cây đ ềcủa quốc gia mà không thấy tủi hổ.

Tuy vậy, cùng với năm tháng nghiệt ngã, dẫu rằng những ngón tay nghệ sĩ nơi ông đã méo mó đi nhưng trái tim nghệ sĩ chân thật trong ngực ông vẫn thập thốm đập khôn nguôi ở một chỗ nào đó sâu kín lắm. Ông day dứt, ông khổ sở, ông đau đớn, ê ch ềmỗi khi phải ngửa tay nhận những đ `ông ti `ên g `àn như của bố thí của thiên hạ. Ông tri `ên miên nhận thấy khoảng trống rỗng nhạt thếch ở trong lòng mình mỗi ngày mỗi nới rộng mà không sao vùng thoát ra được. Ông buông lơi mình vào những ly rượu sáng đêm và để hôm sau ngủ dậy, m `ôm miệng đắng nghét, lại tiếp nhận thêm một cái com-măng uốn sấy tóc, chữa truy `ên hình tủ lạnh, chuyên trị bệnh đái đường, đái buốt, đái ra mủ... khác. Công sản ra quấy quá, ti `ên thu vào rẻ mạt, lắt lẻo sống qua ngày, qua cái thời ly loạn của nghệ thuật, cái thời thứ rởm cưỡng dâm thứ thật, cái thời mọi giá trị tinh th `ân, vật chất đ `êu hết sức lộn sòng, cái thời chứa chấp cuộc đ `ông tính luyến ái dữ dội giữa ăn xài và phá phách.

Vậy thì để có ba triệu cho một bức chân dung nhạt nhẽo như thế này là béo bở quá r 'à còn gì. Cám ơn trời phật đã run rủi cho con mẹ trưởng giả học làm sang ấy đến đây để ông có thể sống được một năm sạch sẽ, không phải bán linh h 'àn cho hè phố', không bị ba cái đái buốt, đái ra mủ kia réo gào, úp chụp lên đ 'àu. Và như thế biết đâu chả có thể trở lại, vẽ lai được một cái gì đó của chính mình chăng? Biết đâu!... Lây lan một chút khói trá mơ h 'ò, ông mỉm cười huơ bút vẽ lên...

Nhưng sự đời lại không giống như ông tưởng.

Với một bức chân dung đơn giản như thế này, ông dự tính phác mộc mất một ngày, phẩy m`âu hai ngày, vị chi chỉ c`ân khoảng ba ngày hoặc bốn ngày là xong, là nhận được ti ền. Nhưng... Thật kỳ lạ! Ngay ở giai đoạn vẽ mộc, ông đã thấy cây bút trong tay mình vấp váp liên tục, vấp váp đến khốn khổ, như có một lực cản siêu hình nào đó cứ độc địa lái ngọn bút của ông đi chệch khỏi mọi thứ cảm nhận thông thường.

Người đàn bà vẫn ng 'à đó, lặng phắc, cạnh cửa số, bình thản, đôi mắt nhìn xa xăm ra ngoài khung trời hình vuông, đôi môi mím nhẹ không ra vui cũng không ra bu 'àn, có lúc lại nhạt nhòa vô cảm, ng 'à đó mà cũng không phải ng 'à đó... Chỉ thế thôi mà hai giờ đ 'àng h 'ò đã trôi qua, ông vẫn không tài nào nắm bắt được cái th 'àn sắc mà xét đến cùng là chẳng có chi đặc biệt ấy. Ông đã thay đến khung vải thứ ba, thay đến tờ crô - ki thứ tư mà khuôn mặt bình dị của người đàn bà kia vẫn vuột đi xa tít, vô hình vô ảnh. M 'ô hôi ông vã ra, ngực nóng ran, sống lưng mỏi d 'àn, hai bàn tay cóng ngọng lại tưởng chừng như là tay của kẻ khác. Ông có cảm giác mình sắp sửa lên cơn sốt rét rung võng như những ngày ở Trường Sơn năm nào... Và ông buông bút xuống, bất lực:

- Xin lỗi! Hôm nay tôi hơi... bị mệt. Hẹn bà ngày mai trở lại. Người đàn bà chớp mắt đứng dậy, vẫn bình thản đến tê lạnh nhưng đôi mắt nhìn vào ông thật bu 'ân, nét mặt cũng thật bu 'ân, cái bu 'ân sâu thẳm, xót xa mà chỉ thoáng nhìn vào, ông đã thấy mình bị ngợp.
- Ngày mai... Rất tiếc là tôi không thể trở lại được Người đàn bà nói bằng cái giọng âm u thoảng nhẹ.
- Thế thì tôi biết phải làm sao bây giờ? Ông gắt lên Bà định đùa tôi chắc? Không có ai vẽ một cái chân dung nghiêm chỉnh mà người mẫu chỉ ng 'à đó có hai giờ đ 'ông h 'ôbao giờ, bà hiểu chưa?
- Tôi hiểu Người đàn bà vẫn hết sức từ tốn, thậm chí lại có ph ần dịu dàng hơn Chính thế mà tôi phải đi hai trăm cây số đến đây nhờ ông và tôi tin ở ông.
- Bà mang cái tin ấy đi mà thờ Chúa. Tôi chỉ là một thẳng người.
- Vâng! Người đàn bà nói sau một chút cắn môi ngẫm nghĩ Tôi sẽ cố... cố trở lại. Nhưng nếu không trở lại được, tôi xin gửi ông tấm ảnh này. ảnh tôi chụp đ`ài năm, ông có thể căn cứ vào đó. Tôi xin phép đưa trước ông hai triệu. Sáu tháng sau, cũng ngày này, giờ này, sẽ có người tới đưa nốt cho ông một triệu và mang tranh v ề Xin phép ông. Chúc ông thành công! Đặt số ti ền được nói trong một miếng dù pháo sáng m ài cỏ úa có chút phẩm đỏ loang trên mặt như cánh hoa niêm phong lên bàn, không để cho ông phản ứng gì, bà ta c ầm lấy túi xách tay đi luôn ra cửa.

Phải mất một lúc lâu sau đó, ông vẫn chưa hiểu cái gì đã vừa xảy ra với mình và tự trong xôn xao ti ềm thức, ông còn cảm nhận rõ cái hơi hướng lạ lẫm, vô hình của người đàn bà bí hiểm ấy vương lại trong lòng. Họa sĩ

không bật đèn, ng 'à lặng đi trong bóng tối r 'à vỡ òa một tràng cười mà không hiểu mình cười cái gì?

*

Ngày hôm sau họa sĩ Lưu An treo tấm biển Đi vắng ngay trước cửa r à lặng lẽ ng à vào góc nhà nơi có cái khung vải trắng sáp và tấm hình của bà ta để lại kẹp bên cạnh.

Ông làm việc âm th`âm và nhọc mệt. Bà hàng xóm phòng đối diện chỉ thấy mỗi ngày ông láng gi ềng tốt bụng và hơi lần thần mở cửa đi ra ngoài một l`ân ăn uống cái gì đó r ồi lại trở vào khóa trái cửa. Bà ái ngại thấy mỗi ngày ông mỗi g`ây đi và đôi mắt cứ long lanh như đang lên cơn sốt.

Ông đang lên cơn sốt thật! Cơn sốt sáng tạo, cơn sốt đam mê vĩ cu 'ông. Ông đang cô độc trải qua cơn vật vã tinh th ần mà đã lâu lắm r à nó chưa h ề trở lại với ông. Những cái khung vải được thay nhau nhét xuống g`ân giường. Những tờ giấy crô-ki lem nhem liên tục bị xé, vo viên quắng vào sot rác. Nhưng bức chân dung vẫn chưa nhích thêm được một chút nào thậm chí, bằng b edày kinh nghiệm ông cảm thấy nó không thể nhích thêm được nữa! Quái lạ! Khuôn mặt người đàn bà cứ ph ồng lên xep xuống, lúc xa lúc g'àn, khi mờ khi hiện, như ảo ảnh, như ma trơi, tưởng đã nắm bắt được r'à nhưng mở tay ra lại trống tron chẳng có gì. Có lúc ông ghì mắt vào tấm ảnh căn theo từng nét, có lúc lại che nó đi bằng giấy báo để vẽ bằng ký ức bức sốt và cũng có khi ông vẽ bằng cả hai: Nhìn và nhớ nhưng tất cả đ'àu vô hiệu. Vẫn không đúng, không giống, vẫn không phải bà ta. Bà ta... Đến bây giờ nghĩ lại, nhớ lại, chiếm nghiệm lại, ông mới chợt nhận ra rằng khuôn mặt ấy không nhợt nhòa như ông tưởng. Một khuôn mặt vừa dịu hi ên vừa cương nghị, vừa u hoài vừa rôn ràng sức sống, sâu sa và b ông bột, vừa ấm nóng vừa lạnh tanh, đẳng sau cái vẻ bình thản kia là cả một dòng lũ nôi tâm chảy xiết, lặng tờ đấy nhưng lại thật nhi ều giằng xé, yếu đuối vô cùng mà lại sắc sảo biết bao... Và đôi mắt nữa! Dường như có cả một trời những mâu thuẫn, những nét nghịch đảo cùng ẩn chứa đẳng sau cái vẻ bu 'ch dìu dịu ấy. Trời ơi! Có lẽ moi đi 'àu nan giải, moi đi 'àu bí mật v 'è hạt nhân hình hoa đ'àu nằm cả trong đôi mắt này.

Thời gian lặng lẽ trôi qua trong căn phòng nhỏ. Một tháng... Hai tháng... R'ởi ba tháng... Ph'àn phác thảo mộc vẫn chưa xong. Người đàn bà cũng không thấy trở lai nữa!

Đã có l'ân ông đã quyết định đóng cửa phòng đi tìm nhưng ra đến ngã ba, ông lại quay trở vào. Bà ấy, con quỷ hiện hình ấy có để lại một mầu địa chỉ

nào đâu ngoài cái gói ti ền chết giẫm có cánh hoa đỏ loang ra trên miếng dù xanh pháo sáng kia. Ông đã nghĩ. Nếu bà ta quay lại, dứt khoát ông sẽ trả lại ti ền, nếu c ần trả cả lãi suất luôn thể để thoát khỏi cái cảnh bẽ bàng này, để đêm đêm khỏi bị cái khuôn mặt có đôi mắt quái dị kia ám ảnh nữa. Đúng là quái dị thật! Người đàn bà hiện v ềtừ cái thế giới hư vô quái dị nào để làm tình làm tội ông đây?

Mà cũng thật kỳ lạ! Đã có lúc mệt mỏi quá, ông quắng ráo troi cả đ'ôngh'ê ra vườn, quyết định không vẽ nữa. Nhưng nửa đêm, không hiểu sao, như có một ma lực hối thúc, ông l'âm c'âm trở dây nhặt lại từng cái. Nỗi nhọc nhằn phi thực này lâu d'ân đã ăn sâu vào đ'âu óc ông, càng nhọc nhằn, ông lại càng thấy gắn bó vô hình với nó, r à như không thể thiếu được nó. Nó và ông, hai thành ph'ân ghét bỏ nhau đã nhào trôn vào nhau thành một. Tâm h 'ôn ông cưa quậy, trái tim ông thắt bóp, mạch máu ông chảy mạnh hơn, trong ông đang biến cải, đang rục rịch sống lại một cái gì lạ lắm, thân thiết lắm nhưng cũng xa ngái lắm mà ông không tư biết..... Cũng vào một đêm như thế, sau cả một ngày làm việc mu mị, hoa sĩ rơi người vào trong một vùng ký ức xa xôi mà đã lâu lắm r à ông không còn nhớ đến... Đó là một đêm mưa rừng rơi không dứt, gió lạnh mang theo những hạt mưa li ti từ khắp nơi thổi qua kẽ lá. Trong lán chỉ có hai người: Ông, một hoa sĩ trẻ mới từ nước ngoài trở v êtình nguyên xin vào ngay chiến trường và cô gái giao liên đang trên đường dẫn ông đến binh tram. Ngon lửa nhỏ bùng lên, soi tỏ khuôn mặt trẻ thơ mịn màng. Qu'ân áo cô ướt sũng, bó dính lấy cái cơ thể nở nang, tròn lắn của đô tuổi đang sức mười tám đôi mươi. Lửa vẫn nổ tí tách. Không hiểu do lửa hay hơi ấm từ cái thân thể rừng rực kia tỏa ra, ông bỗng thấy nóng ran cả người. Đôt nhiên ông muốn vẽ và khe khẽ yêu c'àu cô cứ thế ng 'ài yên lặng. Rừng đêm... Mưa gió... Chiến tranh... Chết chóc... Đời con gái gian nan... Ngày mai cái gì sẽ xảy ra với cô? Liêu có còn được gặp lại nhau một l'ân?... Dòng cảm xúc lãng mạn và ngậm ngùi choáng ngợp, ông vừa vẽ vừa thấy lòng mình rung lên khác lạ... Cô gái vẫn ng 'à lành hi 'ên như con sóc, con chim bé bỏng ướt át tôi tình lên ánh lửa. Môt khuôn mặt cằm tròn, một nước da xanh m ài lá đang ửng h ồng, một sống mũi xinh xinh, một đôi mắt nhìn đi đâu xa xăm v ềphía bên kia ánh lửa, lửa chơi với trong mắt, lửa vi en quanh má cô một đường sáng tạo nao lòng... R'ời đôt ngôt đôi mắt ấy quay lại phía ông. Đôi mắt ấy không rời ông ra nữa. Đau đáu, khắc khoải, chới với, dan dĩ và xót xa đến ngương ngùng. Trái tim ông ón lanh. Thân thể cường tráng nơi ông hối thúc ông

được che chở, được hong khô, sưởi ấm. Mắt ông bắt ánh lửa trong mắt cô, cháy lên. Ông tiến lại... Ai đã trải tấm dù pháo sáng m`âi cỏ úa trên vai cô xuống n`ên đất ẩm? Em chết mất!... Khuôn ngực căng cứng của cô nâng ông lên, sưởi ông và dìm ông xuống, chìm lịm, ôi anh! Ôi anh!... Em chết mất!... Cô cắn vào vai ông đến rớm máu. Suốt đời em sẽ chờ anh! Cô nói lên, đôi môi nhỏ nhòa máu và nước mắt... Khi đỡ cô ng 'à dậy, dường như ông thoáng nhìn thấy có một chút sắc đỏ vương lại trên lá dù m'âi cỏ úa... Sáng hôm sau trở dậy, ông không còn thấy cô gái đâu nữa! Một đoàn khách c'àn cô nhanh chóng dẫn ngược trở lại để tránh tọa độ B52. Còn ông, sau một chút bâng khuâng, ông tiếp tục hăm hở đi sâu xuống mặt trận. Sâu nữa... Và từ ấy, bao cảnh đời đã trôi qua, bao trận đánh đã ập vào, vài ba cô gái khác cũng đã đến với ông r'à lại đi, thú thật ông không có thời gian nghĩ đến, không kịp nghĩ đến cô nữa - Một cô gái giao liên ngẫu nhiên gặp giữa rừng mà vội vàng tới nỗi, cái tên cô ông cũng không hỏi kịp! R 'ài hòa bình...

Tiếng nổ cháy rừng và mùi khét lẹt xộc lên khiến ông choàng tỉnh... Một ngọn lửa nhỏ đang phực lên nơi khung vải ông đang vẽ dở. Ngọn lửa đang liếm g ần vào tấm ảnh người đàn bà. Tấm ảnh cong lên... Ông chợt nhớ đêm qua mất điện, ông phải đốt nến làm việc r ồi mệt quá thiếp đi. Lát sau, khi ông cuống quýt dập rụi được ngọn lửa thì tấm ảnh đã cháy sém hết một ph ần ba!... Nhưng chính hai ph ần còn lại đã làm ông sững sở!... Chao ôi! Dưới qu ầng sáng nhập nhòa của cây nến mới được đốt lại, trong cái mùi khen khét quá ư quen thuộc của rừng bị đốt cháy, của bom đạn còn vương vất đâu đây, khuôn mặt người đàn bà bỗng dưng m ần lại, trẻ thơ mịn màng, đang rọi v ềông cái ánh nhìn bé bỏng, tội tình và có ph ần trách móc... Ông v ồlấy tấm ảnh đưa ra sát ngọn nến... Nhưng r ồi ông lại buông rơi xuống, tuyệt vọng! Khuôn mặt có vi ền sáng nôn nao của cô gáo giao liên năm nào không còn nữa, trong hình vẫn chỉ là nét mặt bí hiểm của người đàn bà đang nhìn ông hết sức dửng dưng.

Nhưng như thế cũng là đủ.

Cái khoảnh khắc ma quái không rõ từ trong ông tỏa ra hay do chính tấm ảnh kia xuất th`àn, như một chớp lửa rừng già, đã làm đ`àu óc ông sáng bừng lên. Ông đã hiểu mình phải vẽ cái gì và vẽ như thế nào r`ài. Trời ơi! Tất cả chỉ là một chút ánh h`ông nơi khóe mắt và một nét phẩy nhỏ ở khóe môi. Chỉ thế thôi là khuôn mặt người đàn bà kia sẽ khác hẳn mà tại sao suốt ba tháng trời vật lộn mà ông không thể nghĩ ra? Phải chăng ngọn lửa

rừng năm ấy và ngọn nến cháy lan vào ảnh hôm nay đã soi tỏ cho ông một chi tiết mà nếu có khổ công tìm tòi cả đời trong phòng kín chắc cũng không ra?

Toàn bô cảm hứng nơi ông tưởng đã giá lạnh, giờ đây bỗng nóng bức trở ngược v'êquá khứ, trở ngược v'ênhững năm tháng đau thượng và lãng mạn, những năm tháng quá đỗi nhọc nhằn nhưng cũng là những năm tháng trong trẻo, đẹp đẽ nhất đời ông, thế hệ của ông. Và ông vẽ. Vẽ đêm ngày mài miệt. Tấm biển ĐI Vắng vẫn im phắc treo ngoài cửa. Những khung vải không còn bị vất xuống g'âm giường, những tờ crô-ki dày dặn đã nằm yên trên giá. Bức phác thảo xong, ông định sử dung bột m'ài nhưng sau đó ông lại quyết định xử lý những gam m'àu chói gắt và thâm tr'àm của sơn d'àu. Tất cả chỉ là một chút ánh h 'cng thắm sâu nơi khóe mắt, một nét phẩy nhỏ ngot ngào nơi khóc môi, một đường vi en tỏa rang nâng cả khuôn mặt lên khỏi moi nỗi gian truân và ng ầu bot. Cái gian truân của ngày hôm qua và cái ng ầi bot ngày hôm nay. Ông lại đang b ầng b ầnh trong một cơn sốt. Cơn sốt đam mê của sáng tạo. Cơn sốt quá khứ. Ông không chỉ vẽ một bức chân dung, sâu đậm hơn, ông đang sống lại và làm sống lại qua hình ảnh của người đàn bà đó một thời trai trẻ sống động, thu ần phác tươi nguyên của mình. Đã lâu lắm r à ông mới lại có những khoảnh khắc sáng tạo hết mình, sáng tạo thăng hoa đến tan chảy thế này.

Đúng sáu tháng sau, bức chân dung được hoàn tất bằng một nét chấm phá táo bạo cuối cùng. Họa sĩ g`ân như kiệt sức, thân thể g`ây tọp đi đến năm ký lô, tóc bạc nhi ều hơn nhưng riêng đôi mắt lại bàng bạc một cõi tĩnh lặng siêu phàm.

Tắm rửa sạch sẽ, cạo râu, thay một bộ đ ồmới, ăn một bữa cơm tiệm thật ngon, ông trở v ềng ồi im lặng ngắm bức tranh, b ồn ch ồn chờ chủ nhân của nó đến tiếp nhận. Nắng chi ều từ ngoài cửa số tràn vào dịu nhẹ. Khuôn mặt người đàn bà sáng tỏa trong một vẻ đẹp nội tâm khác lạ. Vẫn là khuôn mặt ấy nhưng thấm đậm hơn, th ồn sắc hơn. Vẫn là cái ánh nhìn dìu dịu bu ồn ấy nhưng lại lom dom cháy những đốm sáng của sự vị tha nhân hậu, của sự sắt son chung thủy bên trong. Nhìn vào đó, tâm h ồn ta bỗng tự dưng yên ả dù cuộc đời có ngang ngửa thế nào cũng chẳng nỡ đánh mất ni ềm tin. Đôi mắt biết nói, biết chia sẻ và biết tâm tình se sẽ. Đôi mắt của cô gái giao liên áo qu ồn sũng ướt ngày nào pha trộn với cái nhìn đi ềm tĩnh thể tất của người đàn bà đã luống tuổi hôm nay.

Một tiếng gõ cửa khe khẽ vang lên... Cô ấy r 'à! Bà ấy đến r 'à! Người họa sĩ già reo th 'àm một tiếng trong đ 'àu. Chao, tối nay nếu có thể được, ông sẽ nói với bà ấy thật nhi 'àu, sẽ ôn lại, kể lại mọi thứ chuyện và nếu... Nếu bà ấy không để bụng, không ru 'àng rẫy, không oán trách thì biết đâu... Phải, biết đâu hai người có thể sống lại những giây phút đã lùi xa bên ngọn lửa giữa cánh rừng bom đạn ấy? Với tâm trạng hết sức b 'ài h 'ài, ông run run đặt tay lên nắm đấm cửa...

Nhưng hiện ra trước mặt ông không phải bà ta mà lại là một cô gái mảnh khảnh có cái nhìn tư lự. Cô ta mở to đôi mắt khá đẹp nhìn ông một lát r à nói nhỏ:

- Bà hiệu trưởng nhờ cháu đến bác lấy bức tranh.
- Bà hiệu trưởng nào? Ông hỏi với giọng có chi ầu hụt hẫng.
- Bà hiệu trưởng cách đây đúng sáu tháng đã đặt bác vẽ một bức chân dung.
- Nhưng... Thế bà ấy đâu Giọng ông đã tỏ ra sốt ruột Và cô là ai?
- Dạ, đây là thư của bà ấy, bác đọc sẽ rõ.

Mải cập rập xé chiếc phong bì dán rất cần thận, ông họa sĩ không để ý thấy cô gái đang quan sát căn phòng của ông cũng vẫn bằng đôi mắt chậm rãi dìu dịu bu 'ôn của người đàn bà cách đây sáu tháng kia.

Bức thư viết bằng nét chữ rời rạc, có đôi đoạn gẫy vụn:

"Anh Lưu An!

Chắc anh đã vẽ xong bức chân dung và chắc anh cũng đã nhớ ra em là ai. Xin lỗi đã làm cho anh phải nhọc lòng và phải nhớ những đi àu không nên nhớ. Anh biết không? Sau cái đêm ở lán ấy, em đi tìm anh khắp nơi, đi hỏi tin anh ở khắp mọi chỗ nhưng có người nói anh đã chuyển ra Bắc, người khác nói anh đi xuống sát ven đô, lại có người bảo anh bị thương, bị sốt rét ác tính chết r 'à! Bu 'ôn quá! Em khóc suốt một tu 'ân r 'ài làm một mâm giữa rừng giỗ anh. ít tháng sau em được đi àu đi học. Ra trường em lấy ch 'ông, sinh con nhưng hình ảnh anh không lúc nào nguôi ngoại trong em. Đó là mối tình đ 'àu, là l 'àn hiến dâng thứ nhất, trọn vẹn và say đắm không bao giờ có được nữa. Anh có tin không? Có lẽ cái vết đỏ vương lại trên tấm dù m 'àu cỏ úa, dấu hiệu một đời trình trắng hiến cho anh đêm đó sẽ nói hộ em nhi 'àu hơn những đi àu em muốn nói.

Thế r 'ài một l'àn đọc báo thấy hình anh và phòng tranh GALLERY đ'ài tiên của anh, em đã mừng đến rơi nước mắt. Em đã lén đến đó để được nhìn anh, chứng kiến thành công của anh và cũng để biết anh có... gia đình, một gia đình thuận hòa, ấm cúng và đàng hoàng. Người ta bảo thế. Trước tình

cảnh ấy, em tự cảm thấy mình thừa, thấy là rất vô duyên nếu đứng ra nhận anh. Nhận để làm gì khi giữa hai người không còn gì nữa, khi anh đang được v ầng hào quang của thành công vây bủa bốn xung quanh và nhận làm gì khi nghĩ rằng, chắc gì anh đã còn nhớ em, một con bé giao liên mờ nhạt ngẫu nhiên gặp giữa rừng r ầi sớm mai lại chia tay. Thì đến ngay cái tên của em anh đâu đã kịp hỏi kia mà! Thế là em ần th ầm đi ngược lại trăm cây số trở v ề...

Nhưng, giống như sự ám ảnh của vô thức của một thời sôi nổi không thể dùng lý trí thoát vùng ra được, thỉnh thoảng em vẫn đến với anh. Đến để không dám vào, đến để chỉ lảng vảng ngoài đường nhìn qua hàng song sắt vào phòng vẽ của anh r ã lại lủi thủi ra v ề Chính trong những lần như thế, em đã được biết được gia đình anh không còn thuận hòa như trước. Vợ anh không yêu anh. Anh bỏ bê công việc, cái GALLERY thứ hai của anh không có tiếng vang... Có lần nhìn anh bơ phờ đi lại trong phòng, tóc bạc từng đám, hai mắt trũng sâu, tay cần cái bánh mì mà không đưa lên miệng nhai nổi, thương quá, em đã định cứ liầu vào với anh, chăm sóc anh, được nói với anh vài điầu nhưng rầi em lại quay đi. Là đàn bà với nhau, dù có thế nào em cũng không thể nhân dịp này mà nhảy vào chiếm chỗ của cô ấy. Em không thể. Rầi vợ ch ầng anh chia tay. Rầi anh xa rời nghệ thuật, anh hoàn toàn không còn là anh nữa...

Đó cũng chính là lúc em bắt đ`ài phát bệnh do thứ chất độc da cam đã ủ trong thân thể từ h 'ài ở rừng mà không biết. Em biết mình không còn sống lâu nữa và càng c 'àn cào nghĩ đến anh. Và thế là em đã quyết định tìm đến anh để đặt vẽ một bức chân dung. Em đâu có thích chân dung nhưng thấp thỏm hy vọng rằng nó sẽ là cái cớ để nhắc anh trở v 'è với những năm tháng tốt đẹp nhất của chúng ta, để mong anh tĩnh trí lại. Thế thôi. Và không hiểu sao em tin anh sẽ tĩnh trí được.

Anh Lưu An! Khi anh nhận được thư này thì em đã đi r 'à. Đi xa lắm! Phận em thế là xong, hoàn toàn thanh thản. Chỉ áy náy v ềanh như áy náy v ềmột cái gì thân thiết nhất nhưng cũng mỏng manh không có thật nhất của đời mình. Lạ thế! Trong trái tim yếu đuối của đàn bà chúng em, có những góc sâu lắng mà đàn ông các anh 'àn ào không bao giờ hiểu nổi đâu. Em đã đến giờ phải đi... Em c 'ài mong cho anh sức khỏe, ni 'àn vui, nghị lực và trở lại đúng là anh những ngày ấy. Xin trả nốt anh số ti 'àn còn lại nhưng không phải số ti 'àn một triệu mà là mười lăm triệu. Cả cuộc đời, công thêm vài l'àn đi nước ngoài, em đã dành dum được, chỉ có thế. Em để

lại cho ch 'ông em một nửa và anh một nửa. Anh có thể sử dụng nó vào GALLERY thứ ba của anh tới đây được không? Em mong...

Bởi vì, đây mới là đi ều hệ trọng nhất: Cô gái c ầm số ti ền này đến anh để lấy bức chân dung chính là giọt máu anh đã để lại trong em sau cái đêm rừng mưa rơi không dứt ấy. Tên nó là An!

Vĩnh biệt anh!"

Đọc xong lá thư, mắt nhòa lệ nhìn lên, người họa sĩ già bỗng thảng thốt rùng mình... Trời! Có phải cái cô gái giao liên áo qu'ân ướt sũng có đôi mắt ngây thơ, khắc khoải bên ngọn lửa lán trại năm nào đang đau đáu nhìn ông kia không?

- Con!... Tiếng gọi thốt lên từ bu `ông phối ọp ẹp không đủ sức thoát ra ngoài mà lại chìm sâu vào gan ruôt.

12-1991

GIÓ KHÔNG THỔI TỪ BIỂN

Chu Lai dtv-ebook.com

Phần I

Mấy bữa nay xuất hiện ở trước chợ Vườn Chuối một người đàn ông bán thuốc nam. Nhìn vẻ ngoài anh ta chẳng có gì đáng chú ý. Tuổi anh ta, vì nước da mai mái nên thật khó đoán. Tóc anh ta để dài, r 'ài xoăn, người t 'ân thước. Hai con mắt nhìn vừa hi 'ên lành, vừa rụt rè như tất cả những người dân cao nguyên một năm đôi bận xuống thành phố mua bán. Nếu có gì khác chăng, thì là việc các môn thuốc của anh ta thường được nhi 'âu người mua, nhi 'àu người tới ngó nghiêng.

- Cái nhà anh này làm ăn coi bộ thiệt thà.
- Dùng thuốc của anh trị bịnh cho con nít thì khỏi li ền.
- Ti`ên nong ông cũng lấy chừng mực lắm, không mắc như mấy người khác đâu.

Bà con đi chợ thường nói v`êanh như vậy. Có người khen ngay trước mặt, anh chỉ cười. Cái cười ngượng nghịu như chỉ quen với núi đ`ời hoang vắng mà không quên phô bày tình cảm ở trước phố chợ đông người, để lộ hàm răng xỉn màu ng ồngộ như cái cười của đứa trẻ sún răng.

Dáng ng 'à làm lũi của anh thật tương phản với cảnh chợ nhức mắt những sắc màu, những 'ôn ào chát chúa của hàng rẫy quán tiệm, của những tốp lính người Việt, người ngoại quốc xộc vào, xộc ra, nghiêng ngả và của tất cả những âm thanh hỗn tạp, kì quái vốn có của một cái chợ tràn ngập hàng hóa. Màu áo chàm của anh càng tương phản với tòa cư xá Mỹ cao vòi vọi ở gốc phố bên kia đường. Vào những lúc xế chi 'âu, cái dáng nhỏ nhoi hơi khập khiễng của anh bị bóng rợp tòa nhà làm bạc đi xiêu vẹo. Anh ngước nhìn lên một chút, mặt hơi nhăn lại như bị ngộp thở r 'ài lại cúi xuống châm rãi cất từng bước môt.

Người bán thuốc đi tìm chỗ nghỉ đêm.

Vào những lúc ấy, nếu anh bớt rụt rè đi một chút hoặc giả có ai đó đột nhiên gọi lại đưa nốt số ti ền mà anh quên chưa lấy, có lẽ anh sẽ bắt gặp một đôi mắt từ xa đang dọi thẳng vào gáy mình. Dưới đôi mắt ấy là cái miệng mím chặt và phía trên vàng trán vuông căng ra, kéo đôi mắt xếch lên.

Chỗ nghỉ đêm của anh thường phụ thuộc vào tiết trời mưa hay tạnh. Mưa thì ng 'à bó gối thu lu trên sạp hàng, tạnh lại nằm cong queo dưới bất cứ một mái hàng hiên nào. Gặp bữa kiếm được khá ti 'àn, anh thường ghé vào cái quán trọ lợp mái tôn, tường ghép bằng vỏ đ 'ôhộp g 'àn bùng binh. Cũng có đêm trời trở lạnh, những người lính quân cảnh hoặc cảnh sát dã chiến đô thành đôi lúc gặp anh đi thơ thần nơi này nơi nọ cũng như tất cả những đứa con bụi bặm của đêm không có mái lá che thân. Tóm lại chẳng có gì đáng lưu tâm.

Riêng đêm nay anh lại nghỉ ngơi trong một ngôi nhà nhỏ dưới chân c`âu xa lộ. Đang trên đường đến bến xe với ý định nghỉ tạm qua đêm để sáng mai xuôi v`ê Thủ Đức bán nốt số thuốc còn lại thì bà má từ trong ngôi nhà đó hớt hải chạy ra nằn nì mời anh vào nhà chữa bệnh cho thẳng cháu chưa đ`ây hai tuổi.

Thằng bé ba hôm nay sốt cao, lên cơn co giật, người ta mách ở Tân Bình có ông lang zếch chữa các bệnh trẻ con hay lắm. Chưa chạy đủ ti ền đưa con đi nhà thương, nghe vậy mừng quá, chị tất tả định đi luôn. Bà mẹ lắc đ`àu: "Tối r ồi. Đường đất bây giờ hỗn độn lắm. Đàn bà con gái một thân một mình đi không có được đâu. Để mẹ chạy ra chợ xem ông th ầy thuốc nam còn đó thì rước v ề'. Nghe má nói phải nhưng nóng ruột, chị không chờ được. Vả lại, ông th ầy thuốc nam đó mới nghe nói mát tay chứ thực hư đã biết thế nào.

Còn lâu mới tới giờ giới nghiêm mà đường phố đã vắng người qua lại. Thời buổi nhá nhem này, không ai dại gì ra đường buổi tối. Không gặp phải mấy người cảnh sát, quân cảnh giữ lại hạch xách cũng đụng bọn du thủ du thực làm r ày. Đó là chưa nói đến chuyện mấy cha lính Mỹ nhậu say

r 'à không cón đếm xỉa gì đến phép tắc giao tiếp với người bản xứ nữa. Tốt nhất là cứ kín cửa cái then, không hay không biết gì cả.

Chị đi như chạy. Những cơn co giật của đứa con làm ríu chân người mẹ. Chị đi mà không c ần biết cái gì đã xảy đến với mình. Tuy nhiên tới đ ầu một cái hẻm tối hun hút, bước chân chị hơi chựng lại: hẻm Đ ầu Bồ! Cái tên này bao lâu nay thường gây lo âu cho những người qua đường. Người ta nói những dân dao búa tối nào cũng tụ bạ ở đây ăn uống nhậu nhẹt sau một ngày tỏa ra làm ăn trên khắp các ngõ ngách trong thành phố. Và cũng tụ bạ luôn cả những cô gái làng chơi. Hình như cứ ở đâu có du đãng là ở đó có cái loại gái này. Nó t ần tại như bóng với hình, nương tựa, bổ sung cho nhau. Người non gan, ban ngày đi qua đây còn thấy rờn rọn chứ đừng nói ban đêm. Ngay cả cảnh sát an ninh nhi ều khi cũng kiếm cớ lảng tránh hoặc phóng xe ào qua cho xong chuyện. Dính với đám này lằng nhằng lắm. Đã từ lâu, hẻm Đ ầu Bò t ần tại như một vương quốc riêng, ngoài vòng pháp luât.

Tất cả những đi `àu t `ôn tại ấy chị đ `àu biết nhưng bộ mặt tái xám của đứa con không cho phép chị phung phí thêm một phút giây nào nữa. Chị đi qua những căn nhà tối tù mù, bước trên những khối gạch, đá, xi măng xù xì, hốc hoắm. Một bóng đàn ông từ trong bóng tối tiến ra:

- Đi đâu đó? Lại đây cô em!

Không thèm trả lời, chị vẫn bước, để mặc cái bóng đàn ông ấy chưng hửng giữa đường. Chị đang đi g`ân tới một cửa tiệm mờ khói thuốc, có ba người đàn ông ngoảnh mặt nhìn đăm đăm ra cửa. Có lẽ họ ng 'à đây đã lâu và bây giờ không còn gì để nói với nhau nữa nên âm th`âm đốt thuốc. Chai lọ, chén bát nằm ngả ngốn đ`ây bàn. Người ng 'à giữa nhỏ con, chìm trong bóng tối, đ`âu chùn xuống vai như ông già, chỉ riêng đôi mắt là ánh lên cái vẻ ranh mãnh, lì lợm. Đôi mắt ây vấp phải người đàn bà và nheo lại.

- ủa con nhỏ nào kia?
- Lạ hoắc! Người ng 'ài bên trái mặc áo lính Mỹ rộng thùng hơi nhao đ`àu ra cửa, trả lời. Không phải bọn con gái tao bao ở đây.

- Chắc vậy không? Con nhỏ này trông được quá!
- Dạ chắc! Tôi nhớ kỹ mặt từng đứa mà anh Hai.
- Kỳ hè. Gọi lại đây coi.

Người thứ ba trung tuổi, thân thể to cao, đen đúa đứng dậy. T`âm lưng đ`ô sộ của anh ta che lấp cả khuôn cửa sáng đèn, phủ chụp luôn lên cái dáng mảnh khảnh của chị vừa sững lại.

- Cô kia đi đâu?

Nhìn lên một chút, không trả lời, chị tránh qua một bên định bước tiếp.

Cái bóng cao to chặn lại.

- Phép ở đây đã hỏi là phải trả lời. Đi đâu?
- Tôi đi mua thuốc cho con Chị cau mày.
- Vậy chớ! Sao đi lối này?
- Đường phố là của chung mọi người. Tôi đi lối nào tùy tôi, ông tránh ra.
- Ai cha! Nói năng nghe cứng cỏi gớm hà. Thế cô có biết chỗ này là chỗ nào không?
  - Biết! Nhưng có can hệ gì đến tôi? Tôi đi mua thuốc cho con tôi.
- Thế cô có biết người ng 'ài trong kia là ai không? ông ta chỉ vào người ngỗi giữa có cặp mắt ranh mãnh.

Chị thoáng lạnh người. Chả nhẽ đó lại là Hai Băng Giá? Tay du đãng có tính tình lạnh lẽo mà cả Sài Gòn biết tiếng? G`ây guộc... nhỏ con... u uẩn... Đúng hắn thật r`ài. Hắn đang ng ài đó với cái đ`ài không lay động, đôi vai so lên và đôi mắt nhìn chị mới sắc lẻm làm sao. Còn chị, lúc này toàn thân chị đã lộ ra dưới ánh đèn ống xanh lét, trong bà ba đen bình dị mà đã lâu

lắm r cá các cô gái Sài Gòn không quen dùng. Chị chưa đ cấy ba mươi tuổi, nước da trắng xanh, đôi mắt đã sớm có cái nét bu côn bu côn, ẩn ức của những người đàn bà ít gặp may trong cuộc đời, song lại khiến cho khuôn mặt của chị toát lên vẻ đoan trang, nhân hậu cũng hiếm gặp ở cái thời buổi đàn bà con gái cứ thích đi diễu ngoài đường với son phấn trét đày mặt mày. Đôi mắt rất đẹp ấy rọi thẳng vào khuôn mặt xương xương của hắn.

- Biêt.
- Biết là biết thế nào?
- Một người đàn ông nhi `âu tai tiếng.
- Cái gì?
- Ông đừng quát lên như thể. Để tôi đi! Con tôi đang đau nằm nhà.

Tên cao lớn giật mình nhìn sang người ng 'ài giữa. Người này vẫn không nhúc nhích, riêng đôi mắt thì mở to nhìn chăm chú vào người đàn bà pha một chút ngỡ ngàng.

Chị hất phăng mấy ngón tay nhờn nhờn của gã vừa mơn man lên c`ân mình, lặng đi. Một cái gì uất nghẹn lên ngực. Khi bàn tay đó định ngó nguậy vào cằm chị một l`ân nữa, chị né mặt sang bên r`ôi tiến tới trước mặt Hai Băng Giá, nhìn thẳng vào tròng mát sâu hút của hắn.

- Tôi đã nghe nói nhi ầu v ềông nhưng tôi nghĩ ông khá hơn kia, không đến nỗi trắng trọn như thế này. Giữa đêm hôm khuya khoắt, tôi là đàn bà thân cô, thế cô, các ông muốn làm gì chẳng được. Thật yêng hùng! Nhưng các ông không được đụng đến phẩm giá của tôi. Mấy ông đừng tưởng đàn bà con gái chúng tôi ai cũng lòng dạ như các ông cả. Cuộc sống này khiến cho các ông không còn biết phân biệt ngay gian, phải quấy gì hết - Giọng chị trở nên giễu cợt - Nói vậy thôi chứ mấy ông làm chi có phẩm giá mà hiểu được phẩm giá của người khác. Đây! Tôi đã vào r ồi đây. Mấy ông định giở trò gì thì giở đi.

Không khí trong phòng lắng lại. Hai Băng Giá vẫn đăm đăm nhìn chị như nhìn một cái gì lạ lẫm. Tiếng chị lại vang lên, có chi àu khẽ khàng hơn.

- Có thể các ông không có vợ con, các ông không hiểu. Nó đang... Tôi c`ân mang thuốc v`êngay cho cháu. Nếu các ông thử có một đứa con...

Con mắt Hai Băng Giá hơi xẫm lại, khiến cho khuôn mặt càng thêm u tối. Người mặc áo lính hắng giọng cười nhạt:

- Đây không phải rạp hát mà diễn tích tu 'ông cải lương nghe cô. Cô đáo để vừa vừa thôi, ở, có thể cô là con gái nhà lành thứ thiệt, nhưng đã lỗ đưa chân vô đây là coi như r 'ài. Không lấm đ 'ài cũng lấm chân. Luật mà. Luật sinh t 'àn của tụi tôi đó cô Hai. Cô Hai giáng cảm phi 'àn nghen! Lâu lâu mới được nghe một giọng nói ngang ngang, một vẻ người sạch sẽ thế này, cô Hai chớ làm tới để bọn tôi phải lặng tay, tội nghiệp!
- Không!... Các ông để tôi đi Tiếng nói của chị đã chớm có cái vẻ chờn chọn và chị ngoắt mình đi ra đường.
- Ý! Đâu có được! Gã cao lớn vội đưa tay chặn lại. Gã nhìn hau háu vào ngực chị.

Trong thoáng chốc, chị cảm thấy như nút áo mình bị bật tung ra. Chị co người lại và lóng ngóng đưa tay che ngực. Không! Chính cái câu nói của gã mới làm chị nổi gai lên.

- Sẽ có người đi mua thuốc cho thẳng nhỏ con cô. Bây giờ cô cứ bình tâm ở lại đây. C`ân thiết, thẳng nhỏ sẽ được chở đi bệnh viện hoặc gọi bác sĩ riêng tới nhà. Cô ng ʿà xuống đây. Nhậu! Nhậu lai rai. Nhắp chút cũng được. Đừng ngại chi hết. Tối nay ông Hai có nỗi bu ʿàn, cô có thể giúp cho ông vui lên được đó. Chỉ một đêm thôi, sớm mai cô sẽ thấy con người mình khác hẳn đi, thèm khát yêu, thèm khát sống hơn, và cô lại có mặt bên thẳng nhỏ với đ ʿây đủ thuốc men, ti ʿàn bạc trong tay. Tuyệt! Ráng chi ʿàu lòng ông, cô sẽ có lợi.

Trông dáng dấp cô, chác cũng không khá giả gì, người nghèo ta giúp lẫn nhau. Nào ng 'à xuống đi! Ngoan đi!

Chị vẫn đứng im, mắt nhìn xuống, bàn tay xanh xao bấu chặt vào cạnh bàn. Tư thế ấy khiến gã đàn ông to con không thể không đặt bàn tay gân guốc vào eo ếch chị với ý định kéo sát vào mình. Mắt gã mờ đi... Bỗng gã ngật mặt, lặng người lùi trở lại. Chính những ngón tay nhỏ nhắn kia đã văng vào giữa mặt hắn một cái tát rất gọn. Rất đỗi kinh ngạc, gã trẹo miệng không ra mếu, không ra cười r 'ài với một cái khịt mũi trơ trẽn, gã lại nghêu ngoao vươn tay tới nữa. Rõ ràng cuộc đời gã đã không ít l'ân bị sưng mặt như thế này. Lúc ấy, mặc dù trên tay chị, chai rượu rỗng đã được đặt trước ngực để sẵn sàng vung lên tự vệ nhưng những người xung quanh vẫn không khỏi th 'ân lo cho cái thân hình nhỏ nhắn của chị khó mà thoát được sự nghiên ngấu bởi cánh tay đ 'ò sộ của gã đàn ông đang cay đòn. Gã lại khịt mũi cái nữa to hơn, phả cả mùi rượu lẫn mùi hành tỏi vào mặt chị... Đúng lúc chị c 'ân lấy cái chai định vung lên thì Hai Băng Giá lặng lẽ đứng dậy.

- Thôi đủ r 'à!

Nghe tiếng nói ấy, gã khổng l'òsững lại r'à len lét đi v'ệchỗ. Chị hơi giật mình: đến lúc này chị mới nhận ra người này còn quá trẻ, chỉ trạc tuổi chị hoặc hơn một chút. Chân tay mảnh dẻ như một th'àn ký. Khi anh đứng dậy, tất cả vẻ ủ dột, già nua g'àn như truội xuống nằm ở chỗ cũ, cái còn lại là một khuôn mặt cân đối, thư sinh, thậm chí khá đẹp nếu không ti ều tụy, u s'àu quá, giống khuôn mặt của người đau bao tử kinh niên.

Anh ta khẽ hất cầm. Hai gã đàn ông ngoan ngoãn đi ra không nói một lời nào. Riêng gã đàn ông cao lớn còn quay lại nhìn chị trong một cái cười hiểm ác "Nhẹ không ưa. Nào! Bây giờ đối mặt với ông mi còn đáo để được nữa thôi". Anh ta lại hất cần cái nữa. Đám người tò mò lố nhố đứng bên ngoài cũng vội vã tản ra.

Trong phòng chỉ còn một mình chị với con người ghê gớm ấy. Ngõ vắng lại trở v ềsự vật vờ bình thường như mọi tối khác, ông trùm trẻ tuổi vẫn nheo nheo mắt nhìn chị không nói. Trước cái nhìn của con đười ươi ngắm nghía con m ồi để chuẩn bị xé xác ấy, chị bất giác thấy lạnh buốt chân tay và toan tìm đường tháo chạy. Nhưng phía sau, cánh cửa sắt đã đóng lại từ lúc nào. Chị lùi lại, dựa lưng vào tường chờ đợi...

Người ấy chỉ tiến thêm lên v ềphía chị một bước r 'à dừng lại. Thế r 'à, không có một chút xao động trên nét mặt tưởng như cả đời phi 'àn muộn, anh ta nói nhỏ, tiếng nói m 'àn mại lạnh lẽo như của một người nào khác.

- Chị có thể đặt lại cái chai ấy trên bàn được không?
- Không đặt! Chị quác mát trả lời và càng xiết chặt cái chai trong tay hơn. Trời! Chị nghĩ Thà hắn cứ quát toáng lên như thẳng vừa r à lại đỡ sơ hơn.
  - Chị đi mua thuốc ở Tân Bình phải không? Anh ta vẫn nhẹ nhàng hỏi.
- Không! Chị càng nép sát vào tường. Hắn định giở trò gì đây? Chị cán chặt môi và càng chú ý phòng ngừa.
- Chị đừng sợ Anh ta lắc đ`âu thiểu não r`ôi đứng lui lại Chả nhẽ tôi lại đáng sợ đến thế sao? Thôi được! Tôi sẽ không c`ân nói gì nữa. Bây giờ ta đi!
- Đi mua thuốc cho thẳng nhỏ con chị Anh ta trả lời bình thản Tôi sẽ đưa chị đi cho nhanh, vả lại đi một mình qua ngõ này không tiện.

Không c`ân chờ chị trả lời, anh ta uể oải lấy từ dưới gối một vật gì đó nhét vào túi áo khoác r`ài vẫn uể oải bước tới chiếc Vespa đậu ở l`êđường. Trong nhà, chị vẫn đứng im, mát mở to, cái chai trên tay từ từ hạ xuống...

Khi trước Vespa tháng lại trước nhà, chị đã nghe thấy trong nhà đang vang lên tiếng nói lơ lớ của ông thấy thuốc nam mà chác má chị đã đón được v'ê. Chị khẽ thở phào, quay lại người đàn ông.

Tới nhà r 'ài. Cám ơn ông Hai. Thiệt phi 'ên ông quá!

Tôi tên L'âm. Phan H'ông Lâm. Cùng quê Bến Tre với chị. Chị cứ gọi như vậy tiện hơn.

- Dạ! Anh L'âm cho tôi hoàn lại số ti ên mua thuốc h'ôi nãy.

- Không có chi. Mai mốt nếu có gì c`ân chị cứ cho gọi. Đất Sài Gòn này không sửng sỏ không sống được, chị đừng ngại, ở đây tôi không có ai là người thân thuộc. Lúc mới gặp chị, nhìn vào mắt chị, tôi đã thấy có cái gì khác với... Thôi tôi v`ê. Chị vô với cháu đi.

Chiếc Vespa đã phóng vút đi. Chị đứng lại một chút, t`ân ng ần. Hai Băng Giá... Hai Băng Giá là con người này sao?... Nhưng tiếng khóc của con đã đẩy nhanh chi vào nhà.

Trong nhà thẳng Chu Anh đang oằn người trong lòng bà nó và cạnh bên, ông th ầy thuốc nam đang bón từng thìa thuốc sóng sánh như mật ong vào cái miệng nhỏ xíu có đôi môi nóng đỏ của nó. Thấy tiếng động, anh ta quay ra gật đ ầu chào chị r ồi lại quay vào gượng nhẹ với thìa thuốc, nhưng ngay sau đó anh lại quay ra và l ần này thì thìa thuốc trên tay anh chao đi...

- Chào chú! Chú mới tới Chị sà đến cạnh con Má ơi, con đã mua thuốc r à đây. Toàn loại tốt cả.
- ừa Bà má gật đ`ầu Bay đi lâu v`ê, tao lo quá. Cứ để trị đủ li ều thứ thuốc này đã. Từ tối tới giờ có vẻ êm.

Người bán thuốc vẫn đứng sững nhìn chị. Thấy chị nhìn lại, anh vội chớp mắt quay đi. Cặp mắt ấy hấp tấp dán vào khuôn mặt thẳng bé. Từ v ầng trán anh, có một cái gì như một sự bàng hoàng dội lên. Có vẻ mỏi, anh không còn c ầm vững thìa thuốc trên tay nữa, đành đứng dậy.

Chị... Chị bón cho cháu. Từ giờ tới sáng uống hai l'ân nữa. Mỗi làn hai thìa... Tui...

Tui...

Chị quay lại, hơi ngạc nhiên. Chao! Một người mi ần núi mà sao có giọng nói ngọt ngào làm vậy. Và hình như... Cũng không có vẻ gì lơ lớ cả.

- ô, thẳng nhỏ bị đau cái phối mà - Bắt gặp cái nhìn h ônghi của chị, anh nói vội - Đau nặng đấy nhưng không sao đâu. Cái thuốc của tôi nó thiêng lắm, chỉ mai là đỡ li ền thôi.

Chị nhẹ người. Không hiểu nhẹ vì bệnh tình của con có chi ầu thuyên giảm hay vì tiếng nói ng ồngộ vừa r ầi đã xóa đi hết cái băn khoăn của chị.

Thẳng Chu Anh bỗng ở một cái r à qu àn quại họ mấy tiếng khô khỏng, mặt nó đỏ vang. Nhanh hơn cả chị, anh nhao ngay người tới bế xốc nó lên cho thuốc khỏi trào qua miêng. Nét mặt anh giây phút ấy nhăn nhúm lại trông thật khổ sở. Cánh tay bế đứa nhỏ lập cà lập cập. Trong thoáng chốc rất nhanh, chị thấy anh ghì sát đứa nhỏ vào ngưc, mắt tối đi trong tiếng lắp bắp nơi cửa miêng không rõ câu gì. Thấy người lạ âu yếm, quý yêu con mình, người me nào không mát ruột. Chị định lại đỡ lấy con nhưng như bị một làn sóng vô hình ngăn cản, chị chững lại. Trời! Bàn tay... Bàn tay trái... Sao lại giống bàn tay trái của anh thế? Bàn tay có những ngón vuông bè bè, có ngón trở bị lui đốt trên cùng. Chị vôi nhìn lên. Ròn rơn... Nhưng không! Không phải khuôn mặt ấy. Kia chỉ là một khuôn mặt thật thà, xa lạ và nước da xạm cháy. Không! Làm gì có chuyên ấy. Chị lại thấy nhe nhõm và cười th'âm mình sao đô này cứ hay ám ảnh vu vợ. Chị đưa tay đỡ lấy con. Cũng lúc ấy, chị bắt gặp ánh mắt của anh. Ánh mắt cháy bỏng, hun hút, thẫn thờ. Tim chị chợt đập rôn lên. ôi! Con mắt... Sao giống con mắt... Không! Ngay lúc đó, đôi mắt kia đã dài dại đi r à. Lại bậy nữa. L àn thứ hai chị tư trách mình. "À ơi! Ngủ đi con. Đừng ho nữa... Con ho má thương lắm! Con đừng trách má không dòm ngó nhi ều đến con, không đi kiếm kịp thuốc cho con... Bây giờ má chỉ có mình con, má không thương con thì thương ai. Ngủ đi! Đừng ho nữa, sớm mai ngủ dậy là con của má sẽ khỏi li ên thôi. À oi..."

Tiếng nựng con của người mẹ như có sức hút kỳ lạ khiến người bán thuốc chao đảo, cứ muốn nhao v ềphía hai mẹ con, nhưng bằng một sự gắng gượng nhọc nhằn, anh lại lùi d ần v ềphía cửa. Nhìn tinh thấy khuôn mặt anh méo xệch đi.

- Tui... Tui xin phép bà và cô tui... tui đi.

Anh hấp tấp vơ quàng lấy túi thuốc.

- Ý, đâu có được ông th ây! - Ti ên nong tôi đã trả đâu.

- Dạ thôi... Mai mốt tôi lấy cũng được mà. Ti ền chút chút mà... Dạ, tui đi!
  - L'ân này bà má giằng cái tay nải lại, vừa năn nỉ vừa kiên quyết.
  - Ông th`ây đi đây giờ này? sáp giới nghiêm r`â, quân cảnh họ bắt đó.
  - Không có bắt đâu. Tui quen hết r à mà.

Anh xin lại cái tay nải, mát nhìn dáo dác như kẻ định chạy trốn. Anh tránh không nhìn vào mắt chị nhưng tiếng chị đã khẽ khàng cất lên:

- Chú làm ơn ở lại với gia đình tôi một đêm, mai hẵng đi! Lỡ nửa đêm v ềsáng, cháu nó trở chứng, tôi biết đi gọi ai? Nghe má con tôi một chút đi chú.

Câu nói khiến anh đứng im, tay thống xuống. Anh nhìn đứa bé giây lâu r`ời gật đ`àu.

Cùng với người bán thuốc, chị cũng không ngủ.

Tối nay sao nhi ầu việc xảy đến với chị quá. Thái đô bí hiểm của Hai Băng Giá, bênh tình thẳng nhỏ - nỗi lo láng tới tuyết vong của chi mấy bữa nay - bỗng như được trời phật phù hô mà đỡ đi trông thấy, r 'à cả sư tận tâm cũng như cung cách đối xử lạ lung của ông th'ây thuốc người Thương nữa... Cái mắt nhìn... Bàn tay thiếu đốt... Cố xóa đi mà cứ thấy đ`ài óc nôn nao, cố quên đi mà quãng đời cũ cứ thấp thoáng hiện v ề. Bên kia vách, chị đoán biết người th'ây thuốc cũng chưa ngủ. Lát lát, anh ta lại khẽ khẽ cưa mình. Mỗi l'àn thẳng bé lên cơn ho, tiếng cưa mình lai mất đi, như con người ấy đang nín thở và để r à tiếng cu cưa lại vang lên mạnh hơn. Rõ ràng chị cảm thấy có cái gì đó vừa vô hình vừa cu thể cứ lớn mãi lên, sắc nét mãi ra, giống như sơi giây hư ảo nối li ên giấc ngủ của đứa bé vào giấc ngủ của người ấy. Có phải như vậy không? Nhi ều khi chị cũng nín thở... Chi bỗng sơ nghe tiếng cưa mình của người đó. Nó khơi dây trong chi biết bao nhiều đi ều chị đang cố quên đi. Nó đang hiển hiện ở bên kia vách, g ần lắm! Sao ông không ngủ đi, hay ráng mà nằm im cũng được. Chao! Con mắt... Bàn tay...

Ngài đô trưởng bỗng thấy sáng nay trong người vui vẻ. Đêm qua ngài đã ngủ được một giấc ngọn lành. Viên bí thư tin cần của tổng thống, người anh em đ 'cng hao với ngài, trong buổi họp báo chi 'cu qua đã nói riêng với ngài rằng: ý định đứa ngài v ềlàm tư lênh một sư đoàn đóng ở vùng I của tướng Tổng tham mưu trưởng (vốn không ưa gì ngài) đã bị tổng thống phế bỏ. Cha! Chút nữa thì binh nghiệp của ngài tiêu ma đó. Từ ngày thu huấn ở Mỹ v ề đến giờ, cả năm năm nay, ngài đâu có quen xông pha trận mạc. Đưa nhau ra đấy để mà nướng nhau ư? Chà! Cái lão đại tướng này thiệt... Ngài đã quen công việc ở đây r à. Với cái đô thành chói chang ánh điện này, ngài đã từ từ, tất nhiên phải tốn biết bao công sức và lọc lõi, leo lên từng nấc để có cái chức tư lênh thành phố mà bạn bè cùng lứa với ngài có ước mơ cũng không dám. Chính vì cái tin hết sức thú vị đó mà sớm nay, một tớ báo đã cho chạy trên trang nhất câu tuyên bố trong lúc cao hứng của ngài: "... Tôi cho rằng, trong khoảng từ ba đến năm năm tới đây, thành phố của chúng ta sẽ hoàn toàn được đảm bảo an ninh. Những bóng ma Công sản trước kia thường lấn quất ở đây, bây giờ, sau cái tết ghê gớm vừa qua, có thể nói chắc rằng đã bị quét hết ra nghĩa địa, rừng rú..." Ngài lắc lắc đ'âu mim cười. Được đấy chứ! Nói trong khi ngà ngà mà nghe cũng được đấy chứ. Nói thiệt! Làm đô trưởng một thủ đô như v ây mà để cho một thẳng cha võ bi en nào nói năng cuc mịch đâu có được. Ngoài cái đảm lược v e đi à binh khiển tướng, đô trưởng còn là sinh khí, là bô mặt của toàn thành phố. Không phong lưu mã thương, không lịch duyết thông thái, bon có học nó có coi ra cái gì. Ngài ngắm nhìn khuôn mặt sáng sủa, bô tóc chải cao và tẩm thân mạnh mẽ ẩn sau bô quân phục cấp tướng với vẻ hài lòng. "Có một nu h'ông hé nở ngoài kia. Tôi muốn ngắt tặng em nhưng e lại mất đi một chấm đỏ vào trời xanh". Nếu không có ông bạn giáo sư ng 'ài bên thì có lẽ ngài hứng chí đoc to lên mấy câu thơ ấy của Hai-nơ r ã. Tuy vậy, sư có mặt của giáo sư lúc này thật tuyết! Đã bị quét hết ra rừng... Chà! Dùng chữ quét vào đây thật gon. Nó bao g`âm cả thế lẫn lưc mà nghe không sao. Tuy nhiên, không nên nói ba năm, một năm, hai năm thôi là vừa. Ba năm là hơi bốc. Nhưng cũng chẳng sao. ông Thiêu còn nói tới những năm năm kia mà.

- Anh Luân! Anh uống đi chớ - Ngài vui vẻ - Tôi biết anh xưa nay vẫn bị bệnh đau bao tử, nhưng không sao đâu. Rượu nhẹ, đàn bà uống còn lắc đ`âu mà.

Ngài ng 'ài hắn xuống, dáng bô trân trong - Tóm lại là thế này. Tôi rất rõ anh đang bận bù đ'ài với cái công trình: "Sư t'ôn tại dai dắng của các công đ'ông dân tộc vùng Đông nam Á". Nhưng cũng xin anh nể tình bằng hữu giữa tôi và anh, anh bới ra ít ngày viết cho tôi cái "quân sử" v ềSài Gòn của chúng ta trong và sau Mậu Thân. Tư liêu và phương tiên, anh sẽ có đủ. Còn công sức? Cái này chẳng nên nói với anh nhưng người Mỹ rông rãi lắm. C'ân phải cho thế giới biết v'ệthực lực ho và thực lực của ta. Tất nhiên cả sức mạnh và khả năng quân sư của người Mỹ nữa. Anh cười đó à? Đừng, xin anh đừng cười. Anh vẫn giữ được cái kiểu cười chết người như ngày trước. Nhưng tôi yêu cái lối cười đó. Nó thông minh lắm. Thế nhé! Phải chính tay anh nhúng bút mới được. Không gì vinh hạnh cho những người lính chúng tôi một khi chiến công của mình được một giáo sử học danh tiếng như anh đông bút vào. Châc! Kể ra mặc cho tên Tổng cục chiến tranh chính trị họ làm cũng được, nhưng cái thẳng cha đại tá trưởng phòng quân sư ấy dở ec. Lại khô khan, hời hơt toàn số liêu chết cứng cho coi. Uống! Đúng ra phải đi ầu lão ta trở v ềđơn vị c ầm súng mà choảng nhau. Ng ã ở trung tâm mà chẳng có một chút đ àu óc nào cả. Kìa! Anh lại cười nữa r à. Bao giờ đứng trước anh tôi cũng có cảm giác mình đang làm một đi ều gì quê kệch.

Giáo sư Luân chậm rãi đi ra cửa sổ nhìn xuống mặt đường. Ngược lại với ngài đô trưởng, ông thấy không vui. Trong thâm tâm, không muốn nhưng được mới gọi hai, ba l'ần, cực chẳng đã ông đành tới căn nhà đ'ầy lính gác r'ần ri này. Xưa nay ông vốn không thích nhìn những bộ quân phục màu tráng hay màu xám, dù ở bên này hay bên kia. Và vả lại... ông cũng có một chuyện riêng tư của gia đình có thể c'ần phải nhớ đến tiếng nói của người bạn đeo lon tướng này.

- Người ta chỉ đưa vào sử những cái đã qua, không lặp lại trong hiện tại. Anh tin rằng vùng đất này không còn lộn xộn nữa sao? Giáo sư hỏi mà không quay lại.
  - ít nhất cũng được mươi năm không có lôn xôn lớn.
  - Tức là anh hoàn toàn tin ở người Mỹ?

- V`êtâm địa thì không. Nhưng v`êlực thì trước hết phải thừa nhận họ biết làm ăn.
  - Phải chăng quân đội các anh không bao giờ biết làm ăn?
  - Anh vẫn có những câu hỏi phản đ'ệkhó trả lời.
  - Như vậy, anh mặc nhiên thừa nhận phía bên kia họ mạnh hơn các anh.
- Thôi! Thôi! Tôi là con nhà võ, anh tha cho tôi. H'ài còn đi học, có bao giờ tôi nói lại anh đâu. Tôi thèm cái đ'ài óc của anh. Bây giờ tôi c'àn anh giúp tôi trong chuyện này. Anh bằng lòng chớ?
  - Tôi đã trả lời r`âi thôi.
  - Tôi không hiểu.

Viết lại thực trạng những ngày Mậu Thân tôi không làm được. Đó là công việc của báo chí, thông tin. Còn viết sử, tôi sẽ chắc không làm anh hài lòng đâu. sử phải trung thành với mọi sự kiện nhỏ nhất, trung thành với sự thật. Sự thật bên trong các hiện tượng chứ không chỉ là kết quả. Nghĩa là tôi sẽ chứng minh rằng thắng lợi của ông Thiệu vừa r τổi là vô nghĩa. Và nếu cho rằng họ thất bại thì cũng hết sức thiếu khoa học. Cái còn lại là sự hiện hữu của người Mỹ trên đất nước này. Sự hiện hữu của một lực lượng khách quan không nằm trong mối quan hệ nội tại của cộng đ tông dân tộc. Lịch sử Việt Nam trong giai đoạn này không thể thừa nhận người Mỹ như là một động lực phát triển chính thống. Vậy thì sự thắng và sự thua cũng chưa có luận cứ để khẳng định. Đi tàu này sử học bất lực. Có lẽ đó là một phương diện đơn thu tìn v thính trị với tất cả những ưu thế của nó: lạnh lẽo, quay ngoắt và vụ lợi.

- Được! Ngài đô trưởng thoắt trở nên hào hứng Tôi xin được tranh luận với giáo sư. Giáo sư muốn nói kết quả của sự biến cố Mậu Thân vừa qua thành bại còn đang nằm trong hư thực phải không?
  - Không phải một mình tôi nghĩ thế.

Thật là ngây thơ... Xin lỗi! Tôi muốn nói, anh Luân ạ, anh vẫn trong tráng và tốt bụng như trước. Anh nhìn vấn đ ềbao giờ cũng tròn trịa. Sau cái đòn này, ít nhất phía bên kia cũng choáng váng rất lâu mới gượng lại được. Ví dụ tình hình an ninh khả quan của thành phố chúng ta những tháng qua. Đi ầu đó thua thắng thuộc v ềai đã được lý giải r ầi. ít nhất cũng là v ềmặt quân sư.

Nhưng tôi biết chính phủ còn rất lâu mới hết giật mình. Choáng váng hay giật mình chỉ là hai mặt của một tâm trạng. Và tâm trạng chiến tranh mới quyết định kết quả chiến tranh. Nếu anh không cáu, tôi xin nói thật: Ngay buổi họp báo chi ầu qua của anh cũng là dấu hiệu của sự giật mình. Người thực mạnh không bao giờ đại ngôn. Họ tỉnh táo nhìn nhận cú đấm của đối phương khá nặng, thậm chí gây đau nhức không chịu được nhưng họ cũng biết nện lại những quả đau nhức không kém, hoặc đau nhức hơn. Theo tôi, thắng lợi của biến cố vừa qua và cái trật tự an ninh hiện nay thực chất chưa lấy gì làm đảm bảo. Anh không cho tôi là ảnh hưởng tư tưởng biện chứng của Mác chớ?

- ô không! Sự thật dù phũ phàng vẫn thích nghe hơn lời ngọt ngào dối trá. Anh cứ tự nhiên. Dân chủ mà. Tôi rất thích nguyên tác này. Nó có tác dung mở rông t ần nhìn. Tốt lắm.

Vâng! Tôi vẫn muốn được nghe nhắc lại: đi àu hệ trọng hơn hết là tâm trạng. Tâm trạng của con người. Và con người luôn luôn gắn với môi trường nó t ìn tại. Môi trường bây giờ xáo trộn quá! Mọi giá trị luân lý đ àu bị đảo ngược, mọi n ềnếp, chuẩn mực đ àu bị lật nhào. Đâu đâu cũng thấy đ ìng ti ìn, đ ì vật và sắt thép chế ngự lên tất cả. Hoang mang và bất lực, con người sống cấu thả, sống bừa phứa. Một khi đã mất tin ở tương lai, tất yếu sẽ sống vội trong hiện tại.

- Anh đang nói v`êđức tin?

Đúng! Do không yêu và không tin vào một cái gì cả nên hàng ngày con người tự tước bỏ đi cái ph'ân người nhất của mình là hoạt động. Chỉ sống không thôi thì chưa phải là con người anh ạ! Sinh vật nào mà chả sống. Do đó thật khó nghĩ rằng những con người nhợt nhạt như thế lại gánh được

những trọng trách, bảo vệ được sự sống còn ở chính thể mà các anh trải qua bao cuộc đảo chính, cách mạng mới thiết lập nên được. Tất nhiên con người ở phía bên kia tôi không được rõ lắm. Có thể họ cũng là những kẻ cu 'ông tín đang lao theo một mưu đ 'ôchính trị mà quên đi cái lý tưởng nhân văn. Nhưng xét đến cùng, bất cứ một dân tộc nào để xảy ra nội chiến vì những bất đ 'ông của một cá nhân, của một nhóm người thì hết sức phản lịch sử. Nhất là dân tộc lại chấp nhận để cho một kẻ khác đứng ngoài xúi bấy, thậm chí tiếp sức. Anh thử lang thang ra đường phố một ngày coi! Nhô nhuế không còn ra cái gì nữa. Như thành phố của một quốc gia khác. Điên đảo. Quay cu 'ông. Một quốc gia mà cái n'ên nã nhất của dân tộc đang mất đi. Một lối hiện sinh bản năng đang ngự trị. Chính vì thế mà tôi không tin vào sự ổn định trong vòng hai, ba năm lại đây của anh.

Ngài đô trưởng giơ hai tay lên trời cười vang tỏ vẻ thú vị. Nhưng ngay sau đó, ngài bỗng tràm ngâm.

- Xưa nay tôi vẫn biết anh không ưa thích chính trị. Nhưng quả thật, tất cả những lập luận của anh vừa r 'ài khiến tôi chông chiêng. À, những ngày lộn xộn ấy anh ở đâu? Ngài quay đi búng tàn thuốc, làm như vô tình hỏi câu đó.
- Ngay tại đây thôi. Viết sách, nghe súng nổ, ngắm nhìn thời cuộc và nếu có thể thì rút ra một vài kết luận. Chức năng nhân chứng mà.
  - Tóm lại anh không muốn cộng tác với tôi trong chuyện viết sử này?
- Để... Để tôi suy nghĩ thêm ông đắn đo một chút r à nói khẽ Độ này tôi đang bận tâm vì thẳng Hải, thẳng con độc nhất của tôi, chác anh còn nhớ?
- Hả?... Không! Có! Có nhớ chứ Đột nhiên ngài tỏ ra lúng túng Sao lại không nhớ. Môt nhac sĩ thời danh.
- Tên tuổi vì nghệ thuật thì ít, vì chơi bời xả láng thì nhi ều. Suốt đêm ngày chỉ đắm nhìn trong nức nở và ái tình. Một thẳng đàn ông cạn khô, mất h ồn người, thiệt là r ầu. Anh ạ! Tôi...

- Tôi hiểu Ngài đô trưởng thân mật vỗ vỗ vào tay ông, cắt ngang Thì ra chính vì cậu con nghệ sĩ mà ông bố mất tin ở con người, ở xã hội. Chết thất!
- Không hẳn như vậy, nhưng... Cũng rất có thể như vậy. Vì nó là sản phẩm của môi trường. Với môi trường này, tôi e rằng nó sẽ không lấy lại được bình thường. Ngày trước, nó là một thẳng bé khá, có tâm h 'ôn, trung thực và nhi 'âu khát vọng lành mạnh. Bây giờ nó sống vật vờ như cái bóng. Nó không c 'ân biết nó là ai, không hoàn toàn làm chủ được bản thân mình. Môt thế hệ trôi nổi và dưa dẫm. Anh ạ! Tôi có một chuyên muốn...
- Anh lại rơi vào bi lụy r 'à Ngài đô trưởng cát ngang Tôi thì nghĩ khác. Cậu con anh đang thực hiện cái ph 'àn tự do nhất, cái ph 'àn người nhất của nó. Giai đoạn này con người c 'àn phải có lối sống thực dụng. Lối sống này sẽ tạo nên sức mạnh c 'àn thiết cho quốc gia. Chà! Nếu anh biết được lối sống ép xác của những người phía bên kia? Thật là kinh khủng.
- Tôi chưa thật tin ông nói và nghĩ rằng mình không nên đem chuyện riêng ra nhờ vả lúc này Xã hội ta bây giờ đang sao chép lối sống Mỹ một cách sống sít thì đúng hơn. Có quốc gia nào tự t ồn tại bởi những con người chuyên đi bắt chước những cái bên ngoài. Thà cứ sống khổ hạnh như phía bên kia lại giữ được bản ngã của mình. Anh hiểu dùm, đây tôi không nói chuyện chính trị. Thú thực tôi không hiểu những người cách mạng lắm và tôi cũng chưa có ý định tìm hiểu.
- A! Thiệt vừa dịp Ngài đô trưởng bật ngón tay đánh tách một cái Ngay bây giờ tôi sẽ cho anh tiếp xúc với một mẫu người cách mạng. Hắn là một sĩ quan đặc công có một thời đánh đấm khét tiếng. Nhưng r cã hắn vẫn là hắn. Tức là hắn vẫn thèm làm một con người ăn uống, ngủ nghê, như mọi người bình thường khác. Một con người hoàn toàn đánh mất lòng tin. Nói chuyện với hắn anh sẽ thấy thú. Còn cái mục kia... Hả? Tùy anh, tôi không ép đâu.

Ngài đô trưởng bấm chuông. Một đại úy còn rất trẻ, có ria mép hiện ra ở ngưỡng cửa.

- Thiếu tá Xanh còn chờ ngoài đó không anh Thu ần?

- Dạ còn.
- Tốt lắm! Anh mời hộ thiếu tá vào đây.

Có tiếng gi ầy bước rất êm đi vào. Giáo sư Luân nhìn lên. Đó là một người đàn ông t ần thước, Bộ âu phục màu xám nhạt cát rất khéo, v ầng trán vuông lúc nào cũng căn g ra như muốn kéo đôi mắt xếch lên. Cái miệng anh ta nhỏ, mỏng, luôn mím lại như sắp bật nói ra một đi ều gì mà cũng không bao giờ định nói ra đi ều gì cả. Kín bưng và buông thả. Và đôi mắt nữa, mặc dù trong phòng sáng choang ánh điện nhưng nó cũng không sáng lên được chút nào. Một thứ mắt dõi nhìn vào trong. Mỏi mệt, man dại và căng thẳng. Tóm lại, thoạt trông, người đàn ông t ần thước này dễ gây ấn tượng, mau khêu gợi sự tò mò của người khác.

Giáo sư chăm chú nhìn anh ta. Còn anh ta không nhìn ai. Với cái dáng của một người đã quá quen những con mắt lạ lẫm nhìn vào mình, anh ta ung dung đi lại bàn, ng 'à xuống. Và cũng rất ung dung, rút một điểu thuốc đưa lên miệng. Giáo sư quay mặt đi. Hình như ông đã gặp con người này ở đâu một l'àn r 'à thì phải? Ngài đô trưởng tự tay rót cho anh ta một ly rượu mạc-ten đ'ày. Anh ta đố lấy uống một cách thận trọng hơi có ph 'àn lơ đếnh nhưng không dấu được cảm giác ngon lành. Đây là một kiểu người khép kín, biết tận hưởng khoái lạc cuộc đời nhưng... không tập trung vào một cái gì chính yếu cả. Bằng con mắt ngh 'ènghiệp, giáo sư th 'àn đánh giá. Và bất giác ông lảng tránh tia nhìn của anh ta đột ngột phóng tới. Cái nhìn rờn rợn này, hình như ông cũng thoáng gặp ở đâu.

Như giới thiệu một người bạn tri kỉ, lại như khuếch trương một món hàng quý, ngài đô trưởng quàng tay ôm lấy một bên vai anh ta rung nhe.

- Đây! Thiếu tá Xanh đây, người hùng của Việt Cộng và bây giờ cũng là người hùng của chúng ta. Một người thức thời. Hy vọng tới đây anh sẽ phụ giúp giáo sư một cách đắc lực để hoàn tất cuốn quân sử độc đáo này. Một tài liệu sống vô giá đó anh Luân!

Thiếu tá Xanh chọt đứng dậy:

- Thưa thiếu tướng! Tôi có chuyện c`ân trình gấp lên ngài.

Chắc không phải chúng ta sắp mở một cuộc tổng tấn công nữa chớ? 'ở Vậy thì cứ chậm rãi. Ngày rộng tháng dài, lo gì. Hình thành cho được một bộ quân sử lúc này là c'ân nhất.

"C'ân cho cái ghế của ông chứ gì", viên thiếu tá nghĩ.

- Dạ! Tùy thiếu tướng.

Rõ ràng anh ta tỏ ra khó chịu khi có mặt vị giáo sư g`ây y`âu ng 'ài đây. Giáo sư Luân đọc được ý nghĩ đó và ông nhận xét: một phong độ giả tạo, một giọng nói giả tạo, không thật. Ông đứng dậy c`ân lấy ba toong.

- Các ngài cứ luận bàn công việc. Tôi phải đến Vạn Hạnh. Bữa nay có tiết giảng.
  - ủa! Còn cái chuyện tôi nhờ anh?
  - Mấy bữa nữa tôi sẽ "phôn" cho anh.
- Thế anh không ở lại dùng cơm trưa với tôi sao? Đã lâu lắm r ầi chúng ta... Bữa cơm gia đình, có cả thiếu tá Xanh đây nữa. Tôi đảm bảo tiếp xúc với ông ta, giáo sư sẽ thay đổi được khá nhi ều quan niệm.

Ngài đô trưởng bắt tay giáo sư thật chặt.

Ra tới cửa, ngài nói nhỏ vào tai giáo sư:

- Tình hình này phải biết giữ mình. Không phải ai cũng hiểu anh được như tôi đâu.
  - Tôi nói vậy chác anh hiểu.

Giáo sư Luân nhún vai không nói và đi luôn. Ra tới đường ông mới vỡ lẽ ra rằng mình chưa h`ệgặp con người tên Xanh ấy bao giờ cả, nhưng vẻ mặt anh ta thì ông không lạ, tất cả những kẻ tráo trở đ`ều có những nét hao hao giống nhau. Và ông mừng th`ần đã không đưa việc cậu con trai ra lúc ấy.

Ông không đi đến đại học Vạn Hạnh mà lộn trở lại nhà. ông thấy có chuyện c`ân phải nói với đứa con trai. Nói ngay hôm nay chứ không thể để một buổi nào khác. Nếu vẫn thế thì đ`âu tu ân sau nó đã phải đi r`âi. Đi ầu ấy... Đau đ`âu vô cùng.

Cùng lúc đó, trên căn phòng có tường cách âm ông vừa rời khỏi, ngài đô trưởng nghiêng hẳn đ`àu v ềphía thiếu tá Xanh để nghe cho rõ.

- Nó đã xuất hiện được bữa nay. Thẳng Xuân! Dạ thẳng Xuân! Tôi không thể l'ần được, mặc dù nó đã cải trang trông giống hệt một gã người Thượng.
  - Một gã người Thượng? ông không nh ần đấy chớ?
- Đối với người khác thì nh ầm nhưng với tôi thì dù cho nó có cải trang thành quỷ tôi cũng nhận được. Đây là một thủ đoạn cải trang hoàn toàn mới lạ của chúng nó. Một gã người Thượng ng ồi bán thuốc nam giữa phố chợ nghẹt người! Chà. Thoạt đầu tôi cũng không để ý vì nó khác quá! Khác hẳn. Một bộ mặt được là ủi kĩ lắm mới có thể được như thế. Nhưng dần dần tôi thường thấy nó hay làm bộ lảng vảng ở khu cư xá Mỹ. Một thẳng bán thuốc thông thường thì chỉ muốn bán chác cho nhanh rồi lo cuốn xéo vềnhà ôm vợ. Thẳng này buôn bán khủng khỉnh, không có vẻ gì ham lời ham lãi cả. Nhưng tới khi tôi nhìn thấy bàn tay nó đếm tiền, hai bàn tay có chín ngón thì tôi đã ngờ ngợ. Và đến lúc nhìn vào mắt nó thì... Con mắt lạ lắm! Chỉ có nó mới có thể có con mắt kì lạ như vậy.
  - Sao anh nói sau khi trốn tu nó đang bị... A, bị treo giò ở hậu cứ?
  - Dạ! Chính thế mà tôi vẫn chưa đoán chắc.
  - Lúc này nó đang ở đâu?
- Đêm qua nó vào một gia đình ở chân c`âu xa lộ cho thuốc một đứa bé bị bệnh r`âi ngủ luôn đấy. Sáng nay nó lên xe lam ngược xa lộ đi đâu không biết. Tôi đã cho bám.

- ô kê! Anh tinh nhanh lắm. Nếu không có những người từ trong ruột chúng nó chun ra như anh thì quỷ mới biết được. Chà! Lảng vảng ở khu cư xá Mỹ à? Chuyện không còn đơn giản nữa r ời. Một tu ần nữa cuộc lễ quan trọng sẽ diễn ra ở đó. Nè! Có thể ở đâu đó phía bắc xa lộ nó có cơ sở? Và ngay cả cái gia đình hôm qua biết đâu cũng là một thứ trạm cung cấp tin tức? Phải đặt ra nhi ều giả thuyết, phải tung lực lượng phong tỏa khắp nơi và phải hết kín đáo. Nhưng mà... Sao có thể nhanh thế được? Tôi chưa thật tin lắm. Hay là...
- Ngài cứ yên tâm hắn chau mày Bằng cách nào đó tôi sẽ đích thân kiểm tra lại.
- -Tôi tin ở thiếu tá. Thế còn gia đình ở chân c`âu đó là gia đình nào? Chắc là thân cộng hay người nhà Việt cộng chớ?
- -Thưa ngài! Một gia đình máy may bình thường mới dời nhà từ Bến Tre lên được g`ân năm nay. Để tôi đi `âu tra thêm.

Thiếu tướng đi lại trong phòng, đ`âu gật gù.

- Chà! Bán thuốc! Bán thuốc à? Ghê góm thật. Coi chừng ông bạn trí thức của tôi lại có lí hơn chúng ta, ông Xanh! ông toàn quy ền hành động, không c ần phải viện đến bên Tổng nha nữa, chậm chuyện, ông nên nhớ: coi như nó có mặt ở Sài Gòn này giờ nào là giờ đó không yên đâu.

Hoàng Xanh cúi thấp đ`àu xuống nói nhỏ như nói với riêng mình:

- Da! Cái đó thì tôi hiểu...
- -Còn cái ông bạn giáo sư của tôi nữa? Cũng thật là khó hiểu. Có lẽ tôi phải qua bên ông đại tá cảnh sát trưởng một chút. Tất cả đ`àu có thể xảy ra.

Tới nửa đường, Thiếu tá Hoàng Xanh ghé vào một tiệm cà phê váng vẻ, kiếm chỗ kín đáo ng 'ài. Ng 'ài chưa ấm chỗ, hắn lại đứng dậy. Li cà phê bốc khói vừa mang đến, hắn móc túi trả ti 'ên r 'ài đi luôn. Tưởng con người này đang có gì vội vã nhưng ra đến cửa, hắn đứng lại nheo nheo mắt nhìn người qua lại một lúc r 'ài chặc lưỡi đi tát qua đường. Rõ ràng điểm hắn

định tới chỉ mới xuất hiện trong đ`ài. Một chiếc xe lôi phóng qua phun khói vào người hắn. Mặt Hắn nhăn lại: Nhăn lại không phải vì khói mà vì tiếng động cơ r`ên rĩ như một tràng đại liên bắn g`àn xoi xói vào óc. Hắn lững thững đi đến căn nhà nhỏ nằm khuất trong một ngõ váng có nhi ều bóng me. Dừng lại một chút ở cách cổng phủ đỏ bông giấy, hắn tiếp tục bước đi. Đến đ`ài ngõ không hiểu ngẫm nghĩ thế nào hắn lại lộn lại. Tiếng chuông rè rè nghe lạc lõng. Một thiếu phụ không còn trẻ trung nhưng khá đẹp ra mở cửa. Thấy Hắn thiếu phụ reo khẽ lên một tiếng r`ài vội đuổi con chó Nhật sắp xù lông ra sủa.

... Hắn ngả người trên sa lông, chân duỗi thẳng, mắt nhìn dính vào tấm gương to treo ở giữa phòng. Điểu thuốc không được rít, khói cay xông lên làm Hắn chớp mắt. Thằng người trong gương chợt hiện ra. Hắn đấy ư? Trông cũng được đó chớ. Trán cao, vai rộng, mặt cương nghị. Có lẽ mình mặc bộ này hợp hơn mặc quân phục? Hắn nhướng mắt to lên r tổ lại vội nhíu lại ngay. Lâu nay hắn không quen nhìn thẳng vào mắt mình. Hắn đứng lên đi ra cửa số r tổ lại quay vào, ng tổ xuống. Hắn thấy trong lòng sao cứ b tôn ch tôn. Đôi mắt ấy... Phải chính đôi mắt ấy cứ lửng lơ ở trước mặt hắn. Đi một mình ngoài đường không được, hắn phải đến đây cũng như sau mỗi lần thấy có đi tu gì bất ổn trong đ tu, hán lại tìm tới ngôi nhà này. Thiếu phụ đang cúi xuống nhìn hắn, đôi mắt mơn trớn. Hắn lầm lì đứng dậy đi những bước ngắn và chậm trong phòng.

Đến cạnh thiếu phụ, hắn chững lại, không chủ đích. Một thoáng t`ân ng ần... Bằng một động tác cũng rất quen thuộc và thành thạo, Hắn nhẹ nhàng xoay vai thiếu phụ vào lòng mình... Nhưng đúng vào cái lúc đáng lẽ đưa bàn tay ám khói ra phía đ`âu giường tắt đèn thì hắn lại từ tốn đứng dậy, r ồi cũng rất từ tốn hắn lăng lẽ đi ra khỏi phòng.

Thiếu phụ mở bừng mắt không hiểu... H`âi lâu, thì vật mình xuống nệm, mặt vẫn còn đỏ lựng.

- Thằng điên!

Hắn nhìn đ 'ông h 'ô.

Chưa tới giờ nhận báo cáo. Đi đâu bây giờ? Hắn thật không muốn ng 'à vào cái bàn sắt nặng n'ê màu xám trong phòng làm việc của hắn một chút nào. Hắn định tạt vào tiệm ăn gọi mấy món đ'ônguội song không thấy đói. Mấy hôm nay, kể từ lúc tình cờ gặp người bán thuốc ở chợ, Hắn cứ thấy nôn nao như sắp gặp một đi 'àu gì ghê gớm. Song có lúc, chính cái đi 'àu ấy, hắn lại cảm thấy như mình đã trải qua r 'ài. Rượu không làm cho hắn bình tâm. Từng bước một, để gi 'ây Hắn tỉ mẩm đếm gạch trên hè phố'.

Vậy là hắn đã trở v'ệcái thành phố này g'ân tron năm r'à. Một năm trôi qua kỳ la đến nỗi nhi `àu đêm thức dây, hắn bàng hoàng không hiểu mình đang ở đâu. Lí lịch hắn cũng khúc khuỷu như tâm trạng hắn. Ba năm làm thư ký cho chủ tịch nghiệp đoàn Taxi, hai năm thoát li ra rừng, lại ba năm vào thành với danh nghĩa một kí giả trẻ tuổi và tháo vát. Hắn đã mặt hầu hết ở tất cả các trận đánh và chưa h'ệthất bại l'ân nào. H'ời ấy cách mạng dâng cao như thác lũ. Với chỗ đứng của một chiến sĩ biệt động độ, đã có một thời kì hắn là tương trưng cho lòng quả cảm, trí sáng tạo, và ý chí không khoan nhương với kẻ thù trước con mắt đ 'cng đôi. Cấp trên tin cậy năng lưc chiến đấu của hắn. Toàn bộ phẩm chất người chiến sĩ biệt động cũng hàm chứa trong cái năng lực đó. Người ta tiếp tục trao cho hắn những nhiệm vu ngày một nặng n'ệhơn. Hắn hoàn thành trót lot. Có đơt, Hắn nằm lì ở thành tới cả nửa năm trời để theo đuổi một mục tiêu. Không sao! Thế nào r'à con người ấy cũng sẽ tìm được một cách đánh mới lạ. Ho không từ chối bất cứ một lời yêu c'ài nào của hắn. Đ'ông đội cũng không tiếc gì, kể cả tính mạng, tù đày để hắn chú tâm vào công việc.

Cũng chính trong thời gian đó, hoàn toàn vượt ra ngoài ý muốn của hắn, cái tâm bên trong hắn d'ần d'ần bị m'ền đi. Thành phố như một cái xoáy nước khổng l'ôlàm cho hắn chóng mặt. Những l'ần trở v ềhậu cứ, bạn bè thấy Hắn ít nói hơn. Và những khó khăn trong các trận đánh qua miệng hắn cũng nhi ều d'ần lên. Ai có thể, kể cả hán, ngờ được rằng, trong quá trình tần công vào kẻ thù, người lính ấy đã từng phút bị bản chất kẻ thù tiêm nhiễm trở lại mà không hay. Từ nhức óc với nhịp điệu cu 'âng loạn của phố phường, đến chỗ thấy D'ần d'ần quen tai. Từ xót xa với lối sống đàng điếm, mất hết sinh khí đến chỗ hắn bỗng thấy thương cảm để r 'ồi chặc lưỡi: "Biết làm sao khác được! Chân lí còn nằm ngoài t'ần tay của họ". Lạ lùng hơn nữa, những thằng mặc áo lính Quốc gia, áo lính ngoại quốc,

những thẳng người mà trước đây mỗi l'ân thoáng nhìn thấy là hắn muốn xiết cò ngay, bây giờ trong hắn chỉ nảy sinh một cảm giác xa lạ. Xa lạ thường là cái đi của sư g`ân gũi. Và nổi lên trên tất cả là những trận đánh nối tiếp mãi không thôi, biết chừng nào mới là trận cuối? Tuổi tác hắn cũng không còn trẻ nữa, lại thêm những vết thương sau mỗi trận lại nhi àu hơn. R'ởi cuộc đời sẽ đi đến đâu? Đám sương mù ảm đam ấy lờn vòn trước mắt hán. Thế là hắn quên. Quên dàn màu lá rừng, quên d'ân khúc sông nước lớn lại ròng nuôi hắn bằng cá bằng rau, quên luôn cả những khuôn mặt xanh xao thiếu nắng của đ'ông đôi. Nếu nhớ thì hắn chỉ còn nhớ bộ mặt lạnh như ti ền của người đôi trưởng, cấp trên trưc tiếp của hắn. Trong một trận đánh, hắn tư động bác bỏ phương án của viên đôi trưởng này. Đó là một lối đánh thí mạng, không có hiệu quả và phơi bày toàn bộ bí quyết binh chủng. Hắn nói thế và bô mặt lạnh như ti en kia trút xuống đ a Hắn cả một đống quan điểm, lỗi lầm này no "Tôi không hèn trước chúng nó thì tôi cũng không thể hèn trước anh. Mênh lênh của Đảng, tôi xin chấp hành". Hắn nuốt giận lao vào trận... Trận đánh thất bại, hai người không trở v ề Chính Hắn cũng bị thương. Hôm sau hắn làm lì nhận một kỉ luật tạm đình chỉ công tác sau khi đã giáng thắng cánh vào mặt người đôi trưởng ấy một cái tát. Nửa tháng sau, bộ tư lệnh thành xác minh phương án của hắn là đúng và quyết định đi ầu viên đôi trưởng ấy v ềphía sau. Nhưng muôn r'à. Lai thêm một sư u uất vào trong cái bã bởi đang hình thành trong hán. Hắn sống trầm đi, tách biệt mọi người. Mưa bao giờ cũng gợi mung lung. Mưa trong rừng càng mở mịt. Còn phải sống cảnh này đến bao giờ nữa? Kẻ thù sao sống dai thế? Giết được thẳng này nó lại mọc thêm thẳng khác, ác ôn hơn. Bạn bè cũ quay đi quay lại hy sinh ph'àn lớn. Bao giờ đến lượt ta? Thôi thì cứ đến cho xong. Chờ đơi đi ầu bất hạnh còn ghê gớm hơn chính sư bất hạnh. Nhưng nó chưa đến thì hắn phải nghĩ cách thức làm sao tránh được nó. Đêm chup xuống, hắn đã nghĩ đến chuyên vín vào sức khỏe để được v ềphía sau. Hoặc cố tạo ra một vết thương trầm trong nào đó để có cớ lên cơ quan hậu cứ ng ầ. Hay là... Hắn đã nghĩ loáng thoáng đến chuyện nếu bị bắt? Nhưng sáng ra, khi trên sông tràn ngập ánh nắng, hắn lại không làm gì cả. Hắn thấy mình tỉnh táo hơn và dưới kia, Sài Gòn với những muc tiêu, với những con người, phố xá... lại kích thích trí tưởng tượng của hắn. Nhưng r'ời chỉ vài ngày sau, những ý nghĩ u ám ấy lại trở v'ê. Những trận đánh không còn hiệu quả. Những tin tức thưa d'ân đi. Bạn bè thông cảm với hán. Cấp trên cũng chẳng nghĩ gì. Kẻ thù ngày càng

có kinh nghiệm hơn, ngh `eđánh giặc đâu phải chỉ toàn có chiến công. Nắng trong rừng thật mỏng. Số phận Hắn sao mỏng manh. Số phận tất cả những người trong rừng đ`àu mỏng manh. Dằng dặc quá. Những tòa nhà cao t`àng, những âm thanh phố phường lẻn v`ềùa ngọp trong cái đ`àu trống rỗng của hán. Hắn thèm được sống cái cuộc sống đời thường, không lo láng, sáng dậy uống li cà phê nhàn tản, đêm lên giường nằm nghe sương rơi.

Hắn khát khao được sống như những con người yên hàn trong kia. Khao khát được g`ân gũi, được làm chủ hoàn toàn cô người tình của hắn. ôi chao! Sao ở đời lại có một người đàn bà ghê góm đến thế được? Thị đã từng sống với hai đời ch 'ông Mỹ. Và cứ sau vài năm, thị lại trở thành góa phụ. Nhưng số tài sản dành cho một góa phụ Mỹ lại nhân lên. Những cuộc nhân duyên ấy đến nay đối với hắn vẫn còn là đi 'âi bí mật. Hắn cũng chẳng c`ân biết làm gì. Miễn là mỗi làn gặp thị, hắn được chi 'âi chuộng, được âu yếm. Thị là tất cả, là khát vọng, là bù đắp, là nơi nương tựa linh h 'ôn của hán. Tòa nhà một t'âng xinh xắn ở ngõ vắng với rượu, thuốc thơm. Con chu 'ôn chu 'ôn không bứt nổi ra khối nhựa mít nữa. Không h'êgì. Nhiệm vụ và ái tình là hai cái khái niệm tách rời, không có khả năng tác động đến nhau. Hắn biện luận thế.

Ngày trước, hắn muốn trở v ềsau trận đánh sáng rực như một vị anh hùng. Nhưng núi rừng u tịch không có chỗ cho hắn phát sáng. Và làm sao mà sáng mãi cho được. Thật là ấu trĩ! Hãy sáng cho chính mình là đủ r ồi. Cuộc đời có ai thương mình ngoài mình thương mình ra. Anh hùng và ti tiện, kẻ tháng và người thua cũng đ ều bình đẳng với nhau dưới m ồi Cuộc đời ngắn ngủi. Bản thân cuộc đời không có giá trị gì. Người thông minh là người biết tạo ra cái vui trên cái không có giá trị ấy. Đày đọa thân mình làm gì cho nhọc xác. Mát bên trái hắn nhìn sự vật rạch ròi ra, nhưng mắt bên phải lại tối x ần lại. Trái tim hắn cũng chia hai ph ần nóng lạnh không rõ ràng.

Và r ài sự giằng xé ấy hứng đón cả cuộc tổng tấn công Mậu thân. Như một chi tiết máy, hắn vận động cùng với gu àng. Vận động vô tri và xọc xạch. Đ àng đội ngã xuống nhi ài. Hắn vẫn sống. Kẻ thù phản kích ác liệt. Hắn vẫn sống. Nhưng cái buổi sáng quái ác hắn và đội trưởng ba Xuân, người thay thế viên đội trưởng cũ, bị bủa vây bốn phía không còn một tấc

sắt trong tay thì cái chi tiết mấy ấy bị văng ra. Những ngày trong khám tối, ph'àn lạnh đen trong tim hắn đã hoàn toàn ngự trị. Hoảng hốt, không còn biết phải bám víu vào một cái gì nữa, hắn chỉ c'àn sự hiện diện của mình trên mảnh đất này, hiện diện dưới dáng vẻ nào cũng được, miễn là t'àn tại. Và tối hôm ấy, để mặc người đội trưởng bê bết trên vũng máu của những trận đòn thù, hắn gõ cửa xà lim để xin được bước sang một thế giới khác. Giây phút cuối cùng, hắn còn kịp nhận thấy đôi mắt của người bạn tù trân trân nhìn mình. Đôi mắt...

Bước chân hắn vẫn đếm ngạch trên hè đường. Đã tới giờ hắn c'ân có mặt ở công sở để nhận báo cáo. Có lẽ tới đây phải xin thiếu tướng đặt một tru sở riêng hoặc tư chon địa điểm liên lạc với tay chân cho tiên làm việc. Hắn rất c'àn đơn độc. Hay nói đúng hơn, hắn không muốn tiếp xúc nhi ều với những nhân viên an ninh cùng phòng. Ho cười đó, nói đó, tâng bóc hắn om xòm đó nhưng vẫn thấy giả tạo thế nào. Không ít làn hắn đã thấy những ánh mắt càu cau thoáng chút giễu cơt hướng v`êmình. Láo trung tá trưởng phòng có l'ân vỗ vai Hắn thật mạnh: "Chú mày làm ăn khá đó. Mới nhập cuộc có hơn nửa năm mà đã có vẻ con nhà lắm. Ráng lên! Cứ đà này chỉ vài tháng nữa là chú mày vươt đàn anh dễ ot". Hắn bỗng thấy tê tái. Sao hắn có thể vỗ vai mình như vỗ vai một kẻ làm thuê như vậy được? Mình có phải em út của hắn đâu mà đàn anh với chẳng đàn em? Mà lại rặt một bon giỏi chơi gái hơn giỏi đánh đấm nữa chớ. Mình trở v ề đây như trở v ề với một chính kiến kia mà. Ngấm ng âm, hắn một bên và đám người kia một bên, khinh ghét lẫn nhau. Hắn còn tím ruột với câu nói của đại úy Thuấn, nghe nói sắp là con rể của tướng đô trưởng "Cốt cách của người lính, dù ở phe phái chính trị nào, là ở cái b en. Thiếu tá ráng ở với chúng tôi b`ên b`ên một chút nghe"! Quái! Nó ám chỉ gì vậy? Bất cứ một thẳng oắt con nào cũng giám giở giong dạy bảo, xỏ lá ra với Hắn sao? Hắn hut hẫng nhưng Hắn nén nhịn. Thực tâm hắn chỉ muốn v èvới căn nhà trong ngõ vắng ấy làm một người ch 'ông bình thường. Nhưng ngay ngày hôm sau khi trở v ềhắn được đủ các quan chức gặp mặt, báo chí hỏi han. Thế r ã sau một tháng được du hí thỏa thích ở Cấp, ở Đà Lạt, người ta mời hán v ề Sài Gòn làm việc. Còn từ chối sao được nữa. Chỉ c'ân một cái nhặn trán bướng bình thôi là Hắn tức khắc phải quay lai khám tối để suốt đời nghe chin chít tiếng chuôt gặm những vấy máu trên tường, ừ, thì nhận, chậm rãi tính toán sau. Nhưng người ta đâu cho hắn thì giờ tính toán. Một tu ần sau hắn lại trở

thành một chi tiết trong gu 'ông máy khác, c 'ông k 'ênh hơn. Thỉnh thoảng vào những đêm trần trọc, Hắn mới thảng thốt nhớ lại những năm tháng ở rừng. Hắn giật mình và cố không bao giờ để suy nghĩ của mình buông trôi như thế nữa...

Chính lúc này, Hắn gặp ông th ày bán thuốc nam. Hắn bỗng rùng mình. Và cố tư biên hô rằng đó không phải là Xuân, người đôi trưởng có đôi mắt kì la cùng bị bắt với hắn. Rằng đó chỉ là một gã người Thương mặt mày nhăn nhúm không hơn không kém. Xuân đang bị treo giò trong rừng già núi thắm kia mà. Đến khi biết g`ân như chắc chắn là Xuân r cá (g`ân thôi) hắn lại muốn lắng lặng bỏ đi. Hắn sơ con người này như sơ chính cái bên trong u uất của con người hắn. Anh, với vẻ người lam lũ, đã như một bóng ma phủ chup lên giấc ngủ của hắn. Không! Hắn không muốn biết sư có mặt của anh trong thành phố này. Hắn đã từ bỏ tất cả để không nghe, không nhìn thấy gì cả r à kia mà. Tai sao anh lai cứ xuất hiện trước mặt hắn với đôi mắt như thế. Hắn thật sư không muốn chạm trán với anh, dù cho hắn chỉ c`ân búng tay một cái là cái hình hài méo mó kia sẽ bị b`ân dập tan tành ngay. Nhưng cái bóng ấy vẫn ngày ngày lởn vởn trước mặt hắn. Đã nhức nhối lắm r ã, hắn muốn quên đi tất cả kia mà. Mi không cho ta cái quy ền được quên nữa hay sao? Thế là hắn nổi điên lên và nhất quyết phải tiêu diệt con người này như tiêu diệt chính cái bất ổn trong con người hắn. Bỗng nhiên hắn cho rằng tất cả những nỗi khổ sở vừa qua, không ai khác, chính là do anh gây ra.

Giữa khu chợ đã vắng người, anh tỉ mẩn thu dọn đ ồ đạc để đi kiếm một bữa ăn trưa. Nước da anh nhăn nhúm, cặp môi anh thâm đen và bàn chân to bản cóc cáy những vết nứt rạn. Với cái cười chất phác, anh lần dần đếm lại số tiền kiếm được từ sáng đến giờ ở cái chợ Thủ Đức này. Vuốt thẳng lại những đ ồng tiền năm chục, một trăm tờ cũ tờ mới. Anh lơ láo xò xét xung quanh r ồi đút tụt vào túi áo trong. Vậy mới ổn. Lơ mơ kẻ gian nó lấy mất. Vẻ thỏa mãn hiện lên trong mắt anh. Cũng cẩn thận như thế anh lôi từ túi áo bên trái một gói thuốc rê lôm xôm xanh lè đưa lên mũi hít hít. Định xé một miếng giấy cuốn nhưng chợt nhớ ra, anh lấy từ trên mang tai một điểu thuốc thơm không rõ loại gì lóng ngóng gắn lên miệng. Rõ ràng điểu thuốc sâu kèn đầi to đầi mút nó quen thuộc với anh hơn. Anh thận trọng đốt lửa rít một hơi và ngửa cổ thở ra khoan khoái. Bà má bán hàng bên

cạnh nhìn anh tủm tỉm. Anh gửi bà mấy bó lá cây thuốc r tầ phủi tay đứng dây.

Ngơ ngác trước một quán ăn nhỏ nhất, bày biện sơ sài nhất nhưng lại đông khách nhất, anh rụt rè đi vào tìm một cái bàn ở góc phòng đày những vết nhờn nhẫy của biết bao lưng người tì chịn ở trên tường, ngượng ngập ng ỡi xuống, ông chủ quán dáng cao, có hàm râu rất phong tr ần cười như lênh vỡ:

-Cha! Bữa nay bộ ông bán hàng chạy hay sao mà ghé quán tôi vậy? Nào! Xài thứ gì cho biết? Làm bậy một xị nghe.

-Dạ. Tui còn phải đi mà - Anh trả lời bẽn lẽn, mặt đỏ trước những cái nhìn thích thú của mọi người - Chú cho tôi xin đĩa cơm.

-Được! Không sao. Quán này bình dân mà. Ăn cỡ nào cũng được hết. Lát sau ông mang đến cho anh một đĩa cơm đày ụ, trên có mấy miếng thịt heo rán vàng rộm, thêm một chút nước rưới và vài củ hành non búng.

-Ông có mang theo cho tôi lang sa nhân tôi dăn không đó?

-Da! Có chớ.

-Ngon heng! Mụ nhà tôi mà mê thứ thuốc tiêu mỡ của ông bạn lắm đó. Còn, để cho li ầu nữa đi. Giá cả khỏi bàn - Dựa vào những tiếng náo nhiệt đang nổi lên khắp phòng, ông đổi giọng trong khi thoăn thoát thu bát đĩa trên bàn - Tư Thanh đến r ầi đó. Chút nữa ông quay lại - ông vung tay - Bộ ông bạn muốn lấy vợ Thủ Đức hay sao mà bữa nay ăn vận dòm chững chạc "dậy"?

-Vợ con chi nữa chú. T 'ài v 'ày ai thèm ngó.

Anh ngúc ngoắc đ`àu trước một vài tiếng cười vui vẻ và vẫn ăn ngốn ngấu từng thìa cơm đ`ây, thỉnh thoảng lại cắn một miếng ớt to. Anh ăn ngon lành không để ý gì đến xung quanh như nhịn đói đã lâu. Mùi xào nấu từ trong bếp bay ra ngào ngạt khiến anh nhỉnh nhỉnh cái mũi. Chỉ đến lúc đó có một người đi qua đụng khẽ vào chân, anh mới ngầng lên. Đó là một

người trung tuổi ăn mặc quý phái, trán hói, nước da h`ông hào, đeo kính trắng, dáng bộ bệ vệ như một chủ hãng buôn ở Sài Gòn ghé qua. Thấy người này, ông chủ quán vội vã chạy ra:

- Thưa ông! Chúng tôi đã làm xong món nem. Mời ông vào nhà trong. Tôi đã cho cháu đi lấy la-de.

Người này lặng lẽ gật đ`àu đi vào căn phòng nhỏ dành riêng cho loại khách sộp.

Phòng ngoài, người bán thuốc đã vét đến thìa cơm cuối cùng, Miệng nhai chóp chép, anh đứng dậy móc ti ền ra đếm.

- Tui trả ti ên chú!

Ông chủ quán quay lại xua tay:

- Thôi! Ăn uống chút chút vậy, ti `ên bạc cái nỗi gì. Cái công chữa bệnh cho con nhỏ con tôi còn chưa trả được đây. Bữa nào đi qua cứ ghé vô, ăn nhậu thoải mái, đừng ngại gì hết trơn.
  - -Dạ!... Chú cứ cho tui trả mà. Tui có ti ền, nhi ều ti ền.
- -R'à! Muốn trả thì còn nhi `âu dịp. Bây giờ chú vô trong nhà nghỉ đỡ đi, nhân tiện chờ bà nhà tôi v `êxem có nhờ cậy chú thuốc men gì không. Nói thiệt! Nhờ thuốc của chú mà mụ trông đỡ lắm. Hà! Hà.

Người bán thuốc lưỡng lự một chút r 'à xách túi đi vào. Sau anh, khách ăn uống vẫn tấp nập vào ra. Dân buôn ở xa đến ghé vào tiệm ăn nghỉ cũng là chuyện thường, không ai để ý, ông chủ quán m 'ôhôi đã vã đ 'ây mặt nhưng không ngớt nói cười rồn rang. Có lẽ người ta ưa cái giọng cười sảng khoái của ông hơn chính những món nhậu ông làm.

Phòng trong này nhỏ, thông với phòng ngoài bằng một tấm rèm ni lông ken xít. Người từ trong nhìn thấu tận đường nhưng người ở ngoài nhìn vào mù tịt. Góc phòng có một khuôn cửa nhỏ ăn ra sân, từ đó có cái ngách một người đi lọt dẫn tới phía sau chợ, có ruộng vườn kín bưng.

Đến trước ông đeo kính, người bán thuốc hỏi luôn:

- Sao chú Tư? Mong chú hoài.
- -Ng `ci xuống đi! Người này nói nhỏ nhưng rành rẽ Bộ tư lệnh đã thông qua phương án đánh vào khu cư xá sĩ quan không quân Mỹ của cậu. Nhưng có một điểm c `ch xem lại: đóng giả một tổ quân cảnh rượt bắt du đãng qua cửa cư xá có ch không?
- -ồn! Rất ổn. Hàng ngày bọn quân cảnh thường chia từng tốp tu ần tra quanh cư xá, thậm chí có thẳng còn mời thuốc bọn Mỹ đứng gác cửa nữa mà.
- -Mình biết. Mình cũng đã có đi qua. Nhưng cách đó cũ r ầi. Thằng phản bội có cách đánh nào của ta mà nó không nám được.
- -Chính thế mà tôi dùng cách này. Trong khi thẳng Xanh dấn sức đề phòng một cách đánh khác, mới hơn mà nó chưa trải qua thì ta bất ngờ quay lại cách đánh thô sơ, nhất định nó không kịp đềphòng.
- -Táo bạo nhưng còn phiêu lưu. Rất có thể kẻ thù cũng suy nghĩ trùng với ta. Nên nhớ đây là trận đánh lớn, phải thắng mới gây được lòng tin trong qu'àn chúng, mới tạo đà cho những trận sau. Cậu thử nghiên cứu kĩ lại coi.

Xuân hỏi nhỏ:

- Đâylà ý kiến của chú hay của Bộ tư lệnh?
- -Của Bộ, tất nhiên trong đó cớ tôi.

Tiếng nói của Xuân chìm đi:

- Đảng vẫn chưa tin tôi.
- -Nè! Cậu nói cái gì vậy?

-Tôi biết tổ chức vẫn chưa tin tôi. Chính ra tôi không nên xung phong đánh trận này và chú cũng đừng ủng hộ tôi. Một thẳng vừa ở tù ra mà.

-Đừng có nói t`âm bậy! Tin hay không, không phải ở cái dám đánh hay không dám đánh mà đi ều chính yếu là phải đánh tháng.

Nhà ngoài, có tiếng ông chủ quán nói to:

-Chu cha! Bữa nay lại có cả mấy th`ây ghé quán. Hân hạnh quá! Mấy th`ây dùng chi cho biết, tôi xin h`âu tiếp. Nhỏ đâu! Chạy sang bà Tư mập lấy một lít để thiệt ngon nghe m`ây!

Chú Tư lấy kính đeo vào mắt.

- Ng tà lâu đây bất tiện, sáng mai cậu gặp tôi ở căn nhà số 1 tại Búng bàn thêm. Có thể cậu nói đúng.

Nói xong, ông đứng dậy nhón một cái tăm r 'à thong thả đi ra. Xuân cũng lẹ làng tu 'ân theo ngách nhỏ ra bưng.

Nắng xế trưa gay gắt, cả đ cng bưng không còn có một ai. Tìm một vạt cỏ khuất dưới lùm cây lúp xúp, anh đặt lưng nằm xuống. Trên cao, một vài đám mây trắng xốp lững lờ trôi. Anh nhắm mắt lai. Phải như khi khác thì anh đánh thắng luôn một giấc tới chi `àu. Ngủ ở đây hoàn toàn bảo đảm cũng như ngủ ở đ'àu hè xó chơ moi khi. Nhưng anh làm sao mà ngủ được. Có đúng vậy không? Mấy anh không tin mình hay phương án mình đưa lên không chuẩn? Ngày trước có đâu đến nỗi phương án hai, ba l'ân đưa lên đầu bị gat như thế này. Ngày đó anh là một đôi trưởng có uy tín, phu trách hai vùng Tây và Nam đô thành. Bây giờ anh chỉ còn là một trinh sát viên bình thường, phải nằn nì mới được vào trận. Cái buổi chi ều quái ác trong đợt tiến công cuối cùng ấy, giá anh không bị thương! Giá thẳng Xanh đừng rời vị trí hỏa lưc của nó, giá mà... Nghĩ đến cùng, những ngày bị đưa đi hết nhà tù này đến nhà tù khác, anh chưa có một câu nào, một cử chỉ nào làm tổn thương đến cách mạng, đến đ ồng đội. Biết anh là người chỉ huy biệt đông, chúng đã không từ một thủ đoạn nào hòng làm anh lung lạc, kể cả sử dung tên phản bôi Hoàng Xanh. Nghị lưc và ý chí của anh vón cuc lại, ấn chìm lắng sâu, cái còn lại là một thân xác tả tơi, rách nát và bình thản. Chỉ

có một làn anh đã không nén được sư uất hận khi thẳng phản bội mang non thiếu tá sáng sớm vào khám mời anh lên l'âu uống cà phê. Cũng may, nếu không có hàng rào cHắn B40 cản lại thì cả nó và anh đ'àu lăn xuống mặt đường cao 50 mét r'ài. Tên phản bôi không chết thì anh phải chết. Luật trả giá đó tưởng áp dung vào anh khi chuyến tàu chở tù đi Côn Đảo đã há mõm chờ ở bến. Chính cái quân cảng lộn xộn lính tráng và ngôn ngang sát thép ấy đã giúp anh nhảy vào lòng nước trốn chạy. Đằng nào cũng chết. Nhưng lại sống để ngày hôm sau đã lẻo khẻo có mặt ở hậu cứ. Màu xanh cây rừng và hơi thở n'ông ấm của dòng sông đã nhanh chóng h'à phục thể lực trong cái thân hình op ep của anh. Chính vào cái nhức nhối khác ập đến. Cuộc tần công vừa r à đã bộc lộ g àn tron các lực lương biệt đông trong thành phố, nay thẳng Xanh lại điện cu ồng dẫn lính đi triệt phá những cơ sở còn lai. Sư tổn thất đau xót đó khiến cho một số người, ngay cả trong bộ phận chỉ huy, bắt buộc phải nhìn lại những ngày trong tù của anh. Và quy `ên đôi trưởng đôi biệt đông của anh bây giờ là một cán bộ đứng tuổi tạm bổ sung từ bên quân báo sang. Bu 'cn, anh treo võng suốt ngày thở khói thuốc rê vào vòm lá. Môt mình sống sót trở v'ệ, biết ai làm chứng cho bây giờ. Một chi àu nước lớn, chú Tư Thanh tìm đến lán của anh và như những ngày xưa, chú chân tình tâm sư với anh tới tận lúc con nước bắt đ'ài ròng. Chú bu 'an bưc báo rằng dưới đó đô rày chúng kiểm soát gắt gao quá, để làm ăn nhưng không lot, nhi `àu người đã không trở v `ê Không thể ngờ thẳng Xanh lại phát huy được bản chất xấu xa của nó đến cao đô như vậy. Trong thành đã lâu lắm r 'à không còn nghe được một tiếng nổ lớn nào nữa. Bà con thất vong, kẻ thù càng được dip tuyên truy ền khoác lác. Chú nói bằng giá nào cũng phải tạo nên một tiếng nổ ra trò. Rất có thể l'ân này, chính chú sẽ đi thử một chuyển. Ng 'à trong rừng hoài, đau đ'àu. Nghe vậy Xuân ch 'ôm dây.

- Chú còn tin ở tôi không?
- -Tin chớ!
- -Tại sao các chú lại xử tệ với tôi như vậy?

Đừng nóng. Nguyên tắc là nguyên tác. Làm cách mạng là phải có gan chịu sự chi phối nguyên tắc cách mạng. Nguyên tắc đó có khi thuận, có khi

nghịch, người thực sự là cách mạng phải biết vượt lên trên nó. Đừng vội vì một chút cái thuận, cái nghịch đó mà hí hửng hay kêu rên. Bản lãnh thẳng lính biệt động cũng là ở chỗ đó. Trong cuộc đời nhi ều khi cũng nên chịu sự vấp váp nhọc nhằn một chút, con người sẽ chững chạc lên. Cái gì cũng thuận cả có khi hỏng người. Nhất là những lúc gian nan, ai cũng đ ầy áp những tâm tư như thế này. Cứ tạm nghỉ ngơi đi! Kẻ thù còn đó, cậu còn dư thời gian chứng minh lòng dạ của mình. Có một đi ều: cậu không được nghĩ tụi mình đánh đ ềng cậu với thẳng Xanh nghe! Một bài học đau xót cho tất cả chúng ta. Chúng ta còn dốt quá! Vùi đ ều vào đánh giặc, ta chỉ thông thạo quy luật chiến tranh mà ngây thơ v ềquy luật tình cảm con người.

Thôi nhé! Mắc võng thấp xuống cho đỡ kích.

Xuân đốt thuốc liên miên để mặc cho cái chân xương xẩu của chú Tư đặt ngoéo lên bụng mình... Không chờ cho trời sáng, cùng với tiếng chim kêu, anh lay người tư lệnh phó dậy.

- Tôi nghĩ kĩ r tà chú Tư. Để cho tôi đi. Tôi sẽ có cách đối phó với chúng nó, với tâm địa của thẳng Xanh. Tôi sẽ gây được tiếng nổ. Xin chú nói với Bộ hãy giao việc cho tôi. Nguyên tắc cao nhất lúc này là gây được tiếng nổ vô sọ chúng nó. Đảng có thể còn nghi ngờ tôi nhưng Đảng đừng bắt tôi ng thông. Bằng chính cuộc sống của tôi và của vợ con tôi, tôi xin đảm bảo với Đảng.
  - Có tin gì của má con nó không? Chú Tư tr`âm ngâm hỏi.

-Nghe nói nhà cũ bị bom phá hư, bây giờ chuyển đi đâu không rõ. Không hiểu có bị bắt bớ giết chóc gì không? Mà thôi, đừng tính tới chuyện đó nữa. Gặp vợ con lúc này đâu có lợi. Để làm ăn cho được một trận r à tính. Chú Tư cũng ng à dậy, nhìn mãi ra cái vạt lau mọc cô đơn bên sông.

Trở v ềchỗ ng ầi, lòng dạ anh cứ rối bởi như thế. Đến nỗi mấy bà, mấy cô bạn hàng phải nháy nhau chăm chú nhìn. Sao vậy cà? Chắc lại bị thẳng khốn nào đó lừa r ầi. Thiệt khổ! Con người hi ền lành tốt bụng thế cũng không ở yên được với cái thời buổi này. Hay là bị móc túi? Họ chép lưỡi, thở dài nhìn anh thương cảm. Chợt bắt gặp những cái nhìn đó, anh vội rảo bước, trên môi lai thoáng hiện một cái cười ngờ nghệch.

Tới bên bà, má bán bánh trôi nước, anh nói lí nhí:

- Má cho tôi xin lại mấy bó thuốc. Có ổ bánh mì, má mang v ềcho thằng nhỏ ăn chơi.

Bà má níu anh ng 'à xuống.

- Cám ơn chú! Bữa nào gặp là cũng quà bánh. Chú ng 'à xuống ăn chén bánh r 'à đi.
  - -Dạ, tui ăn hết nổi r à. Cái bụng nó nhỏ, đĩa cơm nó lớn mà.
- -Nè chú! Bà má nhìn anh sang bên kia đường, nói nhỏ Tôi không biết chú ngay hay gian nhưng từ lúc chú đi đến giờ, có mấy người ng 'ã ở tiệm cà phê bên kia đường cứ ngó lom lom sang. Ráng cẩn thận nghe!

Một chút nữa thì anh quay phát đ'ài nhìn lại đằng sau.

- Ráng cẩn thận nghe chú! Bà má lại dặn Tôi cũng không biết họ là loại người nào nhưng giữ mình vẫn hơn. ôi chao! Tháng trước cũng ở chợ này, họ dẫn qua một người nói là Việt cộng hay phá hoại gì đó, máu me đày mặt.
- -Cám ơn má. Nhưng không sao đâu má Anh đứng dậy vươn vai nói to. Bánh của má ngon, muốn ăn nhi ầu. Nhưng tui phải đi đây. Nhớ cái nhà, nhớ con vợ nhi ầu hơn.

Nói xong, anh xoay lưng bước thấp bước cao đi dọc chợ, cái tay nải đập đập vào tấm lưng ố nhòe m ồhôi.

- Mua kí lô bánh v elàm quà cho sắp nhỏ ông th ày ơi!
- -Vải b ên lắm. Mua ít thước v elàm quà cho bà xã ở nhà đi.
- Thứ nón nỉ này rẻ lắm chú.

Anh chỉ dạ đạp lại lời mời chào của những người bán hàng mà không dừng lại. Giả đò cúi xuống thát lại nút tay nải, rõ ràng anh nhìn thấy

có những con mắt người, có những con mắt kính đang bám nhằng theo mình thật. Chẳng lẽ chúng nó lại phát hiện ra? Mình có để xảy ra đi ều gì sơ suất không? Hay là lại thằng Xanh? Thằng Xanh... Đáng nhẽ anh phải bóp chết con chó ghẻ ấy khi bất ngờ đụng nó ở chợ. Phải chăng... Bao nhiều câu hỏi quay lộn trong đ ầu anh. Đến một đám đông xúm quanh một người đang nuốt kiếm, anh lách nhẹ vào và lợi dụng những cái đ ầu đang ngó nghiêng, phóng mắt nhìn trở lại. Từ trong tiệm cà phê bên kia đường, có hai gã đàn ông nhao ra, nhớn nhác nhìn v ềphía anh.

Lộ thật r'ấ! Thế có khốn nạn không? Anh lặng người. Biết chắc hai gã đàn ông đang đi nhanh lại phía mình, anh khéo léo chen sát vòng người trong cùng và ng 'ã thụp xuống tỏ vẻ thích thú tột độ khi nhìn lưỡi kiếm sáng loáng đang từng nấc chui tụt vào bụng người mãi võ. Chờ cho tiếng hò reo tán thưởng vang lên, anh lết sang phía đối diện, bên kia vòng người và lách luôn ra ngoài. Chắc chúng nó đang tìm ở chỗ cũ! Anh đi thẳng vào chợ.

Sự việc này khiến anh thay đổi kế hoạch. Gấp r 'à, không c 'àn trinh sát lại mục tiêu nữa. Sáng mai gặp chú Tư, anh đ 'ềnghị cho đánh ngay. Đành phải đánh trước ngày lễ kỉ niệm "Một năm ngày chiến thắng Mậu Thân" của chúng nó. Cứ đánh theo phương án đó. Lúc này mà còn ch 'àn chừ là đổ bể hết.

Ng trên chiếc xe lam chật ních người xuôi v è Sài Gòn, anh cứ trừng trừng nhìn xuống mặt xa lộ, quên cả hiện trạng của mình. Anh không thể hay biết rằng, trong cái đám người lố nhố ng tả ăn bưởi ở ngã tư Hàng Xanh có một kẻ vụt đứng dậy trèo lên Hon đa, nổ mấy bon theo.

Sao bây giờ hè? Anh vẫn loay hoay chưa quyết được. Có thể nhảy xe ở Ngã Bảy lên Lái Thiêu nghỉ tạm đêm nay r à sớm mai, nếu yên ổn được đến chỗ hẹn. Nhưng... Còn thằng nhỏ và người mẹ ấy? Thằng bé bị sưng phỏi! Anh đã nhận lời với má nó tối nay quay lại nhà cho thuốc l`ân cuối. Trời! Cái thân hình nhỏ nhoi nóng h`âm hập... Tiếng ho non nót đến não ruột... Anh c`ân phải quay lại! Bằng giá nào cũng phải quay lại. Biết đâu ngày mai... Anh m`ân người ra. Thế là đáng nhẽ phải xuống ở ngã Bảy, anh lại xuống luôn ở đ`âu đường Phan Thanh Giản, sau khi biết chắc không

có ai bám theo mình. Nhưng kẻ thù khôn khéo không để rớt mục tiêu. Nó đang đâu ở cây sáng cách đó không xa.

Đáng nhẽ anh không nên đến đây. Không nên đến ngôi nhà này.

Đêm qua anh đã tự vượt được mình, còn đêm nay? Anh không biết. Anh không muốn biết. Đáng nhẽ trưa nay trong tiệm ăn, anh phải thú thật tất cả với chú Tư. Nhưng anh đã im lặng, đúng hơn là c ần phải im lặng. Anh không muốn cấp trên thêm nghi ngờ nọ kia. Im lặng đến đây và bây giờ im lặng lãnh đủ những giằng xé tưởng không chịu đựng nổi.

Gian bên, chỉ cách một tấm vách mỏng ghép bằng vỏ đ ồhộp, chị vẫn bế con đi lại lặng lẽ. Thẳng bé đã đỡ nhi ều, tuy vậy gian nhà h ầm hập nóng cũng khiến nó ọ ẹ thức giấc luôn. Ngoài đường, xe hủ tiểu bán muộn nhất đã lọc cọc đẩy v ềnhà. Thỉnh thoảng một chiếc xe quân sự phóng vút qua hoặc tiếng gi ầy của lính quân cảnh gõ uể oải trên mặt đường. Đèn pha từ quân cảng quét những lưỡi sáng dai dẳng lên b ầu trời, liếm qua những kẽ hở vào trong phòng loang loáng. Ngột ngạt. Mỗi làn xe r ền bánh, đứa bé lại bật khóc. Tiếng chân người mẹ bước nhanh hơn. Đứa bé lịm dàn trong tiếng ru dịu ngọt...

-... À ơi... Cha con đánh giặc phương nào - Nắng mưa bao bận mẹ thao thức chờ... À ơi!

Lời ru quấn chặt lấy ngực anh xiết mạnh. Anh vùi đ`ầu xuống chiếu. Tiếng ru vẫn lan tỏa vô tình.

-... Ngày ngày ra đứng bờ bưng - Nhìn sông sông chảy, nhìn rừng rừng xa...

Anh lật người trở lại. vết đòn tra cũ trên đ`àu nhức ong ong. Không có gì đâu. Không sao đâu. Trở trời đó thôi. Anh tự nhủ và cố nhám nghi ền mát lại. Nhưng mí mắt cay sè.

-... Bao giờ con biết gọi cha - Bao giờ con biết ba ơi ba v ề.. À à. Ngủ đi con. Ngủ ngoạn đi con. Má thương! Má thương con nhi ều mà. Sớm mai

má mua cháo nè! Mua kẹo nè! Mua bánh nè! Mua thật nhi `àu thứ cho con ăn. Ăn no mau lớn, ba v `à...

Tiếng nói của bà mẹ khoan sâu vào lòng anh. Lại như cơn gió lớn thổi đ ài óc anh bay lên chơi vơi. Bằng giấc ngủ, anh cố xua đi những vùng h ài ức ủ dấm trong người từ lâu cứ d àn dập hiện v ề, rõ nét...

... Chiếc xe chở thuốc nổ lừ lừ áp sát vào tòa nhà đang tỏa ra ánh đèn trắng lóa. Ng cũ trước tay lái, anh hất đ àu ra hiệu. Hoàng Xanh với bô rằn ri lính dù, bật người đứng thắng trên thành xe lia những loạt tiểu liên ngán. Bóng những thẳng Mỹ to cao đứng trước cổng tòa nhà rạp xuống. Anh giật nu xòe, phóng người nhào xuống đường. Đạn găm chiu chiu xung quanh. Chiếc xe vẫn lừ lừ tiến đến như con trâu say. Xanh vừa lùi vừa nhả đạn, miêng cười tươi. Bóng Xanh đã khuất ở đ`ài phố. Thoát! Men theo những gốc cây, anh chạy mang theo nỗi chờ đơi đến mu người. Một tiếng sét giáng xuống kinh hoàng. Võ đổ 'àm àm. Anh bị bốc lên cao, r 'à quật mạnh xuống đất. Nổ r à! Trời! cả trăm thẳng chứ ít đâu. Vùng dậy. Một thân xác nặng n'ệch 'âm lên. Khét n 'âng. Tiếng còi rú lông óc. Khói cay sốc vào mũi. Vùng dậy. Hai bóng đen từ phía trước bổ tới. Lẩy cò. Môt bóng không đông đây, một bóng tạt vào vườn hoa. Chát! bả vai trái anh sả xuống. Máu trườn xuống đ`àu ngón tây bu 'àn bu 'àn, ủa! Xanh đâu r 'à? Phải yểm trơ cho mình chứ. Cup cup! cốp cốp! Môt đám đen ngòm đang ào tới phía sau. Cắc! Bỏ me, hết đạn! Anh móc từ ngưc ra khối sắt hình c'ài lạnh buốt. Reng! Chốt an toàn bung ra, trái tạc đạn bay tới. Lửa bùng lên. Đám đen vợi đi. Tiếng rên la rống rít trôn vào tiếng xi mặng gạch ngói rơi vỡ. Anh đã thoát ra ngoài qu'ầng sáng lửa. Máu vẫn tròn xuống, cửa mở! Môt bàn tay m'ên ấm kéo tuột anh vào nhà. "Má ơi! Má đừng đuổi người này đi. Anh đang bị thương... Ánh vừa phá sập nhà hàng sĩ quan Mỹ đó". Giong ai? Im lặng. Mái tóc bạc lung lay. Bàn tay già nua lẩy bấy gài then cửa. Bàn tay m'ên dìu anh vào phòng. Anh đã nằm trên giường mùi chăn chiếu thơm n ồng. Tiếng màn buông sốt soạt. Tiếng thở mạnh ở mép giường "Ráng nằm im nghe anh. Chịu đau đừng rên. Chút nữa em băng cho" Giong ai? Im ắng... Đế gi ầy đảo ngược xuôi trong ngõ. Ánh đèn pin bấm xeo xéo, xanh lét ròn ron. Đế gi ày dừng lại nặng n'ê "Mở cửa! Mở cửa! cho xét nhà". Thân hình ai m'êm mại nép sát vào anh. Hơi thở nóng ran trong tấm đáp. Nhà ngoài bàn ghế xô nhau. "Bà có thấy ai chạy vô đây không? Hả? Xét

nhà!" cửa phòng bật tung. "Ai nằm trong mùng kia?" Có ai đâu, con nhỏ con tôi" "Sao lại có hai người? "Dạ, thẳng ch ồng nó đi lính dù v ềphép". Giọt đèn dừng lại trong màn xăm xoi nóng như giọt thép. Cánh tay mềm ghì chặt lấy anh. Nín thở... Nếu mày hất chăn ra... Anh nghĩ đến những cú đẩm, cú đạp. "Lính dù à? Má nó! Thẳng thì lộn ngược lộn xuôi, thẳng thì ôm vợ. MẹiCũng là kiếp lính. Thôi đi! Đừng nói lạp xạp mày. Đừng có dính vào mấy thẳng lính dù mà dại. Đi! Đi sang nhà khác" Lặng tờ... Cánh tay mềm luống cuống rời ra. Nửa đêm v ềsáng, bà má gói cho anh hai ổ bánh mì, cô gái đưa anh bằng lối tát ra sân banh. Anh nhìn cô không nói...

-... Bao nhiều cái lạ cái quen Anh mang đi hết còn em một mình...

Tiếng ru của người mẹ chìm đi trong đêm tối như một lời tâm sự không thể không nói ra. Đứa bé đã ngủ r à mà sao chị vẫn còn ru? Có phải anh đó không? Sao anh không nói! Người dưng nước lã có thể l àm nhưng đã là ch àng là vợ thì sao có thể l àm được anh. Sao anh im lặng. Anh sợ má con em làm hư công chuyện của anh sao? Anh nhẫn tâm quá! Người mẹ ôm con ng à nhẹ xuống giường...

... Sau l'ân ấy, ba tháng sau anh mới trở lại. Chị không nhận ra anh trong bộ điệu một chủ tiệm may, chủ tiệm đ 'cng h 'ônào đó nữa. Anh đã khỏi đau chưa? Đêm ấy em lo quá! -Anh cười. Chỉ có nu cười là giống như cũ thôi. Em ưa nhìn anh khi cười. Anh có hàm răng đ'àu và đẹp - Sau này chị nói thế. Lúc đó chị chỉ mở to mắt nhìn anh. Em tên gì? đêm ấy anh lú lẫn quên cả hỏi tên. Chẳng may chết đi thì hối cả đời - Chết r à còn biết hối gì nữa -Em tên gì? Hỏi má ấy - Má ơi! Cô ấy khi con quá! - ôi! Con nhỏ... Nó tên Nhàn, Thanh Nhàn. Tao để nó ra ở Thanh Nhàn tận ngoài Hà Nôi kia, mày không biết đâu - ủa! Má quê ngoài đó má? Hèn chi... - Mày bảo cái gì hèn chi? - Da! Là con thấy dáng đi dáng đứng, lời ăn tiếng nói của cô cứ... cứ nhe như không hà - Ý. Đừng nghe anh nói xạo má ơi - Đừng nghe anh nịnh má ơi. R'â! tôi không nịnh nữa. Vậy sao má vô đây? Thẳng hỏi gì kì. Đói thì vô m an an chứ sao. Trước tao ở D au Tiếng kia, ông già nó bị mủ cao su ăn lõm xương nằm xuống. Bu 'ôn quá! Tao dọn v 'êđây sinh sống qua ngày. Hai đứa bây ng 'à đó đi. Tao đi kiếm cái gì cho mà ăn. Cô gái cúi mặt xuống - Nhàn có đi chơ giúp má không? - Em đi học - ủa! Nhà vậy vẫn đi học được sao? - Má thường em lắm. Má không muốn em sau này vất vả

như má - Nhàn học mấy r 'à? - Em đang học văn khoa. Ý mà em học dốt lắm, anh Xuân hỏi mác cỡ chết! - Đêm ấy Nhàn có sợ không? - Sợ! - Sợ tại sao Nhàn cứu tôi? - Trước kia ba em cũng giấu một chú Việt minh trong nhà... vả lại... Trong một đám đánh lộn, thấy người thân cô thế cô, ai chẳng thương! Tự nhiên thôi. Cái gì cũng phân tích, cũng cắt nghĩa thì đêm ấy anh bị với chúng r 'à.

Anh nhìn chị rất lâu. Mình vẫn còn nhớ như in cô gái trong bóng tối nhập nhoạng hôm đó. Cánh tay m`âm ấm vòng qua cổ... Cô ấy có còn nhớ một chút nào không? Hiểu được cái nhìn của anh, cô gái thoát đỏ mặt.

-Anh nhìn gì em mà nhìn dữ vậy? Nhàn! Tôi muốn chúng ta hiểu nhau hơn. Không! Xin lỗi, tôi không muốn nói cái ý ấy. Tôi... Tôi muốn Nhàn giúp chúng tôi làm một cái gì đó chẳng hạn... Giúp đỡ cách mạng ư? Cô gái thảng thốt và bất giác ngước nhìn lên bàn thờ. Trên ấy khói hương đang tỏa ra thơm thoảng. Cô ấy theo đạo! Anh tự nhủ và thôi không nói tiếp nữa.

Sau đó thỉnh thoảng anh ghé thăm cô. Lúc trong nhà, lúc ngoài đường. Khi đóng giả người này, khi đóng giả người khác. Và thật tức cười! Chính vào cái lúc cô h à hộp chờ cái đi à anh chàng đạp xích lô máy, mũ phớt chùm hụp, chiếc quàn soóc lửng để hở ra hai đ à gối bánh chè đen cháy. Anh nói anh sắp đi xa, đi học tập cái gì đó tận miệt biên giới. Và trước lúc đi. Nhàn ơi! Anh muốn... Thế là, giữa buổi trưa nắng gắt, anh chàng đạp xích lô máy ấy, trong tiếng nổ àm àm và khói um, lần đ àu tiên nói thật lòng mình với cô sinh viên thanh tú vận áo dài trắng ng à đằng trước.

Đi àu đó đến, cô không lấy làm lạ. Cũng bởi lẽ, ngay sau cái đêm kì lạ đó, cô đã run rảy chờ đợi nó r ài. L àn đ àu tiên ôm một người đàn ông trong tay, l àn đ àu tiên tiếp xúc với một hơi âm xa lạ, l àn đ àu tiên... Và những giọt máu ấy, những giọt máu thẩm ra chiếc áo bà ba của cô mà cô đã cất kĩ đi, cất kĩ cho sau này, cất kĩ suốt đời.

Nhưng một chuyện khác cùng đến khiến cho cô ngỡ ngàng. Bằng những câu nói vội trong những l'àn gặp cũng rất vội, và bằng chính tấm lòng chân thành, mộc mạc của mình, anh đã lộn xộn kể cho cô nghe v'ề những trận đánh, v'ề đ'àng đội và v'ề cuộc sống trong rừng. Anh nói những

nỗi bu 'ôn vui, những ước mơ và nói cả những l'ân cắn răng lại mà sống... Được trớn, anh nói luôn v 'êcách mạng, v 'êkẻ thù, v 'ên 'ên văn hóa đô thị hiện nay, v 'êý hướng thanh niên lúc này cài gì là thiết yếu và v 'êtrăm ngàn thứ khác mà hình như đã một l'ân lâu lắm, cô đã được ai nói cho nghe. Anh diễn đạt khó nhọc, có khi nổi nóng, có khi tắc lại giữa chừng nhưng cô hiểu cả. Cô chỉ c 'ân được nghe anh nói. Lời nói vụng nhưng chân thật bao giờ cũng có sức thuyết phục. Anh đã cố thuyết phục cô bắng chính cuộc đời gian truân của anh, nên cô tin.

Cuối cùng anh lại đ'ềnghị cô giúp một vài việc. L'ần này cô không ngước lên nhìn bàn thờ nữa, mặc dù nhang khói má vẫn không quên tháp suốt đêm ngày. Thế là cùng một l'ần ấy, giữa đường phố đ'ầy đ ồng phục cảnh sát, cô đã nhận lời anh. cả hai đi ều đ'ều hết sức can hệ đến cuộc đời.

Đó là vào những ngày Mỹ bắt đ'àu đổ quân 'ôạt vào mi 'àn Nam. Cùng với những trận đánh tới tấp của đ'àng đội anh, cô vẫn ngày ngày đến học đường, nhưng trong cái cặp da xinh xinh của cô, thỉnh thoảng lại có một ít truy 'àn đơn, một ít tài liệu tin tức do chính cô thu lượm được khi qua lại những mục tiêu các anh c 'àn. Cô vui lắm! Bỗng thấy mỗi ngày trôi qua có ý nghĩa hẳn lên. Cô hăng say lao vào các cuộc hội thảo, xuống đường, làm báo bí mật. Cô mường tượng mình như là nhân vật chính trong một cuốn tiểu thuyết lãng mạn vào đó đang xả thân cho tình yên và sự thật. Cô đã được gặp chị phụ trách tổng hội sinh viên. Con người ăn nói mới rắn rỏi làm sao. Cô muốn được như chị. Cô cũng đôi bận được đưa đón mấy chú ở ngoài vào, ở trong ra. Chị phụ trách nói cô ráng đừng để lộ mặt còn hoạt động lâu dài. Cô nghe lời. Cô muốn làm được thật nhi 'àu việc, những việc thật kì lạ nữa để khi anh v 'ècó chuyện nói với anh. Anh đi xa đã quá nửa mùa khô r 'ài. Đêm nào cô cũng nghĩ đến anh như nghĩ đến những đi 'ài ngọt ngào nhất.

Giờ này anh ở đâu? Anh có biết không, em không muốn đi học nữa. Cũng không muốn hoạt động dấm dúi thế này mãi. Không phải em thích đánh nhau đâu, man rợ lắm. Nhưng em muốn được như anh, ở sát cạnh anh trong những trận đánh. Chết em không sợ, bị thương, bị bắt em cũng chẳng run. Em chỉ sợ sự lẻ loi. Soi vào anh em muốn tự hiểu mình. Anh Xuân!

Em yêu anh! Yêu ngay từ ngày đ`àu gặp anh. Em muốn hòa tan vào anh. Muốn anh nhỏ lại, thật nhỏ để cho em được bế được b 'ông, được hoàn toàn độc quy 'ên anh. Nếu không, chính em sẽ bé tí xíu để anh phải chi 'âu em, phải chịu đựng những nhõng nhẽo triên miên cúa em.

Vắng anh, cô gái mới yêu làn đ'àu cứ thì th'àm đêm đêm như thế. Cũng có khi, cô đã phạm phải hai đi ầu sai làm như hàng ngàn đi ầu sai l'ân khác mà tuổi trẻ thường phạm phải. L'ân thứ nhất cô đã nhảy ra tranh cãi quyết liệt với viên hiệu trưởng khi hắn đang thao thao phủ nhận vai trò của những người Việt minh trong kháng chiến chín năm. Viên hiệu trưởng ngớ ra ng 'à im lặng. Nhưng cái máy ảnh nhỏ xíu trên tay một sinh viên ăn lương của Tổng nha đã chớp. L'ân thứ hai, cô leo tuốt lên sân thượng tung truy ền đơn giữa giờ ra chơi. Truy 'ên đơn bay rất đẹp nhưng cô đã tư bộc lô mình ở tầng cao đó. Trong khi sở mật vu đang lập h ồsơ để theo dõi cô sinh viên có học lực ưu tú đó thì cô được tổ chức cho tam lánh. Một đêm thao thức không ngủ. Sáng hôm sau cô xin phép má đi thăm một nhà chị em có đám tang ở tỉnh xa. Má gật đ`àu gói gém qu'àn áo cho con gái. Cô gái cắn chặt môi. Khi lên xe r'à mới bật khóc nức nở. Má ơi! Má thương con, má đừng giân con. Nếu con nói thiệt má chẳng nghe đâu. Má chỉ r'ây con học hành vừa vừa kẻo đô này ốm quá. Tu ần nào má cũng đi chùa, một con sâu, con kiến má cũng không nỗ hại, một lời nói dối má cũng chẳng phạm bao giờ. Má thường day con như thế. Và cô gái cứ khóc sướt mướt theo đường như đi dư đám tang thật.

Xe dừng. Núi Thị vải mờ mờ hiện ra cùng với những đám mây trôi lênh đênh ra biển.

Những ngày ở hậu cứ là những ngày hết sức mới mẻ đối với cô. Không ngờ dãy núi âm u nhìn xa như muôn đời hoang vắng này lại có một thế giới người. Những con người mặc một màu áo, mang một màu da như nhau. Những con người xa lạ khi thoạt gặp nhưng lại ấm áp gần gũi chỉ sau ba đôi câu chuyện trò. Dần dần tất cả những đi ầu rối rắm anh kể được hiển hiện ra trước con mắt ngỡ ngàng của cô. Họ đấy! Những con người cách mạng thật sự đấy. Chú Tư ơi! Tất cả đây đầu là Việt cộng sao? - Thì cháu cũng là Việt cộng từ lâu r ỡi đó thôi. Cô gái chóp chóp mắt. ôi! Còn anh?

Anh đã trở lại Thành chưa hay vẫn còn ở trên miệt rừng xanh nước độc? Liệu anh có biết mình đang ở đây không?

Nhưng những phút lắng qua rất nhanh. Cuộc sống khấn trương ở hậu cứ cuốn cô đi. L'ân đ'àu tiên cô gái con nhà theo đạo ấy ăn cơm chỗ đông người, hát bài ca cách mạng và họp hành phát biểu tối ngày mà không sợ ai ghi tên, ai chụp ảnh. Tuy phải một cái bực nhất là người nào cũng che mặt chỉ được hé mỗi con mắt. Anh nào đó phát biểu trúng quá nhưng chẳng hiểu già hay trẻ? Chị ng 'à kia ngâm thơ ti 'ân chiến ấm thiệt nhưng ngoài cái thân hình nhỏ thó ra, còn lại chẳng biết một tí gì. R 'ài đến bữa, cũng có người mang cơm đến từng lán, im lặng. Hết ngày v 'êlan riêng của mình được bỏ mạng ra nhưng trời cũng vừa sụp tối. Nhưng vẫn vui. Hai tháng trời trôi vụt qua lúc nào không hay. Đêm trong rừng hơi lạnh. Gió lao xao bất tận. Cô ao ước được gặp lại anh. Em bây giờ khá lắm r 'ài nghe anh! Em hiểu ra nhi 'ài đi 'ài lắm, anh không biết đâu. Nếu chịu khó, anh cứ ng 'ài cả ngày nghe em diễn giải cũng không hết. Cứ gọi là lé mắt.

Tháng cuối cùng theo lời năn nỉ từ đ ầu, cô và vài người nữa được chuyển qua học khóa quân sư binh chủng đặc biệt. Kĩ thuật, chiến thuật làm cô mêt nhoài nhưng khi được tập bắn súng, tập cải trang, tập võ thuật, sử dung dao găm, sử dung các loại xe cơ giới, cô tỏ ra say mê và có năng khiếu thực sự. Anh giáo viên có dáng người tàm thước,đôi mắt màu xám nhạt ló ra khỏi tấm mạng tỏ ra rất hài lòng v ềcô học viên thông minh và táo báo của mình, chỉ phải cái anh quá nghiêm khắc. Nếu ai làm sai cái gì, anh bắt làm đi làm lại bằng được mới thôi, thỉnh thoảng lại còn bắn gắt nữa. Ngoài giờ lên lớp, anh không bao giờ ng 'à lại trò chuyên với ai một câu, nhất là cô. Thảng hoặc lắm, vô tình cô mới bắt gặp đôi mắt màu chì của anh hơi đăm chiêu nhìn mình. Tức cười thiết! Sao mấy anh ở đây, anh nào cũng có đôi mắt na ná nhau. Xanh xanh, xám xám phảng phất màu lá rừng. Buổi trưa váng lặng, soi mình dưới suối, cô bỗng giật mình. Trời đất! Mới vài chuc ngày mà trông cô béo trắng hẳn ra. Cơm ăn toàn với rau rừng, tươi l'âm thì được dăm ba miếng thịt thú vậy mà bữa nào cô cũng xới đ`âu đ`êba, bốn bát. Mai mốt xong việc trở v`ê, liêu má có nhận ra mình nữa không? cô nôn nao cả người.

Môt buổi trưa, thật là bất ngờ, người giáo viên ít nói, lặng lẽ ng 'à xuống thân cây đổ canh cô. Anh hỏi mà mát nhìn ra sông - Học xong, chi có thích trở lại Thành không? Có chớ! không vô thì học làm gì anh...à thủ trưởng!- Đừng! Goi anh nghe thích hơn. Cô học giỏi lắm. Giá cô taappi trung hơn thì còn khá nữa - Dạ! tôi hứa sẽ không phân tán - Này cô, tôi tôi... Anh dừng ngay lời, đôi mắt mở to nhìn thắng vào cô đến nỗi, dưới ánh nắng rung rinh dêt qua kẽ lá, cô thấy bóng mình trong đó. Bất giác cô hơi nhích người ra. Anh nói nhe như thở - Còn mấy ngày nữa là hết khóa học. Chúng ta sắp phải chia tay nhau. Tôi muốn nói...Anh lại ngập ngừng và như bưc với chính mình, anh đứng dậy bỏ đi. TÙ buổi trưa ấy, cô tránh nhìn thắng vào người giáo viên. Và tránh luôn những l'ân trò chuyện tay đôi. Bằng linh cảm chẳng mấy khi sai của người con gái, cô muốn giúp anh tránh được những lời anh sẽ nói ra mà dứt khoát cô không thể đáp ứng được, Thật may cũng sau buổi trưa ấy, anh lại trở lại nghiệm nghị như xưa, thậm chí không cả nhìn cô nữa, khiến cho cô gái ngỡ rằng, câu nói ngập ngừng khi đó không phải của anh. Cô thấy mình như người có lỗi.

Đêm liên hoan baĩ khóa chỉ có lửa rừng cháy dưới tán cây và sương rơi làm ướt mặt lá. Cô gái đứng giữa đ`ông đội hát v`ênỗi lòng người vợ có ch ông đi kháng chiến nơi xa. Bài hát quen thuộc mà ngày xưa thường hát, cũng bowirvif mọi người cứ yêu c`âi cô ca bài đó.

...Một chi 'àu ra đứng bờ bưng Nhìn sông sông chảy, nhìn rừng rừng xa Bao giờ con biết gọi ba Quê hương hết giặc thì ba mới v 'ê Giọng cô ấm và đ'àm. Cái mạng che mặt càng làm cho giọng hát sâu hơn. Cô đã hát biết bao l'àn trong những cuộc hội thảo, những đêm liên hoan nhưng cưa bao giờ cô cảm thấy mình hát say sưa thế này. Phải chăng khung cảnh lãng mạn của núi rừng, của bao la không gian đã nhập h 'ôn vào câu hát. Ngày mai trở vào lòng địch, bao nhiêu đi 'àu rủi ro, bao nhiêu đi 'àu may mắn sẽ chờ đợi cô và những đ 'ông đội của cô? Đêm nay hãy hát cho thả cửa, hát cho hết lòng. Lửa rừng pharleen vằng trán cô màu nắng sớm mai tỉnh khiết h 'ông hào... Người ta đ'ènghị cô hát lại. Cô chối từ. Tiếng vỗ tay thúc giục. Chỉ có một mình anh giáo viên binh chủng là ng 'ài im trong khoảng tối. Nhưng ánh mắt anh lại sáng hơn lửa. Cô chợt thấy thương anh. Nếu hôm đó anh nói hết câu đó thì, còn cách nào hơn nữa, cô bắt buộc sẽ phải làm cho anh bu 'ân. Cám ơn anh nhi 'àu và cô lui v 'èchỗ.

Khuya r 'ài mà cô không thể ngủ được. Trước lúc ra đi cứ thấy b 'àn ch 'àn khó tả. Ngày mai... Ngày mai... cô sắp thiếp đi thì thoảng nghe tiếng chân người dẫm nhẹ lên lá khô. Ai vậy? cô nhổm dậy kêu to ngọn đèn... Từ cửa sổ, không nói, chỉ có đôi mắt người th 'ây giáo chiếu thẳng vào. Bỗng nhiên cô thấy khó chịu. Giá đừng lại đây có hơn không? Tôi sẽ kính trọng anh suốt đời. Hiểu cái chau mày ấy, đôi mắt ngoài cửa sổ chơm chớp r 'ài lại như buổi trưa nào, anh lẳng lặng quay đi.

Sáng hôm sau, trông số những người theo tiễn ra cửa rừng, không thấy có anh. Một chút ngậm ngùi, thương thương nhưng trong người cô thấy nhẹ nhõm.

Chú tư Thanh phó tư lệnh nắm chặt tay cô như dặn dò như người cha dặn con gái đi làm ăn nơi xa. Cô bỗng trào nước mắt. Những ngày ở rừng đẹp quá! Trôi nhanh như một giấc mơ. Liệu có một làn được trở lại với những đ 'ông đội, đ 'ông chí ấm áp thương yêu như thế này nữa không? Chú Tư kín đáo bỏ vào tay cô một phong thư nhỏ dán kín và bảo xuống tới chân núi hãy đọc. Hỏi thư của ai? Chú chỉ mìm cười. Cô thoáng nghĩ tới người giáo viên tận tụy. Sao lại thế được? khó nghĩ quá nhưng không nỡ chối từ, cô c 'âm thư r 'ài chào chú ra đi.

Tới chân núi trời cũng vừa chập choạng tối. Trong khi chờ giao liên đi bám đường, ng 'à thả chân trong lòng suối, chợt nhớ, cô giở thư ra đọc. Bức thư chỉ có mấy hàng chữ viết vôi bằng bút bic.

Em!

Anh rất muốn tiễn em tới tận đường. Cũng như mấy tháng qua, anh muốn nói thật với em tất cả. Nhưng đôi mắt của em, hay đúng hơn, lý tưởng của chúng ta đã ngăn anh lại.

Anh không ngờ lại được sống bên em từng ấy ngày hạnh phúc nhất của anh. không ngờ em mau trưởng thành như vậy. Hôm nay em đ ầng đội thực thụ của anh r ầ. C ầu mong cho cô nữ chiến sĩ biệt động gặp nhi ầu may mán trong công việc. Công việc của chúng mình hiểm nghèo lắm. Ráng giữ gìn nghe em! Em v ềtrước. Mấy bữa nữa xong việc anh cũng sẽ v ề. Gặp nhau nói chuyên nhi ầu. Yêu em lắm!

Anh Xuân Đóithằng bé lại khóc r'à. Sao hôm nay xe quân sư chúng nó đi lại nhi ều thế này? Tự dưng, xót xa cho giấc ngủ của con, anh thèm được nhảy ra giữa đường lia một loạt đạn vào những tiếng g`âm rít kia. Tiếng ru của người me đã tắt lịm từ lâu nhưng anh vẫn nghe âm vang da diết trong đầu. Âm vang xa xôi mà cứ gơi lên những kỷ niêm bu côn vui của hai người. Ngưc anh ngôt ngạt. Đáng lẽ anh không nên đến đây, không nên ở lại thế này. Anh rút cái gối kê đ'àu áp chặt vào mặt. Nhưng r'à anh lại ng à nhồm dậy, mắt mở thao láo nhìn xuyên vào bóng tối. Trời! Nếu không có cuộc hen gặp sáng mai, không có cái mục tiêu đã đeo đuổi cả tháng trời, không có sư đung đô với bon người lạ mặt trưa nay và không có tiếng xe xích nghiến lên mặt đường ngoài kia, chắc anh đã lao ra ghì chặt lấy con và không bao giờ rời ra nữa. Nhàn ơi! Anh mấp máy môi trong bóng tối. Anh đâu có biết em ở đây, đâu có biết con đau ốm thế này. Vì công việc anh không có quy en lô diên với em. Vâng! Ngay cả với em, người vơ yêu thương nhất đời mà anh đã bặt tin g`ân năm trời. Đừng ru nữa! Anh biết cả r à. Đừng làm buốt xé ruôt gan anh. Anh không chịu nổi đâu. Ráng chờ anh thêm vài bữa nữa. Xong việc, anh sẽ trở vè với má con em, sẽ... Anh gương nhe ngả người nằm xuống. Và thay vì cô ngủ, anh cố tập trung soát lại tât cả những chi tiết trong phương án. Không thẻ ch'àn chờ được nữa đâu các đ 'âng chí ơi! Có thể tôi bị lô r 'ài. Thẳng Xanh có vẻ đã nhận ra tôi. Nó là một thẳng láu cá và chịu suy nghĩ. Chậm ngày nào là không ổn với nó ngày ấy đầu... 'ở! Sao im lặng thế này? Con đã ngủ r 'à sao con? ừ, ngủ đi! Mai này hết giặc, ba v ềbù đắp lại cho con tất cả. Luống suy nghĩ anh lại tản mạn bay ra khỏi những gì thuộc v ềtrận đánh.

Ngoài này, dường như hiểu được nỗi khổ sở cưa anh, chị không bê con đi lại nữa. Chị thay má thấp thêm một nén nhang lên bàn thờ r cũng khe khẽ đi nằm. Cái giát giường cũ kêu lên một tiếng cót két. Tiếng mái tôn đã nghe lộp độp tiếng mưa rơi. Trời Sài Gòn chợt nắng, chợt mưa. Thẳng bé chóp chép miệng đòi ăn trong giấc ngủ. Gió lạnh đập vào cửa đ cũ đ cũ. Hơi thở của nó phả vào cổ chị ấm ran. Chị thở dài ôm chặt lấy con. Tội nghiệp con tôi! Người ấy đâu có phải là ba con. Người ấy là dân bán thuốc nay đây mai đó, con khóc làm chi. Ba con đâu có vô tình đến thế. Một nỗi giận dỗi bâng quơ trào lên dưng dưng mắt chị. Không hiểu sao càng ngày chị càng nghĩ rằng người đó chính là anh. Nhìn tất cả không phải là anh nhưng tách ra từng chi tiết thì lại là anh. Chị đã gửi gẩm tất cả nỗi lòng vào tiếng

ru con, đã nhi 'àu l'àn tìm sâu trong mắt anh, đã nghe anh nói, đã nhìn anh cười... Anh vẫn lúc g'àn lúc xa, khi mờ khi nhat. Chập chờn. Giờ đây chi biết anh cũng không ngủ. Lát lát lại thấy anh cưa mình, thấy anh đốt thuốc hút khan. Sao anh không ngủ? Anh ngủ đi! Anh ngủ, em sẽ theo cái nét ngủ mà nhận ra anh. Trong giấc ngủ anh cũng chép chép miêng giống con. Tiếng gáy của anh đùng đuc êm êm, em đã quen nghe lắm r à. Và cả những câu nói mơ giấc g`ân sáng nữa... Anh ngủ đi, ngủ đi!... Chỉ riêng mình em biết khi ngủ anh sẽ như thế nào thôi. Nhưng người bán thuốc vẫn không ngủ. Tiếng hắng giong đùng đuc vẫn đôi lúc vong ra. Hay không phải là anh? Nước da anh màu bánh ít, phẳng phiu chứ đâu có sàn sùi méo mó thể này? Anh bị chúng nó đày đi Côn Đảo kia mà. G'ân đây em lại nghe tin anh chết trong tù! Thực hư không hay, em chỉ biết ôm con khóc hoài. Sao lại giống anh đến thê? Nhất là đôi mắt. Hay là anh thát? Chỉ anh mới có ngón tay cut đốt ấy thôi. Cho dù bàn tay này thô ráp đen đúa hơn nhi ầu. Anh không chết và bây giờ vì đang theo đuổi công việc mà phải giấu mặt vợ con. Hay là tù nguc đã bẻ gãy được ý chỉ anh. và chúng nó đã thả anh ra để đến nỗi nhuc nhã quá, anh phải giấu mặt với đời lam lũ kiếm sống qua ngày. Hay là... Không! Dù thế nào đi nữa, vinh hay nhục, em vẫn là vợ anh, vẫn là, như anh nói, nơi ẩn trú cuối cùng của đời anh.

Chập tối chị có hỏi anh quê ở đâu? Anh nói xa lắm, tận Lâm Đ ồng, ông thấy có vợ chưa? Chưa mà. Vậy sao ông thấy bế con nít rành vậy? Chữa bệnh cho con nít nhi ầu, bế hoài nó quen đi. Chị lại hỏi sao ngón tay anh cụt? vô núi kiếm thuốc, cái nọc con rắn hổ nó ng ầm đó. Chị nhìn thẳng vào anh. Ba thẳng nhỏ này cũng có ngón tay cụt giống ông th ầy, chẳng hiểu bây giờ ở đâu, còn sống hay đã chết? Anh cười rộng miệng. Nếu tôi là bà bói tôi bị trúng li ần. Nhưng mà con người khó có chết được đó. Tôi nè! Hổ v ồ, rắn cán, đạp mìn hoài hoài mà vẫn sống nhăn như khỉ đó thôi. Chị hỏi nữa nhưng lòng không yên.

Suy nghĩ quân quanh khiến chị d'ần d'ần thiếp đi. Bỗng chị lại mở bừng mắt. Anh có một vết thẹo ở bắp tay phải, dài hai đốt ngón tay, màu nâu sẫm, ở giữa lõm xuống một chút mà chị còn nhớ rất rõ. vết thương đêm ấy, cái đêm mà chị đã giấu anh trên giường, đã rửa ráy băng bó cho anh và sau này, thỉnh thoảng được ở bên nhau, chị lại cà má vào đó cho anh nhột.

Chao ôi! Nếu người đó để lộ bắp tay ra một chút thôi... Sáng mai, nhất định sáng mai...

Ngoài trời mưa vẫn đụng mái kém tinh tang. Mệt mỏi, chị lại d`ân d`ân thiếp đi...

Bỗng cánh cửa mở tung. Một vệt sáng bay vào giống tia chóp. Chị choàng dậy: trên khuôn cửa in rõ ba bóng đen lừng lững như từ trên trời rơi xuống. Chị chưa kịp hiểu gì thì cả căn nhà đèn đóm đã được bật sáng trưng.

Lúc này họ đang ng 'à trước mặt nhau.

Một bên trắng trẻo, vuông vắn và xanh xao. Bên kia, lem luốc, xệch xoạc và ngơ ngác. Họ nhìn nhau. Cái nhìn của viên thiếu tá khoan xoáy lạnh lùng. Ánh mắt người bán thuốc rong lúc xẫm lúc sáng, có chi ều run rây. Tuy vậy họ vẫn nhìn nhau... Thì ra cuối cùng r ềi cũng là mày hả Xanh? Thú thật tao kinh ngạc đó. Tao không còn nhận ra thẳng Xanh mình tr ền cá trắm, hay nói hay cười quanh năm chỉ độc một chiếc quàn xà lỏn sau cái vẻ ngoài hào nhoáng của mày nữa. Chao! Mày nhìn tao mới khiếp chớ! Mày đang cố tìm cách móc ruột, móc gan tao ra chứ gì. Hay là, cũng có thể lắm chứ, qua tao mày sống lại cả quãng đời trước của mày? Buốt ruột quá! Không! Tao không buốt ruột vì cái đêm mày quyết định gỡ cửa xà lim ấy, tao đã không bóp chết mày như bóp chết một con chó ghẻ đâu. Tao chỉ xót xa sao tao lại có thể ngù ngờ mụ mị đến nỗi bây giờ để lọt vào tay mày. Lỡ làng hết vì mày thôi Xanh a! Mắt anh lóe lên r ềi dịu lại ngay.

Mí mắt thiếu tá Xanh hơi động đậy và như bị chói nắng, hắn nhìn xuống một giây r cũ lại nhướn lên. Không nhằm nhè gì đâu anh bạn ạ! Ghế anh bạn còn cách xa bàn tôi lắm, đừng động đậy, mất công. Vă lại giữa chúng ta có một cái bẫy ngâm đó, tất nhiên không nông lắm. Tôi biết! Nếu được thì bàn tay mất ngón kia đã không tha cái c cũ cổ của tôi r cũ. Là tôi, tôi cũng sẽ làm như vậy thôi. Kẻ phản bội đáng băm vằm hơn ngàn l chù thù đã có sẵn, phải vậy không? Ai chà. Nhìn đi đâu thế kia? đây có phải rừng núi đâu mà làm bộ ngó nghinh đón ánh mặt trời. Hắn cố tạo một cái cười khẩy để tự củng cố lòng tin rằng con người xa lạ ng cũ kia chính là Xuân, Đặng Đình Xuân, đội trưởng biệt động của hắn ngày trước chứ

không phải ai khác. Cười khẩy hình như chưa đủ, Hắn buột miệng luôn thành lời:

-Cải trang được lắm đó anh Ba ạ! Nếu không phải là tôi, kẻ đã cùng ăn cùng ở với anh chút ít thì chẳng còn ai nhận nổi. Tự nhận thấy giọng nói của mình chưa được tự nhiên, hắn chìa hộp thuốc ra - Mời!

Xuân vẫn nhìn Xanh th`àm lặng. Hắn bỗng chột dạ trước cái nhìn thoáng vẻ xót xa ấy. Bỗng dưng hắn thấy mình nhỏ bé hắn đi. Hắn xẵng giọng.

Hút đi! hút r à ta nói chuyện với nhau.

-Da!.. Tui không quen hút thuốc loại đó. Xin phép quan lớn...

Anh thọc tay vào túi áo. Xanh vội đứng dậy.

- Ng 'à im! Bỏ tay ra!

Nhưng anh đã bình thản lôi ra túi thuốc rê cáu bẩn.

- Xin phép quan cho tôi hút cái thứ này. Buôn tôi tr`ông đó Hắn ng 'ài xuống, mặt hơi sượng lại.
- Tôi không ngờ anh vẫn còn sống. Tất nhiên... Tất nhiên... Vâng! Sau làn đó và ngay cả bây giờ có thể anh rất khi tôi. Đó là quy ền của anh. Nhưng tôi cũng có quy ền của tôi. Quy ền được tìm lôi đi riêng cho mình. Trên đời có trăm ngả đường đi, hà có chi mà để mát đến nhau. Lẽ ra anh không nên trở lại đây. Anh có tin không thì tùy, thú thật tôi không mong được gặp lại anh như thế này. Vô duyên lắm! Mà theo tôi, tốt nhất hai ta không nên duyên nợ. Bởi vì, còn cách nào khác, tôi với anh phải dàn mặt ăn thua đủ. Có lễ thế này: để dễ làm việc, tôi yêu c ầi ta quên hẳn chuyện cũ dàng dịt. Có thể tôi rất cởi mở, có thể tôi sẽ rất hà khắc với anh. Đi ầu đó phụ thuộc vào sự thông minh và biết đi ầu của anh đó. Còn mai đây, nếu do một sự vận động trái chi ầu nào đó của cuộc sống, tôi với anh cùng ng ầi chung trong một cơ chế, chúng ta sẽ lại uống rượu với nhau.

- Dạ!...Quan nói cái gì tôi nghe hồng có kịp Anh trố mắt ra Dạ... uống rượu ạ?
- Kết lại thế này Hắn không để ý đến câu lắp bắp của anh Tôi đã biết rất rõ anh là ai, biết ngay từ l'ân gặp thứ hai ở chợ (Chính ra tao phải nhét đ àu mày xuống cổng ngay hôm đó, anh nghĩ) và anh vô đây nhằm mục đích gì. Tốt nhất anh cứ nói thiệt. Thiệt hết. Sự chân thành nhi àu khi cứu được cả một đời người. Tất nhiên...Tất nhiên. Tôi không muốn chế độ tù ngục đến với anh. Trò kẻ nít hù kẻ non gan. ở anh, tôi kêu gọi sự từng trải.
- -Từng trải như mày hả Xanh. Tao chỉ muốn đâm vỡ m ồm mày ra, cho mày biết thế nào là từng trải. Nhưng anh vẫn tròn mắt ngơ ngác.
  - -Từng trải ạ? Quan nói cái chi từng trải ạ? Tui...Tui...
- -Anh uống chút rượu Xanh vẫn làm ra vẻ như không nghe thấy gì Thứ rượu đ`êmà ngày trước chúng ta thường nhậu sáng đêm trong rừng.
  - -Rượu ạ! Dạ, cám ơn quan.

Anh lập cập nâng li rượu bằng cả hai tay uống cạn một hơi r à liếm mép, tỏ ý thòm thèm.

- Cứ uống! Anh tự rót, tùy ý. Tôi biết tửu lượng của anh quá mà - Mắt hắn chóp sáng.

Mày muốn đổ rượu để làm mụ óc tao hả? Đâu có được! Mụ một l'ân thôi chó. Được! Đưa đây. Anh c'ân cả chai tu ừng ực. Chỉ thấy cái c'ân cổ của anh đưa lên hạ xuống và bong bóng rượu ùng ực lưng chừng chai. Còn lại một góc, anh đặt xuống, quệt miệng cười.

- Khà... Rượu của quan ngon quá! Anh ợ nhẹ một cái r à bắt đ àu nấc cụt Đâu ạ?
  - Cái gì đâu?
  - -Người bệnh.

- -Người bệnh nào?
- -o!... Tưởng quan gọi tôi tới cắt thuốc cho người bệnh.

-Ba Xuân! - Hắn cười gần - Đừng làm bộ vờ vịt nữa, mất thời giờ lắm. ít nhất anh cũng hiểu tôi ở trong ruột các anh ra chớ. Những cái trò con nít này bịa đặt ra mệt lắm. Đừng đóng kịch. Tốt cho anh và tốt cả cho tôi. Anh cũng biết: thẳng người sinh ra đời không thú vị gì mà hức đ ầu vào những trò vớ vẩn thế này. Cái gì c ần làm thì làm cho xong, như một thú thủ tục ở đời, r ầi còn lo việc khác lâu dài thiết thực hơn.

-Thì ra sự phản bội v ềnhân cách của mày cũng là một thứ thủ tục đó sao? Xuân không muốn nghe hắn nói nữa. Anh sợ rằng, nghe thêm mấy tiếng nữa, anh sẽ không còn giữ được bình tĩnh. Người anh bỗng rũ xuống, mắt lờ đờ.

Phải vậy thôi. Cũng phải ý thức ra một chút chứ. Xanh th'ần nghĩ. Nó bắt đ`ài tàn tạ giống như mình ngày xưa. Đúng là cái luật đời không áp dung cho riêng ai. Cái chính là phải hiểu được chi ều sâu bên trong của con m'à. Hét lác, khảo tra với loại này thì chỉ thêm lố bịch. Hắn nhìn đ àng h à Mười phút nữa thiếu tướng và ngài cố vấn nôi vu Giôn sẽ tới. C'ân phải đat được kết quả tốt trước khi các ngài đó có mặt. Kết quả một l'ân này nữa thôi, và sau đó... Cũng lạ! Hắn đã thực sự cHắn ngấy những cảnh này và bao giờ cũng mong chấm dứt nhanh cho r à. Ây vậy mà mỗi khi vào việc, hắn lai cảm thấy say. Cái thẳng người hiểu thắng và vu lợi trong hắn ch 'âm lên không để hắn yên. Lúc đó, hắn điện cu 'ông muốn được chế ngư đối phương bằng bất cứ giá nào để r à sau đó cái thẳng người thật trong hắn lại trở v ềsư rỗng roãng thường ngày. Riêng lần này, hắn muốn làm thật tốt, thật hoàn chỉnh và sau đó có cớ để... Gút Bai ráo troi. Còn ý định leo cao, thoát moi công việc tẻ nhạt này ư? Hắn đã từ bỏ nó r à. Nó sẽ không bao giờ xảy ra với hắn, một kẻ lộn sòng. Đi ầu này không phải hắn đã nhận biết từ lâu. Và bản tính hắn trước kia cũng vây, không làm thì thôi, đã làm là dốc tận lưc. Bằng lí trí và bằng cả linh cảm ngh enghiệp, hắn biết rằng giờ đây, trước con người lì lơm kia, hắn lại sẽ sắp là người thắng cuộc.

- Đừng ngại chi hết anh Ba! - Hắn cất tiếng nói êm ái như muốn đẩy đưa cái thân hình kia rũ rượi ra hơn nữa - Tôi rất hiểu anh và kính trong anh. Sư ràng buộc vào một lí tưởng khiến cho tội thông cảm với anh và mến phục anh. Cách đây một năm, tôi cũng có những tâm trạng giống như của anh. Nhưng có lẽ tất cả là sư tư ý thức v ềsư t ồn tại của mình. Anh đang t'àn tại như một người không nám bắt được quy luật. Hôm nay tôi chỉ muốn giúp anh nám bắt (như các cán bô chính trị của chúng ta trước kia thường goi) được cái quy luật ấy, quy luật v'ệchiến tranh, v'ệcuộc đời. Còn mọi vấn đ'ệkhác, vẫn là thủ tục, anh khỏi bân tâm. Tức là tôi muốn nhác câu của ông cha mình ngày trước: đừng làm trái mênh trời! Tôi và anh đã có một thời làm trái mênh trời nên rốt cuộc mỗi thẳng đ'àu phải trả giá bằng chính máu xương đổ xuống vô ích của mình - Hắn nói nhanh, tiếng sau muốn xóa dư âm của tiếng trước, lối nói của người không tin ở chính đi àu mình nói ra và rất sơ cái im lặng sau khi không còn gì để nói nữa -Anh có thể cứ thoải mái phát biểu chính kiến. Có thể anh trúng và cũng biết đâu anh trật? Ta cứ cãi nhau, to tiếng cũng được nhưng ráng đừng chệch khỏi trong tâm.

Chợt giọng hắn cụt ngẫng. Bên kia bàn, người bán thuốc đ`ài cúi gục xuống ngực, môi dưới trễ ra và một tiếng ngáy ngon lành vang lên.

- Ngâng lên! - như bị tát trái vào mặt, hắn đấm mạnh tay xuống bàn, làm những đ'ò vật rung lên. Nể tình cũ, tao chân tình tử tế mà...

Người bán thuốc choàng tỉnh, run bắn người, môi miệng dấp dính nói không ra hơi.

- Chết tui... Dạ, xin quan tha cho! Suốt đêm h à hôm tôi không có ngủ... Bị rươu nó đánh mà. Dạ... Hì!
- -Tha cái con... Đêm qua mày làm gì ở đó? Mày vô đây có việc gì? Bọn mày có mấy đứa, địa chỉ ở đâu? Mày chỉ có một đêm nay để trả...

Hắn bất chợt dừng lại. Mặt hắn chảy ra. Bậy r 'ã! Bậy hết r 'ã. Mình vừa hỏi những câu ngớ ngân gì vậy? Công toi ráo cả bây giờ. Chắn nó đang ngạo mạn cười th 'âm mình trong bụng. Mẹ kiếp! Hắn dò xét nhìn lên... Không! Hắn vẫn chỉ thấy con mắt lấm lét sợ sệt nhìn lại. Chà! Nhìn đôi

mắt thao láo của nó kìa! Hay không phải? Hay sự ám ảnh đã khiến ta... Nhưng làm sao có thể nh ầm được. Mà nh ầm cũng phải làm. Lỡ r ầ. Chỉ còn dăm phút nữa. Hắn dịu giong:

- Xin lỗi... Dạo này tôi không được khỏe, nóng lạnh bất thường. Lỗ mãng quá! Xin anh cứ ng 'à xuống, anh Ba!
- -Dạ!... Tui, tui muốn ngủ quá trời! Quan không c`ân chữa bệnh, quan cho tui v`ê Mai mốt cho gọi, tui lại đến.

Hắn ngả người ra, nhắm mắt lại. Đến lượt Hắn không muốn nghe cái giọng van nài lải nhải kia nữa. Hắn thấy chân tay ngứa ngáy tưởng có thể điên lên được.

Vừa lúc đó tướng đô trưởng bước vào. Theo sau là viên đại úy có ria mép. Ngài giơ cao hai tay trong một dáng điệu rất vui vẻ.

- Sao! Xin chúc mừng cuộc gặp mặt của đôi bạn. Tôi có thể rót rượu mừng cho cuộc gặp gỡ tốt lành này được chớ? Thời buổi này cái gì cũng phiên phiến thôi các ông ạ! Găng nhau mệt lắm. Nhi `âu lúc tôi cứ nghĩ vấn vơ: đôi khi chỉ c `ân một ngọn gió đêm trong lành mang theo một mùi hương nào đó là có thể xui khiến cho hai dòng lí tưởng gặp nhau và cùng chảy v `ê một phía.

Thiếu tá Xanh đứng thẳng người.

- -Thưa thiếu tướng! Rất tiếc là chúng tôi chưa thỏa thuận được với nhau.
- -ủa! Vậy hả? Ngài hơi nhăn trán lại một chút nhưng vẫn giữ nguyên cái cười dễ dãi. Không sao. R 'ài sẽ thỏa thuận được thôi. Các ông chưa băm vằm nhau ra đã là một tháng lợi r 'ài. Ông Xanh! Tôi c 'àn nói chuyện với ông Ngài quay sang người bán thuốc Xin lỗi ông bạn nghen!
- -Rõ! Lính đâu! Đưa người này sang phòng bên. Dọn cơm rượu đàng hoàng. Xanh goi ra cửa.

- -Thoáng nhìn thấy cái cười ý nhị của đại úy Thu ần. Xanh cau mặt lại.
- -Le lên! Còn đứng đó mà cười cợt hả? Đ ôcon bò!

Bị mắng oan, viên trung sĩ trực nhật không hiểu gì cả vội lôi anh kéo tuôt đi.

Ngài đô trưởng ng 'ã xuống hỏi nhỏ:

- -Chắc chắn là nó chớ?
- -Dạ! chắc tới chín mươi ph`ân trăm.
- -Như vậy vẫn còn mười ph'àn trăm. Nhi 'àu khi cái ph'àn trăm nhỏ bé đó sẽ có khả năng gây động đất kia đấy. Trong chiến tranh hãy hết sức coi trọng những đi 'àu tiết đó.
- -Mi bao giờ cũng sách vở nhưng mà... đúng! Xanh thường hay nóng mặt khi bị dạy khôn, dù bất cứ là của ai. Nhất là cái mỉm cười của gã oắt con kia cứ bám nhằng vào đ`ài óc hắn. Nó đến đây làm cái trò gì kia chứ!
- -Thưa tư lệnh! Ngài cứ yên tâm! Riêng đối với tôi thì không có cái mười ph'àn trăm nào cả, một ph'àn trăm cũng không có nữa. (Quái lạ! Hình như nó vẫn cười) Tôi xin phép được dùng phương án 2.

Ngài gật đ'àu. Nói chung đôi khi ông ta cũng hài lòng với gã thiếu tá này. Chính một ph'àn nào nhờ sự hoạt động xuất sắc của gã trong năm qua mà cái ghế đô trưởng của ngài được dựng thẳng trở lại. Tuy vậy mỗi l'àn phải tiếp xúc, ngài vẫn cảm thấy có cái gì không thực ổn trong giọng nói, đôi mắt, trong từng cử chỉ nhỏ nhặt của gã. Tác phong giữ đúng quy cách, tốt! Rất có tự trọng, tốt! Song sao cứ thấy một chút ngang ngang, một chút khinh bạc toát ra. Gã thật không giống bất cứ một sĩ quan nào dưới quy ền, càng không giống một kẻ đ'àu hàng nào khác. Do đó ngài chỉ c'àn gã mà không ưa gã. Và nếu có dịp là ngài lại tế nhị nhắc nhở Hắn nhớ rõ vị trí của mình.

-Nếu cái gọi là phương án hai của ông cũng không có kết quả?

- -Dạ! Cũng có thể có khả năng không có kết quả nhưng nó sẽ gây hiệu quả cho phương án sau cùng.
  - -Nếu cái sau cùng cũng bể nốt?
- -Thì tức là tôi l'âm, thưa thiếu tướng. Và tôi xin hoàn toàn chịu trách nhiêm.

Xanh trả lời gọn lỏn. Hắn không ưa những câu hỏi d`ân dảy như thế. Ngay cả trước kia, không ít l`ân hắn cũng đã gay gắt cãi vã với người đội trưởng mặt lạnh như ti ền đã bị đuổi đi, những đi ều tương tự. Tại sao bị d`ân dảy, phải dạy dỗ? Tôi là tôi, tôi hoàn toàn chịu trách nhiệm v ềnhững việc làm của tôi. Tôi không bao giờ là một cá nhân nô lệ, lệ thuộc đối với bất cứ ai, bất cứ cái gì. Xanh buông sõng:

-Báo cáo ngài tư lệnh, ngài cho tôi được bắt đ`ài thực thi nhiệm vụ.

-Được! Ông đại úy đây sẽ giúp ông một tay. Vốn liếng tâm lý học mang từ Mỹ v`êông chưa có dịp được thi thố đó. Tôi hi vọng sự hiệp tác này sẽ hữu hiệu.

Xanh búng tàn thuốc, im lặng. Nhãi con! Chỉ vướng giò. Hừ! Hiệp với chả tác. Nó chỉ rình có cơ hội là cười vào mũi mình chứ hiệp tác cái con mẹ gì. Có lẽ một lúc nào đó, gã phải nói thẳng vào mặt thẳng công tử cậu này thôi. Còn bây giờ thì... Từ ngày trở v ềđây, hắn đã tập được thói quen im lặng trước những cái tưởng như không im lặng được.

-Ông Giôn có tới không thưa ngài? Hắn hỏi.

Không! Ông trao toàn quy ền cho chúng ta và đặc biệt tin cậy ở tài năng của thiếu tá. Mà chính thiếu tá cũng muốn vậy phải không? (Xạo! Chính ông không muốn cho lão Giôn già tới đây thì có. ông không tin tôi, ông muốn đánh con bài nước đôi, thua ph ần tôi, được ph ần ông chớ gì). Tôi nhất chí với thiếu tá, có những việc người Mỹ dính vào chỉ thêm rối chuyện. Thay vào ngài cố vẩn Giôn, tôi có mời một người mà thiếu tá đã được gặp: Giáo sư sử học, kiêm dân tộc học Đặng Văn Luân, bạn tôi. Khoan! Thiếu tá đừng vội phật lòng. Nghiệp an ninh của ta không chỉ ru rú

trong bốn bức tường, cũng c`ân cho người đời thông cảm mới được, 'ờ! Biết đâu đây lại chẳng là một đoạn hay minh chứng v`êkhả năng có thể thay đổi được bản chất của con người trong đ`âu ông giáo sư và trong cuốn quân sử sắp tới của chúng ta.

-Hai tiếng chúng ta ngài nhấn mạnh mà vẫn được độ tự nhiên. Tuy thế, Hoàng Xanh vẫn không thể không nhìn lảng đi...

Cửa mở. Giao sư Luân bước vào. ông gật đ`âi chào mọi người.

-Nghe nói tôi được mời lên đây để xem một cuộc đối chất?

-Một màn kịch thì đúng hơn. Mời anh ng ầi. Ngài nói, anh sẽ chứng kiến một người sắp đánh mất bản ngã của mình. Bắt đ ầu đi thiếu tá!

Cửa ngách mở. Người bán thuốc nam xuất hiện vởi vẻ mặt no nê thỏa mãn. Thấy đông người, anh ta lúng túng, không ra đứng, không ra ng ầ, cất tiếng chào lí nhí vừa đánh lưỡi vào chân răng lóp chóp.

Xanh hỏi độp luôn:

-Anh là ai?

-Da!.. Tui, tui nói hoài r à mà.

-Trả lời: anh là ai?

-Tui bán thuốc. Tiếng nói người mi `ân núi nằng nặng, rõ ràng là không bằng lòng.

-Anh ở đâu v ềđây?

-Dạ!...Từ Lâm Đ`ông tôi đi Phước Long.

-Huyên?

-Da! Phước Thành.

- -Chắc lại xã Phước Tín nữa hả?
- -Dạ không! Xã Phước Tân. Phước Tân r à mới tới Phước Tín đó. Xa lắm.
  - -Anh người dân tộc gì?
  - -Tui người Kor.
  - -Tại sao cụt ngón tay?
  - -Rắn đôc nó cắn đó. Còn nhi `àu nốt nữa mà.
- -Hừ! vẫn lưu loát như xưa Hoàng Xanh nhếch nhẹ một bên mép. Rõ ràng tất cả những câu hỏi vừa đ`àu đến giờ, Hắn chỉ hỏi cho qua chuyện, thậm chí cũng không nghe kĩ câu trả lời nữa. Hắn quay ra cửa Cho vào!

Chị bước vào. Gian phòng với những đ ồđạc nặng n ềnhư lèn chặt lấy thân hình nhỏ nhoi của chị. Chị ngơ ngác nhìn quanh, khẽ gật đ ầu chào mọi người. Cặp mắt chị dừng lại ở khuôn mặt anh, ngỡ ngàng. Cái nhìn của thiếu tá Xanh loáng qua loáng lại trên khuôn mặt hai người.

- -Anh có biết người đàn bà này không?
- -Ui! Biết mà. Biết rõ mà. Tui chữa bệnh cho thẳng nhỏ con bả mà. Anh trả lời vui vẻ như bỗng dưng gặp lại người quen ở chốn xa lạ.
  - -Còn chị?
- -Dạ! Ông đây chữa bệnh mát tay cả khu đ`àu biết Chị trả lời rành rẽ, mát không nhìn ai H`ài hôm ông bị bắt đi, tôi chưa kịp trả ti àn.
- -Chưa kịp trả ti ền à? Lại còn cái chuyện đó nữa Hắn đăm đăm nhìn vào chị như cố lục tìm trong trí não một bóng dáng xa xôi nào. Hắn lại nhích môi một cái nữa và quay hẳn sang phía người bán thuốc:

-Cởi áo ra!

-Cởi...Cởi làm chi? Tui chỉ có chút chút ti `ên thôi.

-cởi!

Người bán thuốc giật nảy mình với tiếng quát của viên thiếu tá r ti ngượng ngập cởi tấm áo chàm bạc trắng ra khỏi mình, để lộ nước da đen hun và bộ ngực rắn chắc. Khi chiếc áo được vất xuống đất, thì trên bắp tay trái của anh để lộ ra một vết thẹo màu h tông nhăn nhúm. Hoàng Xanh đột ngột nhìn xoáy vào đó. vết thẹo nào đó hè? Sao mình không biết? Khốn nỗi. Mỗi làn v thậu cứ có được tắm chung với nhau trong một khúc sông đâu và thực ra một năm cũng chỉ gặp nhau đôi ba bận, ai để ý đến thẹo thọt làm chi. Hắn bỗng tiếc ngần người. Nếu biết trước được cái thẹo đó thì cuộc đấu đã sớm kết thúc ngay từ giây phút này r ti. Hắn chọt thấy căm ghét hết sức cái thẹo đó. Thiệt như gai đâm vào mắt.

- -Múa đi! Hắn tung ra một câu cụt ngẫng.
- -Múa gì ạ?
- -Múa một điệu mà người Kor các anh thường múa.
- -Dạ múa?...Múa ở đây?
- -Phải! Chính ở đây.
- -Hì...Hì... Người bán thuốc cười thực sự -Quan lại giốn r ã.
- -Múa!

Nhìn nét mặt lạnh lùng của hắn, người bán thuốc chưng hửng. Cái cười tắt ngang miệng thành ra một nét m'êu khổ sở. Sau khi đã hiểu người ta không đùa với mình, anh rụt rè lùi lại. Tới giữa phòng, anh quay lại nhìn một l'ân nữa vào những người có mặt để hy vọng họ nói chơi. Nhưng không, cả mấy cặp mắt, đang chụm nhìn anh. Anh th'ân mặt ra một lát r'ối hơi ngửa đ'àu v'ệphía sau như hít thở khí rừng. Không gian im lặng, chỉ có những màn khói nhẹ bay quẩn quanh đ'àu tàn thuốc. Anh chợt liên tưởng đến màn sương trong thung lũng mỗi khi trời trở lạnh, và đâu đó trên đỉnh

cao có những đốm lửa lập lòe...Chính ở đó anh và đ ồng đôi đã trải qua hết một mùa rèn luyên để trở lai được bất ngờ gặp chi trên dải Thi vải; Nơi đó, trong những ngày lúa mới, trong những đêm hôi hè, anh đã cùng với trai làng lưc lưỡng mê say lao vào vòng múa đâm trâu thâu đêm qua sáng và cũng chính nơi đó, sau khi nhận nhiệm vu, anh đã d'âm bùn phơi nắng cho đen da, đã tập sưu tàm những vị thuốc quý của rừng, đã tập nói, tập bán rắn...Nơi đó...Anh thấy toàn thân mình bốc nóng d'ần lên. Một ni ềm vui ngạo nghễ đột ngột ùa vào lòng anh. Đốm lửa cháy bùng lên thành nhi ều cây lửa lớn. Những màn sương vây bủa những màn sương. Trùng điệp... Bao la... Thác trắng... Rừng già. Anh hú vang lên một tiếng man rợ. Tiếng hú âm vang như chiếng c 'cng trong thung sâu khích đông lòng người. Cùng với tiếng hú, bàn chân anh dậm mạnh xuống đất, tay trái anh vung lên tạo dáng một cánh chim rừng và thế là anh múa. Anh múa một điệu múa dân gian lâu đời của vùng Tây nguyên hùng vĩ. Điều múa kể lại một dũng sĩ buôn làng đi chiến đấu với mặt trời. Lửa trời nhi ầu phen làm anh guc ngã nhưng cuối cùng, nhờ có đất me hà hơi, anh đã gương dây kéo v ầng mặt trời xuống biển làm xanh tốt lại cỏ cây... Càng múa, cặp mắt anh càng d'ân d'ân chuyển thành sáng rực. Những tia rượu c'ân thơm n'ông hương nếp vẫn ào at tuôn vào ngưc anh. Tấm thân tr`an nở nang của anh rung lên trong những bước nhảy mạnh mẽ nhịp nhàng, cảnh vật trong phòng quay lôn. Bốn khuôn mặt thành nhi ầu khuôn mặt. Chỉ có khuôn mặt của ai lươn mãi theo vòng. Như không hay không biết, anh vẫn múa mỗi lúc một nhanh hơn, thỉnh thoảng lại hú lên một tiếng hoang dại đắc thắng. Giá bây giờ có một người nào đó đặt vào tay anh một ngon giáo thì chắc rằng cái thân hình loang loáng kia sẽ phóng qua cửa sổ mà lao thắng v ềphía mặt trời như một dũng sĩ trong huy ên thoại thật.

Điệu múa sôi nổi cuốn hút chị. Từ ngoài cửa sổ một vệt nắng vàng tươi chi ều vào khiến nửa thân mình anh ánh lên như tượng. M 'ôhôi đã bắt đầu rịn ra trên đôi vai vạm vỡ của anh. Đôi vai!... Bộ ngực... Sao thấy thân thuộc quá! Có phải đó là bộ ngực đã bao lần, sau những trận đánh trở về, chị đã gục đầu vào tin cậy, yêu thương? Còn cái gì kia? Chị bỗng lặng đi trong sự choáng váng đến rủn người, vết theo trên bắp tay anh hút chặt lấy mát chị. Có phải... Trời! Không còn nghi ngờ gì nữa, đúng là anh rầ, anh thiệt rầ! Anh Ba! Sao anh lại giấu em? Sao anh không nhận mẹ con em? Anh nỗ đối xử với em như thế sao? Vết theo kia chính em đã chữa chạy

cho anh, cái đêm ấy... Người ta có thể quên được anh, nhưng vợ anh làm sao có thể quên được... Anh Xuân! Anh vẫn còn sống thiệt sao? Vậy mà em và con đã tưởng không còn bao giờ được gặp anh nữa! Nước mắt chị rưng rưng. Chị muốn chạy bổ tới ôm chặt lấy anh, áp mặt vào bộ ngực cường tráng của anh như ngày xưa. Thốt nhiên, chị thấy nh ồn nhột ở mang tai. Không c ần quay lại chị cũng thừa biết những ai đang hau háu nhìn vào mình. Mắt hơi nhìn chếch lên trên một chút, chị vội thở ra một hơi dài. vẻ bình thản trở lại trên khuôn mặt chị. Và đến lúc đó chị chợt hiểu, hiểu tất cả. Anh Xuân! Chúng nó bắt anh lột áo để coi nước da trên thân thể anh, bắt anh múa xem anh có đúng là một người dân xứ núi không? Bán tín bán nghi, chúng nó lại đưa em tới để làm anh nao long, để em nhận ra anh, và cũng để biết em có phải là vợ anh không. Không! Chúng mày đừng có hòng.

Sau l'ân anh bị bắt, em hoàn toàn bị mất liệc lạc, đành đưa con trở v'ê quê. Tình hình tạm yên, em lại lộn lại Sài Gòn thay đổi chỗ ở, ngày ngày đi tìm kiếm tin anh, tìm kiếm cơ sở mà không gặp. v'èsau, thất vọng và mệt mỏi quá, em đã thây kệ tất cả, nằm im nuôi con và đếm ngày tháng trôi qua. Anh! Gặp lại an hem mừng quá! Bắt đ'âi từ bây giờ em lại là đ'ông đội của anh, sát cánh với anh. Anh múa đi! Múa nữa đi! Hãy tin ở em, chúng nó sẽ không tìm được gì trong điệu múa của anh đâu.

Thế là r 'à cuối cùng anh cũng không giấu được em. Chúng nó sẽ làm tất cả để nhận ra anh, để đánh gục anh nhưng anh cũng đã chuẩn bị tất cả để vào đây. Chúng nó sẽ không bao giờ nhận thấy gì hết. Nhưng em, em lại nhận ra anh, nhận ra vết thẹo trên tay anh. Anh không ngờ thẳng Xanh lại bắt cả em tới đây. Thoạt nhìn thấy em trong phòng này, tay chân anh cứng lại, tưởng như không cất nổi lên nữa. Nhưng lại chính đôi mắt em, khuôn mặt, hình dáng em đã cho anh sự bình tĩnh, thôi thúc anh hành động. Anh múa cho chúng nó xem! Có kì cục thế này bao giờ không em? Đừng trách anh. Anh sợ không làm chủ được tình cảm của mình nếu gặp em và con, anh phải cắn răng làm ngơ. Xong trận này, anh cũng định cậy người đi tìm em và con. Hiểu cho anh. Sau Mậu Thân đến giờ, chúng nó thâm độc và xảo quyệt lắm. Và thằng Xanh nữa! Em không biết mặt nó đâu. Khi nó v ề đôi thì em đã chuyển sang hoạt đông hợp pháp trong thành r 'ài. Nó đang

ng 'à kia. Nó đang rình mò chúng ta đó. Em hãy nhận mặt nó cho rõ và tỉnh táo lên em!., ôi! Anh thương con quá! Bệnh tình của con ra sao r 'à em?

Anh múa say sưa như chỉ múa riêng cho mình chị xem. Và chị thì vẫn đứng xem thản nhiên như một du khách ở đô thị lạc v ề vùng sơn cước. Nhìn kỹ, mới thấy thỉnh thoảng bờ môi chị hơi nhợt đi và bộ ngực đưa lên hạ xuống d ch đập hơn. Người vợ đang gắng gượng chống đỡ lại tình cảm thực của mình. Bằng con mắt, chị vẫn nói với anh những lời th âm lặng và chỉ có mình anh mới hiểu nổi mà thôi. Chị ân hận quá. Giá đêm hôm kia chị đừng giữ anh và đêm sau nữa, cũng đừng kêu anh trở lại. Em nhớ anh quá, anh biết không? Chưa biết rõ anh là ai, em không thể để anh im lặng ra đi được. Em lũ lẫn mất r cã! Vòng quay của anh chậm d an lại, cánh tay anh trải ra đỡ cái lưng oằn xuống. Chàng dũng sĩ đang qu anh quại dưới ánh nắng thiêu đốt của lửa trời... Em đừng ân hận gì cả. Tất cả là do anh. Anh cảm thấy c an phải quay lại với em và con. Chị cúi xuống. Không! Em có lỗi. Em không ngờ đưa anh vào bẫy để chúng nó bắt anh. Anh tha lỗi cho em. Mắt chị mờ đi...

Lê Thuấn, viên đại uý có ria mép nhìn sang Hoàng Xanh bật ngón tay đánh tách. Y ngả người châm thuốc hút, mặt không giấu được vẻ mãn nguyện. Trong thâm tâm, không muốn ngón đòn này của Xanh thành công. Thẳng cha Việt Công cải giáo này đã nhi ều làn chơi trội quá r ồi.Nhìn khuôn mặt của Hoàng Xanh đang sạn cứng từng mảng theo đà kết thúc của điệu múa hắn thấy hởi long hởi dạ.

Ngài đô trưởng ghé sát vào tai ông bạn già hỏi nhỏ:

-Thế nào giáo sư? Hắn múa có h 'ch đấy chứ Giáo sư Luân vẫn còn nguyên nét xao động trên mặt. Trong suốt điệu múa vừa qua, ông đã vô tình gỗ tay nhè nhẹ xuống mặt bàn làm nhịp cho từng tiết tấu. Có lúc hào hứng, ông nhồm cả người dậy, bàn chân đong đưa lại không ngớt.

Tôi không rõ anh bắt người này múa để làm gì, nhưng đây quả là một điệu múa rất tuyệt. Giàu bản sác dân tộc và người thể hiện cũng tài. Tôi e rằng nếu còn đánh nhau liên mien, nếu còn có sự hiện diện của người Mĩ ở bên này lâu thêm chừng mươi năm nữa, chác cHắn không còn tìm đâu ra

được một điệu múa như thế này nữa. Chao! Con người dám phủ nhận mặt trời, thật là đẹp. Cách đây mươi năm, trong một chuyến đi sâu vào khảo cứu văn hoá dân gian thuộc vùng chiếu thuật I, tôi cũng đã được xem những điệu múa như thế này. Lửa đốt sang rừng... Con trâu mập ú xoay tròn ở giữa... Những bộ ngực vuông vức và lưỡi mác bay ra...Xin lỗi! Người đàn ông Kor này làm tôi xúc động. H à ấy chúng ta đầu còn rất trẻ...

Ngài đô trưởng khẽ nhún vai ng ầm tỏ ý cHắn nản r ầi nhìn sang Lê Thuấn. Viên đại uý mim cười gật đ ầu, nói nhỏ:

-Thưa thiếu tướng! Không còn nghi ngờ gì nữa. Đây đúng là một hình mẫu người Thượng xét cả v ềhình dáng, ngôn ngữ, tâm lý và phong tục. vả lại với lối múa ấy, có thể cho phép nghĩ rằng, hắn đã bắt đ ầu múa từ nhỏ. Còn người đàn bà kia - Hắn lại mim cười - đôi lúc tỏ ra có những dấu hiệu xúc động khác thường nhưng vẫn là loại xúc động bình thường trong một hoàn cảnh đặc biệt. Tôi thấy chưa có những kết luận xác thực được.

Khi đó, chỉ riêng thiếu tá Xanh vẫn không rời mát khỏi người đàn bà. Vì đã có chủ định riêng nên hắn bỏ ngoài tai tất cả những lời rì r`âm xung quanh và cả cái cười mim đều cáng của viên đại uý nữa. Thực tâm, hắn không tin chị là vợ của Ba Xuân. Hình dáng mặt mũi chị, hắn mới được anh ta tả sơ qua một lần, lâu lắm rầ, hầi còn ở hậu cứ: Đep, mảnh mai, mát to và sâu. Thể thôi, người đàn bà này nhìn kĩ cũng có những nét tương tư, nhưng... dân đô thị nhàn du thiếu cha gì những người như thế: mảnh, mắt to và sâu! Nhưng tại sao một người hoạt động có kinh nghiệm như Ba Xuân lại có thể sơ ý ghé vào nhà thị tới hai l'ần? Tất nhiên là đứa bé... Nhưng dứt khoát phải có một sức hút gì ghê gớm lắm: Tình nghĩa vợ ch 'âng, cha con, nhân tình hoặc đ 'âng đôi đ 'âng chí chẳng hạn. Song cũng có thể không phải, chỉ là một câu chuyên mua bán kiếm ăn bình thường. Đã nghi là cứ bắt. Một ngàn cái nghi chỉ c'ân đem lại một cái trúng là lãi r'ài. Đêm qua, sau khi anh bị giải đi, Hắn đã lén ở lại coi kỹ mặt đứa bé nhưng ngó qua ngó lại, hắn chỉ thấy khuôn mặt bé đó có vài nét hao hao giống má nó thôi. Hắn không tìm thấy một nét nào của ba nó ngày xưa, một khuôn mặt trẻ trung đẹp đẽ mà giờ đây luôn luôn bị một khuôn mặt xấu xí khác ch 'âng chéo lên. Được ăn cả ngã v 'êkhông. Tâm lí con m 'à càng được tác

động từ nhi ều phía càng dễ xét đoán. Hắn quá rõ, không ai giàu tình nghĩa thuỷ chung như những người lính ở trong rừng. Chỉ c ần một sứt mẻ đau đớn dù rất nhỏ đến người than, bạn bè là họ đã tưởng như không chịu nổi r ồi trong khi chính họ có thể chịu đựng được ngàn l ần hơn. Hắn cũng phải thừa nhận rằng, l ần đ ầu tiên thẳng đại uý ranh con có được một nhận xét, dù sặc mùi xỏ lá, nhưng mà đúng. Thẳng ranh con vẫn đang còn lảm nhảm cái gì vậy? Chác nó sướng trong bụng lắm! Thật khốn nạn nếu l ần này mà rụm nữa. Hắn quyết định chuyển sang phương án hai.

-Thôi được r`â! Dừng lại.

Hắn đủng đỉnh tiến đến trước anh, miệng cười cười nhưng quai hàm lại nghiến chặt. Chao ôi! Nếu có thể được, Hắn đã dùng răng cắn nát bộ ngực vênh vênh kia ra r ầ. Bộ ngực như vách đá ấy đang đưa lên đưa xuống d ần dập trong những hơi thở dốc. Cái thẹo... H ầi nãy trong một thời khắc rất nhanh, hắn đã kịp phát hiện ra một chút biến sắc trong mắt chị khi anh để lộ ra cái thẹo này. Tất cả mọi bí mật nằm gọn trong cái vết thẹo vu vơ đó. Có thể lắm chứ. Phải có một quan hệ hết sức thân thuộc mới biết được những tì vết sâu kín của nhau.

Đáp lại cái nhìn gườm gườm của tên phản bôi, anh mở miêng cười, vẫn cái cười lành hi 'ân, dè dặt pha chút ngạo nghễ. Hắn thực sư muốn cho một quả đấm vào cái miêng đó, cho từng chiếc răng lả tả rơi xuống, cho nó biến đi đâu thì biến để hắn khỏi phải làm những việc kế sau đó nữa. Hắn nhắm mắt lại định th'àn một giây. Hắn biết, chỉ nóng nảy bộp chộp một chút thôi là cái miêng có ria mép đằng sau kia lại mấp máy ngay. Khi mở mắt ra, như một sư thách đố, đi ều đ'àu tiên hắn nhìn thấy lai là vết theo. Một ngẫu nhiên hay ngay từ đ'ài, con mắt hắn đã dán chặt vào đó? Mắt Hắn vằn lên. Có phải nó đây không? Cái dấu ấn may mắn đã tạo nên tình yêu của mày mà đêm trước Mâu Thân chính mày đã kể cho tao nghe? Mà sao lúc ấy tao lại không đòi xem tận mát? Nếu vậy bây giờ tao sẽ xem và cả con đàn bà đang ở trước mặt mày cũng xem luôn. V ầng trán vuông căng ra kéo đôi mắt hắn xếch lên. R'à như một ấn ức lâu ngày vô tình tìm được lối thoát, cái lối thoát mà cách đó nửa giờ không h ecó trong dư tính, Hắn vơ quàng lấy con dao roc giấy mỏng ở trên bàn cắm thẳng vào cái seo xam xám đang nhớt nhát m'ôhôi đó. Thân hình anh giật mạnh một cái trong tiếng hộc phát

ra từ trong cổ họng. Đau quá! Anh lảo đảo chực quy xuống nếu không có bức tường cản lại. Bằng một phản xạ tự nhiên, anh định đá mạnh vào cái mặt trắng trẻo đang chập chòn trước mắt, nhưng tiếng rú kinh hoàng của chị đã giữ chặt lấy anh. Bắp chân anh rung lên từng chập. Anh giơ tay định rút con dao ra khỏi vết thương cũ. Biết trước ý định đó, Hoàng Xanh chặn ngay.

- -Cứ để yên như vậy! Nếu động đậy tao bắn.
- -Khẩu súng nhỏ xíu trên tay Hắn găm vào ngực anh nhưng con mắt lại chiếu v ềphía chị.
  - -Chị nói đi! Người đàn ông này là ai?
  - -Không! Không... Tôi không biết.
  - -Nhưng sao chị lại hoảng loạn thế kia?
- -Không...Các ông ác quá! Người này tốt với bà con...Đã chữa khỏi bệnh cho con tôi... Các ông nỡ nào. Không! Tôi không biết. Các ông cho tôi v ề.
  - -Nếu chị nói thiệt, ch 'âng chị sẽ sống.

Tiếng "ch 'ông" hắn nhấn mạnh, kéo dài khiến chị sa sấm mặt mày như có cái gì đang reo xoang xoảng trong đ'àu...ôi! Em không thể...! Máu anh ra nhi 'àu quá! Đau lắm phải không? Anh cứ hét to lên! Hét thật to lên, nó sẽ đỡ đi. Đừng! Anh đừng nhìn em như thế. Em không thể chạy lại băng bó cho anh như trước được đâu. Vâng! Em hiểu. Em sẽ không làm gì không nói gì hết.

-Các ông đừng nói như vậy oan cho người ta. Chị nói rắn rỏi - Ch `ông tôi đi lính quốc gia chết h `ôi Mậu Thân r `ôi, cả khu phố đ `ôu biết. Vô có các ông bắt tôi đến đây r `ôi gán vợ gán ch `ông. Kỳ cục quá! Thôi, các ông cho tôi v `ôi.

Hoàng Xanh cười nhạt. Hắn im lặng giây lát. Máu vẫn sủi bọt ứa ra chảy theo cánh tay anh đọng thành vũng dưới đất. Nước da xạm nắng của

anh đã chuyển thành màu chàm, hai hàm răng nghiến lại, mắt như muốn l'à ra, anh loạng choạng đứng không vững nữa. Bỗng anh hét lên một tiếng lạc giọng, giống tiếng g'àn của con thú bị thương.

Giáo sư Luân từ nãy quay mặt đi không dám nhìn cảnh này, bây giờ xô ghế đứng dậy, giọng hụt đi:

-Ông thiếu tướng! Đây là một cuộc sát sinh, nó không thuộc những vấn đ ềtôi nghiên cứu. Tôi sẽ không giúp gì được ông đâu và rất tiếc là đã đến đây - Ra tới cửa, ông còn quay lại, dõng dạc, mắt nhìn thẳng vào thiếu tá Xanh - Chính các ngài mới là người đánh mất bản ngã. Con người không nên hành hạ con người như thế, trun cổ lắm! ông đi nhanh ra hành lang như kẻ chốn chạy.

Với một sắc mặt không mấy vui vẻ, ngài đô trưởng hất cằm v ềphía Xanh. Hắn hiểu đã đến lúc phải sử dụng đến cái tiểu tiết cuối cùng. Hắn bước đến gỡ hai bàn tay đang bưng mặt của chị ra. Hai mắt chị mở to, khô khốc.

-Các người gan góc lắm. Lính đâu! Vô băng bó lại cho nó. Và bảo nó im đi, đứng rống lên như vậy nữa.

Đại uý Lê Thuấn vừa r à ngả người ra thành ghế mắt nhắm hờ như ngủ, nghe Hoàng Xanh nói vậy, hắn ng à thẳng dậy che miệng khẽ ngáp dài một cái. Cái trò meo! Cú ngáp như đám nước miếng l ày nh ày bắn thẳng vào mặt Xanh.

-Thượng sĩ! Sáng nay anh có ăn gì không mà l'êm ềvậy hả? Không biết d'ôn cáu giận vào đâu, hắn bèn đổ lên đ'ài người thượng sĩ to lớn, đen mun như người chàm đang bậm bịch đi vào phòng. Bằng những động tác thô bạo và cục c'ân, trong nháy mắt, gã đã làm xong ph'àn việc được sai khiến của mình. Bị mất máu nhi ều, Xuân ng ồi lả người đi trên ghế, môi se lại, cổ lệch sang một bên.

Hoàng Xanh đặt mạnh trước mặt anh một trai nước ngọt.

-Chưa xong đâu. Uống đi! Uống một chút cho lại sức mà chứng kiến cảnh đời.

Anh ngước cặp mắt đ'ây oán trách nhìn lên, lắc đ'âu. Xanh cười khẩy. Hắn xia tay v'êphía chị, thản nhiên nói với ngã thượng sĩ. - Mấy bữa nay chú vất vả nhi ầu, tôi thưởng công cho chú đó.

Mắt tên lính hực lên một vết loé man dai. Gã dập gót giày một cái cốp tỏ ý không phản đối. Nán lại một chút r ồi bằng những bước đi dài và nặng, gã lừ lừ tiến đến. Bóng hắn cao to đen đúa, còn cách xa chị mà đã như muốn phủ chụp lên cái thân thể mảnh dẻ ấy r ồi. Chị lùi lại và chọt nhận ra đó là người lính đứng lừng lững ở cửa h ồi hôm đến bắt anh. Chị run bán người lên. Không! Đó không hẳn là sự sợ hãi, sau này nghĩ lại chị mới cho là thế, nhưng cũng không hẳn là nỗi giận dữ đến ghê tởm trước miếng đòn hiểm của kẻ thù. Cũng có thể là cả hai. Lúc ấy chị chỉ biết co người lại, chụm hai tay lên ngực như một phản ứng tự vệ bản năng. Bước chân của tên hung th ồn khua mỗi lúc mỗi to hơn bên tai chị...Đằng này, dựa vào thành ghế, anh bỗng bật người đứng dậy, hơi nhào v ềphía trước. Cùng lúc mũi súng của Hoàng Xanh đã rung rung ở sát khuy áo ngực anh. Tiếng nói của hắn vẫn bình thản nhứ không:

-Bây giờ tới lượt anh. Nói đi! Anh là ai? Người đàn bà kia là ai? Chỉ thế thôi là mọi việc lại sẽ trở v`êkhông khí ban đ`âi. Tôi không thích hỏi suông và cũng không thích nghe những câu trả lời suông. Anh biết đó.

Nghe hắn nói, anh thấy một mùi tanh tanh bốc lên nồng nặc. Khốn nạn quá! Đi ều này anh hoàn toàn không thể ngờ tới. Sự khinh bỉ và căm giận khiến con mắt anh thốt nhiên đỏ ng ều dữ tơn.

Hắn hơi chếch nòng súng lên... Vấp cái nhìn xăm xoi của Lê Thuấn, Hắn lại hạ xuống, khàn giọng.

-Thế nào?

Anh cất tiếng nói nặng n'ề

-Bà này không có tội vạ chi. Các người cứ giết chết tui đi cho hả cơn ác độc. Các người ác hơn con hổ trên rừng, con trăn trong khe núi. Các người làm vậy, xuống tới địa ngục, con ma con quỷ cũng theo xuống hút máu không tha đâu.

-Khoan đã! Chuyện địa ngục, chuyện ma quỷ nói sau. Chị chỉ còn biết nhìn v`êphía anh. Không chịu đựng nổi cái nhìn ấy, anh nhắm nghi ền mắt lại. cả hai người lúc này đ`ều không kịp nghĩ được đi ều gì nữa. Một tích tắc trôi qua...

-Tiếp tục!

Tiếng hắn văng ra như một viên đạn và tiếng để giày tán đinh ri-vê của gã xiết vào ngực anh. Tên lính đã đến sát chị... Chính cái giây phút anh còn chưa biết xử lý ra sao thì như một đi ầu quá vô lí: Bốp! Bốp! Gã hung th ần bật lùi trở lại đưa bàn tay lên ôm cứng lấy cổ. Gã ngơ ngác nhìn chị như nhìn một đi ầu không có thật r ầi méo miệng cười. Gã hoàn toàn không thể tin rằng, người vừa cho gã ăn đòn lại chính là con m ầi bé bỏng và ngon lành kia. Và khi đã hiểu ra, hắn lại ch ầm lên nữa. Nhưng lần này, cũng vẫn như là một đi ầu không có thật, hắn lại loạng choạng dạt sang bên, một phần ngực hắn đau nhói. Mặt mày thôn ra, Hắn quay lại Hoàng Xanh tỏ ý không hiểu -Đ ồăn hại! Zô tiếp đi!

Giọng hắn không căng hơn nhưng có sức đe dọa sác lạnh bên trong. Không dừng được, gã thượng sĩ thở phì phì và lại bước tới, những bước thận trọng chậm chạp như dò mìn. Đối phương của gã lúc này như con gà mái, mát quác lên, sẵn sàng cán xé tất cả. Gã cười h'ềmột cái vô nghĩa r'ữi khom lưng xuống, định túm hai chân nâng bổng chị lên. Chính vào lúc chị quyết định chuyển mạnh đầu gối v'ềphía trước, phía cái m'ầm đang thở phì phì như con rán hổ đó thì như một chớp lóe, hình ảnh vết thương đang nhỏ máu của anh ngăn chị lại. Nếu để lộ mình bây giờ, dù chỉ là một thế võ tự vệ thôi, sẽ lỗ làng hết. Trong tích tác do dự ấy, bất thình lình đất dưới chân chị hẫng xuống r'ữi vòng tay gã ác quỷ đã xiết chặt lấy hông nâng bổng chị lên từ lúc nào. Ngay cạnh đó, khuôn mặt Hoàng Xanh hiện ra chập chờn, méo xẹo. Chị cố quần quại tuột khỏi tay ram ráp rắn như gỗ lim của gã thượng sĩ...

-Nhàn ơi! anh rú lên trong đ`àu. Hàng ngàn vòi ong đang nhằm ngực anh châm đốt. Anh đứng chết trân, miệng há ra như trúng gió. Nhàn ơi! Anh không chịu nổi nữa r 'à! Không c 'àn gì hết. Chết cùng chết, sống cùng sống. Nước cuối cùng còn đắn đo gì nữa. Quân chó má! Tao giết sạch tất cả lũ chúng mày r 'ài muốn ra sao thì ra.

Thẳng đ 'ôtể vác chị đi nhanh vào một cửa ngách ăn thông sang phòng tối. Chị chỉ còn biết ngoái lại nhìn anh, đôi mắt bạc đi. Không kịp nghĩ ngợi gì thêm, anh định cúi xuống dùng cánh tay còn lành lặn giằng mạnh chân một chiếc ghế quay vung ngang đ 'àu... Đừng! Anh đừng mắc bẫy chúng nó! Đôi mắt thống thiết của chị chạm mạnh vào tay anh. Chiếc ghế màu xám chì sắp bay ra thì dừng lại. Thẳng đ 'ôtể đã đưa một chân vào khoảng tối.

Chiếc ghế lại chưc bung ra. Anh không nghe em, em chết ngay trước mặt anh đây nè! Môt l'ân nữa chiếc ghế rung mạnh trong tay, vang môt tiếng khô khỏng trên n'ên nhà. Cái nhìn cuối cùng của chi đã làm anh oải người ra, muốn ng 'à phịch xuống đất... Một tiếng cười ai đó ré lên lảnh lót bên tai anh. Anh chort tỉnh. Chưa, chưa mà. Tao đã bại đâu. Bằng một cố gắng phi thường, anh gương đứng dậy nhặt chiếc áo, khoác vào người. Ngay lúc đó từ phòng bên vang ra tiếng giãy đạp, tiếng g'âm gừ...Im lặng giây lát. Đại úy Lê Thu an ngo nguậy trên ghế, đưa lưỡi liểm môi một cách tiếc rẻ. Lại tiếng thở hồn hên, tiếng vải bị xé rách, hình như có cả tiếng nói nho nhỏ đứt quãng...chiếc áo trên tay anh rơi xuống. Anh cúi nhặt lên nhưng lại rơi. Anh cắn chặt răng vào môi để khỏi rên lên một tiếng. Đã bao giờ anh phải chịu đưng một nỗi khổ đau ghê gớm đến như thế này không? Lửa ở đâu kéo đến rùng rùng bùng cháy trong đ`àu anh! Lửa cháy xèo xèo trong vết thương vừa được băng bó. M'ôhôi anh nhỏ giọt mà chân tay anh thấy lạnh ngắt đi. Tuy vậy, một góc nào đó trong đ'àu, anh vẫn biết có sáu con mắt đang găm thẳng vào mình. Nhưng anh cũng biết, nếu bây giờ mà chị gọi tên anh một tiếng, phải chỉ c`ân một tiếng thôi, là anh không còn c`ân kìm nén gì nữa hết. Do cố sức, máu trên bắp tay anh lại nhòe ra đẫm băng. Anh bấu chặt những đ`àu ngón chân xuống sàn để tránh một sư bật lên điện loạn. Tiếng thở, tiếng giãy đạp trong kia mỗi lúc một chìm d'ân...Có cái cối nào đang xay ù ù trong đ'àu? Anh lây bây đi ra cửa số và cố ngước mắt lên nhìn trời. Trời đang rách toác! Anh nhìn xuống đường. Đường phố đang

thở hồn hên. Anh cố nghĩ sang một chuyên khác... Cái chuyên ấy qu'ần lên! ừ...ừ phải r'à! Phải r'à...Cái cư xá Mĩ. Cái cư xá Mĩ...phải r'à. Cái gì đây? Không! Không có gì cả. Cái cư xã Mĩ đó! Thật kì lạ! Giây phút ấy, trong đầu anh thoát hiện lên cái cư xã Mĩ màu xám thật. Hiện v ềmôt giây thôi nhưng cũng giúp cho th'àn kinh anh khỏi đứt tung ra. Tưa như trượt trên một đà dốc đứng, anh vôi vã bíu lấy cái điểm mấu chơi vơi ấy. Anh g ồng mình lên cố d'ân tu mọi suy nghĩ vào đấy... Thẳng nào cười đó? Tiếng cười của bon Mĩ trên những chiếc xe GMC, trên xác đ'ông đôi, trên những tòa cao ốc...Tiếng cười vang lên ngay trong căn phòng này. Đông lắm. Phải đánh bỏ me chúng nó đi! Phải cho nó cháy lên. Cháy to lên. Bùng bùng...Thằng Xanh! Cái gì đó? Cái gì kêu đó? Không, không, anh không muốn nghe những âm thanh ở phòng bên dôi sang. Nhưng không được. Tiếng thở nghe nhỏ d'àn... Lai một tiếng nói đứt quãng cất lên... Tiếng đàn ông hay đàn bà? Tai anh nhức buốt như lặn xuống nước sâu. Trời ơi! Sao bỗng im lặng vậy? Sao không còn ai nói gì vậy nữa? Toàn thân anh cóng buốt lại. Có con rắn nào đang quẫy lôn trong ngưc điện đảo. Thôi r'à! Khổ em r'à, Nhàn ơi! Chính vào cái lúc đ'ài óc anh quay cu 'ông thì cánh cửa phòng bỗng mở. Lăng ngắt... Lát sau, gã thương sĩ lù lù đi ra. Hắn vừa bước vừa xốc lại bô quân phục đã đứt tung g`ân hết khuy. Mặt mũi hắn đ`âm đìa mùa hôi. Đến trước bàn, gã trừng trừng nhìn thắng vào mặt Hoàng Xanh:

- -Thiếu tá không tốt! Các ông không tốt!
- -Cái gì? Hoàng Xanh ngớ ra.
- -Thiếu tá sao lại kêu tôi làm đi `âu xấu?

Người đàn bà này không có tội mà. Người đàn ông kia tốt đấy. Nó chỉ lo bán thuốc thôi. Tui cũng là người Thượng, tui hiểu cái bụng nó nhi ầu. Người Thượng cái bụng nghĩ thế nào, cái miệng nói thế ấy, nó không biết nói dối đâu. Tui cũng không muốn làm đi ầu xấu đâu. Có tội đấy.

-Hả? Mày nói cái gì? - L`ân đ`âu tiên Hoàng Xanh g`âm lên - Thằng mọi mày nói cái gì?

-Tui không phải là thằng mọi. Tui là người Thượng ông thiếu tá kêu tui là moi, tui thù đó.

Nói xong anh ta l'ân bàm đi ra.

-Đứng lại! Đi đâu?

Một chai rượu bị quật mạnh vào tường, kê tấm lưng bè bè của người thượng sĩ. Những mảnh thủy tinh bay lên r à rớt xuống lạnh tanh. Anh lính không quay lại.

Vừa lúc đó một giọng cười vang lên ở độ cao. Giọng cười sảng khoái, vui vẻ không có một chút vướng bận gì cả. Giọng cười của ngài đô trưởng. Thoạt tiên ngài còn cười nhỏ, sau mỗi lúc một to hơn. Lê Thuấn đang dõi nhìn vào phía phòng tối, thấy vậy cũng cười theo. Một lát, lấy khăn tay chẩm chẩm mắt, ngài đứng dậy, cơ mặt vẫn nháy nháy.

-Thôi đủ r 'à. Thử thách đến vậy đủ r 'à. Một màn kịch hay, kết thúc bất ngờ nhưng không có hậu. Thật đáng tiếc cho ông bạn giáo sư gàn dở của tôi không ở lại. Mà cũng may. Chút nữa thì Ooc - giơ. ông Xanh! Phải thừa nhận bữa nay ông không gặp may r 'à đó! Thôi! Stop lại đi! Thế nào, vui vẻ đấy chứ ông Thuấn?

-Dạ! Rất ngoạn mục - Thuấn cất giọng đưa đẩy - ông Xanh đây tỏ ra là một người dàn kịch có tài nhưng phi ền nỗi kịch bản lại không hay. Dạ! Thưa thiếu tướng, đến bây giờ tôi có thể kết luận được là ông Xanh nhàm.

Ngài nghiêm mặt lại.

-Hãy để cho ông Xanh kết luận ông Thuấn ạ! ông Xanh ở lại giải quyết nốt hậu quả. Nói văn phòng nó cho mỗi đứa ít ti ền. Mà chi cho kha khá vào, nói là lệnh của tôi, để chúng nó quên chuyện này đi. Tôi không muốn bọn báo chí nó dòm ngó vào quá nhi ều những vụ như thế này nghe thiếu tá. Còn tên Thượng này - Ngài vẫy Xanh lại g ần - Tùy, nếu vẫn còn nghi ngờ, ông hiểu ý tôi chớ?

-Dạ hiểu.

- -Thôi ta đi, ông bạn chuyên gia tâm lí không may.
- -Da! Đúng là không may.

Lê Thuấn trả lời với cái cười đ`ây ngụ ý r`âi đi theo ngài Tư lệnh ra khỏi phòng. Tiếng giày đi đến hành lang r`âi mà vẫn còn nghe thấy một tiếng cười nhỏ của y vọng lại.

-Đ 'ôđĩ rưa!

Hoàng Xanh bật chửi và gieo người xuống ghế.

-Thượng sĩ! Thả ra! Thả cả ra. Thả ngay bây giờ. Thả hết! Con mẹ nó!

Nhưng hắn lại vội nhồm dậy, mắt lóe lên một tia ma quái. Chưa! Chưa xong đâu ông bạn ạ. Sự đời đâu có đơn giản đến thế.

Xuống tới đường r à mà chị vẫn còn mơ. Gió lạnh lùa vào những miếng vải rách trên người khiến chị co rúm lại. Khuya r à. Liệu ảnh có được thả ra ngay không? Nép vào một góc me già, chị có ý chờ. Một tiếng quát từ trong chòi gác vọng ra.

-Chị kia! Muốn trở lại ng 'à tù hay sao mà còn đứng đó? Đi đi!

Chị giật mình rời khỏi gốc cây, chẳng bao giờ hắn cho anh ra cùng đâu. Mà có ra cùng chẳng nữa thì cũng vậy. Làm sao dám gặp. Nấn ná ở đây chúng sinh nghi. Thôi, đã giữ thì giữ cho trọn. Nhưng... Làm sao có thể đi được khi chưa biết rõ số phận anh ra làm sao?

Chị còn đang lưỡng lự thì một chiếc xe Vespa trờ tới đậu sát ngay l'ề đường. Người đàn ông ng 'à trên xe nhẹ nhàng nhảy xuống.

-Chị! Chị lên xe tôi đưa v`ênhà.

-Ông... ông là ai?

Người đó chưa kịp trả lời, dưới ánh đèn cao áp sáng xanh, chị đã thoáng nhận ra khuôn mặt xương xương của Hai Băng Giá.

-Ông Lẩm... Có phải ông Lấm...

Nét mặt Lâm sáng bừng.

-Chị vẫn còn nhớ tên tôi! Bây giờ đi đã. Chị khoác tạm cái áo này cho đỡ lanh.

C`ân cái áo blu-dông của Lấm trên tay, chị ng ần ngừ chưa muốn lên xe. Chị không thể đi mà chưa nhìn thấy anh, nhìn từ xa, nhìn chút xíu thôi cũng được.

-Lên xe đi chị! sắp tới giờ giới nghiêm r à - Lâm giục.

Anh Xuân ơi! Em v ềtrước đây. C ầu mong cho đêm nay anh được yên lành. Em sẽ tìm được anh... Nhìn lại l ần cuối cùng ô cửa sổ sáng đèn, chị đành để chiếc Vespa mang mình lao vút đi. Gió lạnh không làm chị tỉnh táo hơn. Tiếng Lấm nói gì ào ào trước gió chị cũng không Nghe thấy. Trước mắt chị chỉ có hình ảnh anh với bắp tay nhòa máu chập chờn... Ng ồi đằng sau, chị để mặc cho nước mắt trào ra.

Chiếc xe dừng sát l'êđường.

-Đến nhà tôi r à sao? Chị giật mình -Chưa, nhưng chị c ân ăn một chút gì cho lại sức.

-Cảm ơn...Tôi không đói. Anh đưa giùm tôi v ềnhà luôn.

Chiếc xe lại nổ máy bon đi. Lẩm quải tay lại đằng sau in lặng đưa cho chị chiếc khăn tay gấp nhỏ thoang thoảng mùi nước hoa. Người này biết mình khóc! Thấy c`ân phải nói một đi ầu gì đó với Lẩm, chị hỏi:

- -Anh đi đâu mà gặp tôi ở đó?
- -Đi đón chị.
- -Đón tôi?...

- -Đêm h`à hôm chúng nó bắt chị đi, tôi cũng có mặt ở trước cửa nhà chị. Tôi mang thuốc đến cho thằng nhỏ...Chúng nó đánh chị không?
  - -Không...Không!
  - -Làm sao chị bị bắt?
  - -Không biết nữa. Họ nghe tôi là cái gì đó.
  - -Còn tay bán thuốc?
  - -Tôi cũng...Giọng chị tắc lại.
- -Coi chừng chúng làm ti `ân đó. Tôi đã nhớ rõ mặt thẳng đến bắt chị. Trán nó cao và vuông. Tôi sẽ cài đàn em đập cho nó một trận chết bỏ.
  - -Đừng... Đừng! Không có chi đâu.

Chị biết câu vừa r của Lâm là thật lòng và chị không nghi ngờ v èsự tốt bụng của anh. Xe phanh êm.

- -Tới r'à! Cảm ơn anh Lâm nhi 'àu.
- -Chị vào đi! Giọng Lẩm dịu dàng khác thường.
- -Nếu tới đây thì có gì, chị cứ cho gọi tôi, tôi xin hết lòng, ở cái Sài Gòn này, gặp được một người có tư chất như chị không dễ đâu. Không hiểu sao...Thôi! Chị vào đi.

Vào đến trong nhà nhìn ra, chị vẫn thấy chiếc xe của Lâm đậu nguyên ở đó. Th`âm lặng.

Nửa tiếng đ 'ông h 'òsau, anh cũng xuống tới mặt đường, vết đau ở tay bây giờ mới tấy lên nhức nhối. Anh dừng lại ngẩn ngơ một chút. Đường vắng tanh, chỉ còn lại vài ba bong dáng người đi lại vội vã. Nơi ngã năm có mấy chiếc xe quân cảnh phóng vụt qua. Anh nén một hơi thở dài, đặt tay nải lên vai đi ngược trở lại. Không thấy chị đâu cả. Và dù đã biết chắc chị không còn đấy nhưng anh vẫn hun hút nhìn theo con đường dẫn đến ngôi

nhà nhỏ ở chân c'ài. Cái bóng của anh hắt xuống mặt đường xiên xeo. Cuộc hen với chú Tư thế là lõ. Chắc chú mong lắm. Bây giờ hãy đến bùng binh ngủ tạm một đêm, mai tính. Anh lê chân từng bước, đ`àu óc suy nghĩ mien man. Con mắt thông thiết của chị cứ lơ lửng trước mắt... Em đã v ề tới nhà chưa? Doc đường có bị sao không? Mong rằng giờ này em đang ở bên con. Tôi nghiệp con! Xa me lâu chắc con khóc nhi `àu lắm. Tất cả cơ sư này đ'àu do anh, tại anh, tại cái tính gàn dở của anh. Nếu trận này làm ăn trot lot, anh sẽ chuộc lại tất cả, sẽ nói với em thật nhi ầu, ôi! Nếu em biết rằng những ngày xa nhau, những ngày trong tù, anh đã nghĩ v ềem và con c 'cn cào đến mức nào. Một ph 'an máu thịt của anh ở ngoài đời, anh không thể để cho chúng nó muốn đưa anh đi đâu thì đi. Anh càng không thể chết. Anh sơ... Chính me con em đã giúp anh tìm v ềđược với sư sống. Anh c ần phải quay lại. Ôi! Đôi mắt của em, đôi mắt hay ngước nhìn lên bàn thờ. Lúc ấy, thẳng lính to lơn kia... Chắc anh sẽ phát điện lên. Thật là trời phù hô chúng ta phải không em? Anh chỉ còn đi ầu an ủi, sau cơn hoạn nạn, em đã trở v ề với con nguyên lành. Thương em! Kính trong em nhi ầu! Còn anh? Anh bất chấp tất cả. Dù thế nào anh cũng không bỏ dở công việc đang làm. Vì em và con, vì những bạn bè không còn nữa, vì những tên phản bôi bấn thủu trên đời này và vì tất cả, anh phải thiêu thành tro khu đóng quân đó. Chao! Giá có em bênh cạnh như những trận đánh trước kia, có em bên canh trong những phút giây căng thắng hiểm nghèo... Em đã đi nằm chưa? Em có nhớ cho con uống thuốc đúng li ầu? Anh vẫn đi chậm rãi để mặc cho lòng bịn rịn vô chừng, vết thương trên tay dường như nương vào đó mà diu lành đi.

Anh cứ đi mà không biết có người đang theo anh.

Hắn cũng đi từng bước chậm rãi và cũng miên man nghĩ những đi ầu xáo trông trong đ ầu. Đó là Hoàng Xanh. Hắn ngẫu nhiên thả bộ trên cùng một đoạn đường với anh để nguôi ngoại ph ần nào cái ung nhức vừa qua? Không! Xưa nay hắn không bao giờ ra đường một mình và càng không bao giờ tìm sự nguôi ngoại bằng cách đi thơ thẩn trong đêm. Nguy hiểm. Hay là nuối tiếc con m ầi đã làm hắn vất vả suốt tu ần qua? Chắc cũng không. Hắn thừa biết những người như anh không bao giờ đến nỗi dại khở như thế. Vậy thì bây giờ hắn đi đâu trong cái dáng đi đày tâm trạng thế này? Có lẽ đi ầu đó chỉ một mình hắn biết.

Đúng! Hắn đang đi theo anh, nghĩ v ềanh và nghĩ v ềtất cả. Sau những chuyện xảy ra tối nay, Hắn không còn biết mình c ần phải làm gì nữa. Thất bại ư? Bẽ bang ư? Cái đó dĩ nhiên r ồi. Nhưng hắn không tin là hắn có thể lầm được. Căn cứ vào những phân tích b ềnổi thì đó không phải là anh. Nhưng ti ềm thức bên trong hắn lại bảo đó là anh. Cho nên hắn đi theo mà cũng không phải là theo. Anh lúc này không còn là anh nữa. Anh đã tách ra thành một nỗi ám ảnh nặng n ề Vậy thì anh hay không phải là anh cũng vậy thôi, miễn là hắn phải xóa đi nỗi ám ảnh đó. Hắn đi theo. Đi như bị sức hút của ma lực nào đó. Thoạt đ ầu hắn thấy c ần phải đi theo con người đó. Theo dõi, hắn ngớ ra. Theo để làm gì? Nhưng hắn vẫn cứ theo, như đi theo cái bong của mình. Một tiếng nói vô âm xui hắn không được để vuột cái bong ây. Nó cũng cảnh cáo hắn rằng, hãy coi chừng. Chỉ mê đi một phút thôi là ngay ngày mai và suốt những ngày sau này cái bong ấy sẽ là nguyên cớ đục rỗng cho đến chết đ ầu óc hắn.

Hắn hơi mê thật. Đi qua cửa căn nhà người đàn bà nhân ngãi lúc nào Hắn cũng không hay. Bất chợt đụng một dáng đàn ông từ phía cửa căn nhà ấy đi ngược lại hao hao giống dáng người Lê Thu ần, hắn chỉ dừng lại tròn mắt ra một chút r ầ phẩy tay đi luôn. Một thẳng cha căng chú kiết nào đó thôi.

Hắn lại đi theo nỗi ám ảnh của mình. Không! Lúc này hắn đâu có nghĩ đến trách nhiệm. Kệ cha mấy thứ đó! Hắn đã cHắn ngấy tất cả r ồi. Hắn chỉ có một nhu c ầu c ần thanh toán ngay cái vật thể đang di động trước mặt kia. Nó là ai? Nó đang làm gì? Hắn chẳng c ần biết! Nhưng rõ rang nó phải biến đi trên cõi đời này. Một giờ còn trông thấy nó, dù bất cứ dưới dạng nào, hắn cũng sẽ bứt dứt như bị quỷ ám. Giữ một khoảng cách vừa phải, trong phút chốc hắn bỗng hóa than thành kẻ đi săn lành ngh ềđang dõi theo con m ồi với bước chân êm nhẹ, với con mắt lạnh sắc nhìn xuyên đêm tối. Sự nhức nhối, mê loạn trong suy nghĩ của hắn d ồn tụ nóng cháy vào anh. Không h ềhay biết, anh vẫn thả nổi tình cảm của mình trôi v ềvới vợ con. Đâu đó có trái me rụng cô đơn xuống mặt đường khiến anh chợt chạnh lòng.

Có một căn phòng trên l'âu hai giờ này vẫn sáng đèn. Hình như đó là ánh sáng đèn duy nhất còn sót lại trong cái ngõ phố đang ngủ im lìm này. Chắc

chủ nhân của nó vừa đi đâu v ềvì cánh cổng sát dưới nhà còn đang mở hé.

Cô gái đang hát theo tiếng đàn của người con trai. Tiếng hát nhè nhẹ như phát ra từ một cái băng nhạc được mở với âm lượng nhỏ. cả hai đầu còn rất trẻ. Với mái tóc buông xõa, cô gái có cái vẻ kín đáo dịu dàng như con gái Huế. Cô hát, đôi môi chỉ khẽ mấp máy, mát dõi nhìn vào bong đêm khiến cho tiếng hát giống như một lời tâm sự.

Anh con trai dong dỏng cao đứng ngả người vào cửa sổ, dáng bơ phờ.

...Tôi như ngọn gió lang thang khắp thế gian. Và hiện nay đứng lại nghỉ ngơi dưới chân núi. Vào một chi ều mưa bay trên tóc. Thật kinh hoàng! Chỉ thấy những bong lau... Cô gái vẫn hát, tiếng đàn vẫn vang lên nhưng cả hai lại như tách rời ra, lắng chìm trong những tâm tưởng riêng tư của mình. Rõ rang bài ca này, cô chỉ hát cho một mình anh nghe và anh chỉ đàn một mình cho cô hát. Rời rặc nhưng quấn quyên.

- -Sao bữa nay em ca bu 'ôn vậy?
- -Thì bài hát anh đâu có vui.
- -ừ Anh con trai cười xin lỗi Đêm qua khi viết bài này anh không ngờ nó lại não nùng đến thế.
- -Bu 'în thiệt! Cứ chạnh nghĩ đến "Bản du ca cuối cùng của loài người không còn đất sống".
  - -Cũng vậy! Chúng ta đâu có khác gì.
- -ở Nha Trang những khi biển động em lại hát những bài ca của anh và tự hỏi giờ này anh ở đâu?
- -Em học sáp xong chưa? Anh mong em từng ngày. Bài hát này anh tặng riêng em, cô đốc tờ có trái tim đau yêu.
- -Cảm ơn anh... Anh! Em kiêu hãnh v`êanh. Tất cả bọn con gái đ`êu ghen với em. Cho đến bay giờ em vẫn không hiểu tại sao anh lại yêu em, một

con bé miệt vườn...

- -Bởi chính cái vẻ miệt vườn của em đó.
- -Trong khi biết bao nhiều thiếu nữ diễm lệ ở đó thèm được một cái cười mim, một cái vẫy tay của anh.
- -Không một ai trong số đó sánh được với em. Xuyên qua cái vỏ ngoài son phấn và diêm dúa của họ, anh không thấy được một ai đáng tin. Giả hết! Bệnh hoạn hết!
  - -Tại sao anh không cHắn em?
  - -Anh đã trả lời đến nghìn l'ân r'ài thôi.
  - -Em không tin. Em sợ mất anh.
- -Thôi! Nói chuyện Nha Trang cho anh nghe đi! Trời! Nhận được tin em cả ngày nay anh hết ra lại vào.
- -Anh có vẻ ốm đi. Có cái gì đó đang đến với anh? Bữa nay trông anh khác?
- -Không!... Không, chỉ có em đang đến với anh. Chỉ cái đó mới là có thật, còn là hư vô hết. Không có em, cả cái Sài Gòn này đầu không có giá trị gì, ngay cả những bản nhạc nhạt nhõe cảu anh nữa. Ngột ngạt quá! Em xuất hiện như một cơn gió mát lành và anh thấy muốn sống, muốn viết nhạc. Nhưng anh sự nếu cứ phải sống thế này chừng vài năm nữa thì anh điên mất. Đâu đâu cũng thấy nhí nhố, thấy kệch cỡm. Lòng tự trọng đang đi lộn ngược đầu xuống đất. Còn tình yêu...
- -Thôi đừng nói nữa anh... Em van anh! Ráng chờ em học xong, chúng mình sẽ bỏ tất cả trở v ềmiệt vườn quê em. Em làm th ây thuốc, anh viết bài hát... ủa! Mà đâu có được. Người ta đâu có để anh đi. Nhạc sĩ tên tuổi mà lại.

- -Anh muốn qu'ầng đàn đi cho r'ài. Càng viết càng thấy mình quấn quanh như chui vào c'ài thang máy mất điện.
  - -Vậy mà hàng triệu người thuộc nhạc của anh đó.

Sự cHắn trường chóng gặp nhau. Nào! Em hát cho anh nghe một làn nữa đi! Bài hát của anh, anh chỉ muốn nghe một mình em hát.

- -Thôi! để ba nghỉ anh. Tối nay em thấy ba hơi lạ đó.
- -Ông vừa ở Tổng nha v ề
- -Anh đã hòa thuận với ba chưa?
- -Chắc suốt đời vậy thôi. Hai thế hệ mà.
- -Không phải vậy đâu. Em cho là anh và ba rất giống nhau nhưng cách biểu hiện khác nhau mà thôi, cả hai đ`âu không chịu nổi cuộc sống lố lăng này. Anh thì than vãn bằng tài năng của anh, ba thì càu nhàu đạp phá bằng ni ân nối tiếc cái cũ lớn lao của ba.
- -Đập phá cái gì bậy giờ? Phía bên kia họ có cả một chủ nghĩa, một lực lượng, cả một cái Mậu Thân còn đành lui v ềrừng nữa là chúng ta.
- -Khẽ chứ anh! Thời buổi này... Em sợ lắm! Không hiểu ba đã đóng cổng chưa?
- -Chắc chưa. Để chút nữa anh đóng. Em biết không? Anh ước ao một cuộc đời dịu ngọt thanh bình. Khi đó, với chỉ một cây đàn thôi, anh sẽ đi khắp mọi nẻo đường, mọi xóm thôn hát lên nỗi yêu thương cảu mình mà bấy lâu nay nó còn đang tức nghẹn trong ngực. Còn lúc này, cứ mỗi làn thấy một tiếng sung nổ trên đường, thấy một bong quân phục mang nhãn hiệu ngoại quốc đi nganh ngang là anh lại muốn bẻ đàn đi. Mất hứng! Em bảo anh hay than vãn? Có thể anh yếu đuối, anh ngây thơ, nhưng còn cách nào khác được em! Vậy mà tới đây...

- -Tới đây sao anh? Giọng cô gái lộ vẻ hoảng hốt -Hà?... Không! Không có gì.
- -Anh cứ là anh như bây giờ là đáng yêu lắm r ã. Tới đây ra sao, cứ phó mặc cho cuộc đời. Em tin cuộc đời r ã cũng dễ chịu hơn.
- -Anh không tin. Không có triệu chứng gì để tin được cả. Mờ mịt đến tân chân trời.
- -Đó! Anh lại bướng nữa r 'à! Cứ bập vào những chuyện như thế này, khi nào anh mới bướng kinh người.
- -Anh xin lỗi! Lâu quá mới gặp nhau mà cứ ng ầi đây lo cự cãi hoài. Em có đói không? Chúng mình ăn một cái gì đi!
  - -Đừng! Em chỉ muốn được ng 'ài yên nhìn anh.
  - -Em có mệt không?
- -Em muốn thức suốt đêm với anh. Chỉ có ban đêm mới thuộc v ềchúng mình.
- -Không! Anh sẽ ng 'à chăm giấc ngủ cho em. Bởi vì cài gì thuộc v 'ê chúng mình đâu. Em không nghe tiếng xe cảnh sát dã chiến rú qua rú lại ngoài kia ư? Con người đang từng giờ từng phút tìm cách giết nhau. Ngự trị lên tất cả bây giờ là thứ âm thanh ghê tởm đó. Em có nghe thấy không?
- -Có! Em có nghe. Nghe thấy cả đôi ba tiếng sung nổ bên kia song nữa. Nhưng dù sao đêm vẫn dành riêng một khoảng nhỏ nhoi cho chúng mình trong căn phòng này.
  - -Chắc gì. Nó lại sẽ bò qua khe hở mà nhảy vào.
- -Anh đừng nói nữa! Em hiểu anh... Cô gái ôm đ`âu người con trai ghì chặt vào ngực mình Anh... Em yêu anh! Anh đừng bu `ân khổ như thế nữa. Nếu ba cho chúng mình là vơ là ch `âng, em sẽ suốt đời ủ ấm cho anh.

Anh con trai vùng ra.

-Nhưng r'à sau đó là gì? Nga! Em tuyệt lắm nhưng em cũng sẽ không làm anh thanh thản được đâu. Anh chỉ làm cho em khó chịu, cHắn ghét thôi. -Anh Hải! Không... Suốt đời em...

Hắn vẫn theo sát anh và anh thì vẫn vô tình không biết. Cho tới phút này hắn mới hiểu rằng đi theo anh là hoàn toàn đúng. Không c`ân kiểm tra lại Hắn cũng biết chắc chắn rằng ba gã nhân viên an ninh do chính tay hắn tuyển chọn đang bám riết con m`ãi bằng lời ma mãnh riêng của chúng, cảm giác đang được vận động đến sự xóa bỏ hoàn toàn nỗi u uất bên trong khiến hắn khoan khoái. Đ`âi óc hắn trở lại tỉnh táo như thường.

Và anh, càng đ ixa tòa nhà ấy, tâm trạng anh cũng như thái trở lại. Nghe tiếng rú của một chuyển xe quân sư rít qua, anh chợt giật mình. Chả nhẽ chúng nó lại để cho mình lêu têu trên đường một cách quá ư tự do thế này (?). Anh chôt dạ quay lại. Đường xá vẫn vắng tanh. Anh cười môt mình. Vớ vẩn! Lại th'ần h'ồn nát th'ần tính. Nếu nó không còn nghi thì theo để làm gì? Và nếu chưa hết nghi, với một người như mình, nó cũng biết rằng chẳng bao giờ nên theo. Vô ích. Mà cho dù nó có theo chẳng nữa thì đã có sao? Ra bến xe và cùng ngược lên rừng à? Xin mời! Tha h ô. Anh lại vững tâm đi tiếp. Đi được một đoạn bỗng anh lại thấy không ổn. Hình như lúc mình bước xuống thang, đôi mắt của nó nhìn theo mình la lắm. Giống như đôi mắt của kẻ điên, của kẻ sắp giết người. Giết ai? Giết mình ư?... Nghĩ vậy anh thấy nh còn nhột đằng sau gáy có đôi mắt ấy đang bám chặt vào. Anh vôi ngoái lại nhìn làn nữa. Vừa lúc đó, sư khoan khoái đã làm Hắn sơ ý để lô toàn thân ra ngoài ánh sáng đèn. Cái bóng của Hắn đen thẫm và lặng tờ như một bóng ma. Anh lạnh toát người. L'ân đ'àu tiên trong đời, kể từ trận đánh thứ nhất, hình bóng tên phản bôi xuất hiện một cách đột ngột đã khiến anh hốt hoảng đến rùng người. Trong một thoáng, anh đã hiểu cái gì đang đến với mình. Và cái đó chỉ có thể là nó, thẳng người có đôi mắt điện dại ấy, thẳng người đã có những đêm nằm chung võng với anh mới có thể có được. Anh đôt nhiên muốn vùng chạy. Muôn r'à! Phía trước đã có một bóng trưc sẵn ở côt đèn. Không thể ch an chờ được. Để rơi vào tay nó làn này nữa thì chắc chết! Anh linh cảm thấy tai hoa đó và vôi ngoắt người sang phải khuất mình trong một ngõ tối. Nhưng cuối ngõ, có kẻ nào vừa ng 'à thup xuống. Thế là nó quyết triệt mình đây. Đêm tối mông lung, ai biết đó là đâu. Khốn nạn! Sư bí bách bất chợt làm anh nóng bừng người.

Anh nhảy đến một chiếc ống máng chìa ra via hè với hy vọng leo bám lên mái nhà vượt sang ngõ bên kia. Không được, ống máng cũ quá! Mới chạm vào đã lung lay chực rớt. Anh tạt vào một hốc đổ rác định đu người lên chiếc lan can cạnh đó. Nhưng một con chó rất to đã từ trên lan can chũi mõm xuống g ần gừ, sao đây? Trong tay không có một thứ gì tự vệ! Bằng cảm cảm giác, anh biết chắc những bóng đen kia đang từ từ rút ngắn khoảng cách với mình... Trong giờ phút tuyệt vọng ấy, ánh sáng đèn căn gác hai trước mặt, cái điểm sáng duy nhất trong ngõ tối đó, đột ngột ập vào mắt anh. Kế đó, có cành me dẻo dai bám víu vào cửa sổ. Như giữa biển gặp ngọn hải đăng, anh hạ thấp người xuống r ồi ngoặt vào cánh cửa sắt khép hờ...

Sau một cái hôn của cô gái, Hải bỗng thấy rã rời. Anh biết Nga yêu mình thật nhi ầu. Yêu với tất cả những gì cô có thể có được trong lòng. Chính thế mà anh rã rời. Liêu r 'à sẽ đi đến đâu? Mình có giữ được tình yêu này không? Sáng hôm qua người ta báo cho anh biết tu 'ân sau anh phải có mặt ở trường võ bị. Choáng váng, anh đã phải c'âu cứu đến người cha, vị giáo sư danh tiếng ở Sài Gòn. Nhưng giáo sư Luân đã làm thinh. Anh biết cha không bao giờ hạ mình xin xỏ ai một đi ều gì? Chỉ làm cho ông thêm nổi cáu. Chán chường, anh bỏ đi lang thang suốt. Má mất từ lúc anh còn nhỏ, anh biết cha rất thương mình. Thương theo cách riêng của ông, tuyết không biểu lô ra ngoài. Nếu có chẳng nữa thì toàn là những lời chỉ giáo khác nghiệt. Không ít l'ân ông đã cho người làm thu sạch những bản nhac của anh đốt đi. Kêu ca than vãn không phải việc của những đứa con trai ho Đặng, ông nói thể. Nhưng nếu không có cái đêm Mậu Thân ấy, cái đêm mà anh nghẽn đường không v enhà được, thì anh không thể thấy hết tình cảm của cha. Vừa nhìn thấy anh, ông run bắn người lên, mặt tái mét đi trong khi đôi mắt lại rạng rõ khác thường. Nhưng ngay sau đó ông đã đóng x âm cửa đi lên l'ài. Cũng như đêm nay ở Tổng nha cảnh sát trở v ề, ông mở cửa phòng câu con trai, lanh lùng nhìn lướt qua một lượt r'à bỏ đi. "Em sơ ba quá hà! "L'ân nào Nga cũng nói với anh câu đó. Anh nhún vai, chịu không giải thích được.

Cô gái lùa những ngón tay m'êm mại và mát rượi vào chân tóc anh rì r'âm nói những đi ều đẹp đẽ v ềhạnh phúc sau này. Anh thấy lòng mình dịu lại. Nga trinh trắng và yếu đuối quá! Tốt nhất là không nên nói gì cả. Anh

không thể chịu được những giọt nước mắt và cũng chịu không biết cách an ủi thế nào khi quyết định báo tin này cho Nga. Thừa hưởng được một chút tính cứng rắn của cha, anh biết giấu tình cảm của mình, dù giấu rất vụng v ề.

Đột nhiên anh thấy Nga rú khẽ lên một tiếng, bám chặt lấy mình và hốt hoảng nhìn v ềphía cửa sổ. ở đó, một bóng người từ khoảng không gian tối om lật đật nhảy vào.

Cướp! Hải nghĩ nhanh và vội chụp cây đàn vung lên lấy hết sức bổ mạnh xuống cái thân hình nhập nhòa đang đứng thẳng trước mặt. Cái đ`âu bù xù trên thân hình ấy khẽ nghiêng đi. Rắc!... Cây đàn bị quật vào thành ghế bứt tung giây. Cái thân hình đó vẫn đứng im. Hẫng đòn, Hải tĩnh trí lại và không tìm cách đánh tiếp nữa. Đến lúc ấy anh mới kịp nhận ra kẻ đột nhập là một người đàn ông mi ền núi rất thô kệch.

- -Tại sao anh lại chạy vô đây?
- -Dạ! Tui thấy cách cổng không đóng.
- -Bon lưu manh đâu?
- -Chúng nó đang ở dưới đường.
- -Bác cứ ng 'à xuống! Nếu bác là kẻ gặp nạn, chúng tôi không tiếc gì. Nhưng nếu bác định làm quấy, sẽ không ra nổi khỏi đây đâu.

Nói xong Hải mới thấy thừa. Vì người này khẽ dạ nhỏ một tiếng r à ngoạn ngoãn ng à xuống, hai tay thu gọn trong đ à gối, mắt ngước lên như c à chúa. Cô gái ra đóng chặt cửa sổ lại r à đến bàn rót một ly nước lạnh đặt trước mặt anh ta. Anh gât đ àu tỏ ý biết ơn.

Ly nước trong vát vừa được đặt lên miệng người mi ền núi thì dưới chân c'ài thang bỗng vang lên nhi ềi tiếng chân chạy.

-Bon cướp lên! - Nga nói run giọng.

Hải đứng phắt dậy.

-Chúng nó lên bằng đường nào? Bác đừng sợ. Đấy là nhà của một giáo sư, chúng nó sẽ không giám giở trò gì đâu. Nga! Em ra ng 'à vào bàn kia. Còn anh, anh tạm đứng nép vào trong rèm, đừng động đậy, có gì đã có tôi.

Tiếng chân đã bước vào đ`âu hành lang, xem chừng có vẻ rón rén. Người mi ền núi chọt xua tay:

-Muộn r'à! Chúng nó đã nhìn thấy tui leo cửa số. ông bà cứ để mặc tui.

Anh lao ra mở cửa số nhưng lùi ngay lại: Một bóng đen đã đứng ngửa cổ chực sẵn ở dưới gốc cây. Anh quay vào cửa chính. Tiếng chân đã đến g`ân lắm r`ài.

- -Ông bà có đường nào lên sân thượng không?
- -Có! Nhưng ở cuối hành lang.

-Dạ, cám ơn!... Thế là hết! - Anh chuyển giọng, mắt nhìn vào người nhạc sĩ như gửi gắm tất cả sự tin cậy. - Nếu tôi có việc gì, nhờ ông bà đến số nhà X, cuối đường Phan Thanh Giản nói giùm với cô chủ nhà tôi xin nợ món ti ền tôi chưa kịp trả, làm ơn đến ông N. ở chợ Thủ Đức lấy giùm. Tôi tin ông bà là người tốt...

Cộc! Cộc! Cộc!... Tiếng gõ cửa cắt ngang câu nói của anh.

- -Dù thế nào cũng xin đừng nói với ai. cảm ơn. Hãy cố giúp tôi. Cốp! Tiếng gõ cửa mạnh hơn.
- -Thôi, bây giờ ông bà mở cửa ra cho họ vào và hãy coi tôi như là một kẻ cố tình uy hiếp ông bà để được ẩn náu.

Nói xong, anh nép nhanh vào tường, cạnh ô bản l'ề. Ng ần ngại một chút r'ời cuối cùng Hải cũng từ từ xoay ổ khóa... Cánh cửa mở hé, một bóng người xô ngay vào, súng thu trong tay. Chưa kịp phát hiện gì, cái bóng đó đã bị anh nép sau cửa quật mạnh một đòn vào gáy. Hắn ngã vật xuống, gọn

hơ. Cái bóng thứ hai chưa hay biết gì, nhảy tiếp vào. Vừa nhìn thấy xác đồng bon, chưa kip kêu lên một tiếng cũng bị anh đánh khuyu luôn, cửa trống hoác một giây. Một tia sáng mừng rõ lóe lên trong ánh mắt, anh lao ra. Một báng súng đánh mạnh vào bên vai phải khiến anh bật lùi trở lại. Anh vung tay trái lên... Trời! Nhưng không được nữa r'à. Cánh tay bị thương đưa lên đến nửa chừng thì rơi thống xuống. Giá nó đi hết được đoạn đường c'ân thiết của nó thì kẻ kia đã bị võ mặt ra r'ài và lúc đó, trước mặt anh chỉ còn cái hành lang bỏ ngỏ! Còn bây giờ, khẩu súng ngắn đang g âm vào ngưc anh, lạnh ngắt. Anh lùi d'ân ra đến giữa phòng thì dừng lại. Đối diên với anh là Hoàng Xanh. Ho nhìn nhau im lặng. Quân phản bôi hèn hạ! Tao ghê tởm mày... Một chút nữa thì anh đã nhỏ bãi nước miếng dính máu và quát vào mặt nó như thể. Con mắt vần lên sư giận dữ của anh từ từ nhìn xuống. Cho đến phút chót cũng không được để lô mình là ai. Như vây tốt hơn cho mục tiêu đang theo dở, tốt hơn cho những cơ sở còn lại trong nôi thành và tốt hơn cho em nếu em nhận được những lời nhắn của anh... Anh nuốt miếng nước bọt tanh tanh vào bụng.

Hoàng Xanh vẫn chăm chú dò xét con m à. Xuân hay không phải là Xuân? Câu hỏi loằng ngoằng này đến bây giờ đứng trước anh hắn vẫn không trả lời được. Mày phải nói đi chứ! Sắp chết r à, mày cũng thừa biết đi àu đó, còn im lặng làm gì nữa. Hả? Hắn rung rung nòng súng. Anh vẫn im lìm không nói. Vậy thì...

-Lôi nó đi! - Hắn nói.

Câu nói của hắn nhẹ thoảng mà anh nghe như tiếng hiệu lệnh ở pháp trường. Với tất cả bản năng tự vệ cuối cùng còn d'ân tích lại, anh nhằm thẳng vào nó húc đ'âi tới. Một tên ng 'âi thu lu trên thành cửa số phía sau anh từ lúc nào bổ mạnh bang sung xuống. Cánh tay đau bị nện xuống sàn không cho anh gương dậy được nữa.

Người nhạc sĩ lúc này mới lao tới đỡ lấy anh và thét lên:

-Các ngươi là ai? Sao dám hành hung người ở đây? Các ngươi không biết nhà này của ai hả? Muốn tôi kêu cảnh sát tới không? Cút!

H'àu như không để ý đến câu nói sùi bọt mép ấy, hắn chỉ hơi nhìn sang Hải một chút r'ài vẫn khinh khỉnh.

- -Thôi đi! Một người ở lại dọn dẹp nhà cửa cho người ta. Điếc tai.
- -Không! Không đi đâu cả. Phải có pháp luật chớ.

Hải nhảy đến đứng chắn trước cửa, giang hai tay ra. Cô gái cũng chạy tới đứng nép bên người yêu...

Từ cửa, một giọng nói tr`âm tr`âm đĩnh đạc vang lên:

-Hải, dang ra! Con để các ông ấy thực thi công vụ. Mọi người quay lại. Giáo sư Luân với bộ qu`ân áo ngủ màu xanh đang đứng ở cửa. Hoàng Xanh ngớ ra một chút, r`ä hắn m`êm mỏng gật đ`ài chào.

-Thật không ngờ đây lại là nhà của giáo sư. Thật có lỗi khi đã đến đây phá quấy giấc ngủ của ngài. Xin lỗi.

-Ông thiếu tá khỏi xin lỗi. Tôi tưởng những trò tàn sát này đã kết thúc ngay ở phòng làm việc của ông h à tối r à.

Hoàng Xanh chau mày lại. Hắn tuyệt nhiên không thích nói chuyện lúc này. Và cũng không chịu nổi cái giọng nói đều đều như giảng đạo mà sắc lém của cái ông già đ`âi hói kia.

-Xin phép được thưa chuyện với giáo sư sau. Bây giờ xin chúc gia đình ngủ ngon. Đưa đi! Đưa ra hướng bờ song.

Trước vẻ mặt sững sở của đôi trai gái, hai gã đàn ông chắc nịch xốc nách anh lôi tuột đi. Đến cửa, anh g ầng người lại quay vào nói với một giọng dịu dàng lạ thường:

-Đáng lẽ tui không nên vào đây. Xin ông và anh chị bỏ quá cho. Tôi bị chết oan! Nhờ gia đình nhắn cho... Tui cảm ơn nhi ầu. Cái nhìn của anh dong vào Hải một giây r ầi quay đi.

GIÓ KHÔNG THỔI TỪ BIỂN

Chu Lai dtv-ebook.com

Phần II

Suốt đêm qua chị không ngủ.

Ni êm vui cứ từng đơt tràn vào lòng đã tưởng như mòn mỏi úa héo của chị. Vậy là anh vẫn còn sống, vẫn mạnh khỏe và vẫn ngang tàn khí phách như xưa. ôi! Chị thấy nhe nhõm cả người. Thì ra cái tin anh bị chết, cái tin anh bị mua chuộc làm tay sai cho địch đ`âu xằng bậy hết. cả đêm chị chờ mong một tiếng gõ cửa của anh v ề, dù chị thừa hiểu rằng không bao giờ anh trở v ềđêm nay. Anh còn sống là chị sẽ còn tất cả. Còn tình yêu, tình vợ ch 'ông và còn được trở lại hoạt động. Nếu gặp anh, nhất định chị sẽ đòi anh cho tham gia trận này. Tình hình có khác xưa thật nhưng nằm im nuôi con từng ấy ngày là đủ r ci. Thực ra những ngày tháng đen tối vừa qua, đã có lúc chị muốn buông trôi. Các cơ sở ở nôi thành không móc nối được, đường lên căn cứ bị chặn đứt, ch 'ông thì không biết sống chết ra sao, chị có quy ền kiếm gạo nuôi con lắm chứ. Đứa con đã níu chặt lấy tâm h ồn và cuốc đời chị. Đời một người vợ, một người đàn bà thời buổi nào cũng nặng nỗi lo toan, ôi! Nhìn đứa con ngủ ngon lành lúc này sao chị thấy có những nét giống ba nó quá chừng! Người bán thuốc rong ấy, có gì ngay từ đầu mình lại không nhận ra? Con ơi! Đầu con mắt rầi, con không còn ho nữa, con của má khỏi bênh thiết r à. Con có biết người nào chữa khỏi bênh cho con không? Ba đó! Ba mà con chưa h'ê được thấy mặt... Nghĩ đến đó, chị lại rơm rớm nước mắt. Chị mong trời chóng sáng để gửi con cho má để đi tìm anh. Anh Xuân, đêm nay anh ngủ đâu? Trời trở lạnh thế này chắc cánh tay anh đau nhức lắm! Sao em lại không được ở bên anh để chăm sóc vết thương cho anh như ngày ấy? Anh đang theo đuổi một mục tiêu nào khó khăn lắm phải không? Đừng một thân một mình lận đận như thế. Hãy cho em phu giúp anh môt tay. Anh hiểu vợ anh mà. Vâng! Chuyên này chưa thể cho má biết được. Sau tất cả mọi việc hẳng hay phải không anh? Má già r'à, sơ má quá xúc đông làm lỡ việc. Nhưng còn em? Em cũng làm lõ việc của anh sao? Anh hết tin em r à sao? Cùng với nỗi mừng vui, một

sư giận dỗi vu vơ trỗi lên trong người chị. Tuy vậy em đã đến nỗi nào đâu. Em đã thành một con phản bội, một con chiều h à đâu. Anh đâu có biết ngày đêm em vẫn nghĩ đến anh, đến các đ 'cng chí ở trong rừng. Trời ơi! Nếu hôm nay không gặp anh thì không biết đời em sẽ đi đến đâu. Cứ đà này sống miết vài tháng nữa, chắc đ`ài em sẽ nguôi lạnh hoàn toàn. Gặp anh, thấy anh chống trả khôn ngoan với chúng nó, em như sống lại tất cả những năm tháng chiến đấu ngày xưa. Em đã chuẩn bị cả r à. Không thể nhẫn nhuc mãi như thế này. Không có sư yên tĩnh bên trong thì không thể sống với cuộc sống đời thường. Còn gì nhuc nhã bằng ngày ngày phải sống cạnh những cái mà mình vốn căm ghét, khinh bỉ hả anh. Anh hãy v ề với em. v ề với em bằng chính ngay dáng hình méo mó dị hợm đó, cái dáng mà chỉ những người làm cách mạng mới dám chấp nhận công việc chung. Hãy v'êvới em, anh vẫn là người đàn ông đep nhất trên đời. Hãy v'êvới em! Hãy thay mặt cách mạng trao tiếp nhiêm vu cho em! Nhiêm vu gì cũng được, miễn là cho em được trở v'êvị trí cũ bên anh. H'à khuya thấy máu anh ra nhi ều quá, em đã định nhận li ều tất cả r ồi hậu quả ra sao cũng chịu hết. Em sơ mất anh. Nếu thế thì me con em sẽ sống ra sao? Riêng em sẽ suốt đời sống trong ân hận giày vò. Nhưng r'à nhìn vào mắt anh, chỉ còn đôi mắt là giống anh ngày trước, em đã trẫn tĩnh lại. Bao giờ vợ anh cũng cảm phục anh. Anh có biết cái thẳng thiếu tá tra hỏi anh là thẳng nào không? Tiếng nói nghe quen quen. Hình như đã một vài làn em được nghe tiếng nói này ở hậu cứ, nơi mà một năm đôi l'ân chúng ta trở v'ệphải che mặt nhìn nhau. Thẳng ấy không giống những thẳng sĩ quan khác em gặp trên đường phố Sài Gòn. Thái đô, giong nói, cái nhìn của nó lạ lắm! Vừa xa vừa g'ần, lúc ấn lúc hiện, khi thâm độc, khi ngây ngây. Anh có thấy con mắt nó nhìn anh u uất thế nào không... Em lo cho anh quá! Không hiểu đêm nay chúng nó có để cho anh yên không? Đó. Trời lại nổi gió nữa r ầ! Viết thương của anh... Tiếng xe lôi đã nổ r ền rĩ ngoài đường, sắp sáng r ồi!

- Đêm nay anh ở đâu?
- Có ai gõ cửa đó con a. Ra xem người ta hỏi gì.

Tiếng kêu của má dưới bếp đánh thức chị ra khỏi giấc ngủ chập chòn. Chị mở bừng mát. Trời đã sáng. Ai gọi cửa sớm vậy! Trời! Chị run rẩy cả người. Chả lẽ lại là anh? Nhưng sao anh đến vào giờ này? Chết thôi! Vừa

mong đó là anh vừa không phải là anh, chị cứ chân đất chạy ra... Không phải! Trên khung cửa, hiện ra cùng với nắng sớm, là một đôi trai gái ăn mặc sang trọng Và phía sau là Pho du lịch đang nổ máy re re. Chi ngượng ngùng vấn lại tóc.

- Xin lỗi anh và chị. Bữa nay cửa hàng nghỉ. Xin anh chị cảm phi ền bữa khác tới.

Anh con trai nhìn sâu vào mắt chị, nói khẽ:

- Không! Chúng tôi không phải là khách đến may cát. Tôi chuyển lời của một người tới chị.

Dạ! Mời anh chị vô nhà - Chị bỗng thấy b 'ôn ch 'ôn.

- Khỏi chị! Chúng tôi đang mắc việc, hẹn chị l'ân khác Anh con trai đắn đo một chút r'ài nói tiếp Có một bác người Thượng làm ngh ềbán thuốc nam có nhờ chúng tôi đến xin lỗi chị chưa trả được món ti àn thối lại. Bác có nói chị chịu khó đến nhà ông N. ở chợ Thủ Đức lấy giùm.
- Dạ! ti `ân thối nào ạ?... À! Có, có Mát chị sáng lên. Tôi nhớ ra r `ã. ôi có là bao! ông chu đáo quá! Anh chị gặp ổng h `ã nào, ở đâu ạ/ Gặp h `ã hôm, ngay trong nhà tôi.
- Thế bây giờ ổng ở đâu ạ? Tội nghiệp! Thằng nhỏ nhà tôi được ổng chữa cho khỏi bệnh chưa kịp cảm ơn. Nếu được, anh chị cho tôi gặp ổng một chút... hoặc chuyển lời tôi cám ơn... dạ.

Đôi trai gái nhìn nhau, r'à vẫn anh con trai trả lời:

- Chị không còn gặp được bác ấy nữa đâu.
- Sao a? Bác ấy trở lên núi r à sao? Giọng chị hụt đi.
- Không! Anh con trai tránh không nhìn vào mắt chị Người ta giết bác ấy đêm qua r ã. ở bờ sông. Đêm khuya... Chúng tôi nghe thấy một tiếng nổ...

Như có một cây gậy đánh mạnh vào đ`âu, chị choáng váng vịn vào cánh cửa.

Thấy vậy, cô gái vội chạy đến đỡ lấy chị dìu vào trong nhà. Họ đưa mắt nhìn nhau ái ngại. Anh con trai lặng lẽ gật đ`âu không nói gì... Lát sau, không rõ nghĩ ngợi thế nào, anh đi đến bên c`ân lấy bàn tay xanh xao của chị, cất giọng ân c`ân:

- Xin lỗi đã đem tin không tốt lành đến cho chị. Tôi không biết chị là ai? Quan hệ với người đó thế nào nhưng tôi cảm phục anh ấy. Chị có nghe tôi nói không? Vâng! Chị cứ tin ở tôi. Chúng tôi không phải loại người xấu. Đây là địa chỉ của tôi. C`ân gì chị cứ đến. Lúc nào tôi cũng ở nhà. Còn bây giờ... Tôi quý bác ấy, tôi xin được thay mặt bác ấy gửi lại chị số ti ền thối - Anh rút ra một tập giấy bạc đặt trên bàn r ềi hai nguwoif vội quay ra như trốn chạy.

Suốt trong thời gian nhận được tin ấy, chị như người mê loạn không nghe, không nhìn thấy gì hết. Đến khi láng máng thấy bong hai người đi ra xe lại nhìn thấy xấp bạc đặt trên bàn chị mới cuống lên c`ân vội nắm ti`ên chạy theo.

- Nè!... Ti 'ên nè!... c 'âm lấy ti 'ên đi anh! Tôi không có...

Nhưng chiếc Pho đã phóng vụt đi r ầ. Chỉ có đôi mắt mở to, lẫn trong khói xăng màu lam nhạt, ngoái lại nhìn chị thương cảm.

Chị nằm liệt suốt ngày hôm đó và cả đêm hôm sau. Mãi đến trưa chị mới gượng dậy được, trông già đến chục tuổi. Động tác đầu tiên là chị sà đến con, hôn lấy hôn để vào mặt vào tóc nó. Thằng bé thấy mẹ hôm nay không nằm nữa cũng bập bẹ kêu lên "Má! Má! Má hết bệnh r ầ..." Hơi thở của nó phả vào mặt chị thơm n ầng. Nước mắt muốn trào ra nhưng chị kìm lại cũng như suốt ngày suốt đêm qua chị đã kìm lại được. Chị không muốn cho má chị biết chuyện này. Bây giờ ôm ghì lấy tẩm thân nhỏ bé nóng hổi của con, chị bỗng hiểu trong nhưng giây phút tuyệt vọng nhất, chính con đã giằng giữ chị lại với cuộc đời. Trước cái chết thật sự của anh, còn hơn nỗi đau khổ, một sự trống vắng đến rợn người ùa vào lòng chị. Chị bỗng thấy tất cả đầu là vô nghĩa. Mọi nỗi thống khổ, vui bu ần, mọi cố gắng, quằn

quại của con người, của chị, của kẻ thù, của cả Sài gòn ngoài kia... Hết thảy đ`àu vô nghĩa, phù phiếm trước cái chết. Sống mêt nhoài mà chết lai đơn giản vậy thôi ư? Đã bao l'ân vĩnh biệt đ'ông đôi, vĩnh biệt người thân và bản thân mình, cũng đôi bận suýt xa lìa cuộc sống, nhưng l'ân này, trước cái biến mất kì la và tức tưởi của anh, chị bang hoàng không hiểu nooiir. Trời già trớ trêu! Chờ đơi. Hi vong. Cho gặp đấy. Lại biến đi. Biến hẳn. Còn biết chờ đơi cái gì nữa!... Thoạt đ`àu chị chỉ thấy một khoảng trống mông lung bày giằng trước mặt mà chưa cảm thấy cái đau đớn cụ thể. Đến khi khoảng trống hoắc ấy tan đi, sư đau đớn cào xé mới d'ôn v'ê. Và chính cái cào xé cu thể đó đã giúp chị gương lại, d'ân d'ân ra đ'âi mút của moi sư kiên. Đứa con lúc đó thực sư là chỗ dựa cho linh h 'ch chị. Nó là cái cu thể nổi lên trên khoảng trống hoắc kia. Đã lâu lắm r à, kể từ ngày theo anh vào trân, thỉnh thoảng lắm chi mới tháp nhang niêm phật để chi `àu lòng me. Nhưng trưa nay, dưới cái nắng gay gắt và những âm thanh 'ôn ã của đô thành, chị muốn đốt một vài nén nhang cúng them cho anh. Chị thấy mình nhỏ bé cô đơn quá! Cõi đời tàn bạo quá! Chị muốn được sưởi ấm một chút trong đức tin đang lui dàn...

Đi chùa v ề, thấy con gái đang đứng lặng trước bàn thờ, bà má nhe nhõm cả người. Không ngờ cái ông phật chùa Vĩnh Nghiêm này thiêng thật. Có chịu uống một giọt thuốc nào đầu mà bây giờ trông nó đã tỉnh táo ra nhi `àu lắm. Tôi nghiệp! Nhà một me một con khi ốm khi đau thật khổ cực trăm đường. Quá lao lực với thẳng nhỏ mấy ngày vừa r à mà nó lăn ra bênh đó mà. Cuốc đời nó sao cũng giống cuốc đời bà. Sinh được mun con r à ba nó cũng theo anh theo em lên rừng đánh Tây, đánh Pháp mất tiêu không thấy trở v ề (Bà thường nói trệch đi trước moi người là ông chết vì mủ cao su ăn mòn xương). Thương con, thương rể bà càng quý cháu. Ý bà muốn sau cái đơt Mậu Thân ấy, nhân vu nhà cửa cháy trui don v ề Bến Tre ở quách cho r'ài. Vừa có vườn tược tr'àng trot vừa có mấy người bà con quê ở ngoài Bắc mà lại được yêu thân. Bà sơ bom đạn lắm r ã. Nhưng con gái bà không nghe. Nó nói có mỗi một ngh ethơ may đi nơi khác để vất vưởng. Nó nói vậy nhưng thâm tâm bà biết nó muốn ở chốn cũ để ngóng tin ch 'âng. Yêu con và nể con, bà không muốn làm con bu 'ân. Cũng như trước kia, nó muốn làm gì thì làm, muốn đi đâu thì đi, vì bà tin con gái bà không bao giờ làm đi ều quấy quả. vả lại cái ngh ềmay của nó cũng đắt

hàng thiệt. Nhà cửa chật chội, hàng hóa lơ thơ nhưng được cái khéo tay nên khách tìm đến cũng nhi ều.

Bà nhét miếng tr'ài vào miệng nhai bỏm bẻm.

- Đã dậy được rùi ư con? - Giọng bà còn giữ nguyên được cái chất giọng ngoại thành Hà Nội ngày xưa - Khổ! Mày ốm quá con ạ! Đỡ r 'à phải ráng ăn uống mới được. Quái! Cái chú bán thuốc nam đi đâu biệt tin. Lùng khắp chợ mà không thấy, tao định nhờ chú cắt cho mày thang thuốc bổ uống cho mau lại sức. Chú ấy có nói với mày đi đâu không hay lại v 'êtrên ấy r 'à? Người đâu mà tốt bụng.

Câu hỏi vô tình của mẹ nghe thát ruột, thát gan. Không quay lai, chị chỉ khẽ lắc đ`àu. Chị biết lúc này mà nhìn vào mắt mẹ, con mắt nhân từ, suốt đời giành sự thương yêu vô hạn cho con cháu, chị sẽ khóc òa lên mất.

- Má ở nhà với cháu. Con lên Thủ Đức lấy ít vải. Hẹn người ta lâu quá sợ lỡ mất mối hang.
- Đi đâu mà đi! Cứ ở nhà tĩnh dưỡng cho khỏe. Không làm nay thì làm mai. Đã chết đói đâu mà lo.
  - Dạ!... Không phải vậy đâu má à!
- Mày nghe má mày một làn đi Nhàn. Sức vóc thế kia ng 'à cũng không nổi nữa là đi. ở nhà. Việc gì để đó tao đi cho.
- Má đi không được đâu má. Nước mắt chị lại chực trào ra Con khỏe r ồi. Đi lại một chút cho tỉnh táo. Má nhớ cho thằng Chu Anh uống nốt chỗ thuốc của... ông thày. Chi ều con v ề

Nói r à chi chụp nón đi ra. Dòng người, xe cộ ngược xuôi lóa mắt trên mặt đường nuốt chửng lấy cái dáng mỏng manh hơi xiêu của chị. Biết tính con gái từ nhỏ, người mẹ chỉ biết ng à thừ ra tủi thân muốn khóc.

Cũng trưa hôm ấy, Hoàng xanh tìm đến nhà cô nhân tình. Hôm qua hắn lại gặp them một chuyện bực mình. Rõ ràng lão thiếu tướng trai lơ đã

ng ầm ra lệnh cho hắn tùy nghi xử lí tên người Thượng, vậy mà lúc v ềbáo cáo, lão lại nặng mặt hỏi tại sao không theo dõi đến nơi đến chốn để tìm thêm những đ ầu mối khác. Lại thằng ranh để ria mép khốn kiếp xúc xiểm đi ều gì đây.

Xin ngài cứ tin tôi "Tôi không tin thiếu tá thì còn tin ai". Viên tư lệnh trả lời lạnh nhạt. Hắn hiểu lão ta phật lòng với cách nói năng có vẻ cá mè một lứa của mình. Nhưng hắn cóc càn. Đằng nào sau ngày lễ kỉ niệm này, hắn cũng xin thôi tất cả kia mà. Tuy vậy, do khả năng tự nhận thức khá tốt, hắn cũng dịu lại. "Mặc d`âu vậy, thưa tư lệnh! Để thật chắc ăn, tôi sẽ trực tiếp đi 'âu khiển người của tôi phong tỏa tất cả các mục tiêu mà chúng ta có thể tiếp cân được.

Tuy vậy, hắn cũng thừa nhận lão tư lênh nói đúng. Lão ta có học, hiểu biết rông và bao giờ cũng tỏ ra sắc sảo khi nhận định tình hình và nám bắt ý đ òcủa đối phương. Chỉ hi êm lão thiếu b èdày kinh nghiêm lại sính viên sách vở nên bô óc khá thông minh ấy không tỏa được xuống những màng lưới cu thể và vạch được những biên pháp hành động rõ ràng. Tiếc cho lão, nếu dưới trướng lão bơn bớt những thẳng trung gian sâu mọt như thẳng Thuấn, hay bất cứ một thẳng nào khác, với cái năng lực dù là còn khuôn cứng ấy cũng không đùa với lão được. Nghĩ v ềthượng cấp, đôi bận hắn cũng pha một chút kính nể tuy bằng cảm quan, nhi `àu lúc hắn tìm thấy trong con mắt, cái cười, giong nói của lão đ'ày chất giả tạo, hời hợt. Sao có lúc nhìn lão thấy giống thẳng Thuấn đến thế! Tiên sư nó. Đang bàn công chuyên chưa đâu vào đâu thì thẳng mất dạy đi vào nói oang oang "Thưa thiếu tướng! Tướng Giôn bên bô tổng tham mưu điện hỏi ta có dư cán bô thông thạo địa hình, l'èlối tác chiến, tâm lí cán binh... của Việt Công không? ở Pleicu đang rất c'ân một cỡ như thế để đập lại chiến thuật chống phá bình định ma quỷ của chúng. Tôi nghĩ là chỉ có ông Xanh đây, nhưng đời nào ổng chịu đi, phải không a! Nên tôi nói chờ thỉnh thị thiếu tướng sau". Thế có láo không? Nó muốn bóng gió nói đến thân phận mình sau này đây. Thân phận sau này...

Tao cũng chẳng ở với mày lau nữa đâu mà thân phận. Nhưng trước đó thể nào tao cũng dạy cho mày biết thế nào là... hắn cay đắng thừa nhận

rằng ít nhất phía bên kia, phía của những người đã có thời chia nhau một hơi thuốc rê với hắn cũng không thể có cái hạng người t'ài tệ dường này.

Đến bây giờ hắn mới bàng hoàng nhận ra rằng cái chết của gã bán thuốc nam không đem lại đi ài gì ổn định cho hắn cả, ngược lại, nỗi ám ảnh bởi con người đó có ph àn còn tăng lên. Cứ nhắm mắt lại là hắn lại thấy đôi mắt của con người ấy trước khi ngã vật xuống. Đôi mắt cứ trừng lên: "R ài mày sẽ phải trả giá, trả giá bằng hết, trả giá thê thảm cho những tội lỗi ghê tởm của mày". Có đúng vậy không? Hắn chỉ là một thẳng bán thuốc cha căng chú kiết nào đó kia mà. Nhưng tại sao cứ nhám mắt lại là... Thật kì lạ! Khi người bán thuốc còn sống, nỗi ám ảnh mới chòn vòn ở trước trán, khi người ấy chết r ài, nỗi ám ảnh đó lại chìm vào bên trong đ ài hắn. Người bán thuốc và tên đội trưởng dính dáng gì với nhau? Hay tất cả chỉ do hắn suy tưởng ra? Đi ài đó hắn cũng không biết nữa. Những cơn thảng thốt làm mặt mày hắn nhăn nhúm lại.

Hắn đi như một bóng ma vào hành lang dẫn đến phòng riêng nữ chủ nhân tiệm Kim Hoàn.

- Buông ra! Người toàn hơi rượu. Em đã bảo anh không bao giờ được đến vào giờ này kia mà Cô chủ tiệm xô cái thân hình run rảy của hắn ra, lạnh mặt.
  - Em là của tôi, c'ân gì phải giờ giấc. Bữa nay em dở người?
- Nói nghe sướng chưa? Thôi, anh ng 'âi chơi một chút r 'ài v 'ê, mai sớm em mắc công chuyện.

Hắn nhìn quanh quất trong phòng:

- Đ`âı mâu thuốc của ai đây?
- Em hút.
- Xưa nay cô đâu có hút thứ thuốc lính này?

- Xưa không thì nay có, làm chi mà anh hạch sách tôi dữ dậy? Ả nhướng mắt lên - Mà tôi cũng nói cho anh biết, anh chưa là cái gì của tôi đâu mà nói cái giọng đó. Mệt lắm!

Hắn ng 'à phịch xuống, nói như rên:

- Trời ơi! Phải r`ài, tôi có là cái gì của nó đâu. Tôi chỉ vì cái miệng lưỡi ngon ngọt của nó mà bỏ tất cả vào đây thôi. "Anh đừng lặn lội nữa, v`êđây em nuôi..." Ha! Tôi đã đến nỗi để cho nó phải nuôi đâu!
- Sao ông hèn thế. Tôi đâu có phải là nguyên do chính để ông bỏ bạn bè ở lại rừng. Sao ông hèn thế?
  - Im m 'âm đi! hắn đứng bật dậy.
- Ngày xưa nhìn ông râu ria, rách rưới khi bị cảnh sát rượt, chạy vào nhà tôi lại thấy đáng yêu hơn.
- Và bây giờ hắn cười cay đắng khi tôi trơn lông đỏ da, cô lại chán tôi như những thằng đàn ông sạch bóng đã qua tay cô ngày trước. Khốn nạn! Hóa ra tôi chỉ là phương tiện làm thỏa mãn cái tham lam chuộng lạ của cô?
- Có thể. Tất cả chỉ là phương tiện của nhau, ông đô trưởng dùng anh để vặn vít chặt vô ghế ng 'à, anh cũng tham dự vô ông ta để trốn tĩnh đ ài óc. Tôi và anh là cái có của nhau để lấp đ ày khoảng trống trong đ ài. Tuốt tuột! ông khở vậy sao? dễ tin vậy sao?

Xanh g'an như ch 'ôm lên:

• Đ 'ôrắn độc! Mi có thể mở m 'âm ra mà nói thế được sao? Mà phải - Hắn rên rỉ - Tôi ngu dại, tôi cả tin, tôi không nhìn thấy được khoảng đen trong lòng dạ nó. Hừ! - Hắn bỗng nói vanh vách như đọc một bản lí lịch - Một cô bé xinh đẹp bán chôm chôm ở Lái Thiêu lọt vô mát một sĩ quan Mỹ, ít ngày sau, cô ta trở thành me Mỹ ngụ tại một ngôi nhà sang trọng ở trung tâm Sài Gòn. Không được bao lâu, gã sĩ quan này lăn ra chết. Chưa đoạn tang ch 'âng, ả lại bập vào người ch 'âng Mỹ thứ hai, có nhi 'âu cổ ph 'ân

ở mọi nơi. Cũng chỉ được ít tháng, anh ch 'âng này lại được đưa gấp đến bênh viên.

Sao vậy?

- Thôi đi - Ả tái mét mặt vì giận, ông đi ra khỏi cửa nhà tôi ngay. Đây không chứa chấp cái đ`ômật vụ, tráo trở lừa thày phản bạn ấy. Mời ông!

Xanh rũ người xuống. Hắn choáng váng đến tê dại cả người. Đ 'ôtráo trở! Chao ôi! Một con đàn bà t 'ài tệ như thế mà cũng còn khinh miệt mình được ư? Mình là ai?... Và hắn khóc thật sự, đôi vai đàn ông run lên...

Chính lúc ấy, dường như động lòng thương lại, dường như chạnh nhớ lại đôi chút kỷ niệm cũ, ả tiến đến g`ân hắn, nựng như nựng trẻ:

Thôi mà cưng! Đừng giận! Bữa nay em làm ăn thua lỗ quá. Mai mốt cưng lại, em bù cho.

Hoàng Xanh gạt mạnh những ngón tay tròn và dài của ả ra khỏi mớ tóc bù xù của mình, đứng phắt dậy và lừ lừ đi ra.

Ra khỏi nhà, chị dựng lại một lát cho quen với màu sắc chói chang và những tiếng động inh tai trên mặt đường. Mới có một ngày một đêm mà chị tưởng như đã cách biệt với thế giới bên ngoài lâu lắm r 'ài. Thây kệ những nỗi đau riêng, cuộc sống cứ cu 'àn cuộn trôi đi. Chị hít một hơi thở dài cả mùi nắng lẫn mùi xăng r 'ài bước lên c 'ài.

Tới ngã tư, chị nhìn thấy ai như Hai Băng Giá từ trong một tiệm cà phê đi ra. Đến g`ân, chị nhận ra đúng là anh. Bữa nay anh mặc một bộ đ`ôrất trang nhã, lại thêm chiếc kính gọng nhỏ đắt ti ền, thoạt trông, anh giống như một kép hát chuyên đóng những vai bu ền và ốm yếu. Anh đến trước chị, khẽ gật đ`ài chào.

- Bữa nay chị khỏi bệnh?
- Dạ! Cũng đỡ đỡ... ủa! Nhưng sao anh Lấm biết tôi bệnh?

- Cả Sài Gòn này, cái gì xảy ra tôi cũng biết hết. Tôi còn biết có mấy thẳng cớm mấy bữa nay hay lảng vảng ở nhà chị nữa kia. Nhưng chị khỏi lo. Tôi đã cho bọn đàn em dọn sạch r ã.
- Chắc anh l'âm đó: Tôi làm gì mà họ lảng vảng. L'ân sau anh đừng làm vậy, họ có cớ gây khó dễ cho tôi.
- Dạ? Có thể tôi l'âm... Nhưng mà chị yên chí đi. Không thẳng nào dám qua mặt tôi cả. Tôi chỉ c'ân... Nhưng thôi, nói cái đó làm gì. Chị hai... Ngó bộ chị xanh quá? Nghe bọn em út nói chị nằm liệt mấy ngày không ăn không uống gì, tôi định ghé tới thăm... Còn mệt, chị định đi đâu đấy?
  - Tôi lên Thủ Đức xem lại mối hàng.
  - Vậy mời chị lên xe tôi chở đi luôn. Tôi... Tôi cũng có chút việc ở trền.

Không dám làm phi en anh.

- Có chi đâu mà phi 'ên.
- Dạ thôi... Cám ơn anh.
- Hay là chị ngại đi cùng với tôi.
- Không!... Không phải vậy...
- Vậy tôi gọi riêng một taxi đưa chị đi vậy.
- Đừng... Đừng. Thôi được! Làm phi 'ên anh l'ân này nữa thôi.

Thoáng chốc, chiếc Vespa đã đưa hai người sang đến bên kia c'ài. Chị hỏi.

- Anh Lâm thường uống cà phê ở đây?
- Không! Chỉ từ sau khi gặp chị.

Chị nói lảng đi.

- Anh Lâm sao xử tốt với tôi quá vậy?

Lẩm định nói một đi ều gì đó xong lại thôi, anh tăng ga cho xe chạy nhanh hơn. Tới một trạm gác bên kia ngã tư Hàng Xanh, trong khi tất cả các xe cộ phải dừng lại khám xét, Lẩm vẫn thản nhiên cho xe nổ máy. Mấy người cảnh sát lực lưỡng, vũ khí đ ầy mình vội giơ rùi cui ra ngăn lại, nhìn rõ người ng ềi trên xe, họ lại dang ra nhường lối. Anh quăng xuống một gói thuốc thơm r ềi nhẹ nhàng lách xe vút qua. Đám cảnh sát cười cười búng ngón tay theo.

- Anh quen à?
- Gọi là quen cũng được mà gọi là kiếng rè nhau cũng được. Bọn chúng còn lạ gì tôi nữa mà xét với hỏi. Ngon lành thì tôi ngon lành lại. Gây khó dễ chẳng ích gì, mà dễ ăn đòn như chơi.
- Chắc anh L`âm thân thiện với họ lắm? Giọng chị không giấu được một chút lo ngại.
- Không! Sau miếng kính chiếu hậu, chị thấy cái miệng của anh cười vừa ranh mãnh hiểu biết vừa tỏ ra ngán ngấm.

Nghe giọng nói ngang tàng pha một chút khoe khoang của anh, chị thấy hơi yên dạ. Hoá ra sang nay gặp được con người ghê gớm này mà lại đâm may, đỡ lo phi ần phức dọc đường. Biết đâu với tất cả cái ưu thế đặc biệt của anh ta, sau này nếu... Chị vội xua đi. Đi ầu đó còn sớm quá, không thể vội vàng được. Nhưng dù sao chị cũng thấy tin cậy và g ần gũi con người xa lạ này hơn. Xoè bàn tay che gió, anh hơi nghiêng mặt lại.

- H 'à nãy chị hỏi sao tôi đối xử tốt với chị? Tính nó vậy. Tôi thấy chị khá đặc biệt. Thoạt gặp là thấy nể nể li ần. Vì sao tôi cũng không biết nữa. Chị khác nhi ều người khác: Lớp thì kênh kiệu đua đòi, coi đời như cỏ rác, lớp lại yếu đuối hèn hạ, một ngọn gió ào tới cũng rung rinh. Tôi đã quen với cái loại ấy r 'à. Bất ngờ gặp chị, tôi như sống lại những năm tháng tốt đẹp nhất của mình xưa kia. H à ấy... Thôi! Chuyện dài lắm! Lúc nào chị cho phép tôi kể nghe vui. Tới chợ r 'à, chị ghé phố nào? Số nhà mấy?

- Thôi anh để tôi xuống đấy luôn, cảm ơn anh Lẩm nhi ều.
- Bao lâu chi sẽ v ề?
- Tôi mua bán lâu mau chưa biết, anh L'ân cứ v'êtrước đi!
- Đâu có được. Luật bọn tôi là làm cái gì phải làm cho trot. Chị cứ đi lo công chuyện đi. Tôi chờ ở đây.
- Anh nói anh tin tôi, anh nghe tôi Chị dịu dàng Thế thì anh để tôi đi một mình được không? L'ân khác lại nhờ đến anh.

Ngẫm nghĩ một lúc, anh bỗng hỏi nhỏ giọng:

- Sao mắt chị bu 'cn vậy?
- Nhi `âu chuyện lắm! Lâu lâu tôi nói cho anh nghe. Bây giờ anh v `êđi nghen!
  - Được! Tôi v ề- Giọng anh có vẻ hơi giận.

Như thường lệ, cái quán nem chả của chú Sáu vẫn tối ngày đông đúc khách ra vào. Người ta tìm đến quán bởi những đĩa nem đặc sản một ph ần, ph ần nữa vì ông chủ quán lúc nào cũng sởi lởi và biết chêm vào những câu đùa hóm hỉnh. Vậy mà hai bữa nay, khách ăn quen th ần nhận xét th ần sắc ông chủ tiệm có chi ều kém vui. ông hay ngó lơ lơ ra ngoài đường, có khi đãng trí quên cả trả lời khách hang.

Sau khi cố ý lách qua lách lại các qu'ày hang để biết chắc không có ai theo đằng sau, ngập ngừng một chút trước cửa, chị bước hẳn vào trong tiệm. Nhà ông N đây sao? ông N là ông nào? Chưa kịp ng 'ài xuống ghế', mùi hành mỗ thơm nức từ trong bếp bay ra ngào ngạt khiến chị thấy đói nhũn người. Đến bây giờ chị mới nhớ rằng suốt hai ngày qua chị chưa có miếng nào vào bụng. Quán tối lại đông người, chị chưa nhận ra ai vào ai thì chợt nghe một tiếng nói tr'àm tr'àm vang khẽ bên tai.

- Trời đất! Có phải Nhàn đó không cháu?

Thấy gọi đúng tên húy, chị giật mình nhìn lên. Sau một chút ngỡ ngàng chị nhận ra khuôn mặt phúc hậu của chú Sáu, cơ sở hậu c`ân nội thành cũ. Mừng quá! Chị đứng dậy định nắm chặt lấy tay chú nhưng chú Sáu đã nghiêm mặt nói nhanh:

- Vô! Vô trong nhà! Nếu bọn bếp hỏi thì nói là người bà con với thím lên đặt hàng.

Lát sau, có thím Sáu ra trông thay hàng, chú đã ng 'à trước mặt chị -Đến có việc chi vậy cháu? Sao dạo này cháu ốm đi nhi 'àu quá!

- Anh dặn cháu tới đây...

Mới nói được thế, nước mắt chị đã trực trào ra. Chị cắn chặt môi giữ cho mình khỏi khóc nhưng nước mắt chị cứ từng đợt, từng đợt trào ra. Chị khóc oà lên. Khóc tức tưởi. Khóc thoả thuê cho bõ những lúc tấm tức khóc một mình. Đôi vai mảnh nhỏ của chị rung lên...

Chú Sáu bỗng hiểu cả. Ngưc chú đau nhức. Thế là thẳng Ba đôi trưởng bị r 'à! Lại thêm một người nữa ngã xuống. Đau quá! Trong vòng một năm nay, chú đã phải chứng kiến bao cái chết th' âm lặng của những người thân yêu còn rơi rớt lại sau Mậu Thân. Mỗi l'ân như thế chú lại thấy mình già đi một chút, võ đi một mảng thân thể. Phải nói phải cười là gương gạo đó thôi, để che mắt chúng nó cho anh em mình có nơi có chốn đi v ề. Chú không sơ chết, không sơ tù đày nhưng chú sơ ngày ngày phải chứng kiến những cái chết của đông đội diễn qua trước mắt mình mà chịu bó tay không làm gì được. Nhưng chú vẫn phải chứng kiến, phải tru bằng được ở cái ngã tư chơ ven đô này. Chú tư định ra cho mình một quy tắc hoạt đông rất nghiệm ngặt. Đêm nào trước khi đi nằm chú cũng cẩn thận soát lại trong ngày xem có để xảy ra một sơ hở gì không để ngay ngày mai chỉnh lại ngay. Suốt một năm ngột ngạt trôi qua, chú đã không từ một cách thức gì để t 'ôn tại hợp pháp, kể cả cách tung ti 'ên tối đa cho bon c 'ân quy 'ên địa phương, bon cảnh sát khu phố. Bữa nay gặp lại cô gái biệt đông đã bặt tin từ lâu, vơ của Ba Xuân, chú ngạc nhiên hết sức, chưa kip mừng thì đôi vai mảnh nhỏ đang rung lên kia đã cứa thêm vào lòng chú một nỗi đau héo hắt. Mới chi ều qua, anh Tư phó tư lênh có ghé qua chú báo tin Ba Xuân đã bị

bắt (chính ảnh cũng bị theo dõi nên đành tạm lui v ềhậu cứ dăm ngày xin ý kiến của bộ tư lệnh). Vậy mà bây giờ nó đã thiệt mạng r ීa sao?

- Thôi nín đi con! Con định tính sao bây giờ?

Cô gái ngầng phắt đ`àu lên, mắt còn đày nước.

- Thế mấy chú định tính sao?

Chú không chịu nổi cái nhìn ấy, vội nhìn lảng đi.

- Tại sao cháu biết chú ở đây mà tìm?
- Có một đôi vợ ch 'âng đi xe Pho tới. Ảnh bị bắt trong nhà họ.
- Liệu có tin được không? Cháu có nghĩ đến chuyện chúng tìm cách giăng bẫy?
- Không! Cháu chưa hiểu gì v ềhọ nhưng nhìn vào mắt họ, xét thái độ họ, cháu tin. Những năm hoạt động bí mật cháu đã nghiệm ra đi ều đó, nếu không, thân cô thế cô làm sao sống được đến nay. Chú đừng ngại.
  - Không! Chú không ngại! Cháu tin là chú tin.
- Vậy mà anh không tin cháu. Mắt cô gái lại mọng lên Suốt hai đêm nằm cạnh vợ con mà chẳng hé răng một câu. Bây giờ chết r à, vẫn không được nói thật với vợ con một lời!
- Cháu đừng phi ền nó. Cháu không hiểu được tâm trạng của nó lúc ấy đâu. Để r ầi chú nói cho nghe.

Chú lạnh lẹn đi ra ngoài một chốc r à trở vào với một tô phở nghi ngút khói.

- Ăn đi cháu! Ngoài đường yên, không có gì đâu. Ăn đi! Thằng Ba ngày trước mỗi l`ân có việc tới đây rất ưa món này. Vào trận đợt này nó có một nỗi bu `ân không muốn nói với ai. Trong ban chỉ huy có người không tin khí tiết của nó ở trong tù, chưa muốn giao việc cho nó. Cháu là người cách

mạng chắc cháu hiểu được đi ều này, chú không nói thêm nữa. Nhưng nó cứ nằng nặc đòi đi. Chính anh Tư đã thuyết phục tổ chức chấp nhận nguyện vọng của nó.

- Chú Tư h à sáu lăm đã làm lễ cưới cho hai đứa cháu Chị nhìn xa ra ngoài cửa sổ Chú tốt lắm! Bao giờ chú cũng biết nhận ra mặt tốt ở mọi người.
- ừa. Vả lại cũng không tìm được ai có kinh nghiệm công tác nội thành hơn nó nên mấy anh đành ưng thuận. Thấy chồng cháu có dấu hiệu thí mạng để biện minh cho danh dự của mình, anh Tư cũng rời cứ theo chồng cháu vào thành chỉ đạo sát từng bước. Ảnh hy vọng rất nhiều vào nó trong trận đánh cực kỳ quan trọng này. Chỉ sau một tuần vào thành là nó đã lên được phương án trận đánh. Theo chú đó là một phương án táo bạo nhưng... vẫn có cái gì hơi thí mạng. Kẻ địch bây giờ có nhiều biện pháp chống biệt động tinh xảo lắm. Nhất là lại có thêm thẳng phản bội Hoàng Xanh góp sức vào. Thằng này cháu không biết đâu. Khi cháu vào hợp pháp thì nó mới được điều từ miền Trung tới.
  - Thằng này chán vuông, mát xếch phải không chú?

Nó đó.

Chính nó đã... Giọng chị nghẹn lại không nói được nữa.

Thằng này lợi hại lắm! Bao nhiều cơ sở, bao nhiều thủ đoạn tác chiến của ta nó rành hết.

Sao trên không cho khử nó đi?

- Nghe anh Tư nói, đã mấy làn ta định xửa lí nhưng nó cáo già lắm! Bây giờ thì lại không c`ân nữa. Nó hết hiệu lực r`ài. Cứ để cho nó vậy lại có lợi cho ta hơn. Ta sẽ đánh ngay trên những nhận định đã lỗi thời của nó. Có lẽ vì thế mà thẳng Ba mới vận dụng cách đánh đơn giản nhất để lừa nó. Nhưng mấy anh thấy trong phương án có một vài chi tiết phiêu lưu, nếu thắng là tháng lớn, nếu bại là bại sạch trơn nên còn nghiên cứu thêm. Mà trân này mang tính chất chính trị rất lớn, không thể để bại được. Nghĩ rằng

trên không tin, nó bu 'ân, nó tới tâm sự với chú r 'ài nó v 'èbảo sẽ đi 'àu tra thêm. Chính lúc đó, không ngờ vô tình nó lại gặp mẹ con cháu. Nó cũng có chịu nói gì với chú đâu chỉ thấy mát nó lấp lánh lạ lắm! Anh Tư nói tính khí nó xưa nay vẫn thế. Kiêu hãnh, nhi 'àu tự ái, làm cái gì cũng hết mình. Phải cái kiêu căng nhưng ở nó chú biết, dù kiêu căng hay khiêm tốn cũng rất chân tình. Cũng như mọi cái xấu cái tốt trong nó đ`àu rạch ròi. Nó khác hẳn thẳng Xanh ở chỗ đó. Cách sống của nó không phải ai cũng chấp nhận được nhưng nó thật sự c 'ân thiết cho tất cả mọi người. Hãy để cho người ta c 'ân mình chứ đừng để cho người ta chỉ yêu mình. Yêu có lúc ghét, còn c 'ân thì bao giờ cũng càn. Cháu xem! Nó sâu sắc đến thế đó, đến ngay chú sống g 'ân hết đời r 'ài và nghe nó mới vỡ thêm ra. Cái thằng! Quý giá biết chừng nào... Thôi, nghe vậy cháu hiểu, cháu đừng phi 'ân trách nó. Không ai thương vợ thương con như nó đâu. Chú đoán chắc thế.

Chị nấc lên một tiếng.

- Tại cháu. Chỉ tại cháu ảnh mới bị rơi vào tay chúng nó...
- Cháu đừng nghĩ vậy. Chiến tranh mà cháu, một sự sao nhãng nhỏ thôi...

Chị đứng dậy gạt nhanh nước mắt.

- Cháu không nên ở lại đây lâu. Thưa chú! - Mát chị ráo hoảnh - Nhờ chú nói lại với tổ chức, cháu Nguyễn Thị Thanh Nhàn, chiến sĩ biệt động mặt trận Đông Nam Sài Gòn, sau một năm nằm im không hoạt động xin sẵn sàng chịu kỉ luật và nay xin tiếp tục trở lại hoạt động. Hoạt động ngay trong mục tiêu của ch 'ông cháu. Cháu sẽ thay anh đảm nhiệm tiếp mục tiêu này. Và xin hứa sẽ hoàn thành nhiệm vụ. Chú Sáu... Cháu muốn lấy hiệu quả trận đánh để biện minh cho danh dự của ảnh. Có ai hiểu được ch 'ông bằng vơ đâu chú ơi...

Chú Sáu khịt mũi giấu sự xúc động.

- ừa... ừ. Nhưng mà ăn đi cháu, ăn đi đã. Nguội hết r ã.

- Dạ!... Cháu sẽ ăn. Bây giờ chú tranh thủ nói cho cháu biết toàn bộ nội dung nhiệm vụ và sơ bộ phương án tác chiến của ch 'cng cháu.
- Được r'ấ! Chú sẽ nói. Nhưng mà ăn đi đã. Việc đánh giặc đâu phải ngày một ngày hai, cháu. Chú sẽ nói nhưng để cháu nghe cho biết, còn nhiệm vụ phải chờ mấy anh quyết định. Chà! Hồng biết khi nào anh Tư mới quay lại đây? Lo cho anh quá!
- Trong tình hình này còn chờ gì nữa chú. Ch 'ông cháu tuy bị giết nhưng chúng chưa biết ảnh là ai, nếu có láng máng biết đi nữa thì chúng cũng đang chủ quan, thoả mãn. Để chậm sợ chúng lại đ'ệphòng gắt gao, lỗ việc. Chú Sáu? Chú và cháu đ'êu là Đảng viên Chị nhìn xuống, nói nhỏ Nếu chú còn coi cháu là Đảng viên... Hai người không đủ ba để thành một chi bộ nhưng cháu xin được nhân danh ch 'ông cháu nữa là ba thì có thể quyết định được r'ài. Phải làm le đi chú. Hình như sắp tới ngày lễ của chúng nó.

Trước thái độ kiên quyết và lí lẽ của chị, chú Sáu biết có ngăn cũng chẳng được nên đành ra ngoài làm bộ chào hỏi khách hang om xòm một chập r i trở vào. Trong tiếng in ào của những bàn nhậu tan r i hợp, hai mái đìa một già một trẻ chụm sát vào nhau.

Bỗng ở gian ngoài, giọng Huế của thím Sáu cất lên lảnh lót.

- Cô Bảy đâu! Tôi đã nói h`ä mai phải đặt thêm ba chục chai la-ve mà sao bây giờ đã hết trơn r`ä.

Chú Sáu vội đứng dậy.

- Có động! Cháu cứ theo cửa ngách này ra vườn, từ vườn có lối nhỏ đi ra đường, cần thận nghe! Đừng đến đây nhi ầu. Có gì chú sẽ cho người tìm. Một chú nhỏ bán báo và thuốc lá rong, mật hiệu hỏi: Cô xài Ba số 5 không? Đáp: Nhà tôi chỉ ưa Bát-stô.
- Nếu không gặp mấy ảnh cháu cứ chủ động tiến hành. Thuốc nổ sẽ cho người đi lấy, còn lực lượng, cháu sẽ tự lo.

Bóng chị vừa khuất sau cánh cửa ọp ẹp như cánh cửa dẫn vào c`âi tiêu nhớp nháp, chú Sáu vội quay trở ra. Kịp nhìn thấy hai người lạ mặt bước vào quán, chú đã cất giọng oang oang:

- Xin chào! Xin chào! Chắc hai chú ở xa mới l'ân đ'ài ghé quán? Mời ng 'ã! Đó, ng 'ãi g'àn quạt cho mát. Nào! Hai chú dùng gì? Nem chua hay nem rán? Uống để chớ? Hay bia?

Hai người lạ mặt chưa biết trả lời sao trước hàng tràng câu hỏi giòn như nem sôi trên chảo ấy thì chú đã cúi xuống nói nhỏ, mắt nheo lại ranh mãnh.

- Tôi biết hai chú là ai r 'ài. Yên chí đi. Cứ nhậu thoải mái. Từ sáng đến giờ cũng có mấy chú cảnh sát quận cũng ra vô nhi 'àu lượt r 'ài, tuyệt đối an ninh. Ăn gì gọi đại đi! Biết các chú đêm ngày vất vả, tôi nể lắm! - Chú quay lại gọi to - Có cái gì ngon nhất cho dọn ra đây đi bà. Người quen cả đó. Hai người lạ mặt đưa mắt nhìn nhau... Lão già này tinh tường thật! Mới nhìn sơ đã biết thật giả thì còn nước mẹ gì nữa. Thì nhậu đã. Kệ cha cái thẳng thiếu tá có con mắt cô h 'àn nhìn đâu cũng thấy việt cộng cả ấy. Nhậu mày!

Thế là thay vì phải kín đáo do thám cái quán bình dân này, hai gã nhân viên an ninh chỉ còn thấp thỏm chung một đi à: Liệu có phải trả đủ ti à cho những món ăn đáng giá đang được bà chủ tươi tắn mang tới kia không?

Khi chị ra tới bến xe xuôi Sài Gòn thì trời cũng ngả v ềchi ều. Một buổi chi ều ngoại thành đìu hiu gió. Chiếc Taxi đang đậu đợi khách. Thấy chị, anh tài tiến lại.

- Xin lỗi! Bà v ề Sài Gòn?
- -Da!
- Mời bà lên xe, ta đi luôn.
- Nhưng... Một mình tôi cũng chạy?

- Vâng! Tôi được lệnh chỉ chở một mình bà. Mời bà lên ghế trên.

Chị bỗng giật thột. Mình bị bắt? Chị bất giác lùi lại. Anh tài vẫn lúi húi mở cửa xe.

- Bà đừng ngại chi hết, ông Hai Băng Giá đã bỏ ti ền thuê nguyên chiếc xe này đưa bà v ề Sài Gòn. Tôi đã đứng chờ cả buổi. Mời bà lên ta đi tối r ồi.
  - Dạ! Cảm ơn anh... Không ngờ ông Hai lại chu đáo thế.

Trời mưa, đường vắng, chiếc Taxi chạy với tốc độ khá nhanh. Anh tài xế l'âm lì chú mục vào đường lái không nói một câu. Chị gợi chuyện.

- Ông Hai là người thế nào hả anh?
- Đàng hoàng, một người rất đàng hoàng Anh ta quay lại vẻ ngạc nhiên ủa! Bô chị muốn giỡn tôi hay sao chớ?
  - Không tôi hỏi thiệt mà.
  - Kỳ không! Tôi tưởng...
  - Chúng tôi mới quen nhau.
- Vậy là h 'ông phúc cho bà đó. Xưa nay b 'ôbịch của ông có cả b 'ây, toàn đẹp cỡ hoa hậu cả nhưng ông có đối xửa với ai trân trọng như đối với bà đâu. ông vậy đó. Ghét ai thì hạ tay không thương tiếc mà thương ai thì xẻ cửa xẻ nhà. Cánh Taxi chúng tôi không có ổng ra tay bảo vệ thì bọn anh chị, bon cảnh sát ở bến xe này còn chen hong cho đến lè lưỡi ra mà chết đói.

Thì ra anh chàng lái xe này cũng không đến nỗi làm lì cho lắm. Chị nghĩ vậy và hỏi tiếp:

- Ông nguyên là người ở đâu anh? Hình như đời riêng của ông có nhi `âu khuất khúc?
  - Chịu! Đời tư ông kín như bưng. Hồng ai moi được chút xíu gì hết.

- Dòm ông không có vẻ gì một tay anh chị cỡ trùm cả.
- Vậy mà giữ lắm đó bà ơi! Có đi àu ổng có học, biết ăn nói, không chửi tục, không đập phá bừa bãi, đối xử với mọi người theo đúng luật giang h'ô đâu ra đó, nên ai cũng nể. Nhưng coi chừng! ổng mà nổi giận lên thì không còn có biết phải quấy gì đâu nữa đó nghe! Hôm r'ài ở giữa Bùng binh Chợ Lớn, một mình ổng đã đập nhừ tử ba thẳng Mĩ v ètội quit ti ên của một thẳng cha đạp xích lô máy. Nhưng ổng cũng đá đít cho thẳng cha kia một cái nhớ đời vì "Đàn ông đàn ang gì bị ăn hiếp mà chỉ biết la lối".
  - Mấy người Mỹ họ chịu à?
- Chịu thế nào, nhưng ổng đi đâu mà chẳng có em út đi theo bảo vệ cả b`ây. Mà đến cóm cũng ngán, không dại gì mà dây với tay coi đời không bằng góc chai bia xỊ đế đó.

Chiếc xe dừng lại bên một dãy hàng quán bày ra hè đường, đèn sáng trắng. Anh tài mở cửa xe từ tốn.

- Ông có nhờ tôi đưa bà đi ăn r 'à hẵng trở v 'ênhà. Mong bà đừng từ chối. Tôi đã c 'âm ti 'ên và nhận lời của ông r 'ài.

Đừng chẳng được, hơn nữa cơn đói từ nãy qua đi bây giờ lại c 'ch cào trở lại, chị đành đi theo cái lưng đ'ày d'àu mỡ của người tài xế trẻ trung. Trong đ'àu chị thoáng nghĩ đến sự góp ph'àn của Hai Băng Giá trong trận đánh tới.

GIÓ KHÔNG THỔI TỪ BIỂN

Chu Lai dtv-ebook.com

Phần III

Tiệm may Thanh Nhàn sau ba ngày đóng cửa im lìm, sáng nay những tấm ván mặt ti ền lại được tháo ra. Khách qua đường lại thấy người thiếu phụ trẻ có vẻ đẹp đoan trang như vẻ đẹp của những cô gái trường dòng đang hí hoáy cắt may sau khung kính. Chỉ khác một đi ều là cửa hàng có thêm một người đàn bà đứng tuổi phụ giúp công việc. Người ta tặc lưỡi: "Từ bữa bị quốc gia bắt oan, sức khoẻ cô có sút kém nên phải cậy người bà con ở Bến Nghé lên đỡ đầi". Người khác tỏ ra thông hiểu hơn "Một phần thôi. Cái chính là bà bắt đầu tính chuyện mần ăn to; Không có thêm người thì bà làm sao có thể chạy đây đó kiếm hàng tốt được". Cũng có người lên giọng trải đời: "Trật hết! cổ tính đi bước nữa. Mấy ông mấy bà không để ý cái anh chàng có cặp mắt bu ồn so đã có đôi lần lui tới đây à? B ồ cổ đó. ở cái thời buổi mọi giá trị đầu bị đảo ngược hết này, ai chả muốn đi tìm một chỗ dựa chắc chắn để khỏi bị bát chẹt, nhất lại là một nhan sác như cô".

Hai bữa nay, cô chủ tiệm hay rời tiệm đi kiếm hàng ở các chợ. Đôi bận vào những buổi sáng hay chi ầu, người ta thấy chị vận những bộ qu ần áo rất họp thời trang hoặc bộ bà ba đen quen thuộc vẫy xích lô máy hoặc thư nhàn thả bộ ra khỏi nhà và mấy tiếng sau trở v ề, bao giờ chị cũng đem theo mấy thước vải ngoại đắt ti ần. Nhưng không một ai có thể biết được lộ trình của chị dù ngoắt ngoéo đến đâu r ồi cuối cùng vẫn kín đáo lướt qua khu trung tâm cư xá kiêm câu lạc bộ sĩ quan không quân Mĩ. Đó là một toà cao ốc được bảo vệ nghiêm ngặt với những chạm gác chìm nổi ở hai đ ầu đường, ở bãi cỏ phía sau và những hàng rào mắt cáo chắn B.40 giăng giáp vòng vươn lên tới tận tàng thượng, ở đó có một bể bơi quanh năm nước trong vát chuyên dùng cho bọn sĩ quan cao cấp cả Mĩ lẫn ngụy đến tắm táp, ăn uống r ồi nhảy nhót ngay tại chỗ.

Mỗi l'ân đi qua dù nhanh hay chậm, dù xa hay g'ân toà nhà quet vôi xám này là một l'ân chị thấy tim mình thắt lại. Mục tiêu chiến đấu của anh đây

r 'à. Nó k 'ành càng xa lạ, nó to lớn l'ân lì với chúng ta xiết bao! Nếu nó cứ là nó lành hi 'àn, đừng có hàng trăm thẳng người đeo lon vàng lon bạc ngày đêm ra vào, nói đủ các thứ tiếng khác nhau, giết người bằng đủ những cách tân kì nhanh chóng nhất, thì anh vẫn là anh, ph 'ân máu thịt của em chứ đâu đến nỗi phải làm méo mó hình hài, giấu vợ giấu con để r 'à cuối cùng cũng nhắm mắt dở dang vì nó như vậy! Những ngày mưa ngày nắng, với bàn chân tràn, anh vẫn qua lại cạnh nó như em bây giờ phải không? Em đang đứng chỗ của anh đây. H 'à hộp quá. Không! Em không run vì sợ hãi đâu cho dù nó xù xì dữ tợn gấp ngàn l'ân thế này đi nữa. Em chỉ không kìm lòng được khi tưởng như mỗi thước đất, viên gạch, gốc cây ở đây, xung quanh cái toà cao ốc này đ 'àu váng vất dáng hình anh... Chúng giết hại anh ở đâu em chưa kịp hỏi. Tha lỗi cho em. Xong việc em sẽ làm tất cả những gì c 'ân phải làm của một người vợ chết ch 'àng...

Anh bảo vào những ngày chủ nhật hay ngày lễ, chúng thường tập trung ở đây có khi tới hai trăm thẳng. Đã có lúc chúng biến cái chung cư này thành nơi bàn luận những kế hoạch đánh phá có tính chất chiến lược vào những vùng trong điểm của ta. Những quả bom tròn đen thui tuôt ra những cánh tráng, cánh đen... Mặt đất cây xanh, nhà cửa... con người tr`ân trui nhào trôn, bốc lửa! Trẻ con khóc thét... Mái đ`âu bạc guc xuống... B`âu vú căng sữa dính máu... Môt vùng trắng khan tang... Tất, tất cả những cái đó đ'àu từ đây mà ra, đúng không anh? Tạm biết anh, em đi đây. Ngày mai em sẽ trở lại. Chỉ còn ba ngày nữa chúng sẽ làm lễ kỉ niêm một năm ngày "chiến thắng Mậu Thân" của chúng nó như anh đã nói rõ trong phương án của anh. Hôm đó thế nào chả có bon tướng Mĩ, tướng nguy đến dư và biết đâu lại có cả thẳng tổng thống Thiêu nữa. Chỉ có ban ngày nữa thôi mà bây giờ em chưa có trong tay cái gì cả. Nếu lúc này có anh ở đây, anh sẽ giúp em được biết bao nhiều. Em đã nghe chú Sáu nói lại cách đánh của anh, cách đánh mà sư tháng bại chỉ cách nhau sơi tóc. Đóng giả một cuộc đuổi bát giữa xe cảnh sát dã chiến, và kẻ chốn lính qua ngay trước cổng cư xá để đánh lạc hướng bon gác, thừa cơ ập cả chiếc xe zeep đ ầy chất nổ vào mặt ti en toà nhà. Phương án đó quá táo bao nhưng khó có thể tìm được cách nào khác khi chúng nó đã nắm được gàn hết các cách đánh của ta.Em hiểu anh nhưng nếu có mặt ở đó, em cũng sẽ không nhất trí với anh... Đây là một trận đánh có giá trị chiến lược kể từ Mậu Thân đến nay. Vì thế, trong phương án không chỉ là táo bao phải không anh? Còn em... Em lo

quá! Trách nhiêm đè nặng lên vai, liêu em có gánh chịu nổi không? Em chỉ có một đi ều an ủi: Kẻ thù chưa hay biết gì cả. Đôi trai gái đi xe pho ấy nói đến giờ phút trot của cuộc đời, anh vẫn chỉ là người bán thuốc nam hi ền lành. Em hiểu anh... Anh lo cho những cái gì còn lại. Không! Em không khóc đâu. Toà nhà ngật ngưỡng của chúng nó đây r'à, em làm sao có thể khóc được nữa. Em đã tính r'à. Hay là tìm cách cặp b'ô với một thẳng Mĩ cỡ bư nào đó để được theo lên bể bởi trên sân thương và từ đó dùng chất nổ đánh thắng xuống phòng họp? Nhưng không kịp đâu. Để cắn câu được một thẳng như thế, tốn nhi ều thời gian lắm và cũng không thật chắc ăn nếu thẳng cỡ bư đó lại giữ đúng nguyên tắc không cho người nhà vào cư xá. Hay là... Em sẽ xoay một thẻ nhà báo giả, khoác tay một sĩ quan an ninh lên thẳng phòng họp r à lén đặt chiếc túi du lịch lèn đ ày chất nổ vào g àm bàn... Cũng khó lắm! chắc anh rõ chúng nó gác xách cẩn thận như thế nào r à: Bất cứ gói boc gì trên tay, bất cứ thứ gì trong túi áo, túi quàn cũng bị luc tung lên bằng những ngón tay nhà nghê thô bạo, bằng những máy dò điện tử tinh xảo. Hay là... Em đã thoáng nghĩ đến cách của anh? Cũng không ổn: Hay... Em đã bắt đ`ài cảm thấy bất lực. Làm sao đây khi thời gian cứ loang loáng trôi qua theo bóng nắng trên đường!

Chi `àu này trên chiếc ghế đá ở một vườn hoa cách toà nhà ấy không xa, trong tà áo dài màu tím Huế, đôi kính trắng xinh xẻo gắn hờ lên mắt mang dáng bộ một nữ giáo sư đang nghiêng đ `àu trên những trang sách tiếng Anh c `àm tay, chị đã suy nghĩ xáo trộn v `èanh, v `èkẻ thù, v `ètrận đánh nay mai như vậy. Một sự thật đã diễn ra trong chị: Cứ nhìn thẳng vào sự bất hạnh, nỗi đau thương sẽ vơi đi. Cứ nhìn thẳng vào kẻ thù, kẻ thù cũng không còn ghê gớm nữa.

Khí trời ngột ngạt như sắp có mưa. Chị lút chìm trong đám người ra hóng mát, đọc báo, trong đám trẻ con chơi đùa nghịch ngợm. Đó đây vài ba chú Hoa Ki ều mập phây phây, chân đi ba ta tráng đang chuẩn bị cho buổi tập Yoga trong ngày. Chị ng ềi đó, thanh thản, thỉnh thoảng lại đưa mắt đăm chiều nhìn ra xung quanh như vấp váp một đi ều gì đó trong sách chưa thể đọc tiếp được. Chị thở ra nhẹ nhõm. Không có dấu hiệu gì khả nghi cả. Thực ra chỉ có mấy người: Viên đô trưởng, ông giáo sư, tên đại uý có ria mép và thằng phản bội là nhớ được mặt chị mà thôi. Đi ều đó không đáng ngại. Chị tin chắc rằng sau cái đêm hãi hùng ấy và sau cái chết th ần lặng

của anh, chúng nó không còn cớ gì mà nghi ngờ chị nữa. Nếu hoàn toàn đáng nghi thì chúng đã chẳng sát hại anh. Và dù cho có nghi chăng nữa thì chúng cũng không dám tin rằng một người đàn bà như chị, sau cái chết thê thảm của ch 'ông lại có thể lao vào hoạt động được ngay. Tất nhiên kẻ thù không bao giờ khờ khạo. Chị biết đi àu đó khi chợt nghĩ đến cái trán vuông và đôi mắt u tối của thẳng Xanh. Một kẻ đã hiểu quá rõ bản chất quật khởi cũng như khả năng kìm nén của những đ 'ông đội trước kia, chắc nó sẽ không dễ dàng gì buông tha chị ngay. Nhưng cũng chính vì lẽ đó mà nó có thể cho rằng chị không dại gì ló mặt ra ngay, một khi nó còn luẩn quẩn ở đất Sài Gòn này. Vậy thì phải hành động ngay trên cái suy nghĩ chết cứng tưởng như hiểm hóc đấy của nó. Nghĩ được như thế, chị thấy mình tự tin hơn. Tuy vậy, chị cũng không cho phép mình được lộ diện ở đây làn thứ hai.

Vườn hoa càng v ềchi ều càng đông người. Cuốn sách trên tay chị đã 1 ần giở đến những trang cuối. Chơt chị dừng mắt vào một toà nhà ba t ầng nằm bên cạnh khu cư xá, g'ân lắm, g'ân như áp sát tường vào nhau. Từ cánh cửa sắt mở rông ở tàng dưới, có nhi ều người ra vào. Ho ph ần lớn là dân thường, đôi lúc xen kẽ một vài người mặc áo lính, áo cảnh sát. Ngoài cổng cũng diễn ra cảnh xét người rất nghiêm ngặt... Toà nhà nào đó hà? Có phải toà hành chính anh nói trong phương án không? Cái tru sở đày lính gác đó sẽ làm nhiêm vu chi viên và phong toả nếu khu cư xá bị tẩn công? Sao hai hôm nay chị không để ý? Hôm qua chị cũng đi qua đây nhưng thấy nhi ều xe cô đâu theo đường quá nên không thấy rõ. Hai toà nhà nằm thành một thế vành đai liên hoàn, phong tỏa cho nhau à? Phong toả à... Nó phong toả! Ta phong toả... Tại sao ta lại không phong toả?... Chị cúi xuống trang sách. Nhưng thật kỳ lạ! Dưới mắt chị, chữ nghĩa cứ nhảy múa tron truội đi đâu! Chị lật giở vài trang sau: Cũng vẫn vậy. Đôt nhiên chị thấy đ`àu óc mình kêu ro ro như một cánh ong lươn cánh trong đó... Nổi lên trên những hàng chữ tiếng Anh lít nhít, d'ân d'ân chị thấy hiện ra và liên tục chớp lóe. Chị lặng đi và gấp sách lại.

Tối nay chị quyết định đến hẻm Đ`âu Bò tìm Hai Băng Giá.

vẫn cái hẻm tối hun hút nhập nhoà những bóng đen lần khuất nhưng tối nay chị không còn thấy cảm giác sợ hãi như l'ần trước. Chị mạnh dạn bước

đi mặc kệ cho vài gã đàn ông thỉnh thoảng nhảy ra cản đường nhăn nhở. Chị bước thẳng đến ngôi nhà mà cách đây g`ân một tu`ân chị đã đặt chân tới. Trong phòng lặng như tờ. Chỉ có dăm ba người đang tỏ ra lo lắng và sợ hãi ngước nhìn lên l`âu. Trên đó đang vang xuống những tiếng bốp chát, huych huych! Và cả tiếng nấc, tiếng rên rỉ của một người nào đó. Không ai để ý đến chị. Nhìn quanh không thấy Lâm đâu, chị khẽ hỏi một người đàn ông đứng tuổi ng 'ãi ngục đ'àu ở bên canh.

- Có chuyện chi vậy bác?

Người này chỉ liếc nhìn chị một cái không trả lời.

- Ông Hai đi đâu r'à bác? Chị lại hỏi.
- Hai nào? Giọng người ấy càu cạu.
- Ông Hai Băng Giá đó.
- Hỏi có chuyện chi?
- Tôi là người nhà, c`ân gặp có chút việc.

Người này nhìn chị dò xét một lát r`à hất hàm.

- Ông ở trên. Đang mắc công chuyện.

Chị giật mình. Công chuyện gì mà nghe như tra tấn trong ngực vậy? Để mặc những người ngơ ngác nhìn theo, chị bước lên l'âu.

Trước mặt chị, Hai Băng Giá đang đứng khoanh tay trước ngực, mắt v ần lên. Dưới chân anh là một thân hình to lớn quỳ phủ phục.

- Ông Hai... Tôi chót dại l'ân này, ông Hai tha cho làm phước. Trận đòn này tôi... tôi xin nhớ đời. Mong ông Hai bớt giận.

Hai Băng Giá túm ngực áo người đó dựng thẳng dậy ép sát vào tường. Người đàn ông run như c ây sấy, m âm méo xệch hẳn đi. Chị bỗng nhận ra khuôn mặt của người cao lớn định hành hung chị bữa trước.

Tiếng nói của Hai Băng Giá phát ra nặng n'ề.

- Số ti `an đó bây giờ ở đâu?
- Dạ... Thưa ông Hai tôi vẫn đang còn c âm.
- Trả lại ngay cho người ta! Tôi đã bảo anh chỉ được làm ti ên những gia đình có máu mặt, những gia đình của nả chất đống thôi kia mà.

Chị bất chợt lên tiếng.

- Anh Lâm!
- Trời! Chị Hai! Chị tới sao không báo trước? Thiệt... Không ra sao cả. Chị... Chị cảm phi ền...
- Thôi anh tha cho bác ấy. Tôi c`ân gặp anh có chút việc. Anh có thể đi ra ngoài với tôi một chút được không?
- Dạ!... Được, được chố L'âm quay sang người bị đòn đang đứng im thin thít Ngay bây giờ mang ti `ân trả lại cho người ta. Bữa nay thiệt phúc cho anh đó.
  - Dạ! Thiệt phúc đức cho tôi...Dạ!

Ông ta ngoan ngoãn cúi đ`àu. Đến khi hai người đi xuống, ông ta nhìn theo chị với ánh mắt đ`ày ý biết ơn.

Hai người ghé vào tiệm giải khát vắng vẻ có cây cối kín đáo ngoài sân, có ánh đèn nhàn nhạt và có cả những bản nhạc êm dịu lan ra.

- Ta ng 'à ngoài sân cho thoáng, chị? Anh hỏi.
- Tuỳ anh.
- Chị dùng gì? Coca hay cà phê?
- Anh cho tôi một ly cam đá.

- Cho một cam đá, một mạc-ten, anh gọi Cho thêm một đĩa bánh krem.
- Dạ! Có ngay đây anh Hai!

Anh có vẻ thường đến quán này và ông chủ quán thấy anh thì tỏ ra hết sức sốt sắng. Không nhìn vào anh, chị hỏi:

- Anh vừa xử vụ gì mà coi có vẻ nghiêm trọng vậy?
- Cũng không có chi. Một cách thức để t 'cn tại thôi.

Luât đời mà.

- Tôi đến làm lỡ công việc của anh?
- Không! Không, chị đừng nghĩ thế. Chị đến tôi rất mừng Nét mặt anh biểu lộ chân thành Từ bữa ở chợ Thủ Đức đến nay tôi mới gặp chị. Tối nay dòm chị khác quá, tôi không nhận ra nữa. Chị có thích bản này không? Một bản nhạc Ý cổ tôi mê từ h ồi nhỏ. ở cái đất này không phải lúc nào chị cũng được nghe một bản nhạc lí thú như thế đâu.
  - Chắc ông chủ đây chỉ mở bản này mỗi l`ân anh đến?
- Dạ! Cũng không hắn như thế nhưng... Mỗi l`ân nghe lại bản nhạc này, tôi lại nhớ tới thời sinh viên... Ở xin lỗi! Chị uống đi! Uống đi! Trông chị vẫn chưa thật mạnh.
  - Anh cũng đã có một thời là sinh viên?
- Đâu có... Thỉnh thoảng tôi lại mắc cái tật giở giọng cải lương mùi mẫn ra nữa chớ. Nào chị nói đi! Tôi sẵn sàng nghe đây. Có việc gì thế chị?

Chị im lặng. Mải nhìn vào những cục đá xinh xinh trong suốt tan rộn rạo trong ly nước.

- Chị cứ nói! Nếu làm được tôi xin hết lòng. Được giúp đỡ những người như chị, tôi thấy không có gì đáng phải suy tính cả. Mong chị hiểu đây là câu nói thiệt lòng.

- Cảm ơn anh! Nhưng tôi không c`ân giúp gì cho riêng tôi Chị quay mặt lại nhìn thẳng vào anh Xin lỗi! Tôi hỏi thiệt anh: Đã khi nào anh thấy chán ngán cái cuộc sống này chưa?
  - Cuộc sống của riêng tôi?
  - Của riêng anh và cả của mọi người.
- Chán! Chán chố chị. Chán nên tôi đã đập phá g`ân cả chục năm nay r`ãi.
  - Có đỡ chán hơn không?
  - Càng chán.
  - Sao vậy?
- Tôi cũng không biết nữa. Tôi chỉ thấy một cảm giác tan rã, choáng ngọp.
- Bởi vì anh đập phá lung tung, đập phá cái gì anh cũng không c`ân để ý. Nếu tỉnh ra một chút, anh sẽ thấy anh đang đập phá chính mình.
- Hay! Đập phá chính mình. Nói chuyện với chị tôi rất thích. Chị nói nữa đi! Tôi muốn nghe chị nói.
- Nếu anh tin tôi, anh không ghét tôi thì tôi xin nói thật Một làn nữa chị lại nhìn thẳng vào mắt anh Liệu anh có sống thanh thản suốt đời được ở cái hẻm phố tối tăm, ngập trong những lời tán tụng của một số người cũng đang trong trạng thái điên loạn muốn đập phá như anh không? Và cuối cùng gặp một sự rủi ro nào đó nằm xuống vẫn không thoát được tiếng để đời.
  - Chị thương hại tôi? Anh bắt đ`âu ngọ nguậy.
- Tôi thấy tiếc cho những phẩm giá trong người anh không biết xài đúng chỗ.

- Khoan! - Cặp mắt anh loé lên một tia man dại - Có phải chị đến đây để dạy khôn tôi?

Chị bỗng chờn chợn...Mặt mũi Lẩm lúc này rất giống cái lúc khoanh tay đứng trước con người đang phủ phục khi nãy. Tuy vậy chị vẫn bình thản.

- Nếu vậy chắc tôi đã không tới đây.

Anh đứng bật dậy xoay mặt ra đường, chỉ thấy cái lưng như lưng học trò g 'ôlên. Chị cũng đứng dậy, nét mặt không vui.

- Nếu anh không nghe được sự thật thì... Tôi xin từ biệt. Xin lỗi anh. Chào anh.

Chị c'âm lấy cái túi con định đi ra cửa.

- Không!... Anh quay lại Chị không được đi đâu cả. Xin lỗi! Anh lại ng 'à xuống, nét mặt tỏ ra rất hối hận Xưa nay chưa ai dám nói với tôi bằng một cái giọng như thế, nên thoạt nghe... L 'ân đ 'âu tiên gặp chị tôi thấy chị lạ... Tôi ngạc nhiên r 'à cảm phục... Nhưng có lẽ chị nói đúng. Xin chị ng 'à lại.
  - Được! Tôi sẽ ng 'à lại nhưng sẽ không nói gì nữa.
  - Chắc rằng chị tìm tôi không phải chỉ để nói những đi ều như thế.
  - Cứ cho là vậy, nhưng căn cứ vào đâu mà anh nói vậy?
- Vào tất cả những gì chị có, những gì xảy ra cho chị mấy ngày qua và vào sự suy diễn của riêng tôi. Tóm lại chị không thể chỉ là một cô chủ tiệm may bình thường.
  - Thế thì là cái gì? Chị nhìn lên khuyến khích.
- Tôi... tôi chưa có thể nói thật rõ nhưng chị không giống bất cứ một người đàn bà nào tôi gặp. Cái nhìn của chị không bình thường. Một là phải

chứa đựng một nỗi đau khổ gì rất lớn, hai là đang tính toán những âm mưu không phải thường.

Chị bật cười.

- Biết đâu là cả hai. Hoặc một chính khách, một nữa điệp viên, một tình báo C.I.A chẳng hạn.
  - Cũng có thể đại loại như thế Anh mim cười rất ranh mãnh.
  - Anh nghĩ tôi thân với người Mĩ lắm sao?
  - Ngược lại. Tôi biết chị thù họ.
  - Còn anh? Chị hỏi và mừng th`ân là không khí bắt đ`âu cởi mở.
- Không thương, không ghét. Việc của họ, họ làm, việc của tôi, tôi làm. Nhưng nếu dính dáng, phách lối là tôi trị.
- Như bữa nọ ở đường H`ông Thập Tự đó hả? Vô ích. Đó mới chỉ là thỏa mãn ý muốn riêng tư của anh thôi. Nó càng không giải quyết được cái gì cả..
  - Vậy chị chỉ cho tôi cách nào có ích đi!
  - Anh nói thiệt lòng?
- ít nhất là tối nay, ng 'à trước chị Ngừng một chút, anh nói tiếp, giọng tr' âm tr' âm Thực ra từ lâu tôi cũng đã ngấy ngán cuộc đời bụi bậm phập phù này lắm r'à. Không còn cách nào khác, tôi cứ tự mĩ hóa nó lên như vậy cho đỡ r'àu. Có lẽ tôi đang chạy trốn trước tôi thật. Tôi cũng muốn sử dụng con người tôi, cuộc sống tôi đúng chỗ như chị nói nhưng tôi ngại. Ngại thay đổi. Tôi mệt mỏi lắm! Nếu chị biết trước kia tôi cũng... Mà thôi, chắc gì chị đã thích nghe?
  - Anh cứ nói. Tôi biết trước kia anh là một người không giống thế này.

- Chuyện cũ bỏ qua. Tất cả những đi `àu chị nói vừa r `ài, tôi cũng đã loáng thoáng nghĩ tới nhưng không dám gọi đích tên. Chị đã nói hộ tôi, nói hộ những đi `àu tôi không muốn nhớ tới nên tôi nổi nóng. Bây giờ tôi tĩnh tâm lại r `ài. Đột nhiên anh hỏi Đi bên cạnh tôi, chị có thấy mắc cỡ không?
- Sao lại mác cỡ? Anh có ph'ân tốt đẹp của một con người, không có gì làm tôi phải xa lánh anh cả.

Anh cúi xuống một chút r à ngầng lên.

- Cảm ơn! Bây giờ mời chị vào việc. Tôi xin nghe.
- Tôi tin anh là người trung thực, tôi nhờ anh một việc nhỏ thôi, một việc có liên quan đến cuộc sống của nhi ầu người lương thiện, anh cứ yên tâm. Nhưng trước hết anh phải hứa với tôi là nếu chưa c`ân biết tôi là ai thì anh không nên hỏi, bởi vì trước sau gì r ầi anh cũng biết.
  - Được!
- Cuối cùng, việc này hoàn toàn là ở anh, tôi thực sự mong muốn anh nhìn lại mình và hướng năng lực vào những công việc tốt đẹp. Như vậy anh sẽ thấy yên tĩnh hơn và thấy yêu mình hơn. Tôi tin ở anh. Thế thôi.

L'ân này không thấy anh trả lời. Anh đăm đăm nhìn vào mặt chị như không nghĩ gì, không nghe gì.

Bữa nay thượng sĩ cảnh sát Nhân đổi gác vào giấc tối. Anh mệt mỏi bàn giao với người đến thay r à uể oải cất bước đi tắt qua vườn hoa trở v ề nhà. Vợ và bốn con anh giờ này chắc đang chờ anh trở v ềăn bữa cơm chi ều. Nhân tiện vừa lĩnh lương tháng, anh định rẽ vào tiệm mua mấy ổ bánh mì chi sáp nhỏ nhưng chợt nhớ món ti ền chữa bệnh cho thẳng út chưa trả được, anh đành đi thẳng. Ánh sáng đèn đường bắt đ àu dọi sáng. Mấy bữa nay trung đội của anh được lệnh canh phòng nghiêm ngặt ngày đêm đề bảo vệ an ninh tuyệt đối cho ngày lễ gì đó sắp tới. Một đôi trai gái đi cùng chi ều với anh đang dìu dựa vào nhau thì th ần trò chuyện. Không để ý đến cảnh vật xung quanh anh cứ cám cúi đi.

Từ trong bóng tối của gốc cây phia trước, một bóng đen tách ra và từ từ tiến lại anh. Anh đi chậm lại. Một bóng người nữa ở phía sau đi nhẹ tới. Người phía trước nói ôn t 'ân.

- Có ti `ên làm ơn cho vay chút ít, sẽ kí giấy biên nhận trả đủ.

Biết gặp gian đảng, anh trừng mắt lên, co người lại thủ thế.

- Quen biết gì mà ti `n nong! Tránh ra!

Người kia xáp lại g'ân, tiếng nói vẫn buông ra nhẹ nhàng:

- Nạp ti `ên lẹ đi! Hối không kịp bây giờ.
- Tao không có ti nap cho bọn mày Anh nói to dàn Tao là cảnh sát.
- Cảnh sát hay tổng thống cũng mặc. Mau!

Biết không nói cứng với bọn này được, anh giả vờ lấy ví ra, bất ngờ anh vung tay đánh mạnh vào người đứng trước. Quả đấm khá nặng chưa kịp bay tới đích thì người đằng sau đã nhảy tới quật anh ngã vật xuống đất.

- Sức mấy mà cụ cựa chú mày. Xem tháng lương của chú mày được bao nhiều nào.

Vừa nói người ấy vừa rút phựt cái ví trong túi ngực anh ra.

- Mẹ kiếp! Gác cho Mĩ mà được chúng nó thí như thí cho chó vậy mày? Sao không vất ráo v ềđạp xích lô có khỏe hơn không mày? Đ ồ cảnh sát hạng bét! Đó! Còn năm trăm giữ lấy. Bọn này giữ tạm chỗ kia, bữa nào có, trả.

Cái ví xẹp lép được vất trả lên ngực anh cái bộp! Uất quá, anh cong người vùng dậy nhưng chân tay đã bị kìm cứng xuống mặt đường r ài. Anh muốn hét to lên một tiếng nhưng lại có cái đ àu gối nào đó chẹn ngang lấy cổ.

Người thứ hai chép lưỡi tỏ ý tiếc rẻ:

- Bộ đ 'ônày trông cũng được đó chớ. Anh để tôi mượn mặc đỡ ít ngày, cứ v 'êkhai báo bị trấn lột là tức khắc lãnh bô khác ngay, khó gì.

Những ngón tay thô bạo đang giựt đứt từng khuy áo người lính, bất chọt một tiếng quát khẽ vang lên ngay đằng sau.

- Tất cả buông ra! Các anh định làm gì đây?

Thấy có người lạ, hai người vội vàng đứng dậy. Khi nhận ra đó là một anh chàng lẻo khẻo, họ cười `ô.

- Lôt luôn!

Họ xôm tới nhưng chưa kịp chạm vào người anh ta thì trong nháy mắt, hai người đã bị những đòn đánh té ngang té ngửa. Họ nhao vào nhau một lần nữa. Lần này được người lính giúp sức, anh thanh niên bình tĩnh loại từng tên ra mà đánh gục tại chỗ. Lát sau chúng chỉ còn nằm quặn người rên ư ử... Người thanh niên giúp anh lính nhanh chóng thu lại số tiần rơi vãi lẫn trong lá khô. Thừa lúc không ai để ý, hai tên du đãng lăn ra xa một vòng r ồi vùng chạy.

- Bắt lấy nó! Bắt lấy bọn ăn c... ướ... - Người lính hốt hoảng gào to và định lao theo.

Anh thanh niên vội cản lại:

- Thôi, kệ cha chúng nó. Bắt được hai thằng này lại còn hai thằng khác, mất công. L`ân sau đi đường mình cần thận là chính - Anh quay lại cô gái đang sợ sệt nép sau thân cây -Ra đi em! Chuyện con nít làm bậy mà.

Khi cô gái run rảy đi tới thì người lính nhận ra đây chính là đôi trai gái đi cùng chi àu với mình h ài nãy. Nhét cẩn thận cái ví vào túi, người lính đưa cả hai tay ra xiết chặt lấy tay anh thanh niên có vẻ người ốm yếu.

- Thiệt may quá, nhờ có anh không thì...

- Nhà bác ở đâu? Xa không? Anh thanh niên hỏi, tỏ ý không muốn nghe những lời cảm ơn.
- Dạ! Sáp tới r ã. Qua đây một đoạn nữa là đến. Mời anh chị vào chơi cho vợ ch ấng chúng tôi hậu tạ.
- Chuyện vặt để bụng làm chi bác. Chúng tôi đang bận... Nhưng thôi được. Đi cùng với bác một đoạn cho chắc ăn.
- Dạ! Thế thì còn gì bằng, anh chị quả thật phúc đức quá... Đôi trai gái tốt bụng ghé vào gian nhà nhỏ lợp tôn của người thượng sĩ một chút r 'ấi ra. Ho đi ngược lại đoạn đường, vẫn dìu dưa vào nhau, trò chuyên rì r 'âm.
- Như vậy bác ta nói tòa nhà đó tất cả có 58 phòng. Phòng họp nằm ở l`âu 2, kế mặt bên tòa hành chính quận.
- Đúng! Ngày mốt, thứ 7, người Mĩ có tổ chức hội hè gì đó, chị nghe không?
- Tôi nghe! Chị thở phào Thế là xong một việc. Cám ơn anh nhi ầi. Không ngờ cái mẹo nhỏ của anh lại được việc đến thế.
- Mẹo vặt ăn nhằm gì. Đáng kể là tài khơi chuyện của chị, hắn ta cứ nói tuột ra những đi àu bí mật mà lại tưởng như không nói gì.
  - Nhưng mà... Nè! Mấy người kia bị anh đánh có đau không?
- Cũng đau nhưng không chết. Đánh không nặng tay, lão thượng sĩ nghi ngờ hư việc. Hồng sao đâu. Lát v ètôi đãi mỗi đứa một ch àu nhậu là qua li ền.
  - Sau chuyện này anh thấy thế nào?
- Thế nào là thế nào? Chị bao ggiờ cũng có những câu hỏi không thể trả lời ngay được.
  - Anh thấy vui hay bu 'cn?

- Vui, vui chớ!
- Còn những l'ân đụng độ khác?
- Chỉ thấy hả thôi.
- Hả thì muốn lúc nào cũng được, nhưng vui thì không phải có một cách dễ dàng đâu.
  - Có lẽ tôi đã bắt đ`àu hiểu ra...
  - V ecách sử dụng khả năng của con người?
- Không! Rộng hơn một chút. Nhưng mà làm như thế để làm gì? Chị có thể cho tôi biết được không?
- Anh cứ tự hiểu Chị ngắt lời anh Bây giờ chia tay, tới đây tôi sẽ có gì nhắn anh.

Anh nắm chặt bàn tay chị, hỏi nhỏ.

- Chị... Chị có phải là...
- Kìa! Tôi đã dặn anh r à kia mà. Chúc anh ngủ ngon.

Cái bóng nhỏ nhắn của chị lẫn vào dòng người, giờ này đã đông, tuôn v ềtrăm ngả mà anh vẫn còn đứng lại, rất lâu.

Có cuộc bàn luận tay ba giữa ngài đô trưởng, ông đại tá giám đốc cảnh sát và thiếu tá Hoàng Xanh ngay tại nhà riêng của viên tư lênh.

Hôm nay ngài vận một bộ quân phục mỏng nhẹ. Chiếc sơ mi may hơi bó tạo cho ngài một cái dáng trẻ trung mà ít người cùng cấp như ngài có được. Ngài rất thích những buổi chi ều tạt qua câu lạc bộ vụt mấy ván tennít. ở một thành phố lớn nhất, hoa lệ nhất Đông nam Á như thành phố này, người chỉ huy trưởng của nó đâu phải chỉ có võ bi ền và hét lác.

Muốn đứng chắc được ở một vị trí thế nào đó nhi ều khi cái phong độ bên ngoài lại có ý nghĩa khá quyết định. Ngay như ông Thiệu đó, nếu không có khuôn mặt phương phi, cách nói m'ền mỏng, cái miệng tươi tắn thu phục lòng người thì đâu dễ mấy ông ở tòa bạch ốc đã tin dùng. Tất nhiên còn là vẩn đ'ètrung thành nữa. Thì mình không trung thành sao? Dòng dõi hoàng tộc, ba đời chống cộng, chưa tròn ba mươi tuổi đã trải qua đủ các trường lớp tân kỳ nhất trong và ngoài nước, qua đủ mọi cay đắng vinh quang của các vùng chiến thuật. Hơn bốn mươi tuổi đã giữ chức sư đoàn.

Với tâm trạng vui vẻ và mĩ mãn, ngài mở rươu rót tràn ly ra mặt bàn.

- Xin chúc mừng một năm yên tĩnh. Hơn một năm qua nhờ có sự tận tụy của ông giám đốc nha cảnh sát và đặc biệt - Ngài thân mật vỗ nhẹ đ`ài gối Hoàng Xanh - sự cộng tác, theo tôi là một tài năng phản gián không nghi ngờ gì nữa của thiếu tá Hoàng Xanh, hôm nay chúng ta mới có thể vui vẻ ng 'à đây. Không! Tôi không loại trừ những vụ quấy rối làm chết người, thiệt của nho nhỏ của phía bên kia, song dù thế, chúng ta vẫn có quy 'ên tự hào rằng khả năng làm việc của chúng ta tăng triển lên nhi 'àu. Hả? - Ngài lại vỗ nhẹ vào vai Hoàng Xanh bằng những ngón tay tráng h 'ông như những ngón tay của một người đàn bà nhàn rỗi.

Hoàng Xanh vẫn ng 'à cứng đơ. Đây là l'ân đ'àu tiên hắn được mời riêng tới nhà thiếu tướng tư lệnh. Thực ra hắn có xúc động nhưng chẳng cảm thấy thú vị gì. Một con bài đang c 'ân dùng nên ông ta nâng niu vỗ v ề vậy thôi. Hắn sớm biết đi 'àu đó. Cũng như từ ngày trở v ề đây, hắn đâm có thói quen hướng suy nghĩ của mình vào phía trong, và không ngớt tự nhận thức, tự diễu cợt mình. Bàn tay thơm nức nước hoa của viên đô trưởng đặt lên vai không làm cho hắn khỏi dửng dưng. Yên tĩnh! Hừ! ông nói đùa đấy chớ? Các vụ quấy rối nhỏ nhặt à? ông lại cố làm ra vẻ lãng mạn r 'ài. Làm gì có cái thứ yên tĩnh theo ước muốn đó. Tôi đã từng ở với họ, tôi biết hơn ông! Dù còn một người họ cũng chẳng bao giờ để cho ông yên tĩnh đâu. Và nếu, hắn hơi tránh người ra khỏi cái bàn tay ấy, yên tĩnh thực sự thì ông đã hất tôi ra ngoài sình r 'ài. Được phong hàm thiếu tá, được thỉnh thoảng đặc cách làm việc trực tiếp dưới quy 'àn ông khỏi c 'àn qua một phòng ban, một tổng nha nhạt nhẽo nào cả, tôi hiểu đâu đã hẳn là một đặc ân. ông muốn

nắm chặt tôi, khống chế tôi và vắt nặn tôi cho kiệt nước để khẳng định chỗ đứng của ông trước người Mỹ thôi. Tôi chỉ là phương tiện trời cho để ông đạt khát vọng quy ền chức và sự cư nhàn trong binh nghiệp. Chúng ta c ần nhau, kiếm chác ở nhau, vậy thì chố nên vỗ v ề giả tạo nhau như vậy. Hôm nay ông gọi tôi tới đây chắc không phải chỉ để uống rượu, hút xì gà, bởi vì chỉ có vậy thì cái thứ tôi không bao giờ ông dòm tới. Nhưng cũng không sao! Đây là buổi cuối cùng tôi hội kiến với các ông, là buổi cuối cùng tôi hành sự theo trách nhiệm một thiếu tá an ninh. Ngày mai, vâng ngày mai, các ông sẽ nhận được đơn xin nghỉ việc của tôi. Nào có việc gì nói đại đi hỡi con người khôn khéo và trơn truội kia! Hắn nghĩ vậy và ngửa cổ lên tr`àn nhà thở khói.

Thằng láu cá! Có vẻ hiểu được cái kiểu cách lơ đãng đó của Hoàng Xanh, viên thiếu tướng đặt ly rượu xuống giọng thoắt trở nên đày uy quy ền.

- Ta vào việc! Mời ông giám đốc cho biết tình hình những tu ần qua.

-Rõ!

Viên giám đốc g`ây như một cây thánh giá vội loạt xoạt giở giấy tờ. Toàn thân ông ta, từ đôi mắt đến bộ sắc phục đ`âu toát ra vẻ lạnh lẽo.

- Thưa thiếu tướng! Ngoài những vụ cướp giật, giết người, buôn lậu thông thường, tháng r 'cũ đáng kể là ta đã bắt được một nhóm sinh viên âm mưu khích động biểu tình ở Vạn Hạnh. Chúng khai tự hành động, không có ai đứng ra tổ chức.
- Bậy! Hết sức bậy! Bọn trẻ này không trị đến nơi đến chốn thì hậu họa v ềsau khó trừ. Số nhân viên của ông vừa đi thụ huấn ở Mỹ v ềđâu? Cho họ tiếp xúc với bọn này. Cứ thẳng tay miễn là được việc.
- Dạ! Một vụ ném tạc đạn theo xe sĩ quan Mỹ ở đường H ầng Bàng, chi ầu ngày 8 tháng 12 chưa bắt được.
- Ném tạc đạn hả? Lại không bắt được à? Phải bắt bằng được! Treo cổ lên! Bêu xác giữa chợ chúng mới sợ.

- Dạ! Ngày hôm qua có ba người đàn bà đóng giả ba ni-cô lấy cớ đi lễ chùa đã lén đặt bom vào chiếc xe của ông tổng trưởng dân vận và chiêu h ồi.
  - Biết! Kết quả?
  - Bắt được một. Không chịu khai gì.
  - Bắn! Bắn ngay! Ni-cô thật cũng bắn! Loạn hết cả r 'à sao. Tiếp?
  - Da! Thêm một vu nữa ở...

Viên giám đốc cứ đ`âu đề rơi từng tiếng nhỏ giọt trong khi ngài đô trưởng càng lúc càng sôi lên. Mấy cái khuy áo ngực của ngài nối nhau bật tung ra. Nghe chưa hết, ngài bỗng chuyển nét mặt r`âi cất tiếng cười đột ngột.

- Thôi đủ r 'ài. Tiếp xúc với ngành của các ông thiệt là nhức đ 'ài. Còn vụ nào ông ráng lo cho gọn Cảm ơn ông đại tá. Nhưng - Ngài xiết chặt ngón tay gõ gõ xuống bàn - Thế nghĩa là Việt cộng vẫn còn lảng vảng ở đâu đấy. Những vụ vừa r 'ài không thể nhắm mắt coi là hành động tự phát được, ông Xanh thấy thế nào? Không còn cách nào làm tiệt nọc được họ nữa à?

Hắn gượng cười.

- Thưa! Đi ầu đó tôi đã nói với thiếu tướng từ lâu. Họ sống dai lắm. Chết chóc chỉ làm họ dừng lại chứ không thối chí.
- Thế còn ông, ông thiếu tá thiếu tướng cắt lời Những điểm nằm trong màng lưới của ông sao r 'ài?
  - Thưa, bình thường.

Ngài tư lệnh hơi nhăn trán lại trong khi tròng mát sâu hoắm của viên đại tá rọi thẳng vào mặt Hoàng Xanh. Từ đ`àu tới giờ, ông ta không nhìn ngó qua hắn một làn. Đại tá không hài lòng khi thấy hắn cũng có mặt trong cuộc bàn luận hôm nay. Hắn là cái gì? Một thứ lộn sòng không hơn không kém.

Vậy mà còn ra cái bộ khinh khỉnh bất c`ân. Bình thường! Hừ! Nếu mi mà ở dưới quy ên thì ta...

- Yêu c'àu thiếu tá nói rõ hơn Đại tá nói lạnh Nếu chỉ là vẩn đ ềbình thường thì chắc thiếu tướng không gọi chúng ta tới đây.
- Tôi hiểu, thưa ông cảnh sát trưởng! Hoàng Xanh không thay đổi nét mặt và cố ý dùng chữ cảnh sát trưởng thay cho chữ giám đốc. hắn thấy dấm dứt trước cái nhìn lóc da lóc thịt của viên đại tá khét tiếng tàn bạo này. Một tên đao phủ không hơn không kém. Chính hắn cũng không lấy làm thích cuộc hội kiến chán ngát và vô bổ này. Chỉ toàn một thứ tán dương nhau rỗng tuếch. Hắn đang muốn tránh né, muốn được yên tĩnh một mình. Tuy vậy, vào những giờ phút cuối cùng, nếu được như thế, hắn cũng muốn chứng tỏ cho ngài tư lệnh nhìn nhận hết khả năng hoàn tất bổn phận của mình, ít nhất thì cũng không đến nỗi thô thiển và bất lực như tay đại tá Thực thi lệnh của thiếu tướng, tôi đã cho tăng cường phong toả ở tất cả những mục tiêu chúng có thể hoạt động nhân ngày lễ kỉ niệm. Tin tức từng giờ đưa v ềkhông có gì đáng lo ngại.
  - Cả khu vực làm lễ?
- Dạ! Cả khu vực đó. Người của tôi cho biết: Ba hôm nay, xung quanh cư xá và toà hành chính không có bong một người lạ mặt nào lai vãng ngoài số người vẫn thường xuyên ra đó.
  - Toà hành chính hôm tới vẫn làm việc chứ?
- Dạ! Để tạo một vành đai phòng thủ liên hoàn. Nếu đóng cửa đối phương dễ có cơ hội đột nhập hơn.
- Tốt! Tiếp đi! Nhưng khám xét phải hết sức cấn trọng. Trừ ngày hôm qua có một người đàn bà mặc áo dài, không rõ mặt, không rõ họ tên ra đó đọc sách một lát r 'ài v 'ê. Hôm nay không thấy quay lại. Đ 'ông thời tất cả nhân viên trong cư xá và toà hành chính, tôi đã cho rà lại một làn, không có gì khả...

- Khoan! Một người đàn bà à? Phải hết sức thận trọng. Nếu mụ ta quay lại, ông nên chú ý cho theo dõi ngay.

Biết mà! Đưa cái chi tiết này ra làm quái gì cho r ây rà.

- Ông xem lại nhân viên của ông có làm ăn tắc trách quá không. Vậy không được đâu. Các ông nên nhớ bọn họ không bao giờ bỏ qua ngày lễ này. Nó như một ti ền lệ r ồi. Nếu không phá được lớn thì quấy rối nhỏ, nhưng thế nào họ cũng phá. Sự xuất hiện của người đàn bà này chắc chắn không phải là vô cớ. Nó rất trùng hợp với chủ trương sử dụng vai trò đàn bà làm nhiệm vụ xung kích tác chiến mới đây của họ. Tôi khuyên các ông nên hết sức thận trọng. Cũng chính vì thế mà hôm nay tôi mời các ông tới đây.

Hoàng Xanh không biết trả lời sao. Hắn không ngờ bữa nay lão thiếu tướng bảnh bao này lại có nhi `àu ý kiến cụ thể và khá thong minh đến thế. Tệ hại hơn nữa là những ý kiến của lão lại trùng hợp với suy nghĩ của hắn mà hắn không muốn nói ra, hay không muốn nghĩ tới. Nói tới người đàn bà là hắn không thể không nhớ tới cô chủ tiệm may Thanh Nhàn, và gã đàn ông bán thuốc nam... Hay là gã không phải là kẻ bán thuốc? Hắn giằng mạnh mình ra khỏi ý nghĩ ghê gớm ấy.

- Theo tôi, viên đại tá gật gù, không mấy ai lại chọn cái nơi người Mỹ đi lại 'cn ào như thế để đọc sách, nhất là người đó lại là đàn bà. Đàn bà con gái nước ta vốn không ưa người Mỹ, nếu có dịp là họ tránh né.
- Đ`ôngu! Hoàng Xanh chửi cứng trong đ`âu như vậy nhưng dù muốn hay không, hắn cũng phải thừa nhận lí lẽ của viên đại tá này khá chính xác. Hắn chuyển giong nhưng ân giấu một chút giễu cơt.
- Tôi xin ghi nhận ý kiến ông đại tá. Nhưng muốn loại trừ tất cả những hiện tượng ngẫu nhiên đó thì chỉ còn cách ngăn đường, lập vành đai rộng ra như dinh tổng thống hoặc cho dời luôn cả cái toà hành chính quận đi mới họa may.
- Thiếu tá nên chú trọng hơn nữa đến đi ầu nhận xét của ông giám đốc Ngài thiếu tướng nghiêm mặt Chính thiếu tá cũng cho rằng bọn họ không

chịu dừng lại kia mà. Ông Xanh! ông có khi nào chợt nhớ đến người đàn bà ông nghi là vợ của tên Ba Xuân và... kẻ bán thuốc ấy lại chính là... Chúng ta đã nhất chí với nhau v ềcái mười ph ần trăm ma quỷ đó r ầ, ông còn nhớ đó chớ?

Hoàng Xanh rùng mình. Thế là rốt cục lão ta cũng nói trúng suy nghĩ của mình. Đ 'ôcáo già!

- Thưa thiếu tướng! Không bao giờ có chuyện đó. Và dù cho có chuyện đó đi nữa thì -Giọng hắn thoát trở nên gay gắt Sau cái chết của ch 'ông nó hoặc là đ'ông chí của nó, con đàn bà này sẽ chỉ còn là một cái xác vô h 'ôn, hoàn toàn không đáng ngại. Từ nay tới thứ bảy, chỉ còn có hai ngày nữa, có tài thánh chúng nó cũng không chuẩn bị kịp. Không thể có chuyện đó. Xin các ngài cứ tin ở tôi. Tin ở tôi. Cứ phải tin ở tôi...
  - Ông thiếu tá cứ bình tĩnh ngài tư lệnh nhắc.
- Vâng! Hắn chợt thấy mình quá lố, vội ghìm giọng xuống và hắn không ngờ mình lại nói những đi ầu không định nói, những đi ầu đang còn nằm trong sự sợ hãi vấn vơ Cái thiết yếu mà ông đại tá không nói đến là ngay từ bây giờ ta phải tăng cường hệ thống phòng thủ từ xa. Tức là phải phong toả tất cả các ngả đường vào thành phố, chú trọng hướng đông bắc. Thông thường bọn chúng bao giờ cũng để sát ngày mới đưa lực lượng và vũ khí từ ngoài vào. Đi ầu này các ngài có thể tin ở tôi.
- Đúng! Tôi tin ở thiếu tá Ngài đô trưởng cười và đưa mắt cho viên đại tá đày ngụ ý -Có ai hiểu đối phương hơn ông đại tá nữa, phải không ông giám đốc? Tôi yêu c ầu hai ông hãy sát cánh nhau trong vụ này. Thời gian chẳng còn mấy nữa: Bốn mươi tám tiếng đ ầng h ồ, ngắn lắm. Nào! Nâng cốc. Nào, xin mời các vị. Chúc mừng sự cộng tác của chúng ta chúc sư yên tĩnh của Sài Thành chúng ta.

Vì Sài Thành hay vì cái lon trung tướng sắp tới của ông? hắn cười nhạt nhưng cũng đưa cái ly lên miệng nốc một hơi cạn sạch.

Chỉ còn hai ngày nữa... C'âu mong cho mọi sự đ'âu an toàn trot lọt. Ra khỏi phòng đô trưởng, Hoàng Xanh l'ân r'ân tính toán. Nhưng vẫn còn hai

ngày nữa mà. Hắn cân nhác lại toàn bộ những chi tiết đáng đ ềphòng. H ời nãy nổi tự ái hắn nói mạnh vậy thôi chứ thực ra con người thứ hai của hắn cứ luôn luôn thảng thốt không yên. Kì lạ! Đáng lẽ mình phải hiểu hết chúng nó r ời mới đúng chớ, vậy mà nhi ều khi lại không hiểu gì cả. Con mắt màu xám tro của người bán thuốc lại lửng lơ trước mắt hắn: "Một thằng phản trác như mày thì không bao giờ hiểu hết được cái gì...Mày sẽ phải trả giá cho tất cả những gì mày gây ra..." Hắn nhám nghi ền mắt lại. Ngày mai! Đúng, ngày mai hắn sẽ đích than thị sát ngả đường chính vào thành phố và khu vực làm lễ, cái khu vực mà sự an toàn của nó sẽ đảm bảo sự yên ổn suốt những năm cuối cùng còn lại của đời hán.

Nhưng chậm mất r 'à! Sau buổi chi 'àu hôm qua, chị đã quyết định bằng bất cứ giá nào cũng không quay lại vườn hoa ấy nữa. Người trong phố thấy cô chủ tiệm may hôm nay ở nhà cả ngày. Trên bàn may nhi 'àu loại vải được cắt ra máy vào liên tục theo các cỡ khác nhau trên quyển mẫu mới nhất từ Pháp nhập sang. Như mọi ngày cô chủ tiệm tiếp các khách hàng vẫn nhã nhặn duyên dáng và pha một chút bận rộn. Người tinh nhất cũng không thể nhận thấy một chút xao động khác lạ nào trên mặt cô. Mải suy nghĩ chị không để ý thấy một người đàn ông đang đứng nhìn chị từ lúc nào trước cửa. Chị giật mình nhận ra đó là Hải, người thanh niên đi xe pho đến tìm chị bữa trước. Hải vẫn đứng nhìn chị vừa tò mò vừa đăm chiêu lạ lẫm. Sự xuất hiện đột ngột của người nhạc sĩ khiến chị sống lại nỗi khủng khiếp của cái buổi sáng nghe tin anh chết. Trời!... Lại có đi 'àu gì ghê gớm đến nữa đây? Hay là anh vẫn... Chị h 'à hôp mời nhạc sĩ vào nhà.

Vừa ng 'à xuống, đưa tay vuốt món tóc xoã xuống đôi mắt đờ đẫn đến dài dại, Hải nói luôn:

- Tôi và ông già tôi lại to tiếng với nhau.

Trời! Con người kì cục chưa? Chị mim cười, nén một hơi thở ra.

- Anh uống tạm chén nước. Từ bữa đó đến nay, tôi chưa đến tạ ơn anh chi được.
  - Còn ba ngày nữa tôi sẽ vào lính Anh lại đột ngột nói.

- Vào lính? Tôi tưởng cụ nhà...
- Chị Nhàn Anh sốt ruột ngắt lời Trong nhà còn ai không?
- Không! Má tôi dẫn thẳng nhỏ đi chợ. Có gì không anh... Chị hỏi mà thấy ngột ngạt cả người. Ngay từ lúc thấy anh, chị đã hết sức mừng. Chưa c`ân biết anh đến để làm gì nhưng thấy anh là chị như nhìn thấy hình ảnh yêu thương của người ch 'ông. Lúc này thấy vẻ bí mật hiện rõ trên nét mặt của anh, tự dựng chị lo lo.
- Còn người giúp việc? Anh nhìn quanh quất Chị đừng ngạc nhiên. Tôi đã tới đây hai l'ân nhưng thấy đông lại v'ề.
  - Bả cũng v ềr à. Có việc chi không anh? Chị bắt đ àu nôn nóng.
- Không có việc chi cả. Tôi không thích đi lính. Thế thôi Anh nhăn mặt lại lắc đ`âu -Đó là một b`ây đàn khốn khổ do bọn người nhi 'âu khát vọng xấu xa chăn dát. Tôi là một nhạc sĩ, tôi không muốn c'âm sung, tôi phản đối.
  - Tôi nghĩ anh là một nhạc sĩ có tên tuổi.
- Không ăn thua. Không thấm gì với lựu đạn cay và xà lim cả! Anh ngửa mặt lên trời, đ ầy vẻ đau khổ Suốt đời tôi chỉ muốn lang thang đó đây ca hát, muốn cùng với nhân dân tôi kêu lên nỗi thống khổ của cuộc chiến dằng dặc và vô nghĩa này. Chính vì thế mà họ muốn bịt miệng tôi.
  - Thế ba anh có biết đi `àu này không? Chị bị cuốn vào câu chuyện.
  - Tôi không cho ổng biết. Biết có ích gì.
  - Nhưng tại sao ba con anh lại to tiếng với nhau.
- Tôi muốn ổng đứng ra can thiệp, ổng lại giàu tự ái, lặng thinh, `ông la tôi là thẳng chỉ biết than vãn, than vãn một mình không đủ còn bắt người khác than vãn theo mình bằng những bản nhạc chảy nước, `ông không muốn khom lưng c`ài cạnh ai, ổng mặc kệ tôi. Đến khi tôi không c`àn đến

ổng nữa, tôi chấp nhận đi lính thì ổng lại nổi xung. Thế là cha con tôi to tiếng. Thát khốn nan!

- Nhưng sao anh lại đến kể cho tôi? Tôi có giúp gì được cho anh đâu.

Anh nói gọn lỏn.

- Tôi đến để chị bày cách cho tôi lên Xanh.

Nhàn giật mình. Chị hoàn toàn không ngờ anh lại yêu c'âu đi ều đó. Tâm trạng thực hay là... Chị gượng nhẹ.

Anh Hải nói chi tôi không rõ. Lên Xanh ư? Tôi không biết nơi đó. Tôi nghĩ có lẽ anh l'ầm.

- Tôi không l'àn! - Anh nhăn nhó, nói như người bị đau răng - Chị đừng giấu tôi. Tôi biết, chị là người của phía bên kia - Anh nằn nì - Chị Nhàn! Chị giúp tôi được ra với họ. Tôi... Tôi chịu được khổ cực mà. Sống thế này ngột ngạt lắm. Chị... Chị tin tôi đi. Nếu tôi có ý gì thì khi nào tôi lại chuyển lời của người ấy đến chị. Tôi phải đi khai báo mới đúng chứ, biết đâu với cái công bẩn thỉu ấy, tôi lại chẳng được miễn quân dịch. Tôi làm nghệ thuật, tôi có độ nhạy cảm để biết người ấy và cả chị nữa là ai. Đằng nào cũng vùi thân vào khói lửa, chị cho tôi chọn hướng bên kia, có lí hơn.

Ra thế đấy! Chị cúi xuống vạch những đường phẩn mờ nhạt lên mặt bàn. Tâm trạng những con người như thế này, hàng ngày đi đây đi đó, chị gặp không thiếu. Mỗi người biểu hiện dưới một dáng vẻ khác nhau. Một số ít tìm được lối thoát, còn phần nhi là là bỏ mặc cho cuộc sống nổi trôi để r là chấp nhận những kết cục tró trêu hoặc bi thảm. Hai Băng Giá là một thí dụ. Chị tin Hải, mến Hải là người bộc trực, có tài năng, có tâm huyết và v là khía cạnh riêng tư, chị thấy gàn gũi với anh. Cũng bằng sự nhạy cảm của người lính sống nhi là năm trong lòng địch, chị không nghi ngờ anh là mật vụ, là người của sở an ninh cài vào để dò la chị. Nhưng trận đánh sắp tới không cho phép chị nhân nhượng với mình. Hơn bao giờ hết, chị hiểu, phải có quyết đoán khoa học trong suy xét và lập luận. Chị ngầng lên, mắt không biểu lộ tình cảm gì.

Nếu anh biết chắc tôi là người của phía bên kia thì đến đây anh không sợ liên lụy sao?

- Nếu sợ, tôi đã không đi tìm chị sáng hôm ấy.

Chị thấy lòng mình m'êm lại.

- Cảm ơn anh nhi `àu... Nhưng anh Hải ạ! Rất tiếc là anh làm r `à. Tôi chỉ là một người máy may bình thường, tôi không biết gì v `êchính trị và quan hệ tôi với người ấy cũng là quan hệ... ti `ên nong thừa thiếu thôi.
- L'âm! Tôi mà l'âm được? Mắt anh trợn lên Trước khi bị bát đi, hình ảnh chị hiện rõ ràng lên trong đôi mắt của ảnh. Tôi có thể nhìn được đi ều đó. Tin hay không thì tuỳ chị. Mà qua cách nói của ảnh tôi biết chớ. Chỉ có mấy thằng đ'ôtể kia mới nh ần được thôi.

Chị thấy khó thở. Chị không thể nghe anh nói thêm v ềchuyện này được nữa. Chị làm bộ phật ý cắt ngang.

- Cái anh này sao kì vậy? Tôi với anh có thù có oán gì mà anh nỡ theo hại tôi. Anh muốn cho mẹ con tôi khốn khổ vì anh phải không? Anh đi đi! Anh mà còn nói năng lạp xạp như vậy nữa, tôi sẽ kêu cảnh sát tới bát đó.

Anh đăm chiêu nhìn chị một lát r'à thở dài đứng dậy.

- Đến bây giờ thì tôi thấy là mình l'ầm. Tôi tưởng khí phách những người bên kia các chị đẹp hơn kia. ít nhất cũng được như ông th'ầy bán thuốc nam đó. Không ngờ... Thôi được r'à! Tôi đi đây, chị khỏi phải nặng lời. Dù sao qua đây tôi cũng hiểu chị hơn. Xin lỗi đã tới quấy quá bà, bà chủ tiệm may!...

Không chào lại một câu, anh bước nhanh ra cửa, đ`âu cúi xuống.

Đột nhiên như có nhi `àu đợt song dâng lên từ bên trong chị khẽ gọi.

- Anh Hải... Anh ở lại một chút đã.

Hải lắng lặng nhìn lại. Giây phút ấy, trong con mắt mở to bu 'ôn bã của anh, chị bỗng tìm thấy một sự chân thành.

Chị thoáng nghĩ tới khối thuốc nổ đang c`ân chuyển chở vào nội thành ngay ngày mai.

Bữa nay nắng đep. Như thường thấy vào lúc xế chi ầu, trên đoạn đường Vũng Tàu -Sài Gòn, có rất nhi `âu xe con, xe máy chở những gia đình, những cặp tình nhân đi tắm biển trở v ề. Hải và Nga cũng có mặt trong dòng xe cô ấy. Chiếc Pho đen của ho phóng êm re với tốc đô vừa phải đủ cho gió mát từ những cánh đ'ông trống, những vườn cây trĩu quả ùa vào. Ra chi à mêt mỏi sau một ngày qu à nhau với nắng và song, Nga ngả đì lên vai Hải thiu thiu ngủ. Mái tóc cô tung bay vòn xoà vào cổ vào mặt anh. Anh mim cười bâng quơ. Hình như có cả mùi chôm chôm, mùi s'ài riêng chín ẩn trong mái tóc đó. Thế là ổn. Chỉ còn phải qua trạm gác cuối cùng ở đầu ô nữa là xong. Từ Long Thành v ề đến đây, như moi xe khác, xe anh đã ba làn bị dừng lai giữa đường khám xét nhưng moi chuyên vẫn diễn ra bình thường. Năm cân thuốc nổ, thứ cực mạnh giấu trong ruột tập bánh tráng đã khoét thủng ở giữa có phủ kín hai đ ầu đã khiến cho không một viên cảnh sát nào, dù soi mói nhất nghi ngờ. Hơn nữa ng 'à trên xe lại là một đôi trai gái đẹp đẽ, quý phái, nhất là cô gái với cái miêng cười kênh kiêu, với cái qu'àn soóc thể thao để lô cặp đùi tròn dài, rám nắng là một thứ giấy thông hành đắc dung nhất trong khung cảnh lấy ăn chơi phú quý làm thước đo giá trị này. Những kẻ khám xét có lẽ thích nhìn cặp đùi non của cô gái hơn là dòm ngó vào thùng xe.

Tuy lim dim mắt mà lòng dạ Nga lúc nào cũng nóng như lửa đốt. Mỗi khi có một chiếc xe nào đó phóng ngược lại hoặc có một chiếc xe Zeep, chiếc GMC trở đày lính nổ máy muốn vượt lên là cô lại thấy tim đập muốn vỡ ra. Cô có cảm tưởng tất cả bàn chân thiên hạ ai ai cũng xoi mói nhìn thẳng vào thùng xe sau của mình. Thậm chí họ còn mim cười chỉ trỏ vào đó nữa? Mỗi lần dừng lại ở một trạm gác có đám người mặc quân phục, đầng phục, sắt thép đầy mình, cô lại một làn thấy chân tay mình lạnh giá như chết thật rầi. Ng ti bên cạnh cô, người nhạc sĩ cũng hầi hộp không kém. Nhưng là đàn ông, anh nghĩ, số phận hai người hoàn toàn trông vào sự tỉnh táo và khéo léo của một mình anh. Mà anh lại không quen tỉnh táo

và khéo léo. Những bản nhạc, những cặp mắt ngước lên của khán giả, những đêm rượu vùi đ`àu khiến anh chỉ suốt đời say. Cô gắng chống lại mình, anh huy động toàn bộ nghị lực để có được sự bình thản c`ân thiết. Đôi lúc không làm chủ được mình, anh huýt sáo vang lên, tiếng sào chập chòn sai cả nhịp điệu. Tuy vậy xe vẫn tiếp tục lao đi với tốc độ bình thường.

Tối hôm qua sau khi ở nhà Nhàn v ề, anh đã theo chú bé bán thuốc lá rong đến một địa điểm cạnh h ồkhu cư xá Tam Đa để gặp chú Sáu. Trò chuyện một h ồi, chú cho anh Biết địa chỉ chất nổ ở Long Thành. Chú bày cho anh cách thức đối phó với tình huống xảy ra trên đường và dặn đi dặn lại anh hết sức chú ý cái trạm kiểm soát ở đầu ô, nơi thường có bọn ác ôn lảng vảng. Chú cũng sẽ có mặt ở đóvào giờ nhất định. Khi v ềanh mới c ần tay chú: "Chú có thật tin tôi không?". "Tin chớ! Không tin thì sao con nhỏ Nhàn dám cho người dẫn tới đây" Xúc động quá đến nỗi anh quên hết phải hỏi lại tất cả mọi chi tiết chú nói vừa r ồi.

Ngay sau đó, anh tạt vào hẻm Hòa Hưng, nơi Nga đang nghỉ tạm ở nhà bà cô. Trong long thấy hào hứng, anh tính chỉ định vào thăm một chút thôi và biết đâu, nghĩ đến đây anh cảm thấy lo lo pha trộn một cảm giác thú vị, ngày mai anh sẽ ngã xuống như một người chân chính...

Thấy anh vui, hoạt bát, khác hẳn thường ngày, cô gái gặng hỏi. Anh không nói. Chú sáu dặn r 'ài, đây là nguyên tác. Đến khi cô phụng phịu nói anh không yêu cô, anh coi cô không là cái gì trong lúc cô coi anh là mọi nỗi bu 'àn vui, là máu thịt, là tất cả cuộc đời, tin yêu tới nghẹn long, anh quên lời chú Sáu dặn, đã thông báo chính thức cho cô hay hạn quân dịch của mình và kể lại câu chuyện gặp Nhàn chi 'ài nay. Nghe xong cô khóc. Cô trách anh chuyện hệ trọng dường ấy mà không h 'èbàn bạc với cô, nhỡ xẩy ra đi 'ài gì thì sao? Cô trách anh tàn nhẫn, anh độc ác chỉ biết đến mình. Cuối cùng cô tha thiết đòi đi theo người yêu san sẻ mọi nỗi gian nan, nguy hiểm dọc đường và nếu c 'àn chết thì cô sẽ chết thay anh...

Và bây giờ cái xào chắn như con rắn khoang ở trạm gác cuối cùng đã nằm vát ngang trước mắt hai người. Phía trước, phía sau họ cũng đang có gàn chục cái xe bị ách lại. Người trên các xe bị lùa xuống hết. Họ thơ thần đi lại tản mắt khắp mặt đường. Mỗi tốp cả cảnh sát dã chiến, cả quân cảnh

từ đâu 'ôtới nhảy lên từng xe xét giấy, xét hang rất kỹ lưỡng. Tất cả mọi đ 'ôđạc đ 'àu bị lật tung, tháo gỡ, đ 'ônhỏ thì khám trên xe, đ 'ôto thì thảy xuống đường. Tất cả mọi ngóc ngách trên xe được mở ra... Đã có tiếng một vài người kêu rên.. Mặc! Mọi thứ vẫn cứ bị bới tung. Lui ra! Xê ra! Đứng làm gì đó? Cái gì đây? của ai cái này, đưa xuống! Cái này nữa. Không được!... L 'âm lì, náo loạn, om sòm... Mười phút sau, chiếc xe đỗ đậu trước đã bắt đ 'àu nổ máy... Chiếc TAXI thứ hai... Kế đến hai chiếc xe Lam... Còn cách một chiếc nữa là đến lượt chiếc Pho đen của anh. Thời gian như đông đặc. Cô gái nhìn trộm sang Hải. Anh vẫn tựa lưng vào đ 'àu xe, cô làm bộ ung dung ngậm thuốc nhưng ngón tay cứ búng tàn lì 'ân li 'ân.

- Xe ở đâu v 'ê?

Một tiếng hỏi đổ r`âm r`âm trên đ`âu họ. Anh cố trẫn tính và nhìn tháng vào người cảnh sát dáng chừng là tốp trưởng đang đứng sững trước mặt, trả lời chỏng lỏn.

Cấp.

Có vẻ lấy làm lạ vì lối trả lời ấy, viên cảnh sát nhìn vào mặt Hải một chút r ã khoát tay.

Xét!

Trong khi hai, ba nhân viên khác, người nhanh nhẹn mở cửa xe chui vào, người xét nét đi vòng quanh nhòm ngó trước sau, viên tốp trưởng đi đến trước họ, vẫn cái giọng trịch thượng.

- Phi 'ên anh chị cho xem giấy.

Lại xem giấy! Cái đó quá quen r ã, không ngại. Cái ngại nhất là tiếng giày nặng n ềđang từng bước tiến d ần lại phía thùng xe. Nga run run mở bóp lấy giấy căn cước. Nếu nó tháo gỡ, lục tung tập bánh tráng lên thì sao? Nga định đưa đẩy nói một câu gì đó. Làm một cái gì đó như ở các trạm trước nhưng khôn nỗi môi miệng khô xác, cố nói cũng không ra lời. Tiếng giở giấy sột soạt r ීã tiếng viên nhóm trưởng vang lên bên tai cô.

- -Anh là nhạc sĩ Tr`ân Nam Hải?
- -Có chi không ông? Giọng Hải vẫn cứng rắn một cách giả tạo.

Viên cảnh sát mim cười, chìa thẳng bàn tay ra.

-Nghe danh nhạc sĩ Tr ần Nam Hải đã lâu, nay mới được biết mặt. Rất hân hạnh.

Thừa cơ, Nga lại được điệu bộ đỏng đảnh.

- -Hóa ra ông cảnh sát cũng có thì giờ lưu tâm đến âm nhạc. Ai bảo trong bộ sác phục chỉ có những trái tim... sát thép.
- -Dạ! Chúng tôi cứ hay bị hiểu l'ân một cách đau khổ thế thưa cô Tiếng nói của viên cảnh sát có râu quai nón véo von hẳn đi và tất nhiên, con mắt anh ta cũng không thể dừng lại trên bộ đùi cô gái chút xíu.

Cho chúng tôi đi thôi chớ. Tối nay anh có suất hát ở câu lạc bộ Tao Đàn. Nếu rảnh, vợ ch `âng tôi rất vui mừng được đón tiếp ông. Chà! Chỉ còn một tiếng nữa mà ảnh chưa lịp ăn uống gì!

-Trời! vậy hả? Sao ông bà không nói từ đ`àu. Ê! - hắn khoát tay - Có gì không?

Người cảnh sát tuổi còn trẻ đang lay hoay ở phía sau đứng dậy phủi qu'ần.

- -Toàn trái cây với bánh tráng, thưa chuẩn úy. Để tôi coi kỹ lại.
- -Thôi coi vậy được r'à. Xe của nhạc sĩ Nam Hải đó. Cho qua! Tiếp xe sau! hắn quay lại hơi nghiêng đ'àu bắt tay Hải. Những người lính ven đô chúng tôi chờ nghe những bản nhạc mới của ông. Và nghiên đ'àu thấp hơn chút nữa v'èphía Nga. Chào bà!

Nắp thùng xe sau giông xuống một cái ình! Tiếng động nặng n`êđó khiến hai người nhẹ tênh hẳn đi. Họ rất muốn ngay lúc đó, trước mũi tên cảnh sát đang học đòi lịch sự đó trao cho nhau một nụ cười. Mấy giọt m`ô

hôi đang khô d'ân trên cái chop mũi xinh xinh của Nga. Chính cái lúc Hải định cho xe nổ máy thì bắt chợt có một người mặc thường phục, đội nón rộng vành từ nãy vẫn đứng thờ ơ bên vệ đường bây giờ tiến đến giơ tay ra.

-Khoan! Xin chờ một chút! ông Hải chắc còn nhớ tôi?

Cả hai người cùng vội vàng nhìn lại và đ`âu giật mình. Người đó không ai khác ngoài viên thiếu tá bữa nọ đến bắt người bán thuốc trong nhà họ. Bị bất ngờ, Hải trả lời ríu cả giọng.

-Dạ nhớ. Bữa nay ông cũng ra thực thi công vụ ở đây?

Hoàng Xanh lắc đ`âu cười.

-Công vụ gì đâu. Ng 'ài bàn giấy mãi, chi 'àu nay tính đi dạo một chút cho đỡ nhớ cái nâng ngoại ô.

Nắng ngoại ô. Nói nghe như ngon lành chưa? Mi vừa đi giết người ở đâu v`êvậy? Một cảm giác tởm lợm đùn lên trong ngực anh. Nhưng cũng nhờ cảm giác này mà anh mất hẳn vẻ lung túng. Anh cố tạo một nụ cười xã giao.

Ông thiếu tá lãng mạn quá! Đã biết nhà, bữa nào mời thiếu tá lại chơi, ta cùng đi dạo. Chào ông!

- Ây chưa! Chưa xong đâu ông nhạc sĩ thân mến ạ!

Hoàng Xanh vẫn cười cười nhưng mắt hắn chuyển thành màu nhựa đường xám sẫm. Không hiểu sao bất cứ cái gì làm hắn nhớ lại con người ấy, đôi mắt ấy là hắn không chịu nổi. Lúc này đây, cái cười xã giao của người nhạc sĩ cũng làm hắn điên đầu. Cười gì? Chính nó đã giở giọng ngăn cản không cho bát người ấy đi. Nỗi ám ảnh, không đâu lại dồn về Ô, coi chừng biết đâu lại chẳng có sự đồng lõa bên trong? Một giây liên lạc vô hình? Cớ sao vô cớ hắn lại chọn đúng nhà đó mà chạy vô?... Phải xóa! Xóa hết! Xoá càng nhi ều càng tốt. Hắn lạnh mặt vẫy viên nhóm trưởng cảnh sát lại gần.

- Xe này đã khám kỹ chưa?
- Da, kĩ.
- Các anh làm ăn sơ sài lắm! Kiểm tra thật tỉ mỉ, không trừ một ai hết. Chúng nó sẽ cắt cổ các anh ở cái xuẩn ngốc đó. Xét lại!
  - Dạ! Đây là xe của ông nhạc sĩ Tr ần...
  - Nghị sĩ cũng xét!
- -Rố! Viên chuẩn úy hơi sượng mặt lại. Rõ ràng cách cư xử thô bạo của Hoàng Xanh làm cho hắn bị bẽ mặt trước đôi vợ ch 'ông nhạc sĩ tài hoa, nhất là trước cô gái xinh đẹp này. Hắn lừng khừng đi lại phía thùng xe lôi các thứ ra qu 'âng xuống mặt đường... Hai gói chôm chôm đựng trong bịch giấy bóng nằm đỏ rực bên bánh xe... Vài quả s 'âu riêng nứt vỏ được tiếp tục lăn đến nằm k 'ê... Bàn tay viên chuẩn úy lu 'ôn vào sợi dây gai buộc xung quanh tập bánh tráng chuẩn bị nhấc lên...

Hải đứng chết trân. Trong một thoáng, anh nghĩ đến chuyện nhảy đại lên xe cứ thể nổ máy lao đi. Cạnh anh, Nga trông nhợt nhạt như người vừa được cứu ở dưới nước lên. Thế là hết. Anh nhìn cái còng sắt han rỉ đang loằng ho ầng chụp lên đ ầu. Nhìn thấy những vết máu bàm đen trên tường nhà ngục... Tệp bánh tráng đã được nhấc ra khỏi thùng xe đặt xuống đất. Anh nhắm nghi ền mát lại...

Bỗng lúc đó, ở phía trước, ngay cạnh cái ba-ri-e, có nhi ầu tiếng người đang la lới om sòm. Một tốp cảnh sát ở phía sau chạy xô đến, tiếng nói vang lên to hơn.

- Mấy ông làm ăn gì kỳ cục quá trời! Có con heo kiếm gạo gỡ ra buộc vào mấy lần r à mà tới đây các ông còn bắt tôi gỡ nữa. cả nhà trông vào nó để kiếm chút lời mấy ông làm vậy khác nào trói tay tôi lại. Có mấy chục cây số mà già nửa ngày r à mà vẫn chưa v ề được tới nhà. Đó! Nó mổ r à đó! Các ông có muốn cứ tháo xuống phanh bụng ra coi cho kỹ r à buộc lại giùm tôi. Tôi không buộc nữa. Đi đứng kiểu này thà nghỉ cho khỏe.

- Ông già bớt bớt cái m`ôm đi chút. Làm cái gì mà la như bị lóc xương vậy? - Một tiếng khác chùm lên.

Người ta đổ xô đến đám cãi nhau mỗi lúc một đông. Hoàng Xanh cũng bị hút vào đó. Hắn đi nhanh ra giữa đường quát hỏi.

- Cái gì mà 'ôn lên thế hả?

Môt người lính chạy đến đập mạnh gót giày.

- Thưa, có một lão già chở heo phách lối không cho tụi tôi xét.
- Chở heo? Heo gì?
- Da! Heo mổ r ã.
- Heo mổ r 'à? Mắt Hoàng Xanh lóe lên một tia sáng khó thấy Giữ lại! Các anh giữ lại cho tôi.

Hắn vội rảo bước tới chỗ 'ân ào. Người lính quân cảnh cũng bươn bả chạy theo.

Trước sự việc ấy, người nhạc sĩ đứng ngớ ra phải đến một phút r à mới hiểu mình sẽ phải làm gì. Thừa lúc lộn xộn không ai để ý, anh nhanh chóng quẳng trả tập bánh tráng vào thùng xe, ập lại r à nương theo cái MAZDA đậu trước vừa nổ máy, nhấn ga lướt theo luôn.

Qua chỗ đông người, anh thoáng nhìn thấy khuôn mặt nhễ nhại m`ôhôi của chú Sáu đỏ gay lên...

Chiếc Pho đen chui qua c'âi chữ Y vừa lúc trời sấm tối. Đến một ngôi nhà chìa ra sát bờ rạch Bến Nghé đang bốc mùi hôi khẳm, chiếc xe dừng lại. Từ trong nhà, một người đàn bà đứng tuổi có vẻ đã chờ sẵn từ lâu chạy ra đỡ lấy tệp bánh tráng r'ã cùng với cô gái mang luôn vào trong. Dưới ánh điện quanh năm mù mờ của dãy nhà ổ chuột này, người ta thoáng nhận được khuôn mặt phúc hậu của bà thím phụ việc cho Nhàn. Chiếc Pho cua một vòng rất ngọt ở đầu ngõ r'ãi lướt nhanh ra đường Tr ần Hưng Đạo.

... Xe đã lọt gọn vào ga-ra mà Hải vẫn chưa thèm xuống. Anh ng 'à yên trên nệm ghế', duỗi chân duỗi tay thở phào. Thế là xong! Không ngờ sự việc lại kết thúc trót lọt mau lẹ đến thế. Lúc này đã ng 'à ở chính ngôi nhà của mình mà anh vẫn tưởng như đang còn mơ. Sau cả một ngày căng thẳng phập ph 'ông, giờ đây chỉ còn một nỗi vui thú lan tỏa khắp thân thể anh, vui thú hơn bất cứ một bản nhạc hay nhất nào vừa được anh hoàn tất. Anh cứ muốn ng 'à yên như thế này, mà chop mắt đi một chút. Vậy là trong ngày hôm nay, l'ân đ`àu tiên anh đã hành động với tư cách là một con người nghĩa hiệp. Kì lạ thay! Khác hẳn với những ngày qua, anh bỗng nghiệm ra hôm nay mình có những phút giây thanh thản thực sự trong lòng. Và ngay cả cái hạn quân dịch tu 'ân tới hay sự khúc mắc trong tình nghĩa cha con, cũng được anh nhìn nhận rạch ròi sáng sủa hơn. Anh bỗng cảm thấy hình như có một chút yêu mình.

Có lẽ Hải còn ng 'à như thế mãi nếu không có tiếng dép của giáo sư đang từ trên gác đi xuống. Cha đó! Ngay cả cha nữa. Tối nay sao cha cũng đáng yêu hơn. Anh mở cửa nhảy xuống, vừa đi ra vừa huýt sáo. ông giáo sư đã đứng trước mặt anh.

- Anh vừa đi đâu v`ê? ông nghiêm nghị hỏi. Đang vui Hải nhìn cha cười.
  - Thưa ba con tắm biển và ca hát ạ! Tuyệt lắm!
- Hừ, tắm biển và ca hát! Anh trả lời như một thanh niên đang sống trong một xứ sở tây phương nào đó chớ không phải ở đây. Anh có biết anh đang sống trong một hoàn cảnh, một xã hội như thế nào không?
- Dạ biết. Ba ngày nữa thì con sẽ vào lính mà con lại không muốn như vậy chút nào.
  - Cho nên anh lại than vãn để thêm dũng khí ra đi phải không?
- Có lẽ thế, thưa ba! Mà đâu có gì lạ. Ba thì nuối tiếc cái quá khứ xa xôi, còn con thì than thân trách phận cái hiện tại. Cũng vậy cả thôi. Chỉ khác một đi àu: người ta không bắt ba đi lính.

- Dạo này anh có vẻ ưa triết luận. Anh cam chịu à?
- Còn cách nào khác được. Chính ba cũng không muốn thay đổi kia mà. Ba không muốn nhỏ bé trước mặt ông đô trưởng thì con cũng không muốn nhỏ bé trước ba.

Con không c`ân ba giúp con đi àu gì nữa hết. Cứ mặc kệ con. Ba cũng đỡ nhức đ`àu mà con cũng đỡ mang tiếng là thẳng hèn đớn.

Anh dừng lại và chợt nhận thấy bữa nay anh đã nói với những đi à hết sức thẳng thắn nhưng trong lòng không có chút gay gắt nào cả.

Giáo sư im lặng như không muốn tiếp tục trao đổi nữa.

Ông ng `à xuống chiếc ghế đá đặt cạnh hòn non bộ.

 - Anh ng 'à xuống đây một lát. Tôi muốn nói chuyện với anh trước lúc anh đi. Đã bao giờ anh để cho tôi nói chuyện ngọn ngành, ra đ àu ra đũa với anh đâu.

Nhìn cái dáng già nua ng 'à giữa khu vườn xum xuê cây lá, anh bỗng thấy thương cha nhi 'àu quá! Anh muốn ôm lấy vai cha mà kể hết cả, nói hết cả những đi 'àu ấp ủ anh từ lâu. Không cha ơi! Con không t 'à tệ đến thế đâu. Con không chỉ biết đêm ngày kêu rên như côn trùng rỉ rả dưới chân tường đâu. Con cũng có suy nghĩ riêng, chí hướng riêng của con. Nhưng con m 'àm yếu, con không có thể tự làm được bất cứ cái gì hết. Con khiếp sợ cái gu 'àng máy khổng l 'ònày. Có thể từ nhỏ con sống ỷ vào danh tiếng của ba nên con sinh lười biếng, con không dám nhìn thắng vào mọi việc trên đời, con đùa giỡn với tất cả...Nghĩ vậy anh im lặng ng 'à xuống bên cha.

- Trước đây - Giáo sư tr`ần giọng - Trước đây tôi muốn hướng anh vào khoa học vì chỉ có khoa học mới có chân lí khách quan. Nó vượt lên trên cái xấu tốt của môi trường. Khoa học sẽ không làm vấn đục con người. Nhưng anh lại làm ngược lại! Cũng tùy anh. Có thể tôi lạc hậu, tôi nhìn mọi vấn đ`êtheo định kiến cũ kĩ như anh nói. Có thể tôi sống quá nghiêm khác với anh khiến cho anh e dè để mỗi ngày cha con cứ cách xa nhau. Và ngày

kia thì anh sẽ vuột khỏi tay tôi r 'à!... Nghĩ thế tôi bu 'àn lắm. Tôi già r 'à, tôi còn có gì nữa đâu... Chỉ còn có mình con - ông hỉ mũi - Con không nghĩ gì đến ba. Đêm ngày con chỉ lo quăng thân vào những trò phù phiếm. Ngày tháng đối với con người là vô giá vậy mà còn vất bỏ tất cả. Có thể con có tài, con được nhi 'àu người yêu mến. Nhưng yêu mến chưa hẳn có nghĩa là quý trọng. Người ta rất có thể yêu mến một trò tiêu khiển nào đó. Đáng lẽ con có thể làm được một cái gì đó khả dĩ hơn là đi vuốt ve những vết thương tấy mủ của thiên hạ để r 'à cuối cùng, chính con cũng bị tấy mủ. Chao ôi! Một thế hệ tật nguy 'àn... Không! Hai, ba thế hệ sẽ dễ dàng bị mất đi nếu cứ trượt trên cái đà này. Tật nguy 'àn mà không biết. Sống vô vọng để r 'à cuối cùng cam tâm làm vật hy sinh cho một cơ chế phi nhân.

- Không! Không hoàn toàn như vậy đâu ba ơi. Con chưa đến nỗi tật nguy ền đâu. Nếu ba biết rằng con vừa... Anh định buột m ềm kêu lên như thế. Anh nói, cái giọng vẫn không có chút gì là gay gắt.
- Theo con thì ba làm r 'ài. ở cái xã hội nhiễu nhương này, có cái gì t 'àn tại bên trên xã hội được đâu ba. Ba núp vào khoa học để lần trốn nhưng có trốn nổi đâu. Những sợi tóc bạc của ba đã nói rõ đi 'àu đó. Con lại mượn nghệ thuật để bộc lộ tâm sự nhưng bộc lộ với ai, hay r 'ài cuối cùng mình lãnh đủ. cả khoa học, cả nghệ thuật đ 'àu bị đi 'àu khiển một cách tàn bạo. Ba có thừa nhận rằng: không một dạng thức t 'àn tại nào trong lúc này có thể tự cho là đúng cả, một khi số phận con người không được bảo đảm, ngoài giá trị có thật của đ 'àng ti 'àn.

Giáo sư thở dài.

- Con lại tranh luận r 'ài. Con định tranh luận đến bao giờ nữa. Ngày mai, ở những cánh rừng ấm thấp xa lạ, nếu con bị ăn một viên đạn của người khác hoặc người khác ngã vật trước mũi súng của con thì thử hỏi ba còn muốn tranh cãi với con làm gì. Tất cả chúng ta bây giờ mắc cái bệnh nói nhi 'àu quá mà không làm...Thế là ông chuyển giọng Con không tự cứu được con một đi 'àu mà ba lo sợ, kể từ ngày má con mất đi.
- Tự cứu? Tự cứu thế nào thưa ba? Con muốn được nghe một lời chỉ bảo của ba.

Anh hỏi câu này với một giọng vui vẻ pha một chút thích thú. Anh không ngờ câu hỏi này đã làm cho cha anh nổi nóng.

- Anh, một người không còn trẻ dại gì, một người nổi tiếng nữa là khác mà lại hỏi ba anh một câu ngớ ngẩn như vậy à? Bọn trẻ con ngông cu 'âng các anh thường mè nheo bọn già này cổ hủ cản trở nhịp điệu sống của các anh vậy mà những đi 'âu đơn giản như vậy mà không trả lời được thì... thì... Thà anh cứ làm một cái gì đó để biểu lộ rõ chính kiến của anh hoặc giả như người bán thuốc hôm r 'à tôi lại thấy nhẹ lòng hơn. Dù sao, như vậy các anh cũng còn dám minh chứng được một đi 'âu gì đó có thể không đúng.

Ông dừng lại thở d`ôn dập. Hải bỗng thấy bốc nóng trong đ`àu. Không ngờ cha anh lại có được những ý nghĩ táo bạo đến thế. Anh hối hận đã chạm vào nỗi đau đớn nhất của cha, nỗi đau của những ý tưởng suốt đời không thực hiện được, nỗi đau của chính những câu hỏi vừa r`ôi mà ông vẫn chưa có cách trả lời. ông giận anh tức là ông đang thóa mạ mình. Tội nghiệp cha! Thì ra con chưa hiểu cha mà cha cũng không muốn hiểu con. ôi! Giá như ba biết con vừa đi đâu v ề?...

Một l'ân nữa anh lại muốn nắm chặt lấy bàn tay thân yêu đó mà nói thật tất cả.

- Hải tha lỗi cho ba. Dạo này th`ân kinh ba không được tốt. Vậy đó - ông ngửa mặt lên trời như dõi nhìn vào một hình bóng xa xăm - cả cuộc đời, tôi đã không biết tôi là ai. Nay lại thêm cả cuộc đời con tôi nữa. Nó là ai? Tất cả những cái đang t`ôn tại ngoài kia là ai? Là cái gì? Đ`âi ông rũ xuống.

-Ba!...

- Thôi được! - Ông đứng lên - Tôi đã nghĩ kĩ r ồi. Anh nói tôi không muốn nhỏ bé đi trước mặt mọi người, ít nhất là trước mặt ngài đô trưởng. Đúng! cảm ơn anh đã hiểu cha của anh. Nhưng tôi chờ cho đến phút cuối cùng mà anh vẫn không tự lo được lấy thân anh thì tôi là ba anh, tôi sẽ lo. Ngay hôm nay, ngay bây giờ, tôi sẽ tìm đến hắn. Sẽ đau khổ, sẽ vật nài, kể cả quỳ xuống nữa, nếu c ần, để xin cho anh được hoãn quân dịch. Ba anh có thể làm một việc hèn hạ để tránh cho anh khỏi làm một việc nhơ nhớp. Anh bằng lòng chưa?

- Ba lại nghĩ quần nữa r à. Con người như thế mà ba vẫn còn giao du được sao?
  - -Sao?
  - Chính ông bạn quý hóa của ba đã kí lệnh bát con vào lính đợt này đó.

Ông quay phát lại.

- Hả? Cái gì? Anh bảo sao?
- Lão muốn đẩy con đi khỏi cái Sài Gòn này vì không chịu được những bản nhạc của con đó.
  - Sao anh biết? Giáo sư quát lên.
  - Một người thân tín trong văn phòng của lão nói riêng với con như vậy.
  - Tao không tin!
- Tùy ba. Và con cũng xin thông báo thêm: ngay cả ba nữa, ba cũng có tên trong chính cuốn sổ đen của lão.

Giáo sư lặng đi một chút r à buông người ng à xuống.

- Trời! Thật khốn nạn! Trên đời này còn có thể tin vào ai được nữa?

Một lu 'âng đèn pha ô tô từ ngoài cổng bay vào cắt ngang những lời rên rỉ của ông. cửa mở. Một chiếc ZEEP lăn lạo xạo trên sân.

Hoàng Xanh từ trên xe nhảy xuống, gật đ`âu chào.

- Giáo sư vẫn được mạnh khỏe? Giáo sư còn nhớ tôi?

Ông nhìn sững vào mặt Hoàng Xanh một lúc r'à x'àn mặt xuống.

- Ông đến có việc chi? chắc lại có một ai đó chạy vào đây? Hay là ông lại đi tìm bản ngã theo lệnh của thượng cấp? Xin mời! Cứ bắt! Cứ giết!

Thỏa sức.

- Không! Tôi muốn gặp con trai của giáo sư có chút việc.
- Nó đây! Ông cứ tự nhiên. Xin lỗi, tôi mệt.

Không nói thêm một câu, ông bỏ đi vào trong nhà. Hoàng Xanh đến trước mặt Hải, cười nhạt.

Anh bỏ đi hơi sớm đó, anh bạn nhạc sĩ láu cá ạ! Còn cô gái xinh đẹp đi cùng anh đâu r 'à?

Từ lúc thấy hắn vào, anh đã chột dạ. Đã có việc gì xảy ra với Nga? Hay là chú Sáu bị r'à? Bây giờ nó đến tóm mình? Anh lại nảy ra ý định tìm đường tẩu thoát nhưng nhìn kĩ anh chỉ thấy có tên lái xe đi theo hắn nên cũng hơi yên tâm. Thấy hắn hỏi với cái giọng khinh khỉnh anh thấy khó chịu.

- Cô xuống nhà bà con r ã. Còn việc ở trạm gác h ã nãy, tôi bỏ đi sớm hay muộn là tùy tôi. Mấy ông đã xét kĩ r ã kia mà.
- Chưa đâu ông Hải ạ. Giải quyết công việc với ông già chở heo gàn dở ấy xong, khi quay lại ông đã đi r 'ài.
  - Và bây giờ ông có ý định xét tiếp? Mời ông! Xe vừa cho vào ga-ra.
  - Nhưng chắc tệp bánh tráng không còn đó nữa?
  - Dĩ nhiên. Cô mang theo xuống. chắc ông c'ân địa chỉ?

Hắn cười khẩy.

- Ông cởi mở lắm ông nhạc sĩ ạ! Tất cả những việc ấy làm bây giờ đều vô ích. Tất nhiên tôi không bao giờ có ý nghi ngờ ông. Chỉ là tiện đường ghé xem ông đã v ềchưa. Chào!

Nói xong hắn nhảy lên xe. Chiếc xe lùi lại. Đứng ở dưới, anh thấy đôi mắt hắn nhìn đăm đăm lên khuôn cửa số t ầng hai mà tối hôm nọ người bán

thuốc trèo vào. Nét mặt hắn b'ân th'ân.

Hải thấy trong lòng không yên. Hắn định giở trò gì mà tỏ ra khó hiểu vậy? Hắn phát hiện ra r 'à chẳng? hắn lỏng tay để giẳng bẫy? Anh thực sự lo cho Nga. Lúc này tìm đến chị Nhàn thông báo tình hình cũng không được mà đến Nga để nói cô hãy cẩn thận cũng không xong! C 'ài mong số thuốc nổ ấy đã được bà thím ém kĩ r 'à. Thì ra cái trò mạo hiểm này cũng không thật giống trong tiểu thuyết. Mệt đ ài óc ra trò. Vừa đi vào nhà anh vừa tự hỏi mình đang phải đứng trước một pha gay cấn gì đây? Chợt anh dừng lại. Trước mặt anh, ngay đ ài c 'ài thang, giáo sư đang đứng im lặng. Anh thấy ông nhìn anh với đôi mắt khác lạ...

Đáng lẽ quay v ề công sở, không hiểu nghĩ thế nào hắn lại cho xe đi luôn qua c'ài. Hắn thừa biết rằng tìm đến nhà con trai ông giáo sư lúc này là hết sức vớ vần và bẽ bàng nhưng hắn cứ đến. Cũng như bây giờ, hắn biết chắc sẽ chẳng tìm được cái gì ở cô chủ tiêm may bình dân này nhưng hắn vẫn cứ đi. hắn đi như bị xô đẩy bởi một lực th`ân bí nào đó dù có cố cưỡng lại cũng không được. Cái xô đấy của khuôn cửa t'âng hai, của ánh mắt người nhạc sĩ và của khuôn mặt người đàn bà đêm đó... Đúng ra sau cử tên mặt chi ầu nay khi con heo của lão già mắc dịch do hắn đích thân khám xét chỉ là một con heo rỗng ruôt không hơn không kém, hắn muốn rúc đ`ài vào một snach-ba nào đó cho đỡ trống rỗng, v ề công sở đóng kín cửa lại, hắn cũng thấy ớn. Đến ngôi nhà trong ngõ nhỏ sao? Khoan đã!... Thế là, như người mang chứng bênh mông du, hắn cứ mò mẫm lao thẳng đến những nơi mà hắn hoảng sơ, hắn cố tình quên đi. Mặt khác, ph an lí trí của hắn mách bảo cho hắn hay rằng: thẳng nhạc sĩ đó nếu có chở cái gì bí mật rất có thể hắn chưa v ềnhà. Nhưng nó đã ở nhà, bình thường và xấc xước. Vậy thì cứ đến con me thơ may có đôi mắt sâu hiểm như đôi mắt của đức me đ 'âng trinh ấy xem sao. Cũng rất có thể tập bánh tráng và đứa con gái có bô đùi nhìn muốn nhều nước miếng ấy đang ở đó. Thử xem sao. ở đời đã chẳng có những cái ngẫu nhiên làm nên đại sư đó sao.

- Chào chị! - Hắn bước hẳn vào trong nhà. Và quét mát rất nhanh một vòng khắp nhà. Không có ai và cũng chẳng có gì hết. Biết mà...

Trước khi hắn vào, chị đang nựng cho con ngủ. Từ giờ đến đêm chị còn nhi ầu việc lắm! Thằng bé mấy bữa nay đã ăn được, ngủ được. Bao giờ chị cũng ru con bằng cái điệu ru bu ần bu ần của những câu hát sông nước mi ần tây quê anh. Và mỗi lúc áp má vào mặt con, chị lại thấy hiện v ềm ần một cái hình ảnh cuối cùng của anh trong tòa nhà khắc nghiệt đó. Nên khi Hoàng Xanh vừa xuất hiện, chị đã nhận ngay ra mặt kẻ tử thù của chị. Trong phút chếnh choáng, chị đã nghĩ đến chuyện phải hạ thủ hắn ngay tại đây, ngay tại cái bàn thờ mà mấy hôm nay chị vẫn lặng lẽ thắp nhang cho anh. Tất cả sức nóng trong thân thể chị d ần hết ra mắt. Trước cái nhìn ấy, hắn bất giác dừng lại, hoảng sợ...Thấy má không ru nữa, đứa bé vặn vẹo rầ nhăn mặt lại chực khóc. Vô tình chị nhìn xuống con. Đôi mắt trong veo của nó làm dịu lòng chị lại. Cố không nhìn vào bóng dáng của hán, chị hơi nghiêng người quay đi vỗ nhè nhẹ và ru con.

- Chắc chị còn nhớ tôi? - L`ân này hắn hỏi nốt một câu không định hỏi.

Đứa bé vẫn rung trên tay, chi nhìn thắng vào hắn qua tấm gương to. Nó đây ư? Thắng phản bôi đã giết ch 'công chị đó. Nó đến đây làm gì? Nó còn muốn gì ở chị. Đôt nhiên chị nghĩ đến chuyển xe đi chở thuốc nổ của Hải. Hay là... Không! Với con mắt dò dẫm thế kia thì chưa có chuyên gì xảy ra cả. Nó vẫn đứng đó. Cái trán vuông... Cái miêng bờn bơt... Con mắt u tối... Chị lại nghe rộn rạo ở sống lưng. Biết chắc rằng chỉ c ần quay lại hỏi một câu, nói một câu gì đó thôi là cơn phẫn uất sẽ bùng lên ngay. Đó là đi ầu mà cái thẳng người đứng kia đang chờ đơi. Chị mím chặt môi bình thản cúi xuống mặt con. Đứa bé vẫn được rung đ'àu đ'àu trên tay me trong tiếng ru nhỏ dàn. Hình như không chịu nổi tiếng ru đó, không chịu nổi ánh mắt khinh mặt đó và có lẽ không chịu nổi cả b à không khí im lặng ngôt ngạt này, hắn h ầm hàm bước tới bên chị định nói một câu gì đó song lại thôi. Hắn đến đây để được hỏi, được nghe trả lời, hắn đến đây để chạy trốn sư im lặng kia mà. Hắn có muốn đến đây để phải đứng như bị thiêu cháy thế này đâu. Chị vẫn ru... Tiếng ru như cật nứa nạo vào tai hán. Bao nhiều ý đ ồ hỏi han, doa dẫm ma quỉ của hắn bị tiếng ru trong một lúc cứa nát hết. Cái đốm sáng trong mắt hắn tối d'àn... tối dàn và không nói thêm một tiếng, hắn lắng lặng đi ra xe. Tiếng ru bu 'ân bu 'ân xa váng vẫn đuổi theo hắn dai dăng... Trời ơi! Sao đi đâu cũng bị xua đuổi xa lánh như kẻ mắc bệnh cùi thế này hả trời.

- Cứt chó! Cứt chó chết!

Hắn ngoắt tay cho tên lính c`ân vụ mở hết tốc lực.

Tiếng xe Zeep vẳng xa r à chị mới ngừng hẳn tiếng ru. Bằng một phản ứng bản năng, chị vội lập cập ôm chặt con vào lòng. Thằng phản bội... Nó đến và đi, đen ngòm như th àn chết. Tội nghiệp con tôi! Trông chị bơ phờ hẳn ra như vừa trải qua một trận ốm nặng. Đến lúc này chị mới thấy rùng mình. Kìm chế một tình cảm thực sao khổ sở quá đi. Khổ sở hơn bất cứ một hành động c àn những nỗ lực phi thường nào khác. Những năm giấu mình trong lòng địch, chị đã nghiệm ra đi àu đó và khổ vì đi àu đó.

Nhìn đ 'âng h 'ô đã thấy muôn, chị b 'ân ch 'ân đặt con vào giường r 'âi đóng cửa hàng. Bên kia đường, tiêm hủ tiếu bán muôn cũng đã vãn khách. Chị tắt đèn r à chui vào mùng nằm cạnh con. Ngủ say đi con! Ngủ say đi con! Hơi thở ấm nồng của con phả vào mặt chi, chi không để ý nữa. Nhà trong bà má đã ngủ. Người già thường thiếp đi lúc chập tối để nửa đêm thức giấc tr`ân troc luôn cho đến sáng. Nằm chưa ấm chỗ, chị lại trở dậy ngay. Canh nhà, ông Tư xích lô máy cũng vừa v ềđang đổ nước rửa chân ào ào. Xa hơn nữa, dưới kia, sông Sài Gòn như cũng có đi ầu chi thao thức, vẫn đêm đêm b'ên bỉ vỗ sóng vào cù lao... Chờ cho tất cả xung quanh thật im ắng, chị nhón chân đi đến cái bàn ở góc nhà, quet diêm châm vào ngon đèn d'àu. Môt khoảng sáng mờ mờ tỏa ra. Mấy tiếng đ'àng h'ôlê thê trôi qua, chị chỉ mong chờ đến giờ phút này. Nghiêng đ`ài trên ngon đèn đã được vặn nhỏ, che kín chung quanh, chị run run lấy tờ giấy mỏng tang giấu kín trong ngưc ra. Tờ giấy mà chị đã cẩn thận nhét vào ngưc áo khi chua liên lạc trao cho chị h'à chi àu. Những nét chữ quen thuộc hiện d'àn... hiện d'ân ra dưới cuc xà bông chà nhe lên từng dòng...

Cháu N.

Tổ chức đã chấp nhận nguyện vọng của cháu, không kèm theo một kỷ luật nào hết. Phương án tốt! Cháu cứ tiến hành.

Chú T.

Nhìn tờ giấy đang lụi dàn trên lửa, mắt chị mờ đi...

Nét chữ thân yêu của chú Tư! Bao nhiêu tháng nay chị mới lại được đọc những dòng chỉ thị ấm áp đó. Thế là cuối cùng, chị cũng đã gặp lại tổ chức, gặp lại đ 'ông đội. Xúc động quá, nước mắt chị trào ra. cảm ơn chú! cảm ơn tất cả các đ 'ông chí đã tin cậy ở tôi. Trong cuộc đối mặt quyết liệt ngay mai, làm sao tôi có đủ được nghị lực nếu ở giờ phút này tôi vẫn cảm thấy lẻ loi.

Dòng sông dưới kia vẫn rì r âm vỗ sóng vào cù lao. Giờ này chắc những đ 'ông đôi thân yêu của chị vẫn chưa ai ngủ được. Giữa cái đô thành chen chúc hàng triệu người này, ai ngờ được có một nhóm người hết sức nhỏ nhoi vẫn thao thức cho trận đánh ngày mai. Hải và Nga đã v ềan toàn, như vậy đông tác cuối cùng đã chuẩn bị xong. Không ngờ mới l'ân đ'àu mà Hải và Nga đã bình tĩnh được đến thế. Thẳng phản bôi chưa biết kiểu chất nổ ém trong ruột bánh tráng nên nó đã bị lừa bởi con heo rỗng ruột của chú Sáu. Một thứ heo mà trước đây chắc đã có làn nó dùng để tải thuốc nổ vào thành. Bà thím chị đã cho nghỉ từ sáng chắc lúc này với khối chất nổ ấy trong nhà đang phập ph'ông nghe bước chân người lại qua. Anh trai của thím tập kết ra ngoài nghe nói đã trở v ềnên đêm nào thím cũng có ý chờ trông... Còn Lâm nữa? Giờ này ảnh đang làm gì? Con người thật đến hay, bao nhiều tính cách d'ôn tu vào một. Nghe chị, anh đã bớt đánh bạc, bớt tổ chức hành hung nhưng chắc ảnh vẫn đang ng à bên ly rươu? Uống đi! Nhưng uống ít thôi nghe! Ngày mai anh sẽ có nhi ều việc phải làm lắm đó! Sớm mai, tôi sẽ nói thật tất cả với anh. Nếu anh ngại ngùng thì cứ việc trở v'ê, muc tiêu ấy tôi làm một mình cũng được. Trong nhà bà má đang rên nhe. sắp tới giờ má thức r à. Thương má quá! Ngày mai con gái má đi vào nguy hiểm, má có biết gì đâu. Con không thể cho má hay được, má tha thứ cho con. Đáng lẽ con nói má mang cháu v ề Bến Tre tạm chơi mấy ngày nhưng thấy má bu 'ân bu 'ân con lại không nỡ. Má ơi! Nếu má biết ch 'âng con không còn nữa, biết được đêm đêm con ôm cháu khóc một mình, lặng lẽ giấu má tháp nhang cho ảnh thì con đỡ khổ được bao nhiều. Ngày xưa còn nhỏ, má hay đưa con đi chùa. Má dặn con ăn ngay ở thật, tốt bung với mọi người, lấy ơn đ ền oán, ra đường thấy con kiến cũng phải thương. Ngày mai con sẽ đi vào giữa trăm thẳng chúng nó, những thẳng người không thể lấy ơn đ en oán được đâu má ơi. Ngày mai nếu chẳng may con không trở v ề với cháu, má thương con, má thay con nuôi giùm cháu, nuôi giùm giọt máu của ảnh...

Chị rút ba nén nhang châm vào đèn r 'ci cắm lên bát nhang trên bàn thờ không có chân dung người quá cố. Chị thấy khuôn mặt anh ấn hiện trở v 'ci đang nhìn chị sâu thẩm yêu thương. Anh Xuân... Chị cất tiếng l'âm r'âm. Anh mất đi đến nay vừa được bảy ngày. Bảy ngày đó đã có bao đi 'cu d'ci dập xảy đến với em. Em không khóc nhi 'cu đâu, em chỉ nghĩ đến anh thôi. Anh có biết không? Tổ chức đã xác minh cho anh r 'ci. Ngoài ấy đang học tập dũng khí sống và hi sinh của anh. Em tự hào lắm. Ngày mai vợ anh sẽ hoàn thành nốt công việc của anh đang bỏ dở. Anh hãy nghe tiếng nổ của em giáng xuống đ'àu chúng nó trả thù cho anh.

Ngày mai... Nếu yên hàn, nếu không xảy ra đi ều gì, em sẽ sửa một mâm đàng hoàng giỗ anh. Em sẽ trở lại miệt vườn làm người tr ềng trọt ven sông, sẽ d ền tâm sức nuôi dạy con của chúng ta trở thành người lương thiện. Còn đêm nay, xin anh hãy nhận ở em ba nén nhang lòng thành này. Anh hãy phù hộ cho em. Tiếp sức cho em.

Trời Sài Gòn hôm nay có vẻ thiếu nắng. Tiết xuân đang đi vào những thời khắc cuối cùng để bước sang mùa hè oi ả. Sự chuyển mùa ở đây thật nhẹ nhõm, không có cao trào, không có phân ranh rõ rệt. Tuy nhiên sự ngưng tụ của mỗi mùa vẫn in đậm lên sác màu cây lá, lên nét mặt con người. Sau cái tết phập ph 'ông lo âu, khuôn mặt người ta dãn nở ra, thư thái hơn nhưng cũng uể oải bã bời hơn. Nhịp sống đô thành sau cái tết, như một tất yếu của thiên nhiên, của tâm trạng con người, ph 'ân nào có Chùng xuống, cảnh sắc cũng dìu dịu bu 'ôn bu 'ôn gợi sự luyến tiếc những ngày mát mẻ sẽ qua.

Riêng có một nơi vẫn giữ được tiết tấu sôi động bình thường, đó là khu trung tâm cư xá kiêm câu lạc bộ không quân Mĩ. Ngay từ tờ mờ đất, các tốp tu ần tra, các đội quân cảnh đã đi lại nháo nhác. Những tẩm cự mã, những thanh ba-ri-e được dàn ra. Đường phố bị đánh thức dậy bởi những để giày chạy qua chạy lại, nặng chịch. Những chiếc mũ sát liên tục di động bóng dàn lên theo màu trời ửng đỏ bên kia sông. Khi đã nhìn rõ mặt người, từ phía H ầng Thập Tự, một đoàn xe bọc thép rùng rùng tiến đến. Thoáng chốc, những khối thép xù xì đó đã triển khai thành hàng rao bao quanh khu cư xá. Những nòng súng ướt sương gắm v ềcác ngả đường, hẻm ngõ. Vài ba chiếc Hậc-lây đen trũi do những cảnh sát người Mĩ, người Việt đi ều

khiển rú còi phóng điên loạn ở khu vực ngoại vi. Ngăn giữa khu cư xá và tòa hành chính quận là một hàng rào người đứng ken nhau, tiểu liên cực nhanh, phóng lựu M.79 khoác chéo ngực. Tòa hành chính cũng đã mở cửa. Một vài nhân viên đi bộ, đi xe máy cũng đã bắt đ`àu tới chuẩn bị cho công việc trong ngày. Họ ngơ ngác một chút trước khung cảnh khác lạ ngoài đường r 'ài vội chìa thẻ đỏ, chui tọt vào trong. Xa hơn nữa, từ đâu đó có những người mặc thường phục xuất hiện đột ngột ở các đ`àu đường. Giống như những kẻ rất rỗi rãi, học thọc tay túi qu àn lững thững qua lại chỗ này một chút. Cuối cùng chắc bị những tiệm ăn ở hai bên đường quyến rũ, họ rẽ vào chọn một chỗ kín đáo nhất ng 'ài. Có đi 'àu họ có vẻ không chú mục lắm đến miếng ăn và thích nhìn ngó lung tung, nhìn ngó mọi người hơn. Mới sáng ra, người nào yếu bóng vía đụng ánh mắt họ chắc hẳn sẽ lặng người. Còn ai nhạy cảm, chỉ thoáng nhìn cũng biết họ là loại người nào và tốt nhất là bỏ đi tiêm khác ăn cho ngọn miêng.

Ngoài kia, đội hình phòng thủ vẫn đang được cấp tốc triển khai.

Lát sau có một chiếc zép bò chậm chậm qua các trạm gác, các tuyến bari-e và men theo đoàn xe bọc thép r 'à dừng lại ngay trước cửa tòa nhà. Đại tá giám đốc tổng nha bước xuống, ông ta đưa cặp mắt như lúc nào cũng thiếu ngủ lướt nhìn bao quát khắp một vòng r 'à gật đ 'àu tỏ ý hài lòng. Trông xa, ông ta như một hình nộm trên cánh đ 'àng vào lúc trời choạng vạng sáng. Một viên thiếu tá dáng chừng là chỉ huy trực tiếp các lực lượng an ninh khu vực này được gọi đến. Chỉ thấy họ trao đổi với nhau vài đi 'àu gì đó trong những cái đ 'àu nguc ngác r 'ài cả hai đi qua vọng gác vào trong. Chắc ho làm nốt công việc kiểm tra bên trong tòa nhà.

Khi hai người đi ra thì gàn như cùng một lượt, các loại xe con đen trắng, thấp cao, to nhỏ cũng vừa trờ tới. Những người Mĩ, người Việt ăn mặc chải chuốt, c ầi kì, quân phục có, thường phục có, ung dung từ trên các xe bước xu ầng. Họ chào hỏi, bắt tay nhau vui vẻ như lâu lắm mới gặp nhau, r ầi không để phí thời gian, thứ tự từng người, họ đi qua vọng gác vào nhà. Người đi cuối cùng là thiếu tướng đô trưởng. Bữa nay ngài vận một bộ đ ồquân phục trắng trông vừa khỏe đẹp. Ngài bước hai bậc một lên th ềm và khoáng đạt nắm chặt bàn tay của viên cảnh sát trưởng đang đứng nghiêm chờ lênh. Không để mất thời gian, ngài dặn nhỏ vào tai viên đại tá

mấy câu gì đó, r'ời vẫn linh hoạt và khỏe khoán như thế, ngài bước theo dòng người mất hút sau cánh cửa quay sang choang. Dưới Đường, những chiếc xe khác vẫn tiếp tục bon tới và những tốt người béo tốt, đĩnh đạc vẫn tiếp tục bước ra. Và những người người lính gác cửa vẫn làm lì cái công việc xét giấy của mình... Khi dưới đường vắng bong người thì trên l'ài hai của tòa nhà bắt đ'ài vang lên một bản nhạc nhẹ rộn rã.

Bên cạnh cái không khí náo nhiệt và nghiêm trang đó, cạnh cửa sắt tán ri-vê của tòa hành chính cũng đã mở rộng. Lác đác đã có những người dân đến xin giấy. Họ đi khép nép ngại ngùng. Ngày thứ bảy nên công sở càng lắm khách. Người dân trong quận thường ưa đến cửa quan vào mấy ngày cuối tu ần để lo giải quyết nốt những công việc kiện cáo, trình báo, đi đứng, phép tắc đặng tu ần sau rảnh tay mà lo công chuyện làm ăn. Có lẽ do cuộc lễ trang trọng bên khu cư xá dội sang nên hôm nay ở đâu cũng gác xách hết sức chặt chẽ. Bất cứ ai ra vào, dù đàn ông hay đàn bà dù người già hay trẻ con đ ầu bị tra hỏi giấy tờ cặn kẽ. Tất cả qu ần áo gói bọc túi trong túi ngoài đ ầu bị lộn tung ra. Đàn bà con gái cũng không tránh khỏi những bàn tay thô bạo rờ rẫm. Tóm lại, từ xa người ta đã thấy một không khí ngột ngạt bao trùm lên quãng đường này.

Giữa lúc đó, từ một ngã năm cuối đường, có một người đàn bà ngang bụng chửa nặng n'êđi tới. Cái nón trắng không còn lành úp chụp lấy khuôn mặt ti 'àu tụy của chị. Chị bước ngượng nhẹ, tránh né từng chiếc xe đạp đi qua. Đó là Nhàn. Sớm nay chị mặc một chiếc áo bà ba xanh, cái áo mà chị đã cất kỹ suốt ba năm nay kể từ cái đêm đã dính máu của anh.

Đi sau chị một đoạn, phía bên kia đường là L ầm. Trong bộ bà ba màu mỗ gà và chiếc mũ phót đội lệch trên đ ầu, trông anh có cái dáng một cậu chủ cả ở Bạc Liêu hay C ần Thơ gì đó lên Sài Gòn buôn bán. Anh vừa bước những bước thong thả vừa ngậm píp phì phèo. Mọi việc đến với anh bất ngờ và nhanh chóng quá, đến nỗi bây giờ anh vẫn hình như chưa biết mình đang đi đâu, làm gì. Sáng sớm hôm nay trong một quán cà phê điểm hẹn, chị yêu c ầu anh đi cùng với chị đến mục tiêu làm nhiệm vụ cảnh giới bảo vệ một công việc hết sức c ần thiết mà anh dư sức làm tròn. Tuy đã ngờ ngợ từ lâu nhưng khi đối mặt với sự thật, anh vẫn cảm thấy ớn người. Lọt vào hang ổ của chúng nó, tiêu diệt một lúc hàng trăm sĩ quan có hạng đâu

phải chuyên đùa. Gàn chuc năm nay anh đã bao l'ân vào sống ra chết, nhưng anh chưa h'èbiết đến sơ. Nhưng với tòa nhà uy nghiệm này, anh chơt thấy nao núng. Đối tương của anh xưa kia là bon nhà giàu hống hách, cũng nữa là năm bảy băng cướp tranh ăn hoặc mười thắng cảnh sát nhí nhố mới thò ti ên ra đã xum xoe. Còn bây giờ, trước mắt anh là cả tiểu đoàn quân cảnh, cảnh sát giã chiến vũ khí đày người, là những chiếc xe boc thép chỉ mới nghe tiếng rú đã muốn lôn óc r à và ân sau tất cả những cái đó là nhà tù, máy chém, đường ra nghĩa địa... Cái chết! Không! Cho tới tận lúc này anh vẫn đủ tỉnh táo để nhận thấy cái chết đối với anh chưa phải là cái gì đe doa ghê gớm lắm, mặc dù trước đây anh đã không từ một sư khôn khóe và táo tơn nào để tránh thoát nó. Nhưng cái chết được hiển hiện rõ ràng và g'ân như không tranh khỏi bằng những kích thước khổng l'ôkia thì anh có chờn. Đôi khi cái cảm giác bị nuốt chứng, bị nghi ên nát còn kinh khủng hơn cái chết. Từ chỗ mếm phục đến chỗ anh đã tin chị và nghe chị. Được chị tin và giao việc, anh thấy có một cái gì rất mới mẻ, rất khác lạ ùa vào cuộc đời bu 'cn nản của mình. Trước hết anh chỉ muốn đáp ứng sư tin cây ấy r 'à sau đó ra sao thì anh chưa c 'àn biết. Cuộc đời là những ván bài đỏ đen, cứ dấn thâm vô cho nó khoái đã, suy tính trước sau làm chi. Anh nghĩ rằng, cùng lắm là chị chỉ nhờ anh lấy một tập h òsơ hoặc đốt cháy toàn bộ phòng h'òsơ lưu trữ danh sách những người bị tình nghi trong tòa hành chính thôi. Như vậy anh sẵn sàng làm ngay, sẵn sàng làm đến hàng truc l'an cũng được. Cái đó đối với anh dễ ot. Anh chỉ c'an sai bảo bon đàn em lúc nào cũng dốc lòng trung thành một tiếng là xong. Đằng này, tính chất công việc hoàn toàn khác hẳn, nó vượt ra ngoài tàm suy ngĩ của anh. Anh thấy bị ngôt! Ly cà phê lanh ngắt trên tay anh. Trong một phút, anh đã định tìm có thoái thác nhưng rút cục anh vẫn ng 'à lì. Trước mặt anh, chị vẫn ng 'à yên lặng, nhìn anh không nói. Hình như chị có thể đọc được mọi suy nghĩ trong đ'ài anh, và khe khẽ thở dài. Chính tiếng thở dài đó đã làm anh bị thương tổn danh dư, đã quất con người bên trong anh ch 'âm dây. Anh nhăn mặt uống cạn ly cà phê như muốn xóa đi những suy nghĩ vừa r à. (Tiếng thở dài của chị thật có hiệu lưc. Nếu lúc đó chị gay gắt, bỏ đi hay lên giong thuyết lý nữa thì chắc sư việc đã diễn ra khác r à). Yếu quá! Quá xoàng! Chã nhẽ mi lại thoái thác trước con người mảnh dẻ đang ng à trước mặt mi với cái bung trình ình đưng toàn thuốc nổ kia sao? Chả nhẽ con người ấy không ngợt như mi sao? Vây mà người ta vẫn bình thản coi như không. Còn mi? Nức tiếng đảm lược một vùng, chỉ làm nhiệm vu vòng

ngoài mà lại định trốn chạy hả? Và vì sao mi hoảng kia chứ. Đã chết đến cổ đâu. Đ ồhèn! Nếu mi có từ chối chăng nữa thì người ta vẫn vào chó đâu c ần phải có mi mới làm nên công chuyện. R ầ sau đó cái gì sẽ xẩy ra? Người đàn này sẽ nhìn mi với đôi mắt như thế nào? Bọn đàn em sẽ nghĩ gì v ềmi? Miệng lưỡi người đời nữa. Hoạn nạn bỏ mặc bạn bè. Mà bỏ mặc ai kia chứ? Bỏ mặc người đàn bà mà ngay từ lần gặp gỡ đầu tiên khuôn mặt ấy đối với mi đã trở nên rất đỗi thân yêu! Và nếu người ấy chẳng may gặp rủi ro không trở v ềthì mi có chường mặt sống ở đời được không?... Anh không dám nghĩ thêm nữa. Một cái ngọp khác tràn vào đầu óc anh. Ngợp trước con người đang ng ầ đối diện với anh kia. Trước chị lúc này, anh bỗng cảm thấy mình nhỏ bé đi nhi ều quá. Anh lặng lẽ đứng dậy nhận từ tay chị một tấm căn cước giả.

Chị vẫn cúi đ`ài đi mải miết như một người mẹ sắp đến ngày ở cữ nặng bao nỗi lo toan. Sớm nay chính bà thím đã tự tay buộc khối thuốc nổ vào bụng chị. Khối thuốc được dàn mỏng trong một cái vỏ kẽm uốn khum khum theo vòng bụng. Thím buộc r 'à chỉnh, chỉnh r 'à lại buộc, cuối cùng giống đến nỗi nhìn vào gương đột nhiên chị thấy ngượng thím mới thôi. Thím còn bát chị tập đi lại, đứng lên ng 'à xuống cho thật tự nhiên r 'à mới cho chị ra khỏi cửa. Đi trên đường không hiểu sao người chị sợ đụng nhất lại là má. Má sẽ không bao giờ tha thứ cho chị cái tội giả chửa cắt tuyệt đường phúc đức cho con cháu v "èsau. Cong bây giờ, mang cái bụng chửa vượt mặt, chị ngậm ngùi thoáng nghĩ v "èanh... Ngày xưa, lúc chị có thai thàng Chu Anh, anh đâu có hay. Đếm khi sanh r 'à, một đêm lẻn v "ènhìn thấy con, anh c 'àm tay chị muốn khóc. Anh xin lỗi đã không được ở bên vợ những ngày vất vả. Anh hứa đến đứa con thứ hai sẽ không bao giờ để chị lẻ loi một mình như vậy nữa.

Vậy mà không bao giờ anh thực hiện được đi ều mong ước đó nữa r ềi...

Bất ngờ một chiếc MAZDA màu kem sữa lướt ngang qua mặt chị. Người ng 'à trên xe trông không rõ mặt khẽ quay qua chị gật đ'àu.

Còn cách tòa hành chính chừng trăm mét, chị dừng lại đấm đẩm lưng mấy cái. Xéo qua vành nón, chị trông rõ cánh cửa sổ l'ài hai tòa cư xá đang đóng kín. Chắc chúng nó đang bắt đ'ài r 'ài. Thời điểm tốt nhất đây, không

thể ch an chừ được nữa. Giấu mặ trong vành nón, chị đi thắng vào. Những người lính mặc thường phục, mặc quân phục đứng rải rác đó đây không ai chú ý tới người đàn bà bung chửa vượt mặt đ ây vẻ đi kiện cáo ch 'ông con này. Hàng ngày, những bà những cô có dáng dấp như vậy tới đây vật nài xin xỏ có tới hàng trăm. Chơt ánh mắt chị đung một người đang ng à ủ rũ ở góc vườn hoa. Cái đ ài y guc xuống mà đôi mắt lại lien tục quét ra xung quanh. Thẳng Xanh! Chị giật thôt. Liêu nó có nhận ra mình không? Chân chị hơi ríu lại. Chị lạng người đi xa ra một chút. Chị cảm thấy đôi mắt hắn như có điện dang chạy ro ro đến phía mình. Nhưng đó vẫn chỉ là cảm giác. L'ân thứ hai khẽ nhìn lại, chị thấy đôi mắt của hắn chỉ chú muc vào một điểm: khu cư xá. Dáng đi người chửa trở lại bình thường. Chị cười th ần. Cũng như thuốc nổ giấu trong bánh tráng, hắn làm sao mà lường được mình lai thực hiện cách đánh gián tiếp này, một lối đánh không nằm trong kinh nghiêm và hiểu biết của hắn. Mày đang tư phản lại mày mà không biết đó, tên phản bôi khốn khiếp a! Sư căm giận làm chị nóng người lên và thấy tư tin hơn. Đứng dậy đi! Còn ng 'à làm gì đó nữa, vào cùng chịu chết với đ 'cng bọn mày trong kia đi. Chị c 'âi khẩn.

Đến trước vọng gác, không chờ cho người lính quát hỏi như quát hỏi những người vào trước, chị ngoạn ngoãn lôi trong giỏ tấm thẻ căn cước đưa ra. Người lính càu cạu đọc một h à r à nhìn xăm xoi vào mặt chị để so sánh giữa ảnh với người.

- Chị là Nguyễn Thị Thanh Hoài? Cái giọng Quảng Trị nặng như đập vào bị cát.

-Da!

- Tới có việc chi? C'ân thì vô, chưa c'ân thì để khi khác. Sáng nay chỉ màn việc tới mười giờ thôi hỉ!
  - Dạ! C`ân ạ! Bác cứ để em vô.

Nói xong chị xách giỏ đi luôn, dáng đi thật khép nép.

Một người lính khác trẻ hơn đứng g`ân đó, ượn mắt gọi giật giọng:

- Ê trở lại cho xét đã chớ. Làm ơn đưa giùm cái giỏ xem chút coi. Chị làm bộ nhăn nhó không muốn đưa cái giỏ ra.
- Khổ! Có mấy mét vải mua v ềmay tã chớ có gì đâu chú. Chú xét lè lẹ đi tôi còn vô. Mất công mất việc vì ba cái vụ nhà cửa này quá trời r ầ.

Chị làm bộ giữ khư khư lấy cái giỏ không muốn đưa ra. Mát người lính lóe lên một chút nghi ngờ. Anh ta nhếch miệng cười, giật phụt lấy chiếc giỏ r à vội vàng khoắng tay vào lục. Đúng là toàn một thứ vải làm tã với giấy lôn cả. Anh trả lại chiếc giỏ nói chữa ngương.

- Vớ vấn! Không có gì cũng xét, lớ quớ để mất đ`àu à? Nè! Trong túi áo có gì không hả?
- Đây chú coi! Thiệt là... Chị nặng mặt lộn mạnh hai cái túi áo dưới ra Có cái chùm chìa khóa nhà đó chớ không phải cái thứ mở két mở tủ gì cả đâu.
- Bộ chị muốn ăn nói xóc hông với tôi đó hả? Anh ta gườm gườm nhìn vào bụng chị -Ch 'ông con đâu mà mang b 'âu bự vậy cũng còn đi? Con so hay con dạ mà coi bộ mệt nhọc vậy?

Chị chưa biết trả lời sao cho nó khỏi mó tay vào người mình thì người lính Quảng Trị đã lên tiếng.

- Để cho người ta đi. Hỏi chi mà kì vậy m ấy! Đi đi! Còn có hơn tiếng nữa là hết giờ r à đó. Góm thôi! Chửa với đẻ dẫn xác tới đây không biết làm chi nữa.
  - Dạ...! Chị nhìn người lính này tỏ ý biết ơn r cũ quây quả đi luôn.

Giọng người lính trẻ chớt nhả đuổi theo đẳng sau.

- Con nhỏ mang b'âi mà coi còn gon dữ ta!

Hú vía! Nếu không mang b`âu thì nó đã sờ nắn khắp thân mình như cái cô đi trước r`ài - Chị nghĩ - Vào đến cửa chị còn kịp nghe được tiếng Lầm

vang lên hết sức thoải mái ở phía sau.

- Bữa nay bển có đám ăn nhậu chi mà coi bộ om xòm dữ vậy mấy th`ây?
- Vô thì vô đi, hỏi gì cha nội! Le mà ra. Mười giờ đóng cửa đó.

vẫn cái giọng Quảng Trị nặng oàn.

Bước đ`âu thế là tạm ổn. Chị mim cười. Cái vành thiếc nghi ền vào hông chị đau nhức.

Đến trước cái bàn chỉ dẫn ở phòng ngoài, chị lễ phép hỏi một viên chức có râu đang ng 'à dũa móng tay.

- Thưa ông! Tôi muốn hỏi thăm lên phòng nhà cửa.
- Phòng ba, l'âu hai Người này trả lời cắt ngang như cái máy, mắt vẫn không nhìn lên.

Đúng như dự kiến. Chị gật đ`ài cám ơn r 'ài vẫn với những bước đi đ`ày nặng nhọc, chi leo lên từng bậc thang gỗ. Thỉnh thoảng chị lại tránh sang bên nhường lối cho những người từ trên đi xuống. Bu 'àn cười! Chị có cảm giác giống sáng nay đi trên đường, ai cũng lom khom gián mắt nhìn vào cái bụng của chị cả. Lên hết tàng l'ài nhìn lại, chị đã thoáng thấy bộ bà ba màu mỡ gà của L'àn ở cuối l'ài r 'ài. Anh ngước lên nhìn chị, kín đáo mỉm cười. Cái mỉm cười đó làm chị thấy yên lòng. Chắc Lẩm đã lấy được khí phách thường ngày. Bước chân lên thang mới ra dáng ông chủ làm sao. Chị cũng khẽ gật đ'ài khích lệ anh. Lên tới đây r 'ài, mọi nỗi h 'ài hộp trong chị tự nhiên biến đâu mất. Trong một trận đánh thường bao giờ cũng vậy, xa thì thấy ng àn ngại, xáp lại g 'àn r 'ài thì mọi sự lại cứ tỉnh như không. Giờ đây chị thấy mình hoàn toàn tỉnh táo và sẵn sàng đương đ`ài với những tình huống phức tạp nhất.

Trong phòng nước chừng có trên chục người đang chờ đến lượt mình. Người đọc báo, kẻ đan len, có người ng ã to nhỏ chuyện trò cho hết thời gian. Chị bước vào và rụt rè ng ã xuống chiếc ghế cuối cùng. Lúc nhìn lên, chị bỗng thấy một đôi mắt trố đang tò mò nhìn lại. Đó là một người

đàn ông đứng tuổi bắt chân chữ ngũ ng 'à rung đùi. Đung ánh mắt chị, người ấy hơi nhìn nhệch đi, hai đ'àu gối càng rung dữ. Thói thường khi ng 'à r à, thiên hạ hay nhìn ngó nhau đấy thôi và mình là người mới vào, bị nhìn như vậy cũng là chuyên thường. Chị tư nhủ như thế và bỏ qua, không để ý. Con mắt chị kín đáo chuyển sang cái cửa ngách dẫn ra hành lang. Cuối hành lang, áng chừng một trăm mét là bu 'ông vê sinh, cửa số bu 'ông vê sinh trông thắng sang cửa sổ t ầng hai khu cư xá, gàn lắm, chỉ cách một nhành me con. Chúng nó đang gom tất cả ở đó. Khối thuốc nổ dần mạnh xuống đùi chị. Chiếc đ 'cng h' ôtreo trên tường chỉ 9 giờ 30! Còn nửa tiếng nữa. Muôn hơn là hỏng hết. Chị toan đứng dậy thì một l'ân nữa lại nhận thấy người đàn ông đối diện đang lé mắt nhìn mình. Cái nhìn có vẻ gian giảo lắm "Cái gì vậy?" Chị cau mày nhìn thắng vào người đó. Ông ta lại nhìn lảng đi, chân vẫn rung tít như đang suy nghĩ đi àu gì vô cùng thích thú. Thấy đứng dây bây giờ hơi bất tiên, chị ng 'à nán lại chút nữa... Còn hai mươi phút nữa! Làm sao đây? Y lại ng 'à án ngữ ngay chỗ cửa ngách! Hay là cứ đi! Kê hắn! Biết đâu đó chỉ là một tay háo gái. Có thể lắm chứ. Trông con mắt của y mà xem, cứ trố ra như muốn xuyên thủng da thịt. hắn vẫn ng 'à không nhúc nhích. Trong phòng lúc đó chỉ còn chừng dăm người! Đ ầng h ồ chỉ còn hai chuc phút nữa. Chân tay chị dấm dứt bu ần bu ần không thể chịu được. Ghế bên kia, xeo xéo với chị một chút, Lẩm đã vào từ nãy, hình như đoán ra tình thế, anh đưa mắt ra hiệu cho chị cứ hành đông r à vừa gõ gõ cán phíp vào lòng bàn tay vừa tiến sát đến trước mặt người đàn ông đó.

- Ông làm ơn cho xin chút lửa!

Người này nhìn lên tỏ vẻ khó chịu khi bị quấy r`ây nhưng cũng đành cho tay vào túi qu`ân móc hộp quẹt. Khuôn mặt của ông ta bị cái lưng của L`ân che đi g`ân hết. Thừa dịp, chị vội đứng lên nhờ bà má bên cạnh trông dùm cái giỏ r`ãi lảng nhanh ra cửa ngách như người mót đi tiểu. Hành lang lạnh ngắt, trống trơn. Chị đi thẳng đến bu `âng vệ sinh xoay nắm đấm cửa.

- Có người! - Môt giong đàn ông càu nhàu phát ra.

Chết r'à! Tình huống này ngoài phương án. Nếu người nào đó đi c'ài thì lõ mất. Chị quay sang bu 'àng dành cho nữ ở bên cạnh. Không được!

Bu 'ông này cửa số trống lắm! Bên kia nhìn sang thấy ngay. Chị quay lại bu 'ông cũ xoay mạnh nắm đẩm l'ân nữa. Rất may, chị không phải chờ lâu, quả đấm chuyển động r 'ài người cảnh sát thường trực cao lêu đều vừa cài khuy qu 'ân vừa bước ra. Anh ta làu bàu:

- Làm gì kỳ vậy? Bu 'ông nữ sao không đi?
- Da!... Tôi 1`âm...

Không hiểu sao lúc ấy chị cũng đỏ bừng mặt lên vì thẹn thật. Thấy thái độ của người đàn bà tuy mang b ầu mà vẫn gợi hấp dẫn trong cái hành lang trống vắng hun hút này, hắn cười.

- Vô đi! Cái gì mà mắc cỡ dữ vây? Coi chừng đẻ rơi ở trỏng đó nghe. Bất ngờ chị lại cất tiếng ho, ho rũ rươi, ho quặn cả người, mặt chị tái đi phải lảo đảo vịn tay vào tường. Thời gian chẳng còn bao nhiều chị bước nhanh vào phòng vê sinh đóng ập cửa lại. Từ đây, qua cửa sổ bỏ ngỏ chị nghe tiếng huyên náo ở bên kia. Tiếng cười, tiếng li cốc chạm nhau lanh canh, tiếng vỗ tay rôm rốp, tiếng ô-kê loạn xạ... Lại cả tiếng chân dậm mạnh xuống sàn, tiếng rú, tiếng một đứa con gái ngoại quốc nào đó hát xé lên bằng một thứ giong khàn khàn m'ên mêt... Chúng nó đang nhâu nhet, đang say sưa. Toàn thân chị run lên. Chị phải cắn mạnh vào môi cho tỉnh lại r à nhanh tay tháo cái khuôn thiếc đưng thuốc nổ ra khỏi bung. Cái khuôn được vẽ loang lở theo màu cây lá. Lúc này đ'ài óc chị bỗng trống rỗng đến kì la! Moi ý nghĩ bôn b'êlân đi đâu mất: nỗi hòn căm, cái chết đau thương của ch 'ông và cả những trăn trở đã qua... Trước mắt chị bây giờ chỉ còn là một màu xám tanh tanh, c'àn phải xua đuổi ngay, nếu không chính nó sẽ nghi en nát chị. Chị cho tay vào nịt ngưc lôi ra cái thỏi đ ng giống như cái bút BIC đưa lên miêng. Đúng vào lúc chị ghé răng cắn vào cái kíp nổ chậm đó thì có bước chân người vôi vã đi lên. chắc lại có một người đi tiểu tiên? Kê! Cứ coi như có người r à, goi cũng không mở. Chị nghĩ loang loáng và nhanh chóng nhô đ'àu lên khỏi cửa số. Dưới đường, bon cảnh sát đang chòn vòn đi lại và chỉ cách một nhành me rậm lá là cánh cửa phòng họp bên kia đập ngay vào mắt chị. G'ân quá! Chị có cảm tưởng như từ cánh cửa đóng kín ấy, có những cánh tay lông lá sáp thò ra nám lấy tóc mình. Chị vôi thup đ`ài xuống. Với đông tác hết sức khéo léo được tập luyên từ

trước, chị tu 'ôn khối thuốc nổ qua thành cửa r 'âi ghim chặt hai đ 'âu vào tường cho mặt cong hất thẳng sang khuôn cửa số bên kia. Với chất thuốc cực mạnh và với bệ phóng chắc chắn là bức tường này, nhất định không một thứ xi măng, vôi vữa nào chỉ ở cách không đ 'ây hai gang tay có thể chịu được sức đâm xuyên, phá võ của nó. Để thật bảo đảm, chị định cắn thêm cả chiếc kíp dự phòng thứ hai thì bỗng giật bắn mình chút nữa buông tay đánh rơi tất cả xuống đường.

- Ai trong đó? Mở cửa! - Một tiếng hỏi giật giọng như từ trên trời giáng xuống.

Chị ép sát lưng vào tường nín thở không trả lời.

- Mở! - Nám đẩm xoay mạnh.

Chị thoáng nghĩ đến một đôi mắt trố và run giọng thực sự.

- Tôi... Tôi đây mà... Tôi là đàn bà!
- Đàn bà cũng mở!

oủa đấm xoay mạnh hơn. Lộ chẳng? Chị điếng người. Một quyết định nhanh chóng được nảy ra trong đ`àu chị như những ý nghĩ sáng suốt thường nảy ra vào giờ phút nguy cấp nhất của người lính. Vô đi! Cứ hô hoán, cứ phá cửa mà vô đi! Tao sẽ cho nổ tức thì. cả mày, cả tao, cả những thẳng ở bên kia cùng chết cả. Ý nghĩ ấy đã giúp chị cán được cái kíp nụ xòe nổ trực tiếp vào đúng vị trí. Xong r ʾã! Vô! Quấn chặt ngón tay vào vòng giây nụ xòe, chị lạnh lùng chờ đợi.

Bụp!... Một tiếng gì không phải tiếng phá cửa vang lên. Kế li ần đó hình như có tiếng ai đang rên? Im lặng một giây r ầi có tiếng gõ cửa khe khẽ, d ần dập.

- Chị hai! Xong, ra lẹ đi!

Tiếng L'âm! Trời!... Mừng quá, chị vội đưa cái kíp dự phòng vào miệng cắn vỡ ph an xít r'ài cám tiếp vào khối thuốc m'àm quánh như đất sét. Bên

kia nhành lá, cánh cửa sổ vẫn đóng kín. Sau khi lắc nhẹ để biết khối thuốc nổ đã được nằm ở vị trí hoàn toàn bảo đảm, chị mới xoay nám đấm đi ra. cửa mở... Chị thoắt dậm chân: một thân hình nằm sống sượt ngay dưới bậu cửa và bên trên là khuôn mặt của Lâm, sáng lên. Anh c`ân tay chị nói nhanh:

- Chị xuống lẹ đi! Mặc tôi.

Nói xong, anh lôi tuột cái xác to lớn vào bu `âng vệ sinh r `â ập cửa lại. Chị còn kịp nhìn thấy đôi mắt của hắn trọn lên bất động và ở ngay thái dương có một vết thâm b `ân mõm xuống.

Hành lang hun hút vẫn không một bóng người, úp chặt vành nón vào cái bụng giờ đây đã lép xẹp, chị đi nhanh ra phía c'âu thang. Vừa đến đ'âu lan can thì bất chợt chị gặp gã cảnh sát thường trực từ dưới l'âu đi lên. Hơi ưỡn lưng một chút và cố tình không nhìn hắn, chị lấy lại dáng điệu nặng n'ê bước xuống. Hắn tủm tỉm cười gật đ'âu chào chị. Chị lẳng lặng không trả lời... Nhưng khi chị qua khỏi, hắn bỗng ngờ ngợ nhìn theo... Chớp mắt... Hắn nhìn ngược lại phía bu 'âng vệ sinh... Thế r' ài hắn sững lại tròn mắt và đột nhiên mặt tái đi.

- Ê, chị kia! Đứng lại!

Chị ríu chân l'ần nữa. hắn x ầm xập đuổi theo. Tiếng giày đinh nện vào c ầu thang gỗ vang lên như búa đinh gỗ vào thái dương chị. Chị vẫn đi, bước từng bước càng thong thả. Ráng lên! Bây giờ mình chỉ khác một chút là còi báo động chúng nó sẽ rú lên ngay. Cứ đi, từ khi bắt được đến lúc ra nhẽ thì khối thuốc nổ kia đã nổ r ầ. Cộp! Cộp!... Tiếng giày đã chạy đến g ần. Nó bắn này... Bắn này... Chị lẩm bấm trong đ ầu và thấy không còn sợ hãi gì nữa... Bỗng tất cả trở lại lặng lờ như những tiếng động vừa r ầi đ ầu do chị tưởng tượng ra. Chị thảng thốt nhìn lên: gã cảnh sát đã bị Lẩm đánh gục, dụi xuống bậc thang. Anh chỉ thẳng ra cửa, nói rít qua kẽ răng.

- Đi! Đi le lên!

Trước vẻ mặt căng thẳng ấy, chị bước xuống bậc cuối cùng. Ra tới g`ân cửa, chị mới chơt nhớ vôi đưa cái nón lên úp chặt vào bung. Trên c`âu

thang, với một sức mạnh phi thường ẩn tàng trong cái thân hình mảnh dẻ, Lẩm nhanh chóng xốc ngược gã cảnh sát lên lan can, vắt người y vào đó. Anh rút lẹ cây Col bên hông gã nhét vào bụng r ci đưa tay lên tường tắt công tắc đèn. Trong ánh sáng mờ đục của ngọn đèn từ dưới hát lên, gã cảnh sát cao kêu như đang đứng tì ngực vào thành gỗ, chúi đ ầu xuống quan sát người đi lại phía dưới thở khò khè. Chỉ ai đó đến g ần thì mới thấy đôi tay hắn thống ra và cặp giò thì đung đưa chới với...

Ra tới bìa vườn hoa thấy bên trong vẫn không có động tĩnh gì, chị chắc bẫm đã xử lí mọi việc ổn thỏa. Không ngoái lại, chị đi thẳng tới chiếc MAZDA màu kem sữa đang đậu ở bên kia vườn hoa. Trong lúc hết sức khấn trương, chị lại nhác thấy tên phản bội Hoàng Xanh vẫn đang gục đầu ủ rũ ng ồi nguyên chỗ cũ. Chỉ khác một đi ều: con mắt hắn không nhìn quét qua quét lại nữa mà đang nhìn cắm xuống vạt cỏ non dưới chân. Chị tiếc thắt ruột: sao nó lại không có mặt ở căn phòng l ều hai kia.

Chị còn cách chiếc xe chừng mười bước thì cánh cửa xe đã mở tung và khuôn mặt tai tái của người nhạc sĩ ló ra.

- Trời!... Ôn cả chớ chị? Tôi lo quá! Còn người nữa đâu?

Chị chưa kịp trả lời thì từ phía sau, giống như một trò chơi tinh quái, một loạt tiểu liên cực nhanh bỗng vang lên giòn tan. Tiếp theo đó là tiếng còi ré lên thất thanh, tiếng chân chạy, tiếng la hét ch 'ông chéo vào nhau. Lại một loạt súng nữa. Loạt này g'àn như găm thẳng v'èchiếc MAZDA chưa kịp nổ máy. Chết!... Anh Lẩm! Chị quay lại và thoáng nhìn thấy bộ đ 'òbà ba màu mỡ gà của anh đang lúc ấn lúc hiện trong vườn hoa. Anh đang khôn khéo nương theo nhưng thân cây chạy ngoắt ngoéo để tránh những viên đạn găm chiu chiu xung quanh. Thỉnh thoảng đang chạy, anh lại hất tay ra sau vấy một phát đạn khá chính xác làm những người đuổi theo bị chậm tốc độ lại. Nhưng cái đám người xám xì vẫn cứ dâng lên... Dâng lên. Ráng lên! Ráng lên anh Dam ơi! Chị kêu th 'âm trong đ 'ài và uất ức khi không có một cây súng nào ở đây để yểm trợ cho anh! Có những viên đạn cày đất ngay dưới chân chị. Cái bóng áo màu mỡ gà vẫn ánh hiện càng ngày càng xáp gàn tới nơi. Ráng lên! Ráng nữa lên anh L 'àm, sáp tới r 'ỡ! Chị có cảm tưởng anh vừa chay vừa cười, cái cười xếch ngược ngao mạn.

Súng từ các hướng phát nổ càng nhi ầu. Hình như có cả tiếng động cơ Hặclây cũng rộ lên. Hỏng hết r ầi. Chị bỗng thấy tê dại cả người. Sự tê dại đã biến chị thành ngần ngơ. Chị không để ý đến bàn tay khoát khoát ý cứ giục đi đi của anh nữa. Đằng sau, tiếng Hải kêu lạc giọng:

- Lên xe đi chớ! Chết cả bây giờ, chị.

Chị vẫn không nhúc nhích. Cái bóng phất phơ của Lẩm đã tới gần. Đã thấy cái miệng của anh cười lóa trắng. Phía sau anh, cách một quãng khá xa bọn lính vẫn tràn lên mỗi lúc một đông. Tiếng Hặc-lây đã rần lên ở đầu đường, sắp bị bao vây! Chị nghĩ nhanh. Chỉ còn ba chục mét nữa là Lẩm sẽ chạy tới được xe... Bỗng chị kêu to lên một tiếng, hai tay bưng lấy mặt, người bị đẩy dạt vào thân cây. Chị đã nhìn thấy anh đang chạy đột nhiên lặng người đi rầi ngã vật xuống! Lẩm bị rầi... Nhưng... bỗng. Rầm... cả bầu trời, mặt đất chỉ thấy một màu khói bụi cuộn lên. Chị lặng người, lầng ngực muốn bức tung ra. Nổ rầ! Trời ơi, thế là nổ thật rầ! Khói kìa, lửa kìa! Khói lửa đen đặc đang đùn lên ở cái cửa số lầu hai kia kìa. Không! Không phải lầu hai! Làm gì có lầu hai? Chúng sụp đi đâu cả rầi? Lẩm cùng vừa lao tới, thấy chị đứng chết trân, anh gần như bế bổng luôn chị lên xe. Chiếc MAZDA chỉ còn chờ có thế, nó hực lên một tiếng sốt ruột rầi phóng vút đi... Tất cả chỉ diễn ra không đầy một phút.

Nhưng chiếc MAZDA chạy chưa được xa đã có những chiếc Hặc-lây đen ngòm lướt theo. Chúng l'ống trên đường như những con trâu điên với tốc độ đáng sợ. Người nhạc sĩ lo lắng nhìn chị. Chị hất tay ra hiệu tăng tốc độ. Anh ghì mạnh chân ga. Chiếc xe ch 'ốm lên. Nhưng một chiếc du lịch làm sao chịu nổi độ phóng của loại xe bát cướp? Trong thoáng chốc, chiếc Hặc-lây đi đ`âu đã bám gàn tới nơi. Nhìn rõ cả cái mặt đỏ au của hai thẳng Mĩ ng 'ũ trên và mũi súng AR15 rung rung. Trong xe, cái miệng của Lẩm lại xếch lên đ'ày vẻ khoái trá. - Để tôi! Cứ tăng tốc độ tối đa. Loại này tôi quen lắm. Anh mở cửa xe, nhoai nửa người ra ngoài r'ã trong tư thế như sáp bay xuống đường ấy, anh tì súng lên thành xe, một mắt nhắm lại... P'âng! Khẩu Col trên tay anh giật nảy. Trật r'ã! Chiếc Hặc-lây chỉ hơi gục gặc đ'àu một chút r'ữi lại phóng tới ào ào. Hơi ngả lưng v 'èsau, chân đạp vào thành ghế lấy điểm tựa, anh lại giơ súng lên nữa. L'ần này chiếc Hặc-lây không để cho anh có đủ thì giờ kịp ngắm nó vội khạc ra một tràng đạn.

Nhưng tràng đạn đó cũng chỉ biến thành hơi gió réo vù vù trên mũi xe. Cho con chết! Ngón tay trỏ của anh L'âm co lai... Pằng! Anh cười hấc lên một tiếng. Phía sau, chiếc Hặc-lây đang l'ông điên loạn bỗng như vấp phải rễ cây, nó bật ngửa trở lại, lôn một vòng r à nằm chỏng gong giữa lòng đường, rống ặc ặc. Chiếc đi sau đang xàm xập lao tới, không kịp tránh, va âp vào nó cũng văng ra nằm quay lợ luôn. Chiếc thứ ba lang qua lang lai tránh né, vot lên. Như một con thú dữ tan đàn, nó g`ân rú man rợ lao như không chạm bánh xuống đường. Những tràng đạn tuôn ra rát hơn. vẫn giữ nguyên cái cười kiêu hãnh ngang tàng đó, L'âm nhằm bắn phát thứ ba. Phát này không trúng nhưng cũng đủ để cho tên lái hoảng loạn dạt bánh sang bên. Tên Mĩ thứ hai ng 'à trong thùng xe, lợi dung tư thế ổn định, đứng dưng người xả theo hết một băng cực nhanh. Gió rít véo véo trên mui xe. Nhưng một viên đan trong số chùm đan đó đã đi trúng đích, Lẩm giật manh người một cái thống tay xuống, chân tuột khỏi thành ghế, đ`àu ngả ra ngoài trong một động tác nghỉ ngơi... Chị nhào ra ôm chặt lấy anh đỡ vào trong. Cánh cửa xe ập lại... Không thấy có tiếng súng bắn trả, chiếc Hặc-lây thứ tư vot lên.

Khuôn mặt người nhạc sĩ bợt bạt hẳn đi, bàn tay cần vô lăng của anh không còn bình thường nữa. Chị cũng thấy nguy cơ bị tiêu diệt hiển nhiên hiện ra. Nếu càn, quay ngang xe chặn đường nó rồi chạy vào một cái ngõ nào đó. Chị quyết định vậy và ngoái nhìn lại đằng sau. Vừa lúc đó, từ ở đâu đó có một chiếc Vespa xộc ra lao thẳng vào chiếc Hặc-lây. Một phát súng còn nổ đanh. Chiếc Hặc-lây bị vặn trẹo sang bên rồi quá đà đâm xần vào gốc cây cạnh đó, rung chuyển... Chiếc Vespa làm xong việc, lại ngoắt bánh chạy vọt đi. Nhìn từ đằng sau, chị sửng sốt nhận ra cái lưng bè bè của người to lớn bị Lâm xử phạt bữa trước...

Không còn có ai đuổi theo, chiếc MAZDA rộng đường chạy thêm được một đoạn thẳng nữa r à mất hút trong cái hẻm nhỏ d àn vào khu chợ đông người.

Trong một căn nhà nhỏ kín đáo tại khu vực Mười ba thôn vườn trầu. Đêm yên tĩnh. Chị đang ng 'à cạnh Lâm. Bên ngoài là Hải, Nga và người đàn ông to lớn mặc áo thun trắng đứng canh chừng. Anh mở mắt nhìn chị, nói khẽ:

- Chị đó phải không?
- Dạ tôi đây! Anh thấy trong người thế nào?
- Đừng... Đừng lo cho tôi. Chị vẫn sống... Thế là được r à.

Lẩm cười, một cái cười héo quát trên khuôn mặt xanh mét.

- Tôi đánh trận này chỉ vì chị, vì cái xã hội mà tôi căm ghét này. Trận sau, nếu còn trận sau, có thể tôi sẽ... lại rất hèn nhát.

Nhàn bất giác nắm chặt lấy tay Lâm.

Sáng sớm hôm sau, chú bé bán thuốc lá rong với ch 'ông báo trên tay, chạy như bay qua c 'àu xa lộ. Tiếng chú vang lên lanh lảnh:

- Báo ơ! Tin mới nhất đơ...i! Việt cộng đã đột nhập vào khu trung tâm cư xá Mĩ đặt chất nổ đánh sập hết trọi t'àng l'àu hai đơ...i! G'àn hai trăm người bị thiệt mạng đơ...i! Báo ơ! Báo bán buổi sáng, buổi chi àu không có mà bán đơ...i!

Đến trước tiệm may Thanh Nhàn, chú dừng lại, mặt đỏ ửng lên.

- Thím mua báo thím ơi! Không đọc gói hang cũng tốt, đọc r`ời gói hàng càng hay thím ơi! Có tin mê li rùng rợn v`ề vụ đặt chất nổ lớn nhất từ trước đến nay của Việt cộng đó thím! Chui cha! Dữ lắm heng! Thím mua ngay kẻo hết. Không đọc gói...

Nhàn đang ng 'à đút cháo cho con ở trong nhà vội đi ra. Chú bé dúi vào tay chị tờ báo, nói nhanh:

- Chị Ba! Thằng Xanh tự tử r 'ã! Sáng nay cảnh sát tìm thấy nó ở trên sông. Em đi đây. Chú Tư hẹn gặp chị tối mai bảy giờ tại...

Bóng chú bé với cái qu'ần xà lỏn lấn khuất trong ngõ nhỏ r'ài biến mất.

"Báo ơ! Lại một vụ đặt mìn lớn nhất từ trước tới nay đơ...i!".

Tiếng chú nhỏ d`ân và hòa vào mọi tiếng động khác của một ngày mới bắt đ`âu.

C`ân tờ báo trên tay, chị đứng b`ân th`ân ở cửa một chút r 'à lặng lẽ đi vào. Thằng Chu An đang lấy thìa khuấy vung vãi cháo ra giường. Thấy mẹ vào, nó cười toét miệng như vừa làm một việc gì thú vị lắm. "Cháo!... Cháo!" nó càng vung tay quấy khỏe. Chị ng 'ài xuống ôm chặt con vào lòng, nước mắt từ từ ứa ra. Anh Ba! Công việc anh dặn em đã làm xong r 'ài. Kẻ giết hại anh cũng không còn sống nữa. Tu 'ân sau, nếu tình hình yên ổn, em sẽ cùng với chú Sáu đi tìm anh. Em sẽ hương khói cho anh. Và đến khi thật sự yên hàn, em sẽ đưa con ra thăm anh. Em sẽ kể v 'èanh, v 'ècuộc đời chúng mình. Con nó c 'ân được nghe, được hiểu. Còn bây giờ... Chắc chưa nên đâu.

Trong những tia sáng ban mai tràn ngập vào nhà, chị ng 'à ôm chặt lấy con. Thấy nước mắt mẹ rơi ra, thẳng bé vội vàng lon ton đi lấy khăn chùi vào má mẹ. Nó tròn xoay đôi mắt thơ ngây, nói bập bẹ: "Má... Má đừng khóc..." Chị gạt nước mắt cố cười với con.

Lửa Mắt

Vậy là Việt đang ở dưới nó, nằm sấp ngay dưới chân nó, chỉ cách chi ều cao của bức tường lô cốt trấn bao cát xù xì. Nó ng ềi trên nóc ụ, còn Việt nằm dưới chân ụ. Nó chỉ c ần hạ tay là mũi súng giá buốt chạm ngay da đ ầu Việt. Cũng thế, Việt khẽ nhồm lên một chút, cổ họng nó sẽ nằm gọn trong những ngón tay quắp chặt. Căng hết sức...

Hai đêm r'ài, đột vào đột ra rất ngọt, êm ru. Ngay cả đêm nay nữa, l'àn lu 'àn vào khảo sát cuối cùng này cũng vào tuốt luốt. Ai dè khi ra lại kẹt cứng ngắc ở đây!

Đêm đ`àu, anh Sáu Châu - đội trưởng kiêm bí thư chi bộ, với bộ ngực bị gai mắc cỡ quào rách nát, mò giáp vòng rào tới ba lượt cũng phải lắc đ`àu: Chịu! Không tìm ra điểm đột! Bọn bảo an "thổ công" này gác dày quá. Mắt nhìn chỗ nào cũng đụng vào lô cốt. ánh đèn buốt chói và những đường đạn hiểm độc dai dẳng bất th`àn cứ nhằm ngay những chân rào, lùm cây găm tới.

Việt dùng ngón tay vén nhẹ miếng dù che đ ồng h ồ hai thanh sáng nằm vuông góc - ba giờ sáng r ồi! Chỉ còn hai tiếng nữa. Muộn lắm là bốn giờ phải ra hết rào. Trễ hơn, sao mà băng được qua năm rạch v ềcứ trước khi trời sáng? R ồi cái gan bàn chân bị rào lưỡi lam cứa nứt ra như khứa cá nằm trên thớt, liệu có phản lại mình không?

Anh nhẹ cà chân trên mặt cỏ: băng chưa tuột.

- Khựt!... Phì...

Cái thằng khó chịu thật! Ng 'ài l'âm l'âm, cứ chốc chốc lại khậm khịt rõ mạnh như có con vắt bít nhằng lấy lỗ mũi. Thấy nó im lâu lâu, Việt mừng th 'âm, chờ đợi một tiếng ngáy. Mày chỉ c 'ân ngủ gục một tí ti thôi, tao sẽ thoát. Thế mà nó cứ "Khựt... phì! Khựt... phì!" như tạc đạn lép. Việt uất người lên. Gió mát như thế này mà mày không chợp mắt đi được một tí à! Đ 'ôngu! G'ân một tiếng r 'ài chứ ít ỏi gì nữa!

Việt cảm thấy những thớ thịt trên cơ thể mình oải ra, ê ẩm. Cứ tình trạng chết gí này kéo dài thì sao đây!

"ái!" Tiếng kêu ẩn dưới lưỡi. Việt thấy nhói dữ dội ở nách... Những cặp chân li ti giẫm rào rào trên cỏ. Anh mở căng mắt: Một đàn kiến "mụn nhọt" (Loại kiến to, đốt vào là thành mụn nhọt) lòa nhòa, loằng ngoằng đang nhằm anh băm tới. Con đ`ài chắc đã gặp m`ài. Chà! Việt như nảy lên khỏi

mặt cỏ: anh nín thở chờ đợi những cây kim nhỏ xoáy vào da thịt. Con thứ hai... thứ ba... thứ tư... Anh rân rân cảm thấy tiếng 'bực!" khi cặp răng bé tí của nó bặp vào nhả ra nhoay nhoáy, để lại những dấu tròn mọng, tai tái... Hừ! Phải lúc khác tao sẽ bóp nát từng "đứa" một cho phọt máu, r 'ài búng tít lên trời cao cho mất xác luôn. Lợi dụng cái thế tao không cựa được, chúng mày làm tới à? Bực quá! Ngay cả cái thứ tự vệ chúng sợ nhất là nước bọt cũng chẳng lựa dịp nào trút lên đ 'ài bọn cố chày này được nữa. Đó! Nách đó, lưng đó, cắn cho đã đi. Chán chê là tự khắc phải chu 'àn.

- Khưt... Phì...

Kệ mày! Thẳng ở trên quan trọng hơn. Tao cứ cho mày là một loại muỗi... "Rắn là một loài bò...". O'! Cái câu ng `ôngộ từ thuở nào ấy lại hiện v `ê, lảng vảng lơ vơ trong đ `àu Việt. Anh nhếch mép cười...

Muỗi sình l'ây cắn như chó. Nó đạp gãi ngay bên tai. Sướng thật! Giá lúc này được lên gân cả mười đ'àu ngón tay mà gãi nhỉ. Không! Phải nhờ ông y tá dùng ngay lưỡi dao găm cạo đúng vào cái chỗ mòng mọng đó mới đã... Một cục gì tròn tròn cứ thỉnh thoảng lại lăn ngược lăn xuôi trong bụng Việt. Chết! Khéo không... Phải đổi thế nằm ngay! Cứ sấp bụng thế này, nó giở chứng sôi bụng ọc ọc bất tử có mà bằng thác đổ bên tai nó. Tai quái hơn, lại ra cái vụ như cậu Vũ tháng trước: đang ém sát cửa h'àn chờ nổ lệnh, bỗng bật ra một tiếng giòn tan, làm thẳng gác la hoảng đẩy trận đánh lên sớm hơn mười phút!

Việt chìa răng cắn nhẹ miệng dù: sắp bốn giờ r 'à! Sao cái thanh sáng cứ trượt tu 'ôn tuột thế này? Thời gian réo ù ù qua tai... Khéo nhỗ hết mất. Đêm lặng tờ trong sào huyệt kẻ thù, con kiến bò cũng nghe rõ tiếng, ngọn cỏ gãy tưởng như bẻ củi...

Thực ra, theo thói quen đã nhuyễn thành bản năng ngay khi mắc kẹt, Việt đã xếp đặt gọn cả r 'à. Tốt nhất là trườn thật êm ra phía sau lò cốt, có nghĩa là sau lưng nó. Nếu được (cũng gian nan đó, g 'àn quá, liệu có lộ không nhỉ) chỉ việc uốn mình đứng dậy, xiết cứng lấy họng nó... và ung dung chui ra. Cùng lắm, cách thứ hai, sẽ vụt dậy tại chỗ, quất gọn một viên chì vào giữa cái m 'àm khậm khịt của nó. Còn hai trái tạc đạn nhét trong túi sau xi líp sẽ lướt tới nện vào hai căn h 'àm g 'àn nhất, cũng hạ ít nhất chục tên. Nếu ngon, dành cho h 'àm chỉ huy một trái, r 'à cứ cổng chính lao ra, lách khéo qua mấy cái cự mã (Rào gai trên khung gỗ để cản xung phong), gặp thẳng nào cản đường, bắn! Chỉ yêu c 'àu cái gan bàn chân đừng... Chà! Sao nhức quá!

Nhưng nhất định chúng phải đổi ca hoặc ít nhất cũng đứng dậy đi lại cho đỡ ch 'ch chân chứ? Chỉ c 'an thế thôi. Chín hàng rào đ 'ây trái, chui mất chừng hai mươi phút, kể cả xóa dấu. Còn lại g 'an một tiếng, chạy g 'an cũng còn kịp...

Bất giác, Việt lim dim nghĩ tới cái phút sà vào lòng đ ồng đội. Sẽ cứ để nguyên thân hình đen thui màu than pin mà gân cổ rít một hơi thuốc, bắt cái tàn trắng phải ló ra phân nửa, rụng xuống mới phà khói. Mười mấy tiếng đ ồng h ồnhạt m ồm nhạt miệng r ồi còn gì nữa. Nhất định anh Sáu sẽ mang cho mình một can nước nguội đã quậy chanh đường sẵn. (Tính anh ấy vẫn vậy. Nhưng nếu ai nói anh là "chị hi ồn của b ầy em trinh sát", dứt khoát anh sẽ gãi đ ầi: "Nói lạp xạp hoài... Bộ đội ai mà chị, em", r ồi thế nào đôi mắt hi ồn khô cũng chớp nhìn chị Ba, bí thư chi bộ xã một cái cho coi). Gì nữa! Lúc ấy, mình sẽ coi như không có chuyện gì xảy ra, làm một bụng xứng đáng cơm nguội ăn với dưa leo chấm mắm nêm chẳng hạn; ăn đã, chuyện sau... Ở hay! Ông Tôm, tổ trưởng Đảng sao cứ thấy nhìn mình mủm mìm thế kia? Chắc có chuyện gì đây. Cùng lắm ông sẽ theo mình ra muội tắm r ồi bẹo má (ông cứ làm như mình còn trẻ con lắm, khen mình kháu, lại còn hôn nữa chứ. Cằm gì mà râu... xấu hổ đỏ cả mặt):

- Việt ơi! Đêm qua, cả đơn vị không một ai ngủ cả, chờ Việt v ề. Anh Sáu nói với tớ: "Có lẽ sau trận này, v ềlo chuyển đảng chính thức cho cậu Việt là vừa, xứng đáng quá r "à".
- Ôi! Mình trở thành người Đảng viên chính thức! Chỉ sợ khi ấy lại khóc, chị Ba chị ấy cười cho... Mẹ ơi! Kể từ ngày này, thẳng Việt g 'ô bướng bỉnh của mẹ đã trở thành người cộng sản như bố ngày xưa đánh Pháp r 'ài đấy! Mẹ có vui không?... Ở kia! Sao đang nhiên mọi người lại lắng xuống thế này? ánh mắt của anh Sáu sao nghiêm quá, cả chị Ba nữa, chị cũng quay đi, ngón chân di di trên mặt h 'àm.... Hình như anh Sáu vẫn gác chân qua võng mình như mọi hôm, nhưng cái giọng nghe khác quá:
- Hành động ấy can đảm đấy. Thực ra ít người làm được. Nhưng nếu rán thêm một chút, một chút thôi, biết đâu tình thế chả xoay ngược. Mục tiêu vẫn còn, phương án tác chiến không bị hủy Đột nhiên anh đấm mạnh vào nóc h`âm nói như quát Chà! Thế là hư hết trơn r`ã! Nghị quyết cả tháng trời, phong trào cả một xã đang chờ... Ưỡng quá! Bao công lao Giọng anh lại đằm xuống Thôi, đừng bu `ân. Bày keo khác chứ biết làm sao. Có đi `âu, Việt ạ! Những lúc hiểm nghèo nhất phải biết cắn răng, nhích lên, quên mình đi. Nhất định sẽ đạp được lên đ`âu nó... Hút thuốc đi! Của chị Ba mua

cho đó. Chị Ba... tội nghiệp chị quá! Chi bộ xã này chẳng còn ai, mỗi mình chị là bí thư kiêm nhiệm hết: tối dẫn mũi đưa bộ đội vào đ`ờn, khuya dậy sớm chăm chút bữa cơm, trưa lại bám ra gò làm công tác tuyên truy ền. Chị chỉ mong có một ngày... Thôi! Chiếc khăn này chị quàng đi, Việt đỡ r ời. Chị g ây quá..

- Khut! Phì...

Có mùi thuốc đâu đây thơm quá! Anh nhướng mắt: Gió đánh tàn lửa bay tung trên miệng thẳng gác. Khi nó rít vào, tảng mặt hốc hõm chứa đ ầy vũng tối trông như con quỷ đang ng ồi trên cây phun lửa... Việt nhắm mắt lại. Cần thận không hai con mắt mình lại chứa lửa đ ầu thuốc nó sang rực lên thì hỏng cả.

Kiểu này không khá r ồi. Nó chẳng gật gù, lại còn bập thuốc nữa thì biết khi nào mới ngáy cho? Xem cái mã nó hít vào nhả ra ngon lành thế kia là còn tỉnh táo lắm. Thật đen đủi cho mình, đêm nay lại vớ phải thằng lính già khó ngủ. Mày mà chịu khó thêm cái đái dắt nữa thì tao cảm ơn mày. Cái bọn già này thức đêm giỏi trời th ần. Đánh đấm chẳng bằng ai mà gác sách xét nét như mụ dì ghẻ. Thà cứ như bọn trẻ lại hay: đùa giỡn tục tĩu, bắn vung tàn tán nhưng v ềkhuya lại ưa ngủ bậy.

Nó hút cái gì thơm thật, Ru bi? Không! Cotab mới ng ầy ngậy như vậy. Không có thẳng già này, chắc mình đánh đàn m ầm r ầi đây. Lúc này giá có nằm trên băng tuyết vẫn đổ m ồhôi.

Cũng lạ thật! Chính trong những giây phút mỏng tang này, sự sống và cái chết đã nhìn thấy, bắt hơi tiến đến nhau chỉ còn cách sợi chỉ, Việt luôn luôn nghiệm thấy sự xuất hiện kỳ lạ của một khoảng trống vắng dàn trải, tâm h ồn rơi nhẹ nhàng vào cảm giác ung dung thảnh thơi của con người đang nằm duỗi dài đón gió trên đê, với ni ền tin chắc rằng: mọi việc r ồi cũng chi ều theo ý muốn của mình.

Mớ suy nghĩ rối mù, nóng bỏng đột nhiên giảm xuống g`ân như không c`ân c`ân cứu tới lý trí, nhường cho sự giãn ra của th`ân kinh là vươn lên... Đến một lúc, tiếng gõ của thực tại vang lên khắc nghiệt, cái c`ân cào sẽ bất th`ân thức giấ′c thành bào xé.

Cái vòng luẩn quẩn của sự căng và chùng, chùng và căng diễn ra rất phức tạp lặp đi lặp lại nhi `àu l`ân thành sự tỉnh táo: tao càng g`ân mày thì mày càng xa tao. Bởi lẽ mày mù, mày không đủ sức để tưởng tượng nổi đối phương chỉ cách mày chi `àu dài của hơi thuốc.

Việt quên đi mối đe dọa như g`âm ghì trên đ`âu và tua tủa nén chặt bốn xung quanh. Bu 'ôn cười, cứ ẩn hiện trong đ`âu cái điệp khúc lộn xộn: "Phải biết cắn răng... nhích lên... đạp lên đ`âu...". Nhi 'âu khi chả hiểu nghĩa gì cả, như những đêm hành quân, lòng bâng khuâng trong bao kỷ niệm quê nhà, mà miệng lại hát những bản nhạc đâu đâu.

Gió từ bưng ùa v ề, cù cù mơn man trên da thịt... Sương đêm đậu nặng trĩu trên tóc...

Bu 'ôn ngủ quá! Ước gì được chớp mắt một tí nhỉ? Nhỗ ra ngủ quên nó "đòm" thì sao? Chặc! Nghĩ cho cùng, cái đó cũng chẳng ghê gớm bao nhiêu. Đang ngủ nó "đòm" thì ngủ nữa, coi như ngủ luôn. Thế nhưng... ở tru 'ông mà chết? Không ổn, mất tư thế quá. Bọn khốn nạn nó cười mình; và lại được dịp nói bố láo với bà con rằng đã bắn cháy thành than một tên "Việt cộng" sừng sỏ...

ồ! Lại còn chưa kịp chứng minh cho anh Tôm phải chấp nhận rằng: với cái đ ch hình tam giác cân này dứt khoát phải đánh từ một điểm nào đó ở chính giữa lạnh thốc vào mới đảm bảo tốc độ và đường ngắn nhất tới chỉ huy sở..... Mình với nó đã k cận nhau hơn một tiếng đ chg h ôr ci (Nhất định không thèm nhìn đ ch hì vặt nữa). Trận tuyến giờ đây được tính bằng chi chi củi dài đốt ngón tay. Chà! Qu ch áo của thẳng này chua quá. Khét nữa như mùi bã trà dính d cù hôi lâu ngày mưa nắng...

Tao biết mày, mày không biết tao. Tao đang nghĩ v ềmày, còn mày đang nghĩ gì trong đêm khuya thanh vắng ngan ngát mùi rau xanh cây trái đâu đây. ử! Nếu mày không phải là thẳng lính đeo súng Mỹ, tao sẽ từ từ đứng dậy vỗ vai mày cười xòa như trò ú tim. Lạnh thế này mà đốt một ngọn lửa ng từ k ềcà thì tuyệt.

Bất chợt, thẳng lính buông tiếng thở dài. Tiếng thở đùn lên từ trong l'ông ngực, vấp phải lỗ mũi bị bịt, tạo nên tiếng tr'âm r'ề, rin rít. Tiếng thở dài nặng n'ề vất vả quá. Việt có cảm giác thở xong, toàn thân nó thành rỗng tuếch, xep dính lại, sup xuống.

Mày đang có tâm sự gì u uất chưa thoát ra được. Thực ra mày già hay trẻ? Quái! Sao vẫn chưa thấy nó đổi gác?... Một sự liên tưởng xa xôi đột nhiên lâng lâng trong lòng... Cái thị trấn nghèo nàn bên con sông nhỏ mộng mơ và những tháng năm học trò ngọt ngào kỷ niệm...

Bu 'ôn cười nhỉ. Sao giống cái đêm mình leo lên cây bàng trước cửa nhà Thư thế! Tán bàng xòe vào tận cửa sổ bàn học cô gái. Đáng lý cô bạn học giỏi văn, có con mắt lá răm phải nhận từ tay mình mấy trái bàng chín vàng

ngọt lịm, r 'à nở nụ cười "ý tứ" chết người ra tặng kẻ hái quả; nhưng lại là ông bố, một giáo sư sử học nghiêm khắc, chuyên v 'èkhảo cổ! Ông mang cái ghế mây ra bao lơn, ngả người hút thuốc, mắt đăm chiêu. Có lẽ lúc ấy ông đang suy ngẫm v 'èsự hình thành các bộ lạc sống du mục trước công nguyên hay sao mà ng 'à lâu thế? Hai tiếng vẫn chưa chịu vào. Cách ông già tr 'àn mặc nửa mét, ngay trên đ 'àu, mình ng 'ài thu lu co quắp như con khỉ ở vườn thú. Có lúc ông đứng dậy, nhìn lên vòm cao suy tưởng. Run quá! Nhà trong con mắt lá răm nhấp nháy tinh nghịch, có vẻ thích thú lắm. Cô ta lại còn giả tảng, giở sách đọc váng lên: "Rắn là một loài bò... bò sát ngọn cây" ... Sau này mà còn sống trở v 'è, nhất định phải kể cái ý này cho Thư nghe mới được.

Sao như có ai đùa nhả, cứ lấy đít chảo nóng áp mãi vào bàn chân mình thế này! "Hãy cắn răng... Hãy nhích lên...".

Đáng ra, đêm đ 'ông bằng lạnh lẽo này, mày phải ở nhà hú hí với vợ con mày. Còn tao, tao chưa có vợ, tao sẽ v 'è với mẹ, cũng một mi 'ân đ 'ông bằng có "cánh cò xanh bay mải sớm chi 'âu" trong câu dân ca dân gian xa lắm... Mẹ lại bắt ăn đủ thứ cho coi... Mẹ ơi! Mẹ có vui không? Con đã trở thành người đảng viên r 'ài đấy... Con kể cho mẹ nghe nhé (ấy, để con têm tr 'âu cho). ở một mảnh đất rất xa, có những chi bộ bị chà đi xát lại rất đau thương...

- Phì... phì! Khưt!

Tốt! Cái mũi trời đánh của mày thông báo mọi việc vẫn an toàn, trôi chảy. Việt tính chờ cho nó hút xong điểu thuốc, bớt độ sáng đi, sẽ trườn ra. Trườn từng phân, từng tí một. Chỉ c ần ra khỏi cái bùng nhùng ch ầng ba trước mặt là ổn. Mắc cỡ khô bít bùng, làm sao khỏi gãy tách tách đây? Trời ơi! Giá có phép màu biến mình nhỏ lại thành con mèo thôi, mọi việc đầu đơn giản biết bao! Kìa! Đừng viên vông nữa, nó đã bắt đầu cần mầu thuốc bằng ngón tay cái và ngón trở r ầ, sắp tắt r ầ. "Phải nhích lên... phải táo bạo...". Thà chết trong hành động, trong dáng tiến công.

- Nè! Gác, ai cho hút thuốc đó hả?

Tiếng nói võ toác, đổ r`âm r`âm trên đ`âu Việt. Anh choáng váng. Một thẳng khác từ trong h`âm chui ra, quát lên bằng cái giọng nhừa nhựa giả tạo như cháo đặc. Ngay sau đó, nó lại cười hức hức:

- Anh Hai chơi sang dữ vậy? Còn, cho điếu hút bậy coi! Có tiếng giấy thiếc khua lạo xạo.
- A... Ru bi qeen! Nó ré lên như chào hàng giữa chợ Lửa không?

Một giọng nói 'âm 'âm bí rị, không đủ sức thoát ra quay tròn trong m'âm r'âi lại chui đánh ưc xuống hong:

- Rục r'à! Dưới đất ấy.

Thẳng này lật đật bước xuống...

Việt lạnh toát người, tim như dừng đứng, ngón tay lu 'cn vào vòng cò... Hắn cúi xuống, phả hơi rượu chua loét, nói chỗ vào tai Việt:

- Giấc này bọn "cọp đen" (ám chỉ đặc công Quân giải phóng) nó hết dám vào r 'ài. Ông v 'êh 'àn đi. Đến phiên tôi. Đa... ã... a! Thuốc đã quá, giãn gân giãn cốt...
- Nghe đâu đêm r 'ài, bọn "lọ lem" (ám chỉ đặc công Quân giải phóng) lại vượt lộ tính vào ăn vùng này; mấy cha bắt gác lu bù...

Thằng trên thở hắt ra như muốn nhả cái gì xuống đất:

- Không biết tình hình này còn cù nhằng tới kiếp nào nữa? Đêm gác toét mắt, ngày càn bấy giò... Thiệt cực như con chó! Phì... Đậu sắp tỉa được r ã... Mày vô đi, tao chịu luôn cho.
- Khỏi! Gác bốn mắt càng ngon. Sơ sẩy, nó bò vào cho lỗ mũi ăn tr`ài bây giờ. Ô! Thẳng nào nằm đen đen kia? Nó bỗng quát toáng lên Tao trông thấy r`ài. Chui ra ngay, ra nga... y! Tao thẩy tạc đạn bể óc ra giờ. Đâu? Đưa "Con cóc" bấm mìn đây.

Chát! Ch... í... u - Đạn rít qua đ`ài Việt.

Việt nhếch mép: lại giở cái trò cũ rích. Được! Mày cứ la lối om sòm như vậy, tao thấy vui đấy. Chà! Hết xi-quách (Hết cách r 'à) r 'à; một thẳng đã khó, hai thẳng.... tính sao đây?

Cái gì thế này?... Sao cọng cỏ ba ngạch đang cà cà dưới cổ lại chuyển m'âu sáng xanh thế kia? Cái bao cát mà Việt đang gác tay cho đỡ mỏi, bỗng dưng bàng bạc d'ân ra? Cái gì chói chói mắt? Chết! Trăng!... Mảnh trăng g'ân sáng từ rất xa đang nheo nheo, thóc mách nhìn vào mắt Việt. Thật không ngờ mình lại quên mất đi ều chết người này! Trăng lên cao một chút nữa, dứt khỏi những nóc h'ân ù lì góc cạnh, là toàn bộ cái hình hài này sẽ bày toẹt trước ánh sáng quái ác. Những mảnh lưng, mảnh đùi ngụy trang vằn vện, suốt từ đ'àu đã là mảnh giáp kỳ diệu che chở, lúc ấy chỉ càng tố cáo thêm cái cục đen đen kỳ dị nằm trơ trên trên màu cỏ xanh nhạt...

- Khut!... Phì... khut!

Cái tiếng động đ`àu đ`àu đó, lúc này cũng muốn nhảy xuống, chụp lấy tóc Việt mà gào:

"Dậy!... Dậy!"

Phải hành động ngay! Đừng... "Phải cắn răng lại một chút... chút nữa...".

- Chát... chát!... Ré... t!

Nó bắn náo động khắp các góc đ cn. Bắn mừng trăng. Chúng đang reo vui: có trăng là mất sự chết chóc kinh hoàng bủa vây chúng.

Như một trò chơi hiểm độc, nhánh cỏ ba cạnh đột ngột mất m ầu, tối s ầm... Chắc con mắt thóc mách kia bị mây che khuất, nhưng sẽ lại hiện ra trơ tráo hơn. Bộp! Việt thót lạnh ở lưng. Nó k ềhọng súng vào mình r ã! Bộp! Bộp!... Không phải? Bộp! Mưa? Mưa thật r ã! Thế, thế, lớn nữa đi! Trời! Những giot mưa quý giá quá!

Ra nào! Không thể có dịp nào thuận tiện hơn nữa. Lẹ lên! L`ân này mà không ra được, mưa trôi hết vết hóa trang trên người, còn quá trăng! Mưa reo sảng khoái trên cây cỏ, trên nóc h`âm. Hãy quấn chặt lấy tao nữa đi mưa ơi! Những sợi mưa hãy dệt thành màn che mắt chúng đi.

- Phì... khựt!

Việt sững người, thôi xong! Không c`ân quay lại, anh cũng biết chắc nó đang ở vị trí cũ, cái mặt day ngay vào hàng rào. Hết nằm xuống được! Trong cái thế khom khom bất động, đít chồng vào mặt nó, d`ân toàn lực vào tay trái mỏi nhữ, Việt từ từ lu 'ân tay theo thành bụng, chếch mũi súng lên: mày chỉ c`ân "á!" một tiếng tao nháy cò li 'ên...

- Xe... t! Xet...

Nó đang bật que hút thuốc? Mày sẽ lóa mắt, Việt êm êm xoay người lại, khuyu xuống... Cả người chìm trong vũng nước chân rào.

Mưa nhỏ giọt r`ời tạnh d`àn. Cái miệng trăng ló ra cười nham nhở. Việt trừng mắt nhìn trăng, mày hãy nhắm lại đi, đ`òxỏ lá! Anh gằm mặt xuống, chỉ ló hai lỗ mũi trên mặt nước.

Chắc hơn bốn giờ r ã. Con gà trống bên kia sông Đ ầng Nai vừa dứt tiếng gáy. Các đ ầng chí còn nằm chờ ngoài hàng rào không? Cứ v ềtrước đi anh Sáu ạ. Các đ ầng chí cứ tin ở tôi... Chắc là các anh nóng ruột v ềmình lắm. Đừng! Đừng nhé! Đừng vội nghi binh thu hút sự chú ý của chúng để Việt thoát ra nhé! Thoát lấy người mà trận đánh bỏ thì thoát làm gì? Việt không phụ lòng tin của đơn vị, của chi bộ đâu.

Cái gì nằng nặng day day ở bụng? Việt khẽ lu 'ôn tay xuống... Anh rùng mình, mặt nước chao động: một cục thịt n'ân nẫn, trơn nhẫy nằm vắt ngang rốn. Anh nhịn thở, dứt ra: con đia mập mạp bằng cái chuôi thủ pháo ì ạch, khinh khỉnh trườn trên vệ cỏ.

Lại ngưa ngứa ở bắp đùi, ở hông... Bàn tay Việt định lu ần xuống, lại kéo lên. Kê!

Chết! Ngứa râm ran trong cổ, chả lẽ lại là đia! Không phải! Thôi đúng r ầ, ngâm nước lạnh, cơn ho đang gãi trong cổ... Việt há m ầm ra, vẫn ngứa. Đừng! Anh chup cái mũ dù nhét vào m ầm, khuc... khuc!

- Cái gì vậy?
- Cái gì đâu!
- Tiếng gì giống tiếng người, ông hả?
- Chắc vậy. Khựt!... Phì...

ánh đèn sáu pin lóe lên. Tóc sáng quá. Việt gắn mũ lên đ`àu, tay kia dựt cụm cỏ nh 'ài đ`ày m 'àm... Đất nhão nhoẹt, mằn mặn ngai ngái...

Các loại xe gắn máy trong ấp thi nhau phát nổ r ền rĩ. Có tiếng chuông nhà thờ ngân dài ngái ngủ, ẩn hiện tiếng kinh nguyện c ầu dai dẳng...

Thẳng trẻ đứng dậy vươn vai răng rắc, ngáp xé cổ:

- á... á... ắp! Vậy là qua một đêm yên lành. Ra quán làm bậy ly cà-phê ông! Nhìn theo cái bóng nhếch nhác, thất thểu của hai đứa đi ra cổng, con mắt Việt xếch lên. Muộn r ồi! ém lại, chỉ còn cách ém lại ngay tại đây! "Nhất chạng vạng, nhì rạng đông". Nhằm một đám mắc cỡ rập rạp có cây khô cụt ngọn chọc xéo lên b ầu trời tai tái, Việt trườn tới trong những thân cỏ gai góc. Bây giờ tao không ra nữa: ngược lại, tao sẽ vào g ần thêm chúng mày. Việt vén cỏ nhìn tò mò háo hức.

Chưa bao giờ anh lại được thấy kẻ địch rõ nét như sáng nay. Đêm tối, tất cả đ`àu bí hiểm lạ lẫm. Giờ đây mọi ngóc ngách đ`àu phơi ra tuệch toạc, dễ hiểu kỳ lạ.

Một... hai... ba... Ra tất cả là mười sáu h`âm. H`ối đêm sao sở thấy có mười ba? H`âm chỉ huy nó có cách cây ăng-ten xa vậy đâu, g`ân xịch à! O', cái rào chống B.40 nào kia? Có phải bao quanh h`âm điện đài không? Thôi đúng r`ối! Chết thật! Không biết mà cứ nhào vào là tù mũi hết. Việt lầm nhẩm soát lại toàn bộ các chị tiết một l`ân nữa thật chắc. Bu `ôn cười, chín lớp rào ban đêm dòm thăm thẳm mênh mông thế, mà lúc này nó cứ xếp d`ôn lại một cách đơn giản.

Một h 'à còi rít chói tai. Những thằng người bơ phờ xốc xếch từ những h àn sứt sẹo chu 'à ra. Da trời trắng đục quết lên mặt chúng cái m ài nhợt nhạt, trông chúng như những thây ma từ trong m 'òra.

Một phụ nữ ăn mặc xộc xệch từ h`âm chỉ huy chui ra r`ài l`âm lũi đi ra cửa. Thằng đốc canh nói đồng theo:

- Bữa nào kẹt ti ền xài, cứ tới đây bọn anh nuôi nghe cưng! ả ta ngoẹo đ`ài cười méo xẹo.
- ừ! Cứ tới đi, cho mày chết chùm luôn. Việt phì cái lá từ trong miệng ra, lòm lơm nơi cổ.
- Cái máu què!

Việt nhột người ngoái cổ lại: phía sau anh một đoạn xuất hiện một đám mũ sắt đang ngó nghiêng.

Vẫn cái giọng chửi đồng ấy làu bàu:

- Quay mẹ nó v ềđi! Cả ký lô cứt ở gi ầy r ồi đấy. Ông cố nội nó, ỉa với đái...
- Tao đã nói là khỏi! Khỏi c`ân kiểm tra dấu vết gì hết trơn. Gác kiểu đó, tía nó cũng lạy chứ nói gì nó.
- Khựt! Khựt! Đứng đó mà cự cãi nữa. Việc công vụ làm lộn xộn sao được. Phì... Cái giọng nói quay quay trong m 'âm? Việt chợt như bắt gặp người quen ở chốn hoang sơ. Đúng nó r 'â! Cao to và trẻ hơn mình tưởng nhi 'âu quá...

Ba cái mũ Mỹ nhấp nhô quay v`êhướng khác. Bỗng một thẳng nhìn v`êphía Việt, reo khe khẽ:

- Im... im! Con cao-cáp (một loại chim to, mỏ lớn, rất nhi ều ở mi ền Đông Nam Bộ) bự quá!
- Tao! Để tao!
- Tần bậy mày! Để tay súng anh Hai mới chắc ăn. Lẹ không nó vù, anh Hai! Thẳng "khựt phì" có vẻ miễn cưỡng, uể oải giương súng lên... Việt ngật cổ, bâng quơ nhìn vuốt theo thân cây mốc thếch: con chim to thật. Nó vẫn vô tình chúi mỏ rỉa rỉa những cái lông mầu nâu... Rốp! Con chim nảy lên, đau đớn đập cánh, quay tròn nửa vòng rồi chúi xuống. Thân mình của nó va bịch vào những cành cây khô ráp và nặng nề đập mạnh bụng xuống đất, ngay trước mặt Việt, mắt nó hé mở nhìn anh bần thần. Đến lúc đó Việt mới thấy chới với rủn người...

Vẫn tiếng nói đó:

- Bọn mày ráng sục sạo một chặp nữa đi! Tao vô lượm, chút mang ra quán nước nhâu.

Đi àu ghê gớm ấy sắp xảy ra.

Như bị bản năng tự vệ thúc giục, Việt luống cuống cầm con chim định quẳng ra xa... Chậm r ầ! Tiếng khậm khịt đã vang ngay bên tai. Lủi ra sau

một chút! Không được, tiếng chân nó giẫm cỏ kế bên r à... Chỉ còn cách "tiếp" nó ở chính tai đây thôi.

"Xoat! Xoat...".

Việt chà mạnh mặt xuống cỏ ướt, lấy mũ lau sạch vết lọ, vuốt tóc. Dù có chết chẳng nữa, mặt mũi cũng phải cho sáng sủa.

Xuyên qua những thân cỏ lung lay, Việt đã nhìn thấy đế gi ấy g ồgh ềđen đang từng bước vung sát mặt mình. Tai đã nghe thấy gai cào trên vải áo qu ần nó... Anh nhẹ nhồm người lên, thân hình lao ra phía trước trong cái thế nằm chuẩn bị vọt tiến. Anh đưa khoen tròn tạc đạn lên ghì giữa hai kẽ răng. Ngực Việt như có bàn tay khổng l ồbóp nén ngột ngạt, bắp chân tự nhiên run lên, anh nghe rõ tiếng răng mình va vào sắt lanh canh... Việt cắn mạnh vào ngón tay mình muốn đứt lìa. Sao chân tay nó không chịu nghe theo cái đ ầu nữa r ầi. "Không sao, không có gì cả. Cắn răng lại... nhích lên... phải đạp đ ầu..." Mắt anh vụt quắc sáng...

Một bàn tay s'ần sùi, vàng khè khói thuốc, gạt mắc cỡ ra. Cái khuôn mặt râu ria vàng võ ngó vào lơ láo...

"ớ!" ... Khủng khiếp như bị phạng một thanh củi nặng vào giữa mặt, nó nấc giật lên, bật ngửa ra sau, cái m ồm có hàm răng đ ầy xỉ há hốc. Chiếc mũ sắt văng ra để hở chỏm tóc dựng ngược. Một dây kim cang ngoằng vào chân, nó ng ồi phệt xuống, con mắt tan mất lòng đen, hai chân chòi chòi đạp líu quíu cố sức dãy ra khỏi cái nọc lo le của con rắn độc đang liếm vào người. Nhưng ngay lúc đó, nó rùng mình ch ồm dậy, bốc cây súng găm thẳng vào ngực Việt, họng súng đen ngòm hun hút rung rung lên xuống theo khuy áo đưa lên hạ xuống trước ngực...

Tách! - Nó bật khóa an toàn!

Reng! - Việt nhả chốt tạc đạn xuống đất.

Hai ánh mắt bắn vào nhau.

ánh xanh của cặp mắt sáng vung lên như hai lưỡi gươm chém nát tia mắt trắng dã, quấn lấy, đẩy nó thụt trở lại tròng mắt thằng lính.

Ngón tay nó lẩy bẩy trong sự cóng buốt cao độ, không ngoẹo nẩy cò được nữa.

Mày đang run bắn lên như con vật đã vặt trụi lông, sắp bị quẳng vào đống lửa. Tao nhìn rõ một giọt m ôhôi thật lớn đang lăn trên chóp mũi mày. Mắt mày đang dại đi kìa! Mày không ngờ trước mặt mày lại lù lù một con "cọp đen" chính cống phải không? Cái bắp thịt ở ngực, ở vai, ở bắp vế "nó" vằn vện dọc ngang làm mày ớn hả? Mày chớp chớp mắt. Chắc mày không ngờ

Việt cộng "rừng rú" cũng một khuôn mặt như mọi người? Có khi chỉ bằng tuổi em út mày ở nhà nữa. Không! Tao không biết chớp mắt đâu. ở cái tình thế hiểm nghèo này, tao muốn con mắt tao, con mắt đã được ngọn lửa thiêng của tình đ ồng chí, đ ồng đội, của chi bộ thân yêu tiếp sức, sẽ là mũi khoan thép xuyên ngọt, nạo khoét vào tận tim óc mày, sẽ phà lửa vào mặt mày, khiến mày phải bắt buộc nhớ lại những tia chớp xanh lét của B.40 từ trên tay những đ ồng đội tao phóng ra, thiêu cháy cả chục thẳng bọn mày, trong muôn vàn những vành nón tai bèo bay ra, lao vào đội hình chúng mày trong một trận phục kích nào đó mà chụp xé tả tơi.

Việt thấy tỉnh táo lạ lùng. Sau một đêm tránh né mệt nhoài, cuối cùng mình cũng giáp mặt nó, giữa ánh sáng ban ngày, như một sự sắp xếp khắc nghiệt của số mệnh.

Tao đã nhìn thấy quai hàm mày giật giật dữ dội, phía mang tai: bàn tay c`âm báng súng của mày đang nổi gân... Không! Mày không dám bóp cò đâu. Tối thiểu mày cũng phải hiểu, trái tạc đạn trong tay tao có sức công phá gấp hàng ngàn l`ân chứ! Thì chính mày đang len lét nhìn "nó" kia kìa. Nhưng một trái mà chỉ chia có đôi... phí quá!

Mày chắc thấy đó, tao không đùa đâu! Nói gọn lại là tao không h`esợ mày: cả lũ chúng mày nhung nhúc ở trong kia nữa. Tao sẵn sàng cả r 'ài, và thấy hoàn toàn thoải mái. Tao đang đợi đây. Nào!

Tại sao mày lùi lại, ngón tay mày lỏng ra?

A... a...! Tao hiểu... "Nhích lên... nó đang lùi...".

Những thớ thịt trên mặt thẳng lính nháy nháy, cái m 'cm uẻo sang bên nhắp như sắp lên cơn động kinh. Nước da chuyển từ đỏ qua xanh, r 'ci từ xanh đổ sang tím ngắt. Nó cúi đ 'âu giống như kẻ bị khinh bỉ lăng nhục nặng n 'ê.

Một tràng đại liên Mã lai hộc lên đe dọa, đạn bay v`êkhoảnh rừng ch`ã xa xa.

Nó đảo mắt như chớp ra xung quanh. Mày muốn c`âu cứu đ`ông bọn hả? Cũng phải, mày chỉ c`ân "ối" lên một tiếng, cả trăm thẳng sẽ bu lại g`ân gừ...

Ngón tay nó dè dặt xiết lại trong vòng cò...

Bàn tay Việt từ thả c`ân mỏ vịt...

"Phải cắn chặt răng lại... Ráng lên! Nhích lên tí nữa... nữa".

Đột nhiên nó nhắm mắt lại, bộ mặt rúm ró.

Kia! Một l'ân nữa mày lại không chịu nổi r'ài. Mày có thể nháy cò được lắm cơ mà?

Thẳng lính thở h ồng hộc, hai đ ầu gối cứ d ần d ần khuyu lại. Cánh tay như bị chuột rút, khẩu súng Mỹ chúi xuống... chúi xuống...

Nó sợ mình r ã, sợ thật r ã! Lòng mình đang reo vang, sướng quá! Chả lẽ sự việc đơn giản thế này thôi ư?... Không hiểu cái đêm mùa hè đ ầy sao ấy, ông giáo sư sử học thình lình phát hiện ra thằng trẻ ranh hàng xóm đang ng ã lù lù ngay trước bàn học cô con gái cưng của mình thì sao nhỉ? Ông sẽ đánh rơi cặp mục kỉnh và làm toáng lên như mọi nhà thông thái không chịu được sự lộn xộn trong cuộc sống, hay ông sẽ tr ầm lặng ngắm mình trong sự suy tưởng chưa dứt đoạn: một dấu hiệu của loài vượn chưa tiến hóa?... Nhưng không nên để sự sợ hãi đốt cháy th ần kinh nó. Thằng đã điên, không ai lường trước được phản ứng của nó cả. Phải cho nó hiểu rằng, nếu nó đã đ ầu hàng, mình không khi nào muốn giết nó.

Việt chuyển tạc đạn xuống ngực, anh dịu giọng:

- Hãm chốt lại!... Ng `à xuống! - Thẳng lính làm theo như cái máy. - Nhìn vào mắt anh, tôi biết anh chưa đến nỗi nào. Anh hãy giúp tôi bằng cách im lặng. Chúng tôi sẽ là người chiến thắng cuối cùng. Cách mạng không quên anh đâu!.

Hắn ng 'à chết trân, như không nghe thấy gì cả, không hiểu gì cả, nét mặt m ềm lại, ngây ngây..

Có tiếng la oang oang:

- Làm gì mà lâu dữ vậy ông? Tìm thấy không?

Người lính choàng tỉnh như bị đổ nước lạnh vào đ`âu, mắt nhìn dáo dác.

- Anh ra đi! Tôi tin anh! - Việt nói.

Người lính bối rối, gục gặc đ`âu. Hắn xây lưng lại, mảng áo đẫm ướt, đôi chân bước đi như mê... Được mấy bước, một tiếng "sột" sau lưng, hắn quay ngoắt lại kinh hãi, láng quáng đưa súng lên... Không! Trước mắt hắn, Việt vẫn cười hi ền hậu, tay c ần con chim giơ ra... Người lính nhếch miệng ngờ nghệnh, c ần con chim quay đi, bước chân mạnh dạn hơn...

Việt căng mắt nhìn theo hắn đi lại phía đ`ông bọn súng ống đ`ây người. Rất có thể hắn phản bội. Anh xếp tạc đạn ra đất, soát lại chốt hãm khẩu K54 trên tay...

Hắn đang mấp máy môi nói cái gì, tay chỉ v ềphía mình? Bọn kia chụm đầu bàn tán nghe chừng...

Việt lạnh toát người. Này! Nó bắn này!... Chỉ c`ân một phát báo động thôi là... Anh rút chốt một trái tạc đạn... Nhưng không! Đôi giày nặng n`êcủa người lính bắt đ`âu lê đi. Anh ta đi giữa bọn lính như người mất h`ôn, tay lơ đãng vặt lông con chim...

Đến lúc ấy Việt mới nằm nhoài ra, mệt lả. Trái tạc đạn ướt nhoét m ồhôi rời ra khỏi những ngón tay tê dại...

000

Trưa trong đ 'ôn địch...

Không trung như bốc cháy, lửa phả xuống rừng rực. Việt tưởng tượng thấy mảng da lưng mình đang uốn cong lên, ph ầng rộp. Anh sờ sờ vào những cọng tranh âm âm: nắng một lúc nữa, chắc nó cũng tự nhả khói r ầi bùng cháy mất.

Việt chui sâu vào trong gai góc, anh không cảm thấy da thịt mình đang rớm máu. Đói, khát và nhức nhối vì suy nghĩ: bàn chân mình chắc đã cháy hết xương đang l'à ra; anh rủn người, lịm đi...

Bỗng anh bật nhôm dậy: có hai con mắt đang nhìn anh chăm chú...

Người lính đã ra từ lúc nào, đang ng 'à phía chân Việt, tay ôm lưng qu 'àn trễ xuống, khóa tuột khỏi dây lưng như người sắp đi c 'àu.

Anh lính lê lại, rụt rè lôi trong túi ra một ổ bánh mỳ, túi kia mấy trái dưa leo mòng mọng.

Việt cắn một miếng dưa nhai ngon lành, cặp môi chỗ nứt m`ên ra, ươn ướt. Anh lính t`ân ng`ân ngó trộm Việt ăn... Đôi mắt ấy dừng lại miếng băng chân đã chuyển sang màu bùn, r ồi lướt trên những mảng đùi, mảng lưng; cuối cùng vấp phải vết loét trên gáy Việt...

Việt cười, hàm răng nhóng nhánh nước:

- Tàn thuốc khi đêm của anh đấy.

Người lính day mặt qua phía khác... Nhìn nghiêng thấy một bên mắt anh ta hơi đỏ...

Việt nhìn sâu vào mắt người lính:

- Tại sao anh không bắn tôi?

Cái đ`àu nặng n'ècủa anh ta trĩu xuống, một lát mới ngầng lên, nói khó nhọc:

- Tôi... tôi không rõ... Con mắt của ông làm tôi sợ... Tôi thấy ông mạnh quá...
- Bây giờ thì sao, còn sợ không?

Người lính nhẹ lắc đ`âu, trả lời phào phào trong hơi thở đ`ây xúc động:

- Không... Bây giờ tôi... kính phục ông... các ông...

Nói đoạn anh ta run run đứng bật dậy như sợ hãi trước câu nói của chính mình. Người lính kéo qu'àn lên, gài lại dây lưng, lặng lẽ đi vào... o O o

Và đêm hôm đó, có hai người dìu nhau ra khỏi vùng kẽm gai. Một người to lớn mặc qu'àn áo lính, còn người kia nhỏ nhắn, ở tr'àn.

Tới bìa bưng, họ dừng lại chia tay nhau. Cái bóng to lớn quay lại, dáng đi ngập ngừng, chốc chốc lại nhìn v ềphía sau ra chi ều áy náy. Cái bóng nhỏ nhắn khập khễnh đi thẳng tới, đ ầu ngẩng cao như đinh ninh rằng: mình sắp sà vào tay những con người thân yêu đang đón đợi ở đâu đây, rất g ần. Đêm vành đai vẫn lạnh sắc, thăm thẳm ẩm ướt. Nhưng từ bưng xa, gió đã đưa v ềcái hương vị ngọt ngào mới mẻ của một mùa cây trái tốt tươi.

Sông Đ 'âng Nai, tháng 10-1970

Một Quan Niệm Tình Yêu

Trong khoang lái chiếc xe tải lúc ấy có năm người. Người thứ nhất tất nhiên phải kể đến là anh lái cao to, nước da đ ồng hun, có bộ râu cằm cố tình không cạo, nhác trông như người nước ngoài.

Bên cạnh anh là một người đàn ông khoảng trên ba mươi tuổi, vóc dáng thanh thoát, khuôn mặt h cho sáng láng, hay có cái mim cười ý nhị. Ng à nép vào con người dễ mến ấy là cô gái mặc áo khoác nâu có một nhan sắc bình dị chỉ c'àn nhìn qua cũng có thể chấp nhận được ngay. Bên cạnh cô gái áo nâu là cô gái áo len xanh, cùng trạc tuổi nhưng dáng điệu, lời lẽ nói năng có vẻ sắc sảo hơn. Và ng cổ ngoài cùng, g an như ép dính vào cửa xe là một thanh niên mặc quân phục không quân hàm, thân hình mảnh khảnh, cặp mắt trũng sâu hơi mêt mỏi. Anh ng 'à như mới vào mép ghế' trong khi người khác có thể ng 'à thut sâu vào, lưng dưa tạm gọi là thoải mái. Đường lên chót vớt cửa khẩu Na Mèo vào những ngày cuối năm ng ã lên chặt như thế càng ấm. Xe Zin mà vẫn xóc đến khiếp? Cứ nhảy ch 'âm ch 'âm thỉnh thoảng người lại giật nảy lên, đ 'âi va lốp cốp vào mui xe hoặc ngả nghiêng, xô dạt vào nhau như trong xe có bão lớn. Gió lạnh vút qua ô kính bật lên những tiếng tanh tanh. Sương mù trắng xóa làm con đường chập chòn, lúc rõ lúc nhòa. Cái gạt nước chuyển đông hết sức uể oải ở trước mặt. Tuy vậy, tiếng xe nổ vẫn êm ru, thoang thoảng mùi xăng thơm n ồng. Đôi lúc anh lái múa cổ tay của một đường ràn rạt mép vực khiến hai cô gái bật rú lên, mắt nhắm nghi en như sắp rơi ra khỏi trái đất. Cây rừng xào xạc, thác đổ vang vong dưới thung sâu càng thêm tăng vẻ chênh vênh của một đoạn đường toàn leo dốc. Nhi ều đoạn chiếc xe chở nặng gạo chòng chành giống như đi trên dây, nhỗ tay lái một chút là tất cả sẽ biến khỏi mặt đường rơi thỏm đi đâu không ai dám nghĩ tiếp. ấy vậy mà anh lái vẫn thản nhiên tru miệng huýt sáo Gặp đoạn đường phẳng một chút, anh lại còn hát nữa mà hát bằng thứ tiếng Anh khá chuẩn hẳn họi. Nhìn nghiêng, những cong râu cứng như rễ tre của anh lay đông thấy tức cười. Cô gái áo xanh bấm nhe vào tay bạn, kín đáo đưa đôi mắt khá sắc v ềphía anh lái xe ng am một ý thán phục và tin cậy: "A-ma-tơ gớm!". Anh con trai trẻ đẹp khẽ gật đ'ài mim cười, cái mim cười rất hóm và thông minh, pha thêm một chút thấu hiểu của triết nhân: "Tất cả những cái đó đ`àu bắt đ`àu từ sư hiện

diện của các cô ra cả đấy, cô bé ạ?". Cô gái áo nâu không có phản ứng gì, mắt vẫn nhắm hờ như lim dim ngủ, cũng lại như đang mải nghe tiếng hát tr`âm tr`âm rất đàn ông của anh lái xe vui tính mà dáng dấp hào hoa, ngang tàng hiện lên ngay cả ở bàn tay c`âm lái. Rét quá? Càng lên cao càng rét. Một bàn tay đàn ông trắng trẻo sẽ sàng đặt lên những ngón tay con gái nhỏ nhắn, nắm chặt... Nét mặt cô gái không xao động. Gió rít như chó sói tru lưng trời.

Cô gái áo len xanh so vai rụt cổ lại một cách thật là bé bỏng:

- Ôi chao? Giá bây giờ có một chiếc chăn bông mà khoác nhỉ? Lắng một chút như tự nghe tiếng xít xoa của mình, cô lại duyên dáng hạ vai xuống Thoa ơi? Mày ngủ đấy à?
- Giá mà ngủ được Cô gái áo nâu vẫn không mở mắt, nói th`âm thì vào tai bạn Nếu bây giờ có một đống lửa và mấy cái bắp ngô nếp nướng nhỉ Và khẽ cười. Cái cười không được tự nhiên nhưng để bù lại, một hàm răng trắng muốt, đ`âu chằn chặn ló ra. Có cảm giác cái cười ấy làm ấm cả khoang lái. Cô gái áo xanh hơi ngửa mặt ra sau, mắt nhìn lơ mơ lên tr`ân:
- Anh Phụng ơi (anh con trai khẽ nhướng mày tỏ vẻ sẵn sàng nghe). Em như anh thì em sẽ bắt quách cái Thoa sang ở hẳn với anh. Chàng là bác sĩ, nàng là kỹ sư chế tạo máy, cũng sống trong một thị xã nước ngoài xa lạ, hay đứt đi chứ lị. R 'ài cưới luôn hay hết thời hạn v ềnhà cưới, đi ều đó có h ềhấn gì, miễn là g ần nhau. Dăm bận đi thăm thế này, họa có thành bà già. Bác sĩ Phụng vẫn chỉ mỉm cười r 'ài hào phóng, móc từ túi xách ra một cây Du Lịch bóc rèn rẹt:
- Để sang một l'ân thử xem: Cái đó là hoàn toàn do Thoa quyết định thôi. Cô áo xanh chép lưỡi, giọng nói cố làm ra cái kiểu ghen tị nhưng nghe tinh lại có chút ghen tị thật:
- Cái Thoa là sướng nhất tr`ân đời đấy. Nghỉ phép người yêu v`êtận nhà đón sang chơi. Chưa đủ, sợ nàng bu 'ân, người ta lại có nhã ý mời cả cô bạn gái cùng đi làm th`ân hộ mạng cho nàng nữa. Ghê! Anh Phụng, em bảo này: anh cứ giữ rịt cái Thoa ở lại v`êlàm gì, xung quanh toàn những cái dớ dần, nhức đ`âu? Lúc này bứt đi đâu xa được một thời gian là tuyệt nhất. Xã hội biến động, không cần thận, chàng một nơi, nàng một nẻo r`âi nàng cũng biến đi lúc nào không biết.

Phụng đáp lại với giọng nói bao dung:

- Tha h'ô Nhưng mà... nói cho cùng cũng mệt thật! Bây giờ các giá trị đ'ài bị đặt trở lại cả. Sự thủy chung bỗng thành chớp nhoáng, cái yêu đương dễ

hóa thành hận thù. Tìm một tình yêu bất diệt bây giờ còn khó hơn đi tìm dấu chân người nguyên thủy - Khoan khoái nhả một hơi thuốc, anh nói tiếp - Bu 'ch thật? Cách đây chừng mươi, mười lăm năm, trong một đám tụ họp, giá thử có một anh kỹ sư, bác sĩ... tóm lại là một anh trí thức nào đó trót máy m 'cm khoe tao có cô người yêu làm ngh 'èbán phở là lập tức bị chửi cho mất mặt ngay. Nhưng nay ấy à? Đó là tất cả sự vinh hạnh nếu không muốn nói là cứu cánh đấy. Ngược hết! Ngược lại hết!

- Hay! Hay đấy! - Anh lái tán thưởng `ôn ào.

Cô áo xanh cũng cười rất tươi, nhìn sang người bạn trai đ'ây vẻ tự hào: "Đ'ông chí lái xe thấy chưa? Đ'ông chí sẽ không phải ân hận khi đã cho những con người hay ho như thế này đi nhờ".

Phụng m à thêm một điếu thuốc nhét vào ngón tay anh lái, tiện thế quăng luôn cả cây vào cốp xe r à nghiêng mắt nhìn chếch xuống khuôn mặt người yêu. Cô gái vẫn nhắm mắt lim dim, đ àu hơi tựa vào một bên vai vạm võ của anh nhưng nét mặt lại thoảng đi đâu.

Phụng hỏi nhỏ:

- Em mêt à?
- Cô gái khẽ lắc lắc đ`âu và mở mắt ra. Cặp mắt hơi bu 'ân, có một cái gì bứt rứt ẩn thật sâu bên trong. Cô không ngước nhìn khuôn mặt đàn ông đẹp đẽ đang k 'êcận rất g 'ân mà nhìn vuốt qua cửa kính ra ngoài. Xe đang đà xuống dốc. Không gian hiện ra thoáng đạt, rõ nét hơn. Mãi tận sườn núi bên kia, một vệt nắng vàng như rơm thoáng hiện r 'à thoáng mất. Lát sau nó lại nhảy nhót trên một vùng săng lẻ thân dài thẳng thớm, xòe tán, xòe lá xanh biếc như thông.
- Đẹp quá! Cô gái khẽ thốt lên.
- Bây giờ thế này Anh lái xe như được cái vẻ thảng thốt của cô gái áo nâu đốt nóng, xướng to Chuyến xe cuối năm không đi đâu mà vội, các vị thấy nơi nào có lý c`ân dừng, c`ân nghỉ lại cứ nói, tôi chi `âu hết. Cả đời tốc độ, thi thoảng cũng phải vần vơ ngơ ngác một tí chứ. Tiện thể thông báo luôn: đây đi Na Mèo còn qua đèo Phỉ, đèo Mây, đến được cũng phải chi `âu tối hoặc nửa đêm, đây là nói đường thuận lợi. Còn đường xấu thì...

Anh huýt một tiếng sáo dài như vượn hót và nhấn thêm ga.

- Eo ơi! Đèo gì mà lại là đèo Phỉ? - Cô áo xanh thu người lại - Chắc nơi đó trước kia nhi `âu phỉ lắm hả anh? Làm như một cuộc hành trình đi Nam Mỹ không bằng - Giọng cô trong vắt, nghe rõ cả tiếng gió ở đ`âu lưỡi - May quá là gặp anh ở dọc đường chứ không thì chết, chả còn biết đối phó ra sao. Xe

khách không có, xe con thì bất lực, bản làng lại xa tít mù khơi. Góm? Đường với đất, đi một l'ân tổm đến già. Chắc anh chạy con đường này nhi 'âi?

- ít thôi. Thiếu hai năm nữa là tròn... hai mươi.
- úi giời!

Anh lái xe chìa bao thuốc lá lại phía anh bộ đội. Đang mải nghĩ ngợi đi đâu, người mặc quân phục giật mình quay lại, ngượng nghịu lắc đ`âu:

- Cám ơn? Tôi... Tôi bi viêm cổ.
- Xì! Viêm vủng gì! Lại mấy cha th ày thuốc lẩm cẩm dính vào đây! Anh quay qua anh bác sĩ, cười ấy chết, xin lỗi đ àng chí bác sĩ nhé. Tôi vốn ăn nói tứ tung.

Cô gái áo xanh ghé vào tai bạn nói thật nhỏ:

- Xương với xâu! Đau quá!
- Cái gì đau?
- Cái xương hông ông ấy tì vào đùi tao đau quá!
- Con ranh! Thì ng 'à dịch vào tao đây này.

Bất giác Thoa đưa mắt nhìn người mặc quân phục. Như mọi người đàn ông khác gặp trên vùng đất này: khắc khổ và lành hi ân, chả có gì đặc biệt. Cô lại lim dim mắt.

Xe ì ạch bò qua một đoạn đường nhoe nhoét đất đá. Rải rác đó đây có những tốp chiến sĩ làm đường đứng ngập chân trong bùn nhìn chăm lên xe. Vài ba cô gái nước da mai mái vui vẻ goi bới lên:

- Anh tài ơi! Chở ai mà xanh đỏ tím vàng như đi hội thê?
- Con Thơm nó ghen đấy. Cho chết! Lính lục lộ mà cứ đòi yêu anh... vi vu.
- ừ tao yêu. Thì đã sao? Còn hơn đứa nào suốt từ sáng đến giờ, động một chiếc xe nào đi qua cũng hiếng mắt lên. Dơ!
- Cẩn thận cây c`àu gỗ đó! Lăn k`ênh ra đấy thì lại mất công ối đứa khóc. Tiếng cười râm ran lan khắp mặt đường. Trên xe, anh lái cũng đáp lại bằng một tràng cười rất vang và giòn, hai ngón tay ám vàng khói thuốc thi nhau đưa lên môi hôn gió. Chiếc xe bậm bạch bò vào một đoạn đường khô hơn nhưng rải toàn đá hộ. Toàn bộ sắt thép trên xe cứ va nhau cục kịch tưởng như sắp long ra từng bộ phận.

Bác sĩ Phung nheo nheo mắt nhận xét:

- Có vẻ tất cả các cô gái trên cung đường này đ`àu mê ông cả? Anh lái không trả lời chỉ nháy mắt một cái không ra phản đối, cũng chẳng ra tán thành. Tiếng thổi sáo càng véo von hơn. Bằng giọng trả lời, Phụng nói tiếp:

- Kiểu này là lại thêm một bà vợ phải chịu đựng cái bi kịch của sự cam chịu đây.
- Chưa! Tôi chưa có, chưa có một mụn vợ nào.
- Kén à? Hay ngại?
- Không kén, không ngại nhưng chưa đủ tư cách làm ch 'cng, chưa đến tuổi.
- Anh bao nhiệu r'à?
- G'ân bốn mươi.
- Quỷ th`àn ơi! Thế định đến bao giờ anh mới đủ tuổi?
- Khi nào các cô gái trên đời chỉ nhìn tôi như nhìn một cây gỗ mục đã. Hiện nay... sức quyển rũ cũng đang còn kha khá, chưa đến nỗi.

Cô áo xanh bĩu môi:

- Đàn ông các anh lắm lý lẽ thật. Sao mà giống nhau thế?
- Đâu có! Anh lái đáp lại trơn tru Lý lẽ, lý luận gì đâu, tham thôi.

Bác sĩ Phụng cười to, vỗ mạnh hai tay vào nhau.

Cô áo xanh nhoài người v êtrước, môi cong lên:

- Sao nữa? Nói tiếp nữa đi xem nào? Nghe nói đời tư mấy ông lái xe đường dài là phong phú lắm. Tự đặt cho mình những cung chặng người tình và suốt đường đi, cả chục cô tình nhân các cô ấy cung phụng cơm nước, nơi ăn chốn ngủ như ông hoàng?
- Chi biết nhi `âu nhỉ?
- Tôi còn biết nhi `àu hơn nữa kia.
- Có duyên quá?
- Duyên gì. Tôi...

Anh bác sĩ kín đáo bấm tay cho cô gái đừng nói nửa: "Đành hanh không đúng chỗ r ầ. Đi nhờ xe người ta mà!..."

Nhưng anh lái đã cười 'âm 'âm, cười rung cả người:

- Biết ngay mà. Đàn bà đáng yêu thật! Đùa đấy. Quanh năm gió bụi lêu têu mà cứ lu lu như cô kỹ sư kia thì c'âm cự thế nào được. Khai thật lòng đây: một vợ và ba nhóc r'ài, toàn vịt giời cả. Và một năm dù chỉ ở với vợ con vài tu ần nhưng trách nhiệm hết ga, không kém bất cứ một anh ch ầng chỉ biết quanh quần bên vợ nào.

Bỗng anh phanh két xe lại. Hú vía! Ngay trước mũi xe là một đoạn đường xói lở nham nhở, để lộ một miệng vực toang hoác nhớt nhát.

Người đàn ông mặc quân phục lặng lẽ mở cửa xe nhảy nhanh xuống tưởng như anh vẫn thường nhảy xuống như vậy trong những trường hợp tương

tự.

Lúc này mới thấy rõ anh mảnh khảnh thật. Đứng trước mũi xe, áo qu ần bị gió táp tứ tung, người anh cứ xiêu vẹo đi. Uốn theo bàn tay xi-nhan khá thành thạo của anh, chiếc xe ì ạch bò d ần từng nấc.

Cô áo xanh chép miệng:

- Đi đường này chính ra anh phải lựa một ông phu xe khỏe như vâm mới phải, khéo kìa? Coi chừng gió lạnh búng luôn ông ấy xuống vực bây giờ.
- Nh ầm r cô gái đáo để ơi! Anh lái vừa thận trọng đạp, nhả ga, vừa nói Người ta không phải lợ xe đâu. Cũng khách đi nhờ thôi.
- Ban anh à?
- Không? Nhưng cũng là bạn. Vùng này chỉ có dân lái đánh bạn với cánh biên phòng thôi.
- à thì ra đó là một chiến sĩ biên phòng đấy Anh bác sĩ gật gù Bất ngờ nhỉ! H à v ềnước đi qua biên giới Hung, tôi đã từng uống bia đen với những tay biên phòng tướng tá nhìn phong trần, tráng kiện lắm.
- Trông còn trẻ quá! Chắc chưa vợ con gì: Cô áo xanh chậc lưỡi Hi ền nhỉ?
- Đời lính quanh năm núi rừng heo hút kể cũng tội Phụng lắc đ`âu Chuyện vợ con chả biết thế nào? Con gái thời này họ thường nhìn vào thực chất.

Anh lái nói to:

- ấy, đừng có đùa bác sĩ, mấy ông biên phòng ông nào cũng có duyên th`ân cả đấy, đắt giá ra phết. Con gái từ đường Môt trở lên đây là cứ say tít.
- Cũng có thể Phụng cười nhân nhượng Nhưng yêu và thương là hai cái khác nhau rất xa đấy nhé!

Những lời bàn tán xung quanh dường như đã kéo cô kỹ sư ra khỏi cơn ủ ê. Thoa khẽ cựa mình lơ đãng nhìn con người "tội nghiệp" mà thiên hạ đang s 'n s 'n nói đến. Con người đó lúc này hai vai áo mưa đã đậu trắng xóa, thỉnh thoảng lại khẽ rùng mình trước một cơn gió phũ phàng thổi tới. Anh đang đi thụt lùi trước mũi xe và bước đi chập chỗm không bình thường. Khi mảng đường xói lở đã lùi xuống nằm ngang thân xe, anh lái thò đ ầu ra quát to:

- Thôi lên? Đi được r'ài đấy. Khổ thật. Đã bảo cứ để mặc người ta, nhảy xuống nhảy lên làm gì nhi ều cho vất vả.

Xe r`ômạnh máy. Anh bộ đội mở cửa chui vội vào. Toàn thân anh như một tảng băng không ngừng tỏa giá lạnh. Không hiểu sợ dính ướt hay có ý

nhường chỗ, cô áo xanh xoay nghiêng người ng 'ài hắn vào trong, trìu mến đưa cho anh lọ d'àu nóng:

- Anh xoa mạnh vào cổ vào ngực cho ấm.
- Cảm ơn chị Anh đưa tay đón lấy lọ d`âu và thoắt trở nên lúng túng trước cái nhìn dịu dàng của cô gái.

Bác sĩ Phụng cũng m`ởi cho anh một điểu thuốc. Từ lúc đó hình như ánh mắt, thái độ của mọi người trong xe đối với anh khác hơn. Còn anh, sau khi đưa trả lọ d`àu, lại nhích sát người vào cửa xe, im lặng, chốc chốc húng hắng ho.

- ở đ`ân biên phòng, anh có biết ông Thân không? Anh lái gợi chuyện ông Thân đ`ân trưởng ấy?
- Có anh a? Người lính trả lời.
- Một tay cự phách đấy Anh lái nói to với cả khoang lái Khét tiếng đấy! Bọn phỉ, bọn buôn lậu vùng này cứ nghe thấy tên đại úy Phạm Thân là rúm vó lại r à. Cánh lái đường dài chúng tôi toàn những tay giang h òbạt tử cả mà đố có thẳng nào dám qua mặt ông ta.
- Anh biết à? Cô áo xanh tò mò hỏi.
- à... Không? Là cũng nghe nói vậy thôi, này, hình như tháng trước trong một cuộc rượt đuổi mấy chú phản động đang tìm đường vượt biên, ông ta bị dính đạn phải không? Không rõ đi viện v 'èchưa chả biết? V 'èchưa anh?
- V ềr à anh a! Người lính trả lời mà không quay lại.
- Con người tuyệt vời đấy! Đợt này quay v ềphải ghé vào thăm ông ta một chút mới được. ấy, nghe nói trước đây cũng là một tay lái có hạng ở chiến trường Tây Nam, con người đầy mình chiến tích, ngang dọc một thời nhưng đời riêng cũng lắm cái lận đận! Cánh xế kháo nhau cô vợ chưa cưới của ông ấy đẹp kinh người nhưng... Hả?
- Chắc ông đ `ôn trưởng này phải tài hoa, mắt sáng và râu quai nón xanh rì Cô áo xanh phán đoán một cách háo hức từ đ `âu tới giờ cô luôn tỏ ra háo hức cực kỳ trước bất cứ một chuyện gì lạ xảy ra trên đường Giá gặp được viên thủ lĩnh trấn ải ấy được một chút nhỉ. Chắc ối chuyện ly kỳ, rùng rợn. Nghe cô gái xuýt xoa vậy, anh bác sĩ chỉ mỉm cười không góp chuyện. Còn người lính, núi rừng mù mịt vẫn hút lấy t `ân mắt của anh. Xe đang gặp chỗ khó. Khoang lái thoắt chìm đi trong im lặng. Lát sau, người đ `âu tiên không chịu được b `âu không khí gượng gạo này là Phụng. Bằng cách nói lưu loát hấp dẫn, anh cất tiếng:

- Thực ra tuyến đường này còn đỡ, tuyến đi qua Điện Biên mới thật gian nan. Trúng mùa mưa xem, phải hàng tu ần, có khi cả tháng. Năm r ồi nghe xì xào một câu chuyện tình sử bi kịch lắm? Một người vợ trẻ cũng đi nhờ xe như thế này lên thăm ch ồng tít mãi tận Tu ần Giáo. Cuộc hành trình ròng rã suốt hơn mười ngày trời mà trên xe chỉ có hai người: cô ta và anh tài xế khỏe mạnh. Dù có là thánh thì cái kết cục tất yếu r ồi cũng sẽ phải xảy ra... Vậy mà khi đến nơi, gặp ch ồng, cô ta bật òa khóc nức nở, khóc thực sự như bất cứ người vợ chính chuyên thủy chung nào. Oái ăm thay, anh ch ồng bộ đội thấy vợ lăn lộn vất vả lên tận đây thăm mình, xúc động quá cũng khóc theo. Bi kịch? Thật là bi kịch.

Anh bác sĩ lặp đi lặp lại kết luận ấy với giọng điệu ráo hoảnh. Cô kỹ sư rùng nhẹ người, cái sống mũi xinh xinh chun lại như bị tức ngực.

- Góm! Làm gì có cái chuyện ấy Cô áo len xanh phản đối yếu ót Anh nói đến cái tình nghĩa vợ ch 'ông nghe ghê chết được!... Nhưng mà này, giá cái anh ch 'ông bộ đội ấy biết được nhỉ? Đố tất cả xem cái gì sẽ xảy ra nào? Chắc phải dữ dội lắm nhưng... biết đâu họ lại ôm nhau khóc nữa. Em cũng có biết một chuyện tương tự như vậy nhưng tình tứ hơn. Một cô sinh viên Hà Nội lên tàu đi thăm người yêu bị thương ở mặt trận Tây Nam được chuyển v ề Sài Gòn đi 'àu trị. Dọc đường không biết nghĩ ngợi thế nào lại quay sang mê luôn một anh chàng đẹp trai ng 'ài cùng toa. Mê hẳn hoi chứ không vờ vịt, lấp chỗ trống đường dài gì đâu. Thế là anh thương binh cứ ngày ngày ôm bức điện chờ đợi, còn cô ta; g 'ân như không c 'ân tính toán, theo ngay anh kia v ềLâm Đ 'ông.
- Theo tôi Phụng vẫn lạnh lùng Trong cuộc sống hỗn tạp nhi `êu khi phải biết bỏ qua những tiểu tiết. Ví như đôi vợ ch `ông Tu `ân Giáo ấy, biết đâu đó chỉ là một cách trả công sòng phẳng của cô ta còn tình cảm thực vẫn luôn hướng v `êngười ch `ông. Mất gì, được gì?

Như chọt thấy đã đi quá đà, anh dừng lại nhìn nhanh sang Thoa r à bật lên một tiếng cười khe khẽ, không ăn nhập vào đâu.

Cô gái lại khẽ rùng người. Cô lặng lẽ rút những ngón tay nhỏ nhắn của mình một cách không tự giác ra khỏi bàn tay anh con trai vẫn đang nắm chặt. Bàn tay h`ông hào ấy bị hẫng, chuyển dịch, quờ quạng một chút r`ôi để nguyên, lay động...

- Thằng khốn!

Trong suốt câu chuyện anh bác sĩ kể, anh lái xe tỏ ra thờ ơ, miệng vẫn huýt sáo vần vơ nhưng đột nhiên lúc này anh văng ra một tiếng gằn gằn nhưng

cũng vẫn vu vơ, chẳng rõ ám chỉ ai. Tuy vậy cái tiếng gần đó cũng làm cho Phụng thoáng giật mình, anh nhìn xéo qua người lái xe, chuẩn bị đón nhận những tiếng văng còn dữ dần hơn nữa. Song cũng chỉ thế thôi vì ngay sau đó người lái xe đã lại phun mạnh mẩu thuốc lá còn khá dài ra ngoài sương: - Chuyện như vậy thường - Tôi còn thấy một chuyện ác hơn - Anh hắng giọng - Cái bản bên kia kìa, có một ông già người Mông tóc dài tới vai, bạc phơ, suốt ngày ng 'à ngậm pí bên cạnh bà vợ bị th 'ân kinh nằm trong bu 'àng, ấy vậy mà không hiểu tại sao có một cô gái dưới xuôi, trẻ lắm, mới tròn hai mươi tuổi, trông cũng được, lại phải lòng r 'à nhận luôn làm vợ bé của ông ta và sống hạnh phúc hẳn hoi. ấy không? Không hẳn là bùa ngải gì đâu. Đàn bà họ bít bung không hiểu được. Ví như cái cô đi thăm người yêu ây... rừng càng đi càng lac, đố ai cắt nghĩa được, nào!

- Hoàn toàn đúng! - Phụng lại khẽ vỗ tay.

Cô áo len xanh nguýt dài một cái:

- Khiếp. Thì ra là thế đấy. Thảo nào ông bác sĩ phải lặn lội v ềtận nhà đích thân đưa bà chị đi.
- Loan! Tao không thích mày nói mãi thế đầu Cô kỹ sư áo nâu bỗng gắt khẽ khiến cho miệng cười của cô bạn đang tươi chợt méo đi. Tiếng gắt đột ngột ấy cũng làm cho người lính biên phòng bất giác quay lại, cái nhìn đọng một chút trên khuôn mặt bứt rứt của cô gái. Vô tình đụng ánh mắt cô, anh vội ngoảnh đi, lại nhìn hun hút ra ngoài. Tiếng gắt ấy cũng khiến cho bu 'ông lái chìm đi. Anh lái cất tiếng hát giả tạo, giai điệu và lời sai lung tung. Lát sau, chính người lính bật tiếng nói đ`âu tiên, anh nói nhỏ mà hình như cũng chỉ nói với chính mình:
- Đường còn ngôn ngang thế này, ít nhất một năm nữa may ra mới rải được nhựa. Thôi thì mong cho chóng xong... Vất vả quá, mỗi lần qua đây lại hình như thấy thiếu đi một vài khuôn mặt... Rét! Năm nay sao rét nhi ầu thế?
- Nhưng chắc cũng chưa ăn nhằm gì với chỗ của ông Anh lái nói Người ta bảo tu ần trước khu đ ần biên phòng nước đóng băng đấy. Bộ đội chẳng còn gì ăn, cơm toàn muối cục, đi kiết hàng loạt, thay nhau vào nằm chật trạm xá. Bọn xấu dễ lợi dụng cơ hội này để hành động lắm đây. Cô kỹ sư hơi mở mắt nghe chuyện. Người ta thấy rõ cô khó nhọc nén đi một tiếng thở dài.

Bàn tay anh con trai một l'ân nữa tìm bàn tay cô gái nhưng lại bị hẫng. Những ngón tay nhỏ nhắn ấy đã giấu kín giữa hai cặp đùi tròn trịa r ời. Đến g`ân cây c`âi gốc, chiếc xe bất th`ân dừng lại. Phía trước nó cũng đã có một chiếc Zin ba c`âi khác đang nằm sát l`êđường.

Hai anh lái gặp nhau xô b 'ô và bổ bã. Sau một vài tiếng chửi tục, sau một hơi thuốc lá rít thật dài là những tiếng càu cạu:

- C'âu sắp gục cha nó r'â!
- Từ sáng đã qua được chiếc nào chưa?
- Qua hết r à mới tức chứ. Nhằm đúng tới lượt mình thì nó giở quẻ. Cái số chết tiệt.
- Thôi kêu vừa chứ, xem nào!

Hai anh lái khung khiệng bước xuống đ`àu c`àu. Người lính cùng lặng lặng theo sau. Trước mặt ba người là chiếc c'àu dài chừng hơn bốn thước, bắc qua một cái khe nhỏ. C'àu được kết bằng những phiến gỗ kếch sù đặt nằm ngang, mới trông thấy còn chắc chắn. Nhìn kỹ đoạn ở giữa, kéo sang bên phải một tí đã hơi khấp khiếng. Chỗ ấy thấy rõ những vết nứt nhỏ, sâu, trên mấy thanh gỗ xơ xước đen mun.

- Thế thì còn hòng chó gì nữa. Mẹ! Chậm có vài giây mà đâm lỗ cả - Anh lái râu ria tung chân đá mạnh vào một tảng đất cho lăn xuống khe - Kiểu này cũng phải ngày kia, ngày kìa may ra mấy bố con giời mới cho người xuống sửa. Tối đến nơi r ầ, hóa ra xe mình lại đi cuối cùng mới uất chứ. Mẹ! Nằm lại đây hai ba ngày thì bu ần thối ruột. Biết thế cứ dừng bố nó ở dưới kia lại có cơm rượu đàng hoàng.

Bác sĩ Phung cũng bước xuống, mái tóc đẹp bay tơi:

- Thế nào anh? Hỏng c`âu à?
- Hỏng! Đến chậm có chút ít. Chuẩn bị dựng trại kiếm củi nấu cơm thôi! Cô gái áo xanh tái mặt:
- Thôi chết! Thế không còn cách nào hả anh? Mưa gió thế này mà nằm lại giữa rừng giữa rú... Hay là ta kiểm tra kỹ lại coi. Có khi...
- Mời chị. Xin mời bà chị! Chưa lăn xuống khe còn là may đấy! Trên xe chỉ còn lại mình kỹ sư Thoa. Cô hơi ngúc ngoắc đ`âu gối lại ng 'âim. Thấy rõ chuyện đi được hay không đối với cô không có vấn đ`êgì. Phụng bước xuống c`âu. Vừa giậm giậm chân lên mấy thanh nứt, anh vừa lầm bẩm:
- Hỏng! Hỏng thật! Thế này thì nguy! Chả lẽ không còn ai dòm ngó đến nó nữa à? Thế đấy! Cái tiêu cực vô trách nhiệm mò lên hoành hành tới ngay cả nơi rừng thiêng nước độc này. Lỡ hết kế hoạch. Phải tóm cổ những tay có trách nhiệm ra đây chớ!

Chỉ có tiếng nước chảy đến sốt ruột dưới khe, phù họa vào câu nói đó. Người chủ của chiếc xe trước to ngang, nét mặt thu ần hậu rên rỉ: Mình đâu có định đi chuyển này. Vợ sắp đẻ, chẳng có ai trông coi, đỡ đ ần ở nhà! Cũng tính cắm mày cắm mặt đi vượt cung đường may ra lúc quay v ềvừa kịp. Kiểu này thì... - Mặt anh nhăn lại như chính anh sắp đẻ.

- Thì tớ nhênh nhang à? Anh lái râu ria nói như quát lại - Bên kia hết gạo r'ỡi. Tắc xe hai ngày là lính dám ăn cháo lắm chứ đừng nói chỉ đến tết nhất, bánh chưng bánh tét cả.

Đổ trút giận dữ vào nhau chán, hai anh lái, một cao to, một thấp lùn đ'ều cùng hạ đít ng 'ài phịch xuống khúc gỗ lát đỏ thẫm bên l'ề đường. Cô gái áo xanh nói nhỏ vào tai anh bác sĩ:

- Ta tính sao anh? Nằm ở đây hai ngày không chịu nổi đâu. Lại còn... Hay là ta xách đ`ôđi bộ sang bên kia c`âu, gặp xe nào nhờ đi tiếp? Thế nào chả có chiếc xe nghỉ đêm lại.
- ừ... Để xem sao đã Phụng ngập ngừng Để xem thái độ của ông tài ra sao đã. Mới vậy đã bỏ đi coi không thật tiện. Vả lại cũng do chúng ta l'ân ch'ân mà xe đến đây chậm. Chờ chút! Phụng lôi chai rượu ngoại xinh xắn dáng dẹt dẹt trong túi áo khoác ra, vui vẻ đi lại chỗ hai người Nào! Làm một tý cho ấm bụng đã, mọi chuyện từ từ sẽ tính. Thỉnh thoảng có như thế này mới là cuộc đời chứ.

Hai anh lái đón lấy chai rượu uống luôn, không nói năng gì. Vừa lúc mưa có chi àu nặng hạt, mọi người trèo vội lên xe, ập cửa lại. Dưới lòng đường chỉ còn người lính biên phòng đang lui cui ngó nghiêng xuống mặt c àu.

- Thôi lên đi ông ơi! - Anh lái gọi - Còn ngắm nghía cái gì nữa. Chắc không phải do phỉ nó phá đâu.

Bật lên một tiếng cười nhỏ của anh bác sĩ.

Người lính có vẻ không nghe thấy, anh vẫn nán lại thêm một chút nữa r tầ mới đi lên, dáng đi phấn chấn khác hẳn lúc thường. Anh vẫy tay gọi cả hai anh lái xuống. Quái lạ! Không rõ cái vẫy tay ấy có ma lực gì mà hai ông tài vạm võ vội ngoan ngoãn nhảy ra khỏi khoang lái ấm áp bước đến cạnh con người mảnh khảnh ấy.

Trên xe, anh bác sĩ và hai cô gái chỉ thấy họ ng từ xuống, chụm đ tài bàn bạc đi tù gì hăng lắm. Người lính lúc chỉ ra c tai, lúc vẽ xuống đường, lúc lại khoát rộng cánh tay v thái trước, lúc vỗ nhẹ vào tay vào ngực mình... Hai anh lái không biết nghe được gì mà cứ thay nhau một mực lắc đ tai, thậm chí còn đưa sống tay lên phạt ngang cổ. Người lính tiếp tục nói, mắt sáng

lên... Giây lâu thấy hai anh tài gật gật đ`âu không được dứt khoát lắm và cả ba cùng đứng dậy.

Anh lái râu ria trở v ềxe của mình mở toang cửa.

- Đánh thử canh bạc li ều coi. Nào! Xin mời tất cả quý vị xuống! Bác sĩ Phung b ền ch ền ra mặt:
- Sao? Ta nghỉ lại đây thật ư?
- Thì đã bảo cứ xuống mà.

Cả ba người lóng ngóng bước ra, nhường lối cho người lính và anh lái nhảy lên. Chỉ khác l`ân này, người lính ng 'ài vào chỗ anh lái, trước vô lăng, còn anh lái lại thế vào chỗ người lính, sát cánh cửa.

Một trao đổi ngắn nảy ra giữa hai người.

Người lính:

- Anh xuống đi. Mình tôi đủ r ã.
- Không! Tôi ng 'ài với anh. Dù sao tôi cũng đã quen tính quen nết của nó.
- Không c`ân thiết. Tôi c`ân anh đứng bên kia c`âu xi nhan kia. Đã tin nhau thì tin cho trót chứ.
- Thôi được. Rõ!

Anh lái miễn cưỡng nhảy xuống, chạy ù qua c'àu.

Còn lại một mình, người lính ngoảnh mặt ra cửa dịu dàng nói với bác sĩ Phụng.

- Anh có thể đưa các chị đứng vào dưới tán cây cho đỡ ướt.

Ba người bất giác không ai bảo ai đ`âu tự động làm theo. Anh lái to ngang cũng đứng nhập vào với họ. Khi chiếc xe bắt đ`âu nổ máy, cô gái áo xanh đột ngột tỏ ra hốt hoảng:

- ấy? Sao lại thế? Sao lại để cho người ấy lái. Người ta là lính biên phòng chứ có phải lái xe đâu.

Phụng gạt đi với một cái chau mày:

- Loan! Em không nên dính vào công việc của người khác.
- Nhưng mà... Li ầu quá! Nhỡ ra thì sao?

Ng 'à trước vô lăng, hình như người lính đã nghe được những lời ấy, thoáng thấy anh mim cười. Anh lái to ngang không tham gia vào câu chuyện, chỉ trân trân nhìn như bị hút dính vào chiếc xe. Cùng nhìn vào đấy người ta thấy cả ánh mắt b 'àn ch 'ôn của cô kỹ sư. Bác sĩ Phụng khẽ nhún vai r 'ài rút thuốc ra hút, lơ đãng nhả khói lên tán cây.

Chiếc xe rùng mạnh một cái r à bắt đ à chuyển động. Trên khoang lái, xuyên qua màn mưa bụi, chỉ thấy v àng trán người lính căng ra, đôi mắt

nhìn rất găm v ềphía trước. Xe tiếp tục thả trôi xuống dốc một đoạn như muốn dưỡng sức và khi cách chiếc c ầi khoảng vài chục mét, nó hơi dừng lại gài số. Lúc đó ai cũng tưởng rằng nhất định nó sẽ lấy đà bay bổng lên, vọt qua c ầi nhưng chiếc xe càng bò chậm hơn, lì lợm. Chạm thanh d ầm đ ầi tiên, mũi xe hơi hất lên bướng bỉnh r ầi lấy thăng bằng liếm nhanh hai bánh trước vào, thân c ầi ọp ẹp. Cả cây c ầi rung chuyển kêu cót két. Không c ầi biết, hai bánh sau tiếp tục nghiến lên. Thoáng chốc cả tám chiếc bánh xe đã cùng lăn trên c ầi, lăn gượng nhẹ, lăn từng phân gỗ một, lăn sát mép c ầi bên trái, sát lắm, g ần như chỉ mớm nửa bánh vào thanh d ầm, tưởng chỉ c ần một lu ầng gió mạnh ào tới là chiếc xe sẽ mất thăng bằng lạng đi, đâm đ ầi xuống lòng khe... Bên kia c ầi, anh lái râu ria vẫn cúi gập người xuống, vẹo đ ầi vẹo cổ nhìn trừng trừng vào từng lốp xe. Xe càng lăn, mặt anh càng căng chằng ra, m ồhôi đọng từng giọt trên sống mũi, ngón tay xi nhan có khoảnh khắc dừng lại, cứng đờ. Anh liếm môi.

Hai bánh trước đã nhích đến g`ân chỗ gỗ nứt. Chiếc xe chở nặng nhọc càng có ý bò xiêu v`êbên trái, bò tránh đi. Hình như có tiếng động không bình thường từ bụng xe phát ra.

Anh lái to ngang uốn người một cách kỳ quái tại chỗ, m ầm miệng lắp bắp như niêm chú:

- Khoan!... Tí! Tí nữa! R ầ, hay lắm! Tí nữa! R ầ! Được r ầ! Sắp được r ầ ấy khéo... Đừng sang trái quá. Trời! May quá! ấy kìa...

Trên c'ài, bánh xe đã lăn đúng tới chỗ hiểm nghèo. Đúng ra, chi 'ài dài chiếc c'ài cũng chỉ nhỉnh hơn độ dài thân xe chút ít nhưng thời gian như ngừng lại ở dưới sức đè của những chiếc bánh cao su lăn rất chậm ấy. Chỉ c'àn một bánh nào đó đè xuống chỗ gỗ nứt là cả chiếc xe năm tấn sẽ lật nghiêng... Nhưng chiếc xe vẫn như con quái vật bị mù, cứ g'àm gừ nhích d'àn từng phân không c'àn biết đi 'ài gì sẽ xảy ra ở ngay trước mắt. Nó thở h'ông hộc, phả khói mù mịt. Trong làn khói, người ta nhìn thấy cái đ'ài người lính im phăng phắc như tượng. Rắc! Chiếc c'ài bật kêu lên và oằn xuống...

Cô gái áo xanh bưng chặt tay vào mặt, kêu lên:

- Ôi! Ghê gớm quá! Nói người ta dừng lại đi! Tôi không thể nhìn được nữa.

Nét mặt cô gái áo nâu cũng tỏ ra thất sắc, những ngón tay nhỏ nhắn xoắn vào nhau. Riêng anh bác sĩ vẫn không ngừng đốt thuốc, v ầng trán nhăn lại

trong một nỗi lo toan rõ ràng là không dính dáng gì đến cảnh tượng đang xảy ra.

Bất c`ần tất cả, chiếc xe vẫn mớm sát v`êbên trái bò tiếp. Một bên là khe, một bên là những thanh gỗ nứt, chiếc xe chỉ còn một khoảng rất hẹp để chuyển động, cái khoảnh ấy quá mỏng manh, tưởng như không được chênh đi bằng sợi chỉ.

Đột nhiên chiếc xe dừng lại như hút hơi, như thây kệ muốn đến đâu thì đến, r ồi bất th ần vượt nhanh lên. Trong tốc độ rối loạn ấy, hàng bánh xe bên phải có vẻ động lòng trắc ẩn, chỉ lướt êm bên rìa vết thương tích của cây c ầu. Và không đ ầy mấy giây sau, chiếc xe đã bám lên được mặt đường, kiệt sức không hay rằng nó đã để lại phía sau một cảnh tượng rùng mình: những vết nứt ấy rộng hoác hơn, rung lên b ần bật. Xe tắt máy.

Anh lái râu ria như chỉ chờ có vậy là tung chân nhảy lên, mở toang cửa bế bổng người lính xuống đất. Anh lính cười ngượng nghịu, đẩy tay vào phản ngực vạm võ của bạn, chòi chân xuống, trên v ầng trán xanh xao đọng lại những giọt m ồhôi lấm tấm. Sau giây phút bàng hoàng, người ta nhanh lên, xô lại với anh. Nhưng anh đã lại lặng lẽ đi xuống c ầu. Người lính chăm chú quan sát lại thân c ầu một l ần cuối r ầi nhanh chóng đi ngược lên, tiến đến chiếc xe thứ hai.

- Thấy vậy, anh lái to ngang vôi chạy theo, kêu váng lên:
- Thôi, thôi! Như thế là đủ r`à, tha cho nó. Tim tôi đến võ mất. L`àn này chiếc c`ài không chịu nổi đâu cứ để nó cho tôi, mọi người cứ đi trước đi! Đành vậy...

Câu cuối, miệng anh nói méo xẹo như sắp mếu! Người lính vỗ vỗ vào mu bàn tay to bè của anh lái mim cười:

- Chưa đến nỗi đâu. Tin tôi đi? H`ời còn là lái xe tôi cũng đã gặp những trường hợp giống thế này, thậm chí đằng trước đằng sau còn đ`ây mìn nữa. Vả lại - Anh chỉ cây c`ài - nó cũng tã quá r`ời, c`àn để những chỗ hư hỏng đứt rời ra sửa một thể, để lấp lửng vậy nguy hiểm cho những xe sau. R 'ài không chờ cho người chủ xe thuận hay không, anh bước nhanh vào khoang lái. Ngẫm nghĩ một chút, anh lái cũng nhảy lên, mặt lì lì như sắp ra pháp trường, bàn tay chuối mắn xoa mạnh vào mặt kính mờ nước. Tiếng nói của anh lái râu ria bỗng cất lên run run:

- Nào ông th'ây thuốc, làm ơn cho tí lửa.

Chiếc xe lấy đà ngay từ lúc chuyển bánh và khác với l`ân trước, g`ân đến c`âu nó đột ngột tăng tốc độ tối đa. Thế r`ối trước sự hãi hùng tột độ của những người đi nhờ, nó phóng vọt qua c`âu như một quả đạn khổng l`ô. Chỉ nghe thấy "r`âm" một cái rất mạnh, chiếc xe đã ghếch mũi bò an toàn trên mặt đường như vừa hoàn tất một trò chơi tinh nghịch. Sau nó, cả chiếc c`âu đã bị sập xuống hoàn toàn, để hoác ra một lòng khe trắng sương.

- Hoan hô! Hoan hô! Đây là một trò xiếc chứ không phải là lái nữa Anh lái râu ria nhảy choi choi lên như một đứa trẻ nửa đời người qua lại đường này, đây là l'ân đ'âu tiên gặp một tay lái th'ân s'âu. Sư phụ! Đàn em xin bái phục sư phụ! Kỳ này xin bỏ ngh ềv ềđuổi gà cho vợ thôi. Anh cười ha hả, nắm chặt hai bàn tay người lính rung tít, không c'ân biết đến khuôn mặt xương xương ấy khẽ nhăn lại. Anh bác sĩ cũng khoan thai đi tới, cố nở một nụ cười rất tươi, một tay chìa ra khoáng đạt, tay kia vỗ
- Khá lắm! Cho tôi xin được bắt tay con người dũng cảm một cái nào. Rất khá! Xin cám ơn!
- Có gì đâu anh! Nhớ lại một chút kinh nghiệm trước kia thôi Anh lính tỏ ra bối rối trước sự v ò vập hơi thái quá của mọi người Kìa! Mọi người lên xe cả đi không ướt hết.
- Anh quay người tìm đường đi xuống khe có vẻ muốn rửa tay chân. Trong bóng chi ầu, người ta thấy chân trái anh bước hơi hụt hẫng, cái thân hình g ầy g ầy đổ xiêu sang bên phải.

Anh lái râu ria nhìn theo bỗng kêu lên:

nhè nhe lên vai người lính:

- Chết cha! Không khéo do cử động mạnh quá, chân anh ấy bị đau r ã!
- Thế nào anh? Đau chân à? Phải bóp d'âu nóng cho anh ấy chứ!

Cô gái áo xanh đã hoàn toàn lấy lại được vẻ duyên dáng đáng yêu vội vàng săn đón hỏi và có ý định trèo lên xe lục tìm cái túi xách.

- Loan! - Anh bác sĩ nhắc khẽ, mặt nghiêm lại.

Cô gái khẽ "hứ" một cái r à mim cười bẽn lẽn trong cái tư thế phục tùng vừa ngoạn ngoãn vừa nũng nịu.

Kỹ sư Thoa quay lại nói nhỏ với người yêu:

Anh Phụng!.. Hay là anh chạy theo đỡ người ta xuống một chút. Đường trơn lắm!

Phụng chớp chớp mắt:

- Hả?... Anh cũng chợt nghĩ như thế. Nhưng... em kìa! Anh ta sắp xuống tới nước r ầ. Vả lại... tính cách những con người như thế thường không

thích phụ thuộc, cái gì cũng muốn tự mình. Nhi `âu khi sự can thiệp không đúng lúc lại trở thành xúc phạm.

Cô gái nhìn theo người lính đang l'ân tìm những bước khó nhọc trên đá trơn, nhíu mày lại:

- Anh có thể ít bình luận và ít triết lý đi được một chút không? Em nhức đ`âu lắm!
- Anh đưa em lên xe nhé! Lạnh quá đấy mà Anh bác sĩ sượng lại, nói át đi
- Đường đất này đáng lẽ không nên bắt tội em đi. Đáng lẽ phải để em... Cô gái không nghe hết câu, quay lưng bước đến xe.

****

Hai chiếc xe cặp kè nhau chạy được một đoạn đường nữa thì trời ụp tối. Trong bu 'ông lái chiếc đi sau, chuyện trò lại nổi lên râm ran. Có lẽ sau những việc xảy ra như thế, người ta trở nên g 'ân gũi, thân mật với nhau hơn. Người lính cũng bắt đ 'âu tỏ ra linh hoạt, tuy chỉ thình thoảng anh mới trả lời phải chăng những câu hỏi của mọi người. Đèn ca-bin được bật sáng, tạo nên sự thu nhỏ tuyệt vời của một căn phòng ấm cúng.

Anh lái hất mặt v ềphía chiếc xe trước nói:

- Đó là một thẳng ch 'ông yêu vợ chưa từng thấy. Đi đâu cũng chỉ nhắc đến vợ, nghĩ v 'èvợ, vợ là tất cả, nhất vợ vậy mà vợ con nó có yêu đâu, sểnh ra là phải lòng thẳng khác. Thẳng ch 'ông như ăn phải thuốc ngải, càng bị đòn lại càng say như điếu đổ. Và những đứa con cứ tiếp tục ra đời.
- Không có lý! Làm sao mà tin được kia chứ. Các anh là chỉ hay phịa Cô gái áo m'âu xanh lên tiếng phản đối và tỏ vẻ sẵn sàng được tranh luận Thế hóa ra đàn bà chúng tôi không yêu ch 'âng chỉ vì người ch 'âng quá tốt, quá đại lương với chúng tôi à? Vu cáo!
- O' hay...! Anh lái bỗng ngân nga như bài ca cải lương Tôi không yêu anh ấy được vì anh ấy tốt quá! Đơn giản thế mà mình không nghĩ ra.
- Có đấy! Từ lúc đi đến giờ, Phụng giở một tờ báo nước ngoài ra đọc lãnh đạm, lúc này mới cố lấy lại vẻ chủ động tự nhiên lúc đ`âu Đàn ông đẹp ở khát vọng. Thông thường những phụ nữ có trí thức, có tình cảm mãnh liệt sẵn sàng làm nô lệ cho người mình yêu còn hơn những kẻ mình không yêu làm nô lệ cho mình.
- Như kỹ sư Thoa của anh chẳng hạn Cô gái áo xanh chen vào.
- Tất nhiên có rất nhi ều ngoại lệ Anh bác sĩ dừng lại.
- Ôi chà? Rắc rối! Anh lái nhăn nhó Theo tôi ấy à đối với người đàn bà, anh cứ hết lòng là họ hết lòng lại, còn nếu anh đều, họ sẽ đều gấp mười

l'ân. Mà họ cũng hay đáo để. Nếu họ thực sự yêu thì dù anh tốt hay thỉnh thoảng có "vấp" một chút, họ cũng vẫn yêu, tha thứ hết, như bà mẹ già ấy. Đàn bà họ chúa ghét sự lộn sòng thiếu thành thực. Được không? Nói dứt, anh lái thở phào một cái như sắp bị đứt hơi. Cô áo xanh không chịu:

- Vậy thì anh giải thích thế nào v ềvợ ch ồng cái anh ở Tu ần Giáo kia? Cả cô sinh viên bất th ần đổ bộ lên Lâm Đ ồng và cả ngay vợ ch ồng ông tài kia nữa?

Bim! Bim!... Có vẻ đuối lý, anh lái nhấn còi om sòm mặc dù đoạn đường này không có cái gì đáng phải bấm còi như thế cả.

Tiếng còi ấy làm chiếc xe trên dừng lại.

- Cái gì thế Anh lái to ngang ngoái cổ lại hỏi. Bu `ân ngủ bỏ mẹ! Tớ nghỉ lại đây... Đằng ấy có vội cứ dông trước đi, không r `â... Hả? Im lặng một lát r `ài một tiếng nói to:
- Đành vậy, tớ bay luôn nhé! Con đ`àu lòng! Thông cảm. Gửi lời tớ chào ông bạn biên phòng tốt bụng, nói ông ấy sau tết mình sẽ ghé, đón xuống nhà chơi và kiếm cho một cô vợ thật giòn, nếu quả thật chưa có vợ. Gửi lời chào tất cả. Đi an toàn! Tha lỗi, tớ không xuống xe được, cóng chân quá!...
- Đi đi! Nhưng mà khi v`êrửa mặt nhìn cho kỹ đấy không khéo lại ra... con lão hàng xóm.
- Gớm! Ông này ăn nói ác miệng thế Loan buột miệng kêu lên. Anh lái cười khà khà. Thoáng chốc, chiếc xe trên đã mất hút, chỉ còn tiếng động cơ vọng vào khe núi nghe âm âm.
- Bây giờ thế này Anh lái tắt máy Hiện ta đang ở chính giữa đèo Phỉ. G`ân đây có một cái chòi quân báo, tôi đ`ênghị tất cả vào đó kiếm chỗ nấu ăn r`ãi nghỉ. Gạo và thực phẩm trên xe có, đừng lo. Riêng tôi ở lại trông xe, mai sớm đi tiếp.

Mọi người nghe nói vậy gật đ`àu li ền. Người lính từ nãy ng ềi im, bây giờ mới rụt rè đ'ènghị:

- Vùng này không nên ở lại xe một mình. Anh cũng c`ân phải ngủ để lấy sức cho ngày mai. Tôi ở lại với anh, người thức kẻ ngủ càng vui.
- Không được! ông trông đuối lắm. Vào đó kiếm đống lửa mà sưởi cho h`ä sức. Tôi thức đêm quen r`ä. Hơn nữa, hôm nay ông có quy `an được nghỉ ngơi kỹ càng.

- Thôi thế thì trừ đ 'ấng chí bộ đội, ta cũng ở cả lại cho vui. Thức một đêm để nhớ Cô áo xanh nói:
- Theo tôi Bác sĩ Phụng nói át luôn nhiệt độ g`ân bằng không thế này, không thể đùa cợt được. Lá phổi của chúng ta chưa thích nghi được ngay đâu. Có lẽ nên thế này: tất cả cứ vào lán ngủ và cứ thứ tự thay nhau trực xe, tất nhiên ưu tiên cho phụ nữ trực giờ đ`âu Nói xong anh ta ghé tai cô kỹ sư nói một câu gì đó nhưng không thấy cô gái trả lời.
- Thôi được r'à Anh lái sốt ruột khoát tay ăn đã! Đói bỏ mẹ, trước hết phải làm một bụng cơm đã. Có cái xe ranh, bàn tán chi cho nhi àu.

* *

Nhưng r'à cuối cùng cũng chỉ có anh lái và người lính biên phòng ở lại ngoài xe. "Bọn mình sương gió quen r'à, bắt mấy ông mấy bà trí thức ấy ra xe thấy không nỗ". Anh lái nói vậy. "Hơn nữa cái tay bác sĩ đẹp trai ấy nói thì nói vậy nhưng trong bụng cũng không thích thú gì". Anh nhận xét thêm.

Họ đi rút, lượm củi rác ở xung quanh v ềchụm thành đống lùm lùm r ầi xòe diêm nhét vào giữa. Ngọn lửa khó nhọc bò lan tí tách r ầi phụt lên.

- Sống r`à. Anh lái xoa tay cực kỳ khoái trá - Chà! Bây giờ có cút rượu với mấy hạt lạc rang giòn nhỉ? Chắc tay bác sĩ còn rượu?... Nhưng thôi, cách rách?

Chưa tới chín giờ, còn sớm quá không biết làm gì anh lái lóc cóc lôi cây đàn ghi-ta trong ca-bin ra đánh xèng xèng. Cây đàn chắc cũng rong ruổi nhi ầu nên xây xát, cũ mèn như chính cái khoang lái lem nhem của anh ta. Anh đàn không hay, thậm chí còn khá dở nữa nhưng bù lại, giọng hát của anh lại rất quyện với nó nên nghe cũng đỡ bu ần. Vả lại, giữa bốn b ề sương gió, chỉ có một ngọn lửa h ầng làm điểm tựa cho tâm h ần, tiếng đàn nào mà chẳng gây xốn xang? Sự quạnh vắng làm cho tiếng hát hay hơn, ngọn lửa nhỏ đưa đẩy tiếng đàn vào chi ầu sâu khác lạ. Tất cả cảnh sắc nơi đây phủ khoác lên người anh lái xe một hình hài nghệ sĩ đẹp dị thường. Có lẽ bị thu hút bởi tiếng hát của bạn, người lính dừng tay cời lửa, mắt trượt đi đâu trong những suy tưởng bâng quơ.

- Này - Anh lái ngừng tay - Hai cô gái ấy đẹp ác đấy chứ? Chậc! Mà cũng chắc gì đã đẹp. Sướng! Đàn bà... kỳ lạ thật? Người lính bật cười nhìn vào mắt ban, với vẻ thấu hiểu.

- Nhưng mà này, Anh lái nháy mắt cái cô áo xanh xanh ấy có vẻ khoái ông tợn. Chỉ c`ân nhìn khóe mắt, cái miệng của cô ta là có thể đoán ra ngay. Cô ta đang lệch đôi hay là ông...
- Lại t'âm phào nữa r'ài. Thôi đi ngủ đi ông tướng Người lính lại cười Mệt quá nên toàn nghĩ nhảm. Ngủ một chút đi, để tôi trông cho...
- ừ thì ngủ. Hai tiếng nhé. Đúng mười hai giờ nhớ gọi mình dậy. Mà này! Cái cô kỹ sư ấy sao trông bu 'ch thế', nhìn vào mắt cô ta, mình cứ thấy héo cả ruột. Chắc là...
- O' hay! Đã nói đi ngủ mà. Ngày mai xuống phố Việt Ki `àu r `à tha h `ômà nói.

Anh lái xe đi r à còn ngoái lại.

- Còn đi `àu này nữa: cái lúc ông ng `ài lái, cô bé áo xanh có tiết lộ ngày xưa bạn của cô ta cũng đã có l`àn từng yêu mê mệt một tay bộ đội nhưng không thành, chẳng biết tại sao?

Trời như càng thêm lạnh. Lúc lúc cơn gió thổi đến kéo rạp ngon lửa xuống đất. Cơn gió đi qua, ngon lửa mỏng mảnh và yếu ớt leo lên, ngúng nguẩy. Đâu đó dưới thung sâu, có con chim gì kêu đêm nghe bu 'ch đứt ruôt. Người lính đi ôm thêm một nắm lá khô v ềrải vào đống ủ r à ng à ôm gối nhìn sâu vào ngon lửa, tư lư. Chắc giờ này đã quá nửa đêm? Trong xe, anh lái không được đánh thức vẫn ngủ ngon lành. Gió lật cây đàn rơi nghiêng xuống đất, anh c'âm lên dưng trở lại. Gió lật nữa anh ôm luôn cây đàn vào lòng, r'à như một hành đông không tư biết, tiên tay anh lợ đãng gảy nhe vào dây. Sợi dây đàn rung lên, vang xa, ngân mãi... Âm thanh ấy quyến rũ, thúc đẩy anh nâng c'ấn đàn lên ngang ngực. Những ngón tay lạnh cóng của anh tư nhiên chuyển dịch như một sư nhớ nhung quen thuộc. Một hợp âm vang lên m'ên mại. Một hợp âm khác... R'ời liên tiếp những hợp âm xuất hiên. Trong chuỗi âm thanh xô b 'ô â'y, người ta nhận rõ được một giai điệu đứng hơi tách ra; nổi d'àn lên, rõ nét hơn; cái giai điệu rì r'àn như một lời tâm sư. Trăm nghìn đốm lửa lúc quẩn quanh, lúc long lanh d'ôn tu vào tiếng đàn. Con mắt anh lúc ấy tỏa sáng, tràn tr ềsinh khí đang mở to nhìn sâu vào chính lòng mình. Anh không h'èbiết rằng hai cô gái đã đi ra, đứng sau anh tư bao giờ.

Cho đến một lúc dường như cảm nhận được sức tỏa ấm của thân thể hai cô gái, người lính dừng lại, hạ đàn xuống.

Hai cô gái ng 'à xuống bên lửa.

- Anh đàn nữa đi...

Người lính thoắt giật mình.

- Chết! Các chị... Sao các chị lại ra đây?
- Trong ấy lạnh quá cũng không ngủ được Cô áo xanh cúi đ`ài xuống khe khẽ trả lời Anh đàn nữa đi? Anh đàn hay lắm.

Ng 'à bu 'àn chẳng biết làm gì gây bậy bạ cho qua đêm ấy mà.

- Hình như anh đang có tâm sự gì, nghe tiếng đàn...
- Chị cứ hay tưởng tượng 'ra thế thôi Anh lính lúng túng Lính tráng chúng tôi đơn giản lắm? Có gì là buột ra hết, có lưu cái gì trong bụng đâu. Anh chọt dừng lại khi bắt gặp cái nhìn của cô kỹ sư từ nãy vẫn im lặng rọi thẳng vào mắt anh. Cái nhìn ngay thật, h`ôn hậu nhưng sao mà thấu đáo.
- Chết! Anh đứng dậy Lửa sắp tắt r`à, tôi đi kiếm ít củi gộc đốt thêm. Chà! Mưa xuân mà dữ thế!

Bóng anh vừa khuất vào sương, anh lái xe đã nhảy phốc xuống, giọng tỉnh khô:

- Tôi cũng không ngủ được. Ta cùng ng 'ài cho â'm. Anh xoa xoa tay lên ngọn lửa hết sức tự nhiên.

Cô áo xanh kê guốc ng 'ãi hẳn xuống mặt đường:

- Sao cái ông bộ đội của anh ít nói thể? Muốn gợi chuyện cũng khó khó là. Anh lái nhón một hòn than đỏ rực đặt gọn vào lòng bàn tay, châm thuốc:
- Biết đâu anh chàng lại đang gặp sự cố gì trong tình cảm? Tôi để ý thấy lúc các người luận v 'èyêu đương trai gái, mắt anh ta cứ tối s 'âm tối sì. Coi chừng đấy, không khéo lại cham lòng người ta.

Suýt! Cô áo xanh vội đưa ngón tay trỏ lên môi như vừa làm đi `âu gì đó dại dôt.

- Chết không! Thế mà em không biết. Suốt buổi cứ... Bọn mình nhi ều khi vô ý quá Thoa nhỉ?

Cô bạn gái không trả lời.

Có bước chân người lính sào sạo dẫm trên đá sởi lộn về Anh lái đứng dậy, vặn lưng răng rắc...

- Thôi, nói đùa vậy thôi, thức cả đêm với nhau ở đây để thành hấp cả à? Mấy chị trở v'êvị trí đi! Hai đứa tôi cũng đi k'ênh đây, trực làm quái gì. Nằm tráo trở đ'ài đuôi trong ca-bin cũng vừa chân. Chỉ ngại hơn một tu ần r ầi... cái mùi bít tất... khà!

Hai cô gái làm như không nghe thấy vẫn im lặng tiếp lá cành vào lửa. Hai khuôn mặt sáng h`ông lên, hai đôi mắt dựng lửa cháy long lanh. Tự nhiên

anh lái đứng ngây ra một chút, khuôn mặt râu ria m'ên hẳn đi... nhưng tiếp li en đó là một cái hất tóc khá khinh bac, anh lừng lững đi lai xe.

Người lính đặt xuống đất một ôm củi gộc, nói vui:

- Ng à trên xe lúc sáng chị Thoa có nói thèm một cái bắp ngô. - Đung ánh mắt cô gái nhìn lên anh hỏi nhỏ - Chị có lẽ mệt? Nên vào lán mà nằm, đừng ng 'à đây, sương muối đôc lắm?

Cô gái không nói gì, chỉ khẽ lắc đ`âu.

Vừa lúc đó có tiếng giày bước nhanh tới:

- Kìa Thoa! Em ở đây à! Cả cô Loan nữa! Li ầu thật đấy, vậy mà anh đi tìm khắp. Vào ngủ đi, anh vừa mươn được chiếc chăn không sạch lắm nhưng đắp cũng được. Vào đi!

Bác sĩ Phụng từ bóng đêm đi ra, người co ro, mắt mòng mọng sau một giấc ngủ chưa đẫy. Loan tươi tỉnh hắn lên:

- Biết ngay mà. Em đoán thế nào r à anh cũng phải mò ra đây thôi, chắc đang ngủ nằm mơ thấy nàng biến hả? Thôi quá nửa đêm r à, ta ng à cả đây trò chuyên cho vui, anh! Đã mấy khi có một đêm hoang dã. Ng à xuống! Ng à g an lửa đây cho âm, anh! - Giong cô gái bỗng trở nên nũng nịu, và khéo léo dịch người nhường chỗ.

Chính lúc đó, cô gái áo nâu đứng dậy:

- Thôi v ềlán đi Loan? Tao bu 'ân ngủ lắm r 'ài!
- O... Cái con này hay nhỉ? Vừa mới lúc nãy... Ma phỉ nó nhập vào người mày phỏng?

Nói thế nhưng cô cũng miễn cưỡng đứng dậy đi theo bạn. Anh bác sĩ ng ần ngừ một chút r à cũng cáo từ hai người v êtheo, dáng đi v à vôi...

- Cái thẳng! Chỉ được cái phá quấy!

Anh lái văng theo một câu r'à cũng xít xoa leo lên xe. Dưới mặt đường, bên đống lửa, chỉ còn một mình người lính.

Sáng hôm sau, đất trời có quang quẻ hơn nhưng gió vẫn nhi ầu. Những chỗ nào trên da thịt bị gió thổi vào đ'àu tím ngắt đi cả.

Chiếc xe tiếp tục nổ máy vào lúc sương bắt đ`âu tan. Có lẽ suốt đêm qua trừ anh lái, không ai ngủ được nên sáng nay nét mặt người nào cũng phờ phạc. Xe chuyển bánh với một tốc độ thật dễ chịu mặc dù vẫn tiếp tục lên dốc. Trong khoang lái, như hôm qua, những tấm lưng ê ẩm ngả hẳn vào thành ghế, riêng người lính vẫn chon cho mình một tư thế ng à mớm mép ngoài

chân phải liên tục bắt chéo lên nhau vì cô gái áo nâu không còn tự nguyện bớt đi một chút diện tích của chính mình bằng cách nghiêng vai nép sát vào người yêu như trước nữa.

Khoảng g`ân trưa, chiếc xe bỗng nhô đ`âu vào một vùng thoáng đãng đến ngỡ ngàng. Những đỉnh cao chất ngất tri ền miên bưng lấy mặt con người bất chợt nứt ra, toác rộng thành b`âu trời. B`âu trời xuân.

- Đã đến cổng trời, thưa quý vị!

Anh lái xe xướng to, mặt mũi rạng rỡ như một nhà vô địch thế vận hội đã v tới đích. Tất cả thở phào nhẹ nhõm. Thế là đoạn đường khổ ải nhất đã nằm lại phía sau. Từ đây tới cửa khẩu không còn là vấn đ ềgì nữa, cứ nhắm mắt xe cũng êm ả bon tới nơi.

Sau một phút nhấp nhôm, người lính biên phòng quay sang anh lái:

- Anh cho tôi xuống đây.
- Xuống đây? Sao không đến khẩu luôn?
- Cũng... có chút việc.
- Lại có chiến dịch gì nữa r'à? Gớm! Mấy ông làm ăn vừa vừa thôi chứ, muốn tự sát chắc. Thôi được, xuống thì xuống.

Mọi người quay lại nhìn anh. Chỉ đến lúc ấy họ mới kịp nhận thấy sự ra đi của anh bất ngờ quá! Họ cứ chắc mẩm rằng con người đã có những kỷ niệm gắn bó ấy sẽ đi cùng với họ đến điểm cuối cùng đông vui, tấp nập r à sau đó... Nhưng chiếc xe đã dừng lại ở điểm cao rộng thoáng.

- Nghỉ! Nghỉ xả hơi luôn thể! - Anh lái tắt máy - Nào! Xin mời tất cả xuống xe làm một động tác tiễn biệt bạn bè.

Người lính loay hoay lôi ở g`ân ghế ra một cái balô bạc phếch, nắp có nẹp một chiếc chiếu hoa đã cũ, khoác lên vai. Mọi người đã đón đợi sẵn anh ở dưới đất.

Vẫn cái dáng điệu ngượng nghịu không quen bộc lộ tình cảm, anh chìa tay ra với từng người, miêng cười thật h'ôn hậu:

- Đi mạnh khỏe an toàn! Chúc các anh các chị đi mạnh khỏe an toàn.

Đường từ đây đi dễ r 'ài. Bữa nào có dịp, mời các anh các chị ghé vào chỗ tôi chơi. Mùa hè cảnh đẹp lắm, mát lắm!

Không 'cn ào, không chúc tụng, người ta siết chặt bàn tay lạnh cóng của anh. Duy chỉ có anh lái là vẫn tỏ ra thật vô tư:

- Tôi chả bắt tay đâu. Tháng nào chẳng gặp mà bắt với bớ. Cứ làm như tiễn nhau đi "B" không bằng. Khóc bây giờ đây này - Nói vậy nhưng anh cũng ôm lấy bạn siết chặt, giọng chìm đi - Nhớ giữ gìn sức khỏe nhé! Có thiếu

món gì cứ nói với tôi... Tính tặng anh cây đàn nhưng sợ mang đi khó, để lượt v ề, tôi sẽ tự tay mang đến, mang quà tết luôn. Cho gửi lời thăm ông đ n trưởng.

Đến lượt cô gái áo xanh không c`ân giấu sự bịn rịn:

- Anh còn phải đi bộ xa không?
- Khoảng hơn năm cây.
- Chao ôi! Xa thế kia ư? Chắc toàn đèo dốc, gập gh ềnh, chân anh đau thế đi thế nào?
- Cám ơn chị! Bọn tôi đi bộ quen r à.

Với tất cả sự đỏ đắn, tráng kiện, bác sĩ Phụng lại đặt bàn tay lên vai người lính, giọng nói cố tỏ ra ấm áp mà cái miệng cười sao vẫn truội đi:

- Thôi, đ`ông chí bộ đội đi nhé! Mong gặp lại nhau. Nếu có dịp, mời đ`ông chí đến làm khách chỗ chúng tôi. Cứ hỏi bác sĩ Phụng, chuyên gia y tế ở Phôn - xa - vằn hay Lê Thị Thoa kỹ sư cơ khí cũng được. Chào! Chúc thương lô bình an.

Người cuối cùng anh bắt tay là kỹ sư Thoa. Cô hơi đứng lùi lại sau mọi người một chút và từ đ'àu đến giờ chưa nói một câu nào, chị lặng nhìn anh.

- Chị Thoa đi nhé! Sang bên ấy ấm trời hơn, chắc chị sẽ vui vẻ trở lại. Chúc chị một kỳ nghỉ phép hạnh phúc.

Cô gái vẫn chỉ lặng nhìn. Cái nhìn ấy khiến người lính thấy ngột ngạt, anh nói khẽ:

- Có thể không bao giờ tôi còn gặp lại chị... các chị nữa... Chị có một đôi mắt rất giống... Thôi tôi đi!

Anh quay nhanh người lại, cười vẫy tay với tất cả, rảo bước... Và chỉ đến lúc đó, mọi người mới chợt nhìn thấy trên nắp ba-lô có buộc chiếu của anh có viết một dòng chữ bằng mực đen tô đậm: "Phạm Văn Thân - Đ côn biên phòng số..." Họ đưa mắt nhìn nhau... Anh lái l'âm b'âm, mặt nhăn quắt lại:

- Khổ tôi chưa? Tôi mù!... Chắc anh ấy vừa ra viện? Khổ!...

Anh lính vẫn rảo bước... Dáng anh đi khập khiếng trên chiếc c'ài treo đang lung liêng theo chi ài gió, chốc chốc chiếc ba-lô buộc chiếu lại tuột xuống bả vai. Bóng anh khuất d'àn trong sương. Thỉnh thoảng ngoái đ'ài nhìn lại, thấy mọi người vẫn dõi theo mình, anh lại như vấp nhẹ một cái, người hơi chao đi.

Chọt cô gái áo xanh kêu lên:

- Tôi đ'ênghị hay là chúng ta cùng đi tiễn anh ấy một đoạn. Dù sao cũng mang đỡ được cái ba-lô và cho anh ấy đỡ tửi.

Anh bác sĩ cười rất lạnh, giọng nói không chỉ còn là khúc chiết nữa mà rắn đanh lại, nhon hoắt:

- Thật là một sự lãng mạn khở khạo. Tiễn ư? Thật là quá dễ dàng và rất nên làm nhưng thử hỏi đưa nhau một đoạn ngắn cũn trên cả đoạn đường dằng dặc năm ki-lô-mét, phỏng có ích gì? Chưa nói đ 'chg chí lái xe tốt đây có đủ kiên nhẫn để chờ chúng ta kết thúc trọn vẹn màn cải lương mùi mãn ấy không? Đúng thế chứ đ 'chg chí lái xe?

Đang mải suy nghĩ đi àu gì, anh lái hạ luôn một câu:

- Tùy!

Không khí lặng hẳn đi. Gió thổi qua cổng trời ào ào như bão. Bóng dáng người lính khuất dần xuống dốc, nơi ấy có một cái khe khá sâu phải vượt qua. Đúng lúc mọi người chuẩn bị quay lại bước lên xe thì cô gái áo nâu bỗng xuất hiện từ phía sau. Mặt cô gái tái nhợt đi rầi thoắt đỏ bừng, tất cả lửa đêm hầu như đầu bay vềd ần tụ vào đôi mắt bu ần bu ần ấy, tạo nên sắc thái sáng rực của người đang lên cơn sốt cao. Dường như có chứa cả sự giận dữ tức thì và cả những đi ầu chất chứa từ lâu, tiếng nói cô ngạt đi:

- Nếu mọi người không ai đi thì tôi đi. Tôi sẽ đưa tiễn người ấy... Không thể vô tình như thế được.

Nói r à cô hất mạnh mái tóc cắt ngắn ra phía sau, bước đi luôn. Dáng cô đi thoăn thoắt như không phải để cho mau tới điểm trước mặt mà cho mau xa cái điểm sau lưng. Bước lên c àu treo, bước chân cô hơi dừng lại... ngập ngừng r à lại đi nhanh hơn. Cái thân hình con gái cân đối, uyển chuyển sớm chìm d àn vào sương.

Anh lái cho tay lên miệng gọi với theo:

- Đi cẩn thận đấy! Cái c`âu!

Nhưng không có tiếng đáp lại, chỉ có giọng anh âm vang giữa cổng trời. Cạnh anh, bác sĩ Phụng ngớ ra một chút và khi chợt hiểu, anh há miệng định kêu lên một tiếng gì đó dữ dội lắm nhưng không được, ở đó chỉ có một làn hơi nước trắng đục bay ra... Nhìn theo bóng dáng cô gái đang mất hút ở phía bên kia c ầu treo, mắt anh sẫm lại, bạc đi. Giây phút thất th ần ấy chỉ có một mình anh hiểu: cái bóng dáng đáng yêu kia sẽ không bao giờ còn là của anh nữa, dù cho ngay bây giờ, cái con người ấy có quay lại, có ng ồi cạnh anh đi tiếp chặng đường.

Qua cổng trời, gió lạnh vẫn từng đợt từng đợt l'ông lộng thổi v'ê

Phố Nhà Binh

Tất nhiên căn phố dài một ngàn hai trăm mét đó có tên gọi đàng hoàng nhưng lâu nay, do quen miệng, người ta cứ kêu là phố Nhà binh cho khỏi lẫn với các khu phố dân sự khác.

Chỉ mới cách đây chừng đôi ba năm thôi, cảnh sắc nơi này còn vắng lặng thâm tr`âm lắm. Dường như tất cả các căn hộ to nhỏ, ngắn dài đ`âu bảo nhau khinh khỉnh xây lưng ra đường, khiến cho dãy phố đã tăm tối lại càng hun hút nỗi đe dọa rập rình mỗi khi ai đó có việc phải đi sớm v`êkhuya qua đây. Chao ôi là những đêm đông khuya khoắt, cả dãy phố chỉ độc tôn còn lại tiếng giày đinh quân cảnh gõ uể oải hai bên hè, tiếng trai gái run rẩy thì th`âm nhòa chìm vào những vùng tối gốc cây và tiếng cành sấu khô rụng đơn côi xuống mặt đường mỗi khi có làn gió lạnh thổi qua...

Vậy mà bỗng một ngày, lại như tuân thủ nhất loạt một khẩu lệnh của đấng toàn năng, sau vài đêm hỗi hả đục tường, trổ cửa, nới mái... phắt một cái, các căn hộ rùng rùng chuyển động ngỡ ngàng quay mặt ra với cuộc đời. Bao mảng tường rêu phong tựa h 'ôđã bị bỏ quên hàng ngàn năm in nhờ nhờ dấu chịn ngọt ngào của thân người bỗng phát khởi thành những khuôn sáng vuông tròn chan hòa đủ màu đỏ, vàng, xanh, của đủ loại kiốt thấp cao: mỹ phẩm, uốn sấy tóc, photocopi, giày dép da, điện lạnh, cà phê Berr, cà phê Noa, bún phở, xe máy, thuê và ghi hình video và sự sang trọng đến ngốt người của các đại diện giao dịch Mếch này, Tếch kia... Phố nhà binh ngày ngày bị phá vỡ cấu trúc từ bên trong để hóa thân thành một khu phố thương mại náo hoạt. Và người nhà binh cũng tự vặn mình phá vỡ mọi mặc cảm, định kiến, mảnh giáp trụ quân phục, vị thế cố hữu của phẩm hàm tướng tá, gia phong gia phả... để cố gắng hòa nhập vào dòng đời đang cuộn chảy bên ngoài, mong tìm được cuộc sống khả dĩ còn gọi được là... Cuộc sống.

Tôi cũng có một anh bạn thân ngụ tại một căn hộ trong phố đó mà mỗi khi v ềHà Nội, tôi không thể không ghé qua ăn nghỉ. Sau một ly rượu ngà ngà, nhìn Thẩm (tên người bạn) trẻ trung, cường tráng, lanh lợi và có đôi ph ần viên mãn, lại liếc nhìn căn hộ hai bu ầng không to tát nhưng xinh xắn, tiện nghi và ấm cúng, tôi bất giác buột miệng nói ra một câu mà đáng lẽ ở vào cái tuổi tôi chẳng nên nói:

- Giả dụ như mình Thẩm a... Tất nhiên nói theo cảm nhận cá nhân thì... thì mình...
- Thì dù có ăn rau ăn cháo, một thẳng đàn ông chân chính không bao giờ được phép để vợ đi như thế chứ gì? - Thẩm nói tiếp hộ tôi với cái cười dễ dãi, rất tươi - Khỏi lo đi! Mỗi người một quan niệm, mỗi người một hoàn cảnh, một phận số, mình tin ở cô ấy. Mà... Hả? Dù có thế đi nữa thì đã làm sao nào? Miễn là khi cô ấy trở v ề, bon mình sẽ sống ổn hơn, nhân quy ền hơn, tương lai con bé Hương Thảo sẽ được đảm bảo. Đó là cái chính, chứ ông bảo lứa bon mình còn làm được gì nữa, coi như bỏ đi r à. Hả? Nó "hả" cái kiểu nên quả tạ vào mặt người ta như thế thì còn cách nào khác là lăng lẽ gật đ'àu. R'ời tôi cũng bỗng dưng bật cười vì cái suy nghĩ ng ồngộ rằng không còn nhận ra thẳng Thẩm ngày xưa nữa. Một thẳng Thẩm to cao như lưc sĩ, cười ha hả, giong oang oác, vui chửi tuc, bu 'ân cũng chửi tuc, mặt mày lúc nào cũng tươi tỉnh rõ ràng như sắp sửa vào cơn hưng phấn. Còn giờ đây, bô pi gia ma trưởng giả đã thay thế cho chiếc qu'ần cut thể thao nó thường mặc ở nhà, thoạt trông giống như cái thẳng đàn ông mắc bênh phong tình, bữa cơm đã có cốc nước đá lanh để canh mâm, vừa ăn vừa chiêu d'ân dà, xem ra lời ăn tiếng nói, dáng đi dáng đứng đã m'ên mại khoan thai lên nhi ều lắm. Còn Hương, vơ Thẩm, vốn là con một vị tướng tư lệnh binh chủng, Căn hô hai bu 'ông dễ thương này là ông cho con gái rươu. Trước đây hai người cùng công tác trong một đơn vị công binh c'àu đường, chỉ khác kẻ ở văn phòng, người nằm sâu dưới đơn vị. Yêu cái vẻ yêng hùng chiến trận, yêu tính cách đàn ông khoáng đạt bạo liệt của chàng kỹ sư tiểu đoàn trưởng vốn gốc gác con nhà làm ruộng, cô đã lạnh lẽo khước từ không ít chàng trai tốt người đẹp mẽ, học vị đến nơi, lại con nhà môn đăng hô đối để chấp nhận tình yêu của Thẩm, tất nhiên sau khi đã qu'ân cho cu cậu chỉ còn thiếu nước đập đ'âu vào tường.
- Này Tôi hỏi Đằng nào thì cậu cũng đã trót khoét tường, trổ cửa r ã, cớ sao không cho thiên hạ thuê mở cửa hàng mỗi tháng kiếm vài trăm ngàn nuôi con?
- Chả bố. Thà đất đai rộng rãi như mấy ông tướng v ềhưu ở phố này, mỗi tháng ít nhất cũng trên dưới một triệu ti ền cho thuê mặt bằng thì lại đi một nhẽ. Nói đùa! Chờ mẹ bé Hương Thảo v ềđã. Hình như cô ấy có ý định làm ăn lớn, cứ nhắn v ềlà đừng ham lợi nhỏ, tập trung cho con bé có khoảng tĩnh tối thiểu để học hành, chố để con sốm va đập vào chuyện buôn bán lời lãi, méo mó đầi óc đi. Mình ô kê ngay! Nàng còn dặn: ba tháng sẽ

gửi v`êmột va li, nửa năm gửi v`êmột cái kích, cứ bán đi mà tiêu, đừng dành dum.

- Cậu hạnh phúc thật!
- Thật lòng đấy chứ?
- Hương vẫn như ngày nào, đảm đang, tốt bụng và rộng rãi.
- Còn cậu Đôi mắt khá đẹp của Thẩm ánh lên vẻ cảm động chấp chối Cũng phải tìm đường làm một cú mã h à v ề Hà Nội đi. Hơn bốn chục tuổi mà vẫn cứ thanh gươm yên ngựa mãi?
- Stop Tôi lấy lại cái giọng của Thẩm Mỗi người một quan niệm, một lối sống. Dòng người còn trôi chảy dài dài, cứ thử xem từng số phận sẽ lênh đên đâu. Dẹp! Kiếm rượu uống bậy cái đã.

Thế đấy! Không gặp thì nhớ, gặp r 'à lại thường cãi lộn những chuyện không đâu và bao giờ cũng được kết thúc bằng mấy chén rượu cay n 'àng ở cái quán chè khuya g 'àn đ 'àu đường như thế'!

Phố vắng, gió lạnh, ngọn đèn d'ài cháy thắc thỏm, các cánh cửa chính, cửa số của mọi ngôi nhà đã l'àn lượt được khép kín, xa lắm mới có một tiếng rao bán bánh khúc nóng khàn khàn vằng đến. Có lẽ chỉ v'ềđêm, cái phố nhà binh đang biến tướng này mới yếu ớt phục h'ài lại cái vẻ thâm tr'àm xưa cũ. Vẫn lại tiếng cành sấu rơi, tiếng đế giày quân cảnh, tiếng quét rác... Chỉ khác, cả chi 'ài dài dãy phố không còn những cặp tình nhân đứng lả người trong tay nhau.

Khoảnh khắc ấy, t`âm mắt đã có chi ều bảng lảng của tôi không hiểu sao lại vô cớ ngập ngừng dừng ở góc phố, nơi có một gia đình nhỏ đang loay hoay tìm chỗ ngủ đêm. Một lu `ông đèn pha xe máy từ đâu đó xa lắm quét tới, đủ cho tôi kịp nhận ra đó là một cặp có vẻ là vợ ch `ông, một cởi tr` ân vận qu `ân đùi hay vận khố gì đó, một bế đứa con đang ngủ tựa một cái xác trên tay. Vang lên tiếng nhai mía rôm rốp của người đàn ông và tiếng nựng à ơi vung dai nhọc nhằn của người đàn bà...

- Uống đi, để ý làm gì, cảnh đời thường ở đâu chẳng có. Mặc Thẩm huých nhe vào vai, mắt tôi vẫn dán vào đấy.
- Đôi vợ ch 'ông từ quê lên ăn xin à? Hay dân Phúc Xá chạy lụt?... Nhưng mùa này đâu có phải là mùa lũ?
- Không biết!
- Hay dân chạy chợ, dân lõ độ đường? Có cả đứa bé nữa kia kìa!
- O' hay cái cậu này! Giọng Thẩm đã cao lên Ra đây uống rượu hay đi ều tra xã hội học đấy?

- ở... Vừa có tốp quân cảnh đi qua, sao không thấy họ xua đuổi như mọi bân?
- Đuổi cả tỉnh, cả nước Thẩm gắt khẽ Nếu xỉn r à thì mời ông v ềngủ, ông ạ!

Có lẽ động lòng trước cái vẻ ngơ ngơ của một kẻ ở xa đến như tôi, chị hàng nước lúc này mới cất tiếng khẽ khàng.

- Họ đã cư trú ở đây g`ân một năm r à đấy chú ạ! Tội lắm! Mưa thì chạy vào núp trong hàng hiên toà báo, tạnh lại dắt díu nhau ra đây. Mùa hè còn đỡ, đông v ề, cha con vợ ch àng ôm nhau thành một cục tránh gió. Cũng có đận họ bỏ đi đâu cả tháng, tưởng đi luôn cũng mừng, nhưng r à lại thấy họ trở v ềxơ xác, ti àu tụy hơn. Đứa bé này mới sinh được có sáu tháng. Con gái, còi cọc chỉ bằng đứa mới nở.
- Sinh ngay trên hè phố a? Tôi buột miệng.
- Còn chỗ nào khác nữa!
- Trời đất! ăn ở vật vã thế này mà lại còn bày chuyện đẻ đái! R 'ài đứa bé sẽ ra sao? R 'ài họ lấy gì mà sống?
- Vậy mà vẫn sống đấy Chị hàng nước cười hi ền từ Sống quấn quít đáo để. Còn đứa nhỏ, dường như ông trời cũng thương, cấm có bệnh tật sài đẹn bao giờ.
- Hết chưa? Thẩm đột ngột đứng dậy.
- Cái gì hết?

Thẩm bật cười:

- Là tôi hỏi cái cơn tò mò của cậu đã qua chưa?
- Cậu v ềtrước đi! Đến lượt tôi gắt lại Cứ mặc tôi ng 'à đây một mình.
- Tuỳ! Cấp thêm cho cậu một thông tin để có cớ mà tò mò: người đang ng `ci chuyện trò với cậu là một giáo sư đại học vừa v `enghỉ tạm không ăn lương.

Nói xong, Thẩm quay người đi vào. Đến lúc này tôi mới chú mục nhìn chị bán quán. Khoảng bốn mươi nhăm tuổi, tóc uốn cao, cặp mắt hay nhìn lơ đãng lên vòm cây, miệng thi thoảng lại cố tạo ra một cái cười mim nhẫn nai.

- Xin lỗi! Chị dạy ở trường nào ạ? Tôi hỏi.
- Thôi! Biết làm gì chú. Mỗi người một cảnh, chẳng nên nói ra, mà có nói cũng đâu có ai thông cảm, có khi còn gây bực mình.

Đấy, cứ ngẫm như cái đôi vợ ch 'ông khốn khổ kia kìa. ở đã mòn cả vỉa hè r 'ài nhưng tịnh chưa thấy một ai tỏ ý giúp đỡ, chưa thấy một ai hỏi han trò

chuyện nửa câu. Thiên hạ coi đó như việc tất nhiên, dễ hiểu. Bu 'ân không? Ôi dào! - Chị thoắt thở dài - Cũng một kiếp người, đêm ôm nhau ngủ còng queo như con sâu cái kiến, ngày ch 'âng bế con èo ẽo cho vợ đi kiếm ti 'ân.

- Chị ta làm ở tổ sản xuất thủ công nào ạ?
- Tổ thủ công... chợ. Ra chợ, ai thuế gì làm đó, không ai thuế, nói phải tội, đành phải chôm chỉa, con móc túi. Miễn là có ti ền. Nói vô phép chú, thậm chí có l'ần ông nhà tôi còn bắt gặp cô ta đi bắt khách ngoài ga. Khổ! Người ngợm cóc cáy, thịt da tong teo như thế có ma nào nó màng. Nếu có thì lại là mấy gã du côn, say rượu chơi quyt, vừa chơi vừa trấn, có đ ềng nào mất hết.
- Anh ch 'ông chấ p nhận?
- Sao chú lại hỏi thế? Trên thế gian này thử hỏi có người ch 'ông nào lại chấp nhận cho vợ mình đi làm cái việc kia, nhưng đói thì đ'ài gối phải bò thôi. Song cũng s'ài thảm lắm! H'ài như không đêm nào cậu ta không đánh vợ, có bận đánh thâm tím cả mặt mày, tôi phải đỡ vào nhà lấy rượu mật gấu xoa bóp cho. Vậy mà chị ta không h'èhé răng chửi lại, cãi lại một câu, cứ như con nô lệ tận tụy, cung cúc. Tối tối vẫn mang v'ècho ch 'ông nào rượu, nào thuốc, có bữa còn khệ nệ cả một xoong to thứ bốc mả toàn xương bò.
- Vậy ra anh ch 'ông lại chỉ lo làm nhiệm vụ trông con ạ?
- Cũng tùy lúc. Những buổi chi `àu mưa, nhìn cậu ấy bế con, mắt nhìn ảm đạm ngọn sấu già, thương lắm! Lại còn thỉnh thoảng ru con nữa chứ. Tiếng ru như tiếng nấc khan. Vào những ngày đông gió hay cô vợ ốm mệt, không ra chợ được, cậu ta trao con lại, một bị một gậy đi trèo sấu. Trèo cả ngày, có bận ngã trẹo xương vai, may lắm mới kiếm đủ ti `àn mua một vài cân gạo.

Nghe tới đó, tôi đứng dậy:

- Chị cho tôi mua gói thuốc.
- Thuốc gì?
- Du lịch thôi. Thuốc ngon hơn không đủ ti ền. Lính mà.
- Đừng lo, chú cứ c`âm gói Hê rô, tất cả đã có chú Thẩm thanh toán. Chú ấy là con người đàng hoàng, trọng nghĩa khinh tài, thỉnh thoảng vẫn sai con bé Thảo đem ra cho đôi vợ ch `ông kia lúc thì hộp sữa, khi lại gói thuốc, cân đường. Mà... gói này vẫn đang còn nhi `âu, chú mua làm gì nữa?
- Muốn ra chuyện trò với họ một chút.

- Thôi đi chú ơi! Cậu ta chả mở miệng đâu. Suốt ngày l'âm lì, bu 'ôn thì nhai mía, vui thì ngơ ngần cười, mắt lúc nào cũng gườm gườm như sắp sửa đánh nhau với ai. Có lẽ cậu ấy mặc cảm?
- Đã khi nào chị nghĩ rằng cậu ta là người đã từng có ti ên án chưa?
- Ôi giời, mấy cái ông này! Nhìn đâu cũng thấy tôi phạm cả. Cậu ấy là bô đôi đấy, bô đôi đóng ở biên giới hết nghĩa vu trở v ề. Nhà ở cách đây vài dãy phố thôi, nghe nói cũng khá giả và n'ên nếp. Vậy mà chả rõ phải lòng phải dạ, bắt tình bắt thóp nhau thế nào mà lúc trở v elại dẫn một cô gái giang h'ò, gia đình làm ngh'êtr ông mía v'êtheo. Tức là cô gái này đấy. Tất nhiên là gia đình không chấp nhân, đuổi thắng. Vây là kéo nhau ra tá túc ở đây. Công an khu vực cũng đã có đôi phen làm dữ, tống xuất họ ra khỏi thành phố, đưa đi tập trung cải tạo ở tận đầu tận đầu nhưng cũng chỉ ba bảy hai mốt ngày là đâu lai nguyên đấy. Rút cuộc công an họ cũng chán, thây kê không phải chỉ có một gia đình này đâu. Ôi, thời buổi nó vậy. Chả nhẽ thiên hạ đua nhau đuc tường trổ cửa, kiếm ti en ngàn ti en triệu như chơi mà lại nỡ khép những con người khốn khổ vào khuôn vào phép? Đằng kia có ánh sáng, đằng này cũng phải nhường cho người ta một khoảng bóng tối chứ. Tất cả còn đang bung bét, tất cả đang đòi hỏi phải sắp xếp lại kia mà. Tôi chán nản đứng dây. Đành rằng câu chuyên chị kể là có thật, lại kể bằng một cái giong hết sức xót xa nhưng sao tôi vẫn không muốn nó được nói ra từ chị, từ một người đàn bà đã giảng day qua cấp đại học. Lạ thế!

- Chào anh!

Tôi cố dọn một nụ cười thân thiện, một giọng nói bỗ bã có thể và chìa gói thuốc ra trước mặt người đàn ông đang gặm mía. Nhìn cái cách anh ta gặm mía mới khiếp chứ! G`ân như ăn cả vỏ, ăn cả bằng răng hàm lẫn răng cửa, chỉ ba cái rốp rốp là bay gọn một đẫn dài, bã mía đùn dưới chân cả đống. Anh ta l`âm lì rút một điểu thuốc giắt chéo lên vành tai. Im lặng... Vẫn chỉ là tiếng nổ rốp rốp trong cái miệng khá rộng.

- Rét vậy mà ăn mía không cóng răng sao ông bạn? - Tôi ng ồi hẳn xuống. Ông bạn không trả lời, chỉ gúc goắc cái đ ầu to tướng. Lại im lặng... Lại rốp rốp... ánh sáng đèn cao áp xanh lét vừa đủ để soi tỏ một khuôn mặt không ra già, không ra trẻ, xanh bợt, tóc g ần chấm vai, cặp môi dày trễ ra, thâm xì như cái vẻ lúc nào cũng thèm ăn thèm uống. Tóm lại là một khuôn mặt hơi bệnh hoạn và g ần như không có tư duy. Anh ta chỉ mặc độc một chiếc qu ần đùi rộng ống đã rách te tua ở gấu, để lộ đôi bắp chân dài thống s ần sượng

nhưng có vẻ còn săn rắn, vắt trên vai là chiếc áo bộ đội nhàu nát đang bốc ra mùi chua lòm khen khét.

Lui v èsau một chút, chị vợ đang âm th àm ng ài ôm con sát chân tường. Nghe được cả tiếng muỗi vo ve bay ra từ đó. Cũng là khuôn mặt nửa già nửa trẻ, ti àu tụy, không rõ hình nhưng đường nét gãy gọn, nhìn kỹ thấy cũng có duyên. Bất ngờ, chị ta nháy mắt với tôi và làm một động tác xin thuốc rất láu bằng hai ngón tay đen đúa, khô xác.

- Cái gì?

Bất th`ân anh ch`ông quát lên một tiếng quát hùng dũng, có lẫn cả đờm, có cả nước mía bắn ra. Như bị điện giật, hai ngón tay kia vội thụt lại, cùng lúc mái tóc xơ xước chắc tới hàng tháng nay không được chải gội gục xuống cam chịu như một tội nhân tử hình.

- Này - Tôi vỗ vỗ vào xương vai hắn - Cô ấy muốn hút thuốc thì để cô ấy hút, cũng là một cách chống lạnh.

Không thèm trả lời, hắn chuyển ánh mắt gườm gườm dài dại từ người vợ lên cành cây r 'à lại... rốp rốp...

Biết rằng có nán lại cũng vậy thôi, có khi còn làm cho cái gã quân chủ độc tài đ'ây quy ền uy này nổi quạu, tôi lén để gói thuốc xuống mép chiếu r'â lẳng lặng đi trở v'ề. Đuổi theo tôi là tiếng ru con nghèn nghẹn như nói mơ của người vợ, và trên cao, trong một căn hộ còn sáng đèn, có một nét nhạc g'ân gào vọng xuống.

Thẩm vẫn thức chờ tôi bên bản vẽ thiết kế.

- Đã chưa? Không ngầng lên, nó hỏi.
- Chưa.
- Cậu vẫn như cũ, ngớ ngẩn và lành bụng. Hơi khó chịu một tí nhưng ít nhất tôi cũng còn có một thẳng bạn ra bạn để chơi.
- Cám ơn!
- Cám ơn cái con khỉ. Rượu nữa không? Hay nước mát?
- Cậu vẫn vẽ thuê đấy à?
- Không! Vẽ công trình thứ thật. Lạy Phật! Từ ngày cô ấy đi đến giờ, mình đã thoát được cái kiếp gục đ`ài đi nhận vẽ c`ài tiêu hố xí cho bọn trọc phú mới. Mặc sức đi sâu vào nghiên cứu, cũng thú. Hả?

Tôi gật đ`àu ừ hữ và rón chân đi đến giường bé Hương Thảo. Nó đang nằm nghiêng, một bàn tay kê dưới má, tay kia buông xuôi theo người, thỉnh thoảng lại chun mũi một cái như vừa ngửi thấy mùi kẹo thơm trong mơ, đôi mi dài và cong tự nhiên của nó khẽ động đậy tưởng chừng sắp mở bừng

đôi mắt to giống mẹ ra mà quàng cánh tay mũm mĩm ôm níu lấy cổ tôi: "A!... Chú Hà! Chú Hà bế Thảo...". Trời đất! Thì ra cái sinh vật xinh xắn dễ thương này mới là lý do chính yếu và sâu xa để mỗi l`ân v ề Hà Nội không thể không ghé qua chứ chưa hẳn đã là tính tình của bố nó, vẻ dịu dàng đoan trang của mẹ nó cũng như sự tiện lợi, ấm cúng của căn hộ mặt ti ền.

- Cậu có thấy con bé khi ngủ, nó bỗng khoác một đôi cánh thiên th`ân như thế nào không? - Thẩm cũng khẽ đến bên tôi, giọng nói không giấu được một chút tự hào chìm đắm - nếu đẻ thì nên đẻ con gái đ`ài lòng cậu ạ! Vừa ngoan, vừa là bạn tâm sự của bố lúc chẳng may cơ nhỡ. Mà cuộc đời, cơ nhỡ nhi ều chứ may mắn được mấy... Mình nhớ có khi tiễn cô ấy ra sân bay, cả hai mẹ con đ`ài thi nhau khóc. Lúc máy bay cất cánh r ài, nó còn thất thanh hét với theo: "Mẹ Hương ơi!... Mẹ Hương đừng bỏ con nhé!". Mình cũng khóc.

Tôi tin đi `àu đó vì lúc này kể lại, cặp mắt của Thẩm cũng đang rơm rớm ướt thật. Bị lây cái cảm xúc muôn thuở ngậm ngùi của nỗi chia ly, tôi nói rì r `âm như c `àu nguyện:

- C`àu mong cho cô ấy mau trở v`ê. Cứ v`êcái đã r`ài mọi chuyện tính sau. Trẻ con có thể sống xa bố nhưng xa mẹ, trông tội lắm! Cậu có để ý thấy ngấn nước còn đọng ở khóe mắt nó không?
- Không... Làm gì có. Không có!

Thẩm trả lời yếu ớt và vội vàng. Bỗng dưng tôi khẽ rùng mình khi chợt thấy một vệt xám nhờ bay rất nhanh trong đôi mắt vừa mới đây thôi còn trong trẻo, rờ rỡ yêu thương của Thẩm.

Tôi bỏ vào phòng trong, buông màn đi nằm. Đêm ấy, trong giấc ngủ nặng n'ê, dường như bên tai tôi lúc nào cũng nghe văng vẳng tiếng ru còn ngàn ngạt của người mẹ trẻ trộn hòa vào tiếng muỗi ong ong dưới chân tường. R'à cuộc sống của họ sẽ đi đến đâu? Bình ổn d'àn? Đi tập chung vĩnh viễn? Hay một ngày nào đó lại cùng rủ nhau vào nhà giam trong một tội danh hình sự giết người cướp của nào đó? Hoặc... Tôi bỗng ng từ phát dậy, m'ô hôi túa ra khắp lưng khi cái hình ảnh đứa bé chết cóng trên tay mẹ vụt nóng đỏ trong đ'ài.

Sau đó phải bằng đi đến hơn một năm, do công việc của quân khu quá bận rộn nên tôi không lựa được dịp nào rảnh rang để v ềthăm bé Thảo. Vào khoảng trung tu ần tháng giêng, khi công việc đã vãn vãn, tôi nhận được thư của Thẩm. Vẫn cái giong bỗ bã: "...Này bỏ ngay cái lối phản bạn phản bè ấy đi nhé! Hiện giờ cậu đang ở đâu, làm gì, đang phải lòng con nào, vẫn công việc cũ hay đã bỏ đi đào vàng, đào đá thì kệ cha cậu, tôi đếch biết! Nhưng cậu không được mất mặt như thế chứ. Sư cậu! Chỉ khổ cho đứa con gái bé bỏng của tôi nó cứ nhắc tới thằng bạc tình bạc nghĩa hoài. Lại còn ăn cắp thuốc lá của tôi nhét đ`ây gối cho hôi sắc lên, bảo là để dành cho câu nữa!".

Đọc đến đây, sống mũi tôi cay cay, nước mắt chực ứa ra... Những dòng tiếp theo, tôi chỉ lướt mắt gọi là...

"... Tin vui đây: tháng sau mẹ Hương Thảo sẽ v ề Có nên soạn một mâm tế sống ngài Hen-mút Côn không nhỉ? Nhờ ngài và sự chuyển động chính trị th ần thánh trong tổ quốc ngài mà bà xã của tôi sẽ làm cú mã h ầi với một lưng vốn kha khá. Hai mươi ngàn đê mác, g ần mười tám ngàn đô la, tức là tương đương 150 triệu ti ần mình, cậu nghe rõ chưa? Từ nay đến ngày v ề, cô ấy nói sẽ cố kiếm thêm vài nghìn đô nữa. Chịu đàn bà thật! Vì thế, chúng tôi muốn cậu, cha đỡ đ ầu của bé Hương Thảo sẽ có mặt trong ngày ấy. Phải có mặt! Tì ần của tôi cũng như ti ần của cậu, thẳng bạn duy nhất còn sót lại của tiểu đoàn công binh đã cõng tôi vượt suốt mười cây số đường rừng. Chỉ bằng một ph ần mười số ti ần trời cho đó, chúng tôi sẽ lấy vợ cho cậu, kiếm cho cậu một căn hộ và buộc cậu từ bỏ núi rừng ở lai phố luôn với chúng tôi. Được chưa?

Bù lại, cậu chỉ c`ân làm độc một việc: thiết kế cho tôi một căn hộ ba t`âng với đ`ây đủ tiện nghi ở ngay trên n`ên nhà cũ. Có ban công uống trà, sân thượng tr`ông hoa, có các cánh cửa sắt đóng mở tự động bằng điện tử, có ga ra xe máy, có máy lạnh, b`ôn tắm và có cả nơi nuôi vài con chó giống ngoại cho vui, có... Mà thôi, để cậu v`ê, ta bàn kỹ. Tóm lại, hai t`âng để ở, còn bảy chục mét vuông t`âng trệt sẽ cho một công ty, một đại diện sang trọng, làm ăn đứng đắn nào đó thuê. Có thể là hãng JVC hoặc hãng VIETRONICS của Sài Gòn, theo ý của cô ấy. Tôi muốn chính tay cậu vẽ bởi vì trong đó có cả diện tích của... vợ ch `ông cậu.

Tin thêm: Tôi vừa nhận hàm thượng tá. Thượng tá! Khỉ không? Đáng lẽ phải đại tá luôn cho rảnh một chuyện. Đang thượng chuyển sang đại bây giờ đang đại lại hất xuống thượng. Không hiểu các cụ nhà ta còn ngẫu hứng đi ầu lệnh đến tận bao giờ? Cũng chẳng sao. Tôi dự định nếu cô ấy v ề, vui thì a lê hấp! Tôi sẽ xin v ềhưu, giã từ binh nghiệp. Giã từ cơ chế bụi bặm luôn. Ph ần đời còn lại lo đọc sách, thăm thú bạn bè, tr ồng tỉa mấy cây hoa và cái chính là chăm bằm cho bé Hương Thảo nên người.... Đừng

nôn! Chắc thẳng bạn lần thần của tôi lại đang cáu kỉnh muốn biết v ềthân phận cảnh đời? Thí dụ: Phố Nhà Binh (tên gọi của cậu) đã sắp sửa thành một thứ Hàng Ngang, Hàng Đào. Gia đình ông tướng Đi ều Lệnh vẫn bán cà phê, ông tướng Bảo Vệ vẫn cho thuê hàng điện lạnh, ông tướng Cán Bộ đợt này nới rộng cho thuê cả hai mặt ti ền - nói chung, khi đã làm ông tướng thì đời nào cũng sướng - Và, gia đình đôi vợ ch ồng kẻ khó ấy (đúng tủ chưa?) vẫn kiên trì bám trụ ở đ ầu đường. Hình như cô vợ lại đang có chửa đứa thứ hai, sức sống của nhân dân bất diệt thật!

Đi `àu chót cùng: sự phá vỡ kiến trúc của một dãy phố là phản ánh cái trở dạ đau đớn của l`êthói suy nghĩ cũ, đ `ông thời sẽ dẫn đến phá vỡ sự ổn định cổ kính trong từng gia đình, từng số phận, có thể tốt lên nhưng cũng có thể xấu đi. Ví dụ như gia đình tớ...".

Rút cuộc cô ấy đã trở v ề Dù sao cũng đã trở v ề Chỉ c ần như vậy thôi. Tôi thở phào, trút được cái day dứt nặng n ềđã mai phục kín trong lòng bấy lâu nay.

Ây vậy mà tôi vẫn v ềchậm mất g`ân một năm so với cái thời điểm hệ trọng đó. Một công trình xây dựng liên doanh với Bạn đã giữ chân tôi suốt một mùa mưa bên kia biên giới Việt - Lào.

Trở lại Quân khu, tôi tính nhảy ô-tô v ề Hà Nội luôn nhưng hỏi cậu văn thư không có lá thư nào gửi cho mình, lại ng ần ngữ. Nó giận ư? Hay Hương chưa v ề? Không v ề? Hoặc... Đã nghĩ thì nghĩ cho đủ hướng theo đúng tác phong tác chiến người lính, hoặc nó đã nghĩ lại v ềcái gọi là một ph ần mười tính sẵn cho tôi? Không có lý. Nó không phải là người như thế và tôi cũng chẳng phải là cái thàng dễ chấp nhận mọi sự cưu mang của người đời. Khổ! Khi còn nghèo, bạn bè đến chơi với nhau dễ dàng biết bao, bây giờ khá giả r ầ, mỗi sự đến là nỗi đắn đo hèn cả người. Song tôi vẫn quyết định đi, bởi lẽ có một sinh vật đứng trên mọi đắn đo tần thường đó. ấy là bé Thảo, hơn hai năm không gặp nó r ầ.

Đến Hà Nội, trời vừa sập tối. Tôi bước v ephía nhà Thẩm mà chân tay líu ríu như bước v echính ngôi nhà của mình, bụng dạ cứ c n lên không hiểu giờ đây ngôi nhà nó ra sao?

Muốn đến Thẩm, tôi buộc phải đi qua các gia đình của kẻ ăn mía đêm độ nào ở góc phố. Đúng là phố Nhà Binh năm nay đã ra cái dáng vàng son choáng ngợp của một vị thế thương trường buôn bán lắm! Mải nhìn ngó, tôi đập mắt vào góc phố lúc nào không hay. Và hơi dừng lại. Góc phố trước trống trơn nay đã mọc lên vài ba hàng quán, đèn điện sáng trưng.

Nơi có chiếc chiếu rách trải ra năm nọ lúc này là một điểm chữa xe máy bình dân với đầy đủ các loại đồngh ềvá chín, cờ lê, mỏ lết... nằm xếp lớp trong thùng gỗ. Gần đấy, có chừng hai, ba chiếc cúp xanh đỏ đang chờ đến lượt mình được sửa chữa. Quái lạ hơn, quái lạ đến nỗi tôi khó có thể tin vào mắt mình được nữa; tay thợ xem ra có vẻ đầy uy tín ngh ềnghiệp đó lại chính là... gã đàn ông hay ăn mía đêm ngày nào! Thùng thình trong bộ quần áo bò Liên Xô lem luốc mỡ dầu, một hàng râu quai nón chạy lộn xộn xuống tận cằm, anh ta rõ ràng ra phong thái một tay thợ lành ngh ềđang hết sức càu cạu vì có sao cho đến tận giờ này vẫn còn khách đến quấy rầy! Quả thật nếu không nhờ vào cặp môi dày phần thực vẫn đang trễ xuống kia và cái lối nhìn gườm gườm đầy tính quân chủ độc tài ấy thì có lẽ tôi đã không tài nào nhận ra anh.

Lia mắt sang phòng nhỏ tu chi toàng như chiếc lô cốt còn nguyên màu vôi ve nham nhở quét ẩu bên cạnh, tôi lại vấp tiếp phải một đi củ quái lạ nữa: người đàn bà cóc cáy làm ngh chôm chia giờ đây đang ng củ trước bàn bán tiết canh cháo lòng, gọn gàng, tươi tắn và không ngơi tay múc cháo cho khách. Tất nhiên, cái để tôi nhận ra vẫn là đôi mắt lá răm liếc xéo xéo qua mặt mọi người và điếu thuốc lá loại rẻ ti ch ướt nhoèn đang gắn trên môi.

Chưa hết! Bên trong, trên một chiếc giường ọp ẹp, giữa vùng ánh sáng đỏ quạch, có hai đứa nhỏ, con chị nựng con em đang cười rinh rích. Cha trời! Chả lẽ đây là hai sinh mạng đã được ra đời trên cùng một via hè võng vãnh muỗi bay?

Bất giác tôi quay người đi nhanh sang bên kia đường. Chán quá! Thì ra người ta không chỉ chạy trốn những ấn tượng nặng n'êmà còn có xu hướng trốn chạy cả những cú sốc ngọt ngào mà trái tim chai sạn ít khi được nếm trải.

Quán nước quen thuộc có ngọn đèn d'âu thắc thỏm dường như đang chờ tôi trong vẻ bu 'ôn tênh cố hữu của nó. Người đàn bà giáo viên không còn ng 'à ở đó với nụ cười cố tạo ra nữa. Chị đã được người ta mời đi dạy trở lại. Thay chị bây giờ là ông ch 'ông, vốn là đạo diễn phim tài liệu vừa nghỉ hưu hoặc do công việc làm nhi 'âu người khôn của khó mà xin v 'ênghỉ sớm (?). Chính nhà đạo diễn đã có một thời tên tuổi này kể cho tôi nghe đoạn đời kế tiếp của gia đình gã đàn ông hay gặm mía kia. Từ nơi đóng quân cạnh vườn mía. Anh ta quyết định thuê dài ngày một chiếc xe đạp Vĩnh Cửu ngày ngày th 'ômía từ Đan Phượng đi buôn bán ở các huyện. Sau mấy

tháng kèo kẽo, người g`ây rộc đi đến năm cân, anh ta đã có một khoản ti ền để đ`âu tư vào lò đường của chính ông bố vợ trên mạn ngược. Lỗ cùng chịu, lãi chia đôi, lại trúng. Một năm sau, anh ta rút chân ra khỏi ngh ề đường, tạm biệt vợ con, nhảy tàu vào Đà Nẵng tìm gặp một người bạn cùng đơn vị cũ, học ngh ềsửa chữa xe máy. Hai tháng sau trở v ề, anh ta bỏ ti ền thuê dài hạn cái nhà kho bỏ đi này, sang sửa một chút ít và quyết định sống suốt đời ở đây, nơi góc phố có nhi ều kỷ niệm...

Câu chuyện giống như một dòng sông mùa hạ mát mẻ mà tôi vừa được tr`ân mình xuống. Tôi không muốn hỏi thêm v`ê Thẩm bởi lẽ tôi muốn dành cho chính tôi một sự bất ngờ mới mẻ tiếp theo. Vậy là dòng đời đang xuôi chảy thuận chi `âu. Gia đình kẻ khó đã có bát ăn bát để, bà giáo thạo việc đã trở lại bục giảng và Thẩm, chắc chắn đang t`ôn tại ở một cấp độ khác hơn.

Tôi bước đến ngôi nhà ba t'âng của nó... Chao ôi, màu sắc, đường nét, sự b'ệthế mới gợi lên dáng dấp một cái vila sang trọng làm sao! Chợt thấy bu 'ân... Rốt cuộc, nó vẫn có được tất cả mà khỏi c'ân đến tôi. Thôi được, miễn là nó đã có. Thế là mừng.

Phía bên cánh cửa xếp bằng sắt sơn nhũ bạc là tấm bảng đ'ề đại diện hãng X thành phố H 'ô Chí Minh. Chà! Gớm thay cho vợ ch 'ông nhà này, nghĩ gì làm đó, ghê thật! Tôi bấm chuông... Cùng với tiếng chó hộc lên 'ôm 'ôm, một khuôn mặt thiếu niên chất phác ló ra trên khoen tròn cánh cửa nặng n'ề đang đóng kín.

- Bác tìm ai a? Cậu thiếu niên hỏi, tiếng nói vẫn còn ng ây ngậy chất quê.
- Mình là Hà, bạn thân của ông chủ nhà đây.
- A... Bác là bác Hà! Cô chú cháu nhắc đến bác luôn. Bác tránh ra tí để cháu mở cửa... Thế!

Sao lại phải tránh? Tôi lùi lại và nghe tức khắc tấm cửa đ 'ô sộ được d 'ôn xếp sang hai bên ngọt xớt. Khá, hóa ra cửa tự động thật! Tôi th 'ân kêu lên và không thể không né người đi tránh qua mõm con béc-giê lông xám to tướng đang nằm phục ở góc nhà, bên cạnh những đống vỏ đ 'ô hộp JVC rỗng không. Khá! Tôi lại th 'ân kêu l 'ân nữa.

- Chú cháu có nhà không? Tôi hỏi khẽ.
- Có a!... Nó trả lời ngập ngừng Để... Để cháu lên báo.
- Vẽ! Tao là chiến hữu ruột, báo biếc gì.
- Da, nhưng...

Vừa lúc đó, từ trên t'âng gác sáng xanh ánh đèn nê-ông bay xuống một tiếng trẻ khóc ré, li 'ên đó là một cái bát hay cái cốc đập choang vào tường. R'ài một tiếng rít nhừa nhựa:

- Mày có câm đi không, cái con tội nợ kia! Không ăn thì cút xéo đi chứ không phải bữa nào cũng chống đũa, nước mắt ngắn nước mắt dài như thế. Tiếng khóc được kìm nén khổ sở, chuyển sang tức tưởi. Tiếng khóc của bé Hương Thảo! Bỗng dưng thấy xót ruột, tôi bước nhanh lên c'âi thang... Trời ơi, cái gì thế kia? Trước mặt tôi, qua cánh cửa khép hờ là một người đàn ông râu ria xa lạ, tóc dài bờm xờm, áo qu'ân nhàu nát ng tổ bên mâm com lỏng chỏng mấy cái bát, cái đĩa lạnh ngắt, bên cạnh có chai rượu trắng đã cạn g'ân sát đáy. Bằng đôi mắt đỏ quạch và u tối, ông ta gằn gằn nhìn vào góc tường, nơi bé Hương Thảo tội nghiệp của tôi đang đứng khoanh tay, mặt úp vào cánh cửa sổ đóng kín, đôi vai thon nhỏ cứ từng chập từng chập rung lên... Tôi vẫn đứng chết sững. Sao lại thế này? Thằng Thẩm đâu? Mẹ Hương nữa đâu? Gã đàn ông phàm phu điên dại kia là ai? Chả lẽ lại là bố dương ư?
- Mày còn thương lắm à? Hừ? Tiếng quát tiếp tục bật ra từ bộ râu lùng nhùng nửa trắng nửa đen.
- Cút! Cút đi theo con đĩ mẹ mày! Cút! Giời ạ! Sao tôi khổ nhục thế này? Lão ta lúc lắc cái đ`ài to tướng, mặt nhăn quắt lại ghê sợ và, thật bất ngờ, từ hai hốc mắt sâu hoắm của lão, anh ánh hai giọt nước mắt rịn ra... Tôi bỗng rủn người! Thằng Thẩm!... Chính thằng Thẩm chứ không phải ai khác. Ngày xưa, trước nấm m 'ôđ 'ông đội, mặt nó cũng nhăn quắt lại tột cùng đớn đau và nước mắt cũng chỉ âm th 'ân rịn ra như thế này.
- Me oi!...

Tiếng con chim non bật lên ai oán gọi mẹ đây đó đã đẩy tôi lùi nhanh trở lại. Tôi không đủ can đảm đứng đó lâu hơn nữa và cũng không đủ tỉnh táo để bước vào với cha con Thẩm lúc này.

Cậu thiếu niên chất phác ngửa mặt đón tôi ở chân c`âu thang, đôi mắt mở to đ`ây vẻ dáo dác:

- 'ôbác... Bác sao lại xuống ạ?

Tôi kéo nó ra một góc sát cửa.

- Này! Nói đi! Cái gì đã xảy ra ở đây thê?

Da mặt cậu bé thoắt tái nhợt, khẽ rùng mình một cái r`à nhìn lảng đi, nước mắt rơm rớm:

- Đã một tháng nay r 'ài, tối nào chú cháu cũng như thế này! Khổ lắm! Trước kia...

Giọng cậu bé vừa sợ hãi vừa r ềrà đến sốt ruột. Tôi cắt ngang:

- Trước kia làm sao? Cháu là thế nào với chú Thẩm?
- Chú Thẩm là em ruột bố cháu, ở mãi tận dưới quê kia, khi cô cháu v ề, bố cháu cho cháu lên đây phụ giúp công việc với chú. Lúc ấy cô chú cháu vui vẻ lắm, lúc nào cũng nói cười như nhà có hội, thỉnh thoảng lại cho bé Thảo lên xe máy đi chơi, có bận đi đúng hai, ba ngày mới v ề. Khi cái chú gì tre trẻ, nói tiếng Nam Bộ, nghe nói là giám đốc hãng điện tử cùng với ba người nữa đến thuê nhà làm cửa hàng, lại càng vui, không ngờ...
- Không ngờ cái gì? Tôi gắt khẽ Nói nhanh đi!
- Có một l'ân cô cháu bảo đi thăm bạn gái cùng ở bên kia hai ba ngày nhưng đến ngày thứ tư cũng không thấy v'ề Ngày thứ năm thì chú cháu có giấy khẩn gọi ra S'ân Sơn nhận thân nhân bị nạn... Lúc trở v'ề, chú cháu bỗng trở nên như thế này.
- Biết r'à, nhưng ai bị nạn? Bị nạn thế nào? Câu bé cúi gằm đ'ài xuống, nói lí nhí:
- Chết đuối... Chết đuối cả hai! Chỉ tại không biết bơi mà lại đưa phao ra xa nên bị sóng đánh tuột tay... Mãi ba ngày sau xác mới nổi, vẫn đang còn dính cứng vào nhau, bụng nghe bảo trương to lắm...
- Ai dính cứng? Tôi g`ân như nắm lấy ngực áo cậu bé Dính cứng cái gì?
- Dạ!... Mắt cậu ta nhớn nhác nhìn lên gác Dạ, dính vào chú giám đốc thuê nhà ở t'ầng dưới ạ!... Khi cái phao không giạt vào bờ, mấy ông đánh cá đêm còn bảo... Nói bác bỏ lỗi, vẫn còn giắt lại hai cái đ'òlót đàn ông và đàn bà...
- Thôi... Im đi!

Tôi g`ân như nhao ra mặt đường, đ`âu óc choáng váng không hiểu mình đang ở đâu, mình vừa nghe thấy gì nữa. Phố Nhà Binh lúc ấy vẫn đang chan hòa ánh sáng và ngan ngát hương thơm mỹ phẩm.

S'âm Sơn, 25-8-1991

ÚT TENG

Chu Lai dtv-ebook.com

Chương 1: Tìm Kiếm

Thực ra tên nó là Ròng, út Ròng! Nhưng người ta cứ hay gọi nó là Teng, út Teng! Lớn lên một chút bắt đ`âu nhận biết được đi ầu này, nó tò mò hỏi má. Má nó hơi ngớ ra, ngúc ngoắc cái đ'àu một chút r'ài cười à: "Ôi! Thằng nhỏ không hỏi thì tôi cũng quên phứt r'à! Ròng, con a! Đúng ra ba đặt tên con là Ròng. Má sanh ra con ở trên ghe, vào một buổi nước ròng tới đáy, ba con phải lôi bô đẩy má đi cả nửa ngày trời mới tới cái chòi có bà đỡ nhưng không kip... Con ra đời giữa con nước ròng, vây đó". "Thế sao tui bon nó cứ kêu con tên Teng?". Nó định hỏi nữa nhưng thấy má nó có vẻ tất bật định đi đâu, nên thôi. Vả lại, nó nghĩ, Ròng có cái cớ kêu Ròng, chắc Teng cũng có cái cớ kêu Teng, phải tư hiểu lấy thôi. Hôm sau ra sông gặp thằng Đảm, bạn chí cốt của nó, nó tuyên bố đ ày vẻ trịnh trong: "M ày biết tại sao tao tên Teng không m'ây? Tại vì tao hay toòng teng đeo chiếc giỏ xách ra sông kiếm cá hoài đó m'ày. Cũng như, m'ày tên Đảm, chắc là h'ài má m'ày sanh m'ây, bả...". Nói tới đây, nó tịt vì chưa kịp nghĩ ra được cái lý do gì mà bạn nó tên Đảm cả. Hai đứa nhe răng cười, thẳng Teng cười to nhất. Vậy là nó vẫn chưa thành người lớn. Người lớn gì mà có thế cũng không biết.

R`à nó cũng quên chuyện đó ngay. Ròng hay Teng cũng đ`àu dính dáng đến sông hết trọi. Gọi tên gì cũng được, kể cả tên Sông, tên Nước, tên Cá, tên Tôm... Ngon lành hết. Miễn là ngày ngày, má cứ cho nó ra sông với thằng Đảm là được r`ài.

Cả hai đứa năm này đ'êu chưa đ'ây mười ba tuổi. Nhưng có lẽ do chạy nhảy, bơi lội nhi 'âu nên chân tay mau dài ra, rắn lăn lắn và da dẻ thì h 'âi nào cũng cóc cáy. Hai đứa thuộc loại bơi lội giỏi nhất ấp. Con sông Sài Gòn to rộng là thế, lắm sóng là thế mà ngày nào hai đứa cũng lội qua lội lại như không. Thằng Teng da xanh trắng, có vẻ hoạt hơn một tí, bơi lặn, nói năng cũng khá hơn bạn, nhưng thằng Đảm lại nhi 'âu mẹo mực bắt tôm, bắt cá hơn và da thì đen bóng. Ba thằng Đảm là dân sông nước, cả đời lênh đêng

với đăng, với vó mà. Còn ba của thằng Teng... Lâu lắm nó không nhìn thấy mặt ba nó. Phải đến mấy năm r à ấy! Tất nhiên là nó hỏi, cũng như tính nó thường hay hỏi làm nhi ều khi má nổi đoá lên, nhưng riêng hỏi v ềba thì má lại nhỏ giong đi, ánh mắt nhìn nó dịu dàng hơn: "Ba con đi r 'à! Đi xa lắm!... Ráng ngoan, lớn lên chút nữa, con sẽ gặp ba". Bà Năm ở kế bên lại có l'ân bô bô nói giữa chỗ đông người: "Thẳng cha m'ây đi lấy vơ nhỏ r'ài, nhắc tới làm gì cho mất công!" Lúc khác, vắng vẻ, bả gọi nó vào cho cái keo mè xửng: "Đừng nhắc nhi `àu đến ba nữa nghe con... Đừng nhắc nhi `àu má con nó bu 'cn". Không hiểu phải quấy ra sao, từ đó thẳng Teng không nhắc đến ba nữa, song từ ký ức nó vẫn nghĩ đẹp v ềba nó. Nó chỉ nhớ láng máng ba nó người cao nhưng ốm, tóc cắt ngắn, bàn tay to toàn mùi thuốc rê hay vỗ vỗ vào má nó và tiếng nói khàn khàn ấm ấm. H à ấy, mỗi đêm ba v'è, nó đ'ài bị dưng dậy và hai cánh tay to tướng của ba cứ ôm riết nó vào lòng tới muốn nghen thở luôn. Từ người ba, nó thấy mùi thơm thơm n ồng n ồng của sông nước. Ba chắc từ sông v ề? Nó chấc mẩm thế và càng nép chặt vào bô ngưc có cái mùi quen thuộc đó hơn. Những đêm như thế, ba nói chuyên với má rất lâu, lâu lắm, tiếng ba rì rầm thoảng nhe như tiếng gió thổi vào vườn chuối ở sau nhà. G'àn sáng ba đi, mắt má mong nước nhìn ba nhưng ba lại nhìn nó. Gặp mắt ba mênh mang như mặt sông mùa nước. Khiến nó rôn rạo cả người. Nó thương ba nó lắm! Má cũng thương ba lắm! Thế tai sao ba nó lai bỏ má con nó đi với bà nhỏ? Bỏ đi lâu năm r à! Lâu đến nỗi nó không còn nhớ mặt ba ra sao nữa. Nó không tin ba nó là người như thế. Bà Năm ác với má, bà Năm đặt đi ều ra thế thôi. Không đừng được nó lại mang đi à chà hỏi má. Má tái mặt đi, giong nói tắc tắc như đang nhai cuc cơm to: "Bà Năm nói... Nói đúng đó con! Ba con đi lấy vơ nhỏ r'à! Lấy xa lắm. Thôi! Con ở với má cũng được. Má thương con, thương con nhi ầu..." Nếu thế thì nó tin. Má đẻ ra nó nói cơ mà. Nhưng bằng nhay cảm của tuổi nhỏ, của đứa con quen hơi ben tiếng người cha, lắm khi nó cứ ngờ ngơ. Nếu thế thì má phải ghét ba, phải la ba như cô Bẩy ở đ`ài ấp chớ. Cô Bẩy ấy à? Mỗi lấn nhắc đến chú Bẩy bỏ cô đi Sài Gòn với gái là mắt cô lại long lên, tiếng nói át cả tiếng ca - nông nổ trên chi khu. Còn má, nhắc đến ba, cặp mắt má trông khác lắm, giống cái lúc gần sáng h'à nào ba từ giã má con nó ra sông. Ra sông, nó chắc thể. Nó cho rằng: tất cả những người tốt bung, những người nó quý yêu đều sinh ra từ sông, và nếu có đi đâu thì cũng chỉ v èsông thôi. Sông đối với nó là cả một thế giới bí hiểm, là những chuyên cỏ tích hấp dẫn tới mu người mà h cũ bà

nội còn sống nội thường kể cho nó nghe. Nhưng... lòng nó chợt thắt lại: nếu ba không thương má, ba bỏ đi như chú Bẩy thì ba cũng phải thương nó chớ! Nó có tội gì đâu. Nó chỉ biết thương ba, đêm đêm mong ba gõ cửa lách vào nhà và mang theo cả gió lạnh, cả cái vị thơm thơm nông n ồng của dòng sông thân thộc. Nó có ghét ba đâu! Có lỗi gì với ba đâu! Nghĩ thế, tủi thân,nó lại rơm rớm nước mắt. Sáng dạy, thấy đuôi mắt con đọng nước, má vội siết nó vào lòng và lập rập nói cái gì không rõ, chỉ thấy hơi thở nóng hổi phả vào gáy nó.

Sáng nay thẳng Đảm nhử Teng ra sông bắt cu đinh (một loài ba ba ở sông). Teng thích chí lắm. Gì chứ bắt cu đinh là Teng chịu li en. Mùa này cu định rời mí nước bò lên kiếm m à lồm ngồm đ ày ruông lâu, tha h ò mà rươt. Một chú cu đinh cỡ vừa, mang ra chơ bán cho tiêm ăn ông ba tàu Sáng Lố cũng được vài trăm mang v ềcho má. Một buổi bắt cật lực cũng phải được ít nhất ba con. Ba con là g`ân một ngàn bạc. Thế là má vui r 'ài, sớm sớm má đỡ tất bật lo gạo mắm cho hai bữa cơm trong ngày nữa. Teng thương má lắm! Từ ngày không dòm thấy ba, Teng d'ôn hết tình thương cho má. Má lắc đ`àu: "Con thương má thì con ráng đi học tiếp, đừng để cái dốt nó làm hèn người đi. Ba ngày trước..." Nhưng Teng thích ra sông hơn đi học. Học cũng thú nhưng ngày nào cũng phải đi qua thấy mấy cái đ'ôn trong chi khu, nhìn thấy tui lính ăn nhậu, chửi tuc, hù doạ trẻ con, trêu choc các thím, các chị qua lại, là Teng không ưng r à. Vả lại trong lớp sao lắm con nhà phách lối thể. Học thì dốt mà mặt cứ vênh lên. Ông già tui nó người thì có tiêm ăn, tiêm vàng ngoài chơ, người thì đứng chân trong hôi đ cầng, trong ban đại diện, trong quận cảnh sát... Tóm lại toàn một thứ con nhà khó xài cả. Tính Teng lành, xởi lởi với ban bè, nhưng thẳng con nhà nào bỉ mặt khinh Teng là Teng muốn uc li ền. Tháng trước Teng đã thoi sưng mặt thẳng con trai nhà trưởng ấp ví nó dám sấc láo gọi thẳng Đảm là con nhà mất giống. Lão hiệu trưởng bắt Teng đứng dang nắng một ngày. Uất quá! Hôm sau Teng đốt sách, bỏ học ở nhà. Thấy Teng nghỉ, thằng Đảm cũng thôi học luôn. Ngày đ`ài má khóc, má lại nhắc đến ba. Ngày sau, ngày sau nữa thấy Teng không chuyển, má làm mặt giận. Teng l'âm lì không nói thêm câu gì nữa, cứ lủi thủi ra sông tối mịt mới v ề. D ần dà má hiểu tâm trang của Teng lai càng thương Teng hơn. Đáp lai lòng má, tối tối Teng kiếm sách đến nhà Đảm tư học thêm. Hai đứa hì hui học với nhau đến khuya mới lo mo ra v ề Thấy thế, má Teng bắt đ ầu cười: "cái tính

thằng Teng kỳ quá bà Năn à! Y hệt cái tính... Nói là làm, mà làm cái gì cũng phải kỳ được. Sau này r 'à khổ thế đấy". Nói "khổ đấy" mà mắt má lại sáng lên. Cấm nó nhắc tới ba mà động một chút má đ àu kêu tên ba! Người lớn sao kỳ quá! Tuy vậy v ềchuyện ba, nó láng máng cảm thấy có cái gì không bình thường, nhưng trẻ con không thích phân tich chi li, nó tạm chấp nhận cái đã.

Sông Sài Gòn sớm nay nước trải ra mênh mông, rặng dừa nước bên kia bờ, dòm chỉ thấy ngon lả lợi, ngôi nhà của bác Tư đánh đăng, nửa chìm nửa nổi trong nước nhìn tức cười quá. Trước mặt Teng những trái chà là tròn tria gai góc tưa trái s'ài riêng bé bé đang nhảy tưng tưng trên sóng. Cạnh rặng chà là, kín đáo và m'ên mại, mấy cum rau móp uốn cong thân mình xuống sát mặt nước như đang tập múa. Nhìn những cong rau móp non búng ấy, tư dựng Teng thấy ứa nước ở chân răng. Dựa móp má muối ăn thơm và giòn lắm, kho với cá cũng ngon, nấu canh chua lại càng khoái. Đi đâu v ềchỉ c ần mấy lát móp muối chua chấm mắm nêm pha nửa thìa đường là Teng có thể ăn hết cả n cơm trong nháy mắt. Lát nữa, trước khi v ềphải chui vào ngắt một ôm rau móp mới được. Teng nghĩ thế và dợm chân bước lên ruộng lậu. Gọi là ruộng lậu vì cả cánh đ ồng mênh mông này toàn mọc một thứ cỏ năn trên sình lầy, nhìn mút tầm mất cũng không thấy một bóng người, bóng nhà nào cả. Đứng trước khu ruông đìu hiu hoan vắng, sông rộng, trời cao, đ 'ông đất vắng teo. Teng cứ thấy bu 'ôn bu 'ôn, thấy bơ vơ như người đi lạc. Thỉnh thoảng có một chiếc trực thăng âm ạch bay qua càng làm cho khúc sông thêm ắng lặng. Đây là khúc sông, lính chi khu không dám lai vãng, và "Việt công" cũng không muốn ló mặt ra. Khúc sông chết! ông già Tư Đờn cò bảo thế, và ông khuyên hai đứa đừng l'ân mò tới mà tê bay đạn lạc lại cực thân. Nhưng hi 'êm một nỗi, chính vì khúc sông chết mà tôm cá, cu đinh lại nhi àu. Có ai dám ra bắt đâu.

Thằng Đảm lội trước Teng một quãng xa, hai cái bắp chân láng sình của nó cứ vung lên nhoang nhoáng. Chắc nó đã phát hiện ra vết cu đinh trườn lên sình? Cái khoản này thì Teng chịu cứng. Một khi Đảm đã nhín thấy dấu cu đinh thì con vật đó có lủi tới đáy sình nó cũng tóm được. Thì kia! Thằng Đảm cúi lưng xuống một cáinư chóp nvà khi thẳng người lên, nó đã khoái chí quay tròn một con cu đinh trên đ`ài. Bốn chân ngắn chủn của con vật cứ

đạp choi choi trong không khí làm bắn ra những giọt sình nâu quánh dưới nắng, trông đến ngộ. Teng cũng reo lên và chạy lọp bọp tới phía bạn.

Đúng lúc đó có tiếng bà Năm hò tên Teng ở dưới mí sông. Bả gọi gì cà? sao bữa nay bả dám ra tới tận đây? Thẳng Teng trố mắt nhìn. Thấy nét mặt bà hớt hải, mái tóc bạc số tung, hai tay cố cạp be thuy ền cho mũi chạm bờ, thẳng Teng thấy làm lạ và ngập ngừng đi lại.

Vừa trông rõ mặt Teng, bà Năm đã nói, giọng phào đi:

- Teng! v`ê, v`êcon! Lính nó giết ba mày r`à. Ở ngoài chợ ây. Lẹ lên! Tao phải v`êtrước đây không má mày...

Bước chân Teng nhủn đi. Bãi sình dưới chân nó như dâng lên... Dâng lên...

000

V ềtới nhà, Teng nhìn thấy má đang vật vã trên giường, tóc rối bời, mặt tái xanh và hai con mắt đỏ qu ầng lên. Bà Năm đang giữ rịt lấy má, tay bịt chặt lấy miệng má không cho má kêu. Teng chỉ nghe thấy những tiếng hức hức tắc nghẽn. Lát lát, má lại quần người ra khỏi tay bà Năm định nhào ra cửa. Thấy Teng, bà nói vội, giọng hồn hền:

- Út! mày vào giúp ngoại một tay giữ má mày lại. Má mày mà điên đ`âi chạy ra chợ bây giờ là chết! chúng nó chỉ chờ có vậy thôi.
- Nhưng ba con đâu, ngoại? Tại sao lính lại giết ba con? Teng vừa ôm ghì lấy lưng má vừa mếu máo hỏi.
- Khẽ! Khẽ chứ! Ra đóng chặt cửa lại. Đặt má con nằm xuống. R 'à chưa? Đêm h 'à línhnó phục giết được ba con nhưng không biết người bị giết là ai cả. Nó đang chờ thân nhân ra nhận mặt. Ba con là... Nhưng thôi, để sau này má con kể.
  - Nhưng ngoại nói ba con đi lấy bà nhỏ, sao lại bị lính giết ở đây?

- Thôi! Đừng hỏi nữa. D`ân dà con sẽ biết. Ba con đi làm việc nước, việc dân, không có việc nhỏ việc lớn chi đâu. Ngoại dặn này: ở nhà với má, cấm được chạy ra chợ. Va không được tỏ cho ai biết đấy là ba con nghe chưa?
  - Ba con đang nằm ngoài chợ hở ngoại?

Bà Năm không trả lời, chỉ có tiếng nấc đau đớn của má bật lên.

- Con... Teng! - Má Teng quờ quạng bấu chặt lấy tay Teng. Ba con đang nằm ngoài chợ... Con đừng hỏi nữa, con ở nhà với má. Con đừng đi đâu cả nghe... Con! Bây giờ má chỉ có mỗi mình con.

Má Teng lại lả người đi, hai hàm răng cắn chặt vào môi đến rớm máu. Cho tới lúc này Teng mới khóc. Teng khóc lặng lẽ, mặc cho nước mắt lã chã rơi ra. Không được khóc to! không được mếu máo. Trong nhà bây giờ chỉ có độc Teng là đàn ông, Teng phải tỏ ra cứng cáp. Teng nghĩ thế và càng cố kìm lại. Trong lúc thảng thốt, Teng loáng thoáng hiểu đằng sau cái chết của ba có một cái gì không bình thường, có cái gì đang đe doạ cuộc sống của má con Teng. Teng cắn răng lại... Mắt Teng nhoà đi không trông thấy thằng Đảm đang ng tổ bên nó tự lúc nào và cũng đang sụt sịt.

Đến xế chi ầu, nhân lúc má mệt quá thỉu đi và lại có bà Năm đang nấu giùm n ồi cơm, Teng quyết định ra chợ. Thẳng Đảm cũng lặng lẽ đi theo. Biết tính bạn nóng nảy và hay làm li ầu, Đảm không thể rời bạn lúc này. Tính Đảm lặng lẽ, tr ầm ngâm và hay chi ầu bạn. Xưa nay trong mọi chuyện, Đảm thường hay nhường nhịn Teng. Teng hiếu thắng, Đảm chịu nhận ph ần thua. Teng bộp chộp, Đảm lại nhu mì. Teng hoạt bát, Đảm lại tỏ ra chín chắn. Teng thường bênh vực bạn hết lòng ở chỗ đông người khi có kẻ nạt nộ. Đảm lại hay tâm tình thủ thỉ với Teng lúc chỉ có hai đứa. Đảm hi ền và chu đáo như con gái, như một người chị của Teng. Teng `ân ào và năng nổ khiến Đảm đi đâu cũng thấy vững tâm. Đôi bạn trái tính trái nết nhưng lại chơi với nhau thân thiết như anh em ruột thịt. Hai nhà cũng coi hai đứa như chính con cái của mình. Lúc này, trước cảnh ngộ của gia đình Teng, chỉ có một mình Đảm biết và chia sẻ nỗi đau âm th ầm ấy. Tính ít nói, nó không biết khuyên nhủ hay an ủi bạn một câu gì, chỉ im lìm quan sát bạn và sẵn

sàng làm mọi thứ để bạn được vui, được quên đi chốc lát những giọt nước mắt tuôn hoài không thôi trên má. "Không được để Teng lủi thủi một mình lúc này!" Đảm nghĩ thế.

Chơ nằm trên truc lô. Xuôi bên phải là v`ê Sài Gòn, ngược lên trái là đi Bến Cát. Đoạn đường này suốt ngày nghìn nghịt những người, xe cô qua lại. Xe bò loc coc ra bưng, xe lam, xe đò phun khói vè vè, xe nhà binh xám xì l'ông lên bạt mạng..." Đây là một đoạn đường an toàn trên truc lộ 13 đẫm máu và nước mắt!" Chúng nó nói với dân như thế. và chúng nó nghênh ngang qua lại, miêng ngâm thuốc, mắt láoliêng trong cái thế coi trời bằng vung. "Viêt công à. Viêt công hết tron hết troi r'à! Sau Mậu Thân,còn thẳng cha Việt công nào sống sót nổi nữa. Bà con cứ vững bung đi!". Đấy là câu cửa miêng của thẳng trưởng ấp. Lúc này cái nón phót, cái áo bà ba màu mỡ gà và cái qu'ân tây đen của hắn cũng đang thoáng qua, thoáng lại ở nơi ngã ba đường. Chỗ ấy, dù mặt trời đã sắp lặn bên kia sông, nhưng vẫn còn đông người đứng quây vòng trong, vòng ngoài. Môt vài chiếc xe đang phóng với tốc đô nhanh thấy vậy cũng dừng lại ngó nghiêng. Giao thông trên đường bị tắc nghẽn. Bon lính bảo an, dân v ềvác súng Mỹ đi qua đi lại trông vừa dữ tơn, vừa nhởn nhơ. Đó đây có những tốp lính chủ lực đeo khăn quàng đỏ đang đập phá trong các quán tiêm hai bên đường. Nhốn nháo, nống nực, bui mù.

Chỗ ấy vòng người vẫn xúm đen xúm đỏ.

Bước chân Teng hụt hẫng. Tim Teng thắt lại, đau nhói. Em biết chỗ ấy người ta đang bâu kín quanh cái gì r ồi. Mặt em xanh nhọt đi. Teng biết ba Teng đang nằm giữa vòng người ấy. Cái chân Teng muốn quuýnh lên, lại muốn trì lại. Thoạt đầi Teng tính chọn một cây cao gầi đường trèo lên để được nhìn thấy mặt ba, để bọn lính không nhìn thấy nhưng ra đến nơi thấy thiên hạ nhốn nháo thế này, Teng không đừng được, muốn len thẳng vào vòng người để nhìn mặt ba cho rõ. Nhìn lần cuối cùng... Và như có tiầm thức xô đẩy, Teng cứ chen vào như mơ ngủ. Mùi m ồhôi, mùi khét lẹt của thuốc lá lính càng khiến cái đầi nóng phừng phừng của Teng ngây ngây. Teng len vào. Len vào nữa! Người ta đẩy Teng ra, huých Teng lại, Em cứ len vào. Mặt mũi đỏ gay, mắt bạc đi và chợt Teng đứng sững... Trước mắt Teng là một người đàn ông đang duỗi chân, duỗi tay trên nần đường như

ngủ. Nước da trắng bệnh, miệng mím chặt, một bên mép trĩu xuống trong cái vẻ đau đớn, trên đỉnh đ`ài có mảng tóc dính bết máu... Mắt em hoa lên. Ba! Ba ơi! Có phải ba thiệt đấy không? Sao ba lại nằm thê? Ba dạy đi! Người ta đang nhìn chằm chằm vào ba kia kìa! Trong giây phút ấy, mắt Teng mở to cố không tin rằng đấy là ba em. Nhưng ba Teng thật r 'ã: tóc cắt cao, khuôn mặt xương xương, bàn tay có những ngón vàng khói thuốc rê... Ba! Một chút nữa Teng kêu thét lên như thế và chạy xổ lại ôm ch 'àm lấy ba nếu thằng Đảm không kịp thời giữ nghiến lại. Ôi! Mấy ngón tay thằng Đảm xiết vào vai đau quá! Cái xiết tay đó khiến Teng chợt nhớ lại hoàn cảnh của mẹ con mình. "Chúng nó chỉ chờ thân nhân ra nhận mặt..." thằng Teng đứng trụ lại được nhưng hai đ`ài gối nó run bắn lên. Không có thằng Đảm đeo cứng phía sau thì Teng đã khuyu xuống r 'ài. Đứng lút trong dòng người. Teng khóc âm th 'àn. Nước mắt đặc quánh không rơi được xuống má nữa.

Nhưng thẳng Đảm không cho Teng đứng lâu, g`ân như thô bạo, Đảm kéo x `ânh xệch Teng ra ngoài. Teng không muốn ra, em muốn đứng đây đến đêm, đến sáng mai và đến nhi `âu ngày nữa, kỳ cho tới khi nào ba Teng tỉnh lại, mở mắt ra, cười với Teng và bằng bàn tay to tướng ôm siết nó vào bộ ngực hơi khói thuốc rể mới thôi. Ý định vậy mà bàn tay thẳng Đảm bữa nay kéo chặt cứng, không cho chân Teng bám đất nữa. Như bị áp bức, nó vung tay tát mạnh vào mặt thẳng Đảm một cái. Thẳng Đảm choáng người, bàn tay bấu vai nó lỏng ra nhưng chỉ thoáng chốc, Teng lại bị kéo s`ân sệt r `â. Vòng người nhanh chóng lấp kín khoảng trống của hai đứa nhỏ vừa rời đi. Ra đến vòng ngoài, trong ánh chi `âu đỏ b`ân như máu, Teng mới chợt thấy một bên mũi bạn có dấu máu và hai tròng mắt rân rấn nước. Teng nói lào thào:

- Đảm!... Mày bỏ qua cho tao... Tao không muốn thế...

Đảm cười méo xẹo, lắc đ`âi. Khuôn mặt và tình cảm của Đảm ph`ân nào giúp cho Teng trở lại trạng thái tỉnh táo. Nó ngoan ngoãn đi theo bạn như trong cơn mê. Những tiếng nói đàn ông, đàn bà; những tiếng nói thanh, tr`ân loáng thoáng lọt vào đôi tai mụ mị của Teng.

- Mấy ông chánh quy `ch làm ăn bất nhân! Bắt giết được người ta rồi thì thôi, có chi mà phơi nắng phơi mưa hoài vậy. Chà! Cũng là một con người! Lấy người chết răn đe người sống, kiểu này xem ra không đặng.
- Không rõ ông này người ở đâu mà gan quá trời vậy! Lính đen đường đen ấp mà lọt vô làm chi cho khổ kia chớ!
- Nghe nói khi đêm họ vô đông lắm. Đụng nhau một trận ra trò. Dường như bên này bỏ xác cả chục mạng, bên kia mới chỉ để lại một mạng. Ôi dào! Chiến tranh liên miên tới bao giờ mới thôi đây? Chỉ cực vợ con, gia đình! Mà dòm vóc dáng cái người này cũng trẻ.
- Vậy mà mấy ông quốc gia kêu khu này bình định tuyệt đối r 'ài. Tuyệt đối đấy. Thôi, từ nay nhà nào nhà nấy đắp thêm bao cát vào ngủ cho ngon.

Có người tỏ ra thông hiểu hơn, ghé tai nói nhỏ với người bên cạnh:

- Họ bẫy đó! Họ chờ xem ai ra nhận họ hàng thân thiết với người này là chụp li ền, đưa vô khám khui ra nữa. Không hiểu liệu từ giớ tới sớm mai có ai ra nhận không? Chắc không phải người vùng này, nếu phải, gia đình họ chịu sao thấu mà không ló đầu ra. Gan! Phải nói Việt cộng có cái gan trời.

Và lướt qua con mắt cay nhức của mình, Teng cũng thấy được những khuôn mặt rắn đanh căm giận, những cái nhìn đau đớn của nhi ều người, có cảm giác Teng chỉ thét lên một tiếng "Ba ơi!" là cả khối người kia sẽ rung chuyển, gào theo tiếng thét của Teng...

Teng nghe ong ong trong đ`àu. Tuy vậy đ`àu óc nó cũng có một khoảng tăm tối sáng bừng lên. Trời! Thế ra Ba là Việt cộng! Ba là Cộng sản, là người... Ba là... Thế sao bà Năm nói, má cũng nói... Thôi! Teng hiểu r`ä! Má sợ Teng không giấu được, sợ bọn nó hay biết, gây r`ày rà. Má ơi!...Đột nhiên Teng c `àn cào nhớ tới má. Từ tình thương ba chuyển thành thương má để cuối cùng thương cả hai, thương đến muốn gào, muốn hét lên được.

Trước mặt hai đứa, lão trưởng ấp mặt bóng nhãy như thoa d`âu đậu nành vẫn đi đị lại, mắt nhìn xăm xoi từng người. Đôi mục kỉnh trên mắt lão bắt nắng đỏ tía lên như hai mảng máu khô. Máu trên trán người chết, máu

trên mũi thẳng Đảm, máu loang loáng trong mắt lão ấp trưởng, máu loang đầu đường, máu ứa ra trên những áng mây chứa ráng chi ều, máu... Máu! Teng nhìn đâu cũng thấy máu. Teng thấy say say, đ`âu óc lúc tê dại, lúc nóng bỏng. Càng ra xa vòng người, một câu hỏi mơ h ôcàng ám lấy suy nghĩ của Teng. Ai? Ai là kẻ giết ba? Thẳng nào, chính thẳng nào? Mặt mũi nó ra sao? Ba ơi! Ba hãy nói cho con một câu. Bà con cô bác ơi! Hãy chỉ cho tôi biết đi! Tôi sẽ... Mặt Teng bỗng đanh lai, trông già hắn đi. Mắt Teng long lên dữ tơn khiến thẳng Đảm thấy cũng muốn ớn lạnh. Sơ có đi ều gì không lành xảy ra, Đảm càng cố sức kéo bạn ra xa vòng người hơn nữa. Sang tới bên kia mặt lô, bỗng thẳng Teng lại giở chứng không chịu đi. Nó cứ đứng nhìn trân trở lại, gò má r an rật như sắp lên cơn động kinh. L'ân này thì thẳng Đảm cũng buông tay bạn, nó đứng cúi đ'âu xuống không muốn cho ban biết những giot nước mắt của mình đang lặng lẽ rơi ra. Hai đứa sẽ còn đứng ở đó mãi nếu lúc ấy ông già Tư Đờn cò không đi tới. nhấp nháy cặp mắt mờ lòa, chuyển cây đàn qua tay mặt, ông l'âm r'âm nói như đang hát khẽ môt câu vong cổ:

- Hai đứa bay đứng đó làm chi? V ềđi! - Thấy hai đứa vẫn không nhúc nhích, ông nhướng mắt lên, cao giọng. - V ề! ông Tư bảo hai đứa v ề! Muốn chết hay sao mà đứng đây! - R ồi dừng lại một chút trước mặt Teng, giọng ông trùng xuống - Teng! Con nghe ông, con v ềlẹ đi! Má con đang chờ...

Ông già Đờn cò tàn tật sớm chi ầu chỉ ôm cây đàn ê a ở khắp chợ, hàng ngày có cậy răng cũng không hỏi han, chuyện trò với ai nửa lời, hình như còn muốn nói thêm đi ầu gì nữa nhưng ông đột ngột dừng lại nuốt nước miếng. Giây phút ấy, Teng không còn cảm thấy cặp mắt ông mờ lòa mà nó sáng lên, sâu thẳm yêu thương và nhắn nhủ, giống như cặp mắt của ba trước khi sắp đi lại mở to nhìn nó. Cái nhìn của con người bất hạnh, tội nghiệp không ai để ý đến ấy đã có sức mạnh bắt đôi chân Teng chuyển đông...

Một chiếc G.M.C chở đ ầy lính chủ lực, phanh két lại. Một thẳng đeo lon sĩ quan, người đ ầy bụi bặm, râu ria đen cằm hỏi chỗ xuống:

- Cái gì đó hai thẳng nhỏ? Oánh nhau chết người à?

Hai đứa không nhìn lên, bước nhanh qua đ`âu xe. Người lính ng 'ài trong khoang lái thò cái miệng có chiếc răng vàng chóe ra khỏi cửa xe phun nước miếng cái phèo xuống đất, văng tuc:

- Mẹ nó! Lại thịt được thằng vẹm (Việt cộng) nào r 'â! Ba cái thằng địa phương cóc qué này mới làm được một chút công tích bằng cái mụn ghẻ mà đã la lối rùm beng. Điếc lỗ đít! Đi thôi trung úy! V 'êthị xã trước tối để còn nhâu nữa chứ! Me nó!

Câu chửi ấy như hắt tất cả vào mặt lão trưởng ấp. Cái mặt lão sượng lại r 'à đỏ lên từng đám. Hắn ngửa bộ mặt bóng mỡ có đôi mắt hùm hụp lên nhìn đám lính chủ lực r 'à lại nhìn lảng đi. Có lẽ qua biết rằng giây với bọn kiêu binh vừa ôm đ àu máu từ ti 'àn đ 'àn v 'è là mất mạng như chơi nên hắn nín nhịn.

Chiếc G.M.C r'ômáy r'à lao đi để lại một đám bụi quẩn vào hai cái bóng nhỏ bé, xiêu vẹo đang dắt tay nhau đi v'êphía lô cao-su. Lúc ấy trong ấp, những ngọn đèn d'ài cũng đã bắt đ'ài cháy lắt lay trong mọi nhà như những đốm ma trơi. Ban đêm nơi đây cứ phảng phất cái mùi vị và hình dáng của một nghĩa trang vừa có vụ chôn cất lớn.

000

Một ngày trôi qua, không ai ra nhận thân nhân và đêm đến cũng không thấy có dấu hiệu có người bí mật lấy trộm xác, tên đại úy đ ồn trưởng đành để cho bà Năm dẫn theo g ần mười người già trong ấp đến ngã ba xin xác chết đem chôn. "Thôi thì chuyện đánh đấm là của quốc gia, nhưng người ta chẳng may bị chết trên đất ấp này, gia đình quê quán ở xa không biết, bà con trong ấp có bổn phận chôn cất đàng hoàng để phúc để đức cho con cháu, cũng là cái tình cái nghĩa với người tử nạn. Còn người ta là bên kia hay bên này, bà con không hay biết. Dù bên nào thì cũng là chết r ồi!" Bà Năm vừa nhai tr ầi bỏm bẻm vừa từ tốn nói như thế. Mấy người lính lớn tuổi trong đ ồn cũng ngấm ng ần hùa theo. Chỉ riêng lão trưởng ấp là còn hậm hực. Theo ý lão thì hẵng cứ để cái xác đó đã, ba ngày, năm ngày, mười ngày cũng được. Có thối, có rữa ra chẳng sao. Thế nào cũng nhử bắt được thêm gia đình, bè đảng của nó. Bên ta mất mười, bên nó gục một. Tức quá!

Nhưng tên đ`ôn trưởng không nghe. Cái xác để càng lâu, chính hắn càng mất mặt. Mất mặt với bà con, với thượng cấp và với cả bọn chủ lực kênh kiệu hay qua lại trục đường này. Cứ mặc dân chôn quách lại khuất mắt, làm lại mẻ sau ngon lành hơn. Hắn có ý chê lão ấp trưởng chỉ biết một mà không biết hai, chỉ là cái mã "Gà què ăn quẻn cối xay".

Thế là ba của Út Teng được bà con trong ấp đưa đến nơi an nghỉ cuối cùng trên một khu gò cao ráo, quanh năm nắng gió xôn xao. Đêm mai táng, má Teng đòi đi theo nhưng bà Năm vẫn nghiêm mặt lắc đ`ài. Bà nói: "Biết đâu chúng chả cho người mò theo, vả lại ngay người trong ấp, không phải ai mình cũng để hở ra được".

Mới có hai ngày hai đêm mà má của Teng đã già xọp hẳn đi. Cặp mắt trũng sâu, tóc ở thái dương đã có nhi àu sơi bạc. Hai ngày hai đêm qua má không ăn một chút gì, không ngủ được một phút. Ba chết nằm ngoài kia, cách không đầy nửa cây số mà má phải cắn răng làm ngơ coi như cái chết của người dưng. Nỗi đau xé không tuôn thành nước mắt, không bật thành tiếng kêu la lại càng đau. Má như người phát điên. Suốt khoảng thời gian khủng khiếp ấy, Teng không rời má nửa bước. Teng cũng già hắn đi. Mới có mấy ngày mà mặt cậu bé biến mất hẳn vẻ thơ ngây, láu lỉnh. Mặt cậu đanh lại, mắt nhìn đăm chiêu như người lớn. Mà cậu cũng phải thành người lớn thật r à. Ba mất đi, cậu là người đàn ông duy nhất trong nhà này. Moi việc cậu đ'à phải lo lắng, phải tính toán thay má. Má đang mê man, má còn biết gì nữa. Thỉnh thoảng mấy tên dân vê, phòng vê có rẽ vô nhà kiếm nước uống, Teng đ àu phải nói dối má đang bị đau nặng nên không tiếp được. Nửa đêm má lặng lẽ ng à dây định đốt nhang khấn ba nhưng Teng không cho má làm. Bon nó như lũ chó rình mò suốt đêm, chỉ c an ngửi thấy mùi nhang là xôc vào li en. Cùng với má, Teng khấn ba trong lòng. Đôi lúc có việc phải ra ngoài, Teng cố làm ra vẻ tươi tỉnh bình thường để chúng nó khỏi nghi. Muốn khóc mà phải cười, đau mà không được kêu, bu 'ôn mà phải giấu, Teng thấy khổ quá. Nhưng biết má còn khổ hơn nên Teng vẫn cắn răng làm thinh. Mấy ngày đó cũng là mấy ngày Đảm thường lui tới nhà Teng gánh nước, quét dọn cửa nhà và đun nấu dùm n ã cơm, niêu cháo. Có Đảm, có bà Năm, căn nhà cũng bớt ph'ân cô quanh. Chỉ khi nào má mêt quá, thiếp đi, Teng mới lẻn ra đ ầu h ầi khóc giấm giúi một mình. Thế là từ nay Teng không còn ba nữa! Mãi mãi không còn những

đêm khuya ba trở v ềngực áo n ồng mùi tôm cá, không còn cánh tay rắn chắc của ba ôm cứng Teng vào lòng, không còn ánh mắt kiên nghị và yêu thương rọi sâu vào đ ầu óc thơ trẻ của Teng. Không còn... Không bao giờ còn nữa! Teng nấc lên!...

Cùng với trạng thái đau xé ấy, một ý định khác d'ân d'ân rõ nét và cháy nóng trong óc Teng. Sáng nay mấy thẳng dân vê đi phục kích ở mé sông v ề qua đây có để hở ra: chính thẳng trưởng ấp sáng hôm r 'à đã trực tiếp dẫn lính đi phục giết được ba của Teng. Nghe đâu, khẩu ru-lô của hắn đã nã vào ngưc ba đến viên đạn cuối cùng. Hèn chi... Teng chơt nhớ đến cặp mắt ngó nghiêng của nó xăm xoi nhìn hết người này đến người khác giữa đám đông ở ngã ba. Nó đã giết ba, nó còn muốn giết luôn cả má và Teng nữa! bung dạ nó độc địa đến thế ư? Suy nghĩ của Teng bám chặt, quấn quanh con người mặc cái áo bà ba màu mỡ gà ấy. Cặp kiếng loang loáng máu chập chòn hiện lên trước mắt Teng cả ngày lẫn đêm. Cái ám ảnh ấy lớn d'ần, nóng d'an và đã hình thành cu thể: trả thù! Phải trả thù. Trả thù cho ba! Trả thù cho những cơn vật vã của má, trả thù cho ngu 'ân vui bị tước đoạt của Teng. Trả càng sớm càng tốt, không để cho con quỷ ấy nhởn nhơ đi lại giữa xóm ấp được nữa. Đầu Teng nóng ran. Mắt Teng cháy sáng. Những ngón tay g'ày của Teng siết chặt. Teng thấy mình mạnh lên, r'ài rào sức lưc. Teng muốn hành đông. Teng phải hành đông. Chỉ có hành đông lúc này mới mong lau khô được ph'àn nào sư nhức buốt trong lòng Teng và để cho hương h'ôn ba dưới kia được thanh thản, Teng là con của ba, Teng không thể sống hèn nhát.

Tất cả tình cảm, cơ bắp của câu bé hơn mười tuổi nở bung ra.

Teng không dám nói ý định dữ dội này cho má biết. Cũng không hé miệng cho bà Năm hay. Đời nào má và bà Năm cho Teng làm. Teng là đàn ông. Teng phải tự quyết định lấy thôi. Cả thẳng Đảm nữa, Teng cũng im luôn. Cái thẳng gan cóc tía, nó không sợ, nó sẽ làm theo mình, nhưng chuyện này không nên để nó dính vô. Có b 'êgì, mình mình chịu là đủ r 'ài.

Cả ngày hôm ấy Teng cứ quần quanh bên má, dịu dàng với má hơn hẳn ngày thường. Trước khi vào việc Teng càng thấy thương má. Nếu đêm nay công việc không thành... Ba chết đã vậy, còn mình cũng bị nữa thì sao?

Chắc má cũng không sống nổi đâu. Nghĩ thế lòng Teng mềm lại và đã có lúc tự nhủ hay là chờ má khỏe hẳn lên, chờ mình lớn lên thêm vài tuổi nữa đã, để có nhi ều sức lực? Nhưng mớ tâm tư rối rắm ấy cứ luôn bị hình ảnh người cha nằm như ngủ trên mặt đường hối thúc, xua tan. Má ơi! Chính vì thương má nên con mới phải trả thù cho ba. Con không thể chờ được. Chờ ngày nào, thằng Mắt-kính-máu ấy còn gây khó dễ cho bà con cô bác ngày ấy. Má tha thứ cho con. Má hãy khấn ba cho con giết được nó. Như vậy, con có chết cũng vui má ơi! Cặp mắt cậu bé nhìn má thẫn thờ. Môi động đậy mà tiếng nói chỉ vang dội ở trong lòng.

Người mẹ quen tính quen nết con từ thuở lọt lòng nhưng l'ân này, do nỗi đau còn choáng ngợp nên không đoán được lòng đứa con trai.

Má không biết gì hết! Thế là được r'ữ! Teng yên bụng. Chúng nó giết được ba nhưng không biết ba là ai. Nghe má nói ba thoát li đã hơn mười năm nay, nếu có v'ệthì chỉ v'ệnội trong đêm nên làng xóm đã quên mặt ba, đinh ninh rằng ba đi ở với vợ nhỏ nơi xa, không ai nghĩ cái người "Việt cộng" ghê gớm bị giết ấy lại là ba hết, cả chúng nó, cả thẳng đ rưởng lẫn thẳng trưởng ấp cũng mù luôn. Ba ơi! Đêm nay con sẽ đi giết cái thẳng đã giết ba, và nếu được, không ai kể cả chúng nó biết con là ai? Ba sống bí mật, chết cũng bí mật; bắt trước ba, đêm nay con cũng là người bí mật.

Càng nung nấu ý định, mặt Teng càng đờ ra, Teng càng quẩn quanh bên má. Bữa nay má đã dạy được r ầi. Má đã đi được ra bể nước, ra sau vườn và đã bắt đ ầu nói chuyện được với bà Năm. Nghe người già nói: mất mát sẽ phá hủy rất nhi ầu sức lực con người nhưng đ ầng thời cũng tạo cho con người một sức lực mới. Teng th ầm mong má như vậy.

Chập tối, Teng vác con dao nhọn dùng để thái chuối ra lu nước ng ồi mài. Con dao dài và sắc lắm, má nói ngày xưa, h ồi chưa thương má, ba thường hay mang đi rừng chặt gỗ, chống thứ dữ. Teng mài không giỏi, tay đưa lưỡi dao không đ ều nên mài hoài mà vẫn chưa thấy bén. Teng định mang nhờ chú Sáu thợ rèn nhà bên mài hộ nhưng lại thôi. "Bí mật đến cùng, như ba ấy". Teng nghĩ vậy và lại đưa lưỡi dao qua lại.

Teng định giết kẻ thù bằng dao.

Teng không còn một thứ vũ khí nào khác. Giá ba giấu lại một cây súng thì hay biết bao nhiều! Hoặc tự dưng bây giờ vớ được trái tạc đạn của một người lính nào để rơi trên bến sông! Nếu thế thì... Không được thế, Teng dùng dao. Dùng chính con dao chống thú dữ của ba. Đêm nay, trước mũi dao này cũng là một con thứ dữ, dữ hơn mọi con thú dữ khác trong rừng. Cánh tay Teng đưa mạnh. Nhanh lên! Bén vào. Thật bén vào. Làm sao mới chạm đến ngực một cái là nó đa lăn ra chết ngay. Đêm nay...

Teng biết đêm nào, khoảng g`ân sáng thẳng trưởng ấp cũng ra tiêm Sáng Lố uống cà-phê, húp hủ tiếu. Nó nhậu quen tiêm này và quen ng à một chỗ r à. Cùng đi với nó thường có mấy thẳng đàn em thân cân ng à h ài xung quanh. Nó biết nó ác nên đi đâu cũng đ'ệphòng cần thân. G'àn đây, thấy tình hình tạm yên, có đêm nó dám ra tiêm một mình, ng 'à rất lâu bên li càphê như con sói rình m 'à đến sáng bừng mới khung khiêng đi v 'êtru sở. Chắc giết được ba r 'ài, Teng căng óc phán đoán, thế nào nó cũng lợ là vì nó cho sau cú bêu xác giữa chơ ấy, còn có kẻ to gan nào dám lot vô ấp nữa. Mình sẽ phạt đứt cuống hong nó ngay lúc nó gật gù bên li cà-phê ấy. Teng l'ân mò phác hoa các hành đông nối tiếp c'ân phải làm trong đ'àu. Xưa nay, Teng chỉ lo tính việc bắt cá, bắt tôm, việc rươt con cu đinh không cho nó thoát vô sình, nay Teng phải phác hoa một hành động ngoài sức tưởng tương, ngoài t'âm hi 'âu biết của một em nhỏ như nó. Tất cả những việc Teng dư tính làm đêm nay đ'àu hết sức xa la, nó chưa từng nghĩ đến và không bao giờ dám nghĩ đến. Teng vốn không thích máu, sợ máu. Không! Nhưng đây không phải máu người đâu. Máu con chó dữ đấy. Con chó dữ đã cắn chết ba của Teng, đã cắn chết ba của nhi `âu đứa khác. Teng phải kiếm cây kiếm gốc đấp chết nó. Teng không sơ nó. Teng thấy bình tĩnh và đầu óc cứ cuốn theo những đông tác cần làm đêm nay. Làm thật bí mật, thật nhanh gon r à quăng dao xuống sông chạy v èvới má, rửa sạch chân leo lên giường, thế là xong. Và chờ khi moi chuyên nguôi ngoại đi r'à, Teng mới thủ thỉ thú nhận: "Má ơi..."

Teng thấy lòng vui dạt dào, không biết rằng có một bàn chân bước nhẹ đến sau lưng từ lúc nào.

- Teng! Mày làm gì thế?

Út Teng giật bắn người nhìn lên. Nhác thấy mặt thẳng Đảm đ ầy vẻ lo ngại, Teng cười cười:

- Mài dao sớm mai lên rừng chém thú dữ.
- Mày đừng đùa Đảm ng 'ài hẳn xuống mày mài dao làm gì? Ngày hôm nay tao thấy mặt mày kỳ lắm, như có khói ám ấy. Mày mài làm gì?
- Tao đã nói r à mà, sớm mai lên rừng kiếm củi v ềchụm. Nhà tao hết củi troi trơn r à.

Thằng Teng nói trơn tuột, tránh không nhìn vào mắt bạn. Nó biết, nếu nó nhìn vào đôi mắt chân thành ấy một giây thôi là đ`âu lưỡi nó nói tuột ra ngay. Xoàn... xoạt! Tiếng dao nghiến vô đá vang lên. Thẳng Đảm đứng dậy, giọng phụng phịu:

- Tao biết mày không tin tao, mày nói xạo. Mày khi (khinh) tao đ`ân, tao chậm, tao không đáng mặt chơi với mày, mày giấu tao. Củi! Củi thì nhà tao thiếu gì mà mày phải lo lên kiếm tận rừng. Thôi! Đã thế tao v`êđây.

Nói r'à, Đảm quay đi, bước chân chậm. Cái bóng nhỏ nhoi, mặc qu'àn xà lỏn nhòa trong bóng đen của vườn chuối trông đến tội. Thương quá! Thằng Teng gọi giật:

- Đảm! quay lại tao bảo nè!...bảo nè!

Thế là nửa đêm hôm ấy hai đứa bấm nhau dậy chu 'ôn ra khỏi nhà. Phương án chiến đấu đã hiện rõ l'ân đ'àu tiên trong hai "chiến sĩ du kích" tuổi nhỏ. Hình thành một cách tự nhiên, không h'êhay biết. Chúng không biết rằng mình đang làm công việc của một tự vệ mật. Chúng căm thù, chúng khổ đau, chúng c'ân phải trả thù, phải thanh toán khổ đau, thế thôi. Khi quyết định làm việc này, cả hai đứa đ'àu chưa có ý thức v'ê việc làm, v'ê đối tượng chúng c'ân phải diệt. Chúng không nghĩ chúng là Việt cộng hay là cộng sản. Nếu lúc đó ai gọi chúng bằng cái tên như thế, chúng sẽ sững ra mà kinh ngạc, và cho rằng người ta đùa trêu mình. Từ tấm bé đến giờ, chúng đã được tiếp xúc với một người Việt cộng hay cộng sản nào đâu! Chúng không biết rằng, lòng yêu dân, yêu xóm ấp, lòng căm thù cái ác, cái

tàn bạo của người cách mạng đã được ươm ngay trong cuộc sống hàng ngày của chúng bằng những bà má, ông bố, bà con lối xóm và bằng cảnh sắc quê hương gắn bó từ lâu.

Đêm ấp chiến lược giống như một nấm m ôkhổng l'ôvới những bát nhang cháy lui ở ngoài sân mỗi nhà. Hai đứa cởi tr'ần, mặc qu'ần cut, lu 'cn qua những bui chuối vườn mít um tùm. Chúng đi cách xa các mái nhà để tránh chó sủa. Chỉ c'ân đang giữa đêm, một con chó bất th'ân tru lên thôi là bon lính từ các ở mai phục xôc đến ngay. Teng và Đảm bước nhe. Thân thể bé nhỏ của chúng thật dễ lu 'ân lách và ẩn nấp. Đêm vùng ven chanh chấp có ai dám đi ra khỏi nhà, chỉ c'ân thoáng một bóng đen xuất hiện là trăm họng súng, trăm trái mìn mo (Mìn Klây-mo định hướng của Mỹ) sẽ tức thời nổ không biết ngay hay gian. Đêm hôm r à chắc ba của Teng cũng ngã xuống trong một trạng huống như thể. Tim Teng thắt lại, Teng càng thận trong, em muốn sửa chữa cái sai l'âm trong một phút hớ hệnh nào đó của ba. Teng không muốn ngã xuống trước khi chưa làm tròn lời th'ề Gió lành lạnh, Teng không thấy rét. Hơi ấm thoảng thoảng của mùi sông nước nâng em đi, dẫn em vượt qua từng trở ngại để đến g`ân khu chợ. Gà nhà ai đã gáy canh ba! tiếng gà như đ 'ông cảm với nhịp đập của tim em như thúc giuc em! Mùi hương nhà nào phảng phất loãng tan trong gió gơi nhớ đến vong linh người cha thân yêu.

Hai đứa đi cách nhau khá xa nhưng vừa đủ để nhìn thấy nhau, để bảo vệ nhau. Trên tay mỗi đứa chỉ có một con dao. Thẳng Teng đi trước, con dao nhọn. Thẳng Đảm đi sau con dao Mỹ lưỡi mỏng như lá lúa. Cứ đi được một đoạn thẳng, Teng lại nằm sát xuống đất để nhìn v ềphía trước, thẳng Đảm nhìn hất sang hai bên. Hai đứa bỗng thành một đội hình hành quân gắn bó và chặt chẽ. Đêm tối hun hút, nằm xuống mà nhìn lên thì cái gì cũng thấy cả: bụi cây, mô đất, dáng người cứ bị cái n ền trời nhờ nhờ sáng làm nổi lên. Bằng cách "chơi trốn tìm" ấy, hai đứa nhích d ần v ềphía khu chợ. Và thật kỳ lạ! Giữa lúc này cả hai đ ều không thấy hãi sợ. Chỉ còn sự h ềi hộp khoan khoái của một trò chơi quen thuộc mà chúng đã từng chơi. Bất giác thẳng Teng nhìn lại bạn, mỉm cười. Teng tìm được trong công việc xa lạ và ghê gớm này, cái việc đáng ra người lớn mới làm nổi, một sự thích thú và say mê. Tuổi nhỏ thường ít nghĩ xa xôi, lát nữa đi ều gì sẽ xảy ra, chúng chưa bận tâm lắm, nhưng lúc này được dấn mình trong đêm đen

được đánh lừa mọi cạm bẫy là khoái r à. Lát nữa... Đi àu này hai đứa đã thì thào bàn kỹ tối hôm qua. Lát nữa - cứ ng 'ài kín bên này đường, dưới g 'âm xe bò, trên chạc cây hay gò tường nào đó đối diên với tiêm Sáng Lố. Ng à thật im. Khi gà gáy báo trời sắp sáng. Thẳng trưởng ấp sẽ xuất hiện. Nó sẽ khênh khạng đi vào quán, tháo kính, bỏ mũ, thậm chí khẩu Ru-lô nó cũng mở khuy để trên bàn. Cạnh nó có thể có mấy thẳng đeo súng dài hoặc cũng có thể không có thẳng nào. Bắt đ`àu ng 'ài, chắc nó sẽ còn quan sát, còn đ'ề phòng, ng 'à lâu không thấy gì, biết đâu mắt nó chả lim dim? thằng Đảm nói thế một cách già dặn như ông cụ non. Chắc ông già nó cũng hay lim dim mỗi buổi sáng trước khi ra sông nên nó mới biết. Thế r à (đây là ý của thẳng Teng) chon lúc nó lợ mở nhất, tao với mày sẽ tut xuống, mày cứ ng 'ài bên này, nấp vào gốc cây, tao trườn sang, trườn như con mèo hoang ngoài chơ, thứ mèo đó thiếu gì. Tới cửa quán, tao sẽ đứng lên, nhảy nhanh tới chân tường. Ở đó có chỗ chèo lên mái. Từ mái tụt xuống sẽ rơi đúng cửa sau ăn ra sân. Tao thường hay mang cá ra bán, tao biết rành mà. Lúc ấy lão Sáng Lố còn đang bận nấu nướng trong bếp, một mình tao áp tường lẻn vào sau lưng nó. Nó vẫn nhìn ra cửa và thế là tao phóng dao, phóng trúng chỗ hiểm, cái chỗ mà nó đã xỉa đạn vào ngực ba tao ấy... Biết chắc nó nghẻo r'à, tao sẽ cứ cửa chính lao ra, kéo mày chạy luôn. Còn nếu chưa lot vào đã lô thì... Mạnh thẳng nào thẳng ấy nhảy nghe mày.

Trong bộ óc non nớt của thẳng Teng chỉ nghĩ được đến thế và cả hai đứa đ`àu tin là sẽ làm được như thế. Còn đoạn sau thế nào nữa, chúng không biết. Nhưng có một đi àu: dù sống chết cũng không được bỏ nhau. Thẳng Đảm gật đ`àu, môi nó mím lại và thoắt rùng mình trước những dự tính táo tợn của bạn. Nó mừng! Thẳng Teng, bạn nó đã trở lại lanh lẹ, táo bạo như thường ngày.

Chợ kia r 'â!

Hai bên đường, các dãy quán, tiệm đã sáng đèn. Hình như những quán tiệm này cả đêm đ`êu bật sáng đèn. Những bóng người lặng lẽ đi lại trong nhà, tiếng băm, chặt, tiếng xê dịch bàn ghế. Và đâu đây, không gian đã thoang thoảng mùi hành phi, thịt rán, mùi tỏi ướp vào nước mắm và cả mùi cà-phê thơm ngây ngậy. Sớm mai mát mẻ, trong lành, cái mùi vị ấy ướp vào không khí nghe thật quyến rũ. Thằng Teng bỗng thấy đói ngấu. Hai

hôm nay nó ăn bữa đưc, bữa cái, bây giờ cái đói mới trỗi dây làm cho nó bải hoải cả chân tay. Trong một phút, nó quên đi công việc chính, mà chỉ hít hà những hương thơm vừa quen thuộc, vừa xa lạ, mà ít khi nó được hít vào 1 'ông ngưc. Giá mà bây giờ được húp một tô hủ tiếu rõ nóng nhỉ? Sau đó có thể gặm thêm một ổ bánh mì với lạp xường nữa! Lạp xường nhà Sáng Lố... Teng đã nhi ều l'ân nhìn thấy r'à: tròn mong, nâu bóng, cắn nhe một cái mỡ đã phot ra. Teng tứa nước miếng ở chân răng. Hình như hiểu thấy sư đòi hỏi của cái dạ dày của bạn, thẳng Đảm rút trong áo ngưc ra một vật gì còn hâm hẩm nóng đưa cho Teng. Teng t'àn ng 'ân c'àm lấy và giở ra, sững sờ: giữa nắm sôi đậu phông thơm lưng, nằm gon một cái đùi gà. Tới lúc ấy, thẳng Teng lại không thấy đói nữa. Chợt nhớ đến cái mũi chảy máu của Đảm buổi chi ều ở ngã ba, đến sư có mặt của Đảm suốt mấy ngày qua và ngay đêm nay trong vòng nguy hiểm, Teng thấy cổ mình tắc lai. Bao giờ cũng thế, nó hiểu mình, thương mình, chi ầu chuông mình mà mình lắm lúc lại xử tê... Mắt Teng thấy cay cay. Một thứ tình cảm ngọt ngào dâng lên khiến nó không còn muốn ăn nó, bàn tay nó tìm lấy bàn tay khô khỏng của Đảm siết chặt.

Hai đứa đã đến gốc cây bông điệp (Cây hoa phượng), đối diện với tiệm Sáng Lố bên kia đường. Mặt đường giờ này còn vắng tanh, thẳng hoặc mới thấy một bóng người đi lại để r 'ài mất hút trong những gian tiệm sực mùi xào nấu. Trong tiệm Sáng Lố đã có lác đác hai, ba người ng 'ài, im lặng. Những người trở dậy đi uống cà-phê sớm thế này bao giờ cũng có dáng ng 'ài tr'àn mặc như thế. Teng nghĩ vậy và phát hiện ra rằng: thằng trưởng ấp chưa tới. Càng tốt! Càng có thời gian.

Đúng lúc Teng đang chuẩn bị trèo lên trạc cây um tùm lá thì bỗng thẳng Đảm véo mạnh Teng một cái.

Nó đến! nhìn loáng sang bên kia đường, Teng đã thấy nó đến thật. Vẫn cái áo bà ba màu mỡ gà, vẫn dáng đi khệnh khạng không coi ai ra gì mà vẫn cặp kiếng trắng gắn trên sống mũi, hắn bước thong dong giữa hai gã dân vệ to như hai võ sĩ. Bên hông hắn vẫn k ềnh kệnh khẩu ru-lô băng tròn, thỉnh thoảng đang đi, hắn lại xốc nảy lên một cái. Chúng đi men theo via hè, vừa nghênh ngang vừa thăm dò... Tim Teng bỗng dưng thắt lại đau nhói. Hai đ`ài gối em bỗng run lên, hàm răng đánh cà cập vào nhau. Không! Không

phải Teng sơ. Chờ đơi mãi, hòn uất mãi, quá xúc đông mà run lên đấy thôi. Nếu không có Đảm giữ lai thì ngay giờ khắc gặp kẻ thù ấy, Teng đã s âm sập lao sang r ã! Trời ơi! Nó giết hại ba mình, nó giết hại, kìm kep bao người mà bây giờ nó lại ung dung đi ăn nhậu như không thế kía ư? Vô lí quá! Bàn tay c'âm cán dao của Teng rung lên. Mắt Teng mở trừng trừng sang phía kẻ thù đang ậm ạch ng à xuống ghế. Hắn ng à tận góc trong cùng. Sau một loạt bàn ghế ngôn ngang, hai thẳng vệ sĩ ng ci chắn ở ngoài, súng dưng mép bàn, mắt lom dom nhìn vào bóng đêm. Dường như chúng đã nhìn thấy mình, hai đứa nhỏ từ từ ng 'à thấp xuống, bóng tối gốc cây nuốt trừng chúng đi. Càng tốt! Nó tưởng ng à giáp tường là ngon à? Mình sẽ từ phía cửa trong nhảy ra kia mà. Nhìn thẳng ấp trưởng đang bật hộp quet đốt thuốc Teng đã mường tương thấy nó hộc lên, giãy đành đạch khi bị chạm dao thế nào r à... Ngứa ngáy quá! Toàn thân Teng nóng ran lên... B'ài trời trên tán cây đã chuyển sang m'ài trắng nhờ nhờ. Sắp sáng r'ài, không kịp trèo lên chạc cây và không c'ân trèo lên chạc cây nữa. Cứ ng 'à kín thế này, chờ cho lão già đôc ác ng 'à ấm chỗ là Teng sẽ trườn sang. Teng quyết định thế và Đảm gất đ'àu.

Thẳng trưởng ấp đã ba l'ân đưa li cà-phê lên miệng và điếu thuốc thơm trên cặp môi mỏng dính của hắn cũng đã cháy hết một nửa. Thời cơ đây r'ài. Teng hít vào một hơi thật sâu, siết chặt tay Đảm và đứng lên... Chính khi đó, ngay bên tai hai đứa vang lên một giọng nói rất nhẹ:

- Dừng lại!

Tiếng nói nhỏ mà nghe xoang xoảng như tôn thiếc va nhau trên đ`âu, Teng giật mình quay lại, lưỡi dao vung lên nửa chừng thì dừng lại: trước mặt Teng là ông già Tư Đờn cò. Ông già một tay sách đàn, một tay ôm chiếu như chuẩn bị đi hát cho phiên chợ sớm. Đôi mắt ông chiếu thẳng vào hai đứa, vừa yêu thương vừa nghiệm nghị như l`ân nào:

- Thằng Teng, thẳng Đảm! V `engay! Ông cấm hai đứa không được làm như thế. Muốn chết cả hay sao. Nghe ông v `eđi! Chúng nó sắp đi tu `an đến đây bây giờ.

Thẳng Teng trọn tròn mắt lên:

- Ông Tư! Ông ra đây làm gì? Ông biết chúng cháu làm gì mà ngăn. Ông v`êđi thì có. Ông đi lẹ lên!

Đặt cây đờn xuống, ông Tư để tay lên đ`âu Teng như muốn kéo sát mái tóc lởm chởm cháy nắng ấy vào lòng mình. Tiếng nói ông gấp gấp mà vẫn thoảng đi:

- Ông hiểu con mà Út! Con giống tính ba con lắm!
- Ông Tư biết ba tôi? thẳng Teng cựa khỏi tay ông già, lùi lại, mắt căng tròn xoe.
- Ông biết! Biết nhi `àu... Biết cả ba con đã bị chúng nó... Thôi! Nếu thương ba, con v `êngay đi. Con không giết được nó đâu. Nó xảo lắm!

Có tiếng giày đinh gõ trên mặt đường. nhi `âu tiếng giày gõ trên mặt đường. Cả ba người vội đứng nép vào bóng tối gốc cây. Những tiếng giày uể oải đi qua mang theo những bóng lính tu `ân tra uể oải đi qua. Giọng ông Tư đanh lại chứa đựng sức mạnh bắt người ta phải tuân theo:

- Sáng r'à! Mấy cháu không kịp làm gì nữa đâu. V'êlẹ đi không có người ta nhìn thấy lại khổ. Mà ai bảo các cháu li `âu lĩnh như thế này. Chết thất!

Quả đúng như ông già nói. Phố chợ đã tờ mờ sáng. Các ngọn đèn trong chợ đã nhợt nhạt d`ân. Thẳng ấp trưởng bên kia đã rục rịch đứng dậy. Teng thở ra đánh cái phù một cái:

- Vậy là ông già làm nhỡ việc của chúng tôi r à. Được! Đêm nay không xong, đêm mai tôi làm nữa.
- Ông đã nói là ông cấm! Muốn chết cả hay sao? Ông sẽ nói với má con. Nghe nói đến má, lòng Teng m'êm lại. Biết là đứng đây lâu không được nữa, nó nhìn theo bóng lão ấp trưởng đang đi ra khỏi quán một cách tiếc rẻ r'ài hỏi:
  - Ông Tư! Ông Tư là ai? Sao ông Tư cái gì cũng biết vây?

Ông già Đờn cò cặp lại cây đờn vào nách nói bâng quơ:

- Các cháu chỉ c`ân biết ông là ông già Đờn cò, vậy thôi. Nghe ông Tư nói này: đừng bao giờ làm vậy nữa. Giết được một mình nó không nhằm nhè gì đâu, lại có thẳng khác lên thay thôi. Thôi, v`êđi. Nói má, ông Tư có lời hỏi thăm. Mấy bữa nữa ông lại. Ông đi nghe!

Nói xong ông già thất thểu đi vào chợ, cái lưng còng xuống như cả một ngày đàn hát nhọc nhằn kiếm miếng ăn đang đè nặng xuống vai. Bóng ông nhòa d'ân vào những khoảng tối đang chuyển màu...

000

Chuyên hai đứa định giết thẳng trưởng ấp r à cuối cùng cũng bị má Teng và bà Năm biết. Không hiểu có phải do ông Tư Đờn cò nói ra không, nhưng chính cái đêm trở dây không thấy con má Teng đã chạy sang kêu bà Năm báo cho biết chuyên này. Hai người đàn bà ng 'ài bứt đ'ài bứt tóc chờ sáng mà không dám đi tìm. Tìm ở đâu? Và biết tìm thế nào? Chỉ c`ân lớ ngớ ra khỏi nhà là bị dính mìn, dính đạn li ền. G'ân sáng thấy Teng v'ề, con dao dấu kín sau lưng áo, má Teng mới nửa cười nửa khóc mà trách con. Teng chỉ l'âm lì không nói. Đến khi nghe má bảo: "Nếu con không nghe má, cứ làm theo ý con thì má sẽ đập đ ầu vào chân tường mà chết". Teng mới chém manh dao vào đá cho quăn lưỡi. Nó phải nghe lời má nhưng cái thù thẳng ấp trưởng thì chẳng bao giờ nó quên. Chỉ có đi ầu như ông Tư Đờn nói: "Con giết được mình nó thì có ích gì. Giết được đứa này, nó mọc lên đứa khác. Mà có phải chỉ có một thẳng hại ba con đâu. Tất cả chúng nó đều tìm cách hai ba con và ban bè của ba con. Con có thể dùng dao để giết được hết chúng nó không hay chính bà con, gia đình con lại bị chúng hãm hại?" Thẳng Teng nghe lòng dạ nó rối bời. Thế chả nhẽ cứ ng 'à im để mỗi ngày thấy tóc má bạc thêm, thấy những kẻ giết ba vẫn nghênh ngang đi lại hay sao? Teng uất quá, guc đ`âu vào tường khóc tấm tức. Phải chăng ba còn sống, ba chưa chết, nhất định ba sẽ biểu cho nó phải làm gì. Ba can đảm, ba giỏi lắm, ba không ngăn nó đâu. Nó lại thèm còn ba để gục mặt vào bộ ngưc khen khét mùi thuốc rê, n 'âng n 'âng mùi sông nước. Mùi sông nước! Nó chot lặng người. Khi ba còn sống, ba thường ở sông v êthì... Nhất định

bạn bè của ba còn đang ở ngoài sông. Các chú ấy không bỏ đi đâu. Các chú ấy đ`àu giỏi, đ`àu gan dạ như ba cả. Khúc sông! Khúc sông chết...

o O o

Sáng nay như mọi sáng, dòng sông Sài Gòn vẫn lững lờ trôi chảy. Một lớp sương mù mỏng tang tráng lên cảnh vật, tráng nhẹ lên mặt sông. Dòng sông đông đặc dường như đóng băng, có cảm tưởng nếu cắm một cành t âm vông xuống mặt nước, cành t âm vông ấy sẽ đứng im, không h ềchao đảo. Trong những lùm cây, tiếng con chim nào đó hót cũng nh ân nhệt hơi sương. Tiếng cá đớp bóng lủm chủm giữa dòng. Hoang vu, tĩnh mịch. Nơi đây, lâu lắm r à, không có bóng người, bóng thuy àn. Đôi lúc tiếng bìm bịp kêu âm âm trong lùm bụi càng gợi nhớ v ềcổ sơ, hoang dã. Lau sậy xào xạc trên bờ, một con cu đinh đang g òlưng chui nhủi vào sình, để lại đàng sau nó một vệt dài láng ướt, sủi tăm. Mấy đám bèo lục bình vươn lên những nụ hoa tím phơn phót, dập d ành ở giữa sông, không chuyển động. Như vậy là con nước đang dừng, một lát nữa khi tiếng bìm bịp kêu vang hơn, dòng nước bắt đ ài ròng và những đám lục bình hi àn lành, cô đơn kia sẽ ào ạt trôi ra cửa sông. V àng mặt trời cũng bu àn nản phả xuống mặt nước những làn ánh sáng nhợt nhạt.

Vậy mà trong một lùm cây kín đáo nhất, có nhi ều cây gai, dây leo chẳng chịt nhất lại hình như thấp thoáng có bóng người. Đến g ần hơn, người thính tai sẽ nghe vẳng trong gió có tiếng thì thào... Thì thào. Sao lại có bóng người? Sao lại có tiếng thì thào trong buổi sớm tinh mơ ở khúc sông chết này? Người hay ma? th ần sông hay thu ầng lu ầng, hà bá hiện lên thành hình người mở cuộc giao hoan? Người yếu bóng vía thấy cảnh này chắc tái xanh mặt mày mà bỏ chạy. Người bạo gan cũng chỉ dám đứng ở xa mà ngó, r ầi cũng phải từ từ lỉnh đi và sau đó thì tự cho là: có lẽ mình l ần!

Khúc sông vẫn xào xạc cái âm thanh êm ả và có lẽ chỉ có loài chim là nhận biết được trong các lùm bụi kín đáo nhất ấy không có quỷ ma, hà bá gì cả mà là người thật. Những con người trai trẻ, tóc húi ngắn, nước da mang màu lá rừng, đôi mắt lành hi ền mở to, loang loáng nhìn ra dải sông màu sữa.

Đó là ba chiến sĩ đặc công đang ém trụ nằm vùng. Họ sống như chim, thoắt ẩn, thoắt hiện. Giường nằm là cánh võng màu xanh mắc giữa những vòm cây cũng màu xanh. Mái nhà che mưa là mảnh vải bạt dăng kín đáo, mưa tạnh lại nhét gọn vào b ồng. Cả cơ ngơi, tài sản của họ đ ều nằm gọn trong b ồng. B ồng nhét vào túi ni-lông. Nếu có động, cái b ồng ấy sẽ là phao bơi đưa họ di chuyển đến những lùm bụi khác bên này sông hoặc bên kia sông, gọn ơ.

Lúc này ho đang ng 'à cạnh nhau trên mấy tấm ván nhỏ bắc chéo qua gốc cây chà là. người nào cũng ở tr'àn, mặc qu'àn cut để lô những khuôn ngưc, bắp tay, bắp đùi vạm vỡ. Quanh năm lặn lôi trên vùng sông nước, lấy nước làm đường, lấy sông làm nhà, làm sao mà họ không có được cái vóc dáng rắn chắc của người dân thuy en chài như thế. Và cũng quanh năm ẩn mình trong bò, trong bui, nước da ho mang theo sắc xanh cây lá. Ho còn trẻ lắm. Thâm, tổ trưởng, mới chỉ đô hơn hai mươi tuổi. Thành, trẻ hơn một tí, thân hình cao to, lông mày rậm, xếch như lưỡi mác. Còn Đoan, chiến sĩ có đôi mắt lá răm như con gái và cặp má b ầi bĩnh, miêng cười thật tươi, thoạt nhìn cứ tưởng là một cậu thiếu niên. Ba người thật giống nhau mà cũng thật khác nhau. Giống nhau v ềăn vận, v ềnhững đông tác tinh gon, sắc sảo và v'èsư bình tĩnh, khôn ngoan trong việc xử lí các tình huống hiểm nghèo. Song lại rất khác nhau v'êtính tình. Thậm, quê ở ngay ấp này, chín chắn, thật thà, đi àu gì cũng nghĩ kĩ r ài mới nói ra thành lời; Thành, tính nết nóng nảy tương xứng với thân hình hộ pháp và cặp lông mày dữ tướng của anh. Còn Đoan lại rut rè cả nể và hay mắc cỡ. Ây vậy mà họ sống với nhau rất hòa thuận, rất hiểu nhau và hợp nhau. Phải chẳng cùng đứng chân trên một rẻ sông mỏng manh, cái chết lúc nào cũng có thể bất th'àn âp xuống, ho phải quấn quýt, phải dưa vào nhau, phải bỏ qua cho nhau mọi cái để tập trung vào một đích rõ rêt: đừng để chết uổng, ráng sống mà tiến từng bước vào sào huyệt kẻ thù, làm tròn nhiệm vu? Muốn không chết uổng, ba anh em bảo nhau ăn ở kỹ càng, tỉ mỉ đến nỗi nếu ai đó tò mò có ghé thuy ên sát tận nơi cũng không biết trong đó có người. Ho đã nâng cách thức ăn ở thành nghệ thuật ăn ở. Cơm nấu xong từ lúc con chim đ à tiên chưa cất tiếng hót. Ăn xong, họ cho tất cả n'à niêu, bát đĩa xuống đáy sông, tối trời lấy lên nấu nữa. Không có một sơi khói, không có một ánh lửa. Sáng ăn xong, mỗi người chon một gốc cây ng 'à canh chừng, ng 'à im phắc, không chuyên trò, không ho hắng, không hút thuốc dù cho cơn "ghi en" quẫy lôn

trong đ`ài. Ban đêm khi ra vào khỏi lùm cây, ai đánh gãy một ngọn cỏ, một cành lá coi như bị khuyết điểm nặng. Lính tráng chúng nó ngày ngày đi lại sát bờ, thấy cỏ héo, cây gãy là hò nhau sục vào ngay. Ba người làm sao chống trả được cả lính dưới đất, lính trên trời, lính ngoài sông đánh túa vào. R 'ài phải ẩn tránh cả bà con đi lại làm ăn trên con đường chạy dọc bờ, sát ngay cạnh lùm nữa. Nói chung, hoàn toàn như người đi trốn, trốn dài ngày. Lộ ra không phải là chuyện cười à, trốn lại, mà là máu đổ, là chết chóc, là không hoàn thành nhiệm vụ.

Nhiệm vụ của tổ đặc công là nghiên cứu, nắm tình hình cái chi khu nằm ở giữa chợ để đưa lực lượng xuống san bằng, phá thế kìm kẹp của chúng đối với bà con và phong trào cách mạng và cả vùng này. Vậy mà đã nằm nửa tháng nay r ồi, họ vẫn chưa lọt vào được đến điểm. Việc móc ráp bắt liên lạc với cơ sở mật bên trong cũng hoàn toàn vô hy vọng.

Sau cái chết của ba thằng Teng vữa r 'ài, chúng càng phòng thủ ráo riết. Ngày đi sục sạo khắp nơi, sục sạo bất cứ chỗ nào chúng nghi con người có thể ở được. (Mới có hai tu 'àn mà tổ của Thậm đã ba l 'àn phải di chuyển chỗ ở r 'ài). Đêm, địch chia nhau bung ra mai phục, án ngữ dọc bờ đê ấp chiến lược, những mối đường mòn to nhỏ con người có thể lẻn vào. Mìn trái dăng khắp nơi, dăng cả dưới sân các nhà mà chúng nghi ngờ. Kín quá! Dày đặc quá! Con chó hoang chạy trong đêm cũng vướng mìn chết tan xác.

Mấy ngày nay họ nằm chết cứng ở đây. Gạo, mắm họ cũng đã sắp cạn. Bữa ăn đã chuyển cơm thành cháo. Cũng may khúc sông này lắm cá tôm. Buổi trưa lính v ềđ ồn hết, họ lẻn ra những hố bom kín đáo bắt cá. Hố nào ít nhất cũng được vài cân, mang v ềluộc ăn với rau móp muối chua cũng vững bụng.

Giờ này nắng đã lên chót đỉnh đầu, mồh cũ đã tứa ra ở gáy. Họ vận ng cũ im lặng nhưng trong đầu người nào cũng nặng trĩu lo toan.

Thành đập một con muỗi đốt vào đùi r à vê ngón tay bóp nát ra, đôi lông mày rậm chau lại:

- Ng `a hoài thế này sao ông Thậm? Cực hơn cả đi tu. Không vào được thì ta trở lại cứ (Căn cứ bí mật) báo cáo l `an khác đột tiếp. Ng `a đây, ngày

thoáng qua đi uổng phí mà có khi lại chết chùm.

Anh lại đập một con muỗi nữa, búng tít lên ngọn cây. Thậm nhìn bạn phì cười:

- Người ta "giận cá chém thớt", đằng này cậu lại "giận cá bóp muỗi".
- Tôi còn bóp mẹ nó cả cái khúc sông này ra nữa. Đánh thì đánh thí đi, chưa đánh được thì tạm nghỉ, cứ thế này thì đít tôi đến mọc đuôi?
- Đừng nóng! Tớ còn nóng ruột hơn cậu nữa kia. Thẳng đặc công hơn người ở chỗ kiên trì. Nóng vội là bể chuyện hết. Cứ nán lại vài ngày nữa coi sao. Nhất định mình sẽ lọt được. Chúng nó đông thì đông nhưng làm sao lấp kín được mọi ngóc ngách. R ởi chúng nó cũng phải oải ra chớ. Sức đâu mà đêm nào cũng thức chong chong được.
- Thì tôi cũng nghĩ thế nhưng... tiên sư cái con muỗi Anh định giơ tay lên l'ân nữa nhưng chợt dừng lại, nghênh mặt lên.

Ngoài đường bò có một tốp lính nghễu nghện đi qua, súng lăm lăm xỉa vào các lùm bụi, mắt nhìn như mũi dùi. Thằng đi giữa mặt đen cháy, ngậm điểu thuốc to tướng, mùi thơm phả cả vào trong lùm. Thành rụt cổ đưa lưỡi liếm mép nói thêm:

- Thèm quá! Ông lại bò ra lôi chân vào lấy thuốc hút bây giờ.

Đoan thấy dáng bộ Thành như vậy, tủm tỉm cười. Anh không nghiện thuốc, không nghiện cả rượu nên mọi chuyện này đối với anh đ`àu dửng dưng.

Tốp lính qua khỏi một lát, Thành lại chép miệng:

- Úc thật! Giá ở trên rừng già thì với bọn này, chỉ c`ân tay không cũng đủ quẳng xuống sông hết. Đất gì mà nó đái vào đ`âu cũng phải cười. Sau trận này tôi là t`â...
  - Xin chuyển sang bộ binh để mặc sức hò hét hả?

- Cũng có thể, nhưng... Nói gì thì nói, thẳng nào bảo tôi rời đặc, tôi đập gẫy răng.

Đoan cũng phì cười, hàm răng đến trắng. Cái ông này tính nết hay thật. - Đoan nghĩ - câu trước, câu sau cứ chửi nhau suốt. Nhưng mà vui. Chính tác phong 'cn ào của Thành như quả núi lửa chuẩn bị bốc cháy nên cũng sưởi ấm được cho đ 'cng đôi vào cái lúc th 'ch kinh đang giá lạnh.

Đoan nhìn ra mặt sông, ước ao:

- Sông quê anh Thậm đẹp quá! Sau này nếu hết bom đạn, tôi xin nán lại bơi lội, tắm táp một tháng r ỡi mới v ề.
- Quê Đoan có con sông cũng đẹp đấy thôi. H`ài huấn luyện, tháng nào mình cũng bơi hai vòng sông đấy.

Thành càu nhàu:

- Lúc này mà mấy ông còn nghĩ đến sông với ngòi. Tập trung lo vào công việc cho xong đi r 'ấi v 'êcứ tha h 'ômà tắm. Tắm! môi anh trể ra Tắm! Làm như cả đời không được tắm bao giờ ấy. Anh Thậm! Thành đột ngột hỏi Cô du kích mà huyện định cử xuống giúp chúng mình đâu? Sao mãi không thấy? Có bà sở tại xuống họa may...
- Chắc cô ấy bị kẹt đường r à . Dạo này chúng nó bung ra dữ quá! Nhất là sau hôm đ àng chí quận đội trưởng đột ấp bị chết.
- Nghe ông quận đội này cũng gan dữ! Bắn đến viên đạn cuối cùng r à mới chịu nằm xuống. Hình như ông cũng người vùng này? Thành hỏi.

Cũng không rõ. Hôm xuống đây, ta đâu có qua quận. Chà! Thế là từ sau Mậu Thân đến giờ, những người ưu tú l'ân lượt ngã xuống nhi `àu quá! Cái "Việt Nam hóa chiến tranh" của chúng không phải chuyện đùa đâu. Chó đều!

- Không đùa à! Tôi mà lọt được vào chợ thì cái chi khu khốn nạn kia cứ phải là nát ra như cám.

Chot Đoan hơi nhồm người dậy, mắt lom lom nhìn ra sông. Thậm và Thành chôt da nhìn theo. Trong ánh nắng chói chang, trong cái rung rinh của mặt nước đang bốc hơi, ở ngay khúc queo, ho nhìn thấy một chiếc thuy 'ên nhỏ đang dập d'ênh tiến thắng đến. Theo phản xạ bản năng, Thành đưa vôi khẩu súng lên ngang mày, chỉnh đường ngắm. Chiếc thuy en đến g'ân. Trên thuy 'ên không phải là lính, cũng không phải là bon thám kích thường hay lởn vởn xuất hiện với những bộ áo qu'ần của người dân đánh cá qua lại khúc sông này. Trên chiếc thuy 'ên op ep chỉ có độc một cậu bé da mét mét, tóc tai lởm chởm đang vừa tát nước vừa cây bai chèo. Chắc là thẳng bé đi kiểm rau? Khúc sông này nhi ầu rau ngon, đôi lúc họ cũng thấy một vài người dân đánh bạo vào hái một ít rau r à ra ngay. Nhưng hình như cậu bé này không phải đi hái rau? Cặp mắt cứ ngó nghiêng nhìn xăm xoi vào từng lùm, từng bui, thỉnh thoảng dừng thuy ên lai nhẩm tính cái gì. Đấy! Bui móp ngay cạnh mũi thuy ền tốt um mà sao cậu ta không hái! Coi chừng! Thậm đưa mắt nhìn hai bạn có ý đ'ệphòng. G'ân đây, sau những l'ân dò la, thám thính không có kết quả, rất có thể chúng dùng thủ đoạn mua chuộc du dỗ trẻ con làm việc này. Thậm nghĩ và ra hiệu cho các bạn lùi sâu vào trong, ng 'à thấp đ'àu xuống hơn nữa. Chiếc thuy 'àn vẫn bập b 'ành găm thắng tới như đã phát hiện ra nơi ho ẩn nấp. Quái lạ cái thẳng bé này!... Ho càng ng à thấp xuống, khẽ vít lá che đ ài, che mặt. Mũi thuy ền rách nát vẫn không lạng đi. Xoạt... Xoạt! Mũi thuy `ên đã chạm đến những cành lá đầu tiên, ngay bên cạnh sườn của Thành. Anh hơi vặn người để tránh né. Môt suy nghĩ thoáng qua rất nhanh trong óc anh: Nếu nó phát hiện ra r à bỏ đi thì sao? Thì phải đưa tay ra mà tóm ngay lại. Để sống, chỉ một lát sau là lính bâu kín ngay. Còn nếu nó là người ngay đi kiếm rau thật thì cũng phải giữ lại, chi ầi tối mới cho v ềvà ngay đêm ấy "cha con" phải rời cứ sang nơi khác ngay. Vùng địch hậu mỏng manh, bất cứ cái gì cũng có thể xây ra được. Ret... Rôt ret... Mũi thuy ền đã lủi hẳn vào trong bui và giữa những cành lá xôn xao, hai con mắt mở to của cậu bé hiện ra lay láy, đen tròn.

Không hiểu sao, trong muôn ngàn lùm bụi trên sông, Teng lại cứ chọn lùm này mà nhủi thuy ền vào. Có lẽ do linh tính của trẻ con, cũng có thể do phán đoán rằng: Nếu các chú có ở thì phải ở chỗ kín nhất, sâu nhất, cũng như ba vậy... Thế là cậu lao hú họa vào và không ngờ lúc này ba con người tr`àn như nhộng đang hiện ra trước mắt Teng, hăm dọa và l`àm lì. Teng hơi

ngớ ra. Trí óc non nớt của nó cứ bắt nó chắc mẩm rằng trông thấy Teng, đứa con trai của người chiến sĩ dũng cảm nhất định những người này phải tươi cười, v ồ vập ngay; tươi cười y như khuôn mặt của ba vậy. Hay là... Nó dừng thuy ền giữ ý.

Ba người vẫn nhìn vào nó, không chớp. Họ chờ. Thử xem thẳng nhóc này định giở trò gì nào? Chà! Trông nó còn rất ít tuổi mà sao khuôn mặt, con mắt nhìn mới già dặn ghê chứ. Con nít nhà người ta gặp tình huống bất ngờ này phải hoảng hốt, phải dúm lại kia. Đằng này nó vẫn không động đậy, lại còn giương mắt lên nhìn thách thức nữa. Thằng này không bình thường r ầ.

- Đi đâu? Thành hỏi khàn khàn.
- Tôi đi tìm người Teng thấy chả dại gì mà nói thẳng ra.
- Tìm người nào mà tới tận đây? Muốn chết à?

Không khá r'à! - Teng nghĩ - Các chú bạn của ba đâu có giọng nói hự hẹ này. Tuy vậy nó cũng cố vớt vát:

- Mấy... Mấy chú là ai?
- Hỏi làm gì? Ai chỉ đến đây? Trói lại thả sông bây giờ! Thậm đưa mắt cho Thành, ý nói hãy từ từ xem sao đã. Hành động này không qua khỏi mắt Teng, nó mạnh dạn:
  - Tôi đi tìm các chú giải phóng. Tôi có việc c`ân gặp mấy chú.

Giọng nói và thái độ của nó chân thành quá khiến trong khoảnh khắc mọi người lúng túng, không biết trả lời sao. Thậm hạ giọng hỏi:

- Ai nhủ cậu tới đây tìm giải phóng? Không sợ mang vạ vào người à?
- Không ai bảo cả, tự cháu đi tìm giọng nó đến đây bỗng dưng như vỡ ra mấy chú ơi! Ba cháu bị chúng nó giết r ỡi. Mấy chú cho cháu đi theo trả thù cho ba cháu.

Họ đưa mắt nhìn nhau. Thật vậy không! Không! Không thể nhẹ dạ coi thường được. Thẳng bé này sao lại biết chính chỗ này mà đòi đi theo? Ai mách đường cho nó? Đằng sau chuyện này ắt phải có cái gì? Thậm đột nhiên nghiến quai hàm lại:

- Thẳng nhóc này cà trớn. Mi có biết chúng tao là ai không mà đến đây đòi đi theo. Cút ngay! Nếu không vì công vụ, tao đã gông cổ mi v `êd `ôn r `ôi. Cút! để cho chúng ông làm việc. Nằm phục cả tu `ân nay chưa bắt được thẳng Việt Cộng chó chết nào cả đây.

Phụ họa thêm cho câu nói của Thậm, Thành kéo quy - lát khẩu AR.15 đánh "rốp" một cái. Thẳng Teng không h`ê giật mình, nó trân trân nhìn sâu vào mặt từng người, và từng khẩu súng trên tay họ r`ã cúi đ`âu xuống, chớp mắt. Nó không sợ chết, không sợ bị gông cổ, nó chỉ thất vọng thôi. Thế là tuyệt đường tìm kiếm r ĩã. Tận đây mà cũng có thám kích của chi khu thì mấy chú còn chỗ nào ẩn núp nữa. Thế là hết. V`êvậy. Nó lẳng lặng cạy mũi thuy ền ra, mắt tối s ĩan lại.

Lúc ấy chỉ có Đoan là ng 'à im, không tỏ thái độ gì. Anh muốn nói mà không thể nói được. Nguyên tắc bí mật không cho phép anh được lên tiếng. Nhưng lòng dạ Đoan thấy áy náy, không nỡ....

000

Chán chường, thẳng Teng lại tìm đến Đảm. Đảm bao giờ cũng chỉ biết vỗ v ề, an ủi bạn bằng cách im lặng và nhìn. Cái nhìn sâu hun hút của nó đựng chứa tất cả những nỗi phi ền muộn, u uất của Teng nên mỗi l ần tìm đến nó, Teng lại thấy đ ầu óc vợi đi, nhẹ nhõm hơn.

Trong nhà, bác Năm Hinh, ba của thẳng Đảm vẫn ng ũ lù lì bên trai đế. Bác uống rượu tối ngày và toàn uống một mình, đôi mắt đùng đục nhìn đi đâu xa lắm. Tánh bác ít nói, nhưng nóng như lửa. Từ ngày chúng nó dồn dân lập ấp chiến lược đến nay, bác có cái dáng ng ũ "con cọp trong cũi" như thế. Người ta đồn ngày xưa bác khỏe lắm! Trong một trận đánh càn, một mình lật đổ ba thằng Tây lê-dương. Bác còn sử dụng côn rất giỏi, với cây con dài bằng sắt, bác bất chấp cả lưỡi lê, súng ống. Mấy tay anh chị khét tiếng trong làng đao búa ở chợ cứ nghe tên bác là hoảng. Nhưng từ

ngày rời nhà vô đây, bác h'àu như không dính dáng đến chuyện đời, thây kệ mọi đi àu trái ngang diễn ra trước mắt. Ngoài giờ ra bưng, ra sông, bác chỉ làm bạn với be rượu. Thằng Đảm m'ôcôi mẹ từ nhỏ, nhi àu khi bác cũng không dòm ngó tới. Chỉ khi nào có ai vô tình hay hữu ý nhắc tới anh con cả của bác đang sống ngoài mi àn Bắc, ánh mắt bác mới hơi dịu đi. Có lẽ bác thương người con cả ấy lắm và có ý đợi chờ tin tức người con đã lâu r'ài bặt tin. Thằng Đảm thừa hưởng được cái tính gan góc, tr'àm lặng của cha nhưng tình cảm, suy nghĩ của nó gắn bó với xóm ấp với bạn bè hơn cha. Cha già r'ài, lại gặp lắm đi àu bất nhân ngày ngày xảy ra mà không làm gì được, cha đâm bắn tính.

Ít bữa nay, kể từ sau cái vu lính bắn chết người ngoài chơ, xóm ấp càng ngôt ngạt hơn. Đâu đâu cũng thấy sư chết chóc rình rập. Thằng Mắt-kínhmáu tuyên bố: "Đây là một ấp thí điểm bình định do chính tổng thống ra lênh, vì vậy dù phải bắt, phải giết nửa số dân để bảo vê an ninh, chính quy 'ên cũng không chùn tay". Nó nói là nó làm. Đã có năm người bất chợt bị bắt đi không thấy v ề Một cu già nửa đêm đau bung mở cửa đi ra ngoài, lập tức bị bắn chết ngay. Dù sáng hay tối, chỉ c'ân một nhóm ba bốn người tu họp là tức thời bị lính ập tới tra khảo. Trẻ em không dám ra khỏi nhà. Người lớn đi làm đ 'chg cứ cúi mặt từ sáng đến tối, l'âm lũi. Người ta không dám nhìn nhau. Ở đâu, bất cứ xó xỉnh nào cũng có những con mắt dòm ngó, những hong súng đen ngòm lấp ló trong lùm bui, trong mỗi chạc cây. Người ta im lặng. Người ta chờ đơi. Chi ều chi ều, có rất nhi ều khuôn mặt, rất nhi ầu ánh mắt khắc khoải hướng ra sông, hướng ra bưng bi ần: Người ta c'ôn cào mong đơi con em của mình trở v'ệ, c'ôn cào mong đơi những đợt súng tấn công. Đêm đêm những người già vẫn văn nhỏ đèn thao thức, những bà má vẫn len lén nh 'à gạo vào thùng giấu kỹ để dành cho cách mạng. Cách mạng không thể bị tàn lui, những đứa con thân yêu của ho nhất định sẽ trở lại. Nhất định... Con mắt người dân ấp chiến lược cháy đỏ lên ni em tin mãnh liệt ấy.

Và trong những ngày con người tưởng như không thể sống được ấy, người ta vẫn thấy bóng ông già Tư Đờn cò thấp thoáng qua lại. Ông c`ân đàn hát ngoài đường, hát ở bìa bưng; ông ghé vô nhà này trò chuyện mấy câu, ghé vô nhà khác xin miếng nước. Và lúc trở ra, bao giờ chủ nhà cũng tiến ông đến tận ngõ, giúi vào tay ông lon gạo, chén mắm, vài cắc bạc và

trên môi thoáng một nụ cười. Dường như bằng dáng dấp, giọng ca của mình ông già hát rong đã làm dịu lại vết đau đang mưng tấy của dân ấp.

Thấy Teng bu 'ôn r 'âu, ủ rũ, thẳng Đảm thương bạn đến xót xa. Sáng hôm sau nó mò sang nhà Teng từ sớm, trong đáy mắt thấy có một "đốm lửa đang cháy". Cái đốm lửa này không mấy khi thấy có ở một đứa kín đáo như nó.

- Nè! Nó kéo thẳng Teng ra sau vườn Tao có cách r ã.
- Cách gì?
- Cách giết thẳng trưởng ấp.
- Cách nào? Cách nào nói mau đi! Ngon không?
- Ngon mà không ngon Đảm lại trở v ềdáng bộ lừng khừng làm Teng thấy tốt nhất chỉ có còn cách đừng giục.
  - Ù, thôi thì mày nói đi, tao nghe. Tao bình tĩnh nghe đây.
  - Mày có biết mụ Sáu Lan không:
  - Biết thừa. Má tao ghét mụ ấy lắm.
  - Ủa! ghét là phải. Tao mới nghe mấy ông lính...
  - Sao goi ông lính, thẳng lính chớ!
- Ủa, thì thẳng lính. Mấy thẳng lính nói với nhau là trưa nào lão ấp trưởng cũng đến nhà mụ ấy một lúc lâu mới mở cửa ra v ề
  - Đóng cửa à? Kỳ hè! Nó làm gì ấy nhỉ?
  - Tao cũng không biết. Hình như nó... Nó... lòng thòng mày a!
- Lòng thòng là mèo chuột hả? Thì đúng lòng thòng r`ä nên mới đóng cửa.

Ch `âng mụ chết r `âi hả mày?

- Chết. Thế ... thế trưa nào cũng thế Thằng Đảm diễn tả thật khó khăn vì xưa nay nó có bao giờ nói nhi ều đâu Tao để ý r ềi, muốn đến nhà mụ Sáu, nó phải đi qua lô cao-su ông Thời.
- Đúng r 'à! Ông Thời đó. Sao nữa?... Thôi! Thẳng Teng khẽ nhảy lên Tao hiểu r 'à! Mày định rình chém nó ở đấy hả?
  - Không chém!
  - Bộ mày có súng?
  - Không!
  - Da láng?(Trái tạc đạn da láng)
  - Không!
- Thế thì bằng gì? Thẳng này bữa nay sao cù l'ân quá! Giọng Teng căng lên như sắp sửa đánh nhau.
  - Làm h'âm chông giữa đường thẳng Đảm vẫn nói từng tiếng một.

Thằng Teng tròn mắt một lúc, r 'ài ôm ch 'àm lấy bạn, lưỡi ngọng líu:

- Sao bữa nay cái đ`âu mày sáng, cái đ`âu tao tối thể? M`ây giỏi, tao phục thẳng Đảm da lươn r`âi nhưng mặt nó lại xìu ngay ngộ nhỡ có người khác, có con bò con trâu đi trước nó sập h`ân thì sao?
- Tao để ý r `à! Lâu nay không có ai đi qua đó cả. Nếu có người, thẳng Mắt-kính-máu đã không đi... Đi gì nhỉ? Đi o mèo! Người lớn nói vậy là đi o mèo! Đi o mèo phải để không ai nhìn thấy chớ!
  - Trời đất! Sao hôm nay mày hay quá vậy mày!

Thẳng Teng lại ôm ch`âm lấy thẳng Đảm l`ân nữa, còn thẳng Đảm chỉ lỏn lẻn cười, hàm răng khấp khểnh của nó trắng xóa lên giữa màu da mặt đen

bóng.

Thế là suốt buổi sáng hôm ấy, hai đứa bàn bạc sôi nổi cách thức để làm sao thẳng Mắt-kính-máu chết ngay mà chúng nó không phải đi đêm, không bị người lớn ngăn cản, la r ầy. Đại khái là thế này: sẽ đào một cái lỗ nhỏ bằng cái mặt ghế, sâu xuống nửa thước vào ban đêm. Sau đó sẽ cắm những cọc tre vót nhọn hoắt có ngâm nước tiểu, ngâm phân bò xuống đáy hố. (Cái này thẳng Đảm học được của ba nó trước kia). R ầi phủ phên tre lên, lấp thật kỹ, bằng bặn và cũ kỹ như mặt đường. Buổi trưa, vào lúc thẳng Mắt-kính-máu sắp đi qua, hai đứa sẽ trèo lên một ngọn cao-su ở xa đường quan sát, nếu thấy ai đi qua, hoặc con vật nào đi qua trước thì ra hiệu hoặc chạy ra ngăn lại... Nhất định phen này thằng ác ôn sẽ chết.

Chúng nó mất hai ngày chuẩn bị chông tre. Má thẳng Teng không h'ề hay biết gì cả. Sáng sáng Teng vẫn cùng với Đảm ra sông, chi ầu v ề sách nặng tay tôm, cá. Thấy vậy bà cũng yên tâm đi bưng. Tr ồng cố mấy luống đậu phộng cho kịp thời vụ. Nỗi đau dù lớn thế nào r ồi cũng theo thời gian d'ần qua đi. Người ta không thể khóc mà sống, vẫn phải an phải uống, phải hoạt động và đi lại. Má Teng đã trở lại với công việc bận rộn hàng ngày và những cái lo toan v ề cuộc sống v ề đứa con ngày một lớn mà cứ nhong nhóng suốt ngày.

Mọi việc chuẩn bị đã xong. Hai đứa làm bộ đeo hong, đeo giỏ ra sông, đi được một đoạn lại vòng v ề. Chọn một cây cao-su nhi ều lá nhất, hai đứa trèo lên. Chúng vít lá, vít cành che kín người chỉ để hở hai con mắt ra ngó. Thật là may! Suốt buổi sáng không có một người nào qua lại trên đường. Trong vườn cao-su, mặc dù trời chói chang nắng nhưng vẫn râm mát đến rọn người. Cả lô cao-su không có một tia sáng, ở ngoài nắng bước vào cứ ngỡ như đang lạc đến một vùng thung lũng xanh ngắt ánh trăng. Ng ềi trên ngọn cây, Teng nhìn thấy cả khu bưng xa, nơi má đang dang nắng tr ềng tia, nhìn thấy cả khu gò có cây b ồcua l ềng lộng mà ba đang an nghỉ mãi mãi ở đấy. Teng nhìn thấu tới bìa sông nữa. Hình ảnh mấy người cởi tr ền ng ềi trong bụi tre hự hẹ hôm r ềi chọt nhói trong lòng Teng. Không tìm thấy các chú bạn của ba, bữa nay Teng cứ làm một mình, Teng sẽ sống gan dạ như ba, sẽ hành động như ba. Một cảm giác b ền ch ền y hệt khi đêm ở chọy lại choán ngợp đầi Teng. Đi ều ngại nhất của Teng là thằng Mắt-kính-máu

không đi một mình mà lại có hai thẳng vệ sĩ kèm trước, sau như đêm nọ thì hư hết việc, Đảm thì quả quyết mấy trưa nay chỉ thấy nó đi có độc một mình, Đảm nói thêm như người lớn: "O mèo! Nó phải đi lén chớ kéo thêm lính đi làm gì cho xấu mặt". Teng nghe phải nhưng cũng cãi lại: "Nó mà biết xấu đẹp gì nữa. Nếu biết xấu hổ nó đã không giết ba tao, làm ác với bà con". Đến đây thì Đảm hết nói, Teng cũng không biết tính sao. Đành để đến đâu lo đến đó vậy.

Một chiếc trực thăng phành phạch bay qua đ`âu, thấp đến nỗi những ngọn cao su cũng ngả nghiêng theo. Teng nhìn lên. Nó bay ra hướng sông! Chắc nó ra qu ần ngoài đó? thế thì ngoài sông vẫn còn các chú bạn của ba? Đang mải nghĩ ngợi như thế, khi nhìn xuống bỗng thằng Teng rùng mạnh người: ở đ`âu lô thấy lố nhố có bóng người. Sao lại lố nhố? Hay không phải nó? Teng căng mắt nhìn: Thằng đi đ`âu chính là thằng vệ sĩ hộ pháp đêm nọ, súng xảa v ềđằng trước. Đi sau vẫn là một tên lính. Và đi cuối cùng mới là lão ấp trưởng! chết r 'â! Hai đứa nhìn nhau. Trật nữa r 'â! Kiểu này cùng lắm chỉ bị một thằng hộ pháp đi đ`âu, còn thằng c ần giết vẫn thoát. Chúng đã bước g ần tới ụ mối, từ ụ mối đến h ầm chông chỉ không đ ầy mười bước. Teng lặng người chưa biết xử trí ra sao. Giá lúc khác nó đã nạt cho thằng Đảm một trận. Đã bảo mà cứ khăng khăng như cụ non. Thôi đành vậy! chết được thằng nào đỡ thằng đó. Vặt chân, vặt tay nó cũng bõ cơn tức, còn hơn cứ sáng chi ầu thấy nó nhơn nhơn đi lại khắp ấp trên ấp dưới. Teng nín thở chờ đợi, mắt s ần lại.

Bỗng dưng, như một đi ều khó có thể tin được, còn cách hố chông không đ ầy ba bước chân nữa, thẳng ấp trưởng đứng lại vẫy bọn đàn em đến g ần. Tiếng nói của nó khê khê có vẻ vừa nhậu say ở đâu v ề

- Nè! Bây giờ mấy chú v ềcông sở trước đi! Tới đây moa (tôi) đi một mình được r ầ.
- Rõ! Dường như chỉ chờ có thế, hai thẳng vệ sĩ giập mạnh gót gi ầy, há miệng ra cười.

Thằng hộ pháp nháy mắt với thằng nhỏ con kia r`ài chìa bàn tay vàng khè v`êphía lão ấp trưởng:

- Ông ấp định đi sướng một mình, bỏ mặc đàn em trung thành hay sao?

Lão ấp trưởng chau mày r`à rút trong túi ra một tờ giấy bạc màu xanh:

- Nè! C'âm lấy! Giữ m'ôm giữ miệng cho cẩn thận nghe! Bép xép, bà trưởng ấp biết được thì chố trách.
- Biết sao mà biết được ông ấp! Hai gã vệ sĩ c`âm ti`ên cười nhăn nhở r`ôi rẽ sang phải đi xéo v`êphía chợ. Một ch`âi nhậu nhẹt thả ga đang chờ chúng ở đó.

Mắt-kính-máu hắng giọng đi tiếp trên con đường mòn dẫn tới nhà mụ nhân tình. Nó bước một bước... Thêm bước nữa. Đôi chân mập mạp ngắn ngủn chuyển động v ềphía trước, cặp kính trắng chuyển động v ềtrước, cái bụng đã bắt đ ầu ph ềphệ chuyển động v ềtrước, toàn thân thằng ác ôn nhích v ềphía trước. Chỉ còn một bước nữa. Một bước nữa thôi. Teng nhắm mắt lại... Ngay lúc đó, một tiếng thú rống lên vang động khắp lô cao-su. Teng bừng mở mắt: thằng trưởng ấp đã lọt nửa người xuống hố, nó đang ngật qua ngật lại dữ dội, m ồm há hoác, hộc lên những tiếng không ra tiếng người. Hai cẳng tay chới với cào cấu vào không gian, vườn cao-su hình như cũng nghiêng ngả theo những tiếng gào thét hãi hùng đó.

Đáng lẽ sau phút ấy, hai đứa phải tụt xuống ngay để tẩu thoát nhưng cả hai cứ mải trố mắt ra nhìn. Phải xem có đúng nó rơi xuống hố chông thật không đã, phải coi nó giãy giụa tuyệt vọng ra sao mới hả. Mắt Teng nhòa đi. Em bỗng nghĩ đến ba. Ba ơi! Nó bị r 'ã! thẳng giết ba nó bị r 'ã. Chính con trả thù cho ba đó. Ba có hả không? Trời! Nếu lúc này ba được nhìn thấy kẻ thù của ba đang chết d'ần, chết mòn, chết thảm hại như thế nào!... Hai đứa nhỏ không h 'èlường trước rằng tiếng gào của thẳng ấp trưởng đã kéo hai thẳng vệ sĩ trở lại và lôi bọn lính đóng ở cái tua (Loại tháp canh nhỏ của bọn dân vệ mặc đ 'ôđen) g 'ân đó ra.

Chờ cho đến khi tiếng la của con thú bị ngạt đi, chỉ còn vang lên những âm thanh khò khò, hai đứa mới bảo nhau tụt khỏi cây r 'à vượt qua con lạch sau lô cao-su để phóng tắt v ềnhà. Nhưng mới chạy được một đoạn thì bọn lính đã ào tới. Trèo lên cây không kịp, nằm xuống không kịp, bỗng Teng nảy ra một ý, nói nhanh:

- Đảm! mày chui vào núp kín trong bụi mắc cỡ (cây xấu hổ) kia! Tao sẽ chạy đánh lạc hướng, khi lính rượt theo tao, mày phải rông ngay... Nói má tao đừng có lo.

Nói vừa dứt. Teng co giò định chạy tạt sang trái nhưng Đảm đã nhanh tay kéo giật bạn xuống. Bị cú giật cục bất th`ân ấy, Teng ngã sấp mặt xuống đất. Khi ngâng được đ`âi lên thì bóng Đảm đã vụt đi r 'ã. Teng chưa kịp kêu lên thì một loạt tiểu liên cực nhanh rộ lên chói tai. Bất th`ân nhìn qua khóm gai, Teng thấy Đảm ngã dụi xuống. Nó trúng đạn r 'ã chăng! Teng định phóng lên với bạn nhưng bóng Đảm đã đứng dạy, đi lững thững, mặc cho bọn lính chạy ùa tới. Chỉ một loáng, hai cánh tay thằng Đảm đã bị trói quặt lại. Teng nhăn mặt xót xa như chính mình bị trói. Teng nghiến chặt răng. Sống chết có nhau! Không thể để thằng Đảm chịu một mình được. Teng chống tay định ch 'ân dậy lao ra nhưng từ xa, như hiểu ý, Đảm loạng choạng đứng dậy, cặp mắt sưng tím khẽ nhìn v ềphía Teng ra ý nói: "Kệ tao! Đi ngay đi! Chúng nó không làm gì nổi tao đâu". Ánh mắt Đảm như bức tường lửa đè xuống đ 'âi Teng. Nó nằm vật xuống. Loáng thoáng, nó nghe tiếng thằng vệ sĩ:

- Ai xui mày bẫy hố chông ông ấp, hả?
- Tôi... Tôi có bẫy gì đâu... Tôi đi kiếm củi cho ba tôi qua đây thấy ái gào la, sơ quá, nên bỏ chạy. Tôi biết ông ấp ở đâu mà bẫy.

Bốp! Hình như một báng súng nện vào ngực và tiếng quát:

- Già m 'âm! Việt cộng con già m 'âm! Đi v 'êđ 'ân r 'âi mày sẽ phải nói hết. Đi! Còn thẳng nào đi với mày nữa không? Nói!
- Dạ... Có ai đi với tôi đâu. Tôi đi lượm củi một mình mà. Chúng lôi Đảm đi x ềnh xệch. Đằng sau Đảm là thẳng Mặt-kính-máu nằm rũ rượi trên vai gã vệ sĩ hộ pháp. Cả hai cẳng chân của nó dính li ền với bàn chông. Máu ở chân nó rỏ ướt cả mặt đất.

Thẳng trưởng ấp không chết, nó chỉ bị cưa một giò lên đến tận bắp vế. Một lão trưởng ấp khác đã lên thay thế. Tay này trẻ hơn, nghe đâu là thiếu úy cánh sát chuyển sang. Rút ra bài học xương máu của kẻ đi trước, tên này tạm thời nằm im và tỏ ra khá m ềm mỏng. Thế là bà con khắp làng trên, xóm dưới đầu hởi lòng, hởi dạ. Từ nay, không thấy bóng dáng cái tên dòng dõi địa chủ uống máu người không tanh trên đường làng ấy nữa.

Đã lâu lắm r ồi, kể từ Mậu thân đến nay, bọn ác ôn mới phải chịu một đòn trừng phạt như thế. Phải vậy chớ! Cách mạng vẫn còn, cách mạng vẫn hoạt động, cách mạng có bị hủy diệt tận gốc như mấy ông quốc gia thường huênh hoang đâu. Xôn xao chán, họ quay ra bàn tán nhỏ to xem ai là người dám táo gan làm việc này giữa ban ngày, ban mặt? Cho sụp h ần chông ngay giữa ấp thì ghê quá! Chắc phải tay chơi thượng hạng. Tụi lính đã bắt được thẳng Đảm, con ông Năm Hinh vì nghi nó là thủ phạm. Mọi người cười ồa "Ôi dào! Cái thẳng hi ền như cục đất thó ấy thì làm cái gì được. Cuống quá bắt quàng!".

Ngay cả thẳng đại úy nổi tiếng độc ác và mưu lược cũng không tin thằng Đảm là thủ phạm. Không phải nó coi thường con nít. Con nít mà ăn phải bả Việt công thì cũng ghê gớm lắm. Cả cuộc đời điện cu 'âng chống công với năm vết thương trên thân thể đã day cho hắn hiểu đi àu đó. Nhưng ở đây, thẳng lỏi con này trông khù khở quá! Hỏi gì cũng chỉ trả lời lơ ngơ, không ăn nhập vào đâu cả. Du dỗ nó, nó lắc đ'àu. Đánh đập nó, nó càng lơ ngơ. Chính gã đại úy được đào tạo từ Mỹ v ềnày đã tư tay tra khảo nó bằng những phương pháp tân kỳ nhất nhưng vẫn không moi được gì. Bị đánh đau quá, nó chỉ trào nước mắt ra mà không thấy một tiếng kêu van. Bỏ đói, nó cắn răng chịu. Hứa hen, nét mặt nó bình thường. Rút cuc, sau ba ngày ba đêm dùng đủ mọi cách, bon đạo phủ hung hãn nhất đành bất lực. Nó vẫn chỉ là nó, rách rưới, tơi tả và da thịt tím b âm. Còn ai xui nó làm việc này, làm việc này với ai và có đúng nó bẫy chông lão ấp trưởng không thì không hé được một chút manh mối nào. Trước sau nó chỉ nói: "Tôi đi lươm củi cho ba tôi, thấy kêu la dữ quá nên bỏ chạy". Chúng nó đành quẳng thẳng bé vào ngực tối và xua quân đi lùng sực, càn quét từng nhà, từng miếng vườn, từng ngóc ngách nhỏ nhất trong ấp. Tiếng quát tháo, đe net công với tiếng trẻ em khóc thét làm kinh đông cả một khu ấp ven sông. Bắt trước lối xăm h'ân của thẳng Mỹ, bon lính bảo an cũng dàn hàng ngang

c ầm thuốn sắt thuốn vào lòng đất không trừ một mét vuông nào nhưng đất vẫn chỉ là đất, im lìm và bướng bỉnh. Xóm ấp lại trải qua một cơn sốt lửa. Thêm mười người đàn ông khỏe mạnh bị trói giật cánh khuỷu mang đi. Ngày hay đêm, thây kệ cho mùa màng đang kỳ thu hoạch, chúng cấm không cho một ai ra khỏi hàng rào. Làng xóm càng nặng n ề, ngột ngạt. Loáng thoáng đã có tiếng kêu than trách móc người bẫy thẳng trưởng ấp, mang họa cho dân.

Trong những giờ khắc ngột thở ấy, Teng nằm bẹp ở nhà nóng lòng sốt ruột nghĩ thương Đảm đang phải chịu những cực hình tra tấn. Đã có lúc Teng muốn chạy xộc đến đ ồn kêu to: "Tao đây! Chính tao giết thằng trưởng ấp đây. Bắt tao đi nhưng phải thả bạn tao ra!". Nhưng một chút từng trải có được kể từ sau ngày ba chết đến nay đã giữ chân Teng lại. Và ngay cái đêm thẳng Mắt-kính-máu bị lọt bẫy ấy, Teng đã nghĩ đến chuyện làm sao lẻn vào trại giam cứu bạn ra nhưng suy nghĩ vẫn chỉ là suy nghĩ, cứu ra làm sao, cậu bé Teng hoàn toàn không biết. Cái choán ngợp đ ầu óc nó là sau vụ bẫy thằng Mắt-kính-máu, cảnh làng xóm lại càng ảm đạm, tang tóc hơn. Phải chăng nó làm bậy? Teng chờ ông già Tư Đờn đến quở trách nhưng mấy bữa r ầy không thấy ông. Má nói ổng mang đờn sang khu ấp bên cạnh. Đêm ấy, Teng trần trọc không ngủ được. Nó nghe tiếng má ng ữ nhẹ xuống đ ầu giường. Teng mở mắt ra và bắt gặp đôi mắt má. Khuôn mặt người mẹ nhìn nghiêng xuống đứa con vừa xa lạ, vừa yêu thương:

- Út! Làm việc ấy sao con không nói với má?

Teng giật mình định chối nhưng thấy nét mặt má lạ quá và cố giấu cũng không được, cậu úp mặt vào bàn tay mẹ:

- Con...Con thương ba!... Con muốn trả thù cho ba.

Má Teng ôm chặt lấy con, lặng lẽ khóc. Nước mắt thấm ướt vai áo nó. Nó cũng khóc.

Má ơi! Má có tha thứ cho con không? Chúng nó độc ác quá!

Người mẹ cắn môi gật gật đ`âi.

- Con đừng trách má. Má không hiểu con. Má vui vì con đã làm được việc ấy. Nhưng đáng lẽ con phải nói với má một câu. Làm vậy, chúng càng có cớ gây khó dễ với bà con mình, Nhưng dù sao, bà con cũng thấy vui, nếu biết, chắc cũng không trách chi con đâu. Ôi!... Con tôi đã nhớn nhao lên thế r 'à kia ư?
  - Má! Liệu thằng Đảm có chết không má? Nếu nó chết, con cũng...

Người mẹ đưa tay bịt chặt lấy miệng con. Bà sợ. R 'à không biết cuộc đời nó sau này sẽ ra sao đây? Ba nó chết r 'à, bà còn có mỗi mình nó. Mà nó lại giống ba nó, thà chết không chịu nhục. Bà càng ôm chặt con vào lòng như sợ có một ma lực nào đó xông vào cướp con bà mang đi. Gió vẫn thổi dào dạt vào những tàu chuối sau nhà, gợi sự nhỏ nhoi của cuộc sống con người.

Bác Năm Hinh sang. Mừng quá! Teng cũng đang định gặp bác nhưng con ngài ngại. Đảm vì mình mà bị bắt, Teng muốn thay Đảm sang an ủi, trông nom, săn sóc ông Năm nhưng cứ đến đ`âi nhà lại quay lại. Teng sợ bác nổi nóng làm 'âm lên thì càng nguy cho bạn.

Không nói không rằng, ông Năm ng 'ài xuống ván, trống khửu tay lên bàn, mắt nhìn Teng thật dữ dần. Vậy mà khi nói, tiếng bác lại hết sức ngọt ngào:

- Teng! Con có tin bác không? giọng ông hình như có hơi rượu.
- Dạ! Con tin! Teng trả lời lí nhí và đưa mắt nhìn mẹ.
- Vậy tại sao thẳng Đảm bị bắt? Con chơi thân với nó con có biết không?
  - Da.... không a? Teng nói luôn.
- Không à? Mắt ông Năm bỗng xếc lên, giọng căng hơn. Chơi với nhau mà một thẳng bị bắt, thẳng kia không hay à? Chơi như thế à?

Teng chột dạ. Ông Năm định làm gì đây? Hù dọa mình nói ra r à bắt đem nộp mạng thay con chẳng? Nếu vậy thì đừng hòng. Teng định nói cứng song vẫn cúi đ àu:

- Dạ!... Con có lỗi với bác Năm! Có lỗi với thằng Đảm.
- Teng! Bác qua đây không c`ân con xin lỗi. Bác chỉ hỏi: Có đúng thằng Đảm có gan trời làm việc này không? Hay người ta vu vạ cho nó?
- Dạ! Chắc người ta vu vạ đấy. Thẳng Đảm hi ền khô làm sao nổi việc này bác Năm!

Tưởng nói thế bác Năm sẽ dịu đi, không ngờ bác đứng phắt dậy, dằn giọng:

- Hi `en khô à? Không làm nổi à? Cái thẳng Đảm con tao, mang giòng máu họ Tr `an nhà tao mà lại không làm nổi cái việc giết chó ấy à? Nhục! Thế thì nhuc!

Má Teng chạy lại:

- Anh Năm! Tôi xin anh! Anh nói nhỏ chớ không...
- Làm sao phải nhỏ, ông Năm gạt tay má Teng ra, Bị bắt cho ra bị bắt. Bị bắt như thế, thêm mất công. Vậy mà tao cứ tưởng thẳng Đảm làm việc đó kia chớ! Cái thẳng... Mai tao lên đ`ôn xem sao.

Ông Năm Hinh lên đ`ôn thật. Đứng ở chòi gác, ông đòi gặp viên đại úy. Lính ngáng súng không cho vào, ông la lối 'âm lên. Cuối cùng tên đ 'ôn phó phải thân chinh ra tiếp. Bọn này chả lạ gì tánh ông Năm Hinh. Dữ như cọp, cái gì trái ý một chút là sẵn sàng mạng đổi mạng ngay. Chả thú gì ông già càn rỡ này, đã mấy l'ân định nắn gân ông nhưng chúng vẫn không dám làm. Ông Năm có uy tín khắp vùng v ètính cương trực và thành tích chống Pháp nên động đến ông là động đến tất cả bà con, chả dại!

- Thẳng con tôi có tội gì mà mấy ông bắt giữ? - ông Năm ng củ khuỳnh tay hỏi đốp chát.

- Dạ!... Có gì đâu ông Năm! Chả là ông trưởng ấp... viên trung úy còn non choẹt ấp úng.
  - Mấy ông nghi nó là hung thủ chớ gì?
  - Dạ... Nghi gì đâu, việc quân sự mà...
- Được! Việc quân sự là luật chiến tranh. Cứ luật mà làm. Nếu nó là thủ phạm thật, mời mấy ông cứ xử đúng luật. Nhưng nó bị xử oan, mấy ông đừng trách tôi. Thôi, tôi v ề. Nhờ ông nói với ông đại úy có Năm Hinh đến thăm và nhắn lại như vậy.

Nói xong ông đứng dậy đi luôn. Dáng ông lững thững, hơn năm mươi tuổi mà cánh tay vẫn khuỳnh ra hai bên như đô vật. Viên thiếu úy nhìn theo, khẽ nhún vai.

000

Út Teng lại quyết định ra sông. Nhất định bằng mọi cách nó phải tìm được mấy chú, bạn của ba. Sau việc làm vừa r ỡ, nó thấy không thật ổn. Hình như c ần làm một cái gì đó dài lâu, b ần chắc nữa kia. Ba bữa nay, trực thăng Mỹ qu ần khúc sông ấy nhi ầu, các loại lính cũng được xua ra lùng sục hết lớp này đến lớp khác. Teng vừa lo vừa mừng. Lo vì ngộ nhỡ họ tìm ra được chỗ mấy chú trốn thì sao? Mừng là như vậy là họ đã chuyển hướng nghi ngờ ra phía sông, nơi xưa nay vẫn được coi là có Việt cộng nằm vùng, mà bớt chú ý đến thẳng Đảm. Nhưng thẳng Đảm vẫn bị giam c ần trong khám tối, Teng thấy không yên trong bụng. Dứt khoát Teng phải tìm được mấy chú để dẫn v ềđánh đ ần, đánh chi khu, giải thoát cho thẳng Đảm. Cứ nghĩ đến Đảm với những hành động cao thượng, gan góc hết lòng vì bạn là Teng muốn khóc. Có lẽ suốt đời, Teng sẽ không tìm thấy được một thằng bạn nào như nó. Nó phải sống! Nó phải v ềvới Teng.

Xóm ấp sáng nay vắng tanh, lính lại hành quân ra sông? Teng phải chờ đến trưa mới dám ra khúc sông ấy được. Em đi tha thẩn trong các lô cao-su lượm củi. Mùa này, vỏ quả cao su rơi liên h à xuống đất và thi nhau nổ tanh tách nghe thật vui tai. Sau l àn thử thách ấy, Teng tự thấy mình lớn hẳn lên, thấy mình sung sức và sẵn sàng lao vào những công việc táo bạo hơn

nữa. Không có thằng Đảm ở bên, Teng phải tập để có được cái tính bình tĩnh, chín chắn, lúc gian nguy cũng như bình thường.

Tới ngã ba cây gáo, nó gặp ông Tư Đờn cò đang ng 'à guc như ngủ dưới bóng mát gốc cây. Lòng nó se se thương cảm. Chắc ông mới từ ấp bên v ề Nghe nói ở ấp ấy, chúng nó cũng lùng suc, bắt bố dữ lắm. Tôi nghiệp ông già! Chả hay gia đình, quê quán ở đâu mà sống lay lắt hoài ở khu chơ này? Tánh ông hi à hòa, tốt bung nên bà con trong ấp rất thương. Ông già trở thành ni êm vui cho cả khu chơ. Các bà me thường mang ông ra để doa trẻ con khi chúng hư quấy. "Nè! Có nín đi không? Ông già Tư lại không hát cho nghe nữa bây giờ". "Đó! Đó! Ông Tư vô đó! Ngoan đi, má goi ông Tư vô chơi" .... Bon lính, bon quan đ'ôn không ngó màng gì tới ông, đôi lúc chúng kéo ra đòi ông hát những bài thật mùi cho nghe. Ông già chi ều hết, ai đòi ông cũng hát, hát hết lòng, hát không c'àn ti 'ên rơi vào nón. Ông hát toàn những bài nói v'êquê hương, v'êdòng sông, v'êcon người t'àn tảo hay lam hay làm. Nghe ông hát, ai cũng thấy lòng dạ mình đằm thắm trở lại, hướng tình cảm v ềnhững đi ều lương thiên, tốt lành. Trong tiếng hát của ông, nổi rõ cái nghĩa tình làng xóm n'ông nàn, tiếng hát luyến nhớ những ngày xa xưa tốt đẹp, tiếng hát gơi v ềmôt ngày mai yên hàn, tiếng hát xót xa cho tình cảnh, thân phận con người hôm nay, tiếng hát... Trong mỗi lời hát hình như có cả tiếng cười và nước mắt, có cả sư giuc giã và căm hòn. Tiếng hát cứ rì r'âm, ngân nga ngấm len vào tình cảm mỗi người. Những lúc ông già ngừng không đờn hát, người ta thấy ông bu 'ôn, trông ông già xop thiểu não hẳn đi. Và giờ đây, trước mặt cậu bé Teng, ông cũng đang ng 'à tư thế ấy. Teng muốn bước nhanh đến với ông, muốn chuyên trò, an ủi ông nhưng lại ng ần ngại. Teng lần mò đi ra sông. Vả lại, câu chuyên ông già đêm trước bỗng dựng can thiệp vào việc chém thẳng ác ôn ở chơ và nghe ông nói có biết ba mình đã bị Teng quên đi như trẻ con thường hay quên những cái rắc rối, hóc hiểm trong đời sống, bây giờ chợt trỗi dậy. Kỳ hè! Sao đêm ấy ông già lai có thái đô kỳ thế? R 'à cả cái chuyên mấy bữa nay ông lang thang sang các ấp bên cạnh nữa. Ông sang làm gì? Ở ông, có cái gì bí hiểm thế nào ấy! Như lão phù thủy trong truyên nôi kể, cái gì cũng biết mà cái cái gì cũng làm ra vẻ không biết. Teng dơm chân định lặng lẽ bước qua gốc gáo. Đúng lúc ấy, ông Tư nhìn lên cặp mắt vẫn như vừa thương yêu, vừa nghiêm nghị:

- Teng! Ông chở con hoài!
- Ủa! sao ông biết con qua đây mà chờ? Teng giữ ý.
- Biết chớ? Có cái gì xẩy ra trong xóm ấp mà già Tư này không biết, con ng ầi xuống đây, ng ầi xuống! Ông muốn nói chuyện với con.

Thẳng Teng bất đắc dĩ ng 'ài xuống. Nhìn thẳng vào mắt Teng, ông nói:

- Ông khen con đã làm cho thẳng trưởng ấp thành phế nhân.
- Đâu mà...
- Không! Con đừng cãi. Thế là con giỏi, giỏi lắm! Chỉ có đi `àu các con l`àn sau không được làm kiểu như vậy nữa. Muốn gì con cũng phải hỏi qua ông. Tuy mù lòa nhưng chắc ông cũng biết được đi `àu phải quấy; lẽ thiệt hơn.

Teng câm lặng. Thoạt đ`àu nó định chối bay chối biến nhưng thấy kiểu cách ông già lạ quá, lại nhớ đến chuyện l'àn trước nếu ông già có ý định gì thì mình đã bị hại r'ài.

- Chắc con muốn biết ông là ai mà cứ dính vô công chuyện của con phải không? Con nghĩ v ềông thế nào thì ông là người như thế. Con cứ tin ông. Ông không xấu bụng đâu. Ông chỉ muốn ấp xóm vui vẻ, khắp nơi ai ai cũng tốt với nhau. Thôi! Con cứ coi ông là bạn của ba con là được.
  - Ba con... Ông Tư! Ông và ba con là...
- Đừng hỏi! Chuyện dài lắm! Nói lâu ở đây không tiện. Nghe ông hỏi: Con tính ra sông phải không?

Teng lại câm lặng. Dù lòng đã tin tưởng nhưng không phải mỗi lúc nó xổ ruột xổ gan ra được. Nó c`ân hết sức bí mật để còn tìm cách cứu thằng Đảm ra. Nó không muốn bị tóm vô cớ.

- Con không nói thì tùy con. Vậy mới là con của ba con. Ông dặn nè: giờ này lính họ đã lục tục v ềăn cơm trưa, con có thể đi được. Khó tìm đấy

nhưng con cứ tìm sâu mọi chỗ khúc khuỷu. Nếu ai hỏi, con làm bộ đi hái rau. Mà phải hái thiệt tình một ít quẳng lên ghe. Theo ông, độ này tụi thám kích không nằm ở dưới sông đâu, họ đang sục sâu vào gò. Nếu gặp bất cứ một nhóm người lạ nào thì đó là người mình. Nhưng con phải chú ý để khỏi nh ầm: người mà con muốn tìm bao giờ cũng có mái tóc và nước da khác hẳn tui lính. Tóc cắt cao và nước da xanh hơn.

Teng bật nói luôn như bị khơi trúng ngu 'ch chảy. Em kể hết chuyện hôm nọ gặp ba người cởi tr' ân chui trong bụi ra sao, hình dáng, thái độ họ thế nào? Ông già Tư gật đ'àu tr' âm ngâm:

- L'ân con ra sông â'y. Ông có biết nhưng không tiện hỏi. Thôi được! Chuyện này khó nhưng con cứ làm theo lời ông dặn.

Teng gật đ'àu. Nó không ngờ cái ranh giới nghi kỵ giữa hai ông cháu bị xóa nhòa nhanh thế. Teng bàn bạc công việc tin cậy và cởi mở với ông như đối với Đảm. Bằng trực giác ít khi nh ần của con trẻ, nó thấy ông già Tư hoàn toàn đáng tin và nó sẵn lòng nghe lời ông dặn dò như nghe lời ba nó ngày xưa.

Mặt trời đã đứng bóng. Đường đất vẫn vắng teo. Hai ông con chia tay nhau. Cậu bé đeo toòng teng cái giỏ xuống sông. Ông già hát rong lễ mễ ôm cây đờn đi vào chơ kiếm một chỗ nghỉ trưa.

000

Tổ trinh sát đặc công mấy hôm nay chỉ lo rời cứ mà không làm được gì cả. Chúng nó sục sạo rát cả gáy! Có lúc họ phải lội qua bên kia sông, tối lại lội trở v ềbám bìa ấp. Thành bật chửi: "Thằng nhóc con khốn nạn! Chính nó chỉ điểm nên lính mới bung ra dữ vậy. Bây giờ tao mà tóm được mầy?..." Anh alị giơ tay phát một con muỗi bám ở cổ. Thậm và Đoan cũng nghĩ như vậy nhưng không tiện nói ra vì sự có mặt của Ba Liễu ở bên. Cổ du kích huyện đội này đã xuống đây đêm hôm qua. Đoạn đường từ huyện đến sông, bình thường chỉ đi hai đêm mà cô phải đi mất một tuần. Tất cả các đoạn lộ cần vượt, chúng đầu phục kích hết. Anh giao liên trúng ổ phục bị hy sinh, mình cô bám dọc theo sông tìm được đến đây, áo quần rách nát, mặt mũi bị gai cào xiên xẹo. Lúc này cô đang nằm thiu thiu trên võng, toàn

thân trùm kín một tấm vải rằn ri. Những ngày kiệt sức vừa qua đã khiến cơ thể cô không chống đỡ nổi trận sốt rét ập đến. Thậm lo quá! Thời hạn trên cho sắp hết, chờ mãi một được một người dẫn đường để móc ráp cơ sở bên trong lại lăn ra ốm. Hơn bao giờ hết, anh cảm nhận được cái thế đứng lẻ loi của một tổ trinh sát trong vùng giáp ranh đang bị chà đi xát lại nhi ầu lần.

- Thôi, v ềmẹ nó đi. Báo cáo thực với trên r ầi khi nào có đi ều kiện lại xuống Thành cau có.
- Thế thì dễ quá! Phải biết tìm được những khả năng trong đi ều kiện hạn chế nhất thì mới khó chớ. Các đ ồng chí ở nhà rất tin ở tổ mình.
  - Thế đây là quê ông mà ông cũng không thuộc đường ngang lối dọc à?
- Anh Thành kỳ thật Đoan quay lại Anh Thậm đi tập kết ra Bắc từ bé, bây giờ còn nhớ được gì nữa. Mà làng của anh Thậm ngày xưa có ở đây đây, chúng nó mới d'ần dân ấy chứ.

Thành thôi luôn. Đúng ra anh biết mình nói bậy ngay từ khi bắt đ'âu nói nhưng bực bội trong người, nói cho thông khí, còn hơn là cứ ng 'ấi l'âm lì với nhau. Thậm day mặt ra sông. Anh vốn là người mát tính, không mấy khi nổi nóng với đ 'âng đội và đã nghĩ cái gì là nung cho chín mời thôi. Chính thế mà tiểu đoàn cử ânh xuống địa bàn ác liệt này. Anh rất hiểu lòng Thành. Đó cũng chính là tâm trạng thực sự của anh. Chỉ có khác: một người nói ra, còn một người giữ lại. Xưa nay anh không thích cái trò thuyết lý cao đạo có vẻ dạy đời với đ 'âng đội. Nằm gai, nếm mật với nhau trên chục trận, quá hiểu nhau và tự hiểu rõ v 'êmình, giảng giải làm gì. Người nào cũng có khả năng tự phân tích, tự biết mình phải hành động ra sao. Do đó, không phải chỉ cấp trên mà ngay cả bạn bè cũng quý tin anh. Phong độ ấy vào cái thời khắc này thật c 'ân thiết, nó có tác dụng giữ cân bằng được th'ân kinh của tổ và của cả cô du kích đang nằm rung bắn võng lên kia nữa.

Lát sau, Ba Liễu mở chăn ra, trán nhấp nhấp mỗ hôi. Tiếng nói phát ra từ đôi môi heo héo:

- Mấy anh đừng lo. Em thấy trong người khỏe r 'ài. Tối nay ta có thể bắt đ ài đột ấp được. Cô gượng ng 'ài dậy:
- Dậy làm gì! Cứ nằm nghỉ đi cô Ba Thành vẫn càu cạu Chuyện sống chết chứ cô tưởng chuyện chơi đấy mà đang bệnh cũng đòi lội sông đột ấp. Khỏe như tôi cũng còn đang ngán nữa là cô.
- Chính vì là chuyện sống chết nên em mới c`ân đi. Đối với chúng em, sốt rét ăn nhằm gì. Mệt lả người nhưng hết cơn lại khỏe ngay. Em đ`ênghị ta cứ đi.

Họ tạm thời im lặng giây lâu. Bỗng Đoan nhỏm người dậy, nhìn chói ra sông:

- Anh Thậm! Thẳng bé hôm r 'à'! Có đúng không?... Đúng đấy. Cái chán với nước ra kia có trộn cũng không lẫn.

Tất cả nhôm người nhìn ra. Ba Liễu cũng ng cũ dậy vấn lại tóc.

Thành nghiến răng nói rin rít:

- Đúng nó r 'à! Đang muốn đập phá đây! Tự dưng lại dẫn xác đến đây hả con? Vậy thì ông cố nội mày cho mày xuống gặp ông bành tổ dưới sông luôn. Để nó cho tôi!

Đoan kéo áo anh lại, nói nhỏ:

- Coi chừng nó dẫn theo lính đằng sau! Phải thận trọng.
- Dẫn theo cũng m'àn. Đánh nhau luôn!

Thậm phẩy tay, mặt anh nghiêm lại. Anh rất ít khi làm mặt nghiêm nhưng một khi đã nghiêm thì ai cũng nề. Thành đành bấm bụng ng ầ xuống nhưng mắt vẫn mở trừng trừng, tưởng có thể nuốt trửng đối thủ.

Ngược lại với trạng thái hừng hực ấy, ngoài mặt sông, thẳng bé vẫn bình thản cho thuy ền trôi êm êm. Trên ghe của nó đã nằm gọn bó rau móp non búng. Thỉnh thoảng nó lại lơ đãng nhìn ra xung quanh như muốn tìm

những ngọn rau non hơn nữa. Tiếng cá đớp bóng chóp chóp trước mũi thuy `ên cũng làm cho nó dừng lại ngắm nghía với vẻ xuýt xoa, tiếc rẻ. Tóm lại, dáng bộ thẳng bé hôm nay khác hẳn với thẳng bé hớt hải, xăm xoi l`ân trước khiến ai nấy đ`êu ngờ ngợ. Họ nhìn ra xa phía sau nó: không có một bóng lính nào, vẫn chỉ có những vạt lau sậy xào xạc bu `ôn tênh!

- Thằng oắt này cáo già lắm! Nó giả đò đây! - Thành vẫn cắn chặt quai hàm. Cứ để nó vô đây... Vô đây...

Chiếc thuy `àn không biết được nỗi đe dọa ấy, nó cứ bập b` ành tiến vào. Rau móp được hái quẳng vào lòng thuy `àn nhi `àu hơn. Và nét mặt thẳng bé mỗi lúc một bớt bình thản đi hơn. Đã có lúc nó cạy mũi thuy `àn cho lạng ra giữa dòng, tưởng nó lộn lại nhưng ngay sau đó nó lại khua gi `àm đi tiếp. Nhìn kỹ thấy ánh mắt nó thật căng thẳng. Chả mấy lúc mà mũi thuy `àn đã chạm vào cành lá trước mặt mọi người... Chiếc thuy `àn đâm sâu vào nữa. Khác với l`àn trước phải lùi lại, thấp xuống tránh né, l`àn này Thành đứng thẳng người lên đón đợi, phiến ngực to tướng của anh như trùm lấp cái dáng nhỏ nhoi của chú bé. Anh nặng giọng:

- Lại là chú mày! thế nào? Khỏe đấy chứ? Vô đây! Lẹ lên! Trước tiếng nói 'àm 'àm bất th'àn phát ra từ trong bụi cây, thẳng bé chỉ hơi giật mình một tí r'ài trấn tĩnh lại ngay. Nó chưa kịp cụ cựa gì thì Thành đã nắm mạnh lấy tay nó, xốc nách bế bổng lên đặt gọn xuống ván.
- Sao? Có ai đằng sau mày không? Mày dẫn lính đi cắt cổ chúng tao hả? Gọi vô đây Nắm đấm s ần sùi của Thành siết lại trông đến khiếp.
- Khoan! Anh Thành! Đoan vội đứng dậy ngăn lại như sợ bạn trong phút chốc xé toang thằng bé ra làm hai mảnh mất.

Quái lạ! Thẳng bé không h'êhoảng sợ mà mặt cứ tươi d'ân lên. Nó lẳng lặng đưa mắt nhìn kỹ từng người, nhìn lâu hơn vào cô gái ng 'à trên võng và vào khuôn mặt Đoan r'à cười.

- Cười cái gì? - vẫn giọng Thành.

- Sao mấy chú nói mấy chú là thám kích mà lại sợ cháu dẫn lính vô đây? Lính nào mà lại đi cắt cổ thám kích!

Cậu bé nói r'à, con mắt ánh lên vẻ ranh mãnh. Thành ớ ra! Anh không kịp nghĩ đến tình huống này. Anh định nạt bừa một câu nữa nhưng chú bé đã nói tiếp rất tự tin:

- Cháu biết mấy chú không phải là thám kích đâu. Mấy chú là Việt cộng!
- Ai bảo mày? Lính nó sai mày đi dò la hả? Thành lấy lại được sắc thái, vội dấn luôn một đòn.
- Thám kích suốt ngày rang nắng không có thứ màu da tai tái như mấy chú cậu bé vẫn nói tươi tỉnh. Không có mái tóc húi ngắn như mấy chú, tóc chúng nó dài chùm kín tai kia. Và, thám kích làm gì có con gái bệnh đau thế kia. Mấy chú là Việt cộng!
- Á à! Mi định chơi con bài hai mặt hả? Đưa tay đây! Thành càng trợn mắt.

Cậu bé thản nhiên đưa tay:

- Cháu chẳng sợ. Cháu biết thừa đi r à. Lính biệt kích không ai nói đặc giọng bắc như cái chú đẹp đẹp kia.

Thành lại ớ ra l'ân nữa, lắc đ'àu ngán ngẩm. Còn Đoan thì đỏ bừng mặt lên.

Đến đây, Thậm không để cho Thành nói nữa. Anh nói chú bé ng 'à xuống, dịu dàng hỏi:

- Thế nếu mấy chú là Việt cộng thật thì sao? Cháu tìm mấy chú làm gì?

Căng đối căng. M'ên đối m'ên. Trước cử chỉ hi ên hậu của Thậm, Teng chùng giọng xuống:

- Mấy chú đừng xí gạt cháu, đừng đuổi cháu v ề Mấy chú cho cháu ở lại đánh giặc với. Chúng nó giết ba cháu, cháu thù lắm, cháu đã bẫy hố chông cho nó lui giò nhưng thằng Đảm ban cháu...

Teng nói đến đây thì cô gái từ từ đứng dậy. Cô đã nhìn kỹ nó từ đ ầu và bây giờ cô không thể không nói được:

- Cháu vừa nói ba cháu bị giết? Ba cháu là ai?
- Ba cháu tên Việt. Bà con gọi Sáu Việt. Cháu lâu lắm không gặp ba cháu, khi gặp được thì... Nó nghẹn lời.

Cô gái bỗng ôm ch'àn lấy Teng, nước mắt cũng lưng tròng. H'ài lâu cô ngầng đ'àu lên, nói qua hàng nước mắt:

- Mấy anh ơi! Đây là thẳng Teng, con đồng chí Sáu Việt quận đội trưởng vừa hy sinh trong ấp bữa rồi đó.

Khi còn sống, đ`ông chí ấy thường nhắc đến nó và khổ tâm vì không được nhìn thấy con.

Không khí trong lùm lắng đi. Nghe thấy cả tiếng trái chà là va nhau tinh tinh... Người đ`âu tiên sà xuống cạnh Teng lại chính là Thành. Giận giữ thì ghê gớm nhưng hiểu ra thì lại lành ít ai bằng. Anh vò đ`âu bứt tai có vẻ khổ sở lắm và cứ đón ánh mắt của Teng để cười làm lành một cái.

Ng 'à trong nhóm người thân yêu, l'àn đ àu tiên Teng thổ lộ hết những đi àu bấy lâu ủ rấm, em thỏa thuê kể hết lòng mình. Đến đoạn thẳng Mắt-kính-máu hộc lên như con heo bị chọc tiết trong lô cao-su, không kìm được, Thành vỗ đùi đánh bách khiến Thậm phải lừ mắt. "Biết ngay mà! Nhìn con mắt xam xám, cái trán g 'ôlên phía trước là tôi biết tay này gan mà". Anh nói vuốt đuôi và chợt để ý đến cái cười mỉm ý nhị của Đoan: "Thôi đi ông! Thế l'àn trước ai nói cái mắt nó gian lắm?". Thành thoắt húng hắng họ, từ đó ng 'ài m không ngọ nguậy, nói chen vào nữa.

Kể đến đoạn thẳng Đảm bị tra tấn chết đi sống lại vẫn một mực làm thinh, Teng bỗng thấy khuôn mặt chú Thậm tái nhợt đi. Đó! Cái thẳng Đảm

bạn nó, ai nghe đến nó cũng đ`âu thương cả. Em vẫn tiếp tục kể. Bao nhiều thương yêu, xót xa đối với bạn, Teng nói ra hết. Phải nói cho hết mới đỡ khổ tâm, mới đỡ day dứt. Teng không để ý rằng chú Thậm không còn ng trước mặt mình như lúc đ`âu nữa mà kín đáo lui ra sau, mặt day ra sông...

- Đảm nó là con ai đó cháu? Cô gái hỏi khẽ.
- Nó là con bác Năm Hinh. Từ ngày nó bị bắt, bác càng hay uống rượu. Đi qua nhà thấy con mắt bác cháu sợ lắm! Cháu chỉ muốn cứu được thằng Đảm để bác vui thôi.

Nghe tới đây, Thậm đột ngột quay lại, nắm chặt lấy vai Teng, nói rung cả giọng:

- Út! Nhất định chúng ta sẽ cứu được Đảm. Nhất định...

Thằng Đảm nhìn chăm chăm vào mắt Thậm r à há hốc miệng ra, khuôn mặt sáng bừng lên như có nhi àu giọt nắng đọng vào.

- Chú...Chú... Sao chú giống thẳng Đảm thế? Thẳng Đảm cũng có con mắt, cái miệng nhỏ... R 'ỡi như không c 'ân suy đoán thêm nữa nó ôm ch 'ân lấy Thậm, khẽ reo lên. - Anh Hai! Đúng anh Hai của thẳng Đảm đây r 'ỡi! Chú có đúng là anh Hai Thậm không?

Mọi người sửng sốt nhìn sang Thậm. Anh không nói gì chỉ khẽ gật đ`ầu và càng ôm riết thẳng Út vào Ngực, con mắt hơi nhòa đi. Đến lúc này mới thấy Thẳng Teng khóc. Khóc thật sự. Khóc như chưa bao giờ được khóc khiến cô gái phải vừa dỗ vừa lau nước mắt mãi cho nó.

Mặt trời đã trôi sang bên kia sông, Thậm sửa lại qu'ân áo cho Teng và nói:

- Muộn r'à! Thôi em v'êđi kẻo chúng nó nghi.

Đến bây giờ, Teng mới choàng tỉnh, câu nói của anh Thậm nhắc em trở lại với mục đích chuyển đi này. Teng qu'ây quả:

- O'! Sao anh Hai lại bắt em v ề Em tìm mãi mới được các anh có phải để v ề đâu?
  - Thế ý Út thế nào? chị Ba ân c'ân hỏi.
- Em muốn ở lại đây đánh giặc chị Ba! Chị Ba nói với mấy anh cho em ở lại đi. Em biết ơn chị ba nhi ều.
- Ôi! Không được đâu. Cái đó để chị xin ý kiến mấy anh trên quận đã. Mà em đã nói gì với má đâu mà nóng đi dữ vậy?
  - Nói má, má lắc đ ầu li ền. Em tự ý quyết định thôi. Em lớn r ềi chứ bộ.

Nhưng theo mấy anh ngay lúc này không có được. Ở ngoài này khó lắm! Ngay bản lãnh như mấy anh mà có lúc còn chịu không nổi nữa là. Thôi, nghe chị, em v ềđi. Chị hiểu lòng em, chị hoan nghênh nhưng để mấy tuổi nữa, em lớn lên đã, lúc ấy còn giặc, tha h ồmà oánh.

Teng nhìn sang tổ ba người c`âu cứu! Các anh cũng lặng lẽ lắc đ`âu. Teng nhìn như van lơn! Các anh lắc đ`âu. Mặt em xị ra chực khóc, mấy anh vẫn lắc đ`âu. Thế là hết! Biết vậy không tìm nữa cho xong. Mấy anh, mấy chị không thương thằng Đảm mà. Em dần dỗi:

- Được! Em sẽ v`ênói với má r`â xách đ`ôra đây. Lúc đấy mấy anh không cho ở, em cũng ở. Gạo mắm em tự lo lấy, không phi ền tới mấy anh đâu. Còn việc oánh giặc, đừng có coi thường con nít.

Thành cười xòa:

- Thấy chưa! Thấy thẳng bé ngon lành chưa. Anh Thậm! Hay là...

Thậm vội đưa mắt cho bạn. Anh lại kéo sát Teng vào với mình:

- Ý thức đánh giặc của em thế là tốt. Nhưng em đi lúc này, chúng nó sẽ bắt má đánh đập. (Thấy Teng nhìn lên chơm chớp mắt, anh nói tiếp) Nếu em muốn đánh giặc, bọn anh sẽ b ầy cách cho em, không c ần phải đi đâu cả. Đánh ngay trong ấp, ngay trong ruột chúng nó như vừa r ồi em đánh, thế

mới độc. Vả lại, bọn anh lúc này đang chơ vơ, em sẽ là nòng cốt, sẽ là mối liên lạc báo tin đắc lực cho bọn anh, giúp bọn anh kiếm gạo mắm để ăn mà lo đánh giặc nữa. Em ra ngoài này, bọn anh bị hẫng chân đó.

Trẻ con dù muốn hay không cũng ưa nói ngọt, lại thấy vị trí của mình trụ lại trong ấp có t ầm quan trong ghê gớm quá, Teng đã thấy xuôi xuôi. Khi nghe nói sẽ là đ ầu mối liên lạc báo tin, em mới chợt nhớ đến lời dặn của ông già Tư Đờn:

- Chị Ba! Chị có biết ông Tư Đờn cò không?
- Ủa! Em gặp ổng hả? Gặp h ca nào?
- Khi em ra đây, ông Tư có gửi lời hỏi thăm mấy anh.

Con mắt Ba Liễu sáng rực lên, hơi thở chị d'ôn dập:

- Các đ'ờng chí ơi! Ông Tư vẫn còn sống. Cách đây ít bữa, trên quận nghe tin ông bị bắt mang đi thủ tiêu r'ời.

Thành làu bàu:

- Nhưng ổng là ai mà coi bộ chị mừng rơn vậy.
- Là đ 'công chí bí thư chi bộ mật kỳ cựu ở năm ấp vùng sông này đó Nước da tai tái của Ba Liểu đỏ h 'công lên. Trời ơi! Thế là hên cho tụi mình r 'cô. Có ông Tư là có tất cả. Ông trước cũng là người sáng mắt, nhưng từ khi chúng nó khủng bố gắt quá, h 'cân hết những cán bộ nằm vùng đ 'cân bị bắt, công phải tự làm hư mắt để bám lại ấp. Bà con tin ông lắm. Còn ông trụ lại phong trào vùng này không tàn lụi được. Hèn chi mấy tháng nay, dù chúng dốc lực bình định nhưng vẫn không giữ được an ninh. Nhất định phải gặp ông.

Thằng Teng tròn mắt ngơ ngác. Từ lúc gặp tổ đặc công đến giờ. Bao nhiều cái kỳ lạ mới mẻ xẩy ra liên tiếp khiến nó không hiểu ra làm sao cả. Trước cái vui trong ánh mắt mọi người, nó cũng toét miệng ra cười chiếc răng cửa gãy từ khi nào làm cái cười của nó nom đến ngộ.

Anh Thậm đột nhiên hỏi:

- Bà con trong ấp thế nào em? Cực lắm hả?

Đốm sáng trong mắt Teng vụt tắt. Tiếng nói em lặng hẳn xuống.

- Cực lắm mấy anh ơi! Cứ thế này r chúng nó giết dần giết mòn hết mất! Bà con mong mấy ảnh lắm! Ngày ngày đi bán cá cho từng nhà, em biết - r cũ giọng nó chợt rắn lại - Nhưng hổng ai chịu cả đâu. Tất cả đang chờ các anh v egiết hết bọn ác đó. Giọng em uất ức đè nặng vào lòng mọi người. Mặt trời đã sắp lặn. Không nấn ná được nữa, em ngậm ngùi chia tay mọi người bước xuống ghe.

ÚT TENG

Chu Lai dtv-ebook.com

Chương 2: Chiếc Đồng Hồ Và Cái Giỏ Lươn

Từ ngày Đảm được tạm thả ra đến giờ, không mấy khi Teng gặp nó. Một mặt ông Năm Hinh không cho nó đi ra khỏi nhà một bước và nếu có đi thì bao giờ cũng có ông đi kèm. "Thời buổi hỗn quân hỗn quan này, không thể thả rông đàn bà, trẻ con đi lại một mình được, mang vạ như chơi!" Ông tuyên bố thế. Mặt khác, thẳng Đảm tuy được thả nhưng lại phải ghi tên vào danh sách phòng vê dân sư của ấp. Tức là tối tối nó phải lên công sở ấp c am súng đứng gác với các tay súng phòng vệ dân sư khác, sáng bảnh mới được v'ê. Chỉ sau có mấy ngày, cái thẳng Đảm tốt bung của Teng bỗng trở thành người của chúng nó? Đi àu này cả Teng lẫn thẳng Đảm đ àu không hiểu nổi. Bác Năm Hinh ngày đ`âu thấy vậy đã chửi toáng lên. Bác nói, thẳng đ 'cn trưởng, thẳng xã trưởng, thẳng ấp trưởng như vậy là đều. Không làm gì được con bác lại trả thù hèn hạ, bắt nó đi cấm súng đứng gác cho một lũ đều. Nhưng bác chửi thì cứ chửi, thẳng trưởng ấp trẻ tuổi mới từ cuc cảnh sát chuyển qua vẫn làm thinh. Nó bắn tin đến tai bác: Dù sao thẳng Đảm cũng bị nghi vấn là có dính dáng đến vu ám sát, khủng bố nhân viên của nhà nước, một là: bác để cho nó làm phận sư phòng vê dân sư hương thôn như đi àu lê của quốc gia đã ban hành không trừ một ai; hai là: bác đành phải để cho thẳng Đảm bị giải đi khắp các nhà lao, công sở trong quận trong tỉnh r à lên trung ương để xác minh thực hư. Thẳng này trẻ mà thâm quá! Cái dây thòng long siết vào cổ bác vừa m'ên lại vừa rắn, bác không còn biết tính sao nữa. Bác chỉ còn cách chửi đồng và luôn miêng quát tháo cả những thẳng chới với nó nữa. Do thế, không dại gì Teng đến gặp nó ở nhà cả.

Càng g`ân đến chợ, lòng Teng vừa bu 'ân vừa vui. Thẳng Đảm được thả ra, Teng như người sống lại. Ngay từ phút đ`âu biết tin, Teng đã chạy ngay đến cổng đ 'ân đón nó nhưng ông Năm Hinh đã có mặt ở đấy r 'ài. Đi cạnh người cha vạm vỡ, mặt mũi hằm hằm trông nó ốm đi nhi 'àu. Bước chân nó đi không vững nữa, thỉnh thoảng lại vấp. Nhìn thấy Teng, nó hé miệng

cười, cái cười t 'ài tội như không phải của nó. Thân thể thằng Teng rung lên từng chặp. Mắt nó vừa cháy sáng nỗi vui mưng vừa nhòa nước. Đảm ơi! Tao đã tìm được "lực lượng" để cứu mày, không ngờ mày lại được ra sớm thế? Ra mà bị quản thúc, bị theo dõi, bị bắt làm kẻ đứng gác cho chúng nó thì ra cũng như không. Tuy vậy mày vẫn sống, mày không chết, không còn bị đánh đập tàn tệ nữa là tao không còn ước mong nào hơn. Thằng Teng muốn kêu to lên như thế và chạy tới ôm ch âm lấy bạn, cứ vậy cõng bạn nhong nhong một mạch v ềnhà. Nhưng thằng Đảm đã kín đáo đưa mắt v ề phía đ 'àn. thằng Teng hiểu: Đảm vẫn đang bị theo dõi. Em đứng chôn chân, miệng méo xệch đi nhìn theo bóng bạn khuất d 'ân bên cạnh bóng người cha đi gù gù v ềphía trước. Thế là bai nhiêu đi 'àu định nói, định kể lễ bỗng chốc tiêu tan trước những lớp rào kẽm gai đ 'ày sự đe dọa chết chóc của cái chi khu gớm ghiếc, Teng tức đến phát khóc. Li 'àn mấy bữa sau, Teng có thập thò đến nhà tìn Đảm nhưng đều không gặp được.

Chi `âu nay Teng phải đi tìm gặp nó ở chợ. Việc gấp lắm! Không thể do dự được.

Chơ mấy bữa nay v ềchi ều thường tan rất sớm. Không hiểu nghe ai nói Việt Công sắp sửa đánh lớn vào chi khu mà mới xế chi à một lúc là nhà nào nhà ấy đóng kín cửa, ngoài chơ chỉ còn lác đác dăm tiêm ăn. Ho sơ tên bay đan lạc. Lại có người táo gan hơn, nhỉnh mũi: "Việt cộng nào đánh? Ông ấp trưởng mới không muốn đông người đi lại nhốn nháo ở những chỗ công cộng nên bày đặt như vậy để dễ kiểm soát. Ông sợ! R à họ còn nói ông trưởng ấp này thâm, cười nói như không mà đâu ra đó cả. Từ ngày ổng lên tới giờ, ít nhất phải có hơn ba mươi gia đình phải treo bảng: "Nhà tôi không chứa chấp cộng sản!" và cũng có ít nhất là trên mười người bị mời đi một cách hết sức nhe nhàng. Thật sự, xóm ấp chưa bao giờ ngột ngạt như bây giờ. Mật vu, thám báo quanh quất cả đêm lẫn ngày. Đây là một ấp yết h'ài trong điểm tiến thắng xuống Sài Gòn nên viên đại úy chi khu trưởng thường xuyên xuống thúc bách, bày mưu bày kế. Viên đại úy tỉnh trưởng thỉnh thoảng cũng đáp trực thăng xuống thị sát và tỏ ý hài lòng. Một ai đó lại th'âm trách người ám hại tên ấp trưởng cũ. Giết nó làm gì! Thà để nó còn dễ chịu hơn thẳng này. R'ài cũng phải tới lúc nhỏ nhà mà bán xới đi thôi. Nghe vậy, Teng hoang mang quá! Hay là tại mình mà bây giờ bà con kêu ca? Em thấy như mình là người có lỗi. Từ buổi gặp tổ đặc công và chị

Ba, Teng trở thành đường dây liên lạc duy nhất giữa ông Tư và lực lượng. Có đi `âu gì không hay, không hiểu, Teng lại tìm đến ông.

Thấy Teng bu 'ôn r'àu, ông Tư phải nói: "Việc cháu làm là đúng. Nhưng giết một thằng không đủ. Phải làm sao diệt được nhi 'àu thằng chúng nó. Con đừng bu 'ôn! Ông con ta lúc này là hai người duy nhất còn sót lại hoạt động mật trong ấp, phải vững tin, phải làm nhi 'àu việc hơn nữa mới đáp ứng được ý muốn bà con". Nghe vậy, Teng yên tâm hơn. Cậu bé cứ nhìn già Tư mà hành động, mà nuôi chí b 'ân. Thời gian này già cũng không được đi lại tự do như trước, thằng ấp trưởng quy định cho già chỉ được ng 'ài một chỗ, đêm cấm đi lại và không được đàn hát những bài kích động tâm lý mọi người. Do vậy, mọi tin tức tình hình, già đ 'àu trông cậy vào Teng để báo ra ngoài biết. Nhưng Teng biết già Tư vẫn không ngừng hoạt động. Cơ sở mật d'àn đã đông đảo trở lại, những liên gia bỗng trở thành những cụm bảo vệ nhau, lấy tin tức và tiếp tế gạo mắm ra sông cho "lực lượng".

Bữa nay Teng đi tìm Đảm cũng là theo chỉ thị của ông Tư.

Đứng bên này đường, Teng nhìn thấy rõ mấy người phòng vệ dân sự già đang ng tr ầm ngâm hút thuốc trong vòng rào gai. Nhìn kỹ hơn, Teng phát hiện ra thẳng Đảm đang ng tư lự trên bậc th ầm nhà công sở. Cặp mắt nó nhìn vuốt lên trời như mải suy nghĩ đi ều gì. Nó bu ần? Nó khổ. Teng bỗng dưng thấy nôn nao. Không ngờ hoàn cảnh của thẳng Đảm bây giờ lại kỳ cục dường này! nếu lần ấy không phải là nó mà là mình bị bắt thì giờ đây mình cũng đang ng thu lu chờ tới phiên gác như nó. Chạnh lòng, Teng càng cảm thấy lời già Tư là đúng: diệt một thẳng không thay đổi được gì, cũng không trả hết được thù cha, có khi lại nhọc nhằn hơn. Phải diệt nhi ầu, Nhi ầu nữa... Phải phá tan ráo trọi những công sở có hàng rào gai... Thằng Đảm cũng đang ng trong hàng rào gai. Ng tì như tù. Teng cảm giác thằng bạn nó vẫn đang còn bị cần tù. Giá có phép thần thông gì thổi một cái, hàng rào gai bay tung để thằng Đảm thoải bước đi ra với nó.

Nó kiếng chân vẫy vẫy tay. Thẳng Đảm không nhìn thấy. Nó làm bộ đi ra giữa đường nhìn vào. Thẳng Đảm vẫn không ngầng lên. Trời đã xẩm tối. Sốt ruột, nó đi sát tới tận mép hàng rào hắng giọng. Vô ích. Không biết làm cách nào, nó bèn nhảy cẫng lên, bạnh cổ hét: "Tụi bay ơi, tối nay ngoài ngã

ba có suất hát đó! Có cả Lệ Thủy ca đàng hoàng nghe!" . L`ân này thì thằng Đảm nhìn lên. Chợt thấy Teng, mặt nó sáng bừng. Mặt Teng cũng sáng bừng. Em khẽ nháy một bên mắt ra hiệu sang phía bên kia đường.

Công sở ấp lúc này còn đang vắng. Bọn chủ trò và nhân viên chỉ đến đây làm việc ban ngày, ban đêm chúng để cho phòng vệ canh gác, bỏ v ề nhà ngủ với vợ. Do đó Đảm rời chỗ lững thững đi ra cổng cũng dễ dàng.

Dưới một gốc gạo kín đáo, hai cái bóng nhỏ bé nắm chặt tay nhau.

Teng:

- Tao nhớ mày, tao thèm gặp mày muốn phát khóc! Vậy mà mày...

Đảm:

- Tao cũng vậy. Chi ầu nào tao cũng chờ mày. Đừng bu ần, tao gặp mày khó quá! Tao nghĩ mày bỏ tao r ầ!

Đảm cười mếu máo và quay mặt đi ngay. Bây giờ đến lượt Đảm giấu sự xúc động.

Hai đứa ng "à với nhau trong quán bánh bèo bà Năm điếc ở cuối phố. Quán lụp xụp, chỉ có độc một thứ bánh bèo tráng dày cộm nên lính tráng và kẻ sành ăn chẳng bao giờ ghé vào, họa hoằn mới có một người phu xe, người đánh xe bò thuê vào ăn nh "àm nhoàm một chặp cho đỡ đói r "à đi ngay. Vì thế hai đứa ng "à đây có thể gọi là kín đáo. Đèn đóm lờ mờ nên người ngoài đường có tò mò nhìn vào cũng chả thấy gì.

- Nghe tao nói nghen! Teng nhìn nhanh ra cửa. Cứ giả đò nhai đi!
- Mày nói đi. Lâu lắm tao không được nghe tiếng mày nói. Nhớ...
- Tao gặp mấy ảnh r `ài.
- Sao? Mày gặp r 'à?
- Cả anh hai mày nữa.

- Cả anh hai tao nữa Đảm sửng sốt nhao người lại Ẩnh đang ở ngoài kia mà.
  - Vô r'à! Vô lâu r'à. Ảnh dòm bộ ngon lắm!

Cái tay c'âm đũa của Đảm run lên c'âm cập. L'ân đ'àu tiên Teng thấy bạn không trấn tĩnh được. Cậu làm bộ già dặn trông thật tức cười.

- Làm gì vậy? Ăn đi!

Đảm gắp vội một miếng thật to đưa vào m`ôm nhai như cái máy:

- Ảnh có biết tao bị bắt không?
- Biết! Biết hết!
- Bây giờ ảnh đâu. Dẫn tao đi thăm đi!
- Khoan mày! Cái gì vội được, cái này không thể vội được đâu. Việc cơ mật hệ trọng đấy.

Đảm nghe Teng nói thấy lạ quá! Xa nhau mới có mấy bữa mà sao thẳng bạn của nó nói năng đâu ra đấy. Nhưng nỗi vui mừng sắp được gặp người anh lâu lắm không biết tin tức, thậm trí không còn nhớ nổi mặt làm nó ngây ra. Thẳng Teng khoái lắm, được đà làm bộ thận trọng, nói tiếp:

- Nghe này. Để mấy anh làm ngon trận này, ông Tư Đờn cò giao cho tao với mày phải gây được tiếng nổ trong ấp để...Để gì nhỉ? À, để làm căng sự chú ý, căng lực lượng chúng nó ra.
  - Lại bẫy hố chông à?
- Trật r à. Đó là đ ò trẻ nít Teng bĩu môi Bây giờ ta diệt cách khác, ngon lành hơn nhi àu. Nè! Tụi mình bây giờ kêu là tự vệ mật r à đó nghen! Tự vệ mật phải oánh kiểu tự vệ mật chứ hổng oánh lạp xạc như bữa r à nữa. Ông Tư phân công: Mày là nội... Nội ứng bên trong. Tao chạy vòng ngoài, còn ổng là chỉ huy. Chỉ có ba người thôi, phận sự là gây tiếng nổ làm cho chúng nó hoang mang, làm cho bà con vững tâm tin ở đàng mình. Làm

được vậy, mấy ảnh sẽ dễ xuống hốt gọn cả cụm luôn. Mày nghe kịp không?

Thằng Đảm lại gật đ`âu mặc dù nghe thẳng Teng nói nó hiểu câu được câu chăng. Cha! Thẳng Teng đận này giỏi dữ ta. Gặp mấy anh r 'ài có khác. Tự vệ mật à? Tự vệ mật là cái chi h 'ê? Nó nhấp nhôm định hỏi nhưng thẳng Teng vẫn vừa chau mày vừa nói chậm rãi như người lớn:

- Bí mật heng! Ba mày cũng không cho biết. Anh Hai dặn thế. Bây giờ tao bạn với mày cách thức diệt ác. Ngon lắm!
- Từ từ chớ! Mày nói thia lia (nói nhanh) như liên thanh ấy, tao rối đ`ầu. Cho tao hỏi một câu: anh Hai tao có biết tao ở phòng vệ dân sự không? Tao sợ ảnh bu ần, nghĩ trật v ềtao.
- Biết nhưng không có bu 'ôn đâu. Ảnh bảo: hoàn cảnh o ép là vậy, chỉ cốt sao thằng Đảm đừng ngã lòng. Ảnh tin mày lắm!

Đảm nước mắt rưng rưng:

- Teng ơi! Tao muốn được gặp anh Hai tao. Mày giúp tao... Tao không muốn c`âm súng đứng gác cho người ta hoài thế này. Nhục lắm!
- Bây giờ không phải là lúc mùi mẫn mày! Có việc làm cho mày đây. Việc quan trọng lắm! Ngày mốt, thẳng đại úy chi khu sẽ xuống khai hội với tụi ở đây để bàn cách chống cộng ác ôn hơn nữa, ông Tư nói thế. Ông giao cho tao với mày oánh ngay vào buổi khai hội ấp. Diệt một cú ráo trọi chúng nó.

Vừa nói Teng vừa l'ân trong tận cạp qu'ân ra một chiếc đ'ông h'ôđeo tay mặt to sáng choang...

Trời tối hẳn. Dưới ánh đèn d`âu tù mù đặt ở góc nhà, hai đứa nhỏ vừa ăn vừa chụm đ`âu rù rì bàn chuyện. Bà chủ quán nghễnh ngãng thấy bọn trẻ bữa nay ăn lâu và ăn rất ngon lành, nghĩ tội cho hai cái bụng đói, bà hi ên hậu rưới thêm nước chấm cay vào đĩa bánh.

Sớm nay Teng dậy sớm. Cả đêm hôm qua, Teng h ầi như không ngủ được, nhưng cố làm bộ tươi tỉnh để má khỏi nghi ngờ. Em nói với má sáng nay ra chợ bán mấy con lươn đánh được tối hôm qua để kiếm ti ền mua sách học. Má gật đ ầi nhưng mắt má nhìn Teng lạ lắm. Không! Chắc má không nghi gì đâu nhưng sao cái nhìn của má như trách móc, như xót thương? Giống như cái nhìn l ần chót lúc ba v ề và mãi mãi không trở lại, Teng chột dạ. Linh tính báo cho em biết là thế nào hôm nay cũng có chuyện bất thường xẩy ra. Nhưng đã hiệp đ ồng kỹ với thằng Đảm r ồi, không thể hoãn lại được nữa, em sách giỏ lươn đi ra cửa, miệng cố tru lại huýt gió một điệu dân ca nghịch ngợm.

- Con...

Má Teng gọi theo nghe thật da diết. Teng bỗng thấy rủn cả người. Má bữa nay sao kỳ quá! Chắc má khó ở trong người. Teng quay lại.

- Con... Ráng cần thận nghe con! Má dặn mà như hiểu hết.
- Má đừng lo. Con đi chút v`êli`àn. Con sẽ mang thuốc nam của ông th`ày Chàm v`êcho má uống tiếp, mau khỏi.

Nói r'à em nhảy chân sáo đi luôn.

Làng xóm sáng nay thật đẹp. Gió từ bưng thổi v`êmang theo cả mùi dưa leo, mùi mướp hương, đậu đũa đang kỳ ra trái. Nắng sắp lên. Đi giữa đường làng mịn cát mà như thấy muôn ngàn tia nắng đang lấp ló ở đâu đây? Sương lãng đãng tan d`ân trên các mái nhà. Một chú mèo mướp đen tuyệt đẹp chạy tắt qua đường và mất hút vào vườn mít lúc lửu quả. Trong ấp có tiếng chim hót râm ran. Nhà ai đang ghế cơm tỏa ra mùi gạo thơm quá đỗi. Một chú bò rống trong chu 'ông. Chắc người ta đang sửa soạn đưa nó ra bưng... Tất cả cảnh sắc sáng nay cứ từng đợt ùa vào đ`âi óc Teng. Em ngây ngất bước đi. Giá như xóm ấp em không có bọn lính dữ tợn, không có nhưng tiếng nổ tắc nghẹn v`êđêm, giá quê em cứ mãi mãi thanh bình yên ả như thế n này, đâu đâu cũng chỉ thấy khói bếp và nắng gió thơm thoảng, đâu đâu cũng chỉ thấy tiếng mọi người cười nói thì sung sướng biết bao!

Teng và thẳng Đảm sẽ không bao giờ phải lo nghĩ đến chuyện chém giết nữa, hai đứa chỉ lo học và ra vùng vẫy ở sông... Teng ngửa mặt mà đi, giây phút ấy em quên béng đi ều gì đang chờ em trước mắt. Em muốn nhảy lên và reo vang những bài hát quen thuộc.

- Đi đâu? Đứng lại!

Tiếng quát của thằng lính đội mũ sắt đứng trấn ở chỗ ngã ba rẽ vô chợ khiến em bừng tỉnh.

- Tôi đi bán cá! Em trấn tĩnh lại.
- Đi lối kia. Bữa nay công sở có việc.

Bàn chân của Teng ngoan ngoãn bước rẽ xuống đường mòn dẫn tắt đến chơ mà bung em thấy mừng rơn. Có việc à? Thế là ông Tư già nói đúng thật r'à. Bữa nay chúng có việc. Bữa nay chúng tu họp ở đây để bàn cách nống quân càn quét ra sông, để bàn cách phòng thủ, kìm kep xóm ấp thêm nữa. Bữa nay nó và thẳng Đảm sẽ hiệp đ 'cng hành đông. Moi công việc đã chuẩn bị xong đâu vào đấy r'à (tất nhiên, nếu chỗ thẳng Đảm không gặp trở ngại đặc biệt). Theo kế hoạch nó đã thông qua ông Tư già, thì phân công như sau. Thẳng Đảm sẽ bí mật đặt trái mìn gói bằng thứ thuốc nổ cực manh nhét vừa gon bao thuốc lá Ru-bi vào cái sot đưng rác dưới bàn làm việc của thẳng trưởng ấp. Trong miếng thốc nổ vuông vức, xinh xắn ấy, Đảm sẽ nhét chiếc đ 'chiếc đ ' của ông Tư đưa cho. Trong ruôt đ cng h ôcó nhét một thỏi pin nhỏ xíu. Hai thanh kim mang điện sẵn, chỉ c'àn chập nhe vào nhau sẽ khiến trái mìn phát nổ. Teng đã dặn kỹ Đảm nhớ chỉnh cho hai cây kim chênh nhau đúng một giờ. Bẩy giờ sáng nay hãy lén bỏ vào thùng rác để đúng tám giờ khi chúng nó đã t'êtựu đông đủ, hai cây kim sẽ chập nhau. Ít nhất cũng một thằng toi mạng. Hàng ngày Đảm nói thẳng ấp trưởng hay ng 'à ở chiếc bàn ấy, không hiểu bữa nay ai ng 'à? Nếu rơi vào chính thẳng đại úy chi khu thì càng sướng. Âm! khói mù mịt. Mặt bàn chẻ ra, bay tung lên quật vào mặt, vào ngưc nó...Sướng! Đấy là toàn bô công việc của thẳng Đảm và tin rằng nó đủ khôn khéo và bình tĩnh để nhét được trái mìn. Còn v ềph ần Teng. Trước khi trái mìn nổ, cậu sẽ nghễu nghên vác chiếc giỏ lươn hai đáy đi

qua chiếc Zeép lùn của thẳng đại úy chi khu đậu ngoại cổng (vì Đảm nói: thường mỗi khi xuống ấp, chiếc Zeép không mấy khi bon vào sâu). Trong giỏ của Teng cũng có một trái mìn nằm ở đáy dứới. Trái mìn này lớn hơn trái mìn thẳng Đảm một chút và phát nổ bằng kíp nổ chậm do anh Hai cho hẳn hoi. Teng sẽ làm sao đặt được chiếc giỏ vào chỗ nào đó trong xe, càng bất ngờ càng tốt. Sau khi trái mìn thẳng Đảm nổ, dứt khoát thẳng đại úy - nếu không phải nó ng ầ ở cái bàn ấy - sẽ chạy ra và phốc lên xe đi luôn. Teng đã căn làm sao cho xe chạy được một đoạn, trái mìn mới phát nổ. Khoái quá! Âm! Khói mờ mịt! Xe nổ tung. Xác nó loằng ngoằng bay lên cao r ầ rớt xuống đường như cái tã rách... Em đi nhanh hơn. Giờ này mà không có động tĩnh gì chắc thẳng Đảm m ần ăn ngon r ầ đây. Ha! Chân em ríu lại.

Không khí ở chợ sớm nay vẫn như mọi sớm. Ôn ào náo nhiệt. Dân có ti ền của thì ng ềi chật ních các quán tiệm, mặt mũi tấy lên vì ngửi nhi ều các món xào nấu c ầy kỳ. Dân ít ti ền thì ng ềi xệp luôn xuống via hè ăn vội dăm đ ềng xôi, bánh ướt... Các gánh rau, hoa quả, tôm cá và cả đậu phộng đậu tương nữa vẫn kìn kèo vào dãy lán lợp mái tôn, mái d ầu phía trong chợ. Người bán đến sớm hơn người mua đ ều đã lác đác từ khắp các xã d ền v ềđang tụ d ần thành bãi chợ. Mùi bùn, mùi tôm cá, mùi thuốc lá bốc lên n ềng nặc. Duy khác có một đi ều là bữa nay có lính gác hai đ ầu đường. Người đi bộ vẫn qua lại như thường, nhưng xe máy, xe lôi bắt buộc phải rẽ ngả khác. Mỗi khi có ông quận, ông tỉnh nào xuống ấp, đoạn đường này đ ều được quy định nửa nghiêm ngặt, nửa dễ dãi như vậy cả.

Chiếc xe Zeép của thằng đại úy chưa xuống, Teng la cà vào chợ xem thứ này, hỏi giá thứ khác... Đến quán bà Năm bánh bèo ở cuối phố, Teng rẽ vào hỏi mua một đĩa ăn cho chắc bụng. Trời đã có vẻ nong nóng. Kiểu này chắc cũng phải hơn bảy giờ r ã. Phải non một tiếng nữa, thằng chi khu truởng mới xuống. Đường từ quận xuống đây chỉ khoảng ba cây số nhưng thằng này khôn, cứ phải chờ cho sáng hẳn một lúc, có nhi ầu người đi lại trên đường đã r ã mới lên xe. Hắn sợ mặt đường không ổn sau khi đã bỏ trống cả một đêm. Giờ này chắc thằng Đảm cũng đặt trái xong r ã. Ước gì cả hai đứa ác ôn đầu ng ã chung một bàn nhỉ?... Thấy bóng ông Tư xiêu xiêu đi qua, Teng trả ti ần r ã vươn vai, phướn bụng bước ra đường, nắng xói vào làm mắt em hấp háy. Chợ ven sông thiếu gì trẻ nít lang thang bán

tôm bán cá kiếm được khi đêm nên Teng đi lại khá tự nhiên, bọn lính không thèm ngó em nửa con mắt. Chúng chỉ lo xoi mói, dòm ngó những người đàn ông to khỏe, dáng đi dáng đứng bặm trọn kia.

Đi qua gốc cây ông già Tư ng 'à, em giả vờ cúi xuống buộc lại quai giỏ vào hông. Không nhìn lên, ông già hát rong lầm bẩm như nhẩm tính mấy cắc, mấy hào thu được ngày hôm qua.

- Xe sắp xuống! Làm gọn, rút nhanh. Nếu có chuyện gì con cứ chạy thẳng theo lộ. Có người đón ở đó. Nhớ nghen! Đi đi. Chú ý cái giỏ.

Teng khẽ gật đ'àu và bước đi. Già Tư hôm nay cũng ra ng 'à đây để chỉ huy chung đó. Teng nghĩ thế và bỗng thấy vững bụng. Dạo này Teng coi ông Tư như ba ruột của mình, khi biết chính ông đã tổ chức cho bà Năm kéo mọi người ra lấy xác ba đem chôn, Teng càng thấy gắn bó, tin cậy. Em chỉ canh cánh lo cho thằng Đảm. Mải nghĩ, Teng không để ý chiếc xe Zeép r 'ò tới r 'à bon êm qua tự lúc nào. Em vội ngoái sang: trên xe chỉ có ba người. Người ng 'à phía trước, chân gác ra ngoài, mắt đeo kiếng đen gọng to chính là thằng đại úy. Tên ng 'à sau có lẽ là thằng xã trưởng mập và đen như người Thượng. Chắc hắn r 'à. Thế là tất cả có ba thằng. Đ 'àu Teng bỗng nóng ran lên. Và dù không muốn, tự nhiên hai cái khuỷu gối cứ run run. Em cắn mạnh răng vào môi trấn tĩnh.

Chiếc xe rú máy một cái r ồi phanh két trước cổng công sở. Thằng trưởng ấp nhanh nhẹn chạy ra đón. Bữa nay hắn cũng bận quân phục bó căng nhưng gỡ bỏ bông mai ở ve áo. Thằng đại úy khoát tay thay cho lời chào trước dáng đứng nghiêm rất quân sự của thượng cấp r ồi đi nhanh vào. Chiếc xe từ từ dũi đ ầu vào cổng. Chết cha r ồi! Teng hoảng h ồn. Sao bảo xe chỉ đậu bên ngoài? Nếu nó mà giở trò vô sân thì coi như... Nhưng kìa, may quá! chiếc xe chỉ dũi đ ầu lấy đà r ồi lùi ra, quay đít trở lại, đậu sát hè đường... Mắt em nhìn nhanh ra xung quanh: hoàn toàn bình thường. Ngoài mấy thằng gác đứng đen thui ngoài mặt lộ, bọn khác đ ều đã chui vào lộ cả r ồi. "Làm quái gì có Việt cộng lọt vô đây giờ này mà phải lo. Họa có là thánh!" Chắc chúng nghĩ thể.

Thời khắc trôi qua thật chậm. Trong công sở đã thôi không còn nghe tiếng 'àn ào cười nói, tiếng li cốc cụng nhau lanh canh. Chập la-de (bia) mào đ'ài đã dứt, chắc bây giờ chúng bắt đ'ài ng 'ài vô bàn. Thằng Đảm chắc cũng đã ra ng 'ài hi 'àn lành ở cái lô cốt phía sau như một phòng vệ c'àn mẫn. Tời giờ r'ài! Teng làm bộ thất thểu đi lại chiếc Zeép.

G`ân tới nơi, em bỗng ngẩn người: thẳng lính lái xe không tạt vô quán như mọi bận mà lại đang lúi húi sửa chữa cái gì ở g`âm xe! Thế này thì nhét cái giỏ mìn vào lúc nào được? Không thể dừng lại, em vẫn bước. Lòng xe trống không, sạch bóng, bỏ giỏ vào đó, lộ ngay. Đáng lẽ chỗ đặt giỏ là g`âm xe kia. Vậy mà... Em lỡ trớn đi vụt qua mũi xe luôn. Bỏ à? Để kệ một mình thẳng Đảm đánh thôi à? Bậy! Nếu thế thì bậy! Thẳng Đảm vẫn đang bị chúng nó nghi, để một mình nó đánh trong công sở, thế nào chúng nó cũng tóm thẳng Đảm trước tiên. Mình làm nổ trên xe chính là đánh lạc mục tiêu gỡ bí cho nó... Sao hè? chợt một suy nghĩ lóe lên. Teng nhớ lại tụi lính vùng này ưa nhậu rượu với lươn chiêu chua ngọt. Mấy l`ân mang lươn ra chợ, tụi này đ`âu hò nhau vào mua hết. Thẳng này chắc cũng... Em lững thững quay lại.

- Ông lính ơi! Ông có mua lươn v ềnhậu không? Tôi để rẻ cho.

Đang m ôhôi m ôkê, thẳng lính gắt toáng lên:

- Lươn lẹo gì? Ra ngoài kia không ông đập thấy mẹ bây giờ.

Teng hẫng cả người. Em chưa biết nán lại hay quay đi thì thằng này hình như vừa kịp nghĩ lại, ngóc cổ ra, một cái cổ đỏ tía như gà chọi, rõ là một dân bơm nhậu:

- Lươn hả? Bự không?
- Bự chớ! Bằng này nè! Teng đưa cánh tay ra.
- Nhi `âu hay ít? Tên lính chui ra, ng `âi hẳn dậy.
- Nhi àu. Sáu con. Khoảng hơn hai ký.

- Dữ hà! - Hắn cười nham nhở - Thằng em vừa nói gì? Để rẻ à? Rẻ là bao nhiêu?

Teng nghĩ nhanh: nói rẻ quá, nó nghi. Mà nói mắc nó không mua cũng gay. Xem nào! Teng nhẩm tính: ngoài chợ thường bán một trăm đ 'ông một ký. Mấy bữa nay trời nắng gắt, lươn ít, có khi phải lên tới một trăm hai, một trăm ba mươi đ 'ông mà kiếm không ra. Em buông thống:

- Tôi lấy ông ráo trọi chỗ này là hai trăm.
- Tức là bao nhiều? Tên lính vừa hỏi gặng vừa lấy chân đá đá con chó béc-giê to tướng từ trên xe nhảy xuống đang thè lưỡi xán đến giỏ lươn.
  - Tức là khoảng tám mươi đ cng một ký. Chỗ này hơn hai ký mà.
  - "Trời! Con chó trông ớn quá!" Teng th`ân nghĩ.
  - Tám mươi kia à? Ra ngoài kia hắn quát con chó Mắc thấy bà nội.

Teng làm bộ quay đi

- Ông mà mua nổi một trăm một ký thì tôi biểu không chỗ này.
- Đù mẹ, thôi được! Đưa đây! Hắn thò những ngón tay nhóp nhép d`âu mỡ vào túi áo móc ti`ên.

Một tí nữa thì Teng nhảy cẫng lên, dúi mạnh cái giỏ cho nó và không c`ân tiên nong gì cả. Nhưng em vẫn làm bộ càu cạu:

- Bà già tôi đang bệnh mới c`ân ti`ên như vậy đó. Lúc khác ấy à...

Thằng lính đỡ lấy chiếc giỏ và thọc ngay tay vào. Tích tắc sau, nó giơ lên một chú lươn kếch xù, nâu bóng, to đúng bằng cổ tay thằng Teng.

- Á, á! Nặng đây! Phải cả can, cả một can rượu đi với chú mày mới đã. - hắn xuýt xoa vẻ cực kỳ khoái trá.

Teng c'àn ti 'èn mới kịp quay đi được mười bước thì một việc quá bất ngờ xảy ra. Con béc-giê to như con bê từ nãy vẫn ng àu ng àu mắt nhìn vào chiếc giỏ, bây giờ thấy thân hình con lươn béo múp đang oằn oại dưới tay thẳng lính, không đừng được, nó nhảy phóc lên ngoạm ngay thân con lươn chạy thẳng. Thằng lính giật mính đánh rơi chiếc giỏ lăn nghiêng xuống đất, r'ài chạy theo con chó đá một cú. Con chó hộc lên một tiếng rời con lươn ra. Thấy cái giỏ nằm dưới đất, con chó Mỹ lại g'àn gừ xô lại. Thằng lính ngụy vội hốt hoảng một tay c'àn chú lươn đã tướp máu, một chân giậm mạnh lên chiếc giỏ. Bàn chân mang đế giày đinh giậm mạnh quá, chiếc giỏ bẹp dúm. thế là trái mìn vàng rộm tòi ra. Tên lính trố mắt nhìn... Cái đ'àu bù xù của nó cúi thấp nữa. Nó đưa tay ra... R 'ài bỗng toàn thân run bắn lên, mắt bạc đi, nó cuống quýt chỉ vào bóng Teng đã đi khá xa, kêu oai oái:

- Mìn!... Mìn!... Việt cộng đặt mìn! Không c`ân nghe rõ, chỉ c`ân nhìn thái độ hớt hải của nó là mấy thẳng lính g`ân đó đã hiểu cái gì xảy ra r cã. Chúng bật dậy và nhằm phía Teng lao tới. Teng cũng vội co giò chạy thục mạng.

Cả phố chơ bỗng nhốn nháo. Những để giày đinh gõ xuống đường gấp gấp như vó ngưa phóng theo Teng. Tiếng la hét, tiếng chửi đồng trùm lên đầu đứa trẻ. Em vẫn chạy. Đôi chân nhỏ thó, xanh lợt gu công tít trên mặt đường... Bô răng trắng nhởn của một thẳng lính đập vào mặt em. Teng hoảng h 'cn sững lại. Có vẻ coi thường thẳng nhỏ bé người lại không mang một thứ vũ khí gì, nó chạng chân, dang rông hai tay ra, miêng cười man dại như sắp v ômôt con thỏ. Teng ngoắt người. Nó cũng ngoắt người. Cái bóng của nó trùm lút cái thân thể nhỏ nhoi. Bon đằng sau đuổi sắp tới nơi. Me mày! Còn lâu mới bắt được ông! Teng cắn môi và bất th`ân đâm s`âm đ`âu vào bung cái bóng lính cao to đó. Hức! Thẳng này ở manh một tiếng, để rơi súng và ngã chồng k chh ra phía sau. Rắc! Hình như gáy bị đập vào đá, nó nấc lên một tiếng nữa r à bất tỉnh. Teng phóng qua người nó. Trước mắt em là mặt lô rông thênh thang, chói trang nắng. Em lại gu 'ông tít đôi chân. Những đôi giày đinh kia làm sao đuổi kịp bàn chân để tr`àn của đứa trẻ quen chạy nhảy này. Chúng bắt đ`àu dùng đến súng. Teng hơi lạng người đi. Đạn cày chíu chíu xuống trước mặt, xuống sau lưng, đan bay rát nóng hai bên hông em. Teng chạy ngoắt nghéo. Đạn bay theo càng dày, mỗi lúc một chum. Đà này chỉ một chút nữa, nhất định cái thân thể bé bỏng của em sẽ cùng một lúc hứng gon cả chuc viên đạn. Chính lúc đó, như một sư hiệp

đ 'ống, một tiếng nổ đanh và to vang lên ở đằng sau, phía công sở. Mìn thẳng Đảm nổ r 'ã! Đang chạy thục mạng mà Teng cũng kịp nhảy cẫng lên. Phía sau, đám lính đuổi theo ngơ ngác một chút r 'ã một nửa quay lại, một nửa vẫn tiếp tục đuổi. Thôi thì bây giờ khắp chợ, chỗ nào cũng nổ ran tiếng súng.

- Con mẹ thẳng Việt cộng con! Đứng lại không?
- Đứng lại!... Bắn này.

"Con mẹ chúng mày ấy! Cứ bắn đi, mà bắn mãi r 'ài còn gì". Teng chửi lại trong bụng và như được tiếng nổ đẩy gió sau lưng, nó chạy băng băng, mỗi lúc một cách xa tụi lính. Người, xe cộ trên đường giạt rộng ra hai bên để chứng kiến cuộc đuổi bắt kỳ thú này. Ai cũng lo cho cậu bé nhưng cũng th 'àm phục cậu bé. Họ chỉ sợ đ 'àu đằng kia mà xuất hiện một đám lính nào nữa là... Lo vậy nhưng không một ai dám nhảy ra cứu cả. Tình thế này biết thế nào mà cứu, có khi chết chùm. Đột nhiên từ trong đám đông, một cô gái ăn mặc diêm dúa cưỡi chiếc hon-đa nữ tách ra, quay lưng v 'êhướng cậu bé đang chạy tới.

- Nhảy lên! Em!

Cô gái nói nhanh. Không c`ân nghĩ ngợi tính toán gì, như sắp hụt hơi vớ được rễ cây, Teng phóng lên yên ngay. Chiếc xe r`ômáy vút đi như một tia chớp xanh trên mặt lộ. Đến một đoạn g`ân rừng cây lúp xúp chạy ra tận mí sông, cô gái dừng xe lại.

- Em cứ chạy theo hướng tây, sẽ gặp người của ta.

Teng ngỡ ngàng nhìn lên và chợt nhận ra chị Ba.

ÚT TENG

Chu Lai dtv-ebook.com

Chương 3: Ra Sông

Ut Teng đang ng 'à giừa tổ đặc công, đủ mặt cả, chỉ thiếu riêng chị Ba Liễu. Anh Thậm vừa ở trên căn cứ xuống tối hôm qua. Anh truy 'ên đạt lại mệnh lệnh chiến đấu của tiểu đoàn. Đại để như sau: kẻ địch ngày càng tác yêu, tác quái. Không thể để chúng biến khu vực chợ ven sông thành một vành đai trắng. Vì vậy, trong tu 'ân trăng lặn này, tổ trinh sát bằng mọi giá phải nghiên cứu được mục tiêu để tiểu đoàn đưa lực lượng xuống san phẳng cái chi khu và các đ 'ôn tua lân cận. Anh nói thêm: trên có dặn hết sức cố gắng quan hệ chặt chẽ với cơ sở địa phương để tăng thêm sự giúp đỡ không thể thiếu được trong khi làm nhiệm vụ.

Teng ng 'à nghe anh Thậm nói mà rạo rưc cả người. Lực lương sắp xuống cái vùng sông heo hút này r'à! Trời ơi! Chắc phải đông lắm, anh nào chắc cũng to con, ngon lành như mấy anh ng 'à đây cả. Và nhi 'àu súng nữa, khẩu nào ra khẩu ấy phun lửa, phun khói 'àm 'àm, san bằng kia mà. Em cứ ng ci nhấp nha nhấp nhỏm mà th âm tiếc cho trận đánh hiệp đ cng với thẳng Đảm vừa r à không kịp có một trái da láng, một cây súng cut nào cả. Giá sáng nay mà có thì chắc cũng diệt được vài thẳng trong cái đám lúc nhúc đuổi theo. Câu nói của anh Thậm ph'àn nào làm cho nó đỡ nóng ruôt khi nghĩ đến số phận thẳng Đảm không biết ra sao? R 'à tiếng nổ trái mìn ấy nữa, liêu có diệt được thẳng nào? Nghe mấy anh đặc công xuýt xoa khen trận đánh sáng nay tuy không tron ven nhưng thế là giỏi, giỏi lắm mà Teng phát ngương. Các anh là đặc công, đánh đấm thế không bỗ các anh cười cho. Em vừa miễn cưỡng kể lại từng chi tiết trong chuyên vừa sốt ruôt sốt gan nhìn ra sông coi chi Ba v ềchưa. Theo kế hoach thì chi ều tối nay chị Ba đã có mặt ở đây để làm việc với anh Thậm. Hóa ra chị vào trong ấp chém về (ẩn náu) đã hai bữa nay theo chỉ thị của ông Tư già để hỗ trợ cho trận đánh của hai đứa mà Teng không h'êhay biết. Từ chỗ rời xe honđa nhảy xuống, Teng chỉ cắt rừng mất có một tiếng là chạm sông. Bơi doc theo sông nửa tiếng nữa là em bắt gặp ngay anh Thành đang lui hui bắt cá

trong hố bom. Thế là gọn. Còn chị Ba, không rõ chi ầu nay chị v ề sông bằng đường nào? R ầi chiếc xe nữa, gửi ai hay là quẳng đi?

- Này út! Thành đấm khẽ vào vai Teng, miệng cười hết cỡ. Cái đoạn chú mày húc đ`âu vào bụng thẳng lính được đấy. Chắc cu cậu phải thối gan, vỡ ruột chớ không đùa.
- Cái con chó béc giê ấy độc hại thật Đoan cũng mỉm cười chen vào. kỳ này bò rào, gặp loại này là mệt đấy.

Riêng Thậm không nói năng gì. Anh nhìn Teng hết sức trìu mến. Trong cái nhìn ấy, Teng tìm thấy bóng dáng của thẳng Đảm. Cũng như mình, chắc anh đang hết sức lo cho số phận của nó. Không còn lòng dạ nào mà chuyện trò nữa, Teng xin anh Thậm cho bơi ngược sông đi đón chị Ba. Thậm chưa kịp đ 'ông ý hay không thì có tiếng tróc lưỡi nho nhỏ ở ngay sau lưng, phía trên bờ.

Thậm đứng dậy:

- Cô Ba đấy!

Và anh tróc lưỡi trả lại ba tiếng thật giòn. Teng chưng hửng: thế mà nó cứ ngóng ra sông hoài. Lát sau Ba Liễu vén lá bước vào. Bộ qu ần áo diêm dúa h ầi sáng không còn nữa, thay vào là một chiếc áo bà ba trắng và cái qu ần sa tanh nhóng nhánh y hệt các cô gái trong ấp chiến lược đi ra làm bưng. Đ ầu chị đội nón lá và trên tay c ầm một cái cuốc còn dính đất. Mặt chị đỏ h ầng, lấm tấm m ồhôi. Chắc chị phải đi cật lực mới ra nổi tới đây. Vừa trông thấy Teng, chị đã xô lại ôm ghì lấy nó.

- Út v'ètới đây r'à hả? Chị báo tin sốt dẻo nghen! Trái mìn trong công sở nổ đúng vào lúc chúng nó đứng dậy đi ra nên không chết đứa nào cả.

Teng tiu nghỉu nhìn xuống, môi tr`êra như chực khóc.

- Nhưng cũng làm cho ba tên bị thương.
- Tên nào hả chị? Teng ngước lên.

-Toàn cỡ bự thôi. Thẳng đại úy chi khu nè! Thẳng xã trưởng nè! Và thẳng ấp trưởng nè! Được chưa? Hài lòng chưa? Bị thương nhẹ thôi, chảy tí máu nhưng tất cả chúng nó đầu kinh hồn. Nhi ầu đứa hoang mang ra mặt. Còn bà con ấy à? Vui nổ trời. Đến chỗ nào cũng thấy thán phục Việt Cộng. Đó! Thắng lợi lớn nhất là ở chỗ đó kia.

- Còn thẳng Đảm, chị?

- An toàn. Rất an toàn - chị quay sang anh Hai Thậm - Có cái lạ là không một thẳng nào nghi cos tay trong đặt mìn cả. Chúng đổ tất cả tội lên đ`àu cậu bé bán lươn. Ông Tư tính toán giỏi thật anh Hai à - ngừng một tí, chị hạ giọng. - Tôi đã gặp chú Tư già. Chú nói tình hình như vậy là thuận lợi. Từ nay chúng sẽ hoảng loạn mà hướng sự chú ý vào bên trong, bên ngoài thoáng hơn, ta có thể tiến hành đột vô chi khu được.

Thậm gật đ`âu, nắm chặt lấy bàn tay Teng:

- Và chú bé bán lươn này cũng từ nay ở lại sông luôn với chúng ta chớ.
- Đó! Chút nữa quên! Chị Ba nói tiếp Chú Tư nói thằng Út lộ r ầ, ở ngoài này luôn và lãnh trách nhiệm dẫn mùi lu ần sâu. Út chị dịu dàng chú dặn riêng em đừng lo cho má. Chú sẽ có bổn phận nói chuyện kỹ với má. Nếu chúng nó có định tới làm r ầy má thì đã có bà Năm và bà con đùm bọc chở che, đừng ngại, cứ yên tâm ở ngoài này. Chú khen em lắm đó.

Teng lặng người đi. Trong đ`ài từ sáng tới giờ mải nghĩ nhi `ài việc nên em quên béng mất vị trí mới mẻ của mình. Thế là từ nay xa má! Đêm nay má ngủ một mình... Ra đây mình chưa kịp nói với má một lời. Má ơi! Sáng nay mắt má nhìn con lạ quá! Phải chẳng má biết trước má con mình phải xa nhau? Liệu ngày mai, ngày mốt, thù con, chúng nó có làm gì má không? Má vẫn còn đang bệnh, má đã khỏi đâu. Con chưa kịp mang thuốc nam v `ê sắc cho má uống. Má ơi! Má thương con, má tha lỗi cho con.

Không c'ần nổi nước mắt, Teng gục mặt vào vai chị Ba. Ngày đ'âi tiên thoát li ra cứ, Teng đã thả nổi lòng mình như thế.

Chi à nay tất cả ăn cơm sớm hơn thường lê. Chi à nay Teng nhận nhiêm vu dẫn tổ trinh sát đột vào khu vực chi khu. Chi àu nay, lần đầu tiên từ một "tư vệ mật", em bỗng trở thành một chiến sĩ trinh sát, người chiến sĩ trinh sát tuổi đời, tuổi quân nhỏ nhất trong tiểu đoàn đặc biệt tinh nhuê. Chi à nay... Bao nhiều thứ của một buổi chi à nay ào vào, khuấy đông lòng da Teng. Câu bé thoắt trở nên tr`ân ngâm. Em không quá lo vì nhiêm vu, mặc dù công việc ấy hết sức nặng n'ề. Là một cậu bé linh lợi, tháo vát và hiếu đông, moi đường ngang lối doc trong ấp chiến lược, em thuộc như lòng bàn tay. Để đến được mục tiêu, trong chốc lát em có thể phác họa ra hàng chuc con đường trong óc, con đường nào cũng kín đáo bất ngờ cả. Em tr'àm ngâm để che giấu sư xúc động đó thôi. Từ chi àu nay, Teng đã thực sư đứng trong hàng ngũ chiến sĩ cách mạng. Teng đã trở thành đ cng đôi, đ 'chí của ba, của mấy chú, mấy anh vô cùng thân yêu. Từ chi 'cu nay, cách mạng đã chính thức nhận em vào lòng, yêu thương em, tin cậy em, đã trao cho em một cây súng tiểu liên báng xếp mà bao lâu nay em hằng ao ước. Mân mê cây súng thơm n ồng mùi gỗ trên tay, Teng cứ xốn xang suy nghĩ bao nhiều đi ều.

Bữa cơm chi ầu nay không có gì ngoài mấy lát khô sặt và rau móp luộc nhừ nhưng Teng ăn ngon quá! Ngon như chưa bao giờ được ăn như thế cả. Đấy là bữa cơm chiến sĩ đ ầu tiên của Teng. Có mấy anh ở bên, lại có cả cây súng xả cả ba mươi mốt viên đạn một hơi này, Teng không còn thấy sợ gì nữa. Em sẽ đứng thẳng người, đánh vỡ mặt chúng nó tới viên đạn cuối cùng. Em muốn ăn thật no, ăn thật nhi ầu để mau cao, mau lớn như mấy anh. Teng thấy có một sự chuyển động âm th ần và kỳ lạ trong từng mạch máu của cơ thể mình. Chính khi ấy, em nghĩ đến thằng Đảm... Đảm ơi! Giá chi ầu nay có cả mày ở đây nữa thì vui biết bao. Tao với mày sẽ thành chiến sĩ giải phóng. Chi ầu nay tao đi trước, mày đi sau dẫn mấy anh vào hang ổ của chúng nó. Hay mày đi trước, tao đi sau cũng được. Mày xứng đáng hơn tao ở vị trí này. Mấy trận đánh vừa r ồi đ ầu là công của mày cả chứ tao đã có gì đâu. Thế mà mày... Teng tự dưng thấy như có lỗi với thằng bạn âm th ần mà tốt bụng.

Dòng sông chi 'àu nay cũng có vẻ trang nghiêm hơn mọi chi 'àu. Những đám bèo lục bình giống như một đoàn quân xanh màu ngụy trang đang hành quân ra biển. Lâu sậy cây nọ kế tiếp cây kia, vạt này kế tiếp vạt khác

tạo ra cái thế bạt ngàn đang xôn xao trong gió. Lu ồng gió chi ều nay thổi từ đâu đến mà trong sạch mát lành? B ầu trời thật cao xanh, những đám mây mỏng tang in bóng xuống dòng sông. Mây, nước và lục bình đ ều trôi xuôi v ềhướng xóm ấp. Nơi ấy có má, có thẳng Đảm, có bà con, có nấm m ồba mà thỉnh thoảng v ềđêm, Teng vẫn lén ra đốt trộm vài nén nhang. Nơi ấy cũng có cả thẳng trưởng ấp, thẳng đại úy ác ôn và nhung nhúc kẻ thù... Nơi ấy, d ồn tụ bao kỷ niệm, bao đau thương, chi ều nay Teng sẽ lu ồn v ềnơi ấy với khẩu súng ba mươi mốt viên đạn trên tay... Lòng em dạt dào như tất cả nắng, cả gió đ ều gom vào.

- Nào, tới giờ r'à! xin mời đ'àng chí Teng xuất phát!

Câu nói của anh Thậm làm Teng bừng tỉnh. Cả dòng sông đã bàng bạc màu xám. Khóm cây ở xa đã phác vào chân trời một nét lòa nhòa. Em đeo thêm dây tạc đạn vào người. Cái dây lưng của người lớn rộng quá, Teng phải thít đến nấc cuối cùng mà vẫn sệ xuống tận hông. Những trái tạc đạn tròn trịa ấn hẳn vào lưng vào bụng tạo cho Teng một cảm giác tự tin khác thường. Cây AK so với khổ người em chưa thật cân xứng mà sao đặt nó lên vai thấy đằm, thấy ấm đến thế! Em lội xuống sình.

Lơi dung nước sông đang ròng sát đáy để lô ra một lớp bùn non nâu quánh, moi người lôi theo bờ một đoạn dài để tránh dấu vết r à mới bước lên trảng. Đứng từ đây có thể nhìn thấy mờ mờ cái vêt đen của ấp chiến lược. Xuyên qua ấp là tới chơ. Giữa chơ là cái chi khu. Trảng trải ra bát ngát đến tận lô 13. Trời tối, đứng trước cái trảng lông gió có cảm tưởng đang đứng trước một màu lẫn lôn. Để lại dòng sông muôn thuở rì rầm, mọi người nhấc cao chân bước êm. Teng đi đầu. Sau là Thâm, Thành rồi Đoan. Đi sau cùng là chị Ba. Gió mạnh tóc chị bay tung, áo qu'ân chị bay bay trông thật là đep. V ang trăng hạ tu an hiện lên mỏng manh ở phía tây không đủ soi sáng được cảnh vật và một chút nữa nó sẽ lăn hắn vào biển đêm mênh mông. Teng đi, căng mắt nhìn xuyên đêm tối v ềphía trước. Em nghe rõ tiếng thở của anh Thậm phát ra nhe nhàng phía sau. Anh chỉ dặn Teng một l'ân cách thức đi đứng ở dưới sông r'ài không nói thêm gì nữa. Anh muốn để Teng hoàn toàn tư tin và chủ đông. Bằng bước chân nhe như chân mèo và bằng hơi thở sát sau gáy, Teng nhận thấy anh đang hà hơi, đang nâng đỡ cho mình. Đoạn này chưa có gì, trảng rông mênh mông, thẳng lính

biết chỗ nào mà phục kích, Teng có thể đi thắng người, thậm chí có thể ngửa đ`ài ho gió vòn vào tóc mát lộng. Đôi lúc, gặp một vật gì đó mờ mờ trước mặt, em lại ng 'à thụp xuống như đêm nào đi trong lô cao su với thẳng Đảm để xác định đó là gốc cây, ụ mối hay lùm bụi r 'à mới tiếp tục đi nữa. Những người lính từng trải phía sau ngoan ngoãn làm theo em. Đối với họ lúc này, em là linh h 'àn, là vị th 'àn dẫn đường đáng tin tưởng. Họ tôn trọng tài trí của em, tin ở em và sẵn sàng phó thác sinh mạng cho em. Tất cả trận đánh đ'àu trông vào l'àn đột ấp thứ ba này, trông vào khả năng dẫn đường của Teng. Ý thức được đi 'àu đó càng đến g 'àn bờ đê ấp chiến lược, bước chân em càng đi chậm lại. Em d 'àn tất cả sinh lực lên bàn chân để giẫm an toàn trên đất đai quen thuộc, d 'àn tất cả lên mắt, lên tai để phân biệt được mọi hình thù trong đêm tối, mọi tiếng động khác lạ c 'àn giữ gìn trong muôn ngàn âm thanh lao xao. Toàn thân em căng ra, hòa tan vào đêm đen dày đặc. Em là người của trời đêm.

Bờ đê đây r'à! Em nằm xoài ra, chênh chếch trên thảm cỏ ướt sưowng. Sau em, moi người cũng nằm xuống. Đơi chờ. Đây là trạng thái tạm dừng để bắt đ`àu dấn thân vào chặng đường nguy hiểm nhất. Anh Thành cũng trườn lên nằm ngang với em. Hai anh em hơi nghên đ`àu nhìn đăm đăm vào khoảng tối ngay trước mặt. Đây là ấp chiến lược. Cây cối che lấp mái nhà. Bóng đêm che lấp cây cối. Tất cả đ'àu đen thui, ròn rơn. Đó đây, những ngon đèn d'ài cháy leo lét trong những cánh cửa đóng kín hắt vào không gian cái ánh ma chơi, chập chòn. Teng lạnh người! Thôn ấp quen thuộc là thế, mới xa có mấy ngày mà đã trở thành xa lạ bí hiểm đến thế này hay sao? Trong cái khối đen đâm kia Teng mường tương thấy nơi nào cũng đ ây cạm bẫy chết người rình rập cả. Chỗ này mấy quả mìn mo hắt chi à cong vào giữa mặt, chỗ kia một đám mũ sắt im lìm, hình như kia là một hong súng đại liên, có lẽ chỗ đó đang ng 'à ch 'àm hỗm một con béc giệ dữ tơn. Trong một thoáng Teng tối tăm mặt mày. Những hình quy, hình ma giặng hàng nhảy múa xông tới Teng. Đầu chúng quấn chẳng chịt những giây mìn lạnh buốt. Em bất giác hơi lùi xuống. Lúc ấy, k èbên em, khuôn mặt nhìn nghiêng rất đẹp của anh Thậm vẫn bình thản như không. Anh nhìn sâu vào chết chóc mà lại mang nét mặt của người đi ngắm cảnh. Teng đâm ngương. Teng nằm im... Em trườn lên và lia mắt quét một lượt v ềphía trước. Em nói anh Thậm nằm im đó r 'à em lu 'àn sâu vào chút nữa, tận chân đề bên kia. Teng bò rất êm, người như dán khít xuống đất, thoáng cái đã

mất dạng. Ngoài này, Thành bấm vào bụng chân Đoan, tỉm tủm gật đ`àu ra ý nói: "Thằng nhỏ bò ngon lành quá! Như là dân đặc công thứ thiệt". Đoan cũng gật đ`àu. Riêng Đoan anh đặc biệt yêu thích cậu bé này. Cậu bé thông minh và có cá tính quá! Mới ng ần ấy tuổi đ`àu mà làm cái gì cũng suy tính như người lớn. Anh th'àn nhận xét: thẳng Út này hình như sinh ra để làm chiến sĩ đặc công thì phải. Được học hành cẩn thận, r ồi nó còn tiến xa đây. Một lý do nữa để Đoan mê Teng có lẽ là vì hai anh em tuổi tác không chênh lệch nhau lắm nên cách nói năng, cách suy nghĩ dễ hòa hợp. Teng cũng vậy. Ngay từ đêm đ`àu nằm chung võng với Đoan, em đã cảm thấy mình quen anh ấy từ lâu lắm r ồi. Thêm vào đó, tính Đoan lại đằm thắm dịu dàng mà trẻ em dù tính nết khác thường thế nào cũng hay thích ngọt. Giữa hai người hình thành một tình anh em pha lẫn tình bạn thoạt đ`àu đã gắn bó. Lúc này thấy Teng một mình bò vào, hơi lo. Đoan cũng bò theo.

Lát sau hai người trườn trở lại. Trở lại đột ngột như từ lòng đất chui lên.

- Em đi đâu thế? Thậm hỏi thào thào.
- Coi tín hiệu đèn nhà bà Năm cơ sở. Chỗ này khuất, không thấy Teng cũng đáp lại thào thào. Và từ bây giờ họ chỉ có thể trao đổi với nhau bằng những tiếng gió thào thào qua vành tai như thế.
  - Có không? Thậm hỏi tiếp.
  - Có!

Thậm thở phào. Thế là bước đ`âu chót lọt. Bà Năm là cơ sở cũ của ấp, sau một thời gian nằm im vì chúng kìm kẹp dữ quá, nay ông Tư già móc ráp trở lại. Được thông báo tối nay lực lượng sẽ vào, bà treo cây đèn bão ngay ở cửa. Đèn tắt là chỗ định đột có lính nằm. Đèn sáng là an toàn, cứ tiếp cận.

- Nhà em chỗ nào? Thậm lại hỏi.
- Đằng sau nhà bà Năm nhưng nằm sâu lút vào trong. Nhà bị tình nghi nó không cho nằm ngoài bìa ấp, sợ liên lạc với bên ngoài.

Giọng Thậm bỗng trở nên xa xăm:

- Thế nhà anh nằm ở đâu?

Teng chỉ vào một điểm mông lung:

- Sâu nữa, phía g`ân chợ. - Em quay sang Thậm - lúc trở v`ê, anh có định ghé nhà bác Năm không?

Thậm im lặng lắc đ`âi. Em cũng thế, muốn lắm nhưng không thể ghé thăm má được. Teng nghĩ.

Lia mắt kỹ một vòng nữa, Teng chống tay ng 'à dây. Từ đoan này, không thể đi khom được nữa, Teng và mọi người phải tiến theo kiểu ng 'à xồm. Tức là cái kiểu cả hai chân tay đ'àu dính xuống đất mà Teng mới được anh Đoan huấn luyên sơ sơ hôm qua. Đông tác bò này không khó, hình như Teng ngày trước, trong khi chơi trốn tìm với đám bạn tí nhau đã làm r à mà không để ý nên Đoan vừa nói một cái, Teng bắt trước đúng phóc. Cả bốn người hạ thấp đô cao dùng tay búng lá khô don chỗ bàn chân đặt lên, bò êm đến dãy chu 'ông bò hôi hám trước mặt. Đã hôi hám thì chúng nó chả dại gì nằm cả đêm mà ngửi hít bao giờ và chúng cũng không nghĩ rằng đối phương lại thích thú cái mùi vị ấy. Bằng phán đoán dưa trên sư quan sát tận amứt trước kia, Teng quả quyết như thế. Đúng như vậy. Chu 'âng bò dài hàng chuc mét không có bóng một thẳng lính, một trái mìn dặng sẵn nào. Em tiến tiếp, cảchân cả tay ngập trong phân bò nhão nhoét. Phân bò lâu ngày ủ muc, nay có tay người thọc xuống, hơi nóng bốc lên cay cả mũi. Môt chút nữa thì Teng bật ra tiếng hắt hơi, may mà em kip há rông miêng ra. Kinh nghiêm này mấy anh hướng dẫn, bây giờ thử làm, Teng thấy hay quá. Cơn hắt hơi hình như theo miêng mà bay ra, tan biến. Đ'ài bên kia chu 'ông bò là cái rãnh thoát nước chạy thắng ra đường cống ng 'ân ở cổng chơ. Cái rãnh sâu đến đ`àu gối lâu ngày không ai khai thông don dep nên đ'ày ngập những phân bò, phân heo, nước tiểu và lá muc. Hai bên rãnh, bắt gặp chỗ đất tốt, các loại cây gai, cây hoang dại thi nhau mọc lên, cành lá giao nhau có đoan che kín cả rãnh. Đấy là con đường Teng phải dẫn các anh vươt qua, và chỉ có đi theo con đường rãnh ấy mới mong lot qua sư phòng thủ dày đặc của chúng nó. Teng không tin th`ân phật nhưng l`ân này

tự nhiên, như một sự xui khiến từ nơi tâm linh sâu thắm, Teng cũng bắt chước má th`âm c`àu nguyện cho đừng có thẳng lính nào ng 'ài phục ở trên miệng con rãnh này, đừng cho một ai vướng mìn vướng trái, làm sao cho tất cả đến được mục tiêu và trở v`êan toàn. Lạy phật.

Em gượng nhẹ bước chân xuống. Mùi mùn thối xông lên n ồng nặc, r ồi cả bắp chân tướp táp vì gai cào. Teng buốt xói tới tận óc. Teng ngừng thở. Em quay lại đằng sau: Mọi người cũng l ần lượt nhúng chân xuống. Riêng chị Ba thì có vẻ lúng túng. Cái qu ần chị dài thượt, đã xắn lên r ồi mà thỉnh thoảng vẫn tuột xuống. Nỗi lo cho mọi người khiến em quên cái cực nhọc của chính mình. Anh Thành đã lên, đi kế sau em. Tức cười! anh ấy to lớn là thế mà từ đ ầu đến giờ, mọi động tác cứ nhẹ nhõm như không, thậm chí lúc bò xổm, dòm còn thấp, còn gọn hơn cả mình. Anh ghé vào tai Teng:

- Đường khó đi, đưa súng đây anh mang.

Teng lắc đ`âu:

- Anh mang cho chị Ba ấy. Quen r 'ài. Bỏ súng bây giờ té mất

Một hơi cười nghịt trong mũi Thành. Teng ngoái nhìn xuống chân anh. Trời đất! Anh lội giỏi quá! Bùn đặc sệt đến tận đ ầu gối mà anh bước không có một tiếng động. Đôi chân anh giơ lên hạ xuống m ềm mại như chân con cò. Teng cũng bắt chước và lập tức em thấy rõ tiếng ộp ạp dưới chân mình giảm đi rất nhi ầu. Xuyt! Tiếng anh Thậm ra hiệu cho Teng chờ một chút. Anh quay lại thì th ầm cái gì đó vào tai chị Ba. Chị Ba vội cúi xuống vốc bùn thoa lên đôi bắp chân sáng trắng của mình. H ầi chi ầu, thấy chị không được khỏe, anh Thậm có nói chị ở nhà song chị không nghe. Theo chị ngoài nhiệm vụ với tổ đặc công, chị còn có nhiệm vụ riêng v ề công tác tuyên truy ần võ trang của chị. Chị tâm sự với Teng: xa ấp xóm mấy năm nay r ầ, nhớ quá! Muốn thăm lại mấy con nhỏ bạn cùng học ngày xưa xem ra sao. Giờ đây, dù hết sức nhọc nhằn nhưng chị vẫn bám sát đội hình.

Ấp xóm im ắng quá! Im ắng tới nỗi họ như đang bước trên một khu đất hoang. Thế mới sợ. Thà chúng bắn đì đùng, la hét om sòm lại dễ chịu hơn, ít nhất là biết chúng có ở đây để đ ềphòng. Đằng này, tất cả như thực mà

lại như hư. Cảm giác vũng tối nào cũng đ'àu có chúng nó cả. Con rãnh càng đi càng sâu, mùi hôi thối càng phả vào mặt nhi ều hơn. Đi đ ầu, Teng đã phải kiếng chân để khỏi ướt gấu qu'àn đùi. Em bắt đ'àu thấy mêt. Khẩu súng ban đ'àu êm đằm là thế mà lúc này nó cứ nghiến vào cổ như cái vai cày. Quái ác, trên đ'àu cây lá vẫn không ngừng thản nhiên lao xao. Đâu đây có cả mùi hương bông bưởi! Teng ngửa mặt hít lấy hít để cho đỡ xa xẩm vì cái mùi phân bùn ẩm ướt. Bỗng em nín thở. Hình như trong hương bưởi có cả mùi thuốc Bát-tô ng ầy ngậy? Em hít vào một hơi thật sâu. Đúng r ầ! Đúng mùi thuốc lính. Chỉ có lính mới hút cái loại thuốc quân tiếp vu n ầng lom này. Mùi thuốc rê quen thuộc của bà con ngửi khác kia, nó giống mùi cây cỏ, mùi đất đang ải. Em cúi thấp thêm người xuống. Moi người cũng làm theo. Mũi miêng như áp hẳn vào phân mùn. Mùi thuốc ngày càng khét. Teng phẩy tay ra hiệu tất cả dừng lại r 'à rón rén đi lên. Như l'àn trước Đoan cũng đi theo. Được một đoạn, Teng không đi nữa. Em áp ngưc vào thành rãnh và hơi ngó đ'àu lên. Đoan ngó theo. Trước mặt ho, trong một lùm chuối cách đường rãnh không đ'ày mươi bước, ho thoáng thấy có đốm lửa lập lòe như đom đóm Con đom đóm không bay, con đom đóm đậu im? Đốm lửa nhỏ quá! Mờ quá! Nếu không tinh không nhận thấy được. chắc thằng nào đang bum tay đốt thuốc? Nghe kỹ, hình như có cả tiếng đập muỗi thật nhe, tiếng vải bạt cọ vào cỏ sột soạt.

- Lính r'à! Teng nói.
- Sao bây giờ?
- Cứ đi! Đi cách nhau thật thưa. Chúng nó chủ quan không biết đâu.

Đoan quay mặt lại giả làm tiếng dế kêu ri ri. Đội hình lại lặng lẽ bước, súng lăm lăm xỉa v ềhướng bon mai phục đang rình mò.

Bóng tối phía trước hơi ửng rạng. Loáng thoáng đã nghe có tiếng nói, tiếng cười, tiếng tôn thiếc va nhau. Sắp đến chọ r ầi. Teng mừng quá! Phút chốc, em cảm thấy mình đang sải bước trên đường bằng, chan hòa ánh điện. Bỗng choang một cái! Em hoảng h ần ng ầi thụp xuống. Trước am mặt em một dãy ống bơ đang khua như sấm. "lùi lại!" Thậm hô khẽ. Tất cả vừa lùi lại được vài bước thì g ần như cùng một lúc, hàng loạt đạn vang lên

chát chúa. Nhưng viên đạn mang lửa găm chóp chóp xuống ngay chỗ dãy ống bơ. Phân bùn bắn lên tận mặt Teng. Em ra hiệu lùi nữa. Những quả tạc đạn nổ theo rất đanh. Sau đó là trái sáng. Trái sáng tỏa lửa rực rỡ như pháo bông. Cảnh vật bỗng sáng trắng như ban ngày. Cả khu ấp bừng tỉnh. Chó sủa tắc nghẽn xen vào những loạt nổ. Thậm hô mọi người chìm sâu người xuống bùn, chỉ để hở mũi và m ầm. Tất cả khéo léo víu lá che kín đầu. Nằm im. Đạn nổ một loạt nữa r ầi thôi. Trái sáng cũng lịm dần. Nhi ầu tiếng giày đinh chạy xô tới chỗ ống bơ. Những bóng đen chật chội in lên nền trời. Một vệt đèn pin lia dọc theo rãnh. Cây lá um tùm ngắt dòng sáng ấy ra nhi ầu mảnh để r ầi đứt đuôi ở trước mặt Teng. Một tiếng chửi đổng:

- Có cái mẹ gì đâu.
- Tao nghe thấy tiếng ống lon khua mà.
- Tao cũng nghe thấy.
- Thấy! Sao chẳng thấy cái cứt chó gì.
- Chắc là con chuột cống nào đi ăn đêm máng dây thôi.
- Tắt đèn đi! Chỗ cứt thối này làm đ... gì có Việt cộng mà lão đ`cn trưởng phòng hão.
  - V`êl Muỗi cắn thấy đĩ mẹ!

Vệt đèn pin lia dọc rãnh một l'ần nữa r'ầi những bóng đen biến mất. Tiếng giày xa d'ần. Teng hú vía! May mà có cơn mưa rào h'ài chi ều làm cho rãnh bùn nước lõng bõng chứ lệt xệt như mọi ngày thì chúng tìm thấy dấu lộ r'ài. Em từ từ đứng dậy và chợt thấy áo qu'ần mình nặng chịch. Những giọt nước nhớp nhúa bò từ cổ xuống ngực, xuống bụng bu 'ân bu 'ân, nhột nhột như có trăm ngàn con đia đang bám vào. Teng rùng mình. Phía sau, mấy anh chắc cũng chung một cảm giác như thế. Teng ngoái lại: không đúng! Rõ ràng thấy cái miệng anh Đoan đang cười còn anh Thành vừa phun khe khẽ ở đ'àu môi vừa đưa tay vắt vạt áo cho bùn chảy ra. Riêng chị Ba... Toàn thân chị co rúm lại trong nỗi ghê tởm khác thường và dưới ánh hỏa châu lơ lửng tít trên cao, Teng nhìn trong mắt chị thấy có nước. Teng

nhăn mặt. Tội nghiệp chi Ba quá! Đáng nhẽ chị nên ở nhà. Em tự trách mình đã không tìm được một con đường sạch sẽ, khô ráo hơn con đường mắc dịch này. Nhưng thôi, không còn sớm sủa gì nữa, công việc chính là đột rào kia, sống cả thế này là quá hên r 'ài, đi đã. Em tiếp tục đi v 'èphía trước. Và thật kì lạ: trong em không còn lo nghĩ hay sợ sệt gì nữa, tất cả tan biến, trước mắt chỉ hiện ra dòng sông bao la, dòng sông dâng lên... Dâng lên...

Đây đã là đoạn ăn sâu trong ấp và theo chỗ em biết thì càng vào sâu, sự phòng thủ của địch càng lỏng ra, thậm chí không có địch nữa. Tất cả lực lượng chúng nó đầu tập trung cả ở vòng ngoài. Thế là coi như ta đang ở trong ruột chúng nó, có thể tăng tốc độ được. Em nâng cao người và bước nhanh hơn. Tới cạnh một hố bom đầy nước mưa, Thậm tắc lưỡi cho Teng đứng lại. Anh quan sát bốn xung quanh: Đây là một khoảng đất trống, rải rác những ngôi mộ xây cao thấp, cái trắng cái đen. Anh dừng lại leo lên bờ.

Nghỉ xả hơi hả anh? - Teng hỏi.

- Chỗ này chúng nó thường phục kích không?
- Ít lắm. Bãi trống, nó nghĩ ta không dám đi qua nên bỏ không.
- Tốt! Anh vẫy tất cả lại. Bây giờ tắm cái đã các đ`ông chí! Cứ một người tắm, bốn người cảnh giới. Bắt đ`âu từ cô Ba. Thật lẹ và kín đáo, đừng để dấu vết.
  - Anh Hai... Thôi đi! Em chịu được Chị Ba ngập ngừng nói.
- Chịu được cũng tắm. Sắp vào việc chính, rủi có sao cũng phải cho sạch sẽ kẻo chúng nó khi mình. Bắt đ'âu!

Giọng anh dịu dàng mà nghe như có tiếng thép lạnh bên trong. Chị Ba đành bước xuống mí nước.

Sau mười lăm phút, tất cả đội hình lại sạch sẽ tinh tươm như thường. Chị Ba mặc bộ qu'àn áo ướt đã rũ sạch bó sát vào người. Đám con trai gội cả đ'ài đàng hoàng. Anh Thành còn đưa tay lên tóc rẽ ngôi nữa. Xong! Mát mẻ, thơm tho đến nỗi ai cũng ước cứ thế này ngả lưng xuống cỏ ngủ một giấc đến sáng thì tuyệt biết bao!

Thân thể được thoáng đãng thì cặp mắt cũng theo đó mà tinh tường hơn. Teng đã nhìn thấy khu vực chi khu ở xa xa. Nó nằm cách chợ một đoạn nên tất cả cái căn cứ gây tội ác ấy cũng nằm chìm trong bóng tối. Teng nhận ra nó bởi cái cây gạo cao l'ông lộng tạc vào n'ên trời xám nghoét. Dưới gốc gạo là hàng rào thứ nhất. Nó im lìm như một con cọp ngủ với một tiểu đoàn bảo an nằm xung quanh những căn h'ân bê tông của bọn đ'àu sỏ ác ôn. Em ước lượng từ đây ra đó khoảng ba trăm mét. Ba trăm mét ban đêm trông như vô cùng, vô tận. bên trái, khu chợ đã vắng người. Chỉ đón khách ăn đêm. Trên đ'àu, thỉnh thoảng b'àu trời lại bị xé rách ra bởi một đường đạn lẻ loi c'àm canh.

Đi thêm được một đoạn, Thậm ng à xuống. Năm mái đ à chụm lại. Tiếng anh hơi run, có lẽ do xúc động:

- Các đ ồng chí... Thế là ta đã đến đích. Thật không ngờ... Tôi quy định đây là vị trí nguy trang và tập kết. Hai đ ồng chí Thành, Đoan và tôi cứ theo phương án mà đột vào. Muộn nhất là hai giờ sáng phải quay ra. Riêng út Teng - anh trìu mến đặt tay lên vai em. - Nhiệm vụ của em tới đây là xong. Cám ơn út nhi ều lắm! Nếu không có Út đêm này thì... Bây giờ em ng ềi đây coi qu ền áo với cô Ba. Đừng ngủ, chia nhau mà quan sát. Bọn anh trở ra, cùng v ề.

Teng lắc đ`âu qu`ây quậy:

- Không! Em không ng 'à đây coi qu 'àn áo với chị Ba đâu. Chị ấy coi một mình được r 'à. Cho em đi theo các anh với.
  - Theo làm gì. Em đã biết bò rào thế nào đâu. Nguy hiểm lắm.
  - Chưa biết, nhìn hoài sẽ biết. Cứ cho em theo.

Thành trọn mắt dứ dứ nắm tay vào trước mũi Teng. Doạ đùa:

- Có thành tích r à làm phách hả. Ng à đây. Ng à nguyên đây.

- Anh ng 'à nguyên thì có â'y giọng út Teng đã nghẹn nghẹn.
- Xuyt! Đừng nói to Út! L'ân này ráng ng 'âi lại, l'ân sau bọn anh cho theo.
  - Không! Cho theo l'ân này cơ. Biết thế em chả...

Đoan lúc này mới lên tiếng:

- Anh Thậm! Cứ để út đi theo tôi. Út sẽ nằm ngoài rào canh chừng cũng được.

Ngẫm nghĩ một lát, Thậm lắc đ`âu có vẻ khổ tâm:

- Chết thật!... Thôi thì chi `cu nó một l` ân vậy. Nhưng phải hết sức cẩn thận đó.

Teng "dạ" nghe ngọt xớt, nhìn sang Đoan đ'ây vẻ biết ơn, cố dấu một cái cười ma mãnh. Theo mọi người, em cũng bỏ qu'ân áo ra, chỉ mặc độc một cái xi-líp mang theo từ sáng. Xi-líp của anh Đoan còn dư cho mượn mặc rộng thùng thình. L'ân đ'âu tiên mặc loại qu'ân này nên em cứ thấy chống chếnh thật tức cười. Đoan lôi trong túi xi-líp ra một gói ni-lông nhỏ. Đó là ruột pin đèn giã nhuyễn với lá khoai lang, Teng biết thừa đi r'ài. Tò mò nhìn sang, em thấy Đoan chụm ngón tay quẹt ngang, quẹt dọc chất bột ươn ướt ấy vào người. Quẹt đến đâu, thân hình Đoan đen nhoà đi đến đó. Thú quá! Em cũng miết tay bôi lấy bôi để. Đoan đến cạnh nói nhỏ:

- Nằm xuống cho đỡ lạnh. Chút nữa xong anh bôi cho.

Em ngoan ngoãn nằm xuống và cặp mắt thì hướng lên. Đến cái trò này thì Teng hoàn toàn chịu r ồi, không dám nói mạnh nữa. Quay qua bên cạnh, em thấy cả anh Thậm và anh Thành cũng đang chìm d ần người đi. Quay lại, Teng ngớ người: anh Đoan chẳng thấy đâu nữa. Trước mắt em là một hình thù gì không rõ lần vào màu đen cây cỏ. Cái hình thù ấy mỏng dẹt xuống đất. Chìm vào đất. Như đất. Từ cái mảng đất ấy bỗng sáng lên một miệng cười. (Ban đêm hàm răng sao trắng thế) Một miệng cười nho nhỏ. Anh Đoan r ồi! Thích quá! Teng chạy à tới ôm ch ần lấy Đoan:

- Anh làm thế nào mà tài thế?

Đoan đẩy Teng ra:

- Kìa! Hư hết nguy trang của anh bây giờ. Nằm xuống! Đến lượt Út.

Như được t'ần quất, Teng nằm sấp r'ầi lại nằm ngửa khoan khoái để mặc cho anh Đoan mơn man những ngón tay đ'ầy than đen vào khắp thân thể. mặt mũi mình. Trước mắt Teng lại hiện lên một hàm răng nữa nhưng lớn hơn. Anh Thành r'à! Hay quá! Đêm tối, toàn thân đen xịt, nếu như không có những miệng cười to nhỏ khác nhau thì chịu, chả biết anh nào vào anh nào!

- Xong! Anh Đoan vỗ nhẹ vào lưng Teng.

Teng ngoắt người ng 'ài dậy ngoẹo đ'àu, ngoẹo cổ dòm lom khom vào thân thể mình. Kỳ không! Ảnh đâu có trát kín vào da thịt mình như trát vữa mà bôi vằn vện từng đám loang lổ như da con hổ! Vậy mà sao giống mảng cỏ dữ h'è. Em nằm xuống trườn mấy cái và nhe răng ra cười. Thế này thì ông cố nội nó cũng không nhìn thấy nữa là nó. Em trườn thêm mấy cái nữa và suýt chạm bàn chân chị Ba. Chị đang ng 'ài thu lu, mắt dõi ra xung quanh canh chừng cho mấy anh làm việc. Teng tinh nghịch kêu ri ri mấy tiếng thật khẽ r'ài ngắt cọng cỏ gại gại vào bàn chân chị. Tưởng có con dế nào đó bò lên chân mình thật, chị đưa tay gãi gãi. Teng lại gại nữa. L'àn này chị nhìn xuống và phát hiện ra cái miệng nhỏ xíu của Teng đang cười.

- Út đó em! Theo mấy anh ráng thận trọng. - Chị đưa những ngón tay m`êm mại lạnh cóng vuốt vuốt lại mớ tóc cứng queo của Teng đang bị gió thổi rối tung. - Chuyện này không đùa giốn được đâu.

Teng nghe thấy giọng chị bu 'ôn bu 'ôn. Mắt chị mở to đựng cả v 'âng sáng nhạt nhòa từ một điểm rất xa hắt lên trời. Teng biết nơi đó là Sài Gòn. Ánh điện Sài Gòn. Qu 'âng sáng bên phải, mở hơn một tí là Biên Hòa. Sài Gòn... Biên Hòa, cuộc sống nơi đó suốt đêm ngày sống động. Và ở đây, trên một khu gò mả hoang vắng có những con người nhỏ bé đang chìm mình vào trong lòng đất để chui sâu vào đ 'ôn giặc...

- Chị nghĩ ngợi gì vậy chị Ba?
- Không... Không có gì. Em ra với mấy anh đi! Giọng chị nghe thảng thốt.

Chắc chị nhớ nhà, nhớ bạn bè, hay nhớ cái thời còn cắp sách đi học ở thị xã Bình Dương? Anh Đoan bảo ba má chị không còn ở trong ấp nữa mà dọn v ềthị xã để tránh bom đạn cả r ầ.

Sau khi kiểm tra lại một l'ân cuối cùng mọi thứ, thu dọn dấu vết, qu'àn áo linh tinh và súng dài gom vào chỗ chị Ba, anh Thậm ra lệnh bắt đ'àu ti ch nhập. Mỗi anh bò v ề một hướng, thoáng cái đã mất tăm. Teng bám sát gót chân của anh Đoan.

Lúc này đ 'cng h 'ôcủa anh Đoan chỉ mười giờ.

Anh Đoan bò thật nhe, thật êm giống như dáng bò của con thần lần. Cỏ non tỏa mùi thơm ng ầy ngậy. Dưới cỏ là đất. Mảnh đất n cng n cng ngai ngái quen thuộc đã gắn bó với em suốt cả một thời đi trâu, đi học. Em áp sát mặt xuống nữa. Gót chân phía trước dừng lai đôt ngôt. Teng nhìn lên: hàng rào kẽm gai đã chắn ngay vào mắt. Cái hàng rào gai này đã quá lâu ngày nên cây cối chen nhau phủ kín. Trước kia, Teng biết, từ lớp rào bùng nhùng đ'ài tiên này vào đến sân đ'ôn là còn năm hàng rào các loại nữa: loại mái nhà thấp lè tè để chắn xung phong, loại lưỡi lam sắc như nước để chống chui lu 'ân, r 'à loại đơn, loại kép vân vân... Nhưng dạo này, đánh hơi thấy có sư đe doa, thẳng Đảm báo ra chúng đã tăng lên chín hàng rào và tăng cường gài trái, đào hào dày đặc. Nằm ngoài hàng rào, nhìn sâu vào trong, Teng chỉ thấy những u súng, lô cốt, mái nhà mờ mờ như những con quái vật đang lè lưỡi liếm răng, riêng cây ăng ten ở h`ân thẳng chỉ huy thì cao vượt hắn lên, chọc thẳng vào b'âu trời. Mục tiêu đ'ôsô, to lớn quá, Không hiểu mấy anh m`àn ăn thế nào đây? Đi àu này nằm ngoài trí tưởng tương và hiểu biết của cậu bé mới trải qua hai l'ân bẫy chông và đặt mìn. Bất giác em cảm thấy mình hết sức nhỏ nhoi trước con ngoáo ôp khổng l'ô này. Em chờ đơi ở anh Đoan với sư thu đông hoàn toàn.

Sau khi nghên cổ nhìn rất lâu, lâu lắm vào bên trong như để thăm dò động tĩnh, anh Đoan kéo tai Teng lại gần:

- Bây giờ em nằm ngoài này, anh vào. Nếu có động dạng gì trong ấy, cứ để mặc anh, em chạy ngay v ềchỗ chị Ba.

Không! Teng định cãi lại nhưng biết chỗ này g`ân địch lắm nên im lặng nhưng bụng lại th`âm nhủ sẽ làm theo cách của mình.

Anh Đoan áp mặt vào hàng rào. Lỗ rào chỉ to bằng bàn tay, anh làm sao mà chui lot được nhỉ? Teng còn đang băn khoăn thì anh Đoan đã lấy ở túi sau xi-líp ra một đoạn móc sắt nhỏ xíu. Anh thận trong cặng hai đ`àu lỗ rào rông ra... Rông nữa... Và nhét đ'àu vào. Gon quá! Teng trố mắt ra như người xem xiếc. Đ ầu vào hết, anh Đoan uốn lươn thân mình mấy cái như con rắn mối, thế là cả thân hình tu 'ân gon qua lỗ rào không chạm một tí nào vào dây thép cả. Teng cắn môi làm theo. Thoạt đ ài hơi lóng ngóng một tí, chân tay hơi run một tí nhưng r 'à đ' àu và vai cũng lot. Em tiếp tục trườn qua và chắc mẩm: mình bé nhỏ thế này, nhất định phải chui dễ hơn anh Đoan. Nhưng không phải như thế. Đưa được cái bung qua, đến lượt, cái hông thì bi gai kẽm móc lai, buốt nhói lên tân óc. Em cắn rặng để không kêu lên một tiếng và cố giữ cho đôi chân đừng run. Run bây giờ là cả hàng rào sẽ khua lên xủng xẻng ngay. Ưỡn lưng nhe một cái cho cái gai kẽm rời ra khỏi da thịt, em nhích lên được một chút. Đau quá... lát sau em đã nằm bep xuống bên canh anh Đoan, thở hồn hền. Đoan giất mình quay lai, nhân ra Teng anh chau mày tỏ vẻ rất không bằng lòng. Sơ sêt nhìn anh một lát, không thấy anh tỏ dấu hiệu gì, Teng mới dám phóng t'àm mắt lên phía trước. Từ đây chỉ còn là rào và đất trống hơ trống hoác, không còn một bui cây che khuất nào nữa. Nhìn xuyên qua nhứng lớp rào ma quái. Teng nhận ra thẳng gác đang ng 'à lù lù ở trên bờ thành. Nếu thỉnh thoảng nó không ngọ nguậy cái đ`âi thì chả ai biết đấy là người cả, cứ tưởng cái cọc, cái ụ nào. Bên cạnh nó, cách chừng mười thước, lại có một bóng đen nữa... Bóng nữa. Trời! Thì ra chúng nó ng 'à giáp vòng sân đ 'àn, đang chú mục nhìn ra hàng rào. Em thấy lạnh buốt ở lưng như ánh mắt của chúng đã chồn vòn đậu trên da thịt mình r à. Bên cạnh, hơi thở của anh Đoan hình như d àn dập hơn. Teng biết, từ đây mới là đoan đường gay go nhất. Choác! Một viên đạn từ trên bờ tường bắn xuống, cày đất lên ngay trước mặt em. Lô r'à! Teng hoảng hốt và một chút nữa nhồm người chui ào ra nếu không có bàn tay anh Đoan gằm đ`âu xuống.

- Chúng bắn hù dọa.- anh Đoan thì thào. - Bò đúng đường anh bò. Lệch một chút là ăn trái đấy.

Teng gật đ`âu theo thói quen mà trong bụng run quá! Em không còn hiểu mình đang nằm ở đâu nữa. Cứ chơi va chơi vơi. Biết thế h ầi nãy... Gằm mặt sát đất, chỉ giương hai con mắt lên chiếu thẳng vào thẳng gác, anh Đoan trườn tiếp. Trườn sát bụng, trườn rất chậm như không trườn gì cả. Teng như cái máy làm theo nhưng em không dám nhìn lên. Nhìn lên lúc này nó sẽ thấy mắt mình mất. Em cũng trườn rất chậm, trườn như không trườn gì cả.

Đã đến hàng rào thứ hai. Bóng thẳng gác to lớn. Cây ăng-ten ở hần chỉ huy sở cao hơn. Và trong bụng Teng cũng yên tĩnh hơn. Hóa ra chúng nó mù. Bám dính theo anh Đoan, Teng phục quá! Từ chỗ phục Teng dần dần thấy hết sợ, thấy hết chống chếnh. Đến bây giờ thì Teng hoàn toàn yên tâm r ầ. Em nhướng mắt lên, nhìn trừng trừng v ềphía trước. Mày ở trên cao nhìn xuống toàn tối thui, sức mấy mà thấy. Tao ở dưới thấp nhìn lên lại thấy mày rõ mần một. Chính lúc này Teng chợt phát hiện ra cái bóng đen bên trái thẳng gác không phải là người thật mà là hình nộm. Cái hình nộm cũng đội mũ sắt, cũng cầm cái gì dài dài như khẩu súng. Rõ ngớ ngẩn, người gì mà lại ng ầi im như chết r ầi lâu thế, ít nhất cũng phải giả vờ cụ kịa mấy cái gọi là, người ta mới tin chứ, Teng bĩu môi một cái.

Kìa! Phía trước, anh Đoan đang làm cái gì như múa? Bàn tay anh đưa lên đưa xuống, đưa qua đưa lại trước mặt như người mụ sở soạng? Bàn tay ấy bỗng dừng lại nửa chừng r 'à chụm lại vuốt theo một sợi dây vô hình gì đó. Vuốt chế ch xuống... Chế ch xuống nữa và nằm im. Teng hoảng h 'àn: dưới tay anh là một trái mìn mo xám xịt nằm ẩn trong cỏ như một con rắn độc. Trời! Thì ra anh đang rà mìn. Anh đang nhẹ nhàng rút cái kíp nổ ra, đặt êm xuống đất. Thế là trái mìn vô tác dụng. Ghê quá! Nếu tay anh không chạm được sợi dây dăng ngang ấy thì chốt sẽ tuột khỏi và trái mìn phát nổ. Nổ một tiếng thôi, cả hai anh em sẽ vắt người lên hàng rào mà chết. Ngày trước, chính mắt Teng đã trông thấy một con bò vướng mìn chết banh xác như thế r 'à! Anh Đoan đã nhích thêm được một nấc nữa. Teng vẫn còn run. Không cái run nào giống cái run nào! Từ đây vào đến đấy, không hiểu còn phải run mấy l'àn nữa đây? Nghe mấy anh kể còn phải

đối phó với chó, với ngỗng, với hào nước có dòng dây điên cao thế, với đủ moi thủ đoan độc hai khác. Tuy thế, Teng vẫn không rời anh Đoan một li. Đôi gót chân anh luôn luôn ở trước mặt Teng. Đôi gót ấy dừng, Teng dừng. Đôi gót ấy đông đậy, Teng trườn theo. Hai người liên lạc với nhau bằng sư đông đậy của đôi gót chân đen kịt. Một l'ân nữa em lại tỏ ra hoang mang. Biết thế lúc nãy... Teng nằm cứng đơ. Em cho rằng lúc này chỉ c'ân ngo ngoay một chút là cái dây trái lanh buốt sẽ ngoằng vào người như tấm mạng nhên này. Ây vậy mà anh Đoan vẫn vươn tay lên như múa, lại như ông Ba chủ tiêm kim hoàn ngoài chơ suốt ngày vân vi bàn tay m'êm như bún lên những đ'òtrang sức nhỏ xíu, óng ánh. Teng cảm giác trên mỗi ngón tay của anh Đoan đ'àu có một con mắt soi tỏ đêm tối. Bàn tay của anh Thậm, anh Thành chắc cũng có mắt như vậy hết, cả ba anh cùng lúc này chắc cũng đang nhích d'ân từng nấc. Anh Thâm nói: "Muốn diệt được cái chi khu ác ôn này, người chiến sĩ trinh sát phải bò vào tận gan ruột chúng nó mà sở nắn, mà đếm được từng h âm hố, từng u súng, từng lỗ châu mai mới ăn thua". Sờ tận gan ruột! Teng khoái lắm, nhưng bao giờ mới sờ được vào ruột gan chúng nó? Teng sốt ruột quá! Phía trong ấp, gà đã gáy canh hai r'à! Còn ba l'àn gà gáy nữa là trời sáng, sao đây? Nhìn lên, Teng vẫn thấy gót chân anh Đoan nhích từng phân lên phía trước, thậm chí có lúc lâu không xuy xuyển gì như không c`ân biết thời gian đang trôi vù cù trên đỉnh đ`àu. Chết! Hay ảnh ngủ quên? Im ắng, gió mát rười rười thế này là dễ ngủ quên lắm. Teng vừa định thò tay lên cấu vào gan bàn chân anh thì cả đôi bàn chân ấy lại tiếp tục nhúc nhích. Choác! Choác! Hai viên đạn xet lửa kéo một đường nóng rát gáy ngay trên lưng Teng.

Em giật nẩy người. Chính lúc ấy, đôi chân của anh Đoan chuyển động nhanh hẳn lên. A ra thế, Teng hiểu r 'ã! Khi nó bắn t 'âm bậy tức là chúng vẫn hoàn toàn mù, tranh thủ mà bò lên! Teng trở lại sự vững dạ ban đ 'âu. Trời hơi se lạnh mà toàn thân Teng ướt đ 'âm m 'ôhôi như tắm. Đ 'âu óc Teng bỗng chùng xuống. Đêm nay gió nhi 'âu và lạnh thế này chắc má lại ho. Má ơi! Nếu lúc này má biết con má đang nằm ở đây, giữa bao nhiều vòng rào mìn trái, rất g 'ân má thế này? Nếu má biết rằng... Vừa lúc đó, bàn chân anh Đoan thúc khẽ vào đ 'âu Teng. Đấy là dấu hiệu trườn trở lại. Teng thấy nhẹ cả người và em bắt đ 'âu lết bụng ra theo đường cũ. Đến lúc này em mới hiểu khi ra cũng khó khăn chẳng kém đi vào. Vẫn nhích từng phân đất, mà lại phải nhích giật lùi, vẫn phải l`ân lượt chui qua từng lỗ rào, tránh né từng

dây trái. Riêng anh Đoan lúc ra phải làm bao nhiêu là động tác. Dưới bàn tay tỉ mẩn của anh, đoạn rào vừa bò trở v ềdạng kín như cũ, ngày mai khi nắng lên, bọn lính có chúi mũi vào cũng không nhận ra một dấu vết gì khác lạ. Mỗi tối bò một chút, lớp rào này phải bò ít nhất là bốn đêm mới hết được. Leo ơi! Kỳ công quá! Phải như Teng, em chỉ bò một lần, được hay không được cũng nổ súng đánh thí đi. Bóng thẳng gác dần dần nhỏ hơn, nhòa hơn. Cho đến khi em cảm thấy phía chân mình trống và có nhi ầu sương tẩm vào đùi lạnh buốt thì nửa người em đã lọt ra ngoài. Chỉ đến lúc đó em mới thở phào và chợt cảm thấy bụng và ngực mình rát bỏng. Em đưa tay rờ lên và bần thần: hầu như chỗ nào cũng sây sát rớm máu cả. Chắc anh Đoan và mấy anh cũng như thể? Một thoáng tự hào bâng quơ đội lên trong lòng em. Chắc anh Đoan không cười mình nhát gan đâu. Ảnh biết bụng mình nghĩ gì mà chê! Teng mỉm cười một mình.

Khi hai người ra khỏi vùng rào một đoạn, Đoan bỗng quay lại ôm chặt lấy Teng, xuýt xoa:

- Út giỏi lắm! L`ân đ`âu mà như vậy là hiếm đấy. Có đái ra qu`ân không? Anh l'ân đ`âu chui vào rào cứ mắc hoài.

Teng chột dạ và đỏ mặt chợt nhớ cái lúc ở lớp rào thứ hai, hình như em cũng có tè... thì phải. Út ngượng quá không dám nghĩ nữa.

Đến chỗ hẹn, Teng đã nhìn thấy anh Thậm và anh Thành ng 'à thu lu ở đấy r 'à. Vừa thấy Teng, anh Thậm đã vội chụp lấy vai em, hỏi:

- Sao, chú nhỏ? Mọi việc ổn cả chứ?
- Ôn! Teng gật đ`àu trả lời tỉnh bơ như một người chui rào sành sỏi.

Đoan kéo tay Teng ng à thấp xuống, vui ve thông báo:

- Bữa nay thằng út cừ khôi không ngờ đấy. Dám chui thoe tôi tới ba lớp rào kia.

Thành lừ lừ đi tới, đưa bàn tay to, rắn như gỗ lim siết lấy bàn tay bé m`êm của Teng:

- Giỏi! Thẳng này giỏi! Cho bắt tay cái nào đ 'cng chí!

Teng cũng ưỡn ngực siết chặt lấy tay Thành với tất cả dáng vẻ bình đẳng và già dặn khiến Đoan phì cười. Chị Ba ở đâu đi tới phủ lên vai Teng tấm áo, thì th ầm;

- Tội nghiệp Út! Lạnh run lên r à đây nè! Ngậm miếng gừng cho ấm đi em.

Teng c'ần lấy miếng gừng vừa mặn vừa cay đưa vào miệng nhưng áo thì lại cởi ra. Mấy anh cũng lạnh nhưng có c'ần khoác áo đâu. Chiến sĩ đặc công mà động một tí phải khoác áo là xoàng. Miếng gừng thấm đẫm ở đầu lưỡi r'ầi lan ra khắp cơ thể khiến Teng ngây ngất. Lúc này nhìn xuống mấy anh chị sao thấy thương ghệ! Teng cứ muốn lăn vào lòng từng người mà líu lo kể lại câu chuyện bò rào toát m'ôhôi vừa r'ầi.

- Chị Ba, em đói! - Teng nhõng nhẽo.

Mới nghe thế, chị Ba đã có vẻ cuống:

- Ây chết! Đói hả? Ùa! Ăn từ lúc ba giờ chi `àu đến giờ r `à còn gì. R `à! Chút xíu nữa vô ấp, chị Ba kiếm đ `òăn cho Út. Đi được chưa mấy anh?
- Được r'à! Bây giờ chúng tôi đi theo cô Ba và nghe cô Ba hết. Thậm nói và hối mọi người mặc qu'àn áo vào.

Đêm càng v èsáng càng vắng lặng khác thường. Giờ này là giờ giấc ngủ của bà con sau một ngày lao động cực nhọc đã đi vào độ sâu nhất, giờ này cũng là giờ bọn lính, bọn mật vụ sau những phút giây căng thẳng canh phòng cũng trùm đ àu ngủ kỹ với suy nghĩ rằng, Việt cộng chập tối đã không vô thì thôi chứ bây giờ còn vô làm gì nữa. Thế là khu ấp trở v ècái khoảnh khắc thanh bình của đêm. Cây cối dường như cũng thiu thiu ngủ, cái hương vị êm đ àm, thơm thoảng tan hòa vào gió, vào mọi tiếng rì r àm. Lúc ấy, có lẽ chỉ còn những con đom đóm lập lòe xanh biếc là nhìn thấy những chiến sĩ thân yêu của thôn xóm đang đi d àn vào ấp. Đom đóm nhìn thấy nhưng đom đóm vẫn chỉ lập lòe. Đom đóm bao giờ cũng là bạn bè của những người lính đi đêm. Đom đóm đang lấp lánh trước mắt Teng. Ánh

đom đóm quen thuộc gợi nhớ những đêm hè yên ả chỉ có tiếng trẻ con chơi chạy quanh làng, cái thời kỳ bà con chưa bị d ồn vào vòng rào gai ấp chiến lược. Đom đóm... Bước chân Teng đi lâng lâng. Mỗi thước đất, mỗi vị trong đêm đ ầu rất đỗi thân thuộc, g ần gụi em. Giây phút ấy, em cứ muốn lướt chân theo ánh đom đóm bay để v ềnhà, sà vào lòng má. "Má ơi! Con đói. Con cơm nguội không, con miếng...". Mải mơ tưởng, mũi em chút nữa đập vào tấm lưng to tướng của anh Thành. Tiếng anh truy ền xuống:

- Tản ra cảnh giới để cô Ba vô nhà làm việc
- Làm việc gì hả anh?
- Xuyt! Thành đưa một ngón tay lên miệng và chỉ v ềphía chị Ba đang từ từ bước đến cảnh cửa của ngôi nhà trước mặt.

Nghe lời anh Teng cũng chọn một gốc cây kín đáo ngoài sân và chĩa súng ra đường bò để đ ềphòng có lính đi tới. Tuy vậy, tai em vẫn giỏng v ề phía ngôi nhà. Có tiếng cọc cọc rất khẽ. Hình như chị Ba gõ cửa. Lại cọc cọc nữa. R ồi im lặng. Họ không mở à? Không kìm được, Teng ngoái lại. Chị Ba vẫn đứng im lìm trước cửa. Teng đứng hẳn lên. Lúc này thì em nhận ra đó là nhà của ông Bảy xe bò. Em biết ông Bảy quá mà. Tính ông hi ền khô, cả ngày chả nói một câu nhưng lại hay cho quà bọn trẻ. Ông Bảy ở với bà Bảy, con cháu đi đâu hết, Teng không biết. Thỉnh thoảng Teng có chạy qua gánh nước, tưới rau cho ông để được ông kể cho nghe đủ thứ chuyện. Ông Bảy cưng Teng lắm, để Teng gọi cho. Nghĩ vậy, em buông xuôi cây súng đi tới chỗ chị Ba. Chị chưa kịp hiểu gì cả thì Teng đã ghé sát miệng vào khe cửa gọi nhỏ:

- Ông Bảy ơi ông Bảy? Cháu gọi cửa ông đây nè! Cháu là Teng nè.

Teng gọi vừa dứt thì trong nhà, tận phía giáp tường, bỗng vang khẽ tiếng giát giường cót két r à tiếng dép lệt xệt đi ra. Một lát có tiếng hỏi thào qua khe cửa:

- Ai đó? Ai gọi cửa đêm hôm vậy đó?
- Cháu đây mà ông Bảy! Teng đây mà.

Tiếng lạch cạch r'à cánh cửa mở hé ra. Một khuôn mặt già nua, tóc bạc trắng xuất hiện. Đôi mắt đùng đuc ấy chớp chớp:

- Trời! Thẳng Teng thiệt sao? Mi còn sống hả? Sao bọn lính nó kêu bắt được mày, chôn sống ngoài bãi sông r ồi. Tội nghiệp bà già mi, mấy bữa nay... Chợt nhìn thấy chị Ba, ông già hơi sửng lại - Lại còn ai đây nữa?

Chị Ba vẻ xúc động nhích lên một bước cho ông già nhìn rõ mặt r 'à mới nói khẽ:

- Con đây mà chú Bảy. Chú không nhận ra con sao?

Ông già chớp chớp mắt mấy cái nữa r à v ầng trán nhăn nheo đột ngột sáng bừng lên:

- Ủa con Ba! Con Ba huyện đội đây mà. Bây đi đâu kể từ bấy đến giờ để bà con... Thôi! Vô nhà đi hẵng. Có đứa nào coi chừng ngoải (ngoài ấy) chưa?
  - R'à chú! Coi chừng giáp vòng, chú khỏi lo.

Cánh cửa đóng ập ngay lại. Ông Bảy khêu to ngọn đèn hoa kỳ và cứ ngó chị Ba đăm đăm:

- Tao nghe tiếng gõ cửa từ đ`àu nhưng đâu dám mở. Độ này chúng nó hay giả tảng người của ta đi gõ cửa ban đêm lắm. Không biết, mở ra là bị bắt li ền. Mãi sau mới nghe tiếng thằng Teng tao mới dám cụ kịa đấy chớ.

Nói đến đó, bà Bảy từ trong bu 'âng đi ra mang theo một xấp bánh ít đến cạnh Teng:

- Ăn đi con! Ăn cho thiệt no r`ài gói lại mang cho mấy đứa ngoài kia. Tội nghiệp, đêm hôm khuya khoắt mà còn lặn lội - chợt nhìn thấy chân tay mặt mũi Teng đen nhẻm, bà tròn mắt - Người ngợm chui ở đâu ra mà kỳ vậy Teng?

Được hỏi, Teng định vanh vách tuôn ra hết mọi chuyện nhưng chị Ba vôi át đi:

- Có chui chỗ nào ra đâu thím! Nó té xuống đống tro ủ nhà người ta đấy.

Teng cười! Tí nữa thì làm lộ bí mật hết trơn. Teng cứ tưởng đối với ông bà Bảy thì chẳng c`ân giấu gì. Thiệt là làm chiến sĩ đặc công không ngon tí nào. Trong khi bà Bảy vừa bóc bánh cho Teng ăn vừa xuýt xoa kể lại bọn lính tung tin nhảm v`ênó thế nào, kể v`ênó vật vã như điên như dại ra sao thì bên kia ông Bảy vẫn không thôi xếch đôi lông mày lên:

- Đêm nào cũng thức chờ tiếng gọi cửa của tụi bay mà không thấy. R`âi lắm Ba ơi!
- Từ nay tụi con lại trở v ề đây r ồi, lại nhờ bà con giúp đỡ. Đã đến lúc không thể để cho chúng muốn làm gì thì làm được nữa.
- Hay lắm! Tuổi già như tao chỉ c`ân dòm thấy mặt tụi bay là vui bụng. Sao Ba? Kỳ này đánh lớn chớ! Đánh chết mẹ chúng nó đi. Sống hoài thế này chịu không có nổi. Lòng dạ ai cũng cùng ý nghĩ ấy nhưng không có người châm ngòi. Nay có tụi bay r`ã. Nào! Tụi bay c`ân tao làm cái gì? Giúp cái gì nào?

Chị Ba nắm chặt lấy bàn tay xương xấu của chú Bảy, không dấu được sự xúc động:

- Chú Bảy... Tụi con cứ tưởng chúng nó kìm kẹp dữ thế bà con ngán mà không dám nhìn nhận tụi con. Đêm nay... Dạ! Nhất định là phải đánh lớn chứ a nhưng trước hết phải có sự ủng hộ của bà con cô bác thì tụi con mới có sức làm ăn được. Thế này nghen chú Bảy: ngày mai chú tới gặp những gia đình cơ sở trước của ta bây giờ nằm im. Tùy theo thái độ từng người mà chú nói tụi con đã có mặt ở ấp xóm, cách mạng không bị tiêu diệt, cách mạng vẫn còn sống và ngày một hùng mạnh. Chú nói làm sao cho bà con phấn khởi tin tưởng để nếu có việc thì xáp vô một tay.

- Được! Cái đó bay tin tao. Tao biết ai nên nói, ai không nên nói. Gì nữa?
- Dạ! Thứ hai, chú tổ chức những người ấy trữ sẵn một ít gạo mắm trong bu 'ông để tiện dịp chúng con sẽ vô lấy mang ra cứ.
  - Được! bọn bay c`ân bao nhiều chúng tao lo được hết. Gì nữa?
- Đ `âng thời qua những cơ sở nòng cốt, chú nắm tin tức mọi mặt cho con.
  - Nắm tình hình chúng nó, nắm tình hình bà con phải không? Được.
- Và chú ý nắm sâu vào cái chi khu xem mỗi ngày chúng nó có thay đổi gì?

Mắt ông già sáng lên:

- Sao? Tụi bay tính m`ân thiệt cái chi khu ấy hả. Ngon! Ngon quá xá ông phát nhẹ vào đùi với vẻ cực kì khoái trá Được! Cái thẳng này để chính tao nắm cho. Thế bao giờ đánh.
  - Chưa đâu chú Bảy ạ! Là tụi con cứ thu thập cho hết r à tính.

Mặt ông già bỗng lu xìu:

- Vậy mà tao tưởng m`ân ngay chớ.

Ng ài bên này, mặc dù ruột gan đang c àn cào nghĩ v ềmá nhưng Teng cũng thấy sốt ruột. Lạ hè! Thì chị Ba cứ nói tuột ra có phải bà con mừng không. Cậu bé mấp máy môi định nói thay thì một l àn nữa chị ý tứ đưa mắt cho nó r ài nhanh nhảu đứng dậy:

- Thế thôi chú Bảy nghe! Nếu không thay đổi. Đêm mai tụi con sẽ ghé vô nữa. Con đi đây.
- Khoan! Ông Bảy ngăn lại, quay mặt qua bà Bảy nói: bà vào xúc mấy chục lon gạo ngon đưa cho tụi nó. Đưa luôn bình mắm nêm nữa. Đưa hết,

không giữ lại cái gì cả. Còn mấy táp thuốc rê, dỡ xuống gói lại.

Trong khi chị Ba chưa kịp nói gì thì ông Bảy đã hỏi tiếp:

- Bây giờ đến tao hỏi mày. Một: thẳng cha Tư Đờn vẫn là người của đằng mình đó chớ? Vẫn là người thay mặt Đảng cao nhất ở đây đó chớ?
- Dạ! Chú Tư vẫn vậy. Nhưng g`ân đây chú đang bị tụi nó nghi nên chú không thể dàn mặt đến từng nhà gặp bà con được. Vả lại, chú phải đảm nhiệm cả năm ấp nên càng c`ân phải giấu mặt.
- Được! thứ hai: Tao có nên đến gặp bà già thẳng Teng để nói bả biết tin thẳng Teng vẫn còn sống không?
- Dạ, cái đó chú khỏi lo. Chúng con đã có cách nói vào lúc thích hợp nhất. Còn gì nữa không chú?
- Thứ ba: chú đập tay vào ngực mình Riêng tao, tao đ`ênghị việc khó mấy cũng giao cho thẳng già này, kể cả việc giao cho tao cây súng nhảy vào bắn bể sọ cái chi khu chúng nó.

Chị Ba cười gật đ`âu r 'ỡi hai chị em nhận từ tay bà Bảy một cái túi to tướng. Ra đến cửa, bà Bảy còn giúi vào tay Teng mấy gói thuốc lá thơm, dặn khẽ:

- Mang ra cho mấy đứa ng 'à ngoài kia. Tội nghiệp đêm hôm...

Tiếng nói hi 'ên dịu của bà Bảy theo Teng ra đến tận ngoài sân. Tiếng nói ấy lại nhắc nhở Teng nghĩ đến má. Ba mới chết, má còn chưa lại người, nay lại tưởng con chết nữa thì má sống làm sao! Lại còn bị hạch lên hạch xuống nữa. Gió đêm đưa mùi nhang khói nhà ai đậu vào mũi Teng. Trời! Biết đâu giờ này má cũng lại nhang khói khấn vái cho mình. Thương má không kìm được, Teng để mặc cho nước mắt chảy ra. Anh Thậm đến bên em, hỏi khẽ:

- Út! Làm sao em khóc?

Teng cắn môi lắc đ`ài. Một lát, em c àm tay chị Ba, giọng nghẹn lại:

- Chị ba! Nhà em ở g`ân đây, bên kia lô cao-su, chị cho em chạy v`êthăm má một chút r`â ra ngay. Được không?

Chị Ba im lặng, nhìn sang anh Thậm. Anh Thậm nhìn lảng đi.

- Không sao đâu mà. Em ra ngay. Hay... Chị cứ dẫn mẫy anh ra sông trước.
- Không được đâu Út à tiếng nói chị Ba cũng rưng rưng Chị hiểu em nhưng chưa được đâu. Chú Tư đã nói mấy bữa nay đêm nào chúng nó cũng phục kích quanh nhà em để đón lõng em v ề Đi bây giờ nghuy hiểm lắm. Vả lại cũng muộn r ồi, em c ần phải ra sông ngay. Chuyện má để chị lo. Ngày mai, chính chú Tư Đờn sẽ tới gặp má nói chuyện. Để em gặp má không tiện đâu. Chúng ta đang c ần hết sức giấu mình để làm việc chính. Em xem, anh Thậm xa nhà g ần chục năm r ồi, ảnh cũng muốn gặp ông già lắm nhưng ảnh có đòi đâu. Công việc trên hết Út ơi! M ần xong, chị để em tha h ồgặp má.

Nghe đã có vẻ xuôi xuôi nhưng Teng nhấm nhẳng một câu vuốt đuôi:

- Bí mật! Thế sao chị lại nói cả với ông Bảy?
- Chuyện đó khác em ạ! Không tin ở bà con, không có bà con đùm bọc, giúp đỡ không đánh được giặc đâu. Mà chị có nói hết tron hết trọi với chú Bảy đâu. Chị vẫn giữ bí mật đấy chớ.

Không cãi được nữa, Teng đành ngoan ngoãn trở v ềvị trí đi đ ầu đội hình. Thậm bước xéo chân lên:

- Thôi, để anh dẫn mũi cho. Anh thuộc đường mà.
- Xạo! Teng phụng phịu.
- Vậy mới là lính trinh sát chớ! Có đâu như Út thế kia, mới có thế đã khóc ti tỉ.

Vừa hơi chạm tự ái, vừa ngượng với chính mình, Teng gạt nước mắt, nhoẻn miệng cười.

000

Đêm hôm sau, Teng lại dẫn mấy anh bám trót lọt vào chi khu, có vẻ đã tin cậy qua thử thách đêm trước, anh trao hẳn nhiệm vụ cho Teng phải cùng bò vào với anh Đoan. Teng dạ li ền.

Đêm nay em chui rào thật tự tin, không còn hoang mang như l'ân trước nữa. Thậm trí có đoạn Teng đ'ềnghị anh Đoan cho bò trước xem sao. Anh Đoan ưng thuận nhưng chỉ cho Teng dẫn đ'àu ở những đoạn dễ, ít mìn trái, có vật che khuất. Sau ba tiếng căng thẳng tới vã m 'ôhôi, hai anh em đã nhích thêm được ba hàng rào. Chỉ còn hai lớp rào nữa là sẽ đụng bờ đề. Đây là đoạn khó nhất. Xuyên thủng được bờ đề với lính gác dày đặc là coi như sở vào được gan ruột chúng nó, động tác nghiên cứu coi như xong.

Khi trở v ề, Teng lại cùng mấy anh ôm súng cảnh giới cho chị Ba vào làm việc với cơ sở. Đêm nay chị Ba ít nói, ít cười, nét mặt chị có vẻ tr ần lắng hẳn đi. Ng ồi trong lùm chuối với anh Đoan, Teng tò mò hỏi. Anh Đoan trả lời:

- Nghe nói hôm nay là ngày giỗ anh Ba, ch 'cng chưa cưới của chị ấy.
- Sao anh biết?
- Anh Thậm nói. Anh Ba ngày trước cùng đi bộ đội với anh Thậm ở ngoài Bắc mà. Anh Ba vào đây trước, gặp chị Ba và hai người thương nhau. Sắp cưới thì anh Ba được đi ều vào hoạt động trong nội thành. Đợt Mậu Thân, anh ấy hy sinh.
- Bữa nay là ngày giỗ, chắc chị Ba nhớ ảnh Teng gật đ`âu ra ý thông hiểu.
- Thôi, đừng nói nữa, đêm khuya, tiếng nói nghe vang xa lắm. Anh Đoan có vẻ b 'cn ch 'cn mà sao chị Ba vào trong ấy lâu thế nhỉ. Sắp sáng r 'ci.

- Để em vào xem. Nhà này là nhà chị Tám Hạnh, vợ anh Bảy xe đò chạy chợ thị xã đây mà.

Nói r'à, Teng ngoắt mình ra khỏi bui chuối. Đến bên cánh cửa, em ghé mắt nhìn vào. Chà! Teng chớp mắt. Nhà chị Tám coi bô sang dữ. Đèn măng sông sáng xanh để ở góc nhà. Bô bàn ghế láng bóng phủ vải trắng lưng chừng kê ở chính giữa, trên đặt một bình hoa, thứ hoa trắng muốt thường bán ngoài chơ. Cạnh tường gỗ là cái giường khá rông, một cánh màn tuyn xanh nhạt rủ xuống m'ên mại. (cả đời má con Teng chưa l'ân nào được nằm trong cánh màn đẹp thế này) Teng đảo nhanh mắt: trong nhà chỉ có hai người. Anh Tám chắc đêm nay chạy xe không v ề? Chị Tám mặc bộ đ ôhoa trắng đang thì thào nói gì với chị Ba. Chỉ thấy chị Ba b ân th ân, thỉnh thoảng gật đ`àu bâng quơ một cái. Chị Tám vẫn đang còn nói cái gì nữa có vẻ sốt sắng lắm, Teng nghe không rõ. Nghe má nói chị Tám ngày trước hình như cũng bỏ học ra rừng với chi Ba. Ít lâu sau lai thấy chi trở v ềvà lấy ch 'ông. Người ch 'ông này tốt bung, yêu vơ thương con, làm ra ti 'ôn nên d'ân dà ngôi nhà của chị Tám trở nên đẹp đẽ, khang trang nhất vùng, nhi ều khi bon t'êấp, bon lính trên đ'ôn cũng phải vì nể. Lúc này thấy chị Ba chưa có vẻ gì là sắp đứng lên, Teng khẽ gọi qua khe cửa:

- Chị Ba! V êthôi, muộn dữ r 'â!

Chị Ba giật mình, vội vàng đứng dậy, xốc lại bao súng ngắn đeo ở hông. Chị Tám giúi vào tay chị Ba một bọc giấy kiếng nói nhỏ:

- Mang v eđể anh em xài.

Chị Ba không nói gì, c'âm túi đ'ò lắng lặng đi ra. Đến cửa, Teng thấy chị hơi chững, nhìn nhanh lại gian nhà đang tỏa ra cái mùi ấm cúng, yên ả ấy một l'ân nữa r'ài bước ra sân. Bóng tối thăm thẳm nuốt ngay lấy thân hình mảnh mai của chị.

Dòng sông vẫn trôi qua êm ả trong giấc ngủ mê mệt của những người lính trinh sát vùng ven. Công việc đang tiến hành thuận lợi. Mũi của anh Đoan, anh Thậm đã tiến tới sát bờ đê, riêng mũi của anh Thành do chúng canh gác thoáng hơn nên đã chạm được vào lô cốt đ ầi tiên. Anh còn mang được cả một chai nước ngọt xá xị lấy được trong lô cốt v ềđể chị Ba và

Teng uống cho mát ruột nữa. Thế là nếu không gặp trắc trở gì đặc biệt, chỉ ba đêm nữa là có thể dẫn quân xuống nhỏ băng cái chi khu này được r 'à. Hai đêm đột ấp thắng lợi cũng là hai đêm chị Ba mang v 'ècho căn cứ bên sông nhi 'àu đ 'ò ăn, thức uống hơn. Cơm đã có thịt hộp, có mắm nêm. Cơm xong, có thể ung dung truy 'àn nhau nhấm nháp một bát trà thơm n 'àng (Ở ngoài sông thì làm gì có tách chén mà dùng) và người nào ghi 'àn thuốc nặng như anh Thậm, anh Thành thì đã có thuốc Cô-táp, Bát-tô,... Rít mặc sức. Do vậy, dù đi suốt đêm, sức khỏe mọi người đ 'àu có vẻ lên.

Nhưng đúng lúc trận đánh đang diễn ra sôi động trong ước ao của mọi người thì một sự biến ghê góm xảy ra.

Đêm thứ ba, Teng lại bám sát gót chân anh Đoan vào sâu hơn nữa. Sâu quá! Sâu đến nỗi Teng chỉ c'àn với tay ra là kéo tuột được chân thẳng lính gác xuống đất. Sâu đến nỗi em ngửi thấy cả mùi hôi chua lòm trên qu'àn áo nó. Nó đang ng à trên mặt đê. Em nằm dưới chân nó. Thỉnh thoảng nó lại ngáp môt cái rõ dài. Ngáp xong nó giơ tay đập muỗi. R'à lai ngáp. Ở g'àn, nhìn nó vặn vẹo trông đến khổ. Nó bỗng gằm đ`âu chĩa súng bắn ra hàng rào một loạt. Anh lửa đạn tạm thời soi sáng khuôn mặt võ vàng còn khá trẻ của nó, trẻ chỉ bằng đô tuổi anh Thành thôi. Thẳng bắn gì kỳ! Vừa bắn lại vừa lim dim mắt ngái ngủ như con nít nửa đêm bị má gọi dạy đi đái. Teng chợt rộn rạo cả người. Trời! Cái thẳng gác này lại là thẳng Đảm nhỉ. Mình sẽ ôm chặt lấy nó, lấy tay bịt mắt nó chặt cứng và... Sau đó hai thằng cứ ung dung dẫn anh Đoan vào sở mó từng h âm... Nằm cạnh Teng (vào đến đây anh Đoan đã cho Teng nằm cạnh r'à chứ không bắt lủi thủi bám đằng sau nữa), anh Đoan ghé răng cắn nhe miếng vải dù che mặt đ cng h c, ra hiệu cho Teng lùi lại. Sao lại lùi? Nó đang thiu thiu ngủ, vào luôn cho xong, mai khỏi bò nữa. Teng vẫn nằm im không nhúc nhích. Như hiểu cái chau mày của Teng, anh Đoan đưa mắt v ềchỗ một bóng đen khác đang cóm róm đi lại. Chết cha! Nó đổi gác. Em vôi trườn trở lại. Cũng như hai l'ân trước, anh Đoan ra sau và khéo léo xóa sạch moi dấu vết. Thẳng mới đến sau một giấc ngủ chưa đẫy, muốn tỏ ra hung hăng, cũng có thể để át nỗi sơ hãi, nó li ên phóng xuống một loạt đạn. Đã quá quen với cái trò bắn hù doa này nên Teng không thèm để ý, vẫn tập trung trườn ra cho chúng vết cũ. Nhưng quái ác làm sao, một trong những viên đạn ngái ngủ ấy đã bay chúng vào anh Đoan. Teng chỉ thấy anh khẽ rên lên một tiếng đau đớn, r à im lặng.

Hoảng h 'ôn, Teng ngoái lại đã thấy anh nằm cứng đơ, đ'àu rụi xuống đất. Teng lết trở lại chỗ anh, chân tay luýnh quýnh không biết làm sao. Ba đêm nay, dù căng thẳng và rùng rợn thật nhưng nó vẫn ít nhi 'àu giống giống cái trò chơi ú tim. Bây giờ bỗng ngửi thấy máu, Teng choáng đ'àu choáng óc. Vệt bò rất nhỏ, rào kẽm gai, mìn trái nhằng nhịt bốn xung quanh, làm thế nào để đưa được anh Đoan nặng gấp hai thân hình Teng ra đây? Kéo à? Lôi s 'ên sệt như lôi khúc gỗ chăng? Hay là đặt lên lưng mà cõng trườn đi? Teng chưa biết xử trí theo kiểu nào thì cái đ 'âu của anh Đoan đã từ từ ngóc dậy. Đôi mắt anh lờ đờ, mệt mỏi. Khuôn mặt sáng sủa của anh giờ đây nhăn nhúm lại trong một sự nén chịu đau đớn ghê ghớm.

- Anh Đoan...

Teng nấc khẽ. Khuôn mặt ấy khẽ lắc lắc như muốn nói Teng đừng làm thế, anh ra hiệu cho Teng cứ bò ra.

- Không! - Teng lắc đ`âu - Em ở lại với anh. Chết cùng chết....

Anh lại giui đ'àu xuống, kiết sức. Ngay sau đó anh ngầng lên, nét mặt rắn đanh như d'ôn tu hết mọi nghị lực cố gắng. Toàn thân anh rùng mạnh một cái r chuyển đông. Chuyển đông nhọc nhằn v ephía cửa rào. Không làm gì giúp anh được. Teng chỉ còn biết trườn đi trước dẫn đường. Đoan rào này ước chừng năm mét mà Teng cảm thấy dài thế? Thời gian như đông đặc lại, chảy nhuyễn ra theo từng hơi thở yếu ớt của anh. Có lúc anh không còn thở nữa mà chỉ rên. Teng biết! Anh đau lắm. Nhưng anh phải cắn răng chịu đưng để giữ bí mật cho hai người, cho toàn bộ trận đánh. Teng nhăn mặt như thấy chính chỗ vết thương nơi ngưc của mình đang chà sát xuống cỏ gai, đang hoác miêng tứa máu. Em xây xẩm mặt mày. Hơi thở phía sau Teng nhỏ d'àn r'ài lịm tắt. Teng ngoái lại. Mái tóc anh đang xõa trùng xuống cỏ. Sơ anh không sống nổi, Teng quyết định cứ xốc anh lên lưng r ã muốn ra sao thì ra. Chết là cùng chứ gì Thà chết cả còn hơn thấy anh bò khổ sở như thế. Teng cắn răng vừa định lết trở lai thì cả cái thân hình rũ rươi của anh lại ruc rịch chuyển đông. Tiếng nói anh lẫn vào cây co:

- Ra đi... Ra nhanh đi Út...

- Dạ! Em ra đây... Ra ngay đây. Nhưng anh có...

Để trả lời, anh dướn mạnh một cái v ềphía Teng khiến Teng cũng phải trườn nhanh v ềphía trước. Cứ thế, bằng những cú dướn bất thường, chính anh đã đẩy Teng ra ngoài cửa rào.

Khi đã nằm trên cỏ r 'ài, Teng mới chợt nhớ đến cuộn băng cá nhân nhét sau túi qu 'àn cụt của mình, em loay hoay lấy ra.

- Em làm gì đó Út? Anh Đoan nằm ngửa trên cỏ, mắt nhắm nghi ền, hỏi qua hơi thở không... không kịp r ềi... Bây giờ Út quay lại đoạn vừa r ềi...
  - Để làm gì anh?
- Út.. Út hãy làm như anh làm... Xóa hết dấu vết... Gài lại kíp mìn...
  Vuốt lại.... Tiếng nói của anh bay đi đâu, mỏng tang. Ráng cẩn thận...
  Nếu mai mốt gặp má... cho anh gửi lời...

Miệng anh cứng lại, nói không ra hơi nữa. Teng xổm tới ôm ch'àm lấy anh. Anh lại ngúc ngoắc đ'àu, trán hơi nhăn lại:

- Vào đi... Vào đi... Sắp sáng r ã.

Teng cắn chặt môi bò vào. Em làm theo lời anh mà ruột gan nóng không yên. Gài xong lỗ rào cuối cùng, em vội vàng quay ra. Anh Đoan vẫn nằm nguyên đó, chân tay sải rộng như ngơi nghỉ, cặp mắt hi ần lành của anh như đang mải ngắm những áng mây bay lang thang trên trời. Miệng anh vẫn hơi cười. Cái cười vừa đau đớn vừa kinh hoàng lại vừa lưu luyến một cái gì xa xôi lắm... Anh không còn thở nữa. Teng gục đ`âi xuống cổ anh, khóc nức nở, khóc không thành tiếng, khóc rất lâu như tưởng rằng tiếng khóc và những giọt nước mắt sóng hổi của mình sẽ đánh thức được anh dậy. Em sẽ còn gục đ`âi bên xác anh không biết đến bao giờ nếu đ`ông đội của anh không tìm đến. Teng ngước mắt lên: anh Thậm, anh Thành và chị Ba đã đứng đó im lìm.

Đ `âng đội chôn người con trai quê nơi bến bãi sông C `âu xa xôi ở bên sông, trên một rẻo đất có nhi `âu cây gai mọc dày. Teng tr `âng thêm vào nấm

m 'ôanh một cành hoa bằng lăng nhỏ xíu. Nấm m 'ôđắp ngang bằng mặt đất và rải lên trên đó rất nhi 'ài lá khô để kẻ địch có đi qua, đi lại cũng không thể biết. Thế là trong vòng chưa đ'ầy nửa năm trời, cậu bé mười ba tuổi đã hai l'ân chịu sự mất mát của những người thân yêu, ruột thịt. Thân hình cậu đã khô lại càng khô quắt. Ánh mắt vui tươi mới có lại những ngày g'ân đây, nay như có đám mây xám nào trôi qua. Đ'ài óc cậu đông đặc ng'âm chứa một đi 'ài gì đó sâu xa mà chính cậu cũng không hiểu nổi. Khúc sông buổi sáng hôm đó tr'âm lắng lạ thường. Người nào cũng nhìn ra sông hay một khoảng trống không hút t'àm mắt nào đó theo đuổi những suy nghĩ riêng tư. Chị Ba lúi húi khâu vá những miếng rách trên áo qu'àn mấy anh em mà sao mắt đỏ mọng, bàn tay đưa kim vụng v'ê. Anh Thành xê đi dịch lại cái thân thể căng tròn sức sống như muốn đạp gãy hết cả cây cối nơi đây mà lững thững bước lên mặt lộ. Duy có anh Thậm còn cố tỏ ra bình thản. Nửa buổi, anh buông một câu hỏi khiến ai nấy đ'àu sững sờ:

- Bây giờ mày tính sao Thành? Ba mũi bị tiêu một, làm sao để hoàn thành nốt công việc trinh sát? Chả! Tiếc quá! Chỉ còn một đêm nữa.

Anh Thành nói luôn, giọng khàn khác lạ:

- Cứ m`ân chố biết sao! Không được ba mũi thì hai mũi cũng đáng. Cùng lắm một mũi cũng m`ân. Không vô được nhi `âu người thì vô ít. Vô được một mình tôi, tôi cũng đánh. Đánh thấy mẹ chúng nó đi! Một trăm thẳng chúng nó đổi lấy một thẳng Đoan cũng chưa đủ.
- Đừng nghĩ quẩn, Thành anh Thậm dịu dàng Thằng Đoan nó chết đi có phải để cho mình thí thân chết uổng theo đâu. Bằng bất cứ cách nào cũng phải đánh cả ba hướng. Đây là cả một chi khu đ ồsộ chớ đâu phải một đ ch bảo an dăm chục thẳng. Phải trung thành với nguyên tắc binh chủng Thành a!

Teng bật khóc nấc lên:

- Tại em,... Tại em đó. Nếu lúc nằm dưới chân thẳng gác, anh Đoan kêu em ra, em không lừng chừng thì viên đạn ấy đâu có trúng vào ảnh. Tại em! Mấy ảnh kỷ luật em đi.

Anh Thậm búng búng vào tai Teng:

- Thằng nhỏ lại nghĩ t`âm bậy r`ài. Chả tại ai cả. Viên đạn đâu có mắt. Đánh nhau có nhi `àu cái may rủi, em đừng tự oán như thế, khô thân ra.

Teng vẫn giùi trán vào thân cây:

- Tại em... Tại em mà. Nếu em không bò theo ảnh... Nếu anh không vướng em thì...

Anh Thành quát khẽ:

- Thôi! Đừng lảm nhảm nữa. Chẳng tại thẳng nào cả. Chỉ tại bọn chó đều cả thôi. Bây giờ tôi mà vớ được thẳng nào trong bọn chúng thì...

Teng ngầng phắt đ`àu lên, đôi mắt trẻ thơ của em tỏa ra một ánh sáng kỳ lạ. Em nói nhỏ nhưng chắc nịch:

- Em không khóc, em không lảm nhảm nữa. Mấy anh hãy cho em được thay anh Đoan ở mũi ấy. - Thấy mọi người sững lại, im lặng, em nói tiếp g`ân như khẩn khoản - Anh Thậm! Anh Thành! Chị Ba! Hãy tin em đi! Em thay được mà.. Em thương anh Đoan lắm! Để cho em trả thù.

Anh Thành vốc nước sông lau mặt cho Teng và kéo em sát vào người:

- Bọn anh tin Út! Có tin mới để Út bà theo anh Đoan. Nhưng bò theo là một chuyện, còn một mình bò một hướng... Việc ấy quá sức em, em không làm được đâu. Cứ yên đi, để bọn anh tính. Việc sắp xong, đời nào chịu chúng nó.
  - Không! Em bò được mà. Cứ để em bò.

Anh Thành quay qua chị Ba:

- Chị Ba thấy thế nào? Xin cho biết ý kiến coi!

Chị Ba không trả lời, càng cúi thấp đ àu xuống trên mụn và

Vừa lúc đó có tiếng quát trâu om sòm ở cánh ruộng g`ân bờ sông. Im ắng một chút, tiếng quát ví... thá (phải... trái) lại vang lên. Chị Ba chợt ngầng đ`âu:

- Tiếng chú Bảy! Chắc ổng muốn gặp ta? Để tôi ra thử coi!
- Không được anh Thậm ngăn lại Để thằng Út l'ần ra. Nó nhỏ người, ít ai để ý. Nè Út!
  - Da!
- Em bò sát ra đường bò, nếu đụng ông Bảy thì kêu khẽ ông vô đây. Nếu có người thì tạm thôi nghe!
  - Da!

Út xách cây AK lu 'ôn qua khóm lá đi ngay..... Lát sau ông Bảy rẽ lá bước vào, nét mặt tỏ ra quan trọng:

- Con Ba đừng trách tao xé rào vi phạm quy định ra đây. Tao ra đây là đã xin ý kiến ông Tư Đờn đàng hoàng. Có tin gấp c`ân báo cho tụi bây đây. Hồng hiểu đêm h`ãi hôm bọn bay vô ấp có để lại dấu tích gì không mà sáng nay thấy lính chúng nó bung ra dữ lắm! Chủ yếu là khu vực chi khu. Hình như chúng có làm thêm hàng rào và gài thêm trái. Sáng nay chúng nó bu vào đó đông lắm! Dường như chúng phát hiện được đi ầu gì. Khu vực chợ và ấp sớm nay chúng nó cũng lùng sục, tu ần tra rất khác. Sốt ruột quá, tao ra đây hỏi thực hư ra sao? Đêm h ầi hôm có đúng bọn bay bò rào chi khu không? Thằng nào trong bọn bay bị đó?

Tiếng ông Bảy lấp láp, d`ân dập, con mắt đưa qua đưa lại nhìn hết người này đến người khác như dò hỏi. Teng thấy anh Thậm hơi tái mặt đi một chút r`âi từ tốn nói:

- Chú Bảy! bây giờ con không giấu chú nữa. Đêm qua bọn con có bò vào đấy nhưng... anh nhìn sang chỗ khác, giọng nhỏ lại - Không ai bị sao cả.

Mặt ông Bảy nhẹ hắn đi:

- Ù! Thế thì tao cũng mừng. Tao chỉ sợ... Thôi! Tao đi đây, kẻo chúng nó sinh nghi. Dạo này thám báo biệt kích giả dạng dân thường lẻn ra bưng dữ lắm! Bon bay ăn ở ráng cẩn thận.

Ông l'ân trong cạp qu'ân ra hai gói Ru-bi đưa cho anh Thậm r'à gạt lá đi luôn. Chỉ thoáng chốc, tiếng họ trâu của ông lại vang lên, nhỏ d'ân.

Trong cứ, mọi người nhìn nhau. Không khí đã nặng n'êlại nặng thêm. Tin chú Bảy vừa báo như gáo nước lạnh giội xuống đ'àu mọi người. Anh Thành, tính tình bộc trực, không thể giữ kín được đi àu gì lâu trong đ'àu, bật nói luôn:

- Thế là đi tong. Đang chưa biết tin ai bò cho đủ ba mũi thì lại bị chúng nó bố phòng chặt cứng như thế thì còn đánh đấm thế quái nào được nữa. Kéo quân v ềthôi!
- Thành! Sao cậu lúc nào cũng thở ra cái giọng tiêu cực như thế. Anh Thậm suốt từ ngày xuống đây bây giờ mới thấy hơi nổi nóng Đã đến nỗi nào đâu mà phải kéo quân v ề. Trong đánh giặc thế này là chuyện thường, phải bình tĩnh mà tính toán chớ.

Anh Thành im lặng. Anh bao giờ cũng vậy. Đánh giặc và nói năng đ'ều văng mạng, không biết sợ hãi là gì. Nhưng được nhắc nhở chân tình là anh lại chịu li ền, mặt thộn ra nom như mặt đứa con nít biết lỗi. Anh Thậm nói tiếp:

- Đúng ra, tình hình như thế là khó khăn. Thứ nhất: có thể chúng phát hiện ra dấu vết ta đột rào, nhưng cũng có thể mới chỉ ở mức độ phán đoán. Mà dù có phát hiện ra hay phán đoán, đi ều đó cũng không ngại. Ta có nhi ều cách đột. Chỉ phải hơi chậm, mất thời gian. Thứ hai: việc thiếu mất một mũi cũng rất nan giải. Cho người v ềtrên xin bổ xung thì không kịp. Mà tiến hành đánh hai mũi thì không chắc ăn. Chỉ còn một cách... Đó là một người...

Anh Thành nói luôn:

- Một người phải đột cả hai chố gì? Tôi cho. Mũi của tôi sắp xong r ã. Để tôi đột tiếp mũi của thẳng Đoan, chỉ c ần Út Teng dẫn tôi đến cửa rào.

Anh Thậm nhìn anh Thành rất trìu mến. Cái nhìn ấy chứng tỏ hai người đã cũng đi với nhau nhi ều trận và cũng rất hiểu v ềtính nết nhau. Anh Thậm quay sang Út:

- Vậy có được không, đ`ông chí chiến sĩ đặc công?

Út Teng từ lúc ông Bảy vào đến giờ toàn cúi gằm. Đi `êu ông Bảy nói đánh mạnh vào tâm trí em. Em thấy khổ sở, day rứt quá! Có đợt sóng nào ngoài kia xô mạnh vào ngực em, Teng bật nói:

- Anh Thậm, anh Thành ơi! Đêm qua em đã không xóa hết dấu vết, em đã hoảng hốt không làm đúng lời anh Đoan dặn nên bây giờ lính chúng nó mới bung ra, chúng nó biết. Tại em, tại em tất cả. Em không xứng đáng ở đây với mấy anh nữa. Mấy nanh xử bắn em đi, Nhưng... - Teng đã rấn rấn nước mắt - Nhưng đừng gạt em ra khỏi trận này. Cho em đánh xong lần này thôi, em trả thù cho ba, cho thằng Đảm, cho anh Đoan... Nghe! Đừng đuổi em v ề

Nghe hết lời của Teng anh Thậm mim cười rất hi ần, giọng anh càng dịu ngọt:

- Tĩnh trí lại đi Út! Chuyện này em dù không nói, bọn anh cũng đoán biết. Đúng là em để lại dấu vết đêm qua. Sai l'âm lớn đó, đi àu tối ky khi bò rào nhưng lúc ấy... Thôi, cái chính là em dũng cảm nhận lỗi. Có dũng cảm như vậy em mới đủ nghị lực qu àn nhau với thằng giặc. Bọn anh đánh giá hành động nhận lỗi này còn cao hơn hành động bò rào mấy đêm qua của em. Muốn trở thành người chiến sĩ, đi àu trước hết là phải trung thực. Đi àu ấy em đã có r à. Bọn anh càng tin em hơn. Có thể sẽ để em bò thay anh Đoan đó. Được chưa?

Teng ngơ ngần cả người. Câu chuyện diễn biến ngoài sức tưởng tượng của em. Trời! Teng giụi đ`ài vào ngực anh Thậm, nói lí nhí:

- Vậy mà em cứ tưởng mấy anh đuổi em v ề Tưởng anh Thành sẽ quẳng em xuống sông.
- Quẳng thật chứ sao lại không anh Thành làm bộ trợn mắt đến khiếp r 'ài ôm Teng, cả hai cùng lăn ùm xuống dòng nước đang lớn, dâng ăm ắp tận mép võng.

Trước cảnh ấy, chị Ba chỉ khẽ ngước mắt lên r từ lại cúi xuống. Chị đang mải suy nghĩ đi từ gì mà mấy miếng vá trong tay chị cứ tháo ra r từ lại dính vào? Đêm hôm nay, do những lý do khác biệt, tổ trinh sát tạm thời nghỉ không đột ấp. Được nghỉ sau khi công việc đã xong thì con gì bằng. Tha h tô chờ nước xuống mà lội sông mò tôm, mò cá để r từ gi thuya ng từ xụp với nhau bên n từ cháo cá nghi ngút khói... Nhưng phải nghỉ trong khi công chuyện đang lỡ dở, ngày mai không biết phải làm gì thì thật là khổ tâm. Nghỉ không ra nghỉ, thà cứ lặn lội vào chỗ nguy hiểm lại hơn.

Tối nay moi người đ'àu lên võng sớm, như cùng chăm chú nghe tiếng dào dạt của dòng sông. Tiếng bìm bịp sũng nước xen vào giữa tiếng võng sôt soạt. Nằm mà h'àu như không ai ngủ cả. Hình như khó lắm, cũng có thể là do gió lùa vào cây, có tiếng thở dài của chị Ba. Võng bên này. Teng cũng nằm nửa thức nửa ngủ. Lòng dạ em cứ b 'ôn ch 'ôn lạ lắm. Teng cảm thấy rằng nếu bây giờ mà ngủ thiếp đi thì cả khúc sông này sẽ trôi đi mất, chỉ còn Teng nằm lai trơ khấc với dòng bưng, cả anh Thâm, anh Thành, cả chi Ba sẽ không bao giờ trở lại nữa. Em úp mặt xuống võng nhưng mãi vẫn không ngủ được. Em như ngửi thấy mùi nước sông chảy qua ngay sát dưới tấm võng ni-lông và dường như nghe thấy có cả những chú tôm đang búng giò tanh tách trong lòng nước. Đ'àu óc em lan man như dòng sông đang chảy. Em nghĩ đến má, đến ba... R 'à lại nghĩ đến anh Đoan. Trong một đêm nằm chung võng, anh Đoan đã kể cho Teng nghe anh là con một, ba anh chết từ h 'ài đánh Pháp, má anh đã già vẫn ngày ngày ra đ 'àng. Anh gọi quê anh bằng cái tên lạ hoắc: trung du. Trung du là cái gì nhỉ? Có giống khúc sông này không? Thế mà bây giờ anh không bao giờ day nữa, không bao giờ được gặp má nữa. Teng lại chạnh nhớ đến má mình. Sau trận này, nhất định phải đưa má ra sông. Để má một mình, tôi quá! Sau trận này... Không biết trận này có đánh được không...

Dưới kia, anh Thành đi trinh sát ven ấp cũng đã v ềđang cặp ghe vào ván, thở phù phù:

- Thế nào? Anh Thậm vừa buộc hộ dây ghe vào gốc cây vừa hỏi.
- Đúng như ông già nói. Chúng rải uân khắp nơi. Đông như kiến
- Không sao! Tiếng anh Thậm nho nhỏ như không muốn để ai nghe thấy Chúng sẽ không đủ sức rải ra mãi như thế được. Thôi, đi nghỉ đi. Mai tỉnh táo r 'à ta tính.

Teng càng chìm sâu người trong võng. Trong giấc ngủ chập chòn em ước ao mình là một chú bé có cánh, mang trên lưng thật nhi ều thuốc nổ, sẽ bay cao tít trên b'àu trời và thả từng trái xuống từng h'àm. Thả trúng như thả đáo, không sót hầm nào cả. Và cả cái chi khu sẽ bốc cháy rừng rực dưới đuôi cánh m'ền mại của em. Hay là... Teng lại mơ mình nhỏ lại như chú chuột, chú chuột có đôi râu đánh hơi tinh, lot qua tất cả chân những thẳng gác, bò vào tận h'ần thẳng đại úy chỉ huy, thẳng trưởng ấp có cái dáng học trò, cắn sâu vào cổ, cắn thật sâu... Nhưng dòng nước chảy dưới võng lại nhắc em vị trí và hoàn cảnh em đang sống. Đêm đã khuya lắm. Con bìm bịp mỏi miêng không còn kêu vang được nữa, cứ khàn khàn như ngái ngủ. Con bìm bịp ngủ trong lòng nước, thẳng Út Teng thiu thiu trên võng. Chính lúc đó, em nghe thấy có tiếng sut sịt khe khẽ ở dưới ghe. Ai đấy nhỉ? Hay là con ch'ôn đi ăn đêm lạc vào ghe. Em cố giương mắt ra. Tiếng sut sịt vẫn vang lên đứt quãng. Em thoáng nhìn thấy dưới lòng ghe, kín đáo khuất sau vòm lá, chị Ba đang ng 'à. Hình như chị khóc? Sao thế nhỉ? Teng rón rén ng 'à dây. Đôi vai chị rũ xuống. Chị khóc lạ lắm! Khóc mà không phải là khóc, thoạt nghe như tiếng thở ngắn, thở mạnh. Chắc chị thương anh Đoan chết đó mà. Tôi nghiệp anh Đoan, anh chết đi làm bao nhiều người khóc. Giot nước mắt hay lây, thấy chị Ba khóc tấm tức, tư nhiên nước mắt Teng cũng trào ra. Em muốn xuống võng, bước ra với chị r à cả hai cùng khóc cho khuây.

Để chị khóc một mình thế kia tội lắm. Võng trong cùng, anh Thành có vẻ mệt nên đã gáy vo vo. Võng anh Thậm không thấy động dạng gì. Chắc ảnh cũng ngủ r tầ. Chỉ còn võng của Teng mắc g tần ngay đ tài ghe là nghe

thấy chị Ba khóc thôi. Chị phải xuống ghe khóc để mọi người không hay. Thương chị quá. Teng định thả chân xuống mũi ghe thì chợt thấy võng bên cạnh căng ra, cọt kẹt r ซi anh Thậm lặng lẽ ng ซi dậy. Anh bước nhẹ xuống ghe. Teng nhìn thấy anh ng ซi xuống cạnh chị Ba. Một lúc lâu tiếng sụt sịt nhỏ d ần. Sóng oàm oạp vỗ vào mạn ghe như một khúc ca ru lại làm mí mắt Teng díp lại... Bất chợt tiếng anh Thậm vang lên, nhỏ lắm, may ra có Teng mới nghe được lõm bõm.

- Cô Ba hai bữa nay không ăn không ngủ gì hết, bệnh sốt rét lại trở lại mất thôi.

Không có tiếng trả lời. Sóng gió nuốt mất tiếng nói của anh.

- Cô Ba nè! - Giọng anh vẫn hết sức dịu dàng. - Kẻ thù thì đông, càng ngày càng tàn bạo. Còn chúng ta chỉ có một dúm. Đoan lại vừ mới... Thế mà rời rạc mỗi người nằm một góc, không coi nhau như ruột thịt thì sống sao được. Cô Ba có tâm sự gì, có nỗi bu ần gì cứ nói với chúng tôi. Nói xong nó vơi nhẹ đầu óc đi.

Vẫn chỉ có tiếng sóng đáp lại. Anh Thậm khẽ thở dài:

- Những lúc gian nan này, chỉ còn biết dựa vào nhau, tin ở nhau mà sống. Cô Ba không tin chúng tôi r 'ài. Chúng tôi bu 'àn là không làm được gì để cô Ba tin. Đành vậy. Xin lỗi đã quấy rày...

Anh Thậm đứng lên. Lúc ấy Teng mới nghe thấy giọng chị Ba nói qua hàng nước mắt:

- Anh Hai... Không phải thế đâu. Anh ng 'à lại... Em muốn...

Con bìm bịp bên kia sông dường như cũng biết ý, nó tạm dừng tiếng kêu khê đặc để cho tâm sự người con gái thả ra với sông với nước.

- Chắc mấy anh khinh em lắm phải không?.. Không? Em không hoang mang dao động trước tình hình căng thẳng đâu. Em quen r 'ài. Ngày trước còn đen tối hơn...

- Tôi biết...
- Tất nhiên còn là trách nhiệm dẫn mũi của em nhưng không hẳn như thế. Chúng nó bố phòng thế chứ, bố phòng nữa, em cũng có thể cùng Út Teng dẫn mấy anh qua lọt được. Em dù là đàn bà con gái nhưng khi c`ân thiết, em cũng có thể thay anh Đoan ở mũi thứ ba được. Ngày trước em cũng đã trải qua...
  - Tôi biết...
  - Và cũng không hoàn toàn em bu 'ân vì hôm qua là ngày giỗ của...
- Tôi biết. Con người cô Ba tôi biết. Cô Ba cũng không khóc vì cái chết của cậu Đoan, những cái đó cô Ba sẽ kìm nén được. Người như cô Ba, nếu có đau khổ quá thì cũng hướng cho nước mắt chảy vào trong.
  - Cảm ơn anh Hai!
  - Thế thì vì cái gì? Cô Ba có thể nói ra được không?
  - Vì thằng Út... Thằng Út Tteng anh ạ!

Nghe đến đây, Teng giật nây người. "Vì thằng Út" Tại sao lại vì mình? Teng nằm cứng người không dám động đậy.

- Ủa! Sao lại vì thẳng Út? Nó đã làm gì cho cô Ba phi 'ên lòng chăng?
- "Ủa! Em đã làm gì cho chị Ba phải phi `ân lòng?" Teng th `âm hỏi lại câu hỏi của anh.
- Cũng chẳng phải tại nó Chị Ba nói Chắc là tại em... Tại cái đời đàn bà con gái chúng em... Anh Hai, đáng lý ra đi ều này em không nên nói nhưng những câu nói của anh vừa đây làm em cảm động, anh lại là người cũng xã, em coi anh như anh Hai trong nhà.

Teng nghe thấy anh Thậm hắng giọng khan. Em biết mỗi khi anh Thậm làm vậy là anh đangche giấu đi sự xúc động trong lòng. Chị Ba nói tiếp:

- Như anh biết, một khi bước chân vô cách mạng là bọn con gái chúng em đã liệu trước. Gian khổ, đói khát không sợ; chẳng may có tù đ ầy, chết chóc tụi em cũng không ngán. Anh thấy đấy, ở những vùng đất khắc nghiệt nhất, nếu các anh xuống thì người đón tiếp, dẫn đường cho các anh h ầu hết là con gái. Nhưng có một cái mà bọn em khó vượt qua được là.... chị ngừng lại.
  - Tôi nghe đây! Tiếng anh Thậm khe khẽ.
- Là... Anh đừng cười em nghen! Là hạnh phúc riêng tư. Đàn bà con gái xuân sắc có thì, ở rừng hoài thế này, chiến tranh chưa biết bao giờ kết thúc hay chẳng khi nào kết thúc cả, r 'à đường ch 'ông con sẽ ra sao? Đàn ông mấy anh khác. Đàn ông có bao giờ sợ già, sợ khổ, sợ không lấy được vợ. Đó! Nhìn mấy chị ở trên huyện, trên tỉnh năm nay ngót ba, bốn mươi tuổi r 'à mà vẫn côi cút một mình, em lại chạnh lòng.
  - Tôi hiểu. Cô Ba nói tiếp đi!
- Vừa r ài vô ấp em gặp con bạn ngày trước cùng đi học r ài cùng thoát li. Sau sáu tám, nó bỏ v ềnhà. Bây giờ ch àng con, gia cảnh âm cúng, đàng hoàng. Còn em...

À ra thế. Hèn chi mấy bữa nay chị bu 'ôn. Teng chợt nghĩ đến cảnh chị Ba b 'ân th 'ân chia tay với cô bạn gái dưới ánh đèn măng-sông sáng xanh đêm hôm trước. Trời! Có thế mà cũng bu 'ôn, sao người lớn phức tạp quá! Teng không hiểu nối.

- Chiến tranh liệu còn kéo dài không anh Hai? Em thấy vô vọng quas! Chúng nó ngày một độc ác hơn, còn ta ngày một thiếu hụt, mất mát đi. Việc đánh cái chi khu này gặp chắc trở càng làm em thấy ngày thắng lợi còn đang ở tận đâu đâu.
- Tức là cô Ba đã có lúc tính chuyện trở lại làm người dân thường, ngày ngày lo thương ch 'công nuôi con?

Giọng anh Thậm lành lạnh. Chị Ba lại sụt sịt khóc.

- Dạ! Mấy bữa nay em cũng có lởn vởn nghĩ đến đi ều đó. Trước khi xuống đây, em có nhận được thư của má em.
  - Thư viết gì?
- Viết nhi `âu lắm! Tóm lại là má em kêu em xin phép cách mạng cho em v `ê. V `êđi học tiếp hay v `êlấ y ch `ông, đằng nào cũng được. Ba má em lo liệu hết mọi chuyện, khỏi lo. Ở trỏng cũng có một người làm ngh `êgiáo có ý muốn...

Lắng đi một chút. R'ời tiếng anh Thậm cất lên vừa ái ngại, vừa bu 'àn bu 'àn:

- R à cô Ba định tính sao?
- Không tính được nên mới khổ. Khi đêm, sau khi anh Đoan chết, em càng thấy đen tối quá, đã định làm theo ý ba má nhưng chính thẳng Út...
  - Thằng Út nó khuyên nhủ chăng?
- Không! Chính tấm lòng và thái độ của nó đối với cách mạng, với kẻ thù đã níu chân em lại. Nó còn nhỏ, còn ngây thơ mà nó dám trụ lại tới cùng, lại còn dám xin thay anh Đoan dấn thân chỗ chết thì chả lẽ em... Thằng nhỏ thật thà, dễ thương quá, hai con mắt sáng trong của nó nhìn em làm em chịu không nổi, làm em không muốn lừa dối nó. Không muốn lừa dối mấy anh, lừa dối người đã chết!
- Cám ơn cô Ba đã tin cậy mà nói câu chuyện này. Đây là một chuyện hết sức tinh tế, biết khuyên bảo cô Ba thế nào?

Vẫn nằm im trên võng, Teng tr`êmôi lầm bẩm:

- Thế mà bảo là tại thẳng Út. Tức cười! Người lớn lắm chuyện hè! Phải như tớ ấy à: tha h ò, một trăm năm nữa không lấy vợ cũng được.

Nó muốn nhảy xuống võng hét toáng lên: "Nè! Chị Ba ơi! Oánh xong trận này em sẽ cưới ch 'ông cho chị. Cưới anh Thậm con ông Năm Hinh đó.

Ngon hông?" Nhưng thấy dưới ghe anh Thậm đang rù rì nói đi 'àu gì mà chị Ba nghe có vẻ vào lắm nên chỉ l'âm r'âm tiếp một minh như mơ ngủ. Anh Thậm vẫn nói, tiếng được tiếng mất, Teng không nghe thấy gì nữa. Chỉ biết vào cái lúc nước bắt đ'âu ròng, con bìm bịp chắc đã đi ngủ và b'ây tôm không còn búng giò tanh tách dưới võng, chị Ba gục đ'âu vào ngực anh Thậm và cả hai đ'àu im lặng. Khi đó, tiếng ngáy của anh Thành mới thừa dịp vang lên. Teng cũng đi ngủ đây. Nằm nghe lỏm chuyện xấu lắm! Và em thiếp đi thật. Cánh võng mắc giữa hai gốc chà là đung đưa... Đung đưa dìu cậu bé vào giấc mơ có cánh, trên lưng mang bao nhiêu là thuốc nổ... Mây bao bọc, mây che phủ lấy cậu, mây đưa cậu đến đúng nơi có những vòng rào chi khu...

Sáng hôm sau, một chuyện thật bất ngờ xảy ra: vào khoảng chín giờ, nắng vừa tráng kín mặt sông thì ông Năm Hinh tìm vào cứ. Teng là người nhìn thấy ông đ`âu tiên. Ng 'ã trên cây gác, Teng thấy một chiếc ghe đánh cá ló đ`âu ra ở khúc sông vòng. Trên ghe là một người đàn ông thân hình nở nang, đen bóng như tượng đ 'ông hun. Cả cái xã vùng sông này chỉ có một mình ông Năm Hinh có cái vóc dáng đặc biệt đó nên em quên cả quy định bí mật, vội huơ huơ tay, tróc lưỡi gọi rối lên. Mũi ghe quay qua quay lại một chút r 'ài như nắm bắt được mục tiêu vèo vèo lao tới. Tuyệt quá! Cũng chỉ có ông Năm mới có cái động tác qua sông nghệ thế này. Em nói chỗ xuống:

- Anh Thậm ơi! Ba anh tới kìa!

Anh Thậm mới nghe không hiểu, đến khi vạch lá nhìn ra sông thấy rõ ai đang băng tới thì mặt anh bỗng đỏ bừng lên, chân tay luống ca luống cuống như người phải bỏng.

Loáng một cái, mũi ghe nhọn hoắt đã đan vào khóm lá rậm rì trong cứ và khuôn mặt đỏ đắn, nở nang của ông Năm hiện ra. Cái búi tó đằng sau ót ông được buộc gọn, thoáng trông như người nghĩa quân nào đó của cụ Trương Định mà bà nội kể ngày xưa. Ông không chào hỏi ai như chuyện ông đến đây là một việc tất nhiên, chẳng có gì lạ. Cặp mắt xếch và đỏ như lúc nào cũng uống rượu của ông lia khắp cứ một vòng, r tổ đĩnh đạc bước

lên:

- Hừ! Thì ra mấy người ăn ở như thế này đây. Đâu? thẳng Hai đâu? Thẳng Hai Thậm đâu?

Anh Thậm từ đ`âu trố mắt nhìn cha, đến khi nghe hỏi. Anh đứng dậy rụt rè, môi hơi tái đi:

- Dạ thưa ba, con đây!

Teng thấy ông Năm hơi lặng người một cái r 'ài chiếu thắng mắt vào toàn thân đứa con, lạnh tanh. Cái nhìn sắc buốt ấy lướt xoáy từ đ 'àu đến chân r 'ài lại từ chân lên đến đ 'àu anh, khiến anh định lao vào với cha lại sựng lại.

Cái miệng ông Năm hơi nhếch lên, từ đó phát ra một tiếng nói đùng đục:

- Thẳng Hai đây phải không? Nhớn nhao chững chạc thế này r à kia đấy. Nào! Lại đây cho ba mày ngắm cái nào.

Anh Thậm ào tới và hai cha con ôm cứng lấy nhau. Hai khuôn mặt, hai thân hình thật giống nhau, chỉ khác là một mái đ`àu còn đen nhức, một mái đ`àu đã bạc. Đến lúc ấy Teng mới nhìn rõ hai hốc mắt ông già đánh cá có hai giọt nước tuôn ra. Ông khóc thật sự. Khóc rung người lên. Tiếng ông tắc lại:

- Trời ơi thằng Hai đây thiệt r`ã! Thẳng con trai tôi dứt ruột đẻ ra đây thiệt r`ã... Thế mà tôi tưởng không bao giờ còn được nhìn thấy nó nữa... Hơn mười năm r`ã... Con ơi! Mày v`êmuộn quá! Má mày truớc khi chết chỉ dặn tao...

Nước mắt ông vẫn tuôn ra. Teng bỗng thấy cay cay sống mũi. Cạnh đó, chị Ba và anh Thành cũng gạt nước mắt quay đi. Thậm nghẹn ngào:

- Ba!... Con nhớ ba quá! Chuyện của má, con biết r à. Ba tha lỗi cho con ngày đ àu vô đây không tìm gặp ba ngay...

Ông Năm bỗng đẩy con ra, mắt lại ráo hoảnh như chưa h`êcó những giây phút xúc động vừa r`à. Tiếng ông trở lại oai vệ:

- Nào! Bây giờ mày nói cho cha mày nghe, mày v ềđây làm gì? Chắc không phải ôm lấy ba mày mà khóc chứ?
  - Chúng con v eđây đánh giặc ba a!
  - Tốt! Nhưng bao giờ đánh? Đánh thế nào?
- Khoan hằng ba anh Thậm gượng cười Ba vẫn hệt như ngày xưa: `ôn ào và nóng nảy. Tại sao ba biết bọn con ở đây mà ra tìm? Ba không ngại chúng theo dõi à?
- Thẳng cố nội nó cũng không theo nổi tao. Tại sao tao biết mà ra đây hả? Thẳng cha Tư Đờn nó nói, Nó bảo tao ra.
  - Chú Tư à? Chú có nhắn gì con không ba?
  - Sao lại không! Nhưng hiện giờ lão bị chúng nó quản thúc r ã.
  - Quản thúc? Làm sao a?
- Chúng nó nghi thẳng cha từ lâu. Chả là lão hay ca, hay đờn những bài nhức óc tụi nó mà. Mấy bữa nay, chúng lại nghi lão có dính dáng đến vụ thẳng ấp mập bị lụi giò và vụ nổ mìn trong nhà công sở nên bắt lão ng chỗ mà đờn, không được đi lại một bước, không được chuyện trò, gặp gỡ ai. Nhưng lão đâu có chịu. Chà! Một tay bản lãnh g ần trời. Ng cả một chỗ mà nắm trọi trơn mọi việc, nơi nào cũng có bàn tay đi ều khiển của lão.

Anh Thậm đưa mắt nhìn chị Ba.

- Còn thẳng Đảm giờ ra sao hả ba?
- Khoan đã! Bây giờ nhậu chơi. Việc đâu r à có đó.

Ông Năm lấy ở khoang thuy ền ra can rượu và một gói khô mực đã nướng vàng bày ra ván, khoanh chân bằng tròn lại, dáng điều thoắt trở nên

ung dung:

- Nào! Mấy đứa bay cạn với tao mỗi đứa một li đi. Để ăn mừng tao gặp lại thẳng con cống sản. Nào! Dô!

Ông rót rượu ra đ'ày các chén. Dù không còn bụng dạ nào rượu chè nhưng nể ông, mỗi người đành c'àm li đưa lên miệng. Duy chỉ có Teng ng 'à trên cây gác nên ông Năm chưa nhìn thấy.

Chẹp, khà... một cái cực kỳ khoan khoái, ông Năm nói:

- Thẳng Đảm hả? Vẫn sống và ngon lành. Đây! Bản sơ đ ôchi khu nó vẽ tỉ mỉ đưa cho lão Tư r à lão Tư đưa tao mang cho bọn bay đây. Ngon hông! Phải nói vẽ ra vẽ nghen!

Anh Thậm v ồngay lấy tấm sơ đ ồ. Anh Thành lẫn chị Ba vội d ồn mắt vào đó. Thẳng Teng trên chạc cây không chịu được nữa cũng nhảy xuống, bá chặt lấy cổ ông Năm:

- Thẳng Đảm hở bác Năm! Thẳng Đảm vẽ hả? Nó đâu? Nó có nhắc gì đến cháu không? Sao bác Năm không đưa nó ra đây luôn?

Ông Năm gỡ tay thẳng Teng ra, trọn mắt lên nhìn nó:

- Á à! Thằng Teng! Mày cũng có mặt ở đây sao?
- Dạ! Con đây mà bác Năm.
- Giỏi cho mày đó con ạ! Nghe tao hỏi đây: có phải mày rủ thằng Đảm bẫy chông lụi giò thằng Mắt-kính-máu không?
  - Da!...
- Và cũng lại mày rủ thẳng Đảm nổ mìn vô công sở ấp và chiếc Zeeps của lão quận trưởng?
  - Da!..

- Khá khen cho con dám lừa lão già này làm chuyện động trời.

Cặp mắt đỏ quạnh của ông càng xếch ngược lên, ông nắm chặt lấy cổ tay thằng Teng khiến nó kêu lên oai oái:

- Con xin lỗi bác... Bác tha cho con mà bác Năm!

Ông Năm buông tay thẳng Teng ra, cười khà khà:

- Hai đứa bay giỏi thiệt. Nếu không có lão Tư Đờn cò nói thì tao chịu. Sau vụ thẳng Mắt-kính-máu bị lụi giò và mìn nổ tại nhà công sở, tao tính đi tìm xem kẻ táo gan làm việc đó là ai để đãi đ ầu heo, củ kiệu, nhậu thiệt tình một bữa đặng nhận tình huynh đệ nhưng không gặp. Ai dè lại chính là mày. Giỏi! Đúng là cha nào con ấy. Thẳng cha mày h ä xưa cũng hệt như mày bây giờ vậy. Bé hạt tiêu!
  - Bác Năm! Má cháu giờ ra sao bác Năm?
- Tao không qua gặp, sợ chúng nó nghi. Đêm đêm chúng vẫn rình mày v ềđó, mặc dù tung tin mày chết rấp ngoài sông r ài. Nhưng bà Năm có nói lão Tư Đờn đã gặp má mày, nói mày đang ở đây nên không thấy má mày khóc nữa. Nè c àn lấy!

Ông Năm rút trong túi áo ra một chiếc đ`ông h`ônhỏ xíu, còn đang nằm trong bọc giấy kiếng đưa cho Teng.

- Cái gì vậy ông Năm? Của ai đó ông Năm?
- Của thẳng Đảm nó gửi cho mày đó. C'âm đi mà biết giờ biết giấc.
- Thẳng Đảm làm gì có ti ền bác Năm!
- Nó không có thì thằng cha nó có. Tao thưởng cho hai đứa bay nhỏ tuổi mà gan trời đó. Mày ở ngoài này c`ân hơn, dùng trước. Tao sẽ mua cho nó sau. Nó nói v`ây nè: "Ba đưa cho thẳng Út để mỗi l`ân coi giờ nó nhớ đến con".

- Thế sao h`à nó được thả, bác cấm con chơi với nó? Teng ranh mãnh hỏi lại.
- Mẹ cha mày! Ông già càng rung tít đùi Lúc đó khác. Tao không cấm để mi rủ rê con tao vô chỗ chết nữa à. Lúc đó tao đâu có tin tụi bay làm nổi chuyện động trời. Thôi! Làm li nữa đi con. Bây giờ tao tạm tin r ã. Tin tao mới ra đây. Chả nhẽ thằng Năm Hinh này ng ã yên uống rượu được hoài sao?

Chị Ba từ nãy chú mục vào bản sơ đ ồ, bây giờ mới lên tiếng:

- Chú Năm! Chú mang cho tụi con một món quà quý giá quá! Cảm ơn chú, cảm ơn em Đảm nhi ều lắm. Thú thực, tụi con đang rất rối chưa biết tính sao thì lại có cái này. Hên quá!

Anh Thậm cũng ngầng lên, mặt mày rạng rõ:

- Ngon quá xá r 'à ba! Ba có biết ba vừa lập một chiến công lớn như thế nào không? Thôi, chuyện ba và con, chuyện gia đình làng xóm, con sẽ xin nghe ba nói sau. Bây giờ con nhờ ba đi 'àu này vì đối với ba con không muốn giấu làm gì.
- Vậy chớ! Ông già gật gù lão du kích này đã vô tác dụng đâu. Còn ngon lắm. Nói đi! Nhờ đi! Có hai thẳng con đ`àu là Việt cộng, chả nhẽ thẳng cha lại lình xình đứng giữa coi chơi Ông ngửa cổ cười khà khà.
  - Ngày tới đây, chúng con sẽ san bằng cái chi khu.
- San bằng mẹ nó đi! Ông Năm nhổm người lên, lông mày chém xếch lên trông đến sợ Tao hết chịu nổi r ầ.
- Để việc san bằng cho tốt, ba và bà con sẽ có việc cụ thể mà chú Tư Đờn và cô Ba đây thay mặt quận sẽ nói kỹ sau. Con chỉ dặn ba một đi ầu: tới đây, cùng với cái chi khu, cái nhà công sở ác ôn của ấp cũng dẹp luôn. Ba báo với chú Tư làm sao trưa mai kêu thẳng Đảm ra chợ, chỗ đông nhất, tụi con sẽ cho người gặp để bàn cách làm nội ứng bên trong.

- Dẹp cả công sở hả? Ông năm càng tròn mắt.
- Da!
- Hay lắm! Để tao làm nội ứng một phen.
- Ba làm sao mà làm được... Anh Thậm cười xòa Ba sẽ có việc, việc quan trọng đấy, đừng lo. Ba nhớ nói chú Tư nghe! Khoảng mười hai giờ, cái giờ bọn lính và cả bọn mật vụ chui vô nhà nhậu nhẹt hết đó.
- R'â! Nhố kỹ r'â! Bay còn dặn gì nữa không? Không hả, thôi tao v'ê. Nếu có đánh thì đánh nhanh lên nghe! Nỗi mong mỏi của tất cả bà con đó. Để lâu hơn, chúng nó làm tới, tinh th'ân của mọi người nhão ra mất.

Ông già đưa bàn tay thô rám của mình siết tay từng người. Đến lượt Teng, ông ôm ngang eo ếch nó nâng bổng lên r à hạ xuống, cười.

- Có nhắn gì thằng "phòng vệ dân sự" không con?
- Dạ! Bác Năm nói con nhớ nó. Muốn gặp nó lắm. Thế thôi.

Ông Năm lại cười khà khà r'à quay lại vỗ vào vai anh Thậm mấy cái, không nói gì, bước xuống ghe đi luôn.

Nhìn hút theo bóng người cha, anh Thậm quay lại, mặt tươi hơn hón:

- Như vậy là không c`ân phải bò rào nữa. H`âu hết các mũi đ`àu tiếp cận đến bờ để là đủ. Từ để vào trong, bản sơ đ`ônày sẽ thay thế. Ta khỏi đột vào. Mà tình hình này có bò cũng chưa chắc đã lọt. Hay quá! Ngay tối nay, ta có thể cho người v`êtrên thông qua phương án tác chiến và dẫn quân xuống được r`ài. Chỉ có đi àu Anh nhìn sâu vào mắt Teng Nếu bộ đội xuống, em có thể dẫn mấy anh chui theo đường bữa trước em chui với anh Đoan không? Tới bờ đề thôi.
  - Chui được! Dẫn được! Teng trả lời ngay Dẫn lút tới trong luôn.

Chị Ba nói thêm:

- Út Teng nó làm được đó anh Hai ạ! Nếu có gì em sẽ cùng hỗ trợ với nó.

Teng nhìn sang chị Ba th'ân cám ơn! Chao! Sáng nay sao chị Ba nhìn trẻ hẳn lại, cái miệng lại hay nói hay cười nữa. Chị dễ thương quá.

- Chị Ba nè! Teng đột ngột nói.
- Sao Út?
- Đánh xong cái chi khu này em sẽ...

Nói đến đó nó ngưng bặt. Nó định nói em sẽ cưới ch 'âng cho chị nhưng nghĩ thế nào nó lại thôi. Nhỡ không xong thì sao? Nó là thẳng bẻm mép nói xạo à?

- Sẽ sao Út? Chị Ba vô tình gặng hỏi.
- Sẽ v`êthăm má thật lâu. nó nói lướt.
- Trời! Tưởng chuyện gì chớ chuyện đó mà cũng làm ra bộ quan trọng.

Nói vậy nhưng cặp má chị Ba cũng đỏ ửng lên. Đôi mắt lá răm của chị khẽ nhìn sang anh Thậm. Còn anh Thậm vẫn đang nhăn trán lại tính toán.

- Theo tôi, ta có thể tạm phân công thế này - anh nói - Đêm nay tôi và đ 'ống chí Thành sẽ trở v 'êcăn cứ báo cáo tình hình. Khả năng tối mai nếu nhanh thì bộ đội sẽ xuống. Còn cô Ba, nếu không trở ngại gì thì trưa mai sẽ ăn mặc hợp pháp ra chợ móc ráp với thằng Đảm. Hiệp đ 'ống thế nào, tôi sẽ nói kỹ sau. Nhân tiện cô Ba cũng gặp gỡ qu 'ân chúng luôn để kết hợp với chi bô của chú Tư bên trong hỗ trơ trận đánh. Nhớ vấn đ 'ệghe nghen!

Chị Ba gật đ`âi. Út Teng giãy nảy lên:

- Còn em thì làm gì?
- E hả? Tắm, ăn và ngủ thiệt ngon để tối mốt dẫn bộ đội đi ấp. Nhiệm vu nặng nhất đó.

- Không! Dẫn đi ấp, dẫn chui rào là việc của tối mốt, em c`ân gì phải ngủ lấy sức. Cho em đi theo chị Ba, em muốn gặp thẳng Đảm. Thẳng Đảm có biết mặt chị Ba đâu và chị Ba cũng đâu có biết mặt thẳng Đảm mà móc nối. Em móc nối cho, bảo vệ chị Ba luôn.
- Ở nhỉ! Anh Thậm ngơ ngác chết thiệt! Có vậy mà không nghĩ ra. Nhưng làm sao em vô được chợ? Chúng nó biết mặt em hết r ầ, thò đ ầu ra là bị tóm đấy. Em bây giờ là của quý.
  - Em đã có cách.
  - Cách gì?
  - Bí mât!

Em nhìn chị Ba tủm tỉm cười.

o O o

Trưa hôm sau khoảng mặt trời sắp đứng bóng, cái thời gian mà không ai còn muốn rang nắng ở ngoài trời, tất cả đầu chui vào nhà, vào lầu và chỗ râm mát nghỉ trưa thì người ta thấy có hai chị em một cô gái lững thững đi vào chợ. Người chị chừng hơn hai mươi tuổi, đeo kính trắng, ăn mặc đẹp nhưng không diêm dúa, có một dáng sinh viên ở Sài Gòn v ềthăm nhà ngày thứ bảy. Có cô em nhỏ hơn vài tuổi, khuôn mặt hao hao chị nhưng gãy và đẹp hơn. Cô mặc một bộ quần áo nghịch ngợm nửa con trai nửa con gái, đầu đội mũ vải sáu múi như hầu hết các cô gái lứa tuổi choai choai ở thành v ềưa đội. Dáng cô đi nhanh nhầu khác thường, luôn luôn láo liêng cặp mắt ra khắp xung quanh như lần đầu tiên theo chị v ềquê. Người chị thình thoảng phải nhắc em đi chậm một chút không lại lạc đường.

Tới g`ân chợ, một cái chắn đường sơn hai màu trắng đỏ chắn ngang trước mặt họ. Mấy người lính quân cảnh mặt đỏ gay, mũ sắt sáng loáng lên dưới ánh nắng đòi xét giấy. Người chị với vẻ mặt hơi phật lòng lôi trong cái túi giả da xinh xinh ra tấm căn cước màu xanh. Cau có nhìn tấm căn cước và nhìn vào chiếc túi sách lép kẹp một h ồi, người lính trẻ tuổi hất hàm cho đi. Cô em còn nhỏ quá và dáng điệu thì không ngớt ngông nghênh

nên tụi lính không thèm chú ý đến. Tụi lính chỉ dán một cách su ầng sã vào tấm lưng thon thả đang dấp dính m ồhôi của người chị.

Cô chi là chi Ba. Còn cô em không ai khác ngoài Út Teng. Cả đêm hôm qua, theo sáng kiến của Teng, hai chị em hì hui khâu vá, cắt xén lại một bộ qu'àn áo cũ của chị Ba sao cho tạm vừa thân hình cứng queo của Teng. Mãi g an tới nửa đêm, công việc mới xong goi là mặc thử bô qu an áo con gái vào. Teng cứ thấy bu 'ân bu 'ân, nhôt nhôt. vướng víu quá! Cái qu 'ân thì rông thùng, cái áo lại quá chật, chỉ c'ân thở mạnh một cái có khi đứt hết cả khuy. Em làm bô uốn éo đi lại mấy lượt khiến chị Ba lăn ra cười, đỏ cả mặt lên. Còn tóc thì không ngại. Chị Ba luôn có mấy bộ tóc giả dữ trữ ở trong b cng để dùng cho cho các tình huống công tác. Teng chup lên đ`ài một bộ tóc ngắn nhất r'à chup luôn cái mũ sáu múi lên nữa, thế là xong. Ây vậy mà h à nãy đi qua các trạm gác thấy mấy thẳng lính dữ tướng qu à áo khét mù, Teng cũng thấy tròn tron. Em làm bô ngó nghiêng vậy thôi chứ thực ra trong lòng run lắm. Run hơn cả bò rào. Đã có lúc em nghĩ rằng, nếu một trong mấy thẳng lính kia kêu toáng lên một tiếng có thể em dám ù té chạy lắm. May nhờ có cái dáng điệu bình thản như không của chị Ba đi trước nên em vững tâm hơn. Teng phục chị Ba quá xá! Hàng ngày thấy chị hi ền khô, lại hay khóc nữa vậy mà lúc vào trận, dòm chị lạ hắn đi, như một chị Ba khác, một chị Ba tài năng xuất chúng, đã từng xuất quỷ nhập th'ân, đánh đông dep bắc trăm trận có dư. Khoái chí, khi bước vào cổng chơ, em tru miêng huýt gió nho nhỏ. Chị Ba quay lại, lừ mắt, Teng mới thôi. Chết Cha! Con gái ai lai huýt gió như con trai vậy.

Chợ buổi trưa càng đông khách. Họ ăn uống, họ nói chuyện, chửi tục, cãi nhau 'àn ã cả chợ. Mùi xào nấu trộn hòa với nắng, với bụi, với m 'òhôi người khét n 'àng. Tuy vậy, hai chị em cũng kiếm một hàng nem chả khuất nẻo nhất, ng 'à đại xuống gọi: xin hai đĩa. Nem cuốn nhỏ, nhân thơm phức, vỏ dán vàng nhưng Teng ăn thấy đắng chát như khổ qua (Mướp đắng) sống. Miệng nhai miếng nem mà mắt em cứ dán vào bất cứ một ai dáng người nhỏ bé nào. Bên cạnh hai người, thiên hạ vẫn ăn uống 'àn ào, gọi rượu, gọi thuốc om sòm. Giọng Việt, giọng Tàu, giọng nam, giọng bắc cứ đan vào nhau trong mùi mỡ mùi hành tỏi và mùi thuốc lá ng 'ày ngậy. Bằng linh cảm của trí óc trẻ thơ, em để ý thấy bàn bên kia có mấy người lạ mặt. Họ cũng ăn cũng uống đấy nhưng mắt lại nhìn lem lém ra xung quanh.

Chắc mấy thằng mật vụ trà trộn vào chợ r ầi. Em nghĩ thế và thôi không quan sát đó đây nữa. Rất may là mấy gã lạ mặt đó không chú ý đến chị em Teng. Đàn bà con gái qua lại ngược xuôi ai chả ghé vào ăn xài cái hàng chả nem nổi tiếng là rẻ và ngon này mà để ý.

Chọt Teng thấy ngay chỗ ghế trống bên phải mình có tiếng người ng ầi thịch xuống r ầi một tiếng nói quen thuộc quen cất lên:

- Cho một đĩa bà hàng. Cho li để uống trước.

Teng tò mò ngoái lại và chút nữa thì bật la lên: "Thằng Mắt-kính máu!" Người vừa ng 'ài xuống là tên trưởng ấp Mắt-kính-máu thật. Trời ơi! Teng không còn nhận ra hắn nữa. Mới có ít tháng mà trông hắn g 'ây và già đi đến kinh khủng. Tóc hắn bạc phếch, lam nham; mặt hắn vàng võ, hốc hác như người vừa ở tù ra. Đặc biệt đôi mắt hắn mới kỳ: sâu trũng xuống và ngơ ngác như kẻ điên. Râu hắn mọc đ 'ây cằm, đ 'ây má trông phát ớn. Teng nhìn xuống; chân phải hắn chỉ còn là một cái ống qu 'ân lòng thòng, cái ống qu 'ân ka ki cáu bẩn và nhem nhuốc. Hắn liếm mép, liếm môi nhìn vào chảo nem đang sôi xèo xèo. Bà chủ quán chau mày nói với hắn:

- Ăn r'à đi ngay nghe! Bữa nào cũng đến ám người ta, xúi thấy bà.

Hắn không trả lời, mặt lì ra, có vẻ như đã bị hắt hủi như thế này nhi ều lần, đâm quen r ềi. Đĩa chả bà chủ vừa đưa ra, hắn ăn vèo một cái đã hết, li rượu đầy tràn, hắn cũng tợp có một hụm là gọn. Ăn xong, hắn đứng dậy quệt miệng bằng tay áo r ềi loay hoay vớ lấy cây nạng gỗ.

- Nè! Trả ti `ân đi cha nội! - bà chủ róng riết.

Hắn vẫn l'âm lì, nói nuốt lưỡi:

- Cộng số đi! Cuối tháng trả hết lượt luôn.
- Lại cuối tháng! Cha này kỳ quá! Bữa sau tôi không có bán chịu vậy nữa đâu nghen! Quyt hoài!

Hắn nhếch mép không ra cười không ra mếu. Kỳ lạ! Nhìn tên ác ôn không đội trời chung nay đã thành ra thân tàn ma dại, Teng bỗng thấy thương hại. Nếu hôm nay vô tình gặp lại mà hắn vẫn còn mập ú, vẫn hống hách, ác độc như xưa thì chắc Teng không kìm được mà tìm cách hạ thủ r ồi. Nhưng đằng này: con người kia đang sống mà như chết. Vừa khinh vừa thương, Teng quay mặt đi.

Con mắt sâu hoắm của hắn bỗng lóa lên chiếu vào bà chủ quán:

- Ta không ăn quyt nhà chị. Ta có ti ền. Sẽ có nhi ều ti ền. Ta sẽ lại là ông Ba trưởng ấp như ngày xưa. Ngày ấy ta đi đâu cũng có kẻ h ầu người hạ, ta vào chợ, các người cúi rạp xuống dâng ta ăn những món ngon nhất mà ta đâu có thèm đụng đũa Giọng hắn rung lên, hổn hền, mặt mũi méo xệch đi Ta sẽ có ti ền. Sẽ có nhi ều ti ền. Ta sẽ lại có đ ầy quy ền uy, ta sẽ tóm cổ được cái thằng đã hại cả đời ta, ta sẽ lột da hắn làm mặt trống, sẽ... Bỗng hắn khóc lên hưng hức r ềi lạng quạng chống gậy đi ra. Nắng và bụi ch ềm lên cái dáng hình vẹo vọ ấy. Trong này bà chủ quán nói với chị Ba:
- Từ ngày bị cụt giò, thẳng cha này đâm ra thế đó. Lúc nào cũng lải nhải sẽ có ti ền, có ti ền. Nghe đâu con vợ nó cũng bỏ r ềi, anh con trai đóng thiếu úy lại mới tử nạn ở Lộc Ninh, một thân một mình không ai nuôi mới thành ra thế. R ềi có ngày sẽ ngửa tay ăn mày mới hết có ti ền, có ti ền...

Chị Ba đưa mắt nhìn sang Teng? Teng cúi đ`ài xuống. Trước kẻ thù biến dạng hôm nay, bỗng dưng em thấy không vui mà cũng không bu 'àn. Biết làm sao được! Tại mày ác thì mày phải đ`àn nợ, tao có muốn vậy đâu. Teng nghĩ th 'àn trong đ'ài như thế. Miếng nem càng trở nên đắng chát. Vừa lúc đó, như một linh tính, em hấp háy mắt nhìn lên. Trời ơi! Thằng Đảm! Thằng Đảm kia sao? Nó g 'ày quá! Đen quá! Dáng đi vẫn lù khù như xưa. Con mắt nó nữa kìa: vẫn hi 'àn khô và dịu dàng. Đảm! Teng muốn thét lên và chạy lại ôm chậm lấy bạn nhưng chị Ba như đoán ra, vội ghì tay nó lại. Teng ng 'à cứng người, mắt mở to, miệng lắp bắp, lắp bắp. Nó vội cắn mạnh vào môi để tĩnh trí lại. Thằng Đảm uể oải nhìn hết lượt các bàn, nhìn hết lượt mọi người, có lúc đã chạm mắt vào nó nhưng lại trượt đi ngay. Nó là con gái, thằng Đảm biết làm sao được. Nó cứ trân trân nhìn như mong

bạn nhận ra con mắt quen thuộc của mình. Thẳng Đảm thất thểu đi sâu vào cuối chơ.

Chị Ba hỏi rất nhỏ, mặt không ngầng lên.

- Đó phải không em?
- Da!
- Em ng à đây, cấm không được đi đâu nghe!
- Da!

Nó dạ mà tay cứ ngọ nguậy hoài. Khổ thiệt! Chị Ba đã nói nó chỉ có việc nhận ra thẳng Đảm r ci chỉ cho chị, còn ngoài ra mọi việc đ củ không được dính vào. Chị nói: "Ở chợ nhi cu chó săn lắm! Hai đứa gặp nhau nông nổi không giữ được là bể cả công chuyện". Tiếng chị Ba nói với bà chủ:

- Con nhỏ em cháu ng 'à lại đây, cháu ra chợ mua bán chút đỉnh r 'à quay lại tính ti 'àn nghe thím.

Bà quán hi `en hậu gật đ`àu. Chị Ba từ tốn rút khăn tay lau miệng r cũ xách túi chậm rãi đi v `ephía thằng Đảm vừa mất hút ở dãy tạp hóa. Đ`àu óc thẳng Teng cũng hút v `ephía đó. Nơi ấy, một lát nữa thôi, chị Ba sẽ thay mặt tổ chức trao nhiệm vụ làm nội ứng cho Đảm để đánh sập luôn cái nhà công sở cùng một giờ với đáng sập cái chi khu...

Mãi tới chi 'âu, hai chị em mới l'ân v 'êtới cứ. Công việc trôi chảy trót lọt không ngờ. Mệt phờ, chẳng kịp cơm cháo gì, hai chị em lăn ra ngủ. Quá nửa đêm bỗng chị Ba bấm Teng dậy.

- Nè! Út! Em có nghe thấy tiếng gì lạ không?
- Không! Bu 'ân ngủ quá. Teng trả lời trơn lưỡi.

Nhưng ngay sau đó, em ngóc đ`âu dậy khỏi mép võng. Có tiếng gì là lạ thật? Vẫn là tiếng nước chảy quần vào cây róc rách nhưng sao nghe lại có vẻ to hơn. Tiếng động là lạ ấy mỗi lúc một rõ d`ân như có rất nhi ều đàn cá

to đang đua nhau lội đến, Teng và chị Ba khẽ vén lá nhìn ra mặt sông. Dưới ánh trăng mờ đục, một cảnh tượng kỳ lạ đang diễn ra: có rất nhi ều đám lục bình đang nối đuôi nhau trôi ngược dòng. Những đám bèo ấy to hơn, rộng hơn những đám bèo bình thường, mỗi lúc một táp g ần vào cứ. Đám bèo trôi đ ầu đã mắc lại ở ngay gốc chà là dưới võng Teng. Và từ trong những cánh bèo to bản, lòa xòa, khuôn mặt ướt lướt thướt của anh Thậm nhô lên. Nhìn thấy Teng, mặt mũi anh méo xệch đi một cách kỳ dị, cất giọng "ô onhư ma quy:

- Ò... Thẳng Teng đâu? Ma Vương, Hà Bá lên bắt thẳng Teng xuống cưới con gái Thủy T`êđây... 'ô!

Teng toét miệng ra cười. Em khoái quá, tý nữa thì nhảy ùm xuống bá lấy cổ anh Thậm. Chị Ba ng 'à lặng, nhìn đăm đăm vào mắt anh Thậm, không nói gì. Giây lâu chị mới thở ra:

- Anh...Anh đã v ề

Anh Thậm cũng ngước nhìn chị Ba giây lâu, khế gật đ`âu. Nhìn nhau à? Mới có một ngày mà nhìn gì nhìn hoài? Teng ranh mãnh nghĩ vậy và vội tìm cây đèn chai nhỏ xíu bật quẹt đốt lên. Đằng sau anh Thậm, các đám lục bình khác cũng đã táp cả vào rặng cây bên bờ. Thoảng chốc dòng sông lại trở v ềhi ền hòa trôi chảy. Khuôn mặt anh Thành nhô lên, miệng cười hết cỡ:

- Xin chào cả nhà. Bà con vẫn mạnh khỏe cả chứ?

Teng lấy tay ấn mạnh xuống vai anh khiến anh lại lút đ`ầu xuống đám bèo, miệng nhả nước sùng sục. Lát sau, anh ngóc lên, giơ nắm tay to tướng dứ dứ vào mặt Teng r 'ài quay qua anh Thậm:

- Tôi đã cho anh em chú tạm trong các lùm cây. Một số đã mắc được võng, đang ăn lương khô.
- Tốt lắm! Có lẽ ông đi mời thủ trưởng tiểu đoàn và các mũi trưởng đến đây. Còn chỗ, nghỉ tạm cũng được.

- Rõ! - Anh Thành ngụp đ`àu xuống và trườn mình như cá bơi trở lại.

Chị Ba kín đáo đưa cho anh Thậm một gói thuốc lá thơm:

- Anh hút cho đỡ lạnh. Em đã chuẩn bị được hai cây, lát nữa anh chia đ`àu cho tất cả anh em. Các anh xuống bao nhiều mà dòm đông dữ vậy?

Anh Thậm rít sâu một hơi thuốc r`ã nhả ra từ từ lên ngọn cây với vẻ cực kỳ khoái trá.

- Đâu có đông! Chừng dăm chục. Lính đặc công c`ân gì đông, em. Vậy mà cũng lóc lách mãi mới lọt xuống tới đây đó. Ba l`ân gặp tàu Mỹ, hai l`ân gặp trạm gác tưởng tiêu cả, may nhờ có kiểu hành quân ngụy trang của đ`âng chí tiểu đoàn trưởng nên trót lọt. Công việc của em với Út Teng thế nào r`ä?
  - Ngon r'à! Teng trả lời bốp chốp.
- Vậy là xong. Bước đ`âu hiệp đ`ông thế là thuận lợi anh lại ngửa cổ phun lên một cụm khói nữa.

Lát sau có bốn người cùng anh Thành rẽ nước leo lên ván. Người nào cũng ở tr`àn, mặc qu`àn cụt, thân thể vạm võ. Trong đó có một người trẻ nhất, chừng hơn hai mươi tuổi, ít tuổi hơn cả anh Thậm nhưng nom có vẻ nghiêm và hay nhíu mày. Anh Thành nói đó là tiểu đoàn trưởng Khương. Nghe kêu tên, chị Ba mới giật mình. Lát sau chị ghé vào tai Út nói nhỏ:

- Ông Tiểu đoàn này ghê lắm heng! Chúng nó treo giải thưởng mười ngàn đ ồng cho ai bắt hoặc giết được ổng đó.

Nghe vậy, Teng cứ dán mắt như bị thôi miên vào con người tài danh trẻ tuổi đó. Em thêu dệt qua khuôn mặt thư sinh, vóc người nhỏ thó kia bao nhiêu đi ầu kỳ lạ. Mải nhìn, em không để ý đến ba người mũi trưởng ng ồi trước mặt. Đến lúc anh Thậm nói: "Mũi của đ ồng chí sẽ do em Út Teng dẫn đ ầu. Đây là một tài năng bò rào cừ khôi mới phát hiện được" thì Teng mới giật mình nhìn lại. Người mũi trưởng được giới thiệu có khuôn mặt vuông, cằm rộng, trông hi ền như dân đào đất đang nhìn em chằm chằm.

Teng hiểu được cái nhìn ấy. Chắc ổng coi thường mình? Được r ầ, vô cuộc sẽ biết tay nhau. Em vênh mặt lên, nhìn đi chỗ khác với vẻ đành hanh, bất c ần. Cũng có vẻ hiểu được cái vênh mặt ấy, người này chìa bàn tay to bè bè v ềphía em, cởi mở:

- Tớ tên là Đình. Đặng Đoàn Đình, quê Hoàng Liên Sơn, xin bắt tay với người cộng tác tí hon.

Teng cũng chìa bàn tay nhỏ xíu ra:

- Tôi là Teng. Út Teng. Quê ở đây. Xin chào đ `âng chí mũi trưởng nhưng tôi không phải là người cộng tác tôi là chiến sĩ. Hỏi anh Hai Thậm coi!

Người này cười 'ô Cười khẽ mà rung cả ván:

- Xin lỗi. Vậy từ giờ phút này, đ 'ấng chí Teng sẽ là chiến sĩ trong đại đội thứ nhất của tiểu đoàn vùng ven. Được chưa?

Teng nở mặt nở mày, chỉ còn biết cười.

Lúc ấy, con bìm bịp bên kia sông báo trời sắp sáng.

Sấm động ì 'âm từ trưa nhưng mãi đến tối trời mới đổ mưa. Bắt đ'àu là một trận mưa rào trắng sông, trắng rừng. Sau đó là những đợt mưa d'âm rả rích cộng với gió lạnh tràn v'ề.

Chính vào cái lúc mưa gió ấy, những người lính mình tr`ân, chân đất đã ng 'ài trước hàng rào kẻ thù.

Trước khi chia v ề các mũi, anh Thậm và anh Thành bò đến nắm chặt tay Teng:

- Ráng lên em!
- Ráng lên Út Teng! Em sẽ góp ph'àn quan trọng trong đêm nay,bĩnh tĩnh nghe em!

Teng im lặng, em nhìn sâu vào mắt các anh. Giờ phút quyết định này, con người em bỗng trở nên trang nghiêm khác thường. Toàn thân Teng rung lên trong một nỗi xúc động khó tả và sau đó là sự đằm xuống. Đặc cứng những quyết tâm cháy nóng. Anh Đình đưa cái cằm vuông chẳn chặn đến sát mũi em, giọng nói vẫn đùa như lúc còn ở trong cứ:

- Thế nào ông bạn nhỏ? Sẵn sàng nhé! Sau đêm nay sáng mai v`êsông, anh em mình ních một bụng cá luộc thả ga chứ?

Teng mim cười gật đ`àu. Hơi thở ấm áp của anh làm em dịu người lại. Cái khu đ`ôn xù xì trước mặt bỗng thấy thoáng đãng hơn. Đã đến giờ! Em hít một hơi thở thật sâu trong l`ông ngực r`ôi toài người xuống, chìm sâu vào đất.

Em vươt qua hàng rào thứ nhất khá dễ dàng, thậm chí còn dễ dàng hơn cả khi bò nghiên cứu với anh Đoan. Tuy phía trước em không còn đôi gót chân bình thản của anh nhưng đẳng sau em lại có khuôn mặt của anh Đình, có khuôn mặt của cả mũi năm người nằm nối vào nhau. Teng cảm thấy hơi thở của sáu chiến sĩ mà người cuối cùng là tiểu đoàn trưởng khét tiếng anh hùng đang từng giây, từng phút truy en lên, d'ên tu vào em, đông viên thúc đẩy em, đẩy lại đẳng sau từng phân đất. Trong mỗi thước đất em vươt qua, Teng như thấy có hơi nóng của anh Đoan b à h à dưới bung. Trong mỗi đông tác tinh tế em phải làm, Teng như thấy đôi mắt hi ền hi ền của anh hiện lên dăn dò, chỉ bảo. Mưa vẫn rơi thon thót vào lưng. Mưa mặc mưa! Chỉ sợ mưa làm phai màu nguy trang trên lưng chứ không sơ mưa làm hằn thêm dấu vết. Đêm nay không c'àn phải xóa sạch dấu vết gì nữa. Kíp mìn tháo ra cũng không c'ân phải gài lại. Đem nay phá cho tan tành luôn cơ mà. Cái đích của em vẫn là thẳng gác lù lì đen thui moi ngày. Nhìn bóng thẳng gác, lòng Teng bỗng dưng se lại. Chính một phát súng vu vợ của chúng nó đã cướp đi anh Đoan của Teng... Teng càng tập trung toàn bô sư nhạy cảm lên các đ'àu ngón tay để rà tìm những sơi dây mìn vô hình, lạnh buốt. Mưa vẫn không có dấu hiệu ngưng nghỉ. Càng tốt. Em biết sau anh Đình là hai chiến sĩ làm nhiêm vu cắt rào. Tiếng mưa gõ ào ào lên cây cỏ, cát sỏi, lên những mái tôn trong chi khu sẽ che át đi tiếng lưỡi kìm bấm vào rào đứt tanh tanh.

Đã hết hàng rào thứ tư... Đến một đoạn có bui mắc cỡ lúp xúp, Teng dừng lại. Anh Đoan bị trúng đạn ở đây đây... Teng bỗng chơt nghĩ: giá bây giờ cũng có một viên đạn vu vợ từ trên bờ để bay xuống đậu vào người mình nhỉ? Môt tiếng súng c'âm canh vang lên lẻ loi r'à mất hút vào đêm tối của nhà công sở bên kia lô. Giờ này chị Ba chắc đã dẫn mũi của anh tiểu đoàn phó nằm dài theo hàng rào ngoài cùng để chờ bên này nổ súng là cùng ùa vào. Thẳng Đảm chắc đã lợi dung phiên gác tối nay mà mở sẵn chốt các cư-mã (khu rào chắn xung phong) trên đường vào cổng chính. Teng chưa biết sau tiếng nổ ấy cái gì sẽ xảy ra nhưng chắc là 'âm ào dữ dôi lắm. Hàng trăm quả thủ pháo cùng nổ một lúc kia mà. Dưới những giọt mưa rơi, Teng vừa bò vừa mường tượng ra giây phút huy hoàng ấy. Chỉ c'ân nhìn thấy cái chi khu này rực lửa là Teng có chết cũng cười. Theo kế hoạch của chị Ba, khi trong chi khu và nhà công sở bị phá nát thì bà con sẽ theo ông Tư Đờn cò và ông Năm Hinh nhanh chóng ào vào nhổ sạch rào gai, thu hết vũ khí đạn dược, dẫn tù binh xuống năm cái ghe to đã chực sẵn ở bến. Những chiếc ghe ấy sẽ đưa bô đôi rút lui theo dòng nước v'ệcăn cứ an toàn. Teng cũng sẽ có mặt trong đoàn quân chiến thắng trở v ềấy. Không hiểu lúc đó có kip gặp má không? Liêu má có mặt trong đoàn người ùa vào chi khu thu vũ khí không? Chắc khó lắm! Chúng nó đêm nào cũng phục quanh nhà, gài mìn ngoài sân, chắc gì má ra được...

Bỗng Teng bị bấm mạnh một cái vào chân. Em giật mình ngầng lên: bóng thẳng gác đang dựng sừng sững ở trước mặt. Hú vía, mải tập trung vào dưới đất, em đã dẫn đội hình tiếp cận bờ đê lúc nào không hay. Đây chính là chỗ cuối cùng Teng và anh Đoan còn nằm cạnh nhau. Từ đây trở đi, Teng không biết gì nữa ngoài cái sơ đ ồcủa thẳng Đảm. Tiếng cắt rào tanh tanh phía sau Teng cũng im bặt. Và thật quái ác, trận mưa chờ đúng đến đây cũng ráo hoảnh. Thẳng gác g ần thế này, mưa không còn rơi át tiếng nữa, mấy anh làm sao mà cắt rào nổi.

Trên đ`àu Teng, thẳng gác chắc lạnh nên cứ so vai rụt cổ hít hà. Tấm phông-sơ Mỹ khoác trên mình nó đôi lúc cọ vào nhau sột soạt. Em còn đang phân vân không hiểu làm cách nào để trườn qua được ngay dưới chân có thì cảm thấy bên phải mình, anh Đình đang êm nhẹ trườn lên. Em căng mắt nằm im. Chọt bàn tay phải anh Đình cử động. Bàn tay ấy đã c`âm sẵn một con dao găm. Cặp mắt anh như có lửa chiếu thẳng vào cái vùng mặt

đen thui của tên gác. Tim Teng đập mạnh như chính mình sắp xông lên vung dao vào ngực nó. Chát! Chíu!... Có vẻ như bu `cn chân, bu `cn tay, thẳng gác nháy cò một loạt xuống chân những lớp rào. Đạn chạm đá tóe lửa, vang xa.

Có vẻ chờ cho âm thanh của loạt đạn ấy tan hẳn, anh Đình chống một tay bật người dậy. Chính vào lúc cái bóng bè bè của anh ch 'âm lên người thẳng gác thì Teng bỗng phát hiện ra một cái bóng khác từ đâu ló ra, lừ lừ đi đến. Vừa nhìn thấy thẳng đ 'âng bọn của có rên hức lên một tiếng r 'ài ngã vật xuống, nó vội hoảng h 'ân xỉa súng ra. Mũi súng rung rung trước mặt Teng và găm thẳng vào ngực anh Đình. Không kịp nghĩ ngợi gì thêm, Teng nhào lên ôm chặt lấy thẳng lính. Nòng súng nó hếch lên trời lia một loạt dài. Một viên đạn đã xuyên vào người em. Teng bàng hoàng rời tay ra, khuyu xuống và từ lúc đó em mê man không còn hay biết gì nữa...

Út Teng tỉnh dậy vào lúc trời sắp sáng, giữa mặt sông gớn óng, trên một chiếc ghe có nhi ều tàu lá động đình che kín trên đ ầu. Em đang nằm trong đội hình thắng trận trở v ề. Cái đ ầu tiên em lòa nhòa nhìn thấy nghiêng xuống mặt em là khuôn mặt của Đảm. Hai mắt Đảm ướt đẫm nước. Cạnh khuôn mặt Đảm là khuôn mặt của chị Ba, của anh Thậm, anh Thành của... - Má ở! Đau quá, em lại thiếp đi. Nước sông mơn man vỗ vào hai bên thành ghe như đưa, như ru cậu bé vào giấc ngủ nhọc mệt.

L'ân thứ hai tỉnh dậy, em thấy cái miệng của Đảm hơi cười. Cái miệng vừa cười vừa mếu. Em ph'êu phào hỏi;

- Đây là đâu?
- Sông! Là sông Teng ạ! Đảm trả lời vội vàng chúng mình v ề đến sông r ~a.
  - Sông à?... Teng có dướn ngực lên Thế còn... Chi khu?
- Thắng r`ã! Cả nhà công sở nữa. Thắng hết r`ã. Thẳng đại úy và cả thẳng trưởng ấp đ`âu chết hết r`ã! Đảm c`ân chặt lấy Tay Teng, giọng run run Thế là Teng sống r`ã, Teng không bỏ Đảm mà đi nữa r`ã. Teng ơi....

Chị Ba vuốt ve tóc em, giọng thoáng nhẹ!

- Út đừng hỏi nữa, Út nằm nghỉ đi.

Ngoan ngoãn, em lại nhắm nghi ền mắt. Bên cạnh em xôn xao tiếng chuyện trò nho nhỏ. Láng mạng giọng anh Thậm:

- Thằng nhỏ giỏi quá! Nếu nó không ôm chặt lấy thằng lính ấy thì trận đánh phải diễn ra sớm hơn r à.
- Thế thì chết! có lẽ tiếng anh Thành Mũi của tôi còn đang loay hoay ở hàng rào thứ năm.
- Mũi của mình đang ở hàng rào thứ sáu... Thẳng lính ấy cũng bị ông Đình hạ luôn. Tưởng lộ nhưng trong chi khu vẫn im re. Chúng nó tưởng bon gác bắn chơi như mọi l`àn mà.

Anh Thành đặt tay lên trán Teng:

- Trán nó nóng quá! May mà không vào ruột. Sức vóc như tôi mà bị vậy chắc cũng phải la lên, đằng này nó cắn răng không rên một tiếng. Nó sợ trận đánh bị lô. Thằng nhỏ gan quá trời! Nếu đêm qua thiếu nó...

Teng mở mắt ra, hỏi yếu ớt;

- Anh Đình... anh Đình đâu r 'à?

Chị Ba cúi mặt xuống, tiếng nói của chị như từ dòng nước vọng lên:

- Ảnh hy sinh r'à... Hy sinh ngay trong h'àn chỉ huy. Trước khi chết, anh có nhắc đến em...

Teng nhắm mắt lại. Một giọt nước mắt chảy xuống gò má em. Cơn đau mới lai dìm em vào mê mêt.

L'ân thứ ba em tỉnh dậy, trời đã tang tảng sáng. Chim hót ríu ran trên những vòm cây. Mọi người đã đi đâu cả? Chỉ có khuôn mặt của Đảm vẫn cúi thấp xuống:

- Teng ơi! Teng đi nghen! Teng đi viện ráng ăn ráng ngủ mau khỏi. Đảm ở lại đây làm thay việc của Teng. Mấy anh nói khi nào Teng khỏi sẽ đưa Teng ra ngoài bắc học tập... Khi ấy đừng quên Đảm nghen! Đảm sẽ thay Teng chăm sóc má, đừng bu ồn. Chú Tư Đờn nói tới đây sẽ đưa má ra chiến khu... Chú Tư gửi lời hỏi thăm Teng. Chú không ra được....

- Má ở!...

Út Teng mở bừng hai mắt, bàng hoàng nhìn ra xung quanh. Những chiếc ghe phủ đ ầy ngụy trang bắt đ ầu chuển động. Chiếc ghe của em cũng bắt đ ầu cạy mũi ra khỏi lùm cây thân thuộc. Khuôn mặt thương yêu của Đảm, của chị Ba xa d ần... xa d ần.

ÚT TENG

Chu Lai dtv-ebook.com

Chương 4: Đoạn Kết

Hơn năm năm sau, vào những ngày hòa bình đ`âi tiên trở v`êtrên vũng đất trợ ven sông, người ta thấy một sĩ quan trẻ tuổi mang quân hàm trung úy, dáng người dong dỏng, hơi g ầy đi vào ấp. Không hỏi ai, không dừng lại trò chuyện với ai, chỉ thấy cặp mắt anh mở to như thu tất cả cảnh vật vào lòng. Nắng xôn xao trong mỗi bước đi chậm nhe của anh, nắng làm cho nước da tai tái của anh ửng đỏ. Với một vẻ b 'ôn ch 'ôn khó tả, anh ngập ngừng bước đến gần một ngôi nhà lợp tôn nho nhỏ ở giữa ấp. Ngôi nhà ấy đang mở rông cửa như hàng năm nay vẫn mở rông cửa mong mỏi, chờ đón. Anh đi thắng vào vườn. Mảnh vườn con có những cây chôm chôm vừa nhú trái đầng nhảy nhót nô giỡn với hằng hà đốm nắng xuyên qua tán lá. Dưới gốc chôm chôm, một bà má đ ầi quấn khăn rằn đang ng 'à nhỏ cỏ. Anh đứng rất lâu nhìn sâu vào mái tóc đã có nhi ều sơi bạc của người đàn bà ấy. Hình như mòn mỏi đơi chờ cái nhìn ấy từ lâu, người đàn bà quay lại. Người ta chỉ thấy một khuôn mặt nhợt nhạt, một cặp mắt nhòa đi. Từ cái miêng đâng run run, hòa vào cành lá lao xao, một tiếng nói bật lên như nó đã nằm chực ở nơi đó từ rất lâu:

- Út Teng... Con!

Hôm sau, Người sĩ quan với bước chân nhanh nhẹn hơn, một mình đi ra chợ. Vùng rào chi khu ngày trước không còn nữa. Nơi ấy hôm nay đã mọc lên ngôi nhà một tầng quét ve xanh khá xinh xắn. Tấm biển đỏ kẻ dòng chữ vàng nổi bật lên trước cửa nhà: "ỦY BAN NHÂN DÂN XÃ..." gian giữa đồng chí bí thư đang ng ta cặm cụi ghi chép cái gì. Người bí thư này còn trẻ mà cái nhìn lại có vẻ già. Một tay của anh giờ đây chỉ còn là ống tay áo lòng thòng. Đi đến trước người đó, anh sĩ quan đứng lại. Bây giờ thì đến lươt môi anh run lên:

- Đảm!

Người bí thư mất một tay đó nhìn lên. Sững sờ. Và thật kỳ lạ, người ta tưởng đôi bạn sẽ lao vào nhau, sẽ siết chặt lấy nhau nhưng cả hai vẫn ở nguyên chỗ cũ, chỉ có ánh mắt là găm vào nhau, quấn quýt với nhau và cả hai khuôn mặt đ'àu méo xẹo...

Câu chuyện của họ kể cho nhau nghe dài lắm, có thể viết thành hắn một cuốn sách khác. Nhưng qua câu chuyện ấy ta cũng được biết thêm v ề số phận những con người. Ông già Tư Đòn cò không còn nữa. Một tên chỉ điểm xấu xa đã tố giác ông và thế là người bí thư trung kiên trong những năm đen tối ấy lập tức bị bắt và bị đưa đi xa, mấy năm sau nghe ông chết ở trong tù. Người thay thế ông giữ vững phong trào cách mạng vùng sông là con người nóng nảy, bộc trực có tiếng: ông Năm Hinh. Thằng Mắt-kính-máu chết ngay sau trận ta san bằng cái chi khu năm ấy. Trong một cơn điên đ`ài nó đã nhảy xuống sông tự tử.

V ềphía tổ trinh sát vùng sông thì bây giờ chỉ còn một. Đại đội trưởng Thành đã hy sinh trong trận đánh cuối cùng vào Sài Gòn. Đại úy Thậm hiện nay làm quản ở thị xã. Anh đang sống cùng với Ba Liễu, vợ anh, mới chuyển qua làm trưởng phòng lương thực huyện. Và...

Và còn biết bao nhiều người khác. Những người ấy dù đi đâu làm gì, nếu còn sống, nhất định một ngày g`ân đây họ sẽ trở lại thăm vùng sông ẩn giấu nhi ều kỷ niêm này, khi ấy chắc ta sẽ được gặp.

Nói thêm v ềkhúc sông có bụi chà là. Nơi ấy hôm nay đã trở thành quang đãng. Người ta đang chặt cây, ủi đất để dựng lên những ngôi nhà mới ven sông. Nấm m ôcủa anh Đoan được bà con đưa vào nghĩa trang liệt sĩ của xã cùng một lúc với nấm m ôcủa Ba Út Teng. Không hiểu ai đ ềnghị hãy tr ông lên đó một cây bằng lăng nhỏ mà hôm nay, người qua kẻ lại đ ều dừng chân một chút ngắm nhìn những cánh bằng lăng mỏng nhẹ tinh khiết, ngày ngày phủ màu tím ngạt xuống hai nấm mộ.

Hà Nội tháng 5 - 1985

CHU LAI